

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 02.11.2015

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut kaupunginjohtajan päätös	5
4 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja	6
5 § Vantaan nuorisovaltuuston pöytäkirja/tiedoksi	7
6 § Kaupunginvaltuuston 19.10.2015 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	8
7 § Anturikeskus Oy:n osakkeiden alaskirjaus sekä lainasaamisten kirjaaminen luottotappioksi kaupungin kirjanpidossa	9
8 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset	11
9 § Edustajan nimeäminen metropolipolitiikan neuvottelukuntaan	12
- : Edustajan nimeäminen meropolipolitiikan neuvottelukuntaan	13
10 § Eteva kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen	15
- : Eteva kuntayhtymän perussopimuksen muutokset, liite	16
11 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja	29
12 § Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	30
- : Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	32
- : Liite 2: Ympäristöministeriön muistio 24.09.2015/Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	34
13 § Lausunnon antaminen ympäristöministeriölle/maankäyttö- ja rakennuslain muuttaminen ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoaminen	42
- : Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi, maankäyttö- ja rakennuslain muuttaminen ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoaminen	43
- : Luonnos lakiesitykseksi, maankäyttö- ja rakennuslain muuttaminen ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoaminen	45
- : Lausunto	68
14 § Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Kiiltomadonrannan asemakaavan muutoshakemusta koskevassa asiassa	69
- : Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 27.10.2015 valitukseen Helsingin hallinto-oikeuden 25.4.2015 nro 14/0321/5 tekemästä päätöksestä/ Asemakaavanmuutos nro 002157, kaupunginosa Jokivarsi Kiiltomadonranta VL-alue/Jaakkola Esko	70
15 § Vastaselityksen antaminen korkeimmalle hallinto-oikeudelle/Maankäyttösopimus	75
- : Vastaselityspyyntö Saga Furs Oyj:n 24.8.2015 antamaan selitykseen ja Kiinteistö Oy Sisurealin 24.9.2015 antamaan selitykseen/ Maankäyttösopimus 14-0072-13-POP	76
- : Liite 2: Selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle Kiinteistö Oy Sisureal / Maankäyttösopimus 14-0072-13-POP	77
- : Liite 3: Selitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle Saga Furs Oyj/Vastaselityspyyntö Saga Furs Oyj:n 24.8.2015 antamaan selitykseen ja Kiinteistö Oy Sisurealin 24.9.2015 antamaan selitykseen/ Maankäyttösopimus 14-0072-13-POP	88
- : Vastaselitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle	94

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 02.11.2015

16 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2016	96
- : Kunnan veroprosenttien ilmoituslomake	98
17 § Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 - 2019	99
- : Kaupunginjohtajan esitys talousarvioksi 2016-2019	105
- : Korjaussivut kaupunginjohtajan esitykseen talousarvioksi 2016-2019	402
- : Investointiohjelman käyttötalousvaikutukset 2016-2019	406
- TS-neuvottelutulos 2.11.2015	411
18 § Selvitys kotihoidon tarpeista	417
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	418
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	419
Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	420
Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	421
Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	422
Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinoikeusvalitus hankinta-asiassa	423
Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	426

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 2.11.2015 klo 21.25-22.30

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Mäkinen Tapani, puheenjohtaja	x	Rokkanen Sakari	
Letto Pirkko, I varapuheenjohtaja	x	Marjanen Viola	
Jääskeläinen Pietari, II varapuheenjohtaja	x	Nieminen Johannes	
Bruun Susanna	x	Salminen Helvi	
Kaira Lauri	x	Weckman Markku	
Karlsson Patrik	x	Stormbom Lars	
Kokko Hannu	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Juurikkala Timo	
Kotila Pirkko	x	Holopainen Matti	
Kärki Niilo	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Sajaniemi Ulla	
Lehmuskallio Paula	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Multala Sari	
Mäntynen Taisto	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Loppukaarre Jukka-Pekka	
Niemelä Arja	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Kakko Teijo	
Näätasaari Sinikka	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Hämäläinen Anu	
Orpana Anitta	x	Puha Seija	
Ryhänen Riitta	-	Kuokkanen Jasi	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)
Suensalmi Jouko	x (kutsuttu paikalle klo 19.00)	Oksa Petteri	
Åstrand Riikka	x	Pajunen Sirpa	
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x
Heinimäki Heikki, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Kostilainen Anniina, valtuuston II varapuheenjohtaja			x
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja			x
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja			x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja			x
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja			x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja			x
Niinistö Jaakko, apulaiskaupunginjohtaja			x
Rainio Päivi, viestintäpäällikkö			x
Marjamaa Patrik, talousjohtaja			x
Myllymäki Juha, kaupunginlakimies			x
Ojavuo Pia, talousarviopäällikkö			x
Lyly Laura, hallintoasiantuntija			x
Björkstén Jenni, pöytäkirjanpitäjä			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Tapani Mäkinen

Pöytäkirjanpitäjä Jenni Björksten

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 16.11.2015, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät 9, 12, 13 ja 15 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 18.11.2015 klo 8.15–16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 26.10.2015 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 17/2015.

Päätös:

Tarkastettiin ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen 26.10.2015 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 17/2015.

3 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut kaupunginjohtajan päätös**

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraava **kaupunginjohtajan** päätös:

§ 67 Vantaa -mitalin myöntäminen Okmetic Oyj:lle

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainittua kaupunginjohtajan päätöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

4 §

Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraava pöytäkirja:

- **Tarkastuslautakunnan** pöytäkirja nro 8/19.8.2015

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainitussa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

5 § **Vantaan nuorisovaltuuston pöytäkirja/tiedoksi**

KN/KM/BI

Kaupunginhallitukselle on saapunut **Vantaan nuorisovaltuuston** pöytäkirja nro 7/14.10.2015

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

6 § Kaupunginvaltuuston 19.10.2015 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

KN/HY-L

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (23 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (98 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (56 §).

Kaupunginvaltuusto teki 19.10.2015 päätökset seuraavissa asioissa:

- 3 § Kiinteistö Oy Vantaan Jönsaksentie 4 osakkeiden osto
- 4 § Vuoden 2015 toinen osavuositarkastus ajalta 1.1.–31.8.2015
- 5 § Toimivalta kunnallis- ja kiinteistöveroista vapauttamisessa
- 6 § Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta
- 7 § Vastaus valtuutettu Carita Orlandon ja usean muun (27) valtuustoaloitteeseen Vantaa-lisästä
pitkäaikaistyöttömien tueksi yritystoiminnan aloittamisessa
- 8 § Vastaus valtuutettu Antero Eerolan ja usean muun (16) valtuutetun aloitteeseen terveysasemien potilasjonojen purkamiseksi kertaluontoisilla järjestelyillä
- 9 § Asemakaavamuutos 002186 ja tonttijaon muutos, 74 Havukoski / Tarhapuisto
- 10 § Asemakaavamuutos 002227, 60 Hiekkaharju / Talkootie 1
- 11 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 232100, 23 Kivistö / Lipputie 8
- 12 § Asemakaavamuutos 002153 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 65 Simonkylä / Kallioimarteenrinne
- 13 § Kaupunginvaltuutettu Juha Malmin ja usean muun (34) valtuutetun valtuustoaloite maahanmuuttajien suomen kielen opiskelun edistämiseksi – eLearning
- 14 § Kaupunginvaltuutettu Maija Hurrin ja usean muun (34) valtuutetun valtuustoaloite vanhusten kotihoidon lisäresursseista: pitkä-aikaistyöttömistä vanhustyön avustajia
- 15 § Kaupunginvaltuutettu Jaana Huhdan ja usean muun valtuutetun (26) valtuustoaloite: Vantaalle kokeiluun lähityö Helsingin mallin mukaisesti
- 16 § Kaupunginvaltuutettu Anssi Auran ja usean muun (36) valtuutetun valtuustoaloite Dixin Vantaa-infon luovuttamisesta nuorten käyttöön
- 17 § Kaupunginvaltuutettu Antero Eerolan ja usean muun valtuutetun (20) valtuustoaloite henkilöstön osallistumisesta kaupungin johtoryhmään

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 9/19.10.2015 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 10 §:n (Päätöksenteko ja esittely kaupunginhallituksessa ja yleisjaostossa) mukaan kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia koskevat asiat, sekä useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat. Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 19.10.2015 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia / ao. toimialat

7 §

Anturikeskus Oy:n osakkeiden alaskirjaus sekä lainasaamisten kirjaaminen luottotappioksi kaupungin kirjanpidossa

8821/02.05.03.01/2015
KN/PM/MH/SB/TN/HY-L

Anturikeskus Oy asetettiin vapaaehtoiseen selvitystilaan 5.11.2013 ylimääräisen yhtiökokouksen 1.10.2013 tekemällä päätöksellä. **Yleisjaosto** antoi toimenpiteelle konsernistrategian mukaisen ennakkosuostumuksen 30.9.2013 ja **kaupunginhallitus** hyväksyi yhtiön purkamisen 7.10.2013. Yhtiön selvitysmiehenä toimii asianajaja Sami Uoti.

Anturikeskus Oy:n osakkeenomistajia ovat Helsingin yliopiston rahastot (57,9 %), Vantaan kaupunki (24 %) ja Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy (13,2 %). Yhtiön hallussa on omia osakkeita 3 724 kpl (4,9 %).

Yhtiöllä ei ole enää liiketoimintaa, josta voisi tuloutua varoja. Yhtiön varallisuuden muodostanut kiteenkasvatuslaitteisto on purettu, eikä sillä ole kaupallista arvoa, joten pesän varoista ei ole odotettavissa jako-osuutta. Jako-osuuden saaminen selvitystilan päättymisen jälkeen ei tunnettujen tosiseikkojen valossa ole todennäköistä, joten yhtiön osakkeet ja saamiset tulee kirjata alas kaupungin kirjanpidossa.

Kaupungin kirjanpidossa olevat yhtiöön liittyvät erät:

	kustannus- paikka	eur
Tili 120500 Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja muissa yhtiöissä	104060600	21 600
Tili 177200 Lainasaamiset muita, lyhytaikaiset	199070100	36 000
Tili 164900 Lainasaamiset muilta, pitkäaikaiset	ei. kust.p.	8 400
Tili 123810 Muut lainasaamiset muilta, pääomалaina		
Anturikeskus Oy	ei. kust.p.	164 000
YHTEENSÄ		230 000

Maankäytön, ympäristön ja rakentamisen toimialan talous- ja hallintojohtaja on 20.3.2014 päättänyt luopua Anturikeskus Oy:n 282 436,00 euron vuokrasaatavista ja poistaa ne myyntisaamisista tililtä 174000 sekä siirtää saatavat luottotappioihin tilille 493080 ja kustannuspaikalle 151050000.

Kaupunginhallituksella on taloussäännön nojalla oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, yksityisoikeudellisesta maksusta, korvauksesta tai saatavasta luopumisesta.

Talousjohtajalla ei ole huomauttamista järjestelyn suhteen.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että kaupungin kirjanpidossa olevat Anturikeskus Oy:n osakkeet ja lainasaamiset alaskirjataan seuraavasti:

- kustannuspaikalta 104060600 ja tililtä 120500 osakkeet ja osuudet siirretään 21 600 euroa kustannuspaikalle 104060600 ja tilille 723000 pysyvien vastaavien arvonalentumiset
- kustannuspaikalta 199070100 ja lainasaamistililtä 117200 siirretään 36 000 euroa kustannuspaikalle 199030300 ja tilille 636000 arvonalentumiset vaihtuvista vastaavista
- lainasaamistililtä 165900 siirretään 8 400 euroa kustannuspaikalle 199030300 ja tilille 636000 arvonalentumiset vaihtuvista vastaavista
- muut lainasaamiset tililtä 123810 siirretään pääomалaina 164 000 euroa kustannuspaikalle 199030300 ja tilille 637000 arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Talouspalvelukeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: controller Merja Haapasaari, puh. 040 717 4289 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

8 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset

ML/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Hankintajohtajan päätökset

- § 95 Option käyttö lämmityspolttoöljyn säiliötoimitusten hankinnassa
- § 96 Ultraäänilaitteet neuvoloihin

Vahinkorahaston asiamiehen päätökset

- § 138 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 30.12.2014-16.02.2015 (6.524,73 €)
- § 139 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 26.03.-27.04.2015 (6.128,41 €)
- § 140 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 24.04.-13.05.2015 (5.831,36 €)
- § 141 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 17.04.2015-25.05.2015 (4.403,15 €)
- § 142 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 28.05.2015-12.06.2015 (2.861,44 €)
- § 143 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 15.05.-24.06.2015 (4.418,48 €)
- § 144 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 12.06-14.07.2015 (2.551,04 €)
- § 145 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 22.05-02.07.2015 (3.000,79 €)
- § 146 Korvausvaatimus, pyörän rengasvaurio 31.3.2015, M.K. (50,00 €)
- § 147 PR-Clean Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 30.1-30.3.2015 (2.185,00 €)
- § 148 Korvausvaatimus, Autovahinko, heinäkuu 2012, Varikon käytössä olevalle sähköautolle aiheutuneet kustannukset (421,77 €)
- § 149 HP Pesu Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 02.04-19.05.2015 (4.649,60 €)
- § 150 HP Pesu Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 15.5-15.7.2015 (2.480,00 €)

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 8

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

9 § Edustajan nimeäminen metropolipolitiikan neuvottelukuntaan

VD/9040/00.00.01.02/2015

ML/JM/JB

Ympäristöministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö ovat 19.10.2015 päivätyllä kirjeellä ilmoittaneet perustavansa metropolipolitiikan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on edistää metropolipolitiikan tavoitteiden toteuttamista ja valtion eri sektoreiden, alueen kuntien, koulutus- ja tutkimuslaitosten, elinkeinoelämän sekä alueen päättäjien ja asukkaiden kumppanuutta.

Jakelussa mainittuja tahoja on pyydetty tekemään esityksensä edustajastaan asetettavaan metropolipolitiikan neuvottelukuntaan 6.11.2015 mennessä. Neuvottelukunnan jäsenten tulisi olla organisaatioidensa johtoa. Vantaan kaupungin edustajaksi esitetään kaupunginjohtaja Kari Nenosta.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 9

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään esittää Vantaan kaupungin jäseneksi metropolipolitiikan neuvottelukuntaan toimikaudeksi 2015–2019 kaupunginjohtaja Kari Nenosta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja Kari Nenonen poistui osallisuusjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Ympäristöministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön nimeämispyyntö

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Jakelussa mainituille

Edustajan nimeäminen metropolipolitiikan neuvottelukuntaan

Metropolipolitiikan avulla pyritään ratkaisemaan Helsingin seutuun liittyviä erityiskysymyksiä Suomen kilpailukyvyn vahvistamiseksi. Sen keskeisiä teemoja ovat alueen kansainvälisen kilpailukyvyn, elinkeinopolitiikan ja aluekehityksen edistäminen, maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelun yhteistyö sekä yhteistyö segregaaation ehkäisyssä. Metropolipolitiikkaa edistetään tällä hallituskaudella osana elinkeinoministeri Olli Rehnin vetämää kilpailukykykärkihanketta. Sen piirissä on myös hallituksen muihin kärkihankkeisiin ja mukana olevien ministeriöiden toimintaohjelmiin sisältyviä toimia.

Tarpeellisen kumppanuuden varmistamiseksi perustetaan metropolipolitiikan neuvottelukunta, jonka puheenjohtajana toimii elinkeinoministeri. Neuvottelukunta kokoontuu noin 2-4 kertaa vuodessa, ja sen tehtävänä on edistää metropolipolitiikan tavoitteiden toteuttamista ja valtion eri sektoreiden, alueen kuntien, koulutus- ja tutkimuslaitosten, elinkeinoelämän sekä alueen päättäjien ja asukkaiden kumppanuutta.

Ympäristöministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö pyytävät jakelussa mainittuja tahoja tekemään esityksensä edustajastaan asetettavaan metropolipolitiikan neuvottelukuntaan. Toivomme, että neuvottelukunnan jäsenet ovat organisaatioidensa johtoa. Pyydämme mikäli mahdollista esittämään sekä nais- että miesehdokasta.

Esitykset pyydetään toimittamaan ympäristöministeriöön 6.11.2015 mennessä osoitteella: kirjaamo.ym@ymparisto.fi. Lisätietoja asiassa antavat erityisasiantuntija Olli Maijala (puh. 040 585 8792, sähköposti olli.maijala@ymparisto.fi) ja neuvotteleva virkamies Olli Alho (puh. 040 595 4543, sähköposti olli.alho@tem.fi).

Ylijohtaja, osastopäällikkö
Helena Säteri

Ylijohtaja, osastopäällikkö
Taina Susiluoto

Liite:

Asettamispäätösluonnos

Jakelu:

Liikenne- ja viestintäministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Valtiovarainministeriö

Ympäristöministeriö

Espoon kaupunki

Helsingin kaupunki

Vantaan kaupunki

KUUMA-seutu: 2 edustajaa

Pääkaupunkiseudun rehtorifoorumi: 1 edustaja

Helsingin seudun kauppakamari ja Helsingin seudulla toimivat Suomen Yrittäjien
aluejärjestöt yhdessä: 1 edustaja

Uudenmaan liitto

Helsingin seudun liikenne (HSL)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

10 § Eteva kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

VD/8865/00.04.03/2015
ML/AT/HY-L

Eteva kuntayhtymän hallitus on päättänyt kokouksessaan 27.8.2015 § 41 kuntayhtymän perussopimuksen muutoksesta. Yhtymähallitus on lähettänyt muutosesityksen jäsenkuntien valtuustojen käsiteltäväksi ja pyytää näitä antamaan siitä päätöksen 31.12.2015 mennessä.

Perussopimusta on muutettava, koska Hämeenkosken kunta liitetään osaksi Hollolan kuntaa ja Nastolan kunta osaksi Lahden kaupunkia 1.1.2016 alkaen. Perussopimukseen esitetään seuraavaa muutosta:

Nykyinen perussopimus
3 § jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat: Asikkala, Askola, Espoo, Forssa, Hanko, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humpkala, Hyvinkää, Hämeenkoski, Hämeenlinna, Iitti, Inkoo, Janakkala, Jokioinen, Järvenpää, Karjalohja, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Lohja, Loppi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nastola, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Orimattila, Padasjoki, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Sysmä, Tammela, Tuusula, Vantaa, Vihti, Ypäjä.

Uusi perussopimus
3 § jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat: Asikkala, Askola, Espoo, Forssa, Hanko, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humpkala, Hyvinkää, Hämeenlinna, Iitti, Inkoo, Janakkala, Jokioinen, Järvenpää, Karjalohja, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Lohja, Loppi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Orimattila, Padasjoki, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Sysmä, Tammela, Tuusula, Vantaa, Vihti, Ypäjä.

Kuntalain 57 §:n mukaan perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnasta sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Muutettu perussopimus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016 alkaen.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 10

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Eteva kuntayhtymän perussopimus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Eteva kuntayhtymän muutettu perussopimus

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Ari Toiva, puh. 09 8392 4290, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Etevan jäsenkunnille

Eteva kuntayhtymän perussopimuksen muutokset jäsenkuntien valtuustojen käsiteltäväksi

Eteva kuntayhtymän yhtymähallitus on päättänyt kokouksessaan 27.08.2015 § 41 kuntayhtymän perussopimuksen muutoksista.

Ote yhtymähallituksen päätöksestä samoin kuin muutettu perussopimus ovat tämän saatteen liitteinä.

Kuntalain 79 §:n mukaisesti Etevan yhtymähallitus lähettää muutetun perussopimuksen jäsenkuntien valtuustojen käsiteltäväksi ja pyytää näitä antamaan siitä päätöksen **31.12.2015** mennessä.

Päätös pyydetään lähettämään sekä sähköisesti osoitteella info@eteva.fi että postitse osoitteella: Eteva kuntayhtymä, PL 43, 04601 Mäntsälä.

Lisätiedot:

Etevan yhtymähallituksen puheenjohtaja Martti Syväniemi, puh. 0400 213 650, martti.syvaniemi@gmail.com;

Etevan toimitusjohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja, puh. 040 304 7001, katrina.harjuhahto-madetoja@eteva.fi;

Etevan hallintopäällikkö Kalle Eklund, puh. 040 304 7011, kalle eklund@eteva.fi

Mäntsälä 07.10. 2015

Katrina Harjuhahto-Madetoja
toimitusjohtaja
Eteva kuntayhtymä

Liitteet

1. Etevan yhtymähallituksen päätös 27.08.2015 § 41
2. Eteva kuntayhtymän muutettu perussopimus

Eteva kuntayhtymä
Karhukuja 1
04600 Mäntsälä

PL 43
04601 Mäntsälä

p. 020 692 100

www.eteva.fi
etunimi.sukunimi@eteva.fi

Y-tunnus
0203300-9

Etevan yhtymähallituksen päätös 27.08.2015.

§ 41 Eteva kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen.

§ 41

Eteva kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

Hämeenkosken kunta liitetään osaksi Hollolan kuntaa 1.1.2016. Hollolan kunta on lähestynyt Eteva kuntayhtymää sähköpostitse 29.6.2015 ja pyytänyt Etevaa ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin perussopimuksen muuttamiseksi.

Perussopimukseen esitetään seuraavaa muutosta:

Nykyinen perussopimus:

3 § Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat: Asikkala, Askola, Espoo, Forssa, Hanko, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humppila, Hyvinkää, Hämeenkoski, Hämeenlinna, Iitti, Inkoo, Janakkala, Jokioinen, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Lohja, Loppi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nastola, Nurmijärvi, Orimattila, Padasjoki, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Sysmä, Tammela, Tuusula, Vantaa, Vihti, Ypäjä.

Uusi Perussopimus:

3 § Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat: Asikkala, Askola, Espoo, Forssa, Hanko, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humppila, Hyvinkää, Hämeenlinna, Iitti, Inkoo, Janakkala, Jokioinen, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Lohja, Loppi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nastola, Nurmijärvi, Orimattila, Padasjoki, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Sysmä, Tammela, Tuusula, Vantaa, Vihti, Ypäjä.

(Valmistelija: toimitusjohtaja Katrina Harjuhahto-Madetoja, p. 040 304 7001)

Ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 tehdä Etevan perussopimukseen edellä selostetun muutoksen, samalla päivitetään jäsenkuntaluettelo sekä tehdään mahdolliset muut tekniset ja lainsäädännön edellyttämät muutokset,
- 2 lähettää näin muutetun perussopimuksen jäsenkuntien valtuustojen päättäväksi, ja jos sopimus tulee siellä hyväksytyksi,
- 3 lähettää perussopimuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

HA VP

Pöytäkirjan toimitusjohtajan

Mäntsälässä 13.10

Kalle Kallio hallintopäällikkö

Muutettu ehdotus

Toimitusjohtaja esittää, että yhtymähallitus päättää

- 1 tehdä Etevan perussopimukseen edellä selostetun muutoksen sekä huomioidaan samalla myös Lahden ja Nastolan yhdistymisen, samalla päivitetään jäsenkuntaluettelo sekä tehdään mahdolliset muut tekniset ja lain-säädännön edellyttämät muutokset,
- 2 lähettää näin muutetun perussopimuksen jäsenkuntien valtuustojen päätettäväksi, ja jos sopimus tulee siellä hyväksytyksi,
- 3 lähettää perussopimuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi.

Päätös

Yhtymähallitus päätti muutetun esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

HA VP

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa

Mäntälässä 13.10.

Kalle Skunn

Eteva kuntayhtymän muutettu perussopimus

Sisältää Etevan yhtymähallituksen perussopimukseen kokouksessa 27.08.2015 § 41 tekemät muutokset.

- 3 §:ssä päivitetty jäsenkuntien luettelo

Perussopimuksen muutetut kohdat on osoitettu tekstitaustan tummennuksella.

Eteva kuntayhtymä**Voimassa xx.xx.2016 alkaen**

PERUSSOPIMUS

1 Luku KUNTAYHTYMÄ

1 § Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Eteva kuntayhtymä, josta käytetään nimeä Eteva. Sen kotipaikka on Mäntsälän kunta.

2 § Tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää ja tuottaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti:

- 1 vammaispalveluja
- 2 muita jäsenkuntien kuntayhtymältä tilaamia ja toimialaan soveltuvia sosiaali- ja kuntoutusalan ja erityisopetuksen palveluja

Kuntayhtymä huolehtii sille laissa mahdollisesti määrätyistä tehtävistä.

Lisäksi kuntayhtymä huolehtii niistä kuntayhtymän toimialaan kuuluvista tehtävistä, jotka laissa on mahdollisesti määrätty sairaanhoitopiirien kuntayhtymien tehtäväksi, ja joiden hoitamisesta kuntayhtymä ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ovat sopineet.

Kuntayhtymä voi tuottaa toimialaansa kuuluvia tai sitä tukevia palveluita myös muiden kuin jäsenkuntien tilauksesta.

Kuntayhtymällä voi olla yhtymäkokouksen perustamia liikelaitoksia ja se voi olla osakkaana osakeyhtiöissä ja jäsenenä muissa yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtäväalaa.

3 § Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat: Asikkala, Askola, Espoo, Forssa, Hanko, Hattula, Hausjärvi, Heinola, Hollola, Humppila, Hyvinkää, Hämeenlinna, Iitti, Inkoo, Janakkala, Jokioinen, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kärkölä, Lahti, Lapinjärvi, Lohja, Loppi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Orimattila, Padasjoki, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Riihimäki, Sipoo, Siuntio, Sysmä, Tamme-la, Tuusula, Vantaa, Vihti, Ypäjä.

4 § Jäsenkunnan ottaminen ja eroaminen

Kunta tulee kuntayhtymän jäseneksi kunnan valtuuston ja kuntayhtymän yhtymäkokouksen lainvoimaisten päätösten ilmoittamasta ajankohdasta lukien.

Kuntayhtymästä eroavan jäsenkunnan tulee tehdä siitä ilmoitus yhtymähallitukselle. Ero tulee voimaan eroilmoitusta seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

5 § Peruspääoma ja jäsenkuntien osuudet

Kuntayhtymän peruspääoma muodostuu jäsenkuntien pääomasijoituksista. Peruspääomaa voidaan korottaa myös siirrolla oman pääoman muusta erästä. Peruspääoma jakaantuu jäsenkuntaosuuksiin.

Peruspääoman korottamisesta ja alentamisesta päättää yhtymäkokous.

Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään peruspääomasijoituksen määrästä ja suoritusajasta päättää yhtymäkokous.

Jäsenkunnan erotessa kuntayhtymästä sille suoritetaan yhtymäkokouksen päätöksellä sen peruspääoman jäsenkuntaosuutta vastaava suhteellinen osuus kuntayhtymän nettovarallisuudesta tai osa siitä. Nettovarallisuus lasketaan vähentämällä taseen varoista vieras pääoma ja pakolliset varaukset. Varoista pysyvien vastaavien hyödykkeet ja pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet arvostetaan nykykäyttöarvoon tai todennäköiseen luovutusarvoon, jos mainitut arvot poikkeavat olennaisesti kirjanpitoarvosta. Muut varat ja velat arvostetaan nimellisarvoon. Jos nettovarallisuus on negatiivinen, eroava jäsenkunta maksaa jäsenkuntaosuuttaan vastaavan suhteellisen osuuden kuntayhtymän nettovarallisuudesta tai osan siitä.

Korvaus jäsenkuntaosuudesta suoritetaan tasasuuruusina erinä viiden vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

Kuntayhtymän on pidettävä luetteloa jäsenkuntaosuuksista. Kuntayhtymän taseen liitteessä peruspääoma eritellään jäsenkuntien osuuksina.

Jäsenkunnan osuus kuntayhtymän varoihin sekä vastuu veloista ja velvoitteista määräytyvät jäsenkuntaosuuksien suhteessa.

Kuntayhtymä voi yhtymäkokouksen päätöksen mukaisesti suorittaa jäsenkuntien peruspääomaosuuksille korkoa. Sen mahdollisesta suorittamisesta, määrästä, perusteista ja suoritusajankohdasta päättää yhtymäkokous tilinpäätöksen hyväksyvässä kevätkokouksessaan.

2 Luku KUNTAYHTYMÄN HALLINTO

6 § Yhtymäkokous

Kuntayhtymän päätösvaltaa käyttävät jäsenkunnat yhtymäkokouksessa, johon kukin jäsenkunta nimeää yhden (1) edustajan. Kullekin edustajalle voidaan valita henkilökohtainen varaedustaja.

Edustajan on osoitettava valtuutensa viimeistään ennen yhtymäkokouksen alkua.

Jäsenkunnan äänivalta yhtymäkokouksessa määräytyy ennen yhtymäkokousta viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaan siten, että kunnalla on

- 1 yksi ääni jokaiselta alkavalta tuhannesosalta (1/1000) osuudestaan kuntayhtymän peruspääomaan; ja sen lisäksi
- 2 yksi ääni jokaiselta alkavalta tuhannesosalta (1/1000) jäsenkuntien kuntayhtymälle suorittamista maksuista.

Yhden kunnan äänimäärä voi kuitenkin olla enintään yksi kolmasosa (1/3) kunkin yhtymäkokouksen enimmäisäänimäärästä.

Uuden jäsenkunnan äänimäärä on ensimmäisenä jäsenyysvuotena yksi ääni jokaiselta alkavalta tuhannesosalta (1/1000) osuudestaan kuntayhtymän peruspääomaan.

7 § Yhtymäkokouksen toiminta

Yhtymäkokouksen kutsuu koolle yhtymähallitus.

Yhtymäkokous kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, kevätkokoukseen viimeistään kesäkuussa ja syyskokoukseen viimeistään joulukuussa.

Äänimäärältään vähintään yhden kolmasosan (1/3) osuutta edustavien jäsenkuntien tai yhtymähallituksen sitä vaatiessa pidetään yhtymäkokouksen toimialaan kuuluvien asioiden käsittelyä varten ylimääräisiä yhtymäkokouksia.

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun kokouksessa läsnä olevat edustajat edustavat vähintään puolta (1/2) yhtymäkokouksen enimmäisäänimäärästä.

Yhtymäkokouksen toiminnasta määrätään tarkemmin yhtymäkokouksen hyväksymässä hallintosäännössä.

8 § Yhtymäkokouksen tehtävät ja toimivalta

Yhtymäkokouksen on kevätkokouksessaan viimeistään kesäkuussa:

- 1 käsiteltävä yhtymähallituksen laatima tilinpäätös edelliseltä kalenterivuodelta ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus sekä tilintarkastajan kertomus samoin kuin tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja lausunnot;

- 2 päätettävä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä yhtymähallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin edellisessä kohdassa mainitut kertomukset saattavat antaa aihetta;
- 3 hyväksyessään tilinpäätöksen päätettävä tilikauden tuloksen käsittelystä ja tarvittavista talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä;
- 4 päätettävä tilinpäätöksen hyväksyvässä kevätkokouksessaan jäsenkuntien peruspääomaosuuksille mahdollisesta koron suorittamisesta, määrästä, perusteista ja suoritusajankohdasta; ja
- 5 valittava kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi:
 - yhtymähallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet
 - tarkastuslautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet
 - tilintarkastajat

Yhtymäkokouksen on syyskokouksessaan viimeistään joulukuussa:

- 6 hyväksyttävä kuntayhtymän vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma sekä seuraavan vuoden talousarvio, joihin sisältyy kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet sekä konserniohjauksen periaatteet;
- 7 hyväksyessään taloussuunnitelman ja talousarvion päätettävä talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 8 päätettävä palvelujen hinnoitteluperusteista, perusopetuksen muista hinnoittelu- ja korvausperusteista sekä muista suoritteista perittävien maksujen perusteista; ja
- 9 tämän perussopimuksen 16 § 2 mom. tarkoittaman erillisen maksun perimisestä sekä minkä toimenpiteiden ja palvelujen kustannusten kattamiseksi korvausta voidaan periä sekä maksuperusteet.

Yhtymäkokouksen muut tehtävät:

- 10 hyväksyy johtosäännöt;
- 11 päättää kuntayhtymän johtajan valinnasta ja virkanimikkeestä;
- 12 päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 13 päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 14 päättää peruspääoman korottamisesta ja alentamisesta;
- 15 päättää uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään peruspääomasijoituksen määrästä ja suoritusajasta;
- 16 päättää jäsenkunnan erotessa sille suoritettava osuus nettovarallisuudesta;
- 17 päättää osakeyhtiön tai kuntayhtymän liikelaitoksen perustamisesta;
- 18 päättää kuntayhtymän purkamisesta jäsenkuntien valtuustojen päätösten perusteella; ja
- 19 hyväksyy ja päättää muutokset talousarvioon talousarviovuoden aikana.
- 20 päättää kuntayhtymän ja konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista

9 § Yhtymähallitus

Yhtymäkokous valitsee kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi yhtymähallituksen, joka käsittää puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja yksitoista (11) jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Kullakin yhtymähallituksen jäsenellä on kokouksessa yksi (1) ääni.

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymää ja valvoo kuntayhtymän etua. Yhtymähallitus edustaa kuntayhtymää, käyttää sen puhevaltaa ja tekee sen puolesta sopimukset, ellei hallintosäännössä toisin määrätä.

Yhtymähallitukselle kuuluvat kaikki muut kuntayhtymän tehtävät, kuin laissa säädetty tai tässä perussopimuksessa yhtymäkokoukselle, muulle toimielimelle tai kuntayhtymän johtajalle määrätty tehtävät.

Yhtymähallituksen tehtävistä, toimivallasta ja toimivallan siirrosta määrätään hallintosäännössä.

10 § Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän johtaja johtaa ja kehittää yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän toimintaa, huolehtii kuntayhtymän hallinnosta sekä taloudenpidosta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Johtaja huolehtii yhtymähallituksen päätösten täytäntöönpanosta ja antaa yhtymähallitukselle tietoa kuntayhtymän toiminnan kannalta merkittävistä toimenpiteistä ja tapahtumista.

Johtajan tehtävistä ja toimivallasta määrätään hallintosäännössä.

11 § Jaostot ja muut toimielimet

Jaostoja ja toimielimiä voidaan perustaa tarvittaessa.

Jaostojen ja muiden toimielinten perustamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

12 § Tarkastuslautakunta

Yhtymäkokous valitsee kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi tarkastuslautakunnan, joka käsittää puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme (3) jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajalla, varapuheenjohtajalla ja kullakin jäsenellä on yksi ääni.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja toiminnasta määrätään hallintosäännössä.

13 § Liikelaitoksen johtokunta

Yhtymäkokouksen perustamalla liikelaitoksella on yhtymähallituksen alainen johtokunta. Johtokunnan kokoonpanosta ja toiminnasta määrätään liikelaitoksen johtosäännössä.

3 Luku

TALOUSSUUNNITELMA JA TALOUSARVIO SEKÄ SOPIMUSOHJAUS

14 § Taloussuunnitelma ja talousarvio

Yhtymähallituksen ehdotus vähintään kolmea vuotta koskevaksi taloussuunnitelmaksi ja seuraavan vuoden talousarvioksi on toimitettava yhtymäkokoukselle ja jäsenkunnille 21 päivää ennen yhtymäkokousta, viimeistään 30. marraskuuta. Yhtymäkokouksen on se hyväksyttävä viimeistään joulukuussa.

Taloussuunnitelma ja talousarvio on lähetettävä tiedoksi jäsenkunnille kuukauden kuluessa sen hyväksymisestä.

Muutokset talousarvioon hyväksyy ja päättää yhtymäkokous talousarviovuoden aikana.

Kuntayhtymän taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelua varten jäsenkunnille varataan mahdollisuus tehdä esityksiä kuntayhtymän toiminnan tavoitteista ja rahoituksesta sopimusohjauksen yhteydessä.

15 § Sopimusohjaus

Jäsenkunta ja kuntayhtymä sopivat vuosittain palveluista, jotka kuntayhtymä seuraavana sopimusvuonna kunnalle järjestää ja/tai tuottaa. Sopimus voidaan tehdä 1-3 vuodeksi, mutta se tarkistetaan vuosittain. Sopimus on nimeltään palvelusopimus.

Palvelusopimus voidaan tehdä myös edellä 2 § 3 momentissa tarkoitetun kuntayhtymän kanssa ja kuntayhtymien sekä kuntien muiden yhteistoimintaelinten kanssa, joiden tehtäväksi kunta on sopimisen päättänyt.

Palvelusopimuksessa sovitaan tuotettavien palvelujen määrästä, laadusta ja muista sopimusehdoista.

Kuntayhtymän palveluista, niiden tuotteistuksesta ja sisällöstä päättää kuntayhtymän yhtymähallitus.

Kuntayhtymän palvelujen hinnoitteluperusteista päättää yhtymäkokous syyskokouksessa ja hinnoista päättää kuntayhtymän yhtymähallitus ennen kuin talousarvio jätetään hyväksyttäväksi.

Hinnoitteluperusteet ja hinnat ovat kaikille jäsenkunnille yhteneväiset.

Kuntia tai muita sopimuskumppaneita laskutetaan toteutuneen palvelun käytön mukaan, ellei tässä perussopimuksessa toisin määrätä.

16 § Poikkeukselliset maksuperusteet

Perusopetusta (erityisopetusta) kuntayhtymältä tilaavien kuntien maksut perusopetuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin peritään oppilaan kotikunnalta oppilaskohtaisesti kalenterivuositain niiltä osin, jota mahdollinen valtionosuus ei kata.

Viranomaisten määräyksellä huoltoon osoitettujen tai otettujen henkilöiden tarvitseman palvelun ja kiireellisen ja/tai erityisen vaativan palvelun järjestämisestä ja/tai tuottamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi voidaan jäsenkunnilta kerätä erillinen maksu, jonka määräytyminen perustuu kuntayhtymältä tilattujen palvelujen käyttöön. Yhtymäkokous päättää minkä toimenpiteiden ja palvelujen kustannusten kattamiseksi maksua voidaan periä sekä maksuperusteet.

Jäsenkunnan osuus Kevan kuntayhtymälle määräämästä kunkin toimintavuoden eläkemenoperusteisesta maksusta kohdennetaan entisten Uudenmaan erityispalvelut -kuntayhtymän ja Pääjärven kuntayhtymän jäsenkunnille niiden ennen vuotta 2005 toteutuneen palvelujen käytön suhteessa mainituissa kuntayhtymissä. Eläkemenoperusteisena maksuna käytetään kummankin kuntayhtymän omaa, Kevan vuosittain ilmoittamaa eläkemenoperusteista maksua. Maksun perintä muutetaan 1.1.2014 alkaen siten, että Keva veloittaa eläkemenoperusteiset maksut suoraan jäsenkunnilta.

4 Luku HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

17 § Hallinnon ja talouden tarkastus

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä on säädetty kuntalais- ja määrätään hallintosäännössä.

5 Luku KUNTAYHTYMÄN PURKAMINEN JA LOPPUSELVITYS

18 § Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymän purkamisesta päätetään yhtymäkokouksessa jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävien päätösten perusteella. Kuntayhtymän purkautuessa yhtymähallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muuta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

Kuntayhtymän viimeinen tilinpäätös hyväksytään loppuselvityksen yhteydessä.

6 Luku VOIMAANTULO

19 § Voimaantulo

Tämä perussopimus tulee voimaan sen jälkeen, kun kuntalain (2015:410) 57 §:ssä säädetty ehdot ovat täyttyneet.

7 Luku MUUT MÄÄRÄYKSET

20 § Kuntayhtymän nimen kirjoittaminen

Oikeudesta kuntayhtymän nimenkirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.

21 § Erityishuoltopiirinä toimiminen

Kuntayhtymä toimii kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) tarkoittamana erityishuoltopiirinä niin kauan kunnes lailla toisin säädetään.

22 § Muut johtosäännöt

Tätä perussopimusta täydentää yhtymäkokouksen hyväksymä hallintosääntö ja tarvittaessa muut johtosäännöt, joissa annetaan tätä perussopimusta täydentäviä määräyksiä.

11 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja

JN/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapunut pöytäkirja:

Aviapoliksen aluetoimikunnan pöytäkirja 4/21.10.2015

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 11

Asukaspalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainitussa pöytäkirjassa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

12 §

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

VD/8279/03.00.00/2015
HP/LM-H/TH/WT/JB

Ympäristöministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen (166/2008), jäljempänä asukasvalinta-asetus, muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan asukasvalinta-asetusta muutettavaksi siten, että asetuksessa määriteltyjen kuntien asukasvalinnassa otetaan käyttöön tulorajat, jotka koskisivat sekä uusien asukkaiden valintaa että asunnon vaihtotilanteita valtion tuella rakennetuissa vuokra- ja osaomistusasunnoissa. Esityksen perusteluissa todetaan, että tarkoituksena on edistää ARA-vuokra-asuntojen kohdentumista pienituloisimmille ja samalla estää ylituloisten valintaa asukkaiksi. Vantaan kaupungin lausuntoa on pyydetty 5.11.2015 mennessä.

Esitetyt tulorajat ja kunnat joissa niitä sovelletaan

Uudella asetuksella säädettäisiin enimmäistulorajasta yhden ja useamman aikuisen osalta sekä lapsimäärän mukaisesta lisäyksestä. Asukkaaksi valitsemisen edellytyksenä olisi, että yhden hengen ruokakunnan tulot eivät ylitä 3 540 euroa. Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin yksi aikuinen, kunkin aikuisen osalta tulorajaan lisätään 2 480 euroa. Ensimmäisestä lapsesta tehdään tulorajaan lisäyksenä 650 euroa ja kustakin seuraavasta lapsesta 600 euroa. Tulorajoja ei kuitenkaan sovellettaisi erityistä tukea tarvitsevien ryhmien kohteissa (mm. vammaiset, päihde- ja mielenterveyskuntoutujat, vanhukset, opiskelijat, tukea tarvitsevat nuoret ja asunnottomat). Lisäksi ehdotetaan, että jatkossa myös asunnon vaihtotilanteissa olisi tarkistettava hakijan asunnon tarve, tulot ja varallisuus.

Asetusehdotuksessa määritellään, että tulorajoja sovellettaisiin pääkaupunkiseudulla lähialueineen (Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti) sekä Tampereen seudulla (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi). Tulorajat asetettaisiin siis sellaisiin MAL-sopimuskuntiin, joissa asuntomarkkinatilanne on kireä ja joissa on todellista kilpailua kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista.

Vantaan kaupungin kannalta on oleellista, että asuntopoliittiset ratkaisut ovat pitkäjänteisiä. Vantaan kaupunki on viime vuosina määrätietoisesti pyrkinyt edistämään asuinalueiden sosiaalista eheyttä kaikin mahdollisin keinoin. Vantaan kaupunki haluaa painottaa, että ARA-vuokra-asunnot tulee jatkossakin osoittaa eniten tarvitseville ruokakunnille, mutta asukasvalinnan pitää mahdollistaa myös talojen monipuolisen asukasrakenteen ja sosiaalisesti tasapainoisten asuinalueiden ylläpitämisen.

Nykyinen voimassa oleva asukasvalintaa ohjaava lainsäädäntö määrittää jo hyvin tarkasti, että valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat. Lisäksi ARA:n laatima opas arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalintoihin ohjeistaa asukasvalitsijoita tarkemmin asukasvalintasäädösten soveltamisessa. Vantaa kaupunki näkee, että jo nykyisellään etusijajärjestelmä ohjaa tehokkaasti asukasvalinnan kohdistumaan kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin henkilöihin. Valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukasrakenteesta tehtyjen selvitysten (mm. Ympäristöministeriön raportteja 15/2014) mukaan ARA-vuokra-asuntojen asukasrakenteeseen painottuu selvästi pienituloisiin ja hyvätuloisten osuus on pieni myös pitkään asuneiden ryhmässä. Edellä mainitun tutkimuksen mukaan tulotason ja/tai varallisuuden lisääntyessä asukkailla on suuri alttius siirtyä omistusasumiseen. Esimerkiksi Vantaan kaupungin omistaman VAV Asunnot Oy:n 5 200 hakijan joukossa on tällä hetkellä 20 hakijaruokakuntaa, joiden tulot ylittävät ehdotetut tulorajat. Voidaan siis todeta, että Vantaalla ARA-vuokra-asuntojen hakijat ja vuokralaiset ovat selvästi pienituloisia eikä ARA-vuokra-asuminen houkuttele hyvätuloisia asunnonhakijoita.

Vantaan kaupunki näkee erityisenä haasteena tulorajan määrittämisen suhteessa muuttuviin palkkatasoihin eri ammattiryhmissä ja tulorajan pitämisen oikealla tasolla suhteessa yleiseen

palkkakehitykseen. Tarkka euromääräinen tuloraja voisi merkittävästi vaikeuttaa tiettyjen ammattiryhmien asunnonsaantia pienenkin palkkatason nousun myötä. Lisäksi jo edellä mainitun tutkimuksen mukaan tulotason ja/tai varallisuuden noustessa hyvätuloiset ovat joka tapauksessa alttiita siirtymään asumisurallaan eteenpäin vuokra-asumisesta omistusasuntoihin. Vantaan kaupunki toteaa, että tulorajat eivät jousta tarpeeksi ihmisten erilaisten elämäntilanteiden mukaan, muodostavat mahdollisen kannustinloukun ja asettavat turhan esteen asukasvalinnalle, jonka kriteereinä ovat tulojen ohella myös asunnon tarve ja varallisuus. Varallisuusraja sen sijaan on Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan riittävä kriteeri, joka karsii ylivaralliset hakijat asukasvalinnassa.

Vantaan kaupunki vastustaa tulorajojen käyttöönottoa ARA-vuokra-asuntojen asukasvalinnassa ja asunnon-vaihtotilanteissa. Ehdotetut muutokset asukasvalinta-asetukseen tulisivat toteutuessaan heikentämään entisestään ARA-vuokra-asuntojen asukasrakennetta suurimmissa kaupungeissa, johtaisi asuinalueiden välisten erojen kasvuun ja lisäisi segregatiota. Vantaan kaupunki haluaa painottaa, että nykyisten voimassaolevien asukasvalintaa koskevien lakien ja asetusten puitteissa voidaan parhaiten kohdentaa ARA-vuokra-asunnot niitä eniten tarvitseville henkilöille, pitää talojen asukasrakenne monipuolisena sekä varmistaa asuinalueiden sosiaalinen eheys.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 12

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Ympäristöministeriölle liitteenä oleva lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta
- Ympäristöministeriön muistio 24.9.2015 asukasvalinta-asetuksen muuttamisesta

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Erityisasumisen asiantuntija Wilma Toljander, puh. 09 839 22966, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lausunto
VD/8279/00.04.03/2015
2.11.2015

Ympäristöministeriö
Ympäristöministeriön Dnro YM8/600/2015

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Ympäristöministeriö (YM) on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin annetun valtioneuvoston asetuksen (166/2008), jäljempänä asukasvalinta-asetus, muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan asukasvalinta-asetusta muutettavaksi siten, että asetuksessa määriteltujen kuntien asukasvalinnassa otetaan käyttöön tulorajat, jotka koskisivat sekä uusien asukkaiden valintaa että asunnon vaihtotilanteita valtion tuella rakennetuissa vuokra- ja osaomistusasunnoissa. Esityksen perusteluissa todetaan, että tarkoituksena on edistää ARA-vuokra-asuntojen kohdentumista pienituloisimmille ja samalla estää ylituloisten valintaa asukkaiksi. Vantaan kaupungin lausuntoa on pyydetty 5.11.2015 mennessä.

Asukasvalinta-asetuksen uusi 4 a § sekä 4 ja 6 §:n muutokset (tulorajat ja kunnat joissa niitä sovelletaan)

Uudella asetuksella säädettäisiin enimmäistulorajasta yhden ja useamman aikuisen osalta sekä lapsimäärän mukaisesta lisäyksestä. Asukkaaksi valitsemisen edellytyksenä olisi, että yhden hengen ruokakunnan tulot eivät ylitä 3540 euroa. Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin yksi aikuinen, kunkin aikuisen osalta tulorajaan lisätään 2480 euroa. Ensimmäisestä lapsesta tehdään tulorajaan lisäyksenä 650 euroa ja kustakin seuraavasta lapsesta 600 euroa. Tulorajoja ei kuitenkaan sovellettaisi erityistä tukea tarvitsevien ryhmien kohteissa (mm. vammaiset, päihde- ja mielenterveyskuntoutujat, vanhukset, opiskelijat, tukea tarvitsevat nuoret ja asunnottomat). Lisäksi ehdotetaan, että jatkossa myös asunnon vaihtotilanteissa olisi tarkistettava hakijan asunnon tarve, tulot ja varallisuus.

Asetusehdotuksessa määritellään, että tulorajoja sovellettaisiin pääkaupunkiseudulla lähialueineen (Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti) sekä Tampereen seudulla (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi). Tulorajat asetettaisiin siis sellaisiin MAL-sopimuskuntiin, joissa asuntomarkkinatilanne on kireä ja joissa on todellista kilpailua kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista.

Vantaan kaupunki toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Vantaan kaupungin kannalta on oleellista, että asuntopoliittiset ratkaisut ovat pitkäjänteisiä. Vantaan kaupunki on viime vuosina määrätietoisesti pyrkinyt edistämään asuinalueiden sosiaalista eheyttä kaikin mahdollisin keinoin. Vantaan kaupunki haluaa painottaa, että ARA-vuokra-asunnot tulee jatkossakin osoittaa eniten tarvitseville ruokakunnille, mutta asukasvalinnan pitää mahdollistaa myös talojen monipuolisen asukasrakenteen ja sosiaalisesti tasapainoisten asuinalueiden ylläpitämisen.

Nykyinen voimassa oleva asukasvalintaa ohjaava lainsäädäntö määrittää jo hyvin tarkasti, että valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat. Lisäksi ARA:n laatima opas arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalintoihin ohjeistaa asukasvalitsijoita

tarkemmin asukasvalintasäädösten soveltamisessa. Vantaa kaupunki näkee, että jo nykyisellään etusijajärjestelmä ohjaa tehokkaasti asukasvalinnan kohdistumaan kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin henkilöihin. Valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukasrakenteesta tehtyjen selvitysten (mm. Ympäristöministeriön raportteja 15/2014) mukaan ARA-vuokra-asuntojen asukasrakenne painottuu selvästi pienituloisiin ja hyvätuloisten osuus on pieni myös pitkään asuneiden ryhmässä. Edellä mainitun tutkimuksen mukaan tulotason ja/tai varallisuuden lisääntyessä asukkailla on suuri alttius siirtyä omistusasumiseen. Esimerkiksi Vantaan kaupungin omistaman VAV Asunnot Oy:n 5200 hakijan joukossa on tällä hetkellä 20 hakijaruokakuntaa, joiden tulot ylittävät ehdotetut tulorajat. Voidaan siis todeta, että Vantaalla ARA-vuokra-asuntojen hakijat ja vuokralaiset ovat selvästi pienituloisia eikä ARA-vuokra-asuminen houkuttele hyvätuloisia asunnonhakijoita.

Vantaan kaupunki näkee erityisenä haasteena tulorajan määrittämisen suhteessa muuttuviin palkkatasoihin eri ammattiryhmissä ja tulorajan pitämisen oikealla tasolla suhteessa yleiseen palkkakehitykseen. Tarkka euromääräinen tuloraja voisi merkittävästi vaikeuttaa tiettyjen ammattiryhmien asunnonsaantia pienekin palkkatason nousun myötä. Lisäksi jo edellä mainitun tutkimuksen mukaan tulotason ja/tai varallisuuden noustessa hyvätuloiset ovat joka tapauksessa alttiita siirtymään asumisurallaan eteenpäin vuokra-asumisesta omistusasuntoihin. Vantaan kaupunki toteaa, että tulorajat eivät jouda tarpeeksi ihmisten erilaisten elämäntilanteiden mukaan, muodostavat mahdollisen kannustinloukun ja asettavat turhan esteen asukasvalinnalle, jonka kriteereinä ovat tulojen ohella myös asunnon tarve ja varallisuus. Varallisuusraja sen sijaan on Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan riittävä kriteeri, joka karsii ylivaralliset hakijat asukasvalinnassa.

Vantaan kaupunki vastustaa tulorajojen käyttöönottoa ARA-vuokra-asuntojen asukasvalinnassa ja asunnonvaihtotilanteissa. Ehdotetut muutokset asukasvalinta-asetukseen tulisivat toteutuessaan heikentämään entisestään ARA-vuokra-asuntojen asukasrakennetta suurimmissa kaupungeissa, johtaisi asuinalueiden välisten erojen kasvuun ja lisäisi segregatiota. Vantaan kaupunki haluaa painottaa, että nykyisten voimassaolevien asukasvalintaa koskevien lakien ja asetusten puitteissa voidaan parhaiten kohdentaa ARA-vuokra-asunnot niitä eniten tarvitseville henkilöille, pitää talojen asukasrakenne monipuolisena sekä varmistaa asuinalueiden sosiaalinen eheys.

VALTIONEUVOSTON ASETUS ASUKKAIDEN VALINNASTA ARAVA- JA KORKOTUKIVUOKRA-ASUNTOIHIN ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUT- TAMISESTA

1 Esityksen pääasiallinen sisältö

Valtioneuvoston asetusta asukkaiden valinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin (166/2008), jäljempänä asukasvalinta-asetus, ehdotetaan muutettavaksi siten, että asukasvalinnassa otetaan käyttöön tulorajat. Tulorajat koskisivat sekä uusien asukkaiden valintaa että asunnon vaihtotilanteita valtion tuella rakennetuissa vuokra- ja osaomistusasunnoissa. Tulorajojen soveltaminen olisi alueellisesti rajoitettu asetuksessa määriteltyihin kuntiin. Lisäksi jatkossa myös asunnon vaihtotilanteissa tarkistettaisiin hakijan tulojen lisäksi asunnon tarve ja varallisuus. Muutoksilla toteutetaan pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelmaa.

2 Nykytila

Valtion tukemien asuntojen eli niin sanottujen ARA-asuntojen asukasvalinnassa sovelletaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain, jäljempänä korkotukilaki, (604/2001) ja aravarajoituslain (1190/1993) asukasvalintaa koskevia säännöksiä. Myös erityisryhmien käytössä olevia valtion tuella rakennettuja vuokra-asuntoja sekä osaomistusasuntoja koskevat samat asukasvalintasäännökset kuin vuokra-asuntojakin. Korkotukilain 11 d §:n ja aravarajoituslain 4 d §:n mukaan kunta valvoo asukkaiden valintaperusteiden noudattamista.

Asukasvalinta-asetuksessa säädetään tarkemmin asukasvalintaperusteista ja etusijajärjestykseen asettamisesta. Edellä mainittujen säännösten lisäksi ARA on laatinut vuokratalojen omistajille ohjeen, Arava- ja korkotukivuokra-asuntojen asukasvalintaoppaan, joka sisältää tarkempia ohjeita asukasvalintasäännösten soveltamisesta.

Korkotukilain 11 a §:n ja aravarajoituslain 4 a §:n mukaan asukasvalinnan tavoitteena on, että valtion tuella rakennetut vuokra-asunnot osoitetaan vuokra-asuntoa eniten tarvitseville ruokakunnille ja samalla pyritään talon monipuoliseen asukasrakentamiseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Korkotukilain 11 b §:n ja aravarajoituslain 4 b §:n mukaan asukkaiden valinta korkotukivuokra-asuntoihin perustuu sosiaaliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja taloudelliseen tarpeeseen. Aukkaaksi valittaessa otetaan huomioon hakijaruokakunnan asunnontarve, varallisuus ja tulot. Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava asunnottomat ja muut kiireellisimmässä asunnon tarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat.

Kaikki kolme kriteeriä, asunnon tarve sekä hakijan tulot ja varallisuus, otetaan siten asukasvalinnassa huomioon. Lähtökohtana tulojen huomioimisessa asukasvalinnassa ovat ruokakunnan pysyvät bruttokuukausitulot. Näihin tuloihin ei lasketa joitakin asukasvalinta-asetuksen 4 §:n mukaan asumistukiasetuksen (949/1993) 1 §:ssä tarkoitettuja tulolajeja, joista yleisimpiä ovat asumis-, toimeentulo-, opinto- ja elatustu-

ki sekä elatusapu ja lapsilisä. ARA:n asukasvalintaoppaassa suositellaan vertailemaan hakijoiden tulotasoa käyttämällä kulutusyksikköä kohti laskettuja tuloja. Näin pystytään vertailemaan kooltaan ja rakenteeltaan erilaisten ruokakuntien tulotasoa. Ruokakunnan kulutusyksikköjen määrä lasketaan siten, että ensimmäinen jäsen on 1 kulutusyksikkö, muut aikuiset 0,7 kulutusyksikköä ja lapset kukin 0,5 kulutusyksikköä.

Hakija voidaan kuitenkin valita asukkaaksi vuokra-asuntoon varallisuuden ja tulojen määrästä riippumatta joissain asukasvalinta-asetuksen 6 §:ssä mainituissa erityistilanteissa. Asukasvalinta-asetuksen 6 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohtien mukaan tällainen tilanne on kysymyksessä silloin, kun kyseessä on ruokakuntien keskinäinen asuntojen vaihtaminen vuokra-asunnosta toiseen tai silloin kun kysymyksessä on asunnon vaihtaminen saman tosiasiallisen omistajan omistamasta vuokra-asunnosta toiseen. Näissä asuntojen vaihtotilanteissa ei siten tällä hetkellä tarkisteta hakijan tuloja enää uudelleen. Tulo- ja varallisuusharkinta suoritetaan siten vain uusien asukkaiden kohdalla.

Valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukasvalinnassa on aikaisemmin sovellettu tulorajoja. Tulorajat olivat kiinteät, ruokakunnan koon mukaan porrastetut rajat, joihin valittujen ruokakuntien tulojen piti mahtua. Ennen kuin ruokakunnan tuloja verrattiin tulorajoihin, niihin tehtiin erilaisia vähennyksiä. Tulorajoista luovuttiin vaiheittain rajaamalla esimerkiksi niiden alueellinen soveltaminen kasvukeskuksissa ja niiden ympäristökunnissa sijaitseviin valtion tukemiin vuokra-asuntoihin. Lopullisesti tulorajoista luovuttiin vuonna 2008.

Valtion tuella rakennetuissa vuokra-asunnoissa asuvia asuntokuntia oli Tilastokeskuksen tietojen mukaan vuoden 2013 lopussa noin 337 791, joista pääkaupunkiseudulla oli 105 513 (Espoo, Helsinki, Vantaa, Kauniainen). Valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukasrakenteesta on tehty useita selvityksiä, joiden mukaan asunnot kohdistuvat varsin hyvin suurimmassa asunnontarpeessa oleville pienituloisille henkilöille. Viimeisimmän tutkimuksen (Näkökulmia ARA-vuokra-asumiseen, selvitys ARA-vuokra-asuntojen asukasrakenteesta ja asukasvalinnasta ARA-ASO-asuntoihin, ympäristöministeriön raportteja 15/2014) mukaan vuokralaiset olivat selvästi pienituloisia. Lisäksi esimerkiksi Helsingissä yksinasuvista hakijoista 66 prosenttia ja valituista 61 prosenttia mahtuu asumistukirajoihin. Edelleen pariskunnista 45 prosenttia hakijoista ja valituista 48 prosenttia mahtuu asumistukirajoihin.

Edellä mainitun tutkimuksen mukaan koko maassa 67 prosenttia valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asuntokunnista kuului neljään alimpaan tuloluokkaan. Asukkaista pieni osa on myös hyvätuloisia, sillä ylimmän tuloluokan edustajia oli 1,8 prosenttia ja toiseksi ylimmän 4 prosenttia asuntokunnista. Kahteen ylimpään tuloluokkaan kuului siis yhteensä 5,8 prosenttia asukkaista. Lukumääräisesti ylimpään tuloluokkaan kuului runsaat 6 000 asuntokuntaa ja toiseksi ylimpään runsaat 14 000, yhteensä siten runsaat 20 000 asuntokuntaa. Pääkaupunkiseudulla vuokralaiset olivat jonkin verran parempituloisia, mutta kuitenkin pääkaupunkiseudullakin vuokralaisista 56 prosenttia kuului neljään alimpaan tuloluokkaan. Ylimpään tuloluokkaan kuului pääkaupunkiseudun vuokralaisista 3 prosenttia (noin 3 100 asuntokuntaa) ja toiseksi ylimpään 6 prosenttia (noin 6 700 asuntokuntaa), yhteensä vajaat 10 000 asuntokuntaa.

Tutkimuksessa selvitettiin myös valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asuntokuntien keskitulo. Keskitulo kulutusyksikköä kohti vuodessa oli vuokra-asuntokunnilla tutkimuksen mukaan noin 17 000 euroa. Opiskelijat ovat yksi pienituloisen ryhmä, joka kuitenkin laskee keskituloa. Pääkaupunkiseudun yleinen tulotaso on selvästi muuta maata korkeampi. Myös asukkaat seudun valtion tuella rakennetuissa vuokra-asunnoissa olivat keskimäärin hieman parempituloisia kuin muun Suomen. Näiden vuokralaisten suhteellinen tulotaso alueen yleiseen tulotasoon nähden oli kuitenkin pääkaupunkiseudulla heikompi kuin muualla maassa. Kuuden vuoden aikavälillä (2005–2011) vuokralaisten tulojakaumassa on tapahtunut pieni siirtymä pienituloisempaan suuntaan sekä koko maan tasolla että pääkaupunkiseudulla. Pitkällä, parinkymmenen vuoden aikavälillä vuokralaisten keskimääräinen tulotaso on etääntynyt selvästi yleisestä keskitulosta, minkä yhtenä selittäjänä on yleinen tuloerojen kasvu. Tutkimuksen mukaan pitkään valtion tuella rakennetussa asunnossa asuneissa ei ollut sen suurempaa osaa hyvätuloisia kuin lyhyen aikaa asuneissakaan. Usein tulotason parantuessa riittävästi vuokralaiset siirtyvät omistusasuntoihin. Erään aiemman tutkimuksen perusteella suurin alttius jäädä pysyvämmiin asumaan valtion tuella rakennettuun vuokra-asuntokantaan oli pitkäaikaistyöttömillä ja yhden tulonsaajan perheillä.

Viimeisimmän tutkimuksen mukaan valtion tuella rakennetuissa asunnoissa asuvien asuntokuntien viitehenkilöistä (asuntokunnan suurituloisin jäsen) 45 prosenttia oli työllisiä ja 55 prosenttia työelämän ulkopuolella. Kaikkiin asuntokuntiin verrattuna viitehenkilöissä olivat yliedustettuina opiskelijat, työttömät sekä lievästi myös työntekijät. Aliedustettuina olivat selvimmin yrittäjät ja ylemmät toimihenkilöt, hieman myös alemmat toimihenkilöt. Eläkeläisten osuus oli suunnilleen sama kuin kaikista asuntokunnista.

3 Ehdotetut muutokset

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman tavoitteina on muun muassa työllisyyden ja kilpailukyvyn lisääminen sekä kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen. Hallituksen ohjelman liitteen 4, Asuntopolitiikan toimet, mukaan ARA-vuokra-asuntojen asukasvalintoja kehitetään paremman kohtaannon saavuttamiseksi liittämällä asukasvalinnan sosiaaliseen tarveharkintaan tulorajat. Asukkaan tulot tarkistetaan ARA-asuntoon muuton ja asunnon vaihdon yhteydessä.

Ehdotetuilla muutoksilla toteutettaisiin Sipilän hallituksen ohjelman liitteen 4 kirjausta siten, että edesautettaisiin tuen oikeaa kohdentumista sellaisille pienituloisille henkilöille, joiden asunnon tarve on suurin. Työllisyyden ja kilpailukyvyn lisäämistä tavoiteltaisiin parantamalla pienituloisten mahdollisuuksia työllistyä esimerkiksi pääkaupunkiseudulle mahdollistamalla heille valtion tukeman asunnon saanti. Lisäksi otettaisiin huomioon tavoite kuntien tehtävien vähentämisestä asettamalla tulorajat koskemaan vain tiettyjä asuntomarkkinoiden kannalta keskeisiä ylikysyntä-alueita.

Asukasvalinta-asetuksen 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen 1 momentin viittaus asumistukiasetuksen (949/1993) 1 §:ään ajantasaistetaan koskemaan nykyisin voimassa olevaa yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 15 §:ää. Asetuksen 4 §:n 1 momenttia sovellettaisiin edelleenkin kaikissa asukasvalintatilanteissa. Näin ollen 1 momentin mukaan määräytyvät erät jätetään jatkossakin huomioimatta kaikissa

tapauksissa eli riippumatta siitä, sovelletaanko tulorajoja vai ei. Tulovertailu suoritetaan bruttotulosta, joka jää jäljelle edellä mainittujen ns. etuoikeutettujen tulojen vähentämisen jälkeen. Lisäksi 4 §:n 2 momentti, jonka mukaan eri hakijaruokakuntien tuloja vertailtaessa otetaan huomioon ruokakunnan koko ja ruokakuntaan kuuluvien lasten määrä, ehdotetaan poistettavaksi. Jatkossa sellaisissakin tilanteissa, joissa tulorajat eivät tule sovellettaviksi, tuloarvostelu voidaan suorittaa 4 §:n 1 momentin ja uuden 4 a §:n avulla. Ruokakunnan koko ja ruokakuntaan kuuluvien lasten määrä otettaisiin siis edelleen huomioon.

Asukasvalinta-asetukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 a §. Sen 1 ja 2 momenteissa säädettäisiin enimmäistulorajat, niihin tehtävät lisäykset ja määriteltäisiin ne kunnat, joissa näitä tulorajoja sovellettaisiin. Uuden 4 a §:n 1 momentissa säädettäisiin enimmäistulorajasta yhden ja useamman aikuisen osalta sekä lapsimäärän mukaisesta lisäyksestä. Vaikka esityksessä ehdotetaan asetettavaksi tulorajat asukasvalintaperusteeksi, myös kaksi muuta, eli varallisuus ja asunnontarve olisivat edelleen tasavertaisia vertailuperusteita jatkossakin. Asukkaaksi on siten edelleen valittava se, jolla on pienimmät tulot, vähiten varallisuutta ja suurin asunnontarve.

Tulorajojen taso tulisi asettaa siten, että asumismenot ovat kohtuulliset suhteessa henkilön käytettävissä oleviin tuloihin. Asunto-olojen kehittämisestä annetun lain (919/1985) 1 §:n 3 kohdan mukaan asumismenojen tulisi olla kohtuulliset suhteessa ruokakunnan kokoon ja käytettävissä oleviin tuloihin sekä muihin välttämättömiin kulutusmenoihin. Tulorajoja asetettaessa tulee ottaa myös huomioon, että työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi työssäkäyvällä keskituloisella pariskunnalla tulee olla mahdollisuus saada valtion tukema vuokra-asunto. Erityisesti palveluammateissa toimivilla henkilöillä tulee olla mahdollisuus saada kohtuuhintainen vuokra-asunto.

Tulorajat on siten syytä asettaa tavalla, jossa yhdistyy ruokakunnan aikuisten kohdalla kulutusyksikköjen määrä sekä lasten lukumäärä, jolloin lapsiperheen tuloihin tehdään lapsiluvun mukainen korotus eli lapsilisäys. Uuden 4 a §:n 1 momentin mukaan asukkaaksi valitsemisen edellytyksenä olisi, että yhden hengen ruokakunnan tulot eivät ylitä 3540 euroa. Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin yksi aikuinen, kunkin aikuisen osalta tulorajaan lisätään 2480 euroa. Ensimmäisestä lapsesta tehdään tulorajaan lisäyksenä 650 euroa ja kustakin seuraavasta lapsesta 600 euroa. Yhden ja kahden aikuisen tuloraja määräytyy siten kulutusyksikköjen mukaan, eli ensimmäinen aikuinen jäsen on 1 kulutusyksikkö ja seuraava aikuinen jäsen on 0,7 kulutusyksikköä. Aikuisella tarkoitetaan yli 18 vuotta täyttänyttä ruokakuntaan kuuluvaa henkilöä ja lapsella vastaavasti alle 18 vuotta täyttänyttä ruokakunnan jäsentä. Ikä lasetaan sen kalenterivuoden lopun mukaan, jolloin asukkaaksi valitsemista haetaan.

Näin ollen tuloraja yhden hengen taloudessa olisi 3540 euroa. Kahden hengen talouden tuloraja saataisiin lisäämällä alkuperäiseen tulorajaan 3540 euroa kerrottuna 0,7:llä (pyöristettynä 2480 euroa). Esimerkkejä tulorajoista:

1 aikuinen	2 aikuista	1 aikuinen ja lapsi	2 aikuista ja lapsi	2 aikuista ja 2 lasta	2 aikuista ja 3 lasta
3540	6020	4190	6670	7270	7870

Tilastokeskuksen tietojen perusteella palveluammateissa toimivat yksinasuvat henkilöt mahtuisivat hyvin tulorajoihin, varsinkin alkupalkan osalta. Helsinkiläisen poliisin 3540 euroa, espoolaisen bussinkuljettajan 3371 euroa ja espoolaisen luokanopettajan 3504 euroa ovat korkeimpia keskiarvopalkkoja ja lähellä saman alueen ammattiryhmän mediaanipalkkoja.

Alla on esimerkkejä espoolaisten ammattiryhmien tuloista:

Yhden hengen ruokakunnat

	alkupalkka	keskiarvopalkka
Luokanopettaja	2677	3257
Sairaanhoitaja	2602	3268
Poliisi	2785	3501
Sosiaaliohjaaja	2282	2723
Palomies	2472	2787
Tarjoilija	1726	2121
Bussinkuljettaja	2910	3371
Myyjä	2015	2716
Talonrakennustyöntekijä	2685	3119
Lähihoitaja	2146	2625
Toimistotyöntekijä	2034	2700
Siivooja	1608	2037
Teollisuustyöntekijä	2092	2767

Pariskunnat

	alkupalkka	keskiarvopalkka
Luokanopettajapariskunta	5354 e	6514 e
Sairaanhoitajapariskunta	5204 e	6536 e
Sairaanhoitaja-poliisipariskunta	5387 e	6769 e
Sosiaaliohjaaja-palomies	4754 e	5510 e

Tarjoilija-bussinkuljettaja	4636 e	5492 e
Myyjä-talonrakennustyöntekijä	4700 e	5835 e
Lähihoitaja-toimistotyöntekijä	4180 e	5325 e
Siivooja-teollisuustyöntekijä	3700 e	4804 e

Alkupalkkaa saavat pariskunnat mahtuvat edellä esitettyyn tulorajaan. Kolmen ylimmän esimerkkipariskunnan keskiarvopalkka ei mahtuisi asetettavaan tulorajaan. Lasten myötä näiden pariskuntien tilanne muuttuisi ja ne mahtuisivat paremmin tulorajoihin.

Tulorajojen suuruutta arvioitaessa on muistettava, että hakijaruokakunnista olisi edelleen valittava suurimmassa asunnontarpeessa olevat, pienituloisimmat ja vähävaraisimmat hakijat. Tulorajat muodostaisivat siis ikään kuin katon etusijaperusteella tehtäville asukasvalinnoille. Koska jo etusijajärjestelmä ohjaa asukasvalinnan kohdistumaan kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin henkilöihin, ei tulorajoja ole syytä asettaa liian alhaisiksi, jotta ne eivät muodostuisi esteeksi tarpeellisen työvoiman saatavuudelle.

Uuden 4 a §:n 2 momentissa määriteltäisiin ne kunnat, joissa nyt asetettavia tulorajoja sovellettaisiin. Näillä alueilla tuloraja tarkistettaisiin aina asukkaita valittaessa, eli sekä tehtäessä uusi vuokrasopimus että asunnon vaihtamisen yhteydessä. Tulorajat asetettaisiin sellaisiin MAL-sopimuskuntiin, joissa asuntomarkkinatilanne on kireä. Tulorajat on perusteltua asettaa nimenomaan tällaisille kasvuseuduille, joissa on todellista kilpailua kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista. Tulorajoja ei ole perusteltua asettaa sellaisiin kuntiin, joissa se ei asuntomarkkinatilanne huomioon ottaen ole tarpeen, ottaen huomioon myös pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman tavoitteen kuntien tehtävien vähentämisestä. Muissa kuin uuden 4 a §:n 2 momentissa tarkoitetuissa kunnissa sijaitsevista vuokrataloyhteisöissä asukasvalinta valtion tuella rakennettuihin vuokra-asuntoihin tehtäisiin siten kuten nykyisinkin, eli vertailemalla varallisuutta, tuloja ja tarvetta ja asuntoon valittaisiin se henkilö, jonka asunnontarve on suurin sekä tulot ja varallisuus pienimmät.

Asukasvalinta-asetuksen 4 a §:n 3 momentissa säädettäisiin siitä, että tulorajoja ei sovellettaisi erityistä tukea tarvitseville ryhmille tarkoitetuissa kohteissa. Erityisryhmäkohteilla tarkoitetaan esimerkiksi vammaisille, päihde- ja mielenterveyskuntoutujille, vanhuksille, opiskelijoille, tukea tarvitseville nuorille sekä asunnottomille tarkoitettuja ja näiden käytössä olevia asuntoja. Erityisryhmäkohteet on voitu lainoittaa joko pelkällä korkotuella, korkotuella ja erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi (1281/2004) annetun lain mukaisella investointiavustuksella taikka omapääomaavustuksella ja aravalainalla. Enimmäistulorajoja ei ole perusteltua soveltaa erityisryhmäkohteissa, koska erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden tulot ovat pääasiassa muutoinkin pienet ja ne eivät useinkaan nouse asumisaikana. Näin ollen erityisryhmäkohteissa asukasvalinta tehtäisiin kuten nykyisinkin eli vertailemalla asunnon tarvetta, tuloja ja varallisuutta.

Lisäksi asukasvalinta-asetuksen 6 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälästä kumottaisiin 1 momentin 3 ja 4 kohdat. Näin ollen jatkossa myös asunnon vaihtotilanteissa, eli ruokakuntien tehdessä keskinäisen vaihdon vuokra-asunnosta toiseen tai ruokakunnan vaihtaessa asuntoa saman tosiasiallisen omistajan omistamasta vuokra-asunnosta toiseen, olisi tarkistettava hakijan asunnon tarve, tulot ja varallisuus. Tämä on perusteltua, sillä myös näissä tilanteissa tehdään uusi asukasvalintapäätös ja uusi vuokrasopimus. Muita asukasvalintaa koskevia säännöksiä ei muutettaisi.

4 Esityksen vaikutukset

Valtionaloudelliset vaikutukset

Hallitusohjelman liitteessä 6 on todettu, että ARA-vuokra-asuntojen kohdentuminen pienituloisimmille paranee, kun estetään ylituloisten valinta asukkaiksi. Muutoksen on arvioitu vähentävän asumistuki- ja toimeentulotukimenoja.

Vaikutukset asukkaiden asemaan

Valtaosa valtion tuella rakennettujen vuokra-asuntojen asukkaista on jo nyt nimenomaan pienituloisia, joiden asunnontarve on suurin. On kuitenkin edelleen perusteltua varmistaa, että asunnot osoitetaan sellaisille henkilöille, joiden asunnontarve on kaikkein suurin ja tulot pienimmät. Ehdotetuilla muutoksilla edesautettaisiin valtion tuen kohdentumista asuntoa kaikkein eniten tarvitseville henkilöryhmille. Tarkkojen tulorajojen asettamisella koskemaan sekä uusia asukkaita että asunnon vaihtotilanteita rajattaisiin pois sellaiset henkilöt, joilla ei katsota olevan tarvetta valtion tukeen asumisensa järjestämiseksi. Tulorajojen asettamisella siten varmistettaisiin kaikkein pienituloisimpien, esimerkiksi asumis- ja toimeentulotuen saajien sekä pitkäaikaistyöttömien mahdollisuuksia asua valtion tuella rakennetussa vuokratalossa.

Asukasvalintakriteerien tarkistaminen asunnon vaihtotilanteissa voi edesauttaa sitä, että asumistarpeiden muuttuessa ja mahdollisesti tulotason kasvaessa asukkaat muuttavat muualle valtion tuella rakennetusta vuokra-asunnosta. Toisaalta on myös mahdollista, että muuttoa ei tapahdu, jos tarjontaa sopivista kohteista ei vapaarahoitteisilla markkinoilla ole.

On mahdollista, että vuokrataloista muodostuisi asukasrakenteeltaan nykyistä yksipuolisempia ja alueille päätyisi samanlaisessa, mahdollisesti haastavassa elämäntilanteessa olevia asukkaita. Segregaation eteneminen saattaisi vahvistua, työttömyys lisääntyä, ostovoima hiipua ja palveluita kadota. Näin ollen on tarpeen, että asukasrakenteen kehitystä seurataan edelleen.

Vaikutukset kunnallisiin ja yleishyödyllisiin vuokrataloyhteisöihin sekä kuntiin

Kaikissa asetuksessa määritellyissä kunnissa sijaitsevien vuokratalojen omistajille tulee aiheutumaan lisätyötä nyt ehdotettavista uusista säännöksistä. Lisätyötä sekä kustannuksia aiheutuu sekä tietojärjestelmien muutoksista että henkilöstön kouluttamisesta. Tulorajojen asettaminen saattaa hidastaa asuntojen vuokraamista ja vaikuttaa sitä kautta kohteiden käyttöasteisiin.

Lisäksi koska kunnat valvovat asukasvalintoja, niille aiheutuisi lisätyötä siitä, että jatkossa myös asukasvalintojen valvonnassa tulisi ottaa huomioon uusi tuloraja-arvostelu.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä yhteistyössä ARA:n kanssa.

Esityksestä on pyydetty lausuntoja seuraavilta kunnilta: Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kangasala, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lempäälä, Mäntsälä, Nokia, Nurmijärvi, Orivesi, Pirkkala, Pornainen, Sipoo, Tampere, Tuusula, Vantaa, Vesilahti, Vihti ja Ylöjärvi.

Lisäksi lausuntoja on pyydetty Asukasliitto ry:ltä, Asuntosäätiöltä, Avara Oy:ltä, Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät (KOVA) ry:ltä, Kuntien asuntotoimen kehittämissyhistys ry:ltä, Rakli ry:ltä, SATO Oyj:ltä, Suomen Kuntaliitolta, TA-asunnot Oy:ltä, Valtiovarainministeriöltä, Vuokralaiset VKL ry:ltä, VVO-yhtymä Oyj:ltä.

Asetusehdotus on ollut tarkastettavana oikeusministeriön lainvalmisteluosaston lain-tarkastusyksikössä.

6 Voimaantulo

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Asetusta sovellettaisiin 1.4.2016 ja sen jälkeen tehtäviin asukasvalintapäätöksiin. Yhtiöille annettaisiin siten kolmen kuukauden mittainen siirtymäaika, jotta ne voisivat ajantasaistaa järjestelmänsä ottamaan huomioon uuden tuloraja-arvostelun.

13 § **Lausunnon antaminen ympäristöministeriölle/maankäyttö- ja rakennuslain muuttaminen ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoaminen**

VD/8566/03.00.00/2015
HP/KK/JB

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (kokeilulaki) 3 §:n kumoamisesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 4.11.2015 mennessä.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille nykyisin kuuluva poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kunnille. Tämä tarkoittaisi sitä, että jatkossa kaikki poikkeamisvalta olisi kunnilla. Koska poikkeamisvalta siirrettäisiin kunnille, kumottaisiin kokeilulain 3 § tarpeettomana. Lisäksi alueellisen poikkeamisen soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi niin, että sitä voisi asuinrakennusten lisäksi soveltaa myös liike- ja toimistorakennusten käyttötarkoituksen muuttamiseen.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on valmisteltu ympäristöministeriölle annettava lausunto. Lausunnossa esitykseen suhtaudutaan myönteisesti.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 13

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteen mukainen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoamisesta.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Lausuntopyyntö
- Luonnos lakiesitykseksi
- Lausunto

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki, puh. 839 23816, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

1.10.2015

YM7/500/2015

Jakelussa mainituille

Viite Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta ja keven-
Hänvisning nettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoamisesta

Asia LAUSUNTOPYYNTÖ
Ärende

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle maan-
käyttö- ja rakennuslain muuttamisesta ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta
annetun lain 3 §:n kumoamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia siten, että elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskuksille nykyisin kuuluva poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kunnille. Myös alueellisen
poikkeamisen soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi. Esityksen tarkoituksena on edistää elin-
keino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä kuntien voimavarojen tarkoituksenmukaisempaa koh-
dentumista, selkeyttää poikkeamistoimivaltaa sekä helpottaa rakentamismahdollisuuksia nopeutta-
malla ja yksinkertaistamalla poikkeamisasioiden käsittelyä. Esitys liittyy pääministeri Juha Sipilän hal-
lituksen hallitusohjelman toteuttamiseen.

Luonnos hallituksen esitykseksi on tämän sähköpostin liitteenä. Lisäksi lausunnoilla oleva aineisto on
ympäristöministeriön internet-sivuilla osoitteessa <http://www.ym.fi/lausuntopyynnot>.

Esitysluonnoksesta voivat antaa lausuntoja muutkin kuin jakelussa mainitut. Lausunnot pyydetään
toimittamaan 4.11.2015 mennessä osoitteeseen kirjaamo.ym@ymparisto.fi. Lausunnot pyydetään
lähettämään ainoastaan sähköisesti.

Lisätietoja asiasta antavat hallitussihteeri Mirkka Saarela p. 0295 250 365, hallitussihteeri Maija Neva
p. 0295 250 193 ja ympäristöneuvos Antti Irjala p. 0295 250 102.

Rakennusneuvos

Aila Korpivaara

Hallitussihteeri

Mirkka Saarela

JAKELU

Ministeriöt
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Kunnat
Maakuntien liitot
Korkein hallinto-oikeus
Hallinto-oikeudet
Museovirasto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Liikennevirasto
Metsähallitus
Suomen Kuntaliitto ry
Elinkeinoelämän keskusliitto
Keskuskauppakamari
Kaupan liitto
Kuluttajaliitto
Suomen yrittäjät
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
RAKLI ry
Rakennusteollisuus RT ry
Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry
Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL
Rakennusinsinöörit ja arkkitehdit RIA ry
Rakennustietosäätiö
Pientaloteollisuus PTT ry
Suomen Maanmittausinsinöörien Liitto ry
Suomen Kaavoitusinsinöörien yhdistys ry (SKY)
Suomen kuntatekniikan yhdistys (SKTY)
Suunnittelu- ja konsultointiyritykset SKOL ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Kiinteistöliitto ry
Suomen Omakotiliitto ry
Suomen kotiseutuliitto
Vapaa-ajan asukkaiden liitto ry

Hallituksen esitys eduskunnalle maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta ja kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maankäyttö- ja rakennuslakia siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille nykyisin kuuluva poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kunnille. Myös alueellisen poikkeamisen soveltamisalaa ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan myös asemakaava-alueella olemassa olevan liike- tai toimistorakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön.

Esityksen tarkoituksena on edistää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä kuntien voimavarojen tarkoituksenmukaisempaa kohdentumista, selkeyttää poikkeamistoimivaltaa sekä helpottaa rakentamista nopeuttamalla ja yksinkertaistamalla poikkeamisasioiden käsittelyä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukaan maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999) uudistetaan rakentamismahdollisuuksien helpottamiseksi muun muassa siirtämällä päätösvaltaa poikkeamistilanteissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta kunnille. Hallitusohjelmassa myös todetaan, että rantarakentamisen poikkeamispäätökset siirretään kokonaisuudessaan kuntiin ja korjausrakentamisen helpottamiseksi luodaan alueellisten poikkeuslupien menetelmä.

Maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana on jo aiemmin eri yhteyksissä esitetty poikkeamistoimivallan siirtämistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta kunnille. Tämä on ollut esillä muun muassa valtion tuottavuusohjelman yhteydessä sekä maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointissa (Suomen ympäristö, 1/2014). Myös ympäristövaliokunta kiirehti kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (*kokeilulaki*, 1257/2010) muutoksen (990/2013) yhteydessä mietinnössään (YmVM 7/2013) poikkeamistoimivallan siirtämistä pysyvästi nykyistä laajemmin kunnille.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Poikkeamistoimivalta

Poikkeamistoimivallasta ja sen jaosta kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välillä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä. Lähtökohtana on, että poikkeamistoimivalta kuuluu kunnalle. Tietyissä tilanteissa kunta ei kuitenkaan saa myöntää poikkeusta, vaan poikkeamistoimivalta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Pykälän 1 momentin mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista. Poikkeaminen on siten mahdollista maankäyttö- ja rakennuslain säännöksien lisäksi myös esimerkiksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen ja Suomen rakentamismääräyskokoelman säännöksistä, rakennusjärjestyksen määräyksistä sekä kaavoista ja niiden määräyksistä.

Pykälän 6 momentin mukaan poikkeusta ei kuitenkaan voida myöntää maisematyölupaa koskevista säännöksistä eikä maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä säädetyistä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella. Poikkeamisen ei ole katsottu olevan mahdollista myöskään menettelyvaatimusten eikä suunnittelijoiden tai työnjohtajien kelpoisuusvaatimusten kohdalla, koska pykälän 1 momentissa poikkeaminen kohdistetaan nimenomaan rakentamista tai muuta toimenpidettä koskeviin rajoituksiin.

Poikkeuksen myöntämiseen täytyy aina olla erityinen syy. Erityisiä syitä ei luetella laissa, vaan niiden olemassaolo harkitaan tapauskohtaisesti. Lisäksi poikkeamisen oikeudellisista edellytyksistä säädetään erikseen maankäyttö- ja rakennuslain 172 §:ssä. Poikkeamispäätöksen tekemiseen liittyy oikeudellisen harkinnan lisäksi aina myös tarkoituksenmukaisuusharkintaa, jota kuitenkin rajoittavat yleiset hallinto-oikeudelliset periaatteet kuten tarkoitussidonnaisuuden periaate, yhdenvertaisuusperiaate, objektiviteettiperiaate ja suhteellisuusperiaate.

Kunnan poikkeamislupaviranomaisesta ei ole säännöstä maankäyttö- ja rakennuslaissa, vaan kunnan sisällä poikkeamistoimivalta on vapaasti järjestettävissä kunnan omin johtosääntöratkaisuin. Tavallisimmin poikkeuksen myöntävä viranomainen on kunnanhallitus tai kunnan rakennusvalvontaviranomainen, mutta se voi olla muukin kunnallinen lautakunta tai jopa valtuusto. Poikkeamistoimivalta voidaan johtosäännöllä delegoida myös kunnan viranhaltijalle, joka tässä tapauksessa on usein rakennustarkastaja.

Pykälän 2 momentissa säädetään tilanteista, joissa kunta ei saa myöntää poikkeusta. Näissä tilanteissa poikkeamistoimivalta kuuluu pykälän 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Kunta ei saa myöntää poikkeusta, jos kyse on uuden rakennuksen rakentamisesta ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa, ellei kyse ole olemassa olevan asuinrakennuksen laajentamisesta tai korvaamisesta. Rakennuksen korvaamista ja laajentamista koskeva kohta lisättiin pykälään lakimuutoksella 134/2011, joka tuli voimaan 1.4.2011. Muutoksen tavoitteena oli lisätä kunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden määrää ja selkeyttää viranomaisten välisen toimivallan jakoa. Arvioilta noin 60 % elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ratkaistavaksi kuuluneista rantarakentamisen poikkeamisasioista siirtyi muutoksella kuntien ratkaistaviksi.

Kunnalla ei ole poikkeamistoimivaltaa myöskään silloin, kun kyse on vähäistä suuremmasta poikkeamisesta asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta taikka vähäistä suuremman rakennusoikeuden osoittamisesta alueelle, jolle asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusoikeutta.

Ensimmäisessä tilanteessa kyse on nimenomaan tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta. Jos esimerkiksi tontilla on osoitettu rakennusoikeutta kahdelle eri rakennusosalalle ja rakennusoikeutta halutaan siirtää toiselta rakennusosalalta toiselle, poikkeamisen ratkaisee kunta. Myös jos ylitetään samalla tontilla tiettyyn tarkoitukseen sallitun rakentamisen osuus, mutta ei ylitetä tontin kokonaisrakennusoikeutta, poikkeaminen kuuluu kunnan toimivaltaan. Poikkeamistoimivalta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vain silloin, kun kyse on tontin tai rakennuspaikan kokonaisrakennusoikeuden ylittämisestä.

Toisessa tilanteessa kyse on rakennusoikeuden osoittamisesta alueelle, jolle ei ole asemakaavassa osoitettu lainkaan rakennusoikeutta. Jos alueelle osoitetaan vähäistä suurempi määrä rakennusoikeutta, poikkeamistoimivalta on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, muutoin poikkeamisen ratkaisee kunta. Säännöksen tarkoittama tilanne on kyseessä esimerkiksi silloin, kun asemakaavassa puistoksi tai muuksi virkistysalueeksi merkitylle alueelle osoitetaan rakennusoikeutta.

Edelleen kunnalla ei ole poikkeamistoimivaltaa silloin, kun kyse on poikkeamisesta rakennuksen suojelua koskevasta kaavamääräyksestä tai poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentissa tarkoitettua asemakaavan hyväksymisestä johtuvasta rakennuskiellosta.

Rakennussuojelun osalta poikkeamistoimivallan osoittamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle on perusteltu sillä, että kyse on yleensä ylikunnallisesta suojeluintressistä, eikä päätösvaltaa ole tämän vuoksi annettu kunnalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentin mukaan alueelle tulee rakennuskielto, kun aluetta koskeva asemakaava tai asemakaavan muutos on hyväksytty. Rakennuskielto on voimassa, kunnes kaavan hyväksymispäätös on saanut lainvoiman. Kunta ei voi myöntää poikkeusta asemakaavan hyväksymisestä johtuvasta rakennuskiellosta, vaan poikkeamistoimivalta on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella. Tällaisella alueella kunnallisen päätöksen sisältö on tiedossa, mutta erityisesti muutoksenhaun johdosta kaavan sisältö voi olla edelleen kiistanalainen.

Käytännössä rakennushankkeeseen voi sisältyä useampia poikkeamisia, joista osa voi kuulua kunnan ja osa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan. Pykälän 3 momenttiin lisättiin menettelyjen yksinkertaistamiseksi lakimuutoksella 476/2004 säännös, jonka mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tällaisissa tapauksissa ratkaista asian koko laajuudessaan, jos ratkaisu on kunnan kannan mukainen.

Lakimuutoksella 1129/2008 pykälään lisättiin uusi 4 momentti, jonka mukaan poikkeus voidaan myöntää kunnalle laajempaa kuin yhden rakennuspaikan käsittävää aluetta koskevana (*alueellinen poikkeaminen*), kun kysymys on asemakaava-alueella olemassa olevan asuinrakennuksen tilojen muuttamisesta asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön. Säännös mahdollistaa poikkeamisen myöntämisen kunnalle esimerkiksi koko kaupunginosaa koskevana. Käytännössä alueellinen poikkeaminen tulee kysymykseen lähinnä suurten kaupunkien keskustoissa, joissa esimerkiksi ullakkotiloja on tarpeen ja mahdollista muuttaa asuinkäyttöön. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on myöntänyt Helsingille ullakkorakentamista koskevan alueellisen poikkeamisluvan vuosina 2008 ja 2014.

Kaavoituksen ja lupajärjestelmien sujuvoittamiseksi pykälään lisättiin lakimuutoksella 1129/2008 myös uusi 5 momentti, jonka mukaan oikeusvaikutteisen pääkaupunkiseudun yleiskaavan alueella poikkeuksen myöntäminen kuuluu 2 ja 3 momenteissa säädetystä poiketen kunnalle. Pääkaupunkiseudun yhteistä yleiskaavaa ei kuitenkaan ole vielä laadittu, joten tältä osin kunnat eivät ole voineet käyttää poikkeamistoimivaltaa.

Poikkeamisen edellytykset

Poikkeuksen myöntämiseen täytyy maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaan olla aina erityinen syy. Tämän lisäksi poikkeamisen oikeudellisista edellytyksistä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 172 §:ssä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan poikkeaminen ei saa aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Arvioitaessa sitä, aiheutuu-ko poikkeamisesta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, asiaa arvioidaan välillisesti myös kaavojen maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyjen sisältövaatimusten kautta.

Kun poikkeamista haetaan rakennuksen rakentamiseen maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:ssä tarkoitetulle ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa pykälässä tarkoitettua kaavaa, poikkeamisharkintaan vaikuttavat myös maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:ssä säädetty ranta-alueiden loma-asutusta järjestävän yleis- ja asemakaavan erityiset sisältövaatimukset. Maankäyttö- ja ra-

kennuslain 73 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on katsottava, että suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön, luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon sekä ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

Etenkin rantarakentamista koskevassa poikkeamisharkinnassa on oikeuskäytännössä noussut keskeiseksi maanomistajien tasapuolisen kohtelun vaatimus, joka perustuu perustuslain 6 §:ään. Poikkeamispäätös ei saa perusteettomasti estää muiden samankaltaisessa tilanteessa olevien maanomistajien vastaavankaltaisia rakentamismahdollisuuksia. Maanomistajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi oikeuskäytännössä on omaksuttu niin kutsuttu emätilaperiaate sekä muunnetun rantaviivan laskenta.

Pykälän 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaan poikkeaminen ei saa myöskään vaikeuttaa luonnonsuojelun eikä rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Luonnonsuojelulliset tavoitteet liittyvät useimmiten luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaisen luonnonsuojelusuunnitelman alueisiin, uhanalaisten lajien esiintymispaikkoihin, luontotyyppejä koskevaan suojeluun sekä Natura 2000 -alueisiin, joista luonnonsuojelulakikin sisältää oman lupajärjestelmän.

Rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden kohdalla kysymys on yleensä rakennussuojelusta, joka voi perustua kaavaan tai lain nojalla annettuun suojelupäätökseen. Säännöksen soveltamisalan piiriin voi tulla myös sellainen kohde, jonka osalta suojelua ei ole vielä saatettu lopulliseen päätökseen.

Pykälän 2 momentin mukaan poikkeusta ei saa myöntää, jos se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Säännöksessä on kyse eräänlaisesta ehdottomasta luvanmyöntämisestään. Merkittävä rakentaminen tarkoittaa ympäristöstään täysin poikkeavaa rakentamista, jollainen voi olla esimerkiksi kerrostalo pientaloalueella tai suuri varastorakennus asuinalueella. Muut ympäristö- tai muut vaikutukset voivat liittyä moninaisiin vaikutuksiin, joita poikkeamisesta saattaa aiheutua. Esimerkiksi vähittäiskaupan suuryksikön toteuttamisella on katsottava olevan tällaista vaikutusta. Muut ympäristövaikutukset voivat liittyä esimerkiksi liikenteeseen, meluun, ympäristöpäästöihin ja muihin ympäristöhäiriöihin.

Pykälän 3 momentin mukaan vaikutuksiltaan merkittävänä rakentamisena ei pidetä tuulivoimalan rakentamista asemakaavassa teollisuus- tai satama-alueeksi osoitetulle jo rakennetulle alueelle. Poikkeusta myönnettäessä ei tällöin sovelleta maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohtaa eikä 3 momenttia.

Pykälän 4 momentin mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 4 momentissa tarkoitettun alueellisen poikkeamisen edellytyksenä on lisäksi, että poikkeamisella edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.

Poikkeamisenettä

Poikkeamisenettästä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 173 §:ssä.

Pykälän 1 momentin mukaan naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattava tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista. Hakemuksesta on myös kunnan toimesta, hakijan kustannuksella tiedotettava naapureille ja muille edellä mainituille tahoille.

Viranomaisten kuuleminen on poikkeamisasioissa osittain harkinnanvaraista ja osittain pakollista.

Pykälän 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto on pyydettävä tarvittaessa, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Myös naapurikunnan lausunto on pyydettävä, jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi sen maankäyttöön. Pykälän 4 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen, maakunnan liiton ja naapurikunnan on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Pykälän 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto on pyydetävä aina silloin, kun poikkeaminen koskee aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta, rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta taikka maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Alue on luonnonsuojelun kannalta merkittävä silloin, kun se kuuluu valtakunnalliseen suojeluohjelmaan taikka kun kyse on luonnonsuojelulain mukaisesta suojellun luontotyyppin alueesta, erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikasta tai maisema-alueesta. Rakennussuojelun kannalta merkittävästä kohteesta tai alueesta on kyse, kun poikkeaminen koskee kaavassa tai lain nojalla suojeltua rakennusta tai valtakunnallisessa inventoinnissa arvokkaaksi luokiteltua rakennusta.

Lisäksi pykälän 5 momentissa säädetään, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä ennen poikkeamisen ratkaisemista asianomaisen kunnan lausunto.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 85 §:n mukaan poikkeamista koskeva hakemus jätetään kunnalle. Jos hakemuksen käsitteleminen kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, kunnan tulee lähettää hakemus sinne oman lausuntonsa ohella.

Poikkeamispäätöksestä ja siitä ilmoittamisesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 174 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan päätökseen voidaan ottaa tarpeelliset määräykset ja ehdot. Lisäksi päätöksessä on pykälän 2 momentin mukaan määrättävä aika, jonka kuluessa päätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava. Määräaika voi olla enintään kaksi vuotta. Alueellisen poikkeamisen määräaika voi kuitenkin olla enintään viisi vuotta.

Pykälän 3 momentissa säädetään päätöksen tai sen jäljennöksen toimittamisesta hakijalle, muistutuksen tehneille ja päätöstä erikseen pyytäneille. Pykälän 4 momentin mukaan kunnan tulee toimittaa poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 88 §:ssä tarkennetaan vielä, että kunnan tulee toimittaa poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viivytyksettä päätöksen antamisen jälkeen.

Vähäinen poikkeaminen

Vähäisestä poikkeamisesta rakennusluvan yhteydessä säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 175 §:ssä. Kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:ssä säädettyjen edellytysten ja rajoitusten myöntää rakennusluvan silloin, kun kyse on vähäisestä poikkeamisesta rakentamista koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista tai muista rajoituksista. Rakennuksen teknisiä ja näitä vastaavia ominaisuuksia koskevan vähäisen poikkeuksen edellytyksenä on lisäksi, ettei poikkeaminen merkitse rakentamiselle asetettujen keskeisten vaatimusten syrjäytymistä.

Poikkeamispäätösten määrä ja niitä koskevien valitusten menestyminen hallintotuomioistuimissa

Kunnissa on käsitelty maankäyttö- ja rakennuslain voimaantulosta 1.1.2000 vuoden 2013 loppuun noin 38 000 rakennuspaikkaa koskevaa maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaista poikkeamisasiaa. Näistä kielteisiä on ollut noin 5 %. Vuonna 2013 kunnissa tehtiin 2453 myönteistä ja 109 kielteistä poikkeamispäätöstä. Kuntien poikkeamispäätösten vuosittaiset määrät seuraavat suhdanteita, eivätkä ne ole maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana vähentyneet. Kuntien poikkeamispäätökset koskevat pääsääntöisesti jo olemassa olevia rakennuspaikkoja ja niillä tapahtuvia muutoksia.

Valtion viranomaisissa on käsitelty vastaavana ajanjaksona noin 37 000 rakennuspaikkaa koskevaa maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaista poikkeamisasiaa, joista myönteisiä on ollut noin 80 %. Näistä ylivoimaisesti suurimman osan muodostavat rantarakentamista koskevat poikkeamispäätökset.

Valtion viranomaisten tekemät poikkeamispäätökset ovat vähentyneet koko maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloajan. Vuonna 2001 alueellisissa ympäristökeskuksissa ratkaistiin lähes 4000 poikkeamisasiaa ja vuonna 2013 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa enää noin 1200 vastaavaa päätöstä. Vuonna 2009 alueellisissa ympäristökeskuksissa tehtiin noin 2000 rantarakentamista koskevaa poikkeamispäätöstä ja vuonna 2013 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa enää noin 900 vastaavaa päätöstä.

Syyt valtion viranomaisten tekemien poikkeamispäätösten vähenemiselle ovat varsin selvät. Maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana rantojen yleiskaavoitus rantarakentamiseen oikeuttavilla yleiskaavoilla on edennyt huomattavasti ja poikkeamistoimivaltaa on siirretty yhä enemmän kunnille.

Kuntien poikkeamispäätöksiin kohdistuneista valituksista hylättiin vuosina 2008–2010 43 % ja hyväksyttiin 44 %. Myönteisiin poikkeamispäätöksiin kohdistuneista valituksista hyväksyttiin 65 %. Toisaalta kuntien poikkeamispäätöksistä valitetaan vain alle 10 % tapauksista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten poikkeamispäätöksiin kohdistuneista valituksista vastaavana ajanjaksona hylättiin 87 % ja hyväksyttiin 9 %. Kuntien poikkeamispäätösten pysyvyys hallintotuomioistuimissa on siten selvästi heikompi kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten.

Menettelyvirheiden osalta toimivallan ylitys oli suurimpia syitä poikkeamispäätösten kumoutumiselle. Toimivallan ylittämisen perusteella kumottiin erityisesti kuntien poikkeamispäätök-

siä. Myönteisten poikkeamispäätösten yleisin sisällöllinen kumoutumisperuste oli, että poikkeamisella aiheutetaan haittaa kaavoitukselle tai kaavojen toteuttamiselle.

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta

Kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (*kokeilulaki*, 1257/2010) tavoitteena on ollut hankkia kokemuksia siitä, miten rakentamis- ja kaavamääräyksiä sekä lupamenettelyjä keventämällä voidaan edistää asuntorakentamista erityisesti kasvukeskuksissa ja lisätä asuntotuotannon kustannustehokkuutta. Kokeilulaki säädettiin alun perin olemaan voimassa 1.1.2014 saakka. Voimassaoloaikaa jatkettiin viidellä vuodella vuoden 2018 loppuun saakka lakimuutoksella 990/2013. Samalla lain alueellista soveltamisalaa laajennettiin poikkeamistoimivallan siirtämisen kokeilun osalta kymmeneen asukasluvultaan suurimpaan kuntaan.

Poikkeamistoimivallan siirrosta säädetään kokeilulain 3 §:ssä, jonka mukaan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2–4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeuksen myöntää Helsingissä, Espoossa, Tampereella, Vantaalla, Oulussa, Turussa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Lahdessa ja Kouvolassa kunta. Mainituissa kunnissa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on toimivalta myöntää poikkeus vain maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa eli silloin, kun kysymyksessä on uuden rakennuksen rakentaminen ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa, ellei kyse ole olemassa olevan asuinrakennuksen laajentamisesta tai korvaamisesta. Kaikissa muissa tapauksissa poikkeamistoimivallalta on kunnalla.

3 Nykytilan arviointi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset käsittelevät edelleen reilusti yli tuhat poikkeamisasiaa vuodessa, mitä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena nykytilanteessa, jossa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtäviä pyritään vähentämään ja toimintaa suuntaamaan merkittävimpiin alueidenkäytön kysymyksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointinnissa poikkeamistoimivallan siirtämistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta kunnille pidettiin perusteltuna osana pyrkimystä parantaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ohjauksen ja valvonnan vaikuttavuutta ja suunnata toimintaa nykyistä enemmän kuntien strategisen alueidenkäytön suunnitteluun, yleiskaavoituksen ja kestävän yhdyskuntarakenteen edistämiseen.

Poikkeamistoimivallan jako kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välillä myös hidastaa lupaprosessia ja aiheuttaa päällekkäistä työtä. Niissäkin tilanteissa, joissa poikkeamistoimivallalta on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, kunta vastaanottaa poikkeamishakemuksen sekä perehtyy asiaan lausuntoaan varten. Siten hakemuksen käsittely jakautuu kahdelle viranomaiselle, mikä hidastaa koko lupaprosessia. Poikkeamistoimivallan jako kunnan ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välillä on aiheuttanut maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana myös tulkintaongelmia. Toimivallan ylitys on yksi yleisimpiä syitä kuntien päätösten kumoutumiselle hallintotuomioistuimissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta ja kunnilta saadun tiedon mukaan kokemukset kokeilulaista ovat olleet myönteisiä. Poikkeamistoimivallan siirron koetaan selkeyttäneen poikkeamisasioiden käsittelyä, kun hakemuksen käsittely ei jakaudu kahdelle eri viranomai-

selle. Kokeiluun osallistuneiden kuntien arvion mukaan poikkeamisasioiden käsittelyaika on myös kokonaisuutena lyhentynyt. Poikkeamistoimivallan siirron voidaan siten katsoa edistäneen viranomaisten voimavarojen tarkoituksenmukaisempaa kohdentumista ja nopeuttaneen ja selkeyttäneen lupaprosessia.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarvioinnissa todettiin, että myös maankäyttö- ja rakennuslain muutos 134/2011, jolla poikkeamistoimivaltaa siirrettiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta kunnille ns. vanhojen rantarakennuspaikkojen osalta, on toiminut käytännössä pääsääntöisesti hyvin.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarvioinnissa pidettiin ongelmallisena sitä, että poikkeamismenettelyä käytetään myös tilanteissa, joissa kaavoitus olisi tarpeen, erityisesti kaupunkiseutujen taajamien kehysalueilla ja kaupunkien läheisellä maaseudulla. Ongelmallisena pidettiin myös sitä, että kuntien poikkeamispäätöksistä huomattavan moni kumoutuu muutoksenhaussa. Tämän vuoksi kokonaisarvioinnissa todettiin, että poikkeamisen edellytysten täsmentämisen mahdollisuutta tulisi selvittää etenkin tilanteessa, jossa poikkeamistoimivaltaa siirretään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta kunnille.

Poikkeamisen edellytyksiä koskevat säännökset ovat nykyisellään joustavia, ja niiden soveltaminen edellyttää lupaviranomaiselta paljon tapauskohtaista harkintaa. Säännösten soveltamista ohjaa kuitenkin maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana muodostunut kattava oikeuskäytäntö. Myös maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarvioinnissa todettiin, että toisaalta vaarana poikkeamisedellytysten yksityiskohtaisemmassa sääntelyssä on, että poikkeamisen myöntäminen muuttuu vieläkin mekaanisemmaksi, eli poikkeaminen myönnetään käytännössä aina silloin, kun lain minimiedellytykset täyttyvät.

4 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on edistää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien voimavarojen tarkoituksenmukaisempaa kohdentumista, selkiyttää poikkeamistoimivaltaa sekä helpottaa rakentamista nopeuttamalla ja yksinkertaistamalla poikkeamisasioiden käsittelyä.

Esityksessä ehdotetaan maankäyttö- ja rakennuslakia muutettavaksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle nykyisin kuuluva poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kokonaan kunnille.

Kunnille siirtyisivät siten kaikki rantarakentamista koskevat poikkeamispäätökset. Lisäksi kunnilla olisi toimivalta myöntää poikkeus myös silloin, kun kyse on vähäistä suuremmasta poikkeamisesta asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta taikka vähäistä suuremman rakennusoikeuden osoittamisesta alueelle, jolle asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusoikeutta, poikkeamisesta rakennuksen suojelua koskevasta kaavamääräyksestä sekä poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 3 momentissa tarkoitettua asemakaavan hyväksymisestä johtuvasta rakennuskiellosta.

Kunnille ehdotetaan siirrettäväksi myös alueellinen poikkeamistoimivalta, jonka soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan myös asemakaava-alueella olemassa olevan liike- tai toimistorakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön. Kunta voisi päättää, että maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen

nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta voidaan poiketa laajemmalla kuin yhtä rakennuspaikkaa koskevalla alueella silloin, kun kysymys on asemakaava-alueella olemassa olevan asuin-, liikke- tai toimistorakennuksen tilojen muuttamisesta asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella olisi edelleen maankäyttö- ja rakennuslain 193 §:n nojalla valitusoikeus kunnan poikkeamispäätöksistä. Ympäristöministeriössä on kuitenkin käynnistetty hallitusohjelman mukaisesti kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittamiseen tähtäävien lakimuutosten valmistelu. Tässä yhteydessä selvitetään myös, miten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten valvontaroolia ja valitusoikeutta kuntien päätöksistä tulisi mahdollisesti muuttaa.

Kunnan olisi myös edelleen pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta lausunto maankäyttö- ja rakennuslain 173 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa eli tarvittaessa silloin, kun poikkeaminen koskee merkittävästi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialaa sekä aina silloin, kun poikkeaminen koskee aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta, rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta taikka maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta. Lisäksi kunnan olisi edelleen lähetettävä poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle maankäyttö- ja rakennuslain 174 §:n mukaisesti.

Esityksessä ei ehdoteta muutettavan poikkeamisen edellytyksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain 172 §:n mukaiset poikkeamisen edellytykset ovat joustavia, mutta niiden soveltamista ohjaa vakiintunut 15 vuoden aikana muodostunut oikeuskäytäntö. Poikkeamisen edellytysten tämentäminen voi kuitenkin tulla ajankohtaiseksi myöhemmin, kun saadaan tietoa siitä, miten poikkeamistoimivallan siirtäminen kokonaan kuntiin on käytännössä toiminut.

Poikkeamisen edellytyksiin ehdotetaan kuitenkin selvyiden vuoksi lisättäväksi, että poikkeaminen ei saa vaarantaa rakennuksen turvallisuutta ja terveellisyyttä.

Esityksessä ehdotetaan myös kokeilulain 3 § kumottavaksi tarpeettomana.

5 Esityksen vaikutukset

5.1 Taloudelliset vaikutukset

Poikkeamistoimivallan siirtämisen seurauksena poikkeamispäätöksistä saatavat tulot jäävät elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta saamatta, kun taas kunnat voivat periä maksun tekemistään poikkeamispäätöksistä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1397/2014) mukaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset poikkeamispäätökset ovat valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus perii omakustannusarvoa alemman maksun. Kunnat taas päättävät itse poikkeamispäätöksistä perittävistä maksuista.

Poikkeamistoimivallan siirtäminen säästää valtion resursseja. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten resursseja tulee kuitenkin edelleen kulumaan kuntien päätösten valvontaan. Tässäkin yhteydessä on kuitenkin huomioitava, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten valvontaroolin ja valitusoikeuden muutostarpeita selvitetään edellä mainitussa kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittamista koskevassa lainvalmistelussa.

Poikkeamistoimivallan siirtäminen lisää jonkin verran kuntien resurssitarvetta. Vaikutuksen ei kuitenkaan arvioida olevan kovin suuri, koska kunnat nykyäänkin vastaanottavat poikkeamishakemuksen ja perehtyvät asiaan lausuntoaan varten myös niissä tapauksissa, joissa poikkeamistoimivalta on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen resursseja säästyy päätösten lähettämisessä, julkipanossa, laskutuksessa ja asiakaspalvelussa. Vastaavasti näissä asioissa kunnissa kuluu enemmän resursseja.

5.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Poikkeamistoimivallan siirtämisen seurauksena arvioidaan viranomaisten voimavarojen kohdentuvan aiempaa tarkoituksenmukaisemmin poikkeamisasioiden käsittelyssä, kun hakemuksen käsittely ei jakaudu enää kahdelle eri viranomaiselle.

Poikkeamistoimivallan siirtäminen vähentää työmäärää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa. Asiantuntijavoimavaroja tulee kuitenkin edelleen kulumaan kuntien päätösten valvontaan. Tässäkin yhteydessä on kuitenkin huomioitava, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten valvontaroolin ja valitusoikeuden muutostarpeita selvitetään edellä mainitussa kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittamista koskevassa lainvalmistelussa.

Poikkeamistoimivallan siirtäminen lisää jonkin verran työmäärää kunnissa. Työmäärän ei kuitenkaan arvioida lisääntyvän kovin paljon, kun oletetaan, että kunnat käyttävät poikkeamispäätösten valmisteleamiseen lähes saman ajan kuin nykyisin poikkeamishakemuksia koskevien lausuntojensa valmisteleamiseen. Työmäärän lisääntyminen saattaa kuitenkin olla ongelmallista pienissä kunnissa, joissa asiantuntijavoimavarat ovat jo valmiiksi vähäiset. Poikkeamistoimivallan siirtämisen vuoksi monissa kunnissa on myös järjestettävä koulutusta, jotta riittävä osaaminen poikkeamispäätösten tekemiseen voidaan varmistaa.

On mahdollista, että hallintotuomioistuimiin tehtävät poikkeamispäätöksiä koskevat valitukset tulevat poikkeamistoimivallan siirtämisen myötä lisääntymään.

5.3 Ympäristövaikutukset

Esityksessä ei ehdoteta muutettavaksi poikkeamistoimivallan sisältöä lukuun ottamatta alueellisen poikkeamistoimivallan soveltamisalan vähäistä laajentamista. Myöskään poikkeamisen edellytyksiä ei ehdoteta muutettaviksi lukuun ottamatta rakennuksen turvallisuuteen ja terveellisyyteen liittyvää lisäystä. Tästä huolimatta poikkeamistoimivallan siirtäminen saattaa käytännössä etenkin rantarakentamisen kohdalla johtaa siihen, että poikkeamismenettelyllä ratkaistaan nykyistä enemmän asioita, jotka maankäytön suunnittelujärjestelmän näkökulmasta tulisi ratkaista laatimalla kaava tai muuttamalla kaavaa.

Poikkeamistoimivallan siirtämisen myötä kunnan harkittavaksi tulisi rakennussuojeluun liittyviä ylikunnallisia intressejä. Niin maakunta-, yleis- kuin asemakaavojen suojelumääräykset

voivat koskea valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä rakennuksia tai rakennettuja ympäristöjä. Harkinnassa kunnalla olisivat kuitenkin apunaan maankäyttö- ja rakennuslain 173 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Museovirastolta pyydettävät lausunnot.

5.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Poikkeamistoimivallan siirtämisen arvioidaan edistävän elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien voimavarojen tarkoituksenmukaisempaa kohdentumista, selkeyttävän poikkeamistoimivaltaa sekä helpottavan rakentamista nopeuttamalla ja yksinkertaistamalla poikkeamisasioiden käsittelyä.

Myös alueellisen poikkeamistoimivallan soveltamisalan laajentamisen arvioidaan helpottavan rakentamismahdollisuuksia nopeuttamalla ja yksinkertaistamalla poikkeamisasioiden käsitteilyä.

6 Asian valmistelu

Täydennetään myöhemmin.

7 Riippuvuus muista esityksistä

Täydennetään myöhemmin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki

171 §. Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen edellytykset. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että poikkeamistoimivalta olisi kokonaan kunnalla. Pykälästä ehdotetaan siten poistettaviksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen poikkeamistoimivaltaa koskevat säännökset. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että siinä säädettäisiin poikkeamisen edellytyksistä, joista nykyisin säädetään 172 §:ssä. Lisäksi pykälään ehdotetaan tehtäviksi eräitä lakiteknisii muutoksia.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kunnan poikkeamistoimivallasta. Säännös vastaisi sisällöltään nykyisen 171 §:n 1 momenttia. Selvyyden vuoksi säännökseen kuitenkin lisättäisiin sana ”hakemuksesta”.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin poikkeamisen edellytyksistä. Pykälän 2 momentin 1–4 kohta ja 3 momentti vastaisivat sisällöltään nykyisen 172 §:n 1–3 momenttia. Poikkeamisen edellytykset olisivat siten samat kuin nykyisinkin.

Pykälän 2 momentin 5 kohdassa säädettäisiin, että poikkeusta ei saa myöntää, jos se vaarantaa rakennuksen turvallisuuden tai terveellisuuden. Nykyisessä 172 §:ssä tällaista säännöstä ei ole. Sen sijaan nykyisessä vähäistä poikkeamista koskevassa 175 §:ssä säädetään, että rakennuksen teknisiä ja näitä vastaavia ominaisuuksia koskevan vähäisen poikkeuksen edellytyksenä on lisäksi, ettei poikkeaminen merkitse rakentamiselle asetettujen keskeisten vaatimusten syrjäytymistä. Säännöksen tarkoituksena on turvata rakennuksen olennaisten turvallisuus- ja terveellisyysvaatimusten täyttyminen. Selvyyden vuoksi myös varsinaisen poikkeamisen edellytyksiin lisättäisiin, että poikkeaminen ei saa vaarantaa rakennuksen turvallisuutta tai terveellisyyttä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa poikkeusta ei voida myöntää. Säännös vastaisi sisällöltään nykyisen 171 §:n 6 momenttia.

Pykälän 5 momentissa olisi valtuus antaa poikkeamista koskevasta hakemuksesta tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

172 §. Alueellinen poikkeaminen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin alueellisesta poikkeamisesta. Nykyisin alueellisesta poikkeamisesta säädetään 171 §:n 4 momentissa.

Pykälän 1 momentin mukaan kunta voisi erityisestä syystä tehdä alueellisen poikkeamispäätöksen koskien asemakaava-alueella olemassa olevan asuin-, liike- tai toimistorakennuksen tilojen muuttamista asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön. Myös alueellinen poikkeamistoimivalta olisi siten kunnalla. Alueellisen poikkeamisen soveltamisala olisi lisäksi laajempi kuin nykyisin, koska se koskisi asuinrakennusten lisäksi myös liike- ja toimistorakennuksia. Muilta osin alueellisen poikkeamisen soveltamisala vastaisi nykyistä sääntelyä.

Kunta voisi esimerkiksi päättää, että asemakaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta voidaan poiketa laajemmalla kuin yhden rakennuspaikan käsittävällä alueella silloin, kun olemassa olevan liike- tai toimistorakennuksen tiloja muutetaan asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön. Tällöin rakennushankkeeseen ryhtyvän ei tarvitsisi enää hakea poikkeamislupaa, vaan tämä voisi hakea suoraan rakennuslupaa.

Myöskään alueellisen poikkeamisen kohdalla ei säädettäisi tarkemmin siitä, mikä kunnan viranomainen alueellisen poikkeamispäätöksen tekisi, vaan asia jäisi kunnan ratkaistavaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan alueellista poikkeamista koskisivat 171 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyt poikkeamisen edellytykset. Lisäksi alueellisen poikkeamisen edellytyksenä olisi nykyisen 172 §:n 4 momentin mukaisesti, että sillä edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa. Alueellisen poikkeamisen edellytykset olisivat siten samat kuin nykyisinkin.

173 §. Poikkeamismenettely. Pykälään ehdotetaan tehtäviksi eräitä lakiteknisiä muutoksia. Pykälää sovellettaisiin nykyiseen tapaan myös alueelliseen poikkeamiseen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin kunnan velvollisuudesta varata naapureille ja muille asianosaisille tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista. Säännös vastaisi sisällöltään nykyisen 173 §:n 1 momentin ensimmäistä virkettä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kunnan velvollisuudesta tiedottaa poikkeamista koskevista hakemuksesta ja alueellista poikkeamista koskevasta päätösehdotuksessa naapureille ja muille asianosaisille. Lisäksi säädettäisiin, että kunta voisi periä kuulemisesta aiheutuneet kustannukset hakijalta. Säännökset vastaisivat sisällöltään nykyisen 173 §:n 1 momentin toista virkettä. Selvyyden vuoksi alueellista poikkeamista koskeva päätösehdotus mainittaisiin nyt kuitenkin erikseen.

Pykälän 3–5 momentissa säädettäisiin viranomaisten kuulemisesta. Säännökset vastaisivat sisällöltään nykyisen 173 §:n 2–4 momenttia.

Pykälän 6 momentissa olisi valtuus antaa kuulemisesta koskevia tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Nykyisin asetuksenantovaltuus on 173 §:n 1 momentissa.

174 §. Poikkeamispäätös. Pykälään ehdotetaan tehtäväksi eräitä lakitekniisiä muutoksia. Pykälää sovellettaisiin nykyiseen tapaan myös alueelliseen poikkeamiseen.

Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin poikkeamista koskevista ehdoista ja määräajoista. Säännökset vastaisivat sisällöllisesti nykyisen 174 §:n 1 ja 2 momenttia. Viittaus hallintolakiin (434/2003) jätettäisiin kuitenkin pois, koska yleislakina hallintolakia sovelletaan joka tapauksessa ilman viittaustakin. Poikkeamispäätökset perusteltaisiin edelleen siten kuin hallintolaissa säädetään.

Pykälän 3 ja 4 momentissa säädettäisiin poikkeamispäätöksen toimittamisesta. Säännökset vastaisivat sisällöltään nykyisen 174 §:n 3 ja 4 momenttia.

Pykälän 5 momentti vastaisi nykyisen 174 §:n 5 momenttia.

Pykälän 6 momentissa olisi valtuus antaa poikkeamispäätöksen toimittamista koskevia tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

198 §. Eräiden päätösten tiedoksiantaminen. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen toisesta virkkeestä poistetaan maininta elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

1.2 Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta

1 §. Kokeilulain 3 § ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska poikkeamistoimivalta siirtyisi maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä pysyvästi kaikille kunnille.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 171–174 §:ssä on valtuus antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Näiden valtuussäännösten nojalla on tarkoitus tehdä lakiesityksestä johtuvat muutokset maankäyttö- ja rakennusasetukseen. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 85 §:n 3 momenttia muutettaisiin siten, että siitä poistettaisiin tarpeettomana säännös poikkeamista koskevan hakemuksen lähettämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 86 §:n 3 momentti kumottaisiin, koska kuulemisesta johtuvista kustannuksista ehdotetaan säädettäväksi lakiehdotuksen

173 §:ssä. Lisäksi maankäyttö- ja rakennusasetukseen on tarkoitus lisätä uusi 86 a §, jossa säädettäisiin kuulemisesta alueellista poikkeamista koskevasta päätösehdotuksesta.

3 Voimaantulo

Lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Lakiehdotuksen mukaista poikkeamistoimivaltaa on arvioitava perustuslain 2 §:n 3 momentin näkökulmasta.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Julkisen vallan käytöllä on siten oltava eduskunnan säätämään lakiin palautettavissa oleva toimivaltaperuste. Viranomaiselle ei voida laisakaan säätää rajoituksetonta toimivaltaa myöntää poikkeuksia lain tai sen nojalla annetuista säännöksistä.

Lakiehdotuksen mukainen poikkeamistoimivalta ei olisi rajoitukseton, koska poikkeamiselle olisi lain mukaan aina oltava erityinen syy ja lisäksi poikkeamista koskisivat laissa säädetyt edellytykset. Merkitystä on myös sillä, että lakiehdotuksessa on pääosin kyse vain poikkeamistoimivallan siirtämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta kunnille. Poikkeamistoimivallan sisältöä ei alueellisen poikkeamisen soveltamisalan vähäistä laajentamista lukuun ottamatta muutettaisi, vaan se vastaisi voimassa olevaa sääntelyä. Myöskään poikkeamisen edellytyksiä ei muutettaisi lukuun ottamatta rakennuksen turvallisuuteen ja terveellisyys-teen liittyvää lisäystä, vaan nekin vastaisivat voimassa olevaa sääntelyä.

Lisäksi merkitystä on sillä, että poikkeamistoimivalta siirrettäisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta nimenomaan kunnille. Esimerkiksi perustuslain 80 §:n tulkinnassa perustuslakivaliokunta on katsonut, että lailla voidaan osoittaa kunnille määräystenantovaltaa jos-sain määrin laajemmalti kuin on mahdollista uskoa valtion viranomaisille.

Edellä esitetyn perusteella ehdotus maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171–174 § ja 198 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 171 § osaksi laeissa 1129/2008, 1589/2009 ja 134/2011, 172 § osaksi laeissa 1129/2008 ja 989/2013, 173 § laissa 1589/2009, 174 § osaksi laeissa 1129/2008 ja 1589/2009 sekä 198 §:n 2 momentti laissa 1589/2009, seuraavasti:

171 §

Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen edellytykset

Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeuksen tässä laissa säädetyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista.

Poikkeusta ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

- 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
- 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
- 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;
- 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia; tai
- 5) vaarantaa rakennuksen turvallisuuden tai terveellisyyden.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna vaikutuksiltaan merkittävänä rakentamisena ei pidetä tuulivoimalan rakentamista asemakaavassa teollisuus- tai satama-alueeksi osoitetulle jo rakennetulle alueelle.

Poikkeusta ei voida myöntää maisematyölupaa koskevista säännöksistä eikä 137 §:ssä säädetyistä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeamista koskevasta hakemuksesta.

172 §

Alueellinen poikkeaminen

Kunta voi erityisestä syystä päättää, että tässä laissa säädetyistä tai sen nojalla annetusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta voidaan poiketa laajemmalla kuin yhden rakennuspaikan käsittävällä alueella silloin, kun kysymys on asemakaava-alueella olemassa olevan asuin-, liike- tai toimisto-

rakennuksen tilojen muuttamisesta asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön (*alueellinen poikkeaminen*).

Edellä 171 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty poikkeamisen edellytykset koskevat myös alueellista poikkeamista. Lisäksi alueellisen poikkeamisen edellytyksenä on, että poikkeamisella edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.

173 §

Poikkeamismenettely

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista kunnan on varattava naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen.

Kunnan on tiedotettava poikkeamista koskevasta hakemuksesta ja alueellista poikkeamista koskevasta päätösehdotuksesta naapureille ja muille 1 momentissa mainituille. Kunta voi periä tiedottamisesta aiheutuneet kustannukset hakijalta.

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista kunnan on tarvittaessa pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi naapurikunnan maankäyttöön, kunnan on pyydettävä myös naapurikunnan lausunto.

Kunnan on kuitenkin pyydettävä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto aina silloin, kun poikkeaminen koskee:

- 1) aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
- 3) rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta; tai
- 4) maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Edellä 3 momentissa mainittujen viranomaisten on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuulemisesta.

174 §

Poikkeamispäätös

Kunta voi poikkeamispäätöksessä määrätä tarpeellisia ehtoja poikkeamiselle.

Kunnan on määrättävä poikkeamispäätöksessä aika, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava. Määräaika voi olla enintään kaksi vuotta. Alueellisen poikkeamisen määräaika voi olla kuitenkin enintään viisi vuotta.

Kunnan on toimitettava poikkeamispäätös hakijalle. Kunnan on toimitettava poikkeamispäätös tai sen jäljennös myös niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, voidaan poikkeamispäätös tai sen jäljennös lähettää ainoastaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille.

Lisäksi kunnan on toimitettava poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Poikkeamispäätökseen sovelletaan, mitä 145 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeamispäätöksen toimittamisesta.

198 §

Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

Hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Hallinto-oikeuden ja kunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa sekä kunnan viranomaisen ja hallinto-oikeuden päätös 171 §:ssä tarkoitettussa poikkeamista koskevassa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Ympäristöministeriön 31 §:n 1 momentissa, 33 §:n 3 momentissa, 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 38 §:n 2 momentissa ja 179 §:ssä tarkoitettu päätös annetaan samoin julkipanon jälkeen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

Poikkeamista koskevaan hakemukseen, joka on tullut vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain 3 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (1257/2010) 3 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2016.

171 §

Poikkeamisvalta

Kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen tässä laissa säädettyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista.

Kunta ei kuitenkaan saa myöntää poikkeusta, kun kysymys on:

1) uuden rakennuksen rakentamisesta ranta-alueelle, jolla ei ole voimassa 72 §:n 1 momentissa tarkoitettua kaavaa, ellei kyse ole olemassa olevan asuinrakennuksen laajentamisesta tai korvaamisesta;

2) vähäistä suuremmasta poikkeamisesta asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoi-
keudesta taikka vähäistä suuremman rakennusoi-
keuden osoittamisesta alueelle, jolle asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusoi-
keutta;

3) poikkeamisesta rakennuksen suojelua koskevasta kaavamääräyksestä; tai

4) poikkeamisesta 53 §:n 3 momentissa tarkoitettua asemakaavan hyväksymisestä johtuvasta rakennuskiellosta.

Poikkeamisen 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa voi myöntää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Jos rakentaminen tai muu toimenpide edellyttää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluvan poikkeamisen lisäksi kunnan toimivaltaan 1 momentin mukaan kuuluvaa poikkeamista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ratkaista asian koko laajuudessaan, jos ratkaisu on kunnan kannan mukainen.

Poikkeus voidaan myöntää kunnalle laajempaa kuin yhden rakennuspaikan käsittävää aluetta koskevana (alueellinen poikkeaminen), kun kysymys on asemakaava-alueella olemassa olevan asuinrakennuksen tilojen muuttamisesta asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön.

Oikeusvaikutteisen pääkaupunkiseudun yleiskaavan alueella poikkeuksen myöntämi-

171 §

Poikkeamistoimivalta ja poikkeamisen edellytykset

Kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää poikkeuksen tässä laissa säädettyistä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista.

Poikkeusta ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;

2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;

3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;

4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia; tai

5) vaarantaa rakennuksen turvallisuuden tai terveellisyyden.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna vaikutuksiltaan merkittävänä rakentamisena ei pidetä tuulivoimalan rakentamista asemakaavassa teollisuus- tai satama-alueeksi osoitetulle jo rakennetulle alueelle.

Poikkeusta ei voida myöntää maisematyölupaa koskevista säännöksistä eikä 137 §:ssä säädettyistä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeamista koskevasta hakemuksesta.

nen kuuluu 2 ja 3 momenteissa säädetystä poiketen kunnalle.

Tämän pykälän mukaista poikkeusta ei voida myöntää maisematyölupaa koskevista säännöksistä eikä 137 §:ssä säädetystä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

172 §

Poikkeamisen edellytykset

Poikkeaminen ei saa:

1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;

2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista; eikä

3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelamista koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Poikkeusta ei saa myöntää, jos se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Vaikutuksiltaan merkittävänä rakentamisena ei pidetä tuulivoimalan rakentamista asemakaavassa teollisuus- tai satama-alueeksi osoitetulle jo rakennetulle alueelle. *Poikkeusta myönnettäessä ei tällöin sovelleta 171 §:n 2 momentin 2 kohtaa eikä 3 momenttia.*

Edellä 171 §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen poikkeamisen edellytyksenä on lisäksi, että poikkeamisella edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.

173 §

Poikkeamismenettely

Ennen 171 §:ssä säädettyä poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on naapureille ja muille, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, varattava tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Hakemuksesta on kun-

172 §

Alueellinen poikkeaminen

Kunta voi erityisestä syystä päättää, että tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annettusta rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta voidaan poiketa laajemmalla kuin yhden rakennuspaikan käsittävällä alueella silloin, kun kysymys on asemakaava-alueella olemassa olevan asuin-, liike- tai toimistorakennuksen tilojen muuttamisesta asuinkäyttöön tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön (alueellinen poikkeaminen).

Edellä 171 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty poikkeamisen edellytykset koskevat myös alueellista poikkeamista. Lisäksi alueellisen poikkeamisen edellytyksenä on, että poikkeamisella edistetään olemassa olevien rakennusten käyttöä, kehittämistä ja ylläpitoa.

173 §

Poikkeamismenettely

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista kunnan on varattava naapureille ja muille, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen.

nan toimesta, hakijan kustannuksella tiedotettava naapureille ja muille edellä mainituille tahoille. Tarkemmat säännökset kuulemisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista on tarvittaessa pyydetty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi naapurikunnan maankäyttöön, on pyydetty myös naapurikunnan lausunto.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto on kuitenkin pyydetty aina, kun poikkeaminen koskee:

- 1) aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
- 3) rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta; tai
- 4) maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Edellä 2 momentissa mainittujen viranomaisten tulee antaa lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ennen 171 §:n 3 momentin mukaisen poikkeamisen ratkaisemista pyydetty asianomaisen kunnan lausunto. Asianosaisten kuulemisesta ja muiden lausuntojen pyytämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään.

174 §

Poikkeamispäätös

Poikkeamispäätös on perusteltava siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Päätökseen voidaan ottaa tarpeelliset määräykset ja ehdot.

Päätöksessä on määrättävä aika, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava. Aika voi olla enintään kaksi vuotta. Alueellisen poikkeamisen mää-

Kunnan on tiedotettava poikkeamista koskevasta hakemuksesta ja alueellista poikkeamista koskevasta päätösehdotuksesta naapureille ja muille 1 momentissa mainituille. Kunta voi periä tiedottamisesta aiheutuneet kustannukset hakijalta.

Ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista kunnan on tarvittaessa pyydetty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, muun valtion viranomaisen tai maakunnan liiton lausunto, jos poikkeaminen koskee merkittävästi niiden toimialaa. Jos poikkeaminen vaikuttaa merkittävästi naapurikunnan maankäyttöön, kunnan on pyydetty myös naapurikunnan lausunto.

Kunnan on kuitenkin pyydetty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto aina silloin, kun poikkeaminen koskee:

- 1) aluetta, jota koskevat erityiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet;
- 2) luonnonsuojelun kannalta merkittävää aluetta;
- 3) rakennussuojelun kannalta merkittävää kohdetta tai aluetta; tai
- 4) maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi varattua aluetta.

Edellä 3 momentissa mainittujen viranomaisten on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuulemisesta.

174 §

Poikkeamispäätös

Kunta voi poikkeamispäätöksessä määrätä tarpeellisia ehtoja poikkeamiselle.

Kunnan on määrättävä poikkeamispäätöksessä aika, jonka kuluessa poikkeamispäätöstä vastaavaa rakennuslupaa on haettava. Määräaika voi olla enintään kaksi vuotta.

raaika voi olla kuitenkin enintään viisi vuotta.

Päätös on toimitettava hakijalle. Päätös tai sen jäljennös toimitetaan *lisäksi asetuksella säädettävälle viranomaisille ja niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet.* Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, voidaan päätös tai sen jäljennös lähettää ainoastaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille.

Kunnan tulee toimittaa 171 §:n mukainen poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Kunnan poikkeamispäätökseen sovelletaan, mitä 145 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Alueellisen poikkeamisen määräaika voi olla kuitenkin enintään viisi vuotta.

Kunnan on toimitettava poikkeamispäätös hakijalle. Kunnan on toimitettava poikkeamispäätös tai sen jäljennös myös niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa, sekä niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Jos samassa muistutuksessa on useita muistuttajia, voidaan poikkeamispäätös tai sen jäljennös lähettää ainoastaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. Ensimmäinen allekirjoittaja vastaa tiedon toimittamisesta muille allekirjoittaneille.

Lisäksi kunnan on toimitettava poikkeamispäätös tiedoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Poikkeamispäätökseen sovelletaan, mitä 145 §:ssä säädetään lupa- ja valvontamaksusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeamispäätöksen toimittamisesta.

198 §

Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

Hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Hallinto-oikeuden ja kunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa sekä kunnan viranomaisen, *elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen* ja hallinto-oikeuden päätös 171 §:ssä tarkoitettussa poikkeamista koskevassa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Ympäristöministeriön 31 §:n 1 momentissa, 33 §:n 3 momentissa, 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 38 §:n 2 momentissa ja 179 §:ssä tarkoitettu päätös annetaan samoin julkipanon jälkeen.

198 §

Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

Hallinto-oikeuden päätös 188 §:n 1 momentissa tarkoitettussa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Hallinto-oikeuden ja kunnan viranomaisen päätös lupa-asiassa sekä kunnan viranomaisen ja hallinto-oikeuden päätös 171 §:ssä tarkoitettussa poikkeamista koskevassa asiassa annetaan julkipanon jälkeen. Ympäristöministeriön 31 §:n 1 momentissa, 33 §:n 3 momentissa, 177 §:n 1 momentissa ja 178 §:ssä sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 38 §:n 2 momentissa ja 179 §:ssä tarkoitettu päätös annetaan samoin julkipanon jälkeen.

Ympäristöministeriölle

Lausuntopyyntö YM7/500/2015/1.10.2015

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUUTTAMISESTA JA KEVENNETTYJEN RAKENTAMIS- JA KAAVAMÄÄRÄYSTEN KOKEILUSTA ANNETUN LAIN 3 §:N KUMOAMISESTA

Vantaan kaupunginhallitus toteaa ehdotuksesta lausuntonaan seuraavaa:

Yleisesti voidaan todeta, että ehdotetut muutokset ovat suunnaltaan oikeanlaisia. Poikkeamisvallan siirtäminen kokonaan kunnille on loogista, koska kunnat päättävät jo yleis- ja yksityiskohtaisista kaavoistakin. Poikkeamisvalta on jo nykyisen lain mukaan osittain kunnilla. Kuntien poikkeamisvallan lisääminen joustavoittaisi ja nopeuttaisi esimerkiksi elinkeinopoliittisesti tärkeiksi katsottujen yksittäisten toimisto- ja liikerakennushankkeiden edistämistä.

Alueellisen poikkeamisluvan soveltamisalan laajentaminen myös toimisto- ja liikerakennuksia koskeviin käyttötarkoituksen muutoksiin on tervetullut uudistus. Vantaan kaupungin käsityksen mukaan alueellista poikkeamislupaa tulisi voida käyttää myös asuinalueiden täydennysrakentamiseen esimerkiksi korottamalla tietyissä rajoissa tehokkuuslukua.

Kokeilulaista, jonka 3 § esitetään tarpeettomana kumottavaksi, on suurimmissa kaupungeissa hyviä kokemuksia. Mikäli alueellisen poikkeamisen käyttöalan laajentamista esitettyä enemmän maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella ei katsota tarkoituksenmukaiseksi, tulisi harkita muutosta kokeilulakiin. Alueellinen poikkeaminen olisi syytä ulottaa koskemaan myös uudisrakentamista olemassa olevilla asemakaava-alueilla ainakin maan kymmenessä suurimmassa kaupungissa. Näissä kaupungeissa kaavoituksen ja muun viranomaistoiminnan voimavarat ja asiantuntemus ovat riittävät alueellisen poikkeamisen laajempialaiseen käyttämiseen. Alueellisella poikkeamisella mahdollistettavalle kerrosalan lisäykselle voitaisiin säätää jokin tarkoituksenmukaiseksi katsottu yläraja. Myös muita reunaehtoja voitaisiin kokeilulakiin sisällyttää.

VANTAA KAUPUNGINHALLITUS

14 § **Korkeimman hallinto-oikeuden päätös Kiiltomadonrannan asemakaavan muutoshakemusta koskevassa asiassa**

KA/4831/10.02.04.01/2011
HP/JM/JB

Kaupunginvaltuusto on 20.5.2013 § 20 hylännyt Esko Jaakkolan ja muiden hakijoiden asemakaavan muutoshakemuksen. Hakemus on koskenut Kiiltomadonranta -nimistä virkistysaluetta kaupunginosassa 85, Jokivarsi.

Jaakkola ja muut hakijat valittivat valtuuston päätöksestä hallinto-oikeuteen. Valtuuston päätöksen kumoamista koskevan päätöksen perusteluna oli se, että maanomistajia ei kohdella tasapuolisesti mikäli kaavaa ei muuteta hakemuksessa mainitulla tavalla.

Kaupunginhallitus antoi 26.8.2013 § 34 valituksesta lausunnon, jonka mukaan valitus tulisi aiheettomana hylätä. Lausunnon mukaan alue on kaavoitettu virkistysalueeksi ja on tulvariskialuetta.

Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi valituksen 25.4.2014 antamallaan päätöksellä.

Valittajat valittivat hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kaupunginhallitus antoi korkeimmalle hallinto-oikeudelle 11.8.2014 § 25 lausunnon, jonka mukaan valitus tulisi hylätä.

Korkein hallinto-oikeus on 27.10.2015 ratkaisussaan hylännyt valituksen, jolloin hallinto-oikeuden päätös jää voimaan.

Korkein hallinto-oikeus on perusteluissaan todennut, että yksittäiselle maanomistajalle ei ole laissa perustettu oikeutta saada aluettaan kaavoitetuksi, vaan kaavan laajentamisen tai muuttamisen tarpeellisuus kuuluu kunnan ratkaistavaksi. Kaupungin päätöstä, jolla kaavan muuttaminen on katsottu tarpeettomaksi ja muutosaloitte on hylätty, ei voida pitää valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisena.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden päätös Kiiltomadonrannan asemakaavan muutoshakemusta koskevassa asiassa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös nro 3046, Dnro 1691/1/14, 27.10.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

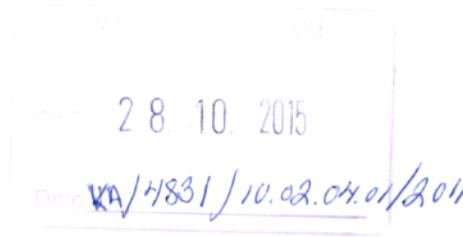
Lisätiedot:

kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 8392 4241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
27.10.2015
Taltionumero
3046
Diaarinumero
1691/1/14

1 (5)

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittajat Esko Jaakkola

Päätös, jota valitus koskee

Helsingin hallinto-oikeus 25.4.2014 nro 14/0321/5

Asian aikaisempi käsittely

Esko Jaakkola on muiden ohella hakenut Vantaan kaupungin 85. kaupunginosassa voimassa olevan asemakaavan (Jokivarsi) muuttamista siten, että rakentaminen koko Kiiltomadonrannan virkistysalueella sallitaan.

Vantaan kaupunginvaltuusto on 20.5.2013 §:n 20 kohdalla tekemällään päätöksellä päättänyt, että asemakaavaa ei muuteta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Helsingin hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt Jaakkolan valituksen kaupunginvaltuuston päätöksestä.

Hallinto-oikeus on päätöksensä perusteluissa lausunut seuraavaa:

Kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Maanomistajilla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta saada omistamalleen maalle hyväksytyksi haluamansa sisältöistä asemakaavaa. Kaavan sisällyttäminen kuuluu kaupunginvaltuuston harkintavaltaan, jota rajoittaa maankäyttö- ja rakennuslain säännösten lisäksi muun muassa Suomen perustuslain 6 §:stä ilmenevä yhdenvertaisen kohtelun vaatimus. Vaatimuksesta johtuu, että kaupunginvaltuusto ei voi kohdella eri alueiden maanomistajia eriarvoisesti, vaan kaavaratkaisuille on oltava osoitettavissa hyväksyttävät maankäytölliset perusteet.

Kun otetaan huomioon yleiskaavan asemakaavoitusta ohjaava vaikutus, alueen tulvariskistä saatu selvitys ja kaupungin strateginen kanta jokivarsien säilyttämisestä yleisessä virkistyskäytössä, asemakaavamuutosta koskevan hakemuksen hylkäämiselle on osoitettavissa hyväksyttävät maankäytölliset perusteet. Alueen maanomistajia ei siksikään ole asetettu eriarvoiseen asemaan verrattuna Kiiltomadonrannan länsilaidan maanomistajiin, koska kiinteistöt sijaitsevat eri alueilla suhteessa yleiskaavaan ja Keravanjokeen.

Kaupunginvaltuuston päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Maankäyttö- ja rakennuslaki 42 § 1 momentti

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Esko Jaakkola on valituksessaan vaatinut, että Helsingin hallinto-oikeuden ja Vantaan kaupunginvaltuuston päätökset kumotaan.

Jaakkola on valituksen perusteluissa esittänyt muun ohella, että lähivirkistysalueeksi kaavoittaminen on mitätöinyt maanomistajien omaisuuden arvon, koska kiinteistöillä on nyt vain pakkolunastusarvo. Sipoon puolella vastaava tulvariskialue on kaavoitettu asuinalueeksi.

Tulvavahingot korvataan vuoden 2014 alusta lähtien tulvavahinkovakuutuksista, joten kaupungilla ei ole korvausvelvollisuutta, vaikka joskus tulvisikin. Koko Kiiltomadonrannan alueella tulisikin saada rakentaa

maanpintaa riittävästi nostamalla, kuten alueen laidalla on saanut. Aina-kin kunnallistekniikka ja peruskorjaukset tulisi sallia. Koska talot ovat pieniä ja epäkäytännöllisiä, niin parempi ratkaisu on sallia lisärakentaminen. Kaupungin maat voitaisiin jättää puistoalueeksi.

Vantaan kaupunginhallitus on antanut selityksen.

Esko Jaakkola on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulosta ei muuteta.

Perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 51 §:n mukaan asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys tai maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää. Lain 60 §:n 1 momentin mukaan kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi.

Yksittäiselle maanomistajalle näillä säännöksillä ei ole perustettu oikeutta saada aluettaan kaavoitetuksi, vaan kaavan laajentamisen tai muuttamisen tarpeellisuus kuuluu kunnan ratkaistavaksi.

Kaupunginhallituksen päätöstä, jolla kaavan muuttaminen on katsottu tarpeettomaksi ja muutosaloite on hylätty, ei voida pitää valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisena. Hallinto-oikeuden on näin ollen tullut hylätä Jaakkolan kaupunginhallituksen päätöksestä tekemä

valitus. Tämän vuoksi hallinto-oikeuden päätöksen lopputuloksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Riitta Mutikainen
hallintoneuvos

Hannu Ranta
hallintoneuvos

Tuomas Lehtonen
hallintoneuvos

Mika Seppälä
hallintoneuvos

Janne Aer
hallintoneuvos

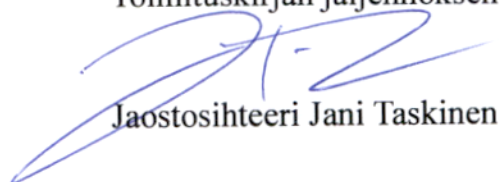
Petteri Leppikorpi
Asian esittelijä, esittelijäneuvos

Jakelu

Päätös
Jäljennös

Esko Jaakkola, oikeudenkäyntimaksu 244 euroa
Helsingin hallinto-oikeus
✓ Vantaan kaupunginhallitus

Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Taskinen', is written over the printed name.

Jaostosihteeri Jani Taskinen

15 § Vastaselityksen antaminen korkeimmalle hallinto-oikeudelle/Maankäyttösopimus

VD/254/10.00.01.05/2014
HP/KK/JB

Kaupunginhallitus päätti 27.1.2014 § 41 hyväksyä kunnallistekniikan rakentamissopimuksen liittyen poikkeamishakemukseen 14-0072-13-POP, jolla Saga Furs Oyj on hakenut omistamalleen tontille 9 000 k-m² lisää rakennusoikeutta.

Kaupunginhallitus hylkäsi 7.4.2014 § 35 antamallaan päätöksellä Kiinteistö Oy Sisurealin oikaisuvaatimuksen päätöksestä 27.1.2014 § 41.

Kiinteistö Oy Sisureal valitti kaupunginhallituksen päätöksestä 7.4.2014 § 35 Helsingin hallinto-oikeuteen. Valittaja vaatii kumoamaan kaupunginhallituksen 27.1.2014 § 41 päätöksen ja korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Kaupunginhallitus antoi asiassa lausuntonsa 25.8.2014 § 13.

Helsingin hallinto-oikeus on 28.5.2015 antamallaan päätöksellä kumonnut kaupunginhallituksen päätökset 27.1.2014 § 41 ja 7.4.2014 § 35.

Kaupunginhallitus päätti 15.6.2015 § 20 hakea edellä mainittuun hallinto-oikeuden päätökseen muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Korkein hallinto-oikeus on lähettänyt kaupunginhallitukselle Saga Furs Oyj:n ja Kiinteistö Oy Sisurealin selitykset kaupungin valituksen johdosta vastaselityksen antamista varten. Vastaselitys on annettava 6.11.2015 mennessä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan yrityspalveluissa on valmisteltu korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettava vastaselitys.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 15

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle liitteen mukainen vastaselitys.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vastaselityspyyntö
- Selitys Kiinteistö Oy Sisureal
- Selitys Saga Furs Oyj
- Vastaselitys

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki, puh. 839 23816, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS

Päivämäärä
28.09.2015

Diaarin:o
1975/3/15

Vantaan kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa

29.09.2015

VD/254/10.00-01/05/2014

VASTASELITYSPYYNTÖ

Korkein hallinto-oikeus lähettää oheiset Saga Furs Oyj:n 24.8.2015 antaman selityksen ja Kiinteistö Oy Sisurealin 24.9.2015 antaman selityksen vastaselityksen antamista varten.

Vastaselitys ja sen liitteet on toimitettava tänne **6.11.2015 mennessä**. Lähteasiakirjat on samalla palautettava.

Vastaselitys on toimitettava myös sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi tai valtioneuvoston suojatun sähköpostipalvelun kautta: <https://turvaposti.om.fi/>. Käytettävyyden vuoksi liitetiedosto pyydetään toimittamaan ensisijaisesti odt-, rtf- tai doc-tiedostomuodossa tai vaihtoehtoisesti pdf-tiedostona.

Notaari

Anne Sahlman
Puh: 029 5640 350
029 5640 200 (vaihde)

Vastausta varten

Lähteasiakirjat palautetaan

☐ vastaselityksen ja __ liitteen kera

Allekirjoitus ja nimen selvennys

__ / __ 201__

Postiosoite / Postadress
PL 180 / PB 180
00131 HELSINKI / 00131 HELSINGFORS
E-mail korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Osoite / Adress
Fabianinkatu 15
Fabiansgatan 15

Puhelin / Telefon
Vaihe / Växel 029 5640 200
Telefax 029 5640 382

Saapunut 24. 09. 2015
Liitteitä NO 1975/3/15
S-post.

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUELLE

ASIA Selitys asiassa dnro 1975/3/15

Selityksen antaja Kiinteistö Oy Sisureal
(Y-tunnus 1979929-7)

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja, varatuomari Sirkka Terho
Magnusson Helsinki Asianajotoimisto Oy
Aleksanterinkatu 15 B, 6. krs
00100 Helsinki
p. 040 6717 701
sirkka.terho@magnussonlaw.com

Selityksen kohde

Vantaan kaupungin Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä
15/0400/28.5.2015/Dnro 03519/14/2299 tekemä valitus dnro 1975/3/15 ja
sen johdosta Saga Furs Oyj:n antama selitys.

Magnusson Helsinki Attorneys at law Ltd

Aleksanterinkatu 15 B, 6th flr., 00100 Helsinki, Finland, T +358 10 326 2600, F +358 9 698 1006
www.magnussonlaw.com

SELITYS

Korkein hallinto-oikeus on 31.8.2015 päivätyssä kirjeessään varannut Kiinteistö Oy Sisurealille tilaisuuden antaa selitys Vantaan kaupungin Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä 15/0400/28.5.2015/Dnro 03519/14/2299 tekemän valituksen dnro 1975/3/15 ja Saga Furs Oyj:n asiassa antaman selityksen johdosta.

Kiinteistö Oy Sisureal pyytää, että korkein hallinto-oikeus hylkää Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n esittämät vaatimukset ja pysyttää voimassa Helsingin hallinto-oikeuden antaman päätöksen 15/0400/28.5.2015/Dnro 03519/14/2299.

Perusteluinaan Kiinteistö Oy Sisureal toteaa asiassa kohteliaimmin seuraavaa:

ASIAN TAUSTA

Asian tähänastinen käsittely

Kiinteistö Oy Sisureal ja Saga Furs Oyj omistavat vierekkäiset kiinteistöt Vantaan kaupungin Variston kaupunginosassa. Vantaan kaupunginhallitus päätti 27.1.2014 § 41 hyväksyä maankäyttösopimuksen koskien valmistelevaansa poikkeamispäätöstä 14-0072-13-POP, jolla Saga Furs Oyj:lle myönnettäisiin 9000 k-m²:n suuruinen lisärakennusoikeus tämän omistamalle tontille nro 8 Vantaan kaupungin 14. (Varisto) kaupunginosan korttelissa 14210 (kiinteistötunnus 92-14-210-8). Kiinteistö Oy Sisureal on tehnyt 14.1.2014 muistutuksen edellä mainitusta Saga Furs Oyj:n poikkeamishakemuksesta ja vaatinut sen hylkäämistä.

Vantaan kaupunki ei ole sittemmin edennyt poikkeamishakemuksen käsittelyssä, koska edellä mainittu maankäyttösopimuksen hyväksymistä koskeva päätös ei ole tullut lainvoimaiseksi. Kiinteistö Oy Sisureal on esittänyt oikaisuvaatimuksen edellä mainitusta maankäyttösopimusta koskevasta päätöksestä ja vaatinut päätöksen kumoamista. Vantaan kaupunginhallitus on hylännyt 7.4.2014 § 35 Kiinteistö Oy Sisurealin oikaisuvaatimuksen. Helsingin hallinto-oikeus kumosi Kiinteistö Oy Sisurealin tekemän valituksen johdosta 28.5.2015 tekemällään päätöksellä Vantaan kaupungin tekemät päätökset 27.1.2014 § 41 ja 7.4.2014 § 35.

Kiinteistö Oy Sisurealin oikeuden loukkaaminen

- Vantaan kaupunki on neuvotellut Saga Furs Oyj:n kanssa poikkeamispäätöksen tekemisestä ja maankäyttösopimuksen solmimisesta yhtenä kokonaisuutena ja ottamatta huomioon Saga Furs Oyj:n naapurin Kiinteistö Oy Sisurealin tärkeää etua asiassa. Naapurin kuulemisvaiheessa Kiinteistö Oy Sisurealille tuli selväksi, että kaupunki ja Saga Furs Oyj ovat käytännöllisesti katsoen päättäneet asian keskenään jo ennen naapurin kuulemisen toteuttamista, eikä Kiinteistö Oy Sisurealille aiheutuvaa haittaa ja vahinkoa ole tarkoitus ottaa huomioon asioita ratkaistaessa. Näin toimiesaan Vantaan kaupunki on käyttänyt väärin harkintavaltaansa omaksi ja Saga Furs Oyj:n hyödyksi ja samalla karkeasti loukannut Kiinteistö Oy Sisurealin oikeutta.

Kiinteistö Oy Sisurealin ja Saga Furs Oyj:n kiinteistöillä sijaitsevat rakennukset on rakennettu yhteen siten, että Saga Furs Oyj:n aikoma rakennushanke olisi erittäin haitallinen sekä laajuudeltaan että aiotun lisärakennuksen sijoituksen takia. Kiinteistö Oy Sisurealin kiinteistöllä sijaitsee Kodin 1 –tavaratalo, joten rakennushankkeen vaikutukset eivät rajoitu vain Kiinteistö Oy Sisurealiin ja sen liiketoimintaan, vaan kohdistuvat myös vuokralaisen harjoittamaan tavaratalotoimintaan.

3 YHDYSKUNTARAKENTAMISESTA AIHEUTUVAT KUSTANNUKSET

3.1 Maankäyttö- ja rakennuslain 91 a § ja 91 d §

Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n välisen sopimuksen mukaan (kohta 4)

”Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena lisääntyneestä teollisuus- ja varastotilan rakennusoikeudesta, 9000 km²:n määrästä viisisataaneljäkymmentätuhatta (540 000) euroa.”

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 91 d §:n mukaan korvauksena yhdyskuntarakentamisesta aiheutuneista kustannuksista voidaan ottaa huomioon muun muassa kaava-aluetta merkittävässä määrin palvelevien katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hankinta-, suunnittelu-, ja rakentamiskustannukset.¹

Oikeuskirjallisuuden mukaan MRL 91 a §:n - johon myös sopimuksessa on viitattu - mukainen maanomistajan velvollisuus osallistua yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin voidaan toteuttaa joko kunnan ja maanomistajan välisellä *maankäyttösopimuksella*, josta säädetään MRL 91 b §:ssä tai kunnan maanomistajalle määräämällä *kehittämiskorvauksella*, josta säädetään MRL 91 c-p §:issä.² MRL ei toisin sanoen tunne muuta sopimusta, jolla MRL 91 d §:n mukaisista korvauksista voidaan sopia, kuin MRL:n mukainen maankäyttösopimus.

3.2 Kunnallistekniikan rakentamisen korvaaminen

Osapuolten välisessä sopimuksessa todetaan (kohta 2):

”Tällä sopimuksella Yhtiö ja Kaupunki sopivat poikkeamispäätökseen 14-0072-13-POP liittyen maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisesta kunnallistekniikan rakentamisen korvaamisesta.”

¹ Epäselväksi on jäänyt, millaisia kaava-aluetta merkittävässä määrin palvelevia yleisiä alueita nyt tarkasteltavassa sopimuksessa sovittavalla, jokseenkin huomattavalla summalla on tarkoitus kattaa, erityisesti huomioiden muu sopimuksessa ja tässä selityksessä jäljempänä esitetty.

² Ekroos – Majamaa: Maankäyttö- ja rakennuslaki, s. 459. Edita Prima Oy. Helsinki 2005.

Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n välisen sopimuksen mukaan kyse on siis kunnallistekniikan rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista. Valituksessa ja selityksessä on kuitenkin esitetty puolestaan kyseessä olevan osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Todetulla tavoin oikeuskirjallisuuden mukaan yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaaminen on mahdollista joko määräämällä kehittämiskorvaus maanomistajan maksettavaksi tai MRL:n mukaisella maankäyttösopimuksella asiasta sopimalla.³ Kiinteistö Oy Sisurealin näkemyksen mukaan on ilmeistä, että kyseessä on MRL:n mukainen maankäyttösopimus.

Mikäli sopimuksen mukaisen summan tarkoitus olisi todellisuudessa kattaa kunnallistekniikan rakentamisen korvaaminen, voitaisiin Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n väitteitä pitää edes osittain uskottavina. Sopimuksessa kuitenkin heti edellä lainatun kohdan jälkeen todetaan, että kyseessä olevan alueen kunnallistekniikka on jo rakennettu.

Sopimuksesta ilmenee ainoana yksilöitynä maksun kohteena olevana asiana, että maksettavalla summalla on tarkoitus kattaa lisääntynyt rakennusoikeus. Sopimuksen mukaan Saga Furs Oyj maksaa lisääntyneestä rakennusoikeudesta 540.000,00 euroa. On Kiinteistö Oy Sisurealin näkemyksen mukaan ilmeistä, että kyse on rakennusoikeuden myymisestä.

4 SOPIMUKSEN OIKEUDELLINEN LUONNE

4.1 Sopimusta tulee arvioida maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna maankäyttösopimuksena

Maankäyttösopimuksella tarkoitetaan MRL 91 b §:ssä sopimusta, jolla kunta tai kaupunki sopii muun muassa maanomistajan kanssa maanomistajan omistamalla alueella voimassa olevan kaavan toteuttamiseen liittyvistä osapuolten välisistä oikeuksista ja velvollisuuksista. Oikeuskirjallisuudessa todetaan maankäyttösopimuksista seuraavasti:

"Maankäyttösopimus on siinä mielessä erikoislaatuinen sopimus, että usein sen keskeisin elementti sisältää osapuolten yhteisen näkemyksen kohdealueen vastaisen kaavan sisällöstä. Näin esimerkiksi silloin, kun sopimuksessa sovitaan rakennusoikeuksien määristä ja käyttötarkoituksista."⁴ (kursivointi kirjoittajan)

- * Hallinto-oikeus on arvioinut asiaa siten, että kun sopimuksella on sovittu maanomistajalle mahdollisesti sallittavasta lisärakennusoikeudesta, jota ei ole tarkoitukseen

³ Ekroos – Majamaa: Maankäyttö- ja rakennuslaki, s. 459. Edita Prima Oy. Helsinki 2005.

⁴ Ekroos – Majamaa: Maankäyttö- ja rakennuslaki, s. 465. Edita Prima Oy. Helsinki 2005.

kaavoituksella sopia, kyseessä ei olisi MRL:n mukainen maankäyttösopimus. Kiinteistö Oy Sisoreal:n näkemys on kuitenkin, että kyseessä on virheellisesti tehty maankäyttösopimus, kun sopimuksessa on ollut tarkoitus sopia kaavan vastaisesti rakennusoikeuden määrästä. Näin menettelemällä kaupunki on nimenomaisesti pyrkinyt välttämään asemakaavoitusmenettelyyn ryhtymisen, vaikka asian luonne huomioon ottaen juuri kaavoitusmenettely olisi ollut lainmukainen tapa ratkaista rakennusoikeuden määrä ja sen tonttikohtainen jakautuminen. Sen sijaan kaupunki on laillisen menettelyn sivuuttaen pyrkinyt saamaan aikaan sen taloudellisen lopputuloksen, joka ilmeisesti on ollut kaupungin tavoitteena keinosta riippumatta.

Sekä Vantaan kaupunki että Saga Furs Oy ovat todenneet, että kyseessä olisi jokin muu maankäyttösopimus kuin MRL:n mukainen, mutta johon kuitenkin liittyy sekä yksityisoikeudellisia että julkisoikeudellisia piirteitä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia sopimuksia on arvioitu oikeuskirjallisuudessa nimenomaan sopimuksiksi, jotka sisältävät sekä julkisoikeudellisia että yksityisoikeudellisia elementtejä.⁵ Näin ollen esitetyt väitteet muusta kuin MRL:ssä tarkoitetusta ja sen perusteella arvioitavasta sopimuksesta ovat tälläkin perusteella virheellisiä.

Valituksessa sekä sen johdosta annetussa selityksessä on aivan oikein todettu, että maankäyttö- ja rakennuslain 91 d §:ssä on määrätty niistä yhdyskuntarakentamisen kustannuksista, joita voidaan ottaa huomioon määritettäessä maanomistajan velvollisuutta osallistua yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaaminen on edellä mainitulla tavoin oikeuskirjallisuuden mukaan kuitenkin mahdollista vain joko määräämällä kehittämiskorvaus maanomistajan maksettavaksi tai maankäyttösopimuksella asiasta sopimalla.⁶ Tälläkin perusteella on ilmeistä, että asian arvioinnissa on noudatettava sitä, mitä MRL:ssä on sanottu maankäyttösopimuksesta.

Kun otetaan huomioon, että kyseinen sopimus on Vantaan kaupunginhallituksen toimesta (päätös 27.1.2014 41 §) hyväksytty nimenomaan maankäyttösopimuksena, on jälkikäteen esitettyä väitettä sopimuksen muunlaisesta luonteesta pidettävä keinoitekoisena. On edelleen ilmeisen paikkaansa pitämätöntä, että sopimus olisi todellisuudessa jokin MRL 12 a luvun periaatteita soveltaen laadittu sopimus koskien kiinteistönomistajan osallistumista yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Yhteenvetona voitaneen todeta, että ei tunneta sellaista maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun säännöksiä ja periaatteita noudattaen laadittua kunnallistekniikan rakentamissopimusta, jossa sovittaisiin MRL 91 d §:n mukaisten kustannusten korvaamisesta. Huolimatta siitä, millaista kiertoilmaisua asiassa käytetään, Kiinteistö Oy Sisoreal:n näkemyksen mukaan Vantaan kaupunki on virheellisesti tehnyt asiassa

⁵ Mäkinen: Maankäyttösopimus ja hyvä hallinto, s. 142–153. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä 2000.

⁶ Ekroos – Majamaa: Maankäyttö- ja rakennuslaki, s. 459. Edita Prima Oy. Helsinki 2005. Tässä tapauksessa mitään tällaista syytä ei liene prosessin aikana esitetty.

maankäyttösopimuksen, jota on tarkasteltava MRL:n maankäyttösopimuksen solmimista koskevien määräysten valossa.

5 SOPIMUSASIAN TAUSTALLA VAIKUTTAVA POIKKEAMISLUPAHAKEMUS

Kiinteistö Oy Sisurealin asiassa Vantaan kaupungille tekemä oikaisuvaatimus ei koskenut poikkeamislupa-asiaa muutoin kuin perusteluna sille, ettei maankäyttösopimuksen solmimista tule hyväksyä. Kaupunginhallituksen laajennettua tuolloin oikaisuvaatimuksen kohteena ollutta asiaa kannanotoksi poikkeamispäätöksen tekemisen hyväksyttävyydestä, on Kiinteistö Oy Sisureal ollut pakotettu ottamaan prosessin edetessä kantaa myös tuohon poikkeamislupa-asiaan. Kuitenkin on todettava, että tosiasiallisesti Vantaan kaupunki on menettelyssään itse sitonut poikkeamislupa-asian ja maankäyttösopimusasian yhteen.

5.1 Kevennettyjen rakennuttamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain tarkoitus

Tässä yhteydessä on syytä todeta, että nyt valituksen kohteena olevan sopimusasian taustalla kiinteästi vaikuttavaa poikkeamislupahakemusta ei voida hyväksyä, sillä se on täysin kokeilulain tarkoituksen vastainen. Näin ollen on ilmeistä, ettei nyt tarkastelun kohteena olevaa sopimusta ja sitä koskevaa päätöstä voida tälläkään perusteella pitää hyväksyttävänä.

Vantaan kaupunginhallitus on Kiinteistö Oy Sisurealin oikaisuvaatimuksen hylätyksään perustellut kaupungilla olevan oikeus kevennettyjen rakennuttamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain (jäljempänä "kokeilulaki") nojalla myöntää vähäistä suurempi poikkeaminen rakennusoikeudesta.

Kokeilulakia koskevan hallituksen esityksen mukaan (HE 184/2010) mukaan lain tavoitteena on edistää *kohtuuhintaisten asuntojen rakentamista* kasvukeskuksissa. Hallituksen esityksen mukaan (s. 8) lailla säädettävän kokeilun tavoitteena on kokemuksen saaminen siitä, miten rakentamis- ja kaavamääräyksiä keventämällä voidaan edistää asuntorakentamista erityisesti kasvukeskuksissa ja lisätä asuntotuotannon kustannustehokkuutta. Puhtaasti elinkeinotoimintaan liittyvän poikkeamispäätöksen perusteleminen kokeilulain nojalla on mainitun lain tarkoituksen ja hallituksen esityksessä nimenomaisesti sanotun tavoitteen vastaista.

5.2 Vähäistä suurempi poikkeaminen

Jo MRL 171 §:stä johtuu, ettei kaupunginhallituksella ole oikeutta myöntää nyt kyseessä olevaa vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta.⁷

⁷ Ekroos – Majamaa: Maankäyttö- ja rakennuslaki, s. 748. Edita. Helsinki, 2005.

MRL 171 § 1 momentin mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen esimerkiksi asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta. Poikkeamiseen täytyy siis aina löytyä erityinen syy, jollaiseksi on oikeuskirjallisuudessa mainittu esimerkiksi ympäristöhaittojen estämiseen liittyvä syy.⁸ MRL 171 § 2 momentin 2 kohdassa säädettyllä tavoin kunta ei kuitenkaan voi myöntää poikkeusta tilanteessa, jossa on kyse vähäistä suuremmasta poikkeamisesta asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta kokonaisrakennusoikeudesta taikka vähäistä suuremman rakennusoikeuden osoittamisesta alueelle, jolle asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusoikeutta.

Oikeuskäytännössä ja -kirjallisuudessa katsotun mukaan rakennusoikeuden ylittäminen 7-10 prosentilla on katsottu vähäistä suuremmaksi poikkeamiseksi, joten on ilmeistä, että nyt kyseessä olevan 8355 k-m2:n muutoksen - joka merkitsee yli 20 %:n ylitystä - on katsottava olevan MRL 171 § 2 momentin 2 kohdan mukainen vähäistä suurempi poikkeaminen osoitetusta rakennusoikeudesta, jota ei voida pitää hyväksyttävänä sen ollessa lainvastainen.⁹

MRL 91 b §:ssä ei toisaalta myöskään tunneta mahdollisuutta tehdä maankäyttösopimuksia poikkeamislupamenettelyn yhteydessä, joten nyt tarkastelun kohteena oleva maankäyttösopimus on jo lähtökohtaisesti valmisteltu ja tehty lainvastaisesti. Mainitun lainkohdan mukaisella maankäyttösopimusten mahdollistamisella ei ole tarkoitettu luoda järjestelmää, jossa kunta (tässä Vantaan kaupunki) laillisen kaavoitusmenettelyn ohittaen tosiasiallisesti myy rakennusoikeutta kiinteistönomistajalle.

Lisäksi on huomioitava, että kaupunginhallitus on alkanut ennen poikkeamislupahakemusta koskevaa päätöstä jo valmistelemaan allekirjoitettavaa sopimusta laatien sen allekirjoittamista vaille valmiiksi. Tämä osoittaa Kiinteistö Oy Sisorealın näkemyksen mukaan selkeästi sen, että poikkeamislupa on tarkoitus myöntää siitakin huolimatta, että nyt kyseessä olevaan tarkoitukseen luvan myöntäminen on kokeilulain tarkoituksen vastaista.

6 VANTAA KAUPUNGIN TOIMINTA

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi on huomioitava Vantaan kaupungin toiminta asiassa julkisen vallan käyttäjänä.¹⁰ Hallinto-oikeus on päätöksessään aivan oikein todennut, että kaupungin tulee toimia siten, ettei se aseta kuntalaisia eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden.

⁸ Jääskeläinen – Syrjänen: Maankäyttö- ja rakennuslaki selityksineen. Käytännön käsikirja. Rakennustieto, 2010.

⁹ Määttä, s. 274. Teoksessa Kaavoitus, rakentaminen, varallisuus, Juhlajulkaisu Vesa Majamaa, 1945–28/12–2005. Edita 2005.

Kuopion HAO 13.7.2005 05/0472/2, KHO:2005:33, Turun HAO 27.6.2001 01/0363/1.

¹⁰ Mäkinen, Eija: Maankäyttösopimus ja hyvä hallinto, s. 153. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä 2000. Mäkinen toteaa muun muassa, ettei velvollisuudesta hyvän hallinnon takeiden ja periaatteiden noudattamiseksi voida irrottautua sillä perusteella, että maankäyttösopimuksessa voidaan nähdä myös yksityisoikeudellisia piirteitä.

6.1 Hyvän hallinnon oikeusperiaatteet

Oikeuskirjallisuudessa todetun mukaisesti viranomaistoiminnassa saa käyttää muodollisesti lainmukaista toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on määritelty tai muutoin tarkoitettu käytettäväksi siten, ettei lain mukaan perusteltuihin tarkoituksiin harkintavaltaa käytettäessä kuitenkaan toimita hallintolain 6 §:n mukaisten hallinnon oikeusperiaatteiden vastaisesti. Hallintotuomioistuimen todetessa viranomaisen päätöksenteon olleen jonkin hallinnon oikeusperiaatteen vastaista, menettelyä on pidettävä kiellettynä harkintavallan väärinkäyttönä.¹¹ Oikeuskäytännössä harkintavallan väärinkäyttö on jopa muodostunut itsenäiseksi oikeusperusteeksi, joka jo sellaisenaan riittää hallintopäätöksen kumoamiseen.¹²

Hallintolain 6 §:n mukaisten hallinnon oikeusperiaatteiden mukaan hallinnossa asioivia on kohdeltava tasapuolisesti, viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Oikeudenmukaisuus hallintotoiminnassa edellyttää muun muassa, että päätöksenteossa kunnioitetaan yksityisten etujen ja yleisten etujen oikeudenmukaista tasapainoa. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti hallintolain soveltamisalalla toimittaessa toimielinten käyttämien keinojen on oltava oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden ja niistä on valittava se, joka vähiten rajoittaa yksityisen etuja tai puuttuu tämän oikeuksiin.

6.2 Vantaan kaupungin toiminnan arvioiminen

Vantaan kaupunginhallituksen toimintaa arvioitaessa on mainitun tasapuolisen kohtelun periaatteen lisäksi kiinnitettävä huomiota muihin hallinnon oikeusperiaatteisiin ja niiden toteutumiseen. Kaupunginhallituksen tulisi toiminnassaan kyetä puolueettomuuteen, tasapuolisuuteen ja siihen, ettei se käytä toimivaltaansa muuhun kuin lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluu toimien oikeasuhtaisuus niillä tavoiteltuihin päämääriin nähden.

Kun Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt rakennusoikeuden myymisestä Kiinteistö Oy Sisuralin etua ja oikeutta loukaten tämän naapurille Saga Furs Oyj:lle, on Vantaan kaupunginhallituksen katsottava toimineen hallinnon oikeusperiaatteiden vastaisesti ja näin ollen käyttäneen harkintavaltaansa asiassa väärin. Asiassa ei ole tutkittu tai menettelyn virheellinen luonne huomioon ottaen edes voitu tutkia rakennusoikeuden lisäämisen tarvetta ja edellytyksiä koko korttelin osalta, eikä edes yksipuolisesta lisärakennusoikeuden myymisestä toiselle maanomistajalle aiheutuvaa haittaa ole otettu huomioon.

- Vantaan kaupunginhallitus on neuvotellessaan Saga Furs Oyj:n kanssa maankäyttö-sopimuksen tekemisestä loukannut Saga Furs Oyj:n naapurin Kiinteistö Oy Sisuralin oikeutta ja toiminut vastoin hyvän hallintotoiminnan periaatteita. Kiinteistö Oy Sisuralin kuuleminen on tapahtunut vasta tilanteessa, jossa koko nyt valituksen kohteena

¹¹ Mäenpää, Olli: Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet, s. 8-9, 66. Edita. Helsinki, 2008.

¹² Mäenpää, Olli: Hallinto-oikeus, s. 507. Sanoma Pro. Helsinki, 2013.

oleva järjestely on tosiasiaa jo Vantaan kaupungin ja Saga Furs Oyj:n välillä suunniteltu ja toteutettu allekirjoittamista vaille valmiiksi – tästä osoituksena on allekirjoittamista vaille oleva sopimus, joka on edellyttänyt toteutuakseen enää hyväksyttyä poikkeamislupapäätöstä.

Vantaan kaupungin toimintaa asiassa ei siten voida pitää hallintolain mukaisena hyvää hallintoa ja sen toimintaperiaatteita noudattavana toimintana. Kiinteistö Oy Sisoreal pitää oikeana hallinto-oikeuden näkemystä siitä, että Vantaan kaupunki on ylittänyt toimivaltansa myydessään rakennusoikeutta Saga Furs Oyj:lle Kiinteistö Oy Sisorealin oikeutta loukaten.

7 LOPUKSI

Kiinteistö Oy Sisoreal toteaa, että Vantaan kaupunginhallituksen menettely, jossa se myy rakennusoikeutta Saga Furs Oyj:lle, loukkaa Saga Furs Oyj:n naapurin Kiinteistö Oy Sisorealin oikeutta ja etua aiheuttaen merkittävää haittaa sekä sen omalle että yhtiön vuokralaisen liiketoiminnalle.

Vantaan kaupunki on toiminut sitä velvoittavien hyvän hallinnon toimintaperiaatteiden vastaisesti. Vantaan kaupunginhallitus on ennenaikaisesti ja puutteellisin tiedoin ottanut kantaa poikkeamispäätöksen tekemisen edellytyksiin. Vantaan kaupunki on syylistynyt asiassa räikeällä tavalla harkintavallan väärinkäyttöön.

Vantaan kaupunginhallituksen päätös maankäyttösopimuksen hyväksymisestä on edellä kerrotulla tavalla maankäyttö- ja rakennuslain, kokeilulain ja hallintolain vastainen. Helsingin hallinto-oikeuden päätös 28.5.2015 on siten pidettävä voimassa.

8 OIKEUDENKÄYNTIKULUVAATIMUS

Vantaan kaupunki on todetun harkintavallan väärinkäytön ja muutoinkin virheellisen menettelynsä takia velvollinen korvaamaan jo korvattavaksi määrättyjen kulujen lisäksi kaikki Kiinteistö Oy Sisorealille korkeimmassa hallinto-oikeudessa aiheutuvat kulut. Kiinteistö Oy Sisoreal vaatii, että Vantaan kaupunki veloitetaan korvaamaan Kiinteistö Oy Sisorealille asian hoitamisesta korkeimmassa hallinto-oikeudessa aiheutuvat asianosais- ja oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen. Kiinteistö Oy Sisorealin tähän mennessä korkeimmassa hallinto-oikeudessa kertyneet kulut ovat 7.145,00 euroa.

Helsingissä, 24. syyskuuta 2015

• KIINTEISTÖ OY SISOREAL

Sirkka Terho
asianajaja, varatuomari, Vantaa
Kiinteistö Oy Sisorealin asiamiehenä

Taru Nousiainen <taru.nousiainen@magnussonlaw.com> aika 24.09.2015
13:37:01

KHO

24. 09. 2015

HFD

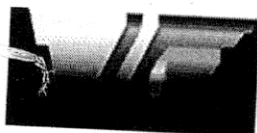
Vastaanottaja: "korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi" <korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi>
Kopio: Sirkka Terho <sirkka.terho@magnussonlaw.com>,
Aihe: Selitys asiassa Dnro 1975/3/15

Hei,

toimitan ohessa asianajaja, varatuomari Sirkka Terhon puolesta selityksen asiassa
dnro 1975/3/15.

Ystävällisin terveisin /Best regards,

Taru Nousiainen
Associate, LL.M.

MAGNUSSON
Aleksanterinkatu 15 B 6.krs, 00100 Helsinki
T +358 50 348 2060, F +358 (0)9 698 1006
taru.nousiainen@magnussonlaw.com
www.magnussonlaw.com

SIMPLIFYING MATTERS

Privileged/confidential information may be contained in this message. If you are not the addressee indicated in this message (or responsible for delivery of the message to such person), you may not copy or deliver this message to anyone. In such case, you should destroy this message and kindly notify the sender by a reply email. Thank you. Legal notice.

Kiinteistö Oy Sisoreal Selitys KHO Dnro 1975 3 15 240915.pdf

RE: tiedustelu asiamiehenä toimimisesta

Sirkka Terho

vastaanottaja:

anne.sahlman@oikeus.fi

31.08.2015 11:26

Piilota tiedot

Lähettiläs: Sirkka Terho <sirkka.terho@magnussonlaw.com>

Vastaanottaja: "anne.sahlman@oikeus.fi" <anne.sahlman@oikeus.fi>.

Toimin edelleen KOy Sisurealin asiamiehenä.

Terveisin

Sirkka Terho

Attorney-at-law / Partner

MAGNUSSON

MAGNUSSON

Aleksanterinkatu 15 B 6.krs, 00100 Helsinki

M +358 40 671 7701

sirkka.terho@magnussonlaw.com

www.magnussonlaw.com

SIMPLIFYING MATTERS

Privileged/confidential information may be contained in this message. If you are not the addressee indicated in this message (or responsible for delivery of the message to such person), you may not copy or deliver this message to anyone. In such case, you should destroy this message and kindly notify the sender by a reply email. Thank you. Legal notice.

From: anne.sahlman@oikeus.fi [<mailto:anne.sahlman@oikeus.fi>]

Sent: 28. elokuuta 2015 10:26

To: Sirkka Terho <sirkka.terho@magnussonlaw.com>

Subject: tiedustelu asiamiehenä toimimisesta

Asianajaja, varatuomari Sirkka Terho

Olette toiminut Helsingin hallinto-oikeudessa Kiinteistö Oy Sisurealin asiamiehenä kunnallisvalitusta koskevassa asiassa. Vantaan kaupunginhallitus on valittanut hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tiedustelen, että toimitteko edelleen Kiinteistö Oy Sisurealin asiamiehenä korkeimmassa hallinto-oikeudessa?

Notaari Anne Sahlman

Anne Sahlman

Korkein hallinto-oikeus

PL 180

00131 Helsinki

puh. 029 5640350

sähköpostiosoite anne.sahlman@oikeus.fi

Saapunut 24. 08. 2015

Liitteitä No 1975/3/15
s-post.

HANNES SNELLMAN
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

I ASIA

Selitys kunnallistekniikan rakentamissopimusta koskevassa asiassa (Korkeimman hallinto-oikeuden dnro 1975/3/15)

II ASIANOSAISTIEDOT

Selityksen antaja

Saga Furs Oyj
PL 4
01601 Vantaa

(jäljempänä "Saga Furs")

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Klaus Metsä-Simola
Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy
PL 333, 00131 Helsinki
Puh. (09) 2288 4595
Fax (09) 177 393
E-mail: klaus.metsa-simola@hannessnellman.com

III SELITYS

Saga Furs on hakenut maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua poikkeamislupaa omistamalleen kiinteistölle Vantaan kaupungin Variston kaupunginosassa. Poikkeamisluvan hakemiseen liittyen Saga Furs on myös tehnyt Vantaan kaupungin kanssa kunnallistekniikan rakentamista koskevan sopimuksen, jonka hyväksymisestä Vantaan kaupunginhallitus on päättänyt 27.1.2014 (§41). Sopimuksen hyväksymisen yhteydessä ei ole ratkaistu Saga Fursin poikkeamislupahakemusta, mistä johtuen poikkeamislupa-asia on edelleen vireillä ja käsiteltävänä Vantaan kaupungilla.

Helsingin hallinto-oikeus on 28.5.2015 antamallaan päätöksellä Kiinteistö Oy Sisuréalin valituksen johdosta kumonnut Vantaan kaupunginhallituksen päätöksen kunnallistekniikan rakentamista koskevan sopimuksen hyväksymisestä. Vantaan kaupunginhallitus on valittanut Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on 5.8.2015 päivätyllä kirjeellä varannut Saga Fursille mahdollisuuden selityksen antamiseen asiassa.

Saga Furs on tutustunut korkeimman hallinto-oikeuden selityspyynnön liitteeseen ja 23.6.2015 päivätyyn Vantaan kaupunginhallituksen valituskirjelmään. *Selityksenään Saga Furs esittää Vantaan kaupunginhallituksen valituksen hyväksymistä, Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen kumoamista ja hyväksytyn kunnallistekniikan rakentamissopimuksen saattamista voimaan.*

IV PERUSTELUT

IV.1 Kunnallistekniikan rakentamissopimuksen tausta

Saga Fursin liiketoiminnan kasvu sekä tavoite siirtää ulkomaille tällä hetkellä sijaitsevat varasto- ja lajittelutoiminnot Suomeen ovat aiheuttaneet laajennustarpeen Saga Fursin Vantaan Varistossa nykyisin sijaitsevalle varastorakennukselle. Lisätilan tarve on 9000 k-m², joka on tarkoitus toteuttaa alueella jo olevan Saga Fursin varastorakennuksen laajennuksena.

Saga Furs on suunnitellut varastorakennuksen laajennusta yhteistyössä Vantaan kaupungin rakentamisesta ja kaavoituksesta vastaavien viranomaisten kanssa. Vantaan kaupungin mukaan laajennusosan toteuttaminen olisi tarkoituksenmukaisinta suunnitella maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa poikkeamislupamenettelyssä ns. kokeilulakiin perustuen, eikä asiassa ole välttämätöntä tässä vaiheessa käynnistää asemakaavan muutosprosessia. Saga Furs yhtyy tähän Vantaan kaupungin viranomaisten esittämään näkemykseen ja toteaa poikkeamismenettelyä puoltavana seikkana, että haettu poikkeamislupa ei merkitse muutosta kiinteistön tai sen ympäristön nykyiseen maankäyttöön. Poikkeamisluvan kohteena olevaa rakennusoikeuden lisäystä ei voida myöskään pitää merkittävänä suhteessa kiinteistöllä jo olemassa olevaan rakentamiseen taikka voimassa olevassa asemakaavassa osoitettuun rakennusoikeuteen nähden.

Nyt puheena olevalla kunnallistekniikan rakentamissopimuksella Saga Furs on sopinut Vantaan kaupungin kanssa osallistumisestaan asemakaava-alueen yhdyskuntarakentamisesta kunnalle aiheutuviin/aiheutuneisiin kustannuksiin maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettujen periaatteiden mukaisesti. Menettely on Saga Fursin käsityksen mukaan lainmukainen ja myös Helsingin hallinto-oikeus on todennut päätöksessään tältä osin nimenomaisesti, että kunta voi kunnalakiin sekä maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiin perustuen lainmukaisesti tehdä kunnallisen itsehallinnon piiriin kuuluvia ja kunnallisten kaavoitusvelvoitteiden toteuttamiseen liittyviä sopimuksia.

IV.2 Hyväksytyn kunnallistekniikan rakentamissopimuksen oikeudellinen luonne

Helsingin hallinto-oikeus toteaa päätökseensä liittyvässä asian oikeudellisessa arvioinnissa, että puheena oleva Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymä kunnallistekniikan rakentamissopimus ei ole oikeudellisesti maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvussa tarkoitettu maankäyttösopimus. Hallinto-oikeuden mukaan kysymyksessä on sen sijaan maankäyttösopimus, johon liittyy julkisoikeudellisia ja yksityisoikeudellisia piirteitä. Hallinto-oikeus ei ole ratkaisussaan tarkemmin perustellut, mikä mainitun kuvauksen tarkoitus taikka oikeudellinen merkitys on hallinto-oikeuden ratkaisun lopputuloksen kannalta. Saga Furs pitää hallinto-oikeuden päätöstä tässä suhteessa oikeudellisesti epäselvänä. Hallinto-oikeuden päätöksen perusteluiden epäselvyyttä lisää vielä se, että Vantaan kaupunginhallituksen päätöksen kumoamisesta huolimatta hallinto-oikeuden päätöksessä on useammassa kohdassa viitattu siihen, että oikeudellisesti kysymyksessä on sopimus, josta Vantaan kaupunki on lähtökohtaisesti voinut harkintansa mukaan päättää.

Vaikka Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen mukaan kysymyksessä ei olekaan maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu maankäyttösopimus, hallinto-oikeus näyttää arvioineen Vantaan kaupunginhallituksen päätöksen lainmukaisuutta maankäyttö- ja rakennuslain säännösten mukaisesti. Hallinto-oikeuden ratkaisua voidaan tältä osin pitää oikeudellisesti virheellisenä. Koska Saga Fursin käsityksen mukaan asiassa on riidatonta, että Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymä kunnallistekniikan rakentamissopimus ei oikeudellisesti arvioiden ole miltään osin maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettu maankäyttösopimus, hyväksytyn sopimuksen lainmukaisuutta ei voida arvioida maankäyttö- ja rakennuslain säännösten nojalla, vaan arviointi on perustettava kuntalaissa tarkoitettuihin yleistä kunnallista päätöksentekoa koskeviin muutoksenhakuperusteisiin ja Kiinteistö Oy Sisurealin Helsingin hallinto-oikeudelle tekemässä valituksessa esitettyihin valitusperusteisiin. Saga Furs yhtyy siten Vantaan kaupunginhallituksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle toimittamassa valituksessa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan Helsingin hallinto-oikeus on lainvastaisesti sivuuttanut sopimuksen oikeudellisen luonteen.

Hyväksytyn kunnallistekniikan rakentamissopimuksen lainmukaisuuden arvioinnin kannalta Saga Furs toteaa selvyiden vuoksi myös, että oikeudellisesti nyt puheena oleva sopimusasia ja Vantaan kaupungilla vireillä oleva maankäyttö- ja rakennuslain mukainen varastorakennuksen laajentamisen poikkeamislupa-asia ovat toisistaan erillisiä hallintoasioita, jotka ratkaistaan erillisissä päätöksentekomenettelyissä. Myös Helsingin hallinto-oikeus on tiedostanut tämän lähtökohdan toteamalla, että kunnallistekniikan rakentamissopimusta koskevalla Vantaan kaupunginhallituksen päätöksellä ei ole ratkaistu eikä voitukaan ratkaista Saga Fursin poikkeamishakemusta.

Asioiden erillisyydestä johtuen Saga Furs pitää Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisua virheellisenä siltä osin, kun hallinto-oikeus on harkinnut kunnallistekniikan rakentamissopimuksen hyväksymisen lainmukaisuutta suhteessa maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavoitusmenettelyyn taikka poikkeamislupamettelyn soveltamisalaan. Saga Fursin käsityksen mukaan asiassa ei siten ole lainkaan merkitystä sillä hallinto-oikeuden esittämällä perustelulla, kuuluuko erillisenä asiana ratkaistavan poikkeamisluvan myöntäminen Vantaan kaupungin toimivaltaan vai ei. Vantaan kaupunginhallitus on korkeimmalle hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa lisäksi esittänyt oikeudelliset perustelut, joiden mukaan Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisussa tehty tulkinta poikkeamisluvan myöntämistoimivallasta ns. kokeilulain perusteella on oikeudellisesti virheellinen.

IV.3 Hallinto-oikeuden päätöksen muu virheellisyys

Helsingin hallinto-oikeuden päätöksessä esitetään, että kunnallistekniikan rakentamissopimuksen hyväksymisellä Vantaan kaupunginhallitus asettaisi kuntalaiset eriarvoiseen asemaan ja kaupunginhallituksen päätös olisi yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastainen. Saga Furs pitää hallinto-oikeuden päätöstä tältä osin virheellisenä ja yhtyy Vantaan kaupunginhallituksen valituksessa esitettyyn näkemykseen tämän johtopäätöksen perustelemattomuudesta.

Toisin kuin Helsingin hallinto-oikeuden päätöksessä esitetään, Saga Fursin käsityksen mukaan Vantaan kaupunginhallitus on pyrkinyt kunnallistekniikan rakentamissopimusta hyväksyessään noudattamaan ja edistämään hallintolaissa tarkoitettua tasapuolisen kohtelun periaatetta sekä kohtelevaan asemakaavoitettavien ja poikkeamishakemusten kohteena olevien alueiden kiinteistönomistajia yhdenvertaisella tavalla. Kuten Vantaan kaupunginhallituksen valituksesta korkeimmalle hallinto-oikeudelle myös ilmenee, Helsingin hallinto-oikeus on sivuuttanut taikka ymmärtänyt väärin maankäyttö- ja rakennuslain taustalla vaikuttavat maankäyttösopimusinstrumentin tavoitteet, ja tämä väärinymmärrys on johtanut hallinto-oikeuden virheelliseen tulkintaan nyt puheena olevan kunnallistekniikan rakentamissopimuksen lainmukaisuudesta.

Mainittua asian virheellistä ymmärrystä osoittaa esimerkiksi hallinto-oikeuden päätökseen sisältyvä toteamus siitä, että Vantaan kaupungille sopimuksen mukaan suoritettava korvaus ei ole korvausta todellisista kaupungille aiheutuneista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista. Hallinto-oikeus on tällä toteamuksella sivuuttanut maankäyttö- ja rakennuslain 91 e §:ään sisältyvän periaatteen, jonka mukaan kehittämiskorvausta (ja samoin maankäyttösopimusta) voidaan edellyttää myös sellaisilla alueilla, joilla kunta on jo aikaisemmin suorittanut tarvittavia yhdyskuntarakentamistoimenpiteitä. Tällöin esimerkiksi kiinteistöjen täydentämiskustannushankkeissa kiinteistöjen omistajat voidaan lakiin perustuen velvoittaa osallistumaan kunnalle aikaisemmin aiheutuneiden yhdyskuntarakentamiskustannusten korvaamiseen, eikä maankäyttösopimusten soveltamisala ole Helsingin hallinto-oikeuden esittämällä tavalla rajoittunut ainoastaan vielä rakentamattomina oleviin alueisiin.

Siltä osin, kun Helsingin hallinto-oikeuden päätöksessä on esitetty, että Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymässä kunnallistekniikan rakentamissopimuksessa olisi kysymys huomattavan rakennusoikeusmäärän myymisestä yhdelle maanomistajalle ilman hyväksyttäviä perusteita, pitää Saga Furs kannanottoa perusteettomana ja virheellisenä. Kuten edellä olemme todenneet, puheena olevan kunnallistekniikan rakentamista koskeva sopimusasia ja rakennusoikeuden myöntämiseen liittyvä poikkeamisasia ovat toisistaan erillisissä menettelyissä

ratkaistavia hallintoasioista, eikä nyt puheena olevalla sopimuksella ole voitu sopia vireillä olevan poikkeamisluvan sisällöstä. Näin ollen väite rakennusoi-
keuden myymisestä on tosiasioita vastaamaton.

IV.4 Lopuksi

Yhteenvetona yllä mainituista perusteista Saga Furs toteaa, että Vantaan kaupunginhallituksella on ollut kuntalakiin perustuva toimivalta hyväksyä Saga Fursin kanssa tehty kunnallistekniikan rakentamissopimus. Päätöksenteon tueksi on esitetty kaupunginhallituksen päätöksen perusteluissa mainitut lailliset ja objektiivisesti perusteltavissa olevat hyväksyttävät syyt, eikä kaupunginhallitus ole käyttänyt harkintavaltaansa väärin. Näin ollen Saga Furs pyytää korkeinta hallinto-oikeutta kumoamaan Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen ja saattamaan Vantaan kaupunginhallituksen päätökset 27.1.2014 ja 7.4.2014 takaisin voimaan.

Ottaen huomioon, että kunnallistekniikan rakentamissopimus on hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 27.1.2014 ja Saga Fursin suunnittelema varastotilojen laajennukselle ei ole mahdollista myöntää poikkeamislupaa ennen puheena olevan sopimusasian tulemistä lainvoimaisesti ratkaistuksi, Saga Furs pyytää korkeinta hallinto-oikeutta käsittelemään asian kiireellisesti.

Helsingissä 24. päivänä elokuuta 2015

SAGA FURS OYJ

Klaus Metsä-Simola
asianajaja, Helsinki

Laati

Pulli Taina <Taina.Pulli@hannessnellman.com> aika 24.08.2015 13:54:55

Vastaanottaja: "korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi" <korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi>,
Kopio: Metsä-Simola Klaus <Klaus.Metsa-Simola@hannessnellman.com>,
Aihe: Selitys kunnallistekniikan rakentamissopimusta koskevassa asiassa [HSN-Client.FID1691712]

Hei

Asianajaja Klaus Metsä-Simolan puolesta toimitan ohessa Selityksen kunnallistekniikan rakentamissopimusta koskevassa asiassa (Korkeimman hallinto-oikeuden dnro 1975/3/15). Voisitko ystävällisesti kuitata, että tämä viesti on tullut perille ja että liitteenä oleva dokumentti aukeaa?

Ystävällisin terveisin

Taina Pulli

Legal Assistant

Tel. +358 9 2288 4356 | +358 40 8364 369

taina.pulli@hannessnellman.com

Hannes Snellman Attorneys Ltd

Eteläesplanadi 20 | P.O. Box 333 | FI-00131 Helsinki, Finland

Fax +358 9 177 393 | www.hannessnellman.com

Helsinki | Moscow | St. Petersburg | Stockholm

KHO

24. 08. 2015

HFD

--
This e-mail is confidential and may contain legally privileged information.
If you are not the intended recipient, please contact the sender and delete
the e-mail from your system without producing, distributing or retaining
copies thereof. Thank you.

E-mail is susceptible to data corruption, interception, tampering,
unauthorised amendment and viruses. We only send and receive e-mails on the
basis that we are not liable for any such corruption, interception,
tampering, amendment or viruses or any consequence thereof.

Selitys kunnallistekniikan rakentamissopimusta koskevassa asiassa.PDF

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Viite: Vastaselityspyyntönne Dnro 1975/3/15/28.9.2015

Asia: VASTASELITYS ANNETTUIJEN SELITYSTEN JOHDOSTA

Pyydettyä vastaselityksenään otsikkoasiassa Vantaan kaupunginhallitus esittää seuraavaa:

Kaupunginhallitus uudistaa aiemmin Helsingin hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittämänsä ja toteaa lisäksi seuraavaa:

Selityksissä ei ole esitetty asiasta mitään oleellista uutta. Kaupunginhallitus toteaa, että hyväksytty sopimus (jäljempänä sopimus) ei sisällä päätöstä poikkeamisluvasta vaan sopimuksella on sovittu suoritettavasta korvauksesta siltä varalta, että sopimuksen tarkoittama poikkeamislupa myönnetään ja lupa tulee lainvoimaiseksi. Poikkeamislupa käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti eikä luvan myöntäminen ole edes kaupunginhallituksen toimivallassa. Lupaprosessiin kuuluu myös naapureiden kuuleminen. Kysymyksessä ei siten ole Kiinteistö Oy Sisurealin (jäljempänä Sisureal) selityksessä ja hallinto-oikeuden päätöksessäkin esitetty rakennusoikeuden myyminen.

Sisurealin selityksessä katsotaan, ettei sopimuksella voitaisi sopia maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvussa tarkoitettulla tavalla yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaamisesta. Kaupunginhallitus toteaa, että hallinto-oikeus on kuitenkin katsonut, että kaupunginhallitus on lähtökohtaisesti voinut päättää asiasta.

Sisurealin selityksessä samoin kuin hallinto-oikeuden päätöksessäkin on esitetty se virheellinen väite, että kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annettu laki (21.12.2010/1257, jäljempänä kokeilulaki) koskisi vain asuntorakentamista. Se, että kokeilulain päätavoitteena on ollut asuntotuotannon edistäminen, ei kuitenkaan voi vaikuttaa niin, ettei lakia voisi noudattaa ja tulkita sen sanamuodon mukaan. Kuten kaupunginhallitus on valituksessaan todennut, maankäyttö- ja rakennuslain 171 § koskee kaikkea rakentamista, ei siis pelkästään asuntorakentamista. Kokeilulaissa viitataan nimenomaan 171 §:ssä tarkoitettuihin poikkeamisiin. Siten on kiistatonta, että on kaupungin toimivallassa myöntää poikkeamislupa, johon kaupunginhallituksen hyväksymä sopimus liittyy. Edelleen Sisurealin selityksessä väitetään, ettei kunta voisi myöntää vähäistä suurempaa poikkeusta asemakaavassa osoitetusta kokonaisrakennusoikeudesta (maankäyttö- ja rakennuslain 171.2§ 2-kohta). Selityksen antaja ei ole huomioinut sitä, että kokeilulailla ao. kohdankin toimivalta on nimenomaan siirretty alueelliselta ympäristökeskukselta kunnalle. Kysymyksessä on siten laillinen menettely toisin kuin Sisurealin selityksessä väitetään.

Edellä lausutun perusteella kaupunginhallitus uudistaa valituksessaan esittämänsä näkemyksen, että hallinto-oikeus on sinänsä pitänyt kysymyksessä olevan sopimuksen tekemistä mahdollisena ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvana. Hallinto-oikeus on kuitenkin kahdella eri perusteella pitänyt kaupunginhallituksen päätöstä laittomana. Kumpikin näistä perusteista perustuu virheelliseen laintulkintaan. Toinen on edellä todettu kokeilulain tulkinta ja toinen perustelu on se, ettei sopimuksen mukainen korvaus olisi korvausta todellisista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista. Hallinto-oikeus on siten jättänyt huomiotta maankäyttö- ja rakennuslain 12a luvun, erityisesti 91d§:n, säännökset korvattavista yhdyskuntarakentamisen kustannuksista. Kaupunginhallitus katsoo, että koska kysymys on selkeästi virheellisestä laintulkinnasta, ei asiaa voi jättää hallinto-oikeuden päätöksen varaan.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

16 § Vantaan kaupungin tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2016

VD/9186/02.03.00.00/2015

KN/PM/PO/HY-L

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelylain 91a §:n nojalla kuntien tulee ilmoittaa tulovero- ja kiinteistöveroprosenttinsa verohallitukselle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Päätetyistä veroprosenteista ilmoitetaan myös Kuntaliitolle.

Vuodelle 2015 vahvistetut tulovero- ja kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- Vantaan tuloveroprosentti 19,00
- Vantaan kiinteistöveroprosentit:
 - vakituinen asuinrakennus 0,37
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
 - voimalaitos 2,85
 - rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Kiinteistöverolaki on muuttumassa verovuodelle 2016 ja edelleen vuodelle 2017. Eduskunta on hyväksynyt hallituksen esityksen 26/2015 sisällön (hyväksytty eduskunnassa toisessa käsittelyssä 21.10.2015) liittyen kiinteistöveroprosenttien vaihteluväleihin. Hallituksen esityksen 26/2015 perusteella vuodelle 2016 muutetaan kiinteistöverolain 12 a, 12 b, 13 ja 14 pykälää siten, että muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärä voi olla enintään 1,00 prosenttiyksikköä kunnan määräämää vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää korkeampi (nykyisen 0,6 prosenttiyksikön sijasta), voimalaitosrakennuksen ja -rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 2,85 prosentista 3,10 prosenttiin ja rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärä korotettaisiin 3,00 prosentista 4,00 prosenttiin. Vuoden 2017 alusta lukien kiinteistöverolakia esitetään muutettavaksi myös yleisen- ja vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien osalta.

Kiinteistöverolain veroprosenttien ylä- ja alarajat 1.1.2016 lukien

	alaraja	yläraja	
- yleinen kiinteistövero		0,80	1,55
- vakituinen asuinrakennus	0,37	0,80	
- muu asuinrakennus, enintään		1,37	
- voimalaitokset, enintään		3,10	
- rakentamaton rakennuspaikka	1,80	4,00	

Vantaan kiinteistöveroprosentteja ei esitetä korotettavaksi vuodelle 2016. Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosenttia ei ole määriteltä Vantaalla. Voimalaitosrakennusten ja rakennelmien kiinteistöveroprosentin ylärajan nostamisella ei ole vaikutuksia Vantaan kaupungille, koska Vantaalla sijaitsevat voimalarakennukset tuottavat pääasiassa kaukolämpöä, jolloin voimalaitoksien kiinteistövero peritään yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisesti.

Kaupunginjohtajan esitys taloussuunnitelmaksi vuosille 2016–2019 perustuu esitetuille, vuonna 2015 voimassa oleville veroprosenteille.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi tulovero- ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2016 seuraavasti:

- Vantaan tuloveroprosentti 19,00
- Vantaan kiinteistöveroprosentit:
 - vakituinen asuinrakennus 0,37
 - yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
 - voimalaitos 2,85
 - rakentamaton rakennuspaikka 3,00.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Lomake kunnan tulovero- ja kiinteistöveroprosentit 2016

Täytäntöönpano: Kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 8392 8542, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Talousarviopäällikkö Pia Ojavuo, puh. 09 8392 7787, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KUNNAN TULOVERO – JA KIINTEISTÖVEROPROSENTTI-ILMOITUS VUODELLE 2016

Ilmoitus palautetaan sähköpostitse osoitteeseen:

ORSI-Ilmoitukset@vero.fi

tai lähetetään postitse osoitteeseen: VEROHALLINTO, Tuotantoyksikkö, PL 265, 40101 JYVÄSKYLÄ

Kuntanumero	Kunnan nimi	Y-tunnus
092	Vantaan Kaupunki	0124610-9
Postinumero ja postitoimipaikka	Lähiosoite	
01300 Vantaa	Asematie 7	
Kunnan sähköpostiosoite		
kirjaamo@vantaa.fi		

Kunnan tuloveroprosentti Ilmoita neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella

Tuloveroprosentti	19 %
-------------------	------

Kiinteistöveroprosentit Ilmoita prosentin sadasan tarkkuudella

Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00 %
Veroprosenttiväli 0,80–1,55	
Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti	0,37 %
Veroprosenttiväli 0,37–0,80	

Edellä mainittujen kiinteistöveroprosenttien lisäksi kunta on erikseen määrännyt seuraavat kiinteistöveroprosentit ¹⁾

Muun asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti	%
Veroprosenttiväli 0,80–1,55. Veroprosentti voidaan määrätä vaihteluvälin 0,80–1,55 rajoissa enintään 1,00 prosenttiyksikköä korkeammaksi kuin pääasiassa vakituiseen asumiseen käytettävien rakennusten veroprosentti tai jos näin laskettu veroprosentti on kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosenttia <i>alempi</i> , enintään kunnanvaltuuston määräämän yleisen kiinteistöveroprosentin suuruiseksi	ei määrätty
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti	%
Veroprosenttiväli 1,00–4,00 %, Huom! KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti + 1,5 %	3,00
Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti ²⁾	%
Veroprosenttiväli 0,00–1,35	ei määrätty
Voimalaitoksen kiinteistöveroprosentti	%
Veroprosenttiväli 0,80–3,10	2,85

Viitteiden selitykset

¹⁾Jos valtuusto ei ole määrännyt erillistä kiinteistöveroprosenttia kohteeseen, kirjoita ao. veroprosenttikohtaan teksti: **ei määrätty**.

²⁾Merkitse veroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, kirjoita ao. kohtaan teksti: **ei määrätty**.

Päiväys	Paikka ja päivämäärä	
	Vantaa 17.11.2015	
Ilmoittaja	Nimi	Virka-asema
	Pia Ojavuo	talousarviopäällikkö
Yhteystiedot	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite
	043 8249254	pia.ojavuo@vantaa.fi

VD/5436/02.01.00.00/2015
KN/PM/PO/HY-L

Suomen talous on kärsinyt poikkeuksellisen pitkästä taantumasta. Valtionvarainministeriön syksyn ennusteen mukaan talous kasvaa kuluvana vuonna 0,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Työllisyystilanne heikentyy edelleen ja työttömyysasteen vuosikeskiarvon ennustetaan nousevan 9,6 prosenttiin (tilastokeskus). Vuoden 2016 kasvuksi ennustetaan 1,3 prosenttia ja seuraavana kahtena vuotena talouden ennustetaan kasvavan alle puolitoista prosenttia vuosittain. Inflaatioksi ennustetaan 1,1 prosenttia vuonna 2016 ja 1,5 prosenttia vuonna 2017. Euroalueella kasvu on haurasta eikä kasvu pääse kunnolla vauhtiin edes epätavallisen rahapolitiikan avulla. Ennusteiden mukaan julkinen talous pysyy Suomessa alijäämisenä vuosikymmenen loppuun saakka tiukasta menokurista huolimatta, sillä ennakoitu hidas talouskasvu ei tuota riittävästi verotuloja menojen kattamiseen. Julkinen velka ylittää kuluvana vuonna 60 prosentin rajan bruttokansantuotteesta, eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina.

Kuntatalous on ollut haasteiden edessä viime vuodet johtuen heikosta suhdannetilanteesta, verotulojen hitaasta kasvusta, valtiontalouden tervehdyttämistoimista, valtionosuusleikkauksista, kuntien tehtävien ja velvoitteiden lisäämisestä sekä väestön ikääntymisestä johtuvasta kustannusten kasvusta. Kuntien rahoitusasemaa kuvaava rahoituslaskelman tunnusluku toiminnan ja investointien rahavirta on ollut viimeksi positiivinen vuonna 2006. Kuntien lainakanta on kasvanut vuodesta 2002 lähtien 2,5 -kertaiseksi ja se oli vuoden 2014 lopussa jo 16,5 miljardia euroa.

Vuonna 2015 kuntatalouden tulos on negatiivinen ja tulos heikentyy edelleen taloussuunnitelmakaudella 2016-2019. Toimintamenojen kasvua hillitsevät henkilöstösopeutukset, työllisyys- ja kasvusopimuksen mukainen maltillinen palkkaratkaisu sekä hidas kustannuskasvu. Menoja kasvattavat työllisyystilanteen heikkeneminen sekä kuntien kasvanut vastuu työttömien perusturvasta. Väestön ikääntyminen lisää peruspalvelujen tarvetta noin prosentilla vuosittain ja kesällä alkaneen pakolaisvirran vaikutukset tulevat lisäämään kuntien menoja. Kuntien investointitarpeet pysyvät edelleen korkealla tasolla. Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena koko suunnitelmakauden ajan 2016-2019 eikä tulorahoituksella kyetä kattamaan nettoinvestointeja. Kuntien lainakannan ennustetaan nousevan vuoden 2014 16,5 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon vuoteen 2019 mennessä.

Hallituksen talousarvioesityksen yhteydessä julkaistiin ensimmäinen kuntatalousohjelma 2016-2019, joka korvaa aiemman peruspalveluohjelman. Kuntatalousohjelman tavoitteena on vakauttaa ja tasapainottaa kuntataloutta. Kuntatalousohjelmassa esitetään toimenpiteitä, joiden nettovaikutus on vuonna 2019 vähintään 540 milj. euroa kuntatalouden toimintamenoja alentava. Toimenpiteet koskevat kuntien menoihin vaikuttavia rakenteellisia uudistuksia, kuntien valtionapuja, verotuloja ja asiakasmaksuja. Kuntatalousohjelmassa todetaan lisäksi, että kunnille ei anneta uusia kuntataloutta pysyvästi heikentäviä lakisääteisiä tehtäviä tai velvoitteita.

Vantaan vuoden 2016 talousarvion valmistelu

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma (KV 18.6.2012) on ollut lähtökohtana talousarviolle 2016 ja taloussuunnitelmalle 2016-2019. Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat toimintamenojen kasvun ja investointitason alentaminen. Tavoitteena on tasapainottaa talous ja pysäyttää lisävelkaantuminen suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Taloussuunnitelmaesityksen verotuloarviot perustuvat vuonna 2015 voimassa oleviin tulo- ja kiinteistöveroprosentteihin. Taloussuunnitelma perustuu Vantaan väestöennusteen mukaiseen palvelutarpeen kasvuun.

Taloussuunnitelma tähtää vuosittain vahvistuvaan vuosikatteeseen, jolla pystytään parantamaan investointien tulorahoituskykyä. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2016 ovat 409 milj. euroa ja toimintamenot 1 495 milj. euroa (ilman valmistusta omaan käyttöön). Vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan nähden toimintatulot kasvavat 4 prosenttia ja toimintamenot (ilman valmistusta omaan käyttöön) 3,5 prosenttia. Vuoden 2015 toisen osavuositarkastuksen tulosennusteeseen nähden tulot kasvavat 2,2 prosenttia ja menot 2,7 prosenttia. Toimintamenojen kasvuun vaikuttaa muun muassa Kehäradan liikennöinnin aloittamisesta

johtuva Helsingin seudun liikennekuntayhtymän HSL:n kuntaosuuden kasvu, Kehäradan uusien asemien sisäiset vuokrat ja sisäisten vuokrien laskutavan muutokset. Vuoden 2016 talousarviossa koko kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintakate on -1 086,9 milj. euroa. Toimintakate kasvaa 3,3 prosenttia vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan ja 2,9 prosenttia vuoden 2015 tilinpäätösennusteeseen nähden. Vuosikate on vuoden 2016 talousarviossa 68,9 milj. euroa (KS 2015: 52,3 milj. euroa), kasvua vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan nähden 32 prosenttia ja 26 prosenttia vuoden 2015 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuonna 2016 verotuloja ennakoidaan saatavan 950,7 milj. euroa, kasvua vuoden 2015 ennusteeseen nähden 1,8 prosenttia. Kaupungin kunnallisverotuotto kasvaa noin 3,1 prosenttia vuoden 2015 ennusteeseen nähden (jossa palautukset vuodelle 2014). Yhteisöverotuotto pienenee 16 prosenttia ennusteeseen 2015 nähden kuntaryhmän jako- osuuden pienentämisestä johtuen. Kiinteistöverotuottoa arvioidaan saatavan 78 milj. euroa vuonna 2016. Valtionosuuksia saadaan valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaontarkistuksesta, veroperustemuutosten kompensatioista ja valtionosuusuudistuksesta johtuen 183,8 milj. euroa, kasvua 22,9 prosenttia vuoteen 2015. Koko verorahoituksen kasvuksi ennakoidaan 4,7 prosenttia. Korkotason ennakoidaan säilyvän maltillisena vuonna 2016, mutta pidemmällä aikavälillä yli miljardin euron lainapääomasta johtuvien korkomenojen kasvuriski on merkittävä. Talousarviossa vuoden 2016 kaupungin korkomenoiksi on budjetoitu 10 milj. euroa. Käyttöomaisuuden poistotaso nousi vuonna 2015 Kehäradan valmistuessa. Kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten poistot ovat vuoden 2016 talousarviossa 104,7 milj. euroa.

Taloussuunnitelman 2016–2019 investoinnit

Taloussuunnitelman investointiohjelma on valmisteltu talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman linjausten mukaisesti. Vuonna 2016 kaupungin omien investoinnit ovat yhteensä 96,8 milj. euroa. Toimitilainvestointiohjelma on laadittu kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitteluprosessissa, toimialojen esittämiä hankkeita kaupunkitasoisesti priorisoimalla ja ajoittamalla. Uudisrakentamisen vuoden 2016 määrärahoihin rahoitettaviin hankkeisiin on budjetoitu yhteensä 14,6 milj. euroa. Aloitettavia kohteita ovat Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus ja Vaaralanpuiston päiväkotit. Rakenteilla olevia hankkeita ovat 2016 valmistuvat Aurinkokiven palvelukeskus, Itä-Hakkilan ja Simonkallion päiväkodit sekä Petikon tukikohdan huoltokatos.

Määräraharahoitteisiin peruskorjaus- ja muutostyöhankkeisiin on vuodelle 2016 budjetoitu yhteensä 22,8 miljoonaa euroa. Suurempia 2016 aloitettavia hankkeita ovat Katriinan sairaalan perusparannus ja Rajatorpan koulun korjaustyöt. Lisäksi tehdään päiväkotien korjauksia Metsälinnun-, Kaivokselan-, Raikupolun -, Latupuiston-, Yrttitien- ja Trolleby daghem päiväkodeissa. Sisäilmaongelmien poistamiseen vuodelle 2016 varataan 2,3 milj. euroa. Muihin pienempiin korjaushankkeisiin (esim. vesikattokorjauksiin), suunnitteluun ja projektinjohtoon on budjetoitu vuodelle 2016 yhteensä noin 6,9 milj. euroa. Suunnitteluvaiheessa olevia suurempia korjaustöitä ovat Simonkodin peruskorjaus ja Vantaankosken paloaseman peruskorjaus.

Vuodelle 2016 kuntatekniikan investointeihin on talousarvioesityksessä varattu 36,2 milj. euroa. Kivistön uuden keskustan ja Kehäradan muiden asemanseutujen rakentaminen jatkuu vilkkaana. Muita rakentamishankkeita kohdistuu mm. Tikkurilan keskusta-alueeseen, Aviapolikseen, Leinelään ja Nikinmäkeen. Vuoden 2016 talousarvioon sisältyy 2 milj. euron varaus Kehä III 2. vaiheen loppuun saattamiseen. Valtio maksaa vuosina 2016–2017 kahdessa erässä Kehä III toisen vaiheen rakentamisesta yhteensä 39 milj. euroa. Kehäradalle ei ole määrärahavarausta vuodelle 2016.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestoinnit vuonna 2016 ovat 103,1 milj. euroa (ennuste v. 2015 n. 146 milj. euroa) ja investointiosan netto 99,5 milj. euroa. Hiipunut verotulokehitys ei riitä täysin kattamaan laskenutta investointitasoa, investoinneista pystytään rahoittamaan tulorahoituksella 67 prosenttia. Kaupungin lainakannan arvioidaan kasvavan 2016 vielä 16 milj. eurolla.

Onnistuneella kaupunki- ja asuntorakentamisella on suuri merkitys tulevalle verotulokehitykselle. Kehäradan liikennöinnin alkaminen ja Kehä III:n peruskorjaaminen ovat osaltaan edistäneet rakentamisen kiihtymistä Vantaalla ennätyksellisen korkealle tasolle. Asuntojen aloituksia on ollut tammi-elokuussa 2015 yli 2 300 ja lupia uusien asuntojen rakentamiseen myönnettiin 2 160 asunnolle. Vuonna 2015 asuntoja on valmistunut jo yli 2 100 ja elokuun lopussa Vantaalla oli rakenteilla 3 500 asuntoa. Aviapoliksen, Kivistön ja Tikkurilan hyvin etenevä rakentaminen luo

talouden taantumasta huolimatta varovaista optimismia kaupungin verotulopohjan edelleen vahvistumiseen.

Talouden tasapainottamista jatkamalla varmistetaan kaupungin kilpailukykyisyys pidemmällä aikavälillä. Tiukalla maankäytön ja sopimuspolitiikan ohjauksella, investointien priorisoinnilla ja kaupunkitasoisella palveluverkkosuunnittelulla rajataan kaupungin investoinnit alle 100 milj. euron vuositasolle (ilman Kehärataa, Kehä III, rahastojen ja liikelaitosten investointeja). Kaupungin lainamäärän kasvu pysäytetään taloussuunnitelman 2016–2019 aikana rajoittamalla toimintamenojen kasvua, verorahoituksen 2–4 prosentin vuosittaisella kasvulla ja pitämällä edellisvuosien tavoin kiinni asetetusta investointikatosta.

Kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys jaettiin valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille talousarvion ja taloussuunnitelman informaatiotilaisuudessa 19.10.2015. Esityslistan liitteinä ovat kaupunginjohtajan talousarvioesitys -kirja, kirjassa havaittujen virheiden korjaussivut sekä koontitaulukko investointien käyttötalousvaikutuksista.

Kaupunginhallituksen asettama neuvottelukunta käsittelee talousarvioesitystä 2.11.2015.

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2016–2019 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,
- b) oikeuttaa taloussuunnittelu tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset ja
- c) esittää kaupunginvaltuustolle
 1. hyväksyttäväksi vuoden 2016 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
 2. hyväksyttäväksi vuoden 2016 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
 3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2016–2019.

Käsittely:

Kaupunginhallitukselle oli jaettu taloussuunnitelman yksityiskohtaiseen käsittelyyn 2.11.2015 kokoontuneen neuvottelukunnan neuvottelutulos talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen 2016–2019 tehtävistä muutoksista. Puheenjohtaja kysyi, voidaanko neuvottelutulos hyväksyä yksimielisesti ja esitystä ei vastustettu.

Kokouksessa tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen 2016–2019:

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että sivulla 32 palveluseteliä koskeva sitova tavoite 18.1 poistetaan.

Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärki esitti, että menokohdalta 10 vähennetään 50 000 euroa muuttamalla luottamushenkilöiden kokouspalkkioita koskeva kolmen tunnin sääntö neljän tunnin säännöksi.

Kaupunginhallituksen jäsenet Pietari Jääskeläinen ja Pirkko Kotila kannattivat Kärjen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärjen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Bruun, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 6 ei-ääntä (Jääskeläinen, Kokko, Kotila, Kärki, Niemelä, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että menokohdalle 12 30 henkilöstömenoihin lisätään 1 300 000 euroa, joista 200 000 euroa jonojen purkuun ja 1 100 000 henkilökunnan lisäämiseen, ja että sivulle 99 otsikon ”Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016” alle lisätään kohta ”Puretaan jonot terveysasemilta.”

Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand esitti, että menokohdalle 12 40 lisätään 50 000 euroa Silkinportin toimintojen laajentamiseen ja vahvistamiseen (maahanmuuttajien matalan kynnyksen palvelut).

Kaupunginhallituksen jäsenet Hannu Kokko ja Pirkko Kotila kannattivat Åstrandin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrandin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että menokohdalle 12 40 henkilöstömenoihin lisätään 600 000 euroa lisäresurssina ennaltaehkäisevälle lastensuojelulle perheiden tukemiseen sekä palkkojen jälkeensäneisyyden korjaukseen, jotta ei hävitä rekrytoinnissa Helsingille.

Kaupunginhallituksen jäsen Hannu Kokko kannatti Kotilan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotilan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että sivulle 103 otsikon ”Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudelle 2016–2019” alle lisätään kohta ”Huolehditaan henkilökunnan hyvinvoinnista ja mahdollistetaan rekrytoinnit palkkatason korjaamisella seudun muiden kuntien tasolle.”

Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että sivulle 105 kohtaan ”Henkilöstösuunnitelma” lisätään vakituisen henkilöstön lukumäärää 10:llä TA 2016 alkaen seuraavasti: TA 2016 710, TS 2017 683, TS 2018 683, TS 2019 683.

Muutosesitys ei saanut kannatusta, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneen kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand esitti, että menokohdalle 12 60 lisätään 200 000 euroa 5 henkilötyövuoden lisäämiseksi vanhusten kotihoitoon.

Kaupunginhallituksen jäsenet Hannu Kokko ja Pirkko Kotila kannattivat Åstrandin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrandin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand esitti, että menokohdalle 13 50 lisätään 375 000 euroa päiväkotien ryhmäkokojen säilyttämiseksi nykyisenä.

Kaupunginhallituksen jäsenet Hannu Kokko ja Pirkko Kotila kannattivat Åstrandin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrandin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Orpana, Suvensalmi) ja 4 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Näätsaari, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Susanna Bruun esitti seuraavaa muutosta menokohtaan 13 50: ”Ei rajata subjektiivista päivähoito-oikeutta, vaan pyritään löytämään valtionosuusleikkauksia vastaavat säästöt vapaaehtoisuuteen perustuen palvelumuotoilun avulla tarjottavilla vaihtoehtoisilla hoitomuodoilla. Kustannusvaikutuksista tehdään selvitys kesäkuuhun mennessä ja mikäli riittäviä säästöjä ei kyetä saavuttamaan, valtuusto arvioi tilannetta syksyn valtuustoseminaarissa.”

Kaupunginhallituksen jäsen Sinikka Näätsaari kannatti Bruunin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Susanna Bruunin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Mäkinen, Niemelä, Orpana) ja 8 ei-ääntä (Bruun, Kokko, Kotila, Letto, Mäntynen, Näätsaari, Suvensalmi, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että menokohdalle 13 70 henkilöstömenoihin lisätään 100 000 euroa oppilashuoltoon suuren keskeytysprosentin vähentämiseksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand kannatti Kotilan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotilan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand esitti, että menokohdalle 13 80 lisätään 100 000 euroa maahanmuuttajien kotoutumista edistävään kielikoulutukseen.

Kaupunginhallituksen jäsenet Hannu Kokko ja Pirkko Kotila kannattivat Åstrandin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrandin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärki esitti, että menokohdalle 15 20 lisätään 60 000 euroa seuraavin perusteluin: Rakentamisen valvontasuunnitelman laadukkaan ja hyvän toteutumisen varmistamiseksi lisätään resursseja työmailla tapahtuvaan valvontaan ja rakennusvaiheiden dokumentointiin nykYTEknikkaa hyödyntäen 1 henkilötYövuoden verran.

Kaupunginhallituksen jäsen Pietari Jääskeläinen kannatti Kärjen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärjen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Kaira, Karlsson, Kokko, Kotila, Kuokkanen, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi, Åstrand) ja 3 ei-ääntä (Jääskeläinen, Kärki, Niemelä). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotila esitti, että sivulle 193 joukkoliikenteen määrärahoihin vuosille 2017, 2018 ja 2019 lisätään 3 miljoonaa euroa estämään hintojen kohtuuttomat korotukset, ja että sivulle 194 lisätään seuraava kappale: "Vantaa valmistautuu taloussuunnitelmassaan tukemaan joukkoliikennettä vuodesta 2017 eteenpäin riittävästi siten, ettei lipun hintoja tarvitse korottaa toista kertaa suunnitelmakaudella. Tariffirajajärjestelmän sekä kehäradan ja Espoon metron kustannuksia ei pidä vyöryttää joukkoliikenteen käyttäjille. Lipunhintojen korotukset vuodelle 2016 aiheuttavat jo suuren riskin joukkoliikenteen houkuttelevuudelle ja siten myös toiminnan nettokustannuksien nousulle."

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand kannatti Kotilan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotilan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand esitti, että menokohdalle 91 2 tehdään 1 700 000 euron määrärahalisäys sisäilmakorjauksiin.

Kaupunginhallituksen jäsenet Hannu Kokko ja Pirkko Kotila kannattivat Åstrandin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrandin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrand esitti, että sivulla 274 Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n sitovan tavoitteen "Toiminnan tehostuminen vähintään" mittarin tavoitetasoa vuosille 2016 ja 2017 muutetaan 2 %:iin.

Kaupunginhallituksen jäsenet Hannu Kokko ja Pirkko Kotila kannattivat Åstrandin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Riikka Åstrandin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä (Bruun, Jääskeläinen, Kaira, Karlsson, Kuokkanen, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Näätsaari, Orpana, Suvensalmi) ja 3 ei-ääntä (Kokko, Kotila, Åstrand). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Päätettiin

- a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2016–2019 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle siten muutettuna, että
 - tehdään liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaiset kaupunginjohtajan esittämät tekniset korjaukset, ja
 - tehdään liitteenä olevan neuvottelutuloksen mukaiset tekstimuutokset ja talousarviovuoden sitovien tavoitteiden muutokset,
- b) oikeuttaa taloussuunnittelu tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset, ja
- c) esittää kaupunginvaltuustolle
 1. hyväksyttäväksi vuoden 2016 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
 2. hyväksyttäväksi vuoden 2016 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
 3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2016–2019.

Lisäksi merkittiin, että **sosialidemokraattien kaupunginhallitusryhmä** jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreä kaupunginhallitusryhmä ja vasemmistoliiton kaupunginhallitusryhmä yhtyivät:

"SDP:n kaupunginhallitusryhmä ei kannata subjektiivisen päivähoidon oikeuden rajaamista.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitusta pienennettäessä jokaisen lapsen tulee edelleen saada hyötyä lastentarhanopettajan varhaiskasvatuspedagogisesta osaamisesta."

Liitteet:

- Kaupunginjohtajan esitys talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016-2019
- Korjaussivut kaupunginjohtajan esitykseen
- Koonti investointiohjelman käyttötalousvaikutuksista
- TS-neuvottelutulos 2.11.2015

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Kari Nenonen, puh. 09 839 22101, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Talousohjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 8392 8542, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Taloussarviopäällikkö Pia Ojavuo, puh. 09 8392 7787, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

TALOUSSUUNNITELMA 2016–2019

TALOUSARVIO 2016

Kaupunginjohtajan esitys 19.10.2015

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
Vantaan kaupungin toimintaympäristön muutos	3
Talouden kehitysnäkymiä	16
Vantaan henkilöstömäärän kehitys	21
Kaupungin toimitilamäärän kehitys	22
Tuottavuusmittarit	24
Väestön kehitys ikäryhmittäin	24
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2016	25
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa	33
KÄYTTÖTALOUSOSA	35
Talousarvion 2016 täytäntöönpano	37
Toimialoittain vertailu 2015–2019 ja kehys	42
YLEISHALLINTO	49
Yleishallinto	51
Keskusvaalilautakunta	53
Kaupunginvaltuusto	54
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	55
Kaupunginhallitus	56
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	58
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA	59
KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA	69
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala yhteensä	71
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt	76
Työllisyyspalvelut	81
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA	83
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala yhteensä	85
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoitoa	85
Sosiaali- ja terveyslautakunta	91
Talous- ja hallintopalvelut	93
Erikoissairaanhoito	96
Terveydenhuollon palvelut	98
Perhepalvelut	102
Vanhus- ja vammaispalvelut	107
Suun terveydenhuollon liikelaitos	111
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA	115
Sivistystoimen toimiala yhteensä	117
Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt	117
Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta	124
Yhteiset palvelut	125
Suomenkielinen perusopetus	127
Lukiokoulutus	130
Varhaiskasvatus	133
Kirjastopalvelut	137
Muu koulutus	139
Ruotsinkielinen tulosalue	140

Kulttuuripalvelut.....	144
Liikuntapalvelut	147
Nuorisopalvelut	150
Ammatillinen koulutus	154
Aikuisopisto	157
Musiikkiopisto	159
Kuvataidekoulu	161
 MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA	 163
 KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA	 171
Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä	173
Kaupunkisuunnittelulautakunta	174
Toimialahallinto	175
Yrityspalvelut	177
Kaupunkisuunnittelu	180
 TEKNINEN LAUTAKUNTA	 183
Tekninen lautakunta yhteensä	185
Tekninen lautakunta bruttoyksiköt	185
Tekninen lautakunta	187
Tilakeskuksen tulosalue	189
Joukkoliikenne	193
Kuntatekniikan keskus	195
Varikko	199
 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	 201
Ympäristölautakunta yhteensä	203
Ympäristölautakunta bruttoyksiköt.....	203
Ympäristölautakunta	205
Ympäristökeskus	206
Rakennusvalvonta	209
 LIIKELAITOKSET	 211
Vantaan työterveys liikelaitos	213
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	216
 RAHASTOT 2016 – 2019	 219
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto.....	220
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	223
Sosiaalinen luototus	225
Vahinkorahasto	226
 TULOSLASKELMAOSA 2016 – 2019	 229
 INVESTOINTIOSA 2016 – 2020.....	 241
Uudisrakennukset.....	245
Peruskorjaukset	247
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	248
Aineeton omaisuus	249
Julkinen käyttöomaisuus	250
Irtain omaisuus	254
Kiinteä omaisuus	256
Osakkeet ja osuudet	258

RAHOITUSOSA 2016 – 2019	259
Täydentäviä tietoja.....	265
KUNTAKONSERNI 2016 – 2019.....	267
LIITTEET.....	281
LIITE 1 UUDISRAKENNUKSET, TS 2016–2025	283
LIITE 2 PERUSKORJAUKSET, TS 2016–2025.....	288
LIITE 3 VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOKSET, TS 2016–2025.....	291

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vantaan velkaantuminen hidastuu

- yleinen taloustilanne haasteena edelleen

Vantaan vuoden 2016 talousarvion loppusumma on 1,5 miljardia euroa. Sillä turvataan vantaalaisten peruspalvelut, investoidaan maltillisesti uuteen ja korjataan vanhaa. Velkaantuminen hidastuu vaikka valtion-osuuksia on leikattu.

Kuntien menokehitys

Kansantalous on ollut taantumassa neljättä vuotta. Työttömyys on jatkanut kasvuaan, mikä on vaikuttanut verotuloihin. Julkinen talous on raskaasti alijäämäinen. Valtio on tasapainottanut omaa talouttaan leikkamalla valtionosuuksia. Samaan aikaan kuntien tehtävät ovat edelleen lisääntyneet ja velkamäärä kasvanut nopeasti.

Kuntien menot perustuvat pitkälti lakisääteisiin tehtäviin ja velvoitteisiin. Talouden tasapainottamiseksi on tärkeää, että hallitus jatkaa linjaustensa mukaisesti kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämistä. Kunnille on mahdollistettava entistä suuremmat vapaudet päättää palvelujensa järjestämisestä ja tuottamisesta. Valtion vuoden 2016 budjetin yhteydessä on ensimmäistä kertaa valmisteltu kuntatalousohjelma, jossa asetetaan selkeät tavoitteet valtion toimien vaikutuksille kuntatalouteen.

Tasapainotettua taloudenpitoa

Vantaan vuoden 2016 talousarvio on valmisteltu edellisvuosien tapaan kaupunginvaltuuston hyväksymien talouden tasapainottamisen linjausten mukaisesti. Kehäradan ja Kehä III:n perusparannuksen valmistuttua kaupungin investointien rahoitustarve laskee selvästi viime vuosiin nähden. Kokonaisnettoinvestoinnit jäävät alle 100 miljoonaan euron.

Vuoden 2016 talousarvion tilikauden tulos on edellisvuoden tasolla, miinuksella 35 miljoonaa euroa. Vuosikate eli kaupungin investointien tulo-rahoituskyky pyritään pitämään pidemmän aikavälin keskimääräisellä tasolla heikoista tulokehitysnäkymistä huolimatta.

Kaupungin velkaantuminen hidastuu olennaisesti, mikäli tuloja saadaan ennakoidusti sekä investoinnit ja käyttömenot pidetään edelleen hallinnassa. Korkea lainamäärä on kuitenkin merkittävä riski, joka edellyttää resurssien käytön tiukkaa harkintaa. Toinen merkittävä riski on työttömyyden kasvu, joka vaikuttaa kaupungin talouteen verotulojen kasvun hiipumisena, kasvaneiden työmarkkinatukivelvoitteiden rahoittamisena sekä kasvavina palvelutarpeina.

Palvelujen järjestäminen

Taloussuunnitelmakaudelle ajoittuu valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus, joka tarkoittanee sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtymistä uusille perustettaville itsehallintoalueille. Toteutuessaan uudistus vaikuttaa oleellisesti kuntien nykyiseen tehtäväkenttään ja organisaatioon sekä aiheuttaa muutoksia myös verotukseen ja valtionosuusjärjestelmään.

Vantaa ryhtyy omalta osaltaan valmistelevaan muutosta uudistuksen pääpiirteiden selvittyä. Joka tapauksessa Vantaa tulee olemaan jatkossakin elinvoimainen ja vahvasti kehittyvä kaupunki, joka kykenee vastaamaan itsenäisesti sille osoitetuista velvoitteista.

Suomeen on syksystä 2015 alkaen hakeutunut aiempaa selvästi enemmän turvapaikanhakijoita, joista huomattava osuus on tullut Vantaalle. Suurena ja kansainvälisenä kaupunkina Vantaa kantaa oman vastuunsa sekä akuutissa vastaanottotilanteessa että maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Vuoden 2015 aikana Vantaalla tapahtui paljon: liikennöinti Kehäradalla alkoi ja Kivistössä järjestettiin kiinnostusta herättäneet Asuntomessut. Rakentaminen oli Vantaalla ennätyksellisen vilkasta, ja maan sisäinen muuttoliike on kääntynyt Vantaalle selvästi voitolliseksi. Onnistumiset ja Vantaan saama myönteinen julkisuus kannustavat meitä työssämme vantaalaisten palvelujen ja niiden kehittämisen eteen myös vuonna 2016.

Kari Nenonen
Kaupunginjohtaja

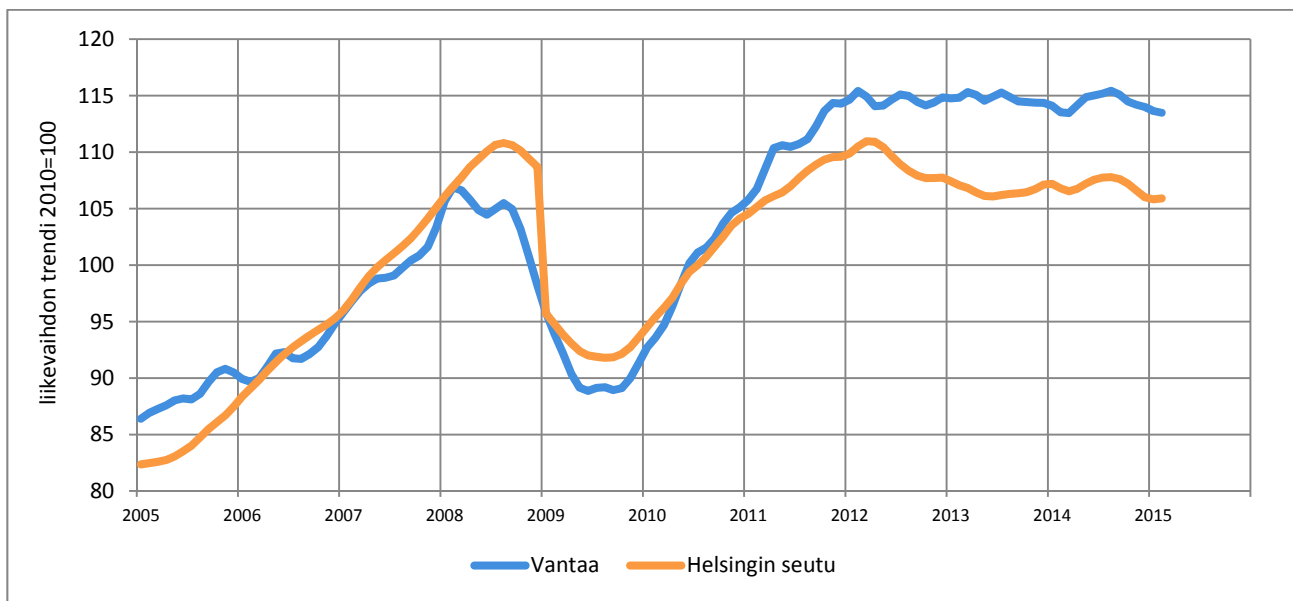
Vantaan kaupungin toimintaympäristön muutos

Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman muutokset

Vantaalaisten yritysten **liikevaihto** pieneni 0,2 prosenttia vuonna 2014. Vuotta aiemmin liikevaihdon väheneminen oli 0,3 prosenttia. Koko Helsingin seudulla liikevaihto väheni 2,7 prosenttia vuonna 2013, mutta kasvoi 0,6 prosenttia vuonna 2014. Vuoden 2015 tammikuussa liikevaihto väheni Vantaalla vuoden 2014 tammikuuhun verrattuna 3,6 prosenttia ja koko Helsingin seudulla 4,7 prosenttia. Helmikuussa liikevaihto taas kasvoi Vantaalla 0,5 prosenttia, mutta väheni koko seudulla 0,3 prosenttia vuoden 2014 helmikuuhun verrattuna.

Kun lähtötilanteeksi otetaan vuosi 2010, on liikevaihdon kehitys Vantaalla ollut edullisempi kuin koko Helsingin seudulla (kuvio 1).

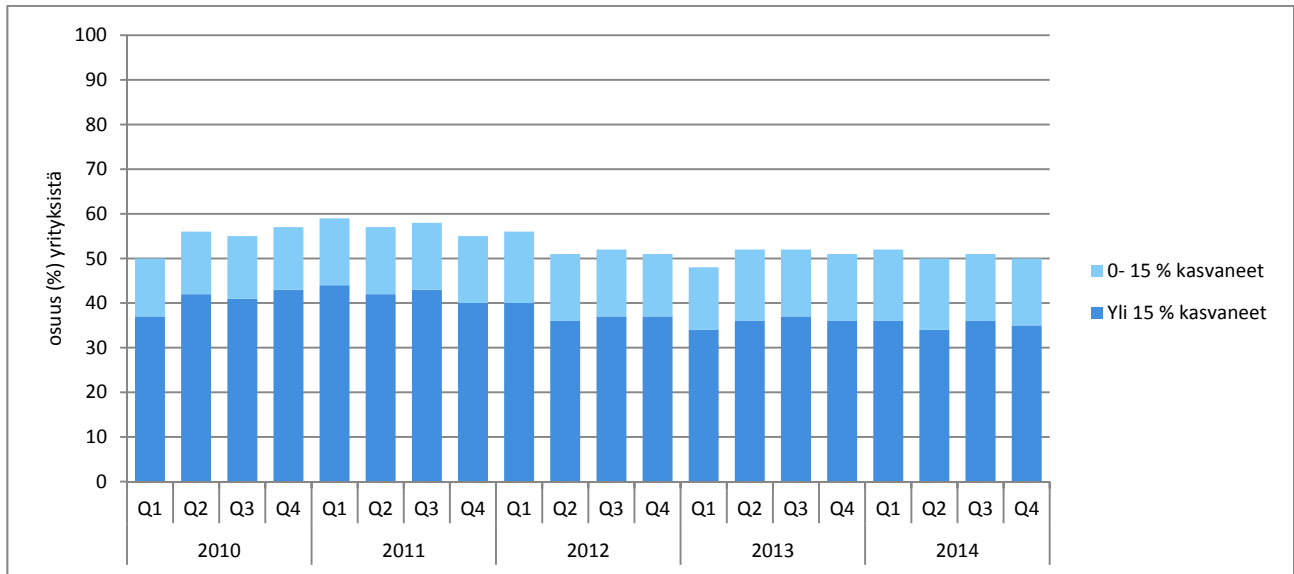
Kuvio 1. Liikevaihdon trendi Vantaalla ja koko Helsingin seudulla vuodesta 2005 (2010=100)

Lähde: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu, toukokuu 2015

Vantaalaisten yritysten maksama **palkkasumma** kasvoi Vantaalla 1,3 ja koko seudulla 0,8 prosenttia vuonna 2013 ja vuotta myöhemmin seudulla 1,2 ja Vantaalla 1,5 prosenttia. Tammikuussa 2015 muutos oli seudulla 1,0 ja Vantaalla 1,2 prosenttia ja kuukautta myöhemmin seudulla 0,9 ja Vantaalla 2,0 prosenttia, kun palkkasummaa verrataan vuotta aiempaan. Palkkasumman kehityksessä vuoden 2009 pudotus ei ollut läheskään niin jyrkkä kuin liikevaihdon kehityksessä. Vantaalla palkkasumma kasvoi vuonna 2011 muuta seutua nopeammin, mutta kasvu on sen jälkeen ollut samansuuruista.

Vantaalla liikevaihtoaan kasvattaneiden yritysten osuus kaikista yrityksistä oli vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä 52 prosenttia, toisella neljänneksellä 50 ja kolmannella ja neljännellä vuosineljänneksellä 51 prosenttia. Palkkasumman kasvu oli vuoden 2014 ensimmäisellä ja viimeisellä neljänneksellä 58 prosenttia, toisella 59 ja kolmannella 56 prosenttia (kuvio 2).

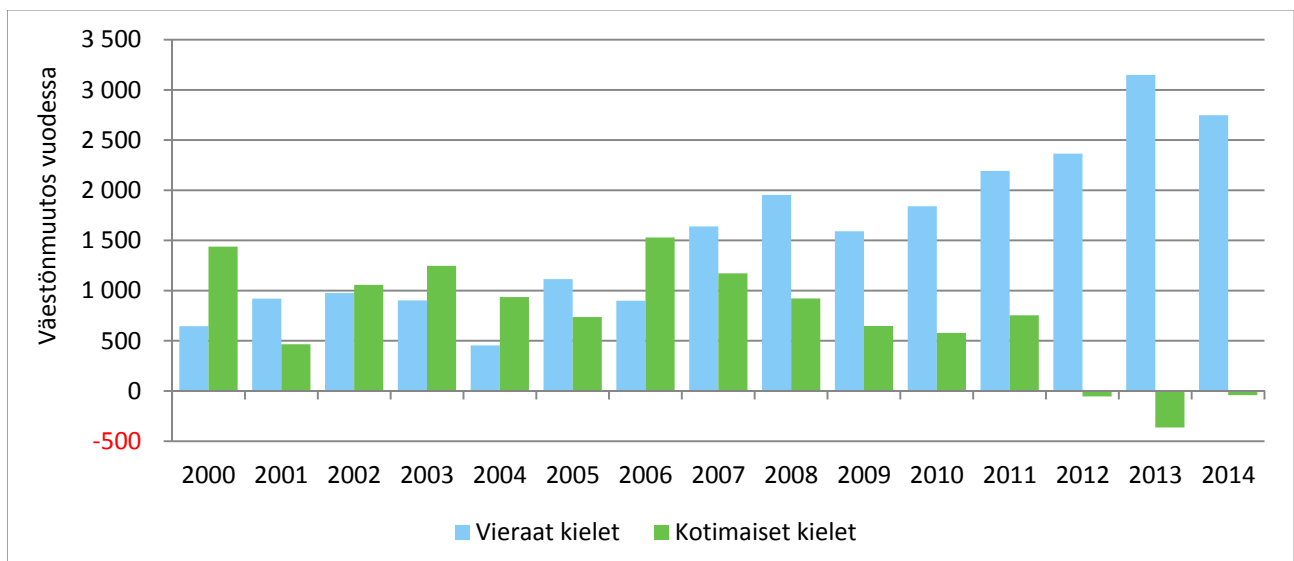
Kuvio 2. Liikevaihtoaan kasvattaneiden yritysten osuus Vantaan yrityksistä vuosina 2010–2014

Lähde: Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu, toukokuu 2015

Väestö kasvaa lähivuosina yli 2 600 henkilöllä vuosittain

Vantaalla asui vuoden 2015 alussa 210 800 henkilöä. Vantaalla asuvista puhui äidinkielenään suomea 174 840, ruotsia 5 700 ja jotain muuta kieltä 30 260 henkilöä. Vieraskielisistä suurimmat ryhmät olivat venäjän- ja vironkieliset. Venäjänkielisiä asui Vantaalla 6 435 ja vironkielisiä 6 540 henkilöä. Vironkieliset ohittivat määrässä venäjänkieliset vuoden 2014 aikana. Kumpiakin oli nyt selvästi enemmän kuin ruotsinkielisiä.

Vantaan suomenkielinen väestö väheni vuoden 2014 aikana jo kolmatta vuotta peräjäkeen. Vähennystä oli nyt vain 24 henkilöä, kun vuotta aiemmin vähennys oli 370 henkilöä. Ruotsia äidinkielenään puhuvien määrä väheni 18 henkilöllä. Vieraskielinen väestö sen sijaan kasvoi 2 750 henkilöllä. Edellisenä vuonna lisäystä oli 3 150 henkilöä. Eniten kasvoi suomenkielen jälkeen suurimmaksi kieliryhmäksi noussut vironkielisten vantaalaisten määrä, kasvua oli 680 henkilöä eli 12 prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Venäjänkielisten määrä kasvoi 510 henkilöllä eli vajaalla 9 prosentilla.

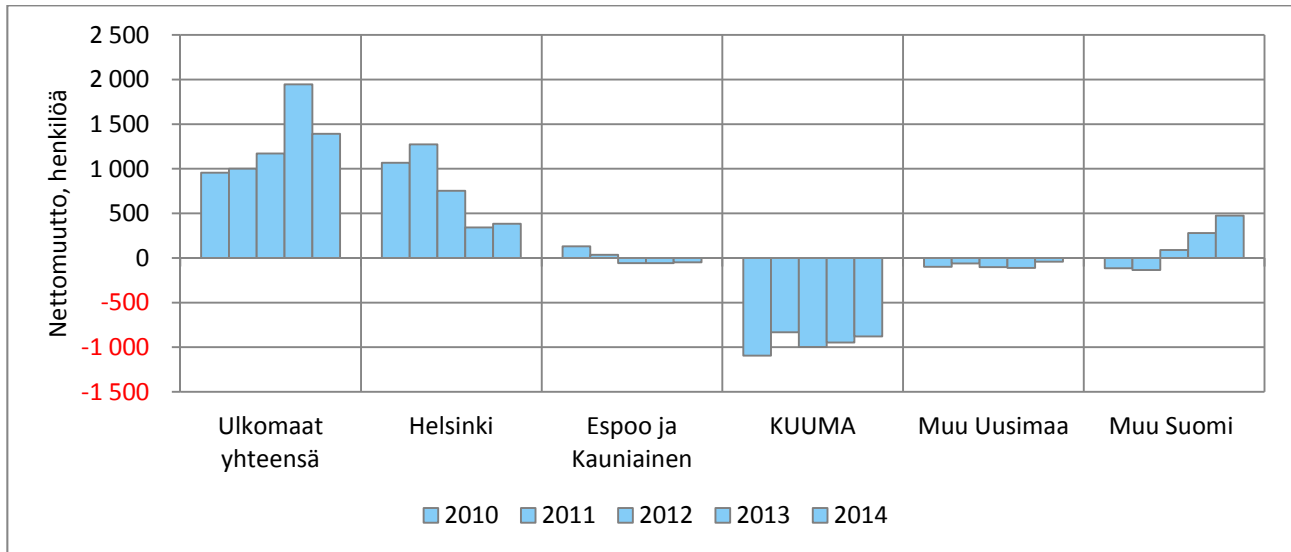
Kuvio 3. Vantaan vuosittainen väestönmuutos vuosina 2000–2014 henkilön äidinkielen mukaan

Lähde: Tilastokeskus

Kaupungin väkiluku on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin 2 300 asukkaan vuosivauhdilla. Viime vuosina kasvuvauhti on lisääntynyt: viiden viime vuoden aikana kasvua on ollut keskimäärin 2 590 henkilöä vuodessa. Vuonna 2014 kaupungin väestönlisäys oli 2 650 henkilöä ja kuluvan vuoden kasvuksi on ennustettu 2 800 henkilöä.

Väkiluvun kasvun suuruuteen vaikuttaa toisaalta ns. luonnollinen väestönkasvu eli syntyneiden ja kuolleiden välinen erotus, toisaalta kuntaan muuttavien ja kunnasta poismuuttavien erotus. Luonnollisen väestönkasvun osuus kaupungin vuosittaisesta keskimääräisestä väestönmuutoksesta on ollut keskimäärin vajaa 70 prosenttia. Vuonna 2013 osuus oli ensimmäistä kertaa 2000-luvulla alle 50 prosenttia eli muuttoliike oli kaupunkia nopeammin kasvattava tekijä. Vuonna 2014 osuus oli jälleen yli 50 prosentin, tosin vain niukasti.

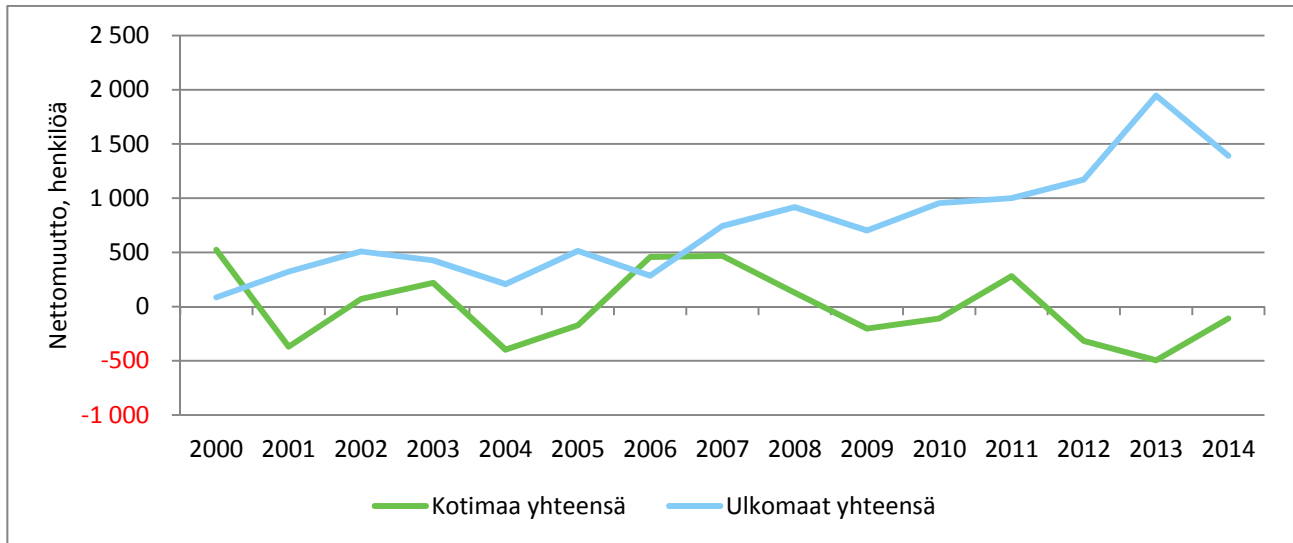
Kuvio 4. Vuosittainen nettomuutto Vantaalle eri alueilta vuosina 2010–2014

Lähde: Tilastokeskus

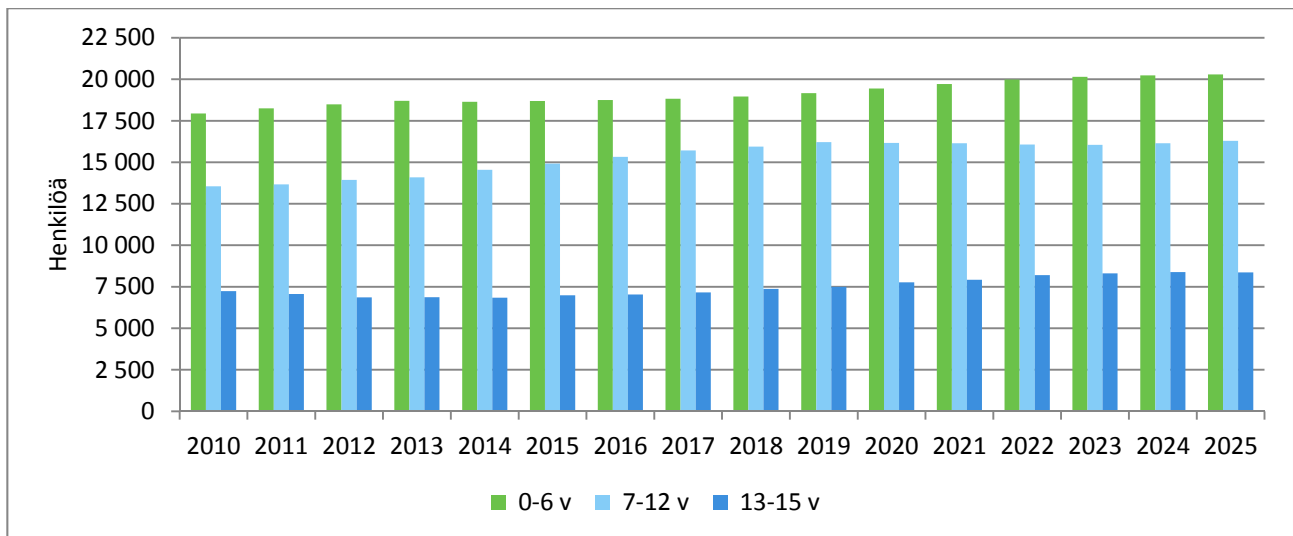
Muuttovoittoa Vantaa on saanut viime vuosina ulkomailta, Helsingistä sekä kotimaasta Uudenmaan ulkopuolelta. Suurin muuttotappio on ollut KUUMA-kuntiin. Ulkomailta saatu muuttovoitto on kasvanut vuosi vuodelta samalla kun kotimaan nettomuutto on käänntynyt tappiolliseksi. Alkuvuodesta 2015 nettomuutto kotimaasta on ollut selvästi voitollista, jopa suurempaa kuin muuttovoitto ulkomailta.

Muuttoliikkeen osuus väkiluvun muutoksesta on vaihdellut luonnollista väestönkasvua enemmän: nettomuutto on ollut 2000-luvulla alimmillaan parisen sataa henkilöä tappiollista ja enimmillään 1 450 henkilöä voitollista. 2010-luvulla erityisesti nettomuutto ulkomailta Vantaalle ja koko pääkaupunkiseudulle on ollut aiempaa selvästi suurempaa ja kotimaan muuttovoitto on samanaikaisesti kutistunut. Alkuvuodesta 2015 tilanne on kuitenkin jonkin verran muuttunut: muuttovoitto ulkomailta on pienentynyt ja vastaavasti kotimaasta lisääntynyt merkittävästi. Vantaan vieraskielisen väestön määrä on kasvanut selvästi nopeammin kuin suomenkielinen: viiden viime vuoden koko väestönlisäyksestä lähes 90 prosenttia on tullut vieraskielisistä. Vuonna 2013 osuus oli 100 prosenttia ja vuonna 2014 lähes 100 prosenttia.

Kuvio 5. Nettomuutto Vantaalle kotimaasta ja ulkomailta v. 2000–2014

Lähde: Tilastokeskus

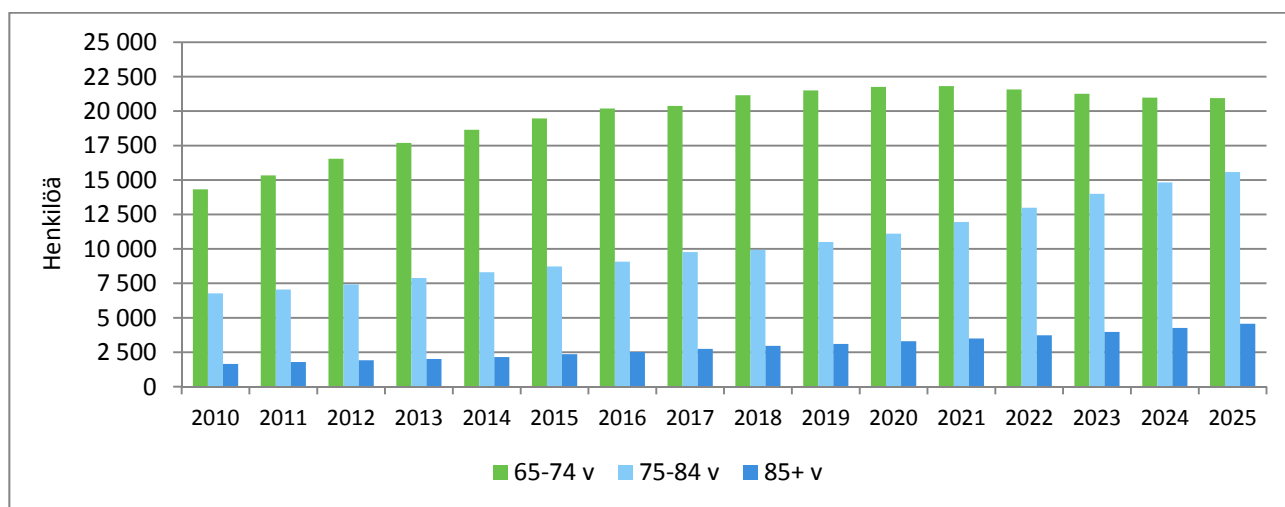
Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan lähivuosina keskimäärin 2 620 asukkaan vuosivauhtia. Vuosittain syntyy keskimäärin 1 440 vantaalaista enemmän kuin heitä kuolee ja muuttovoittoa saadaan noin 1 200 henkilöä vuodessa. Vantaan edelleen suhteellisen nuori ikärakenne vanhenee, vaikka päivähoito- ja kouluikäisten määrä lähivuosina hieman kasvaakin.

Kuvio 6. Nuorimpien ikäryhmien väestönmuutos vuosina 2010–2014 ja ennuste 2015–2025

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2015

Vanhuuseläkeiän saavuttaneiden vantaalaisten määrä kasvaa nopeasti, lähimmän viiden vuoden aikana keskimäärin 1 120 henkilön vuosivauhdilla. Vuoden 2020 alussa heitä ennustetaan olevan 5 620 (18 %) nykyistä enemmän. 75 vuotta täyttäneiden määrän ennustetaan kasvavan nykyisestä vajaasta 11 100 henkilöstä keskimäärin 660 henkilön vuosivauhdilla 14 400 henkilöön vuonna 2020. Vähintään 85 vuotta täyttäneitä on ennusteen mukaan 940 (40 %) enemmän vuonna 2020 kuin vuoden 2015 alussa.

Kuvio 7. 65 vuotta täyttäneen ja sitä vanhemman väestön määrän muutokset vuosina 2010–2014 ja ennuste 2015–2025

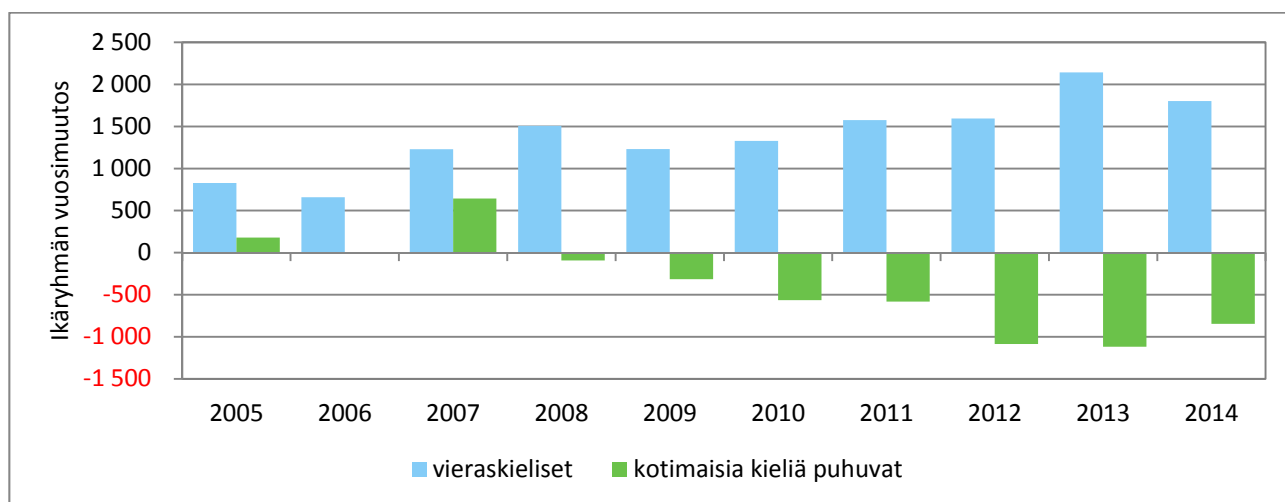

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2015

Työikäisten määrän kasvu vieraskielisten varassa

Työikäisten, 20–64-vuotiaiden, vantaalaisten määrän ennustetaan edelleen kasvavan niin, että vuoden 2020 alussa heitä on 4 500 nykyistä enemmän. Työikäisten määrän kasvu perustuu yksinomaan vieraskielisen väestönosan kasvuun, koska kotimaisia kieliä puhuvien työikäisten määrä on vähentynyt vuodesta 2008 lähtien ja ennusteen mukaan vähenee edelleen.

Kuvio 8. Vantaan työikäisen (20–64 v) väestön vuosimuutos äidinkielen mukaan vuosina 2005–2014

Lähde: Tilastokeskus

Vieraskielisen väestön määrä on kasvanut seudulla nopeasti. Koko Helsingin seudulle vuonna 2013 tehdyssä vieraskielisen väestön ennusteessa muita kuin kotimaisia kieliä puhuvien määrän arvioitiin kasvavan Vantaalla niin, että heidän osuutensa kaupungin työikäisestä väestöstä olisi vuonna 2020 lähes 19 prosenttia (Helsingin seudun vieraskielisen väestön ennuste 2013–2030).

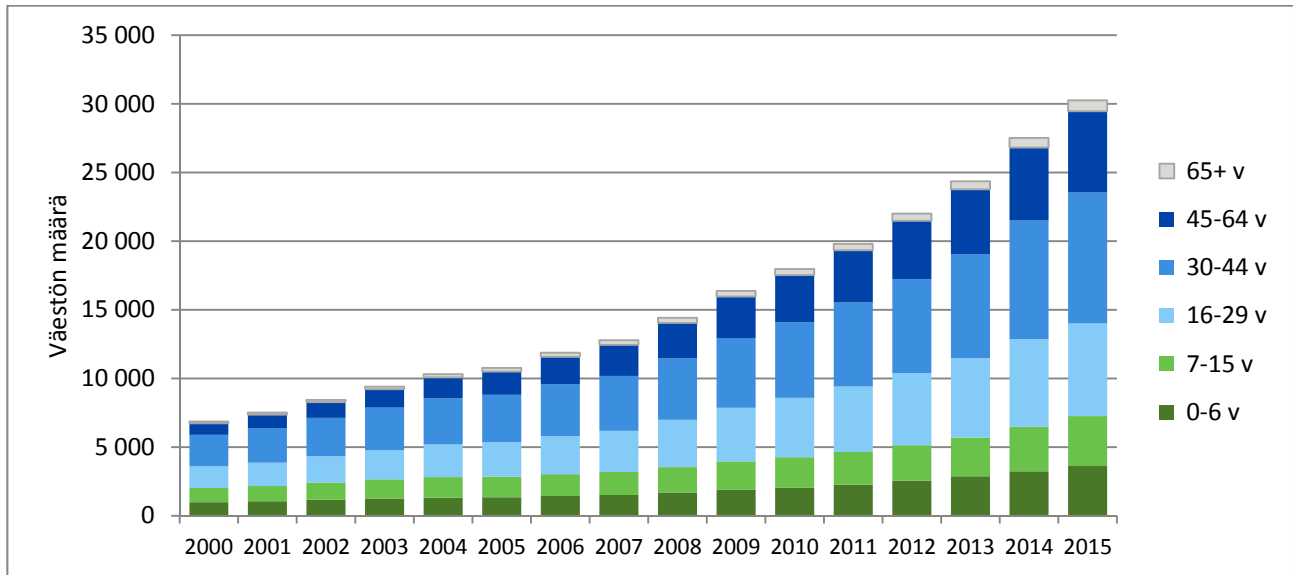
Kehitys niin Vantaalla kuin naapurikaupungeissakin on ollut kuitenkin selvästi ennustettua nopeampaa. Vantaalla oli vuoden 2015 alussa yli 2 500 vieraskielistä enemmän kuin ennusteessa oli arvioitu tuolloin olevan. Uusi ennuste vieraskielisen väestön määrästä Helsingin seudulla tehtäen vuoden 2015 lopulla.

Vantaan vuoden 2014 hyvinvointikertomuksessa yksi painopiste kaupungin hyvinvointityössä on maahan muuttaneiden kotouttamiseen ja monikulttuurisuusohjelman toteuttamiseen panostaminen.

Väestöennusteen onnistuminen riippuu oikein arvioidusta nettomuuton määrästä

Viiden viime vuoden aikana Vantaalla tehtyjen väestöennusteiden osumistarkkuus ennusteen tekovuotta seuraavana vuotena on vaihdellut muutamasta kymmenestä enimmillään muutamaan sataan. Ennustevirhe on ollut peräisin ennakoitua suuremmasta muuttovoitosta. Arvioitua suurempi muuttovoitto on kaikki tullut ulkomailta (vrt. kuvio 5).

Kuvio 9. Vantaan vieraskielinen väestö ikäryhmittäin 1.1.2000–1.1.2015

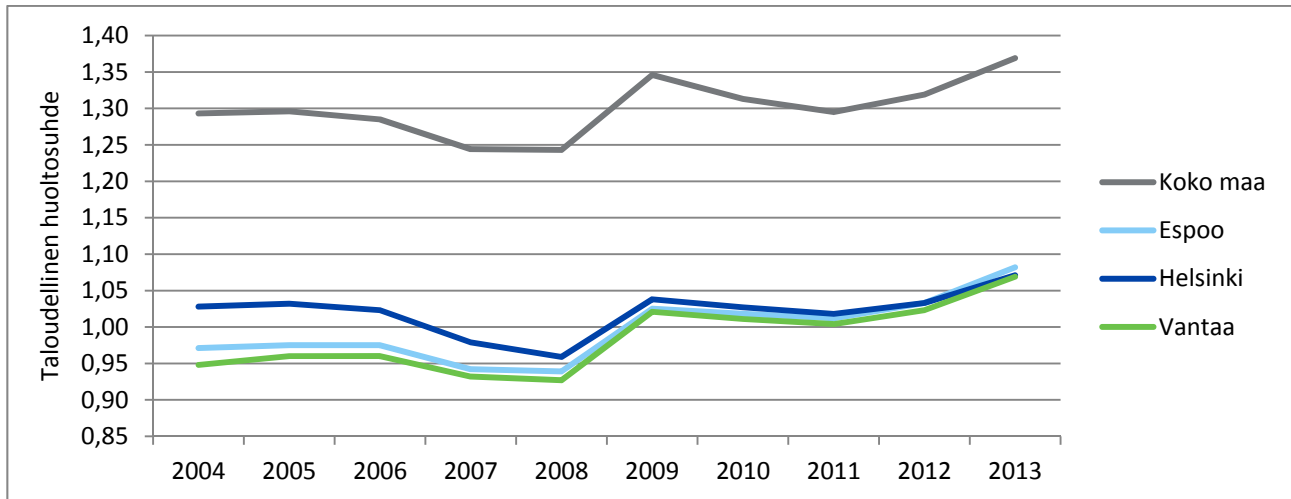
Lähde: Tilastokeskus

Taloudellinen huoltosuhde on heikentynyt

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa sitä, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on kutakin työllistä kohden.

Työllisiksi määritellään henkilöt, jotka olivat vuoden viimeisellä viikolla ansiotyössä. **Työttömiksi** luetaan vuoden viimeisenä työpäivänä työttömänä olleet 15–74 -vuotiaat henkilöt. Tieto työttömyydestä on saatu työministeriön työnhakijarekisteristä. **Työvoiman ulkopuolella oleviin** lasketaan 0–14 -vuotiaat, opiskelijat, varusmiehet ja eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat. **Opiskelija** tai koululainen on 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka opiskelee päätoimisesti jossakin oppilaitoksessa eikä ole ansiotyössä eikä työtön. Alle 15-vuotiaat koululaiset kuuluvat luokkaan "0–14 -vuotiaat". **Eläkeläisiksi** katsotaan kaikki henkilöt, jotka Kansaneläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen tietojen mukaan saavat eläkettä (pl. perhe-eläke, osa-aika-eläke) eivätkä ole ansiotyössä. Myös kaikki yli 74-vuotiaat on päätelty eläkeläisiksi. Osa henkilöistä on päätelty eläkeläisiksi myös eläketulon perusteella.

Vuonna 2013 taloudellinen huoltosuhde oli Vantaalla 1,07 eli kutakin työssäkäyvää kohden oli hieman useampi kuin yksi työtön tai työvoiman ulkopuolella oleva. Espoossa tunnusluku oli 1,08, Helsingissä 1,07 ja koko maassa selvästi huonompi, 1,37. Vielä vuonna 2008 luku oli kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa pienempi kuin yksi.

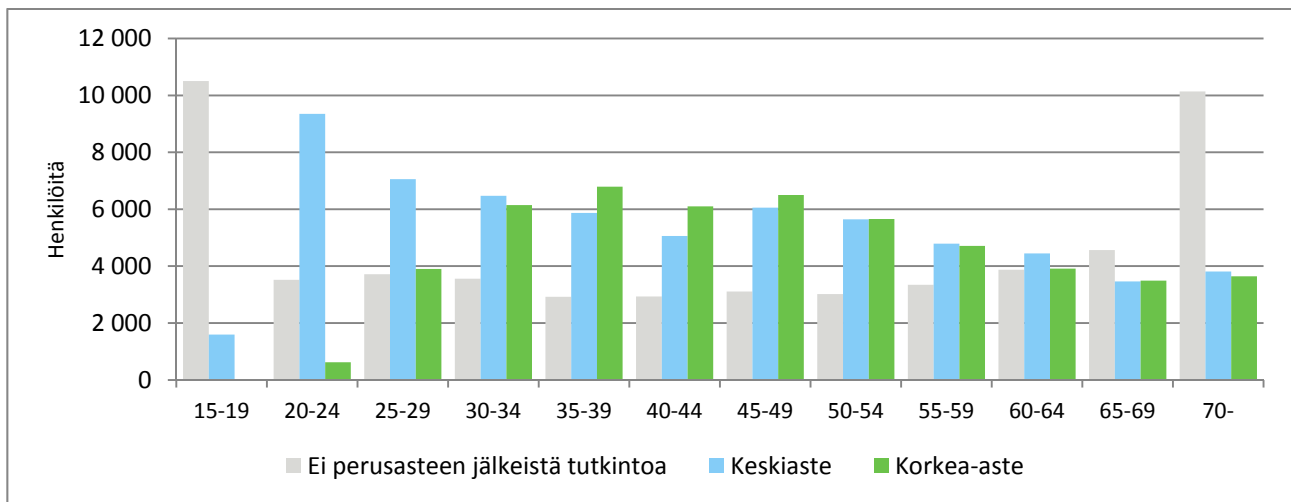
Kuvio 10. Taloudellinen huoltosuhde Vantaalla, Espoossa, Helsingissä ja koko maassa v. 2004–2013

Lähde: Tilastokeskus

Tulevaisuudessa väestön ikääntyessä taloudellinen huoltosuhde on väistämättä suurempi kuin tällä hetkellä. Kehityksen nopeuteen vaikuttaa oleellisesti myös työttömänä olevien määrän muutokset.

Vantaalaisten koulutustaso on koko maan keskitasoa ja alempi kuin naapureissa

Parhaiten koulutettuja vantaalaisista ovat 35–49 -vuotiaat, joista useimmilla on korkea-asteen tutkinto. 65 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista suurimman ryhmän muodostavat henkilöt, joilla ei ole mitään peruskoulun jälkeistä tutkintoa, 70 vuotta täyttäneistä heitä on lähes kolme viidestä.

Kuvio 11. 15 vuotta täyttäneet vantaalaiset koulutuksen ja ikäryhmän mukaan vuonna 2013

Lähde: Tilastokeskus

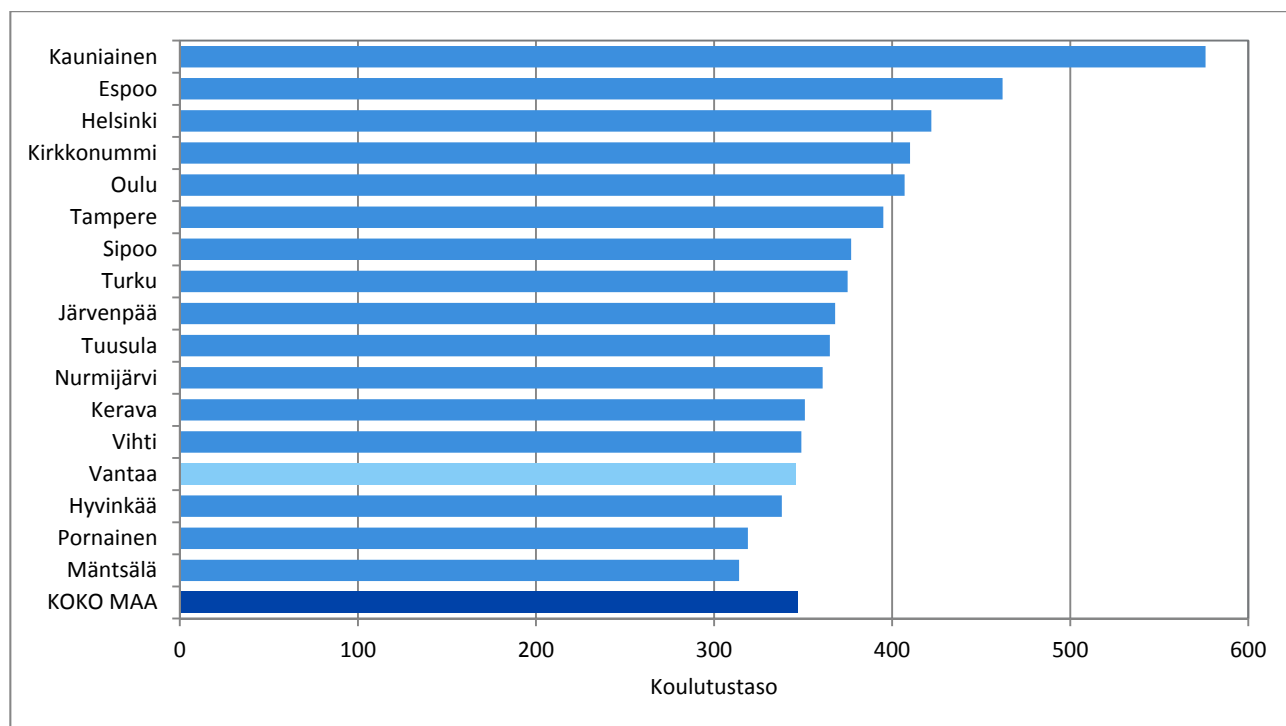
Helsingin seudun kunnista korkein koulutustaso on Kauniaisten, Espoon, Helsingin ja Kirkkonummen asukkailla. Myös Vantaan muissa naapureissa asuu koulutetumpaa väkeä kuin Vantaalla. Kuudesta suurimmasta kaupungista Vantaan koulutustaso on alhaisin.

Vuoteen 2005 verrattuna vantaalaisten koulutustaso on kohonnut Helsingin seudun kunnista viidenneksi hitaimmin. Vain Kauniaisissa, Espoossa, Järvenpäässä ja Keravalla koulutustaso kohosi hitaammin. Suurin muutos on ollut seudun alimman koulutustason kunnissa, Pornaisissa ja Mäntsälässä, joissa molemmissa koulutustasomittaimella mitattu koulutustaso kohosi vuodesta 2005 vuoteen 2014 yli 14 prosentilla. Van-

taalla lisäys oli 9,5 prosenttia. Väestön koulutustason kohottaminen onkin yksi hyvinvointityön päätavoitteista.

Väestön **koulutustasoa** mitataan perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttänyt väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Mittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia.

Kuvio 12. 15 vuotta täyttänyt väestö keskimääräisen koulutustason mukaan Vantaalla, naapureissa, muissa isoissa kaupungeissa ja koko maassa vuonna 2013

Lähde: Tilastokeskus

Vantaalla työpaikkaomavaraisuus on reilusti yli sadan prosentin

Vantaalla on työpaikkoja enemmän kuin kunnassa asuu työllistä työvoimaa. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan Vantaalla sijaitsevat työpaikat olisivat riittäneet työllistämään myös kaikki työttömänä olleet 20–64-vuotiaat vantaalaiset kuluvan vuoden toisella neljänneksellä.

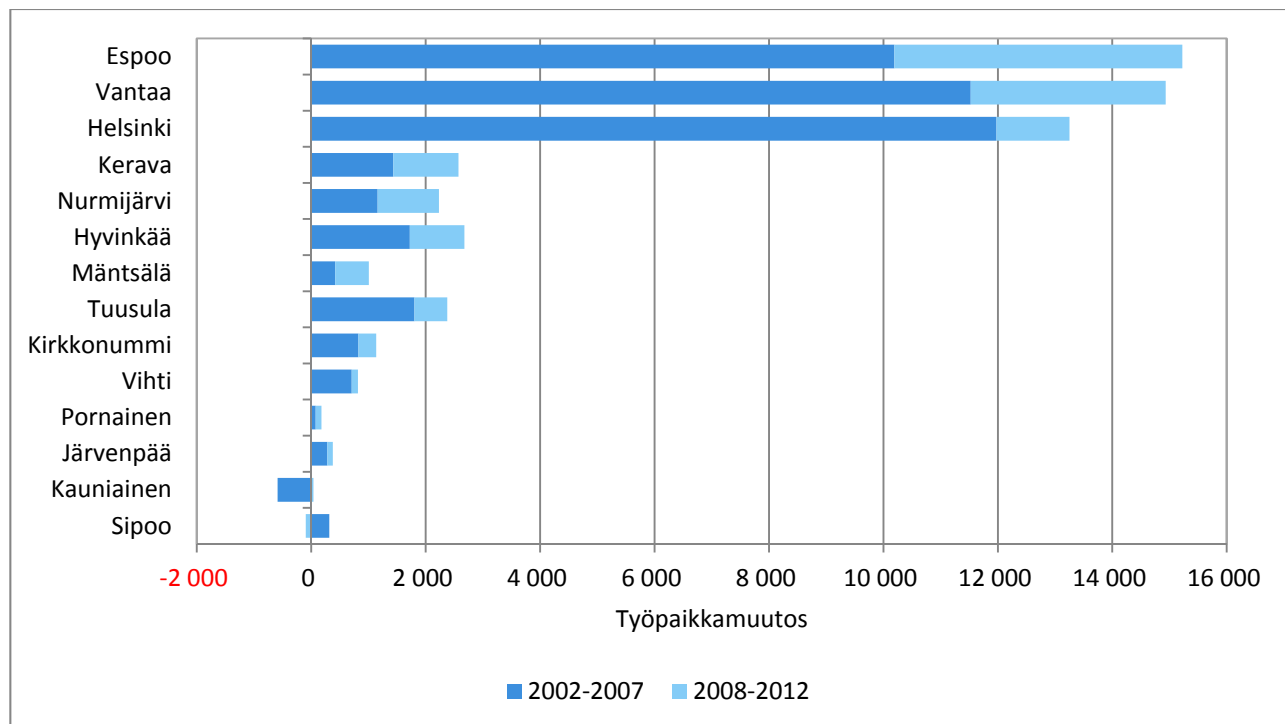
Työpaikoista runsas neljännes on kaupan sekä majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimialalla ja kuudennes kuljetuksessa ja varastoinnissa ja toinen kuudennes julkisessa hallinnossa, koulutuksessa sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Perinteisen teollisuuden työpaikat ovat vähentyneet Vantaalla samoin kuin koko maassa. Vantaalla teollisuustyöpaikkojen osuus on kuitenkin vielä noin kahdeksasosa kaikista kunnassa sijaitsevista työpaikoista. Uudet Vantaalle syntyneet työpaikat ovat keskittyneet lentoaseman ja Kehä III:n tuntumaan.

Koko Helsingin seudun työpaikkamäärä kasvoi 2000-luvun alun lyhytaikaisen taantuman jälkeen nopeasti vuodesta 2004 vuoteen 2008. Vuonna 2009 työpaikkojen määrä väheni seudulla noin 20 000 työpaikalla. Vuosina 2010 ja 2011 määrä lähti jälleen kasvuun niin, että työpaikkoja oli vuoden 2011 lopussa jo saman verran ja vuonna 2012 nelisen tuhatta enemmän kuin vuonna 2008.

Vuosina 2008–2012 työpaikkakasvu on ollut Helsingin seudulla suhteellisesti suurinta Keravalla, Pornaisissa ja Mäntsälässä, joissa työpaikkoja on tullut lisää yli 10 prosenttia. Vantaalla työpaikkamäärän kasvu oli 2008–2012 runsaan kolmen prosentin verran. Espoossa kasvua oli reilu neljä prosenttia, kun Helsingissä

työpaikkojen määrä oli vuoden 2012 lopussa vain vajaa puoli prosenttia suurempi kuin vuoden 2007 lopussa. Koko maassa työpaikkoja oli vuonna 2012 reilu prosentti vähemmän kuin viisi vuotta aiemmin.

Kuvio 13. Työpaikkamuutos Helsingin seudun kunnissa vuosina 2002–2007 ja 2008–2012

Lähde: Tilastokeskus

Tilastokeskuksen otospohjaisen työvoimatutkimuksen avulla voidaan arvioida työpaikkojen ja työllisyyden kehitystä vuoden 2015 toiselle neljännekselle saakka. Vuoden 2013 aikana työpaikkamäärän kasvu lähes pysähtyi Vantaalla, mutta on sen jälkeen kasvanut jonkin verran. Työvoimatutkimuksen mukaan Vantaalla oli työpaikkoja vuoden toisella neljänneksellä noin 110 700.

Loppukesästä 2014 tehdyn Helsingin seudun työpaikkaprojektion mukaan Vantaalla arvioidaan olevan 122 200 työpaikkaa vuonna 2024. Kasvua projektiossa on 11 prosenttia vuoteen 2012 verrattuna. Espoon työpaikkakasvuksi vuoteen 2024 on arvioitu 12 ja Helsingin 3 prosenttia (Lähde: Uudenmaan työpaikkaprojektiot 2014, Kaupunkitutkimus TA Oy).

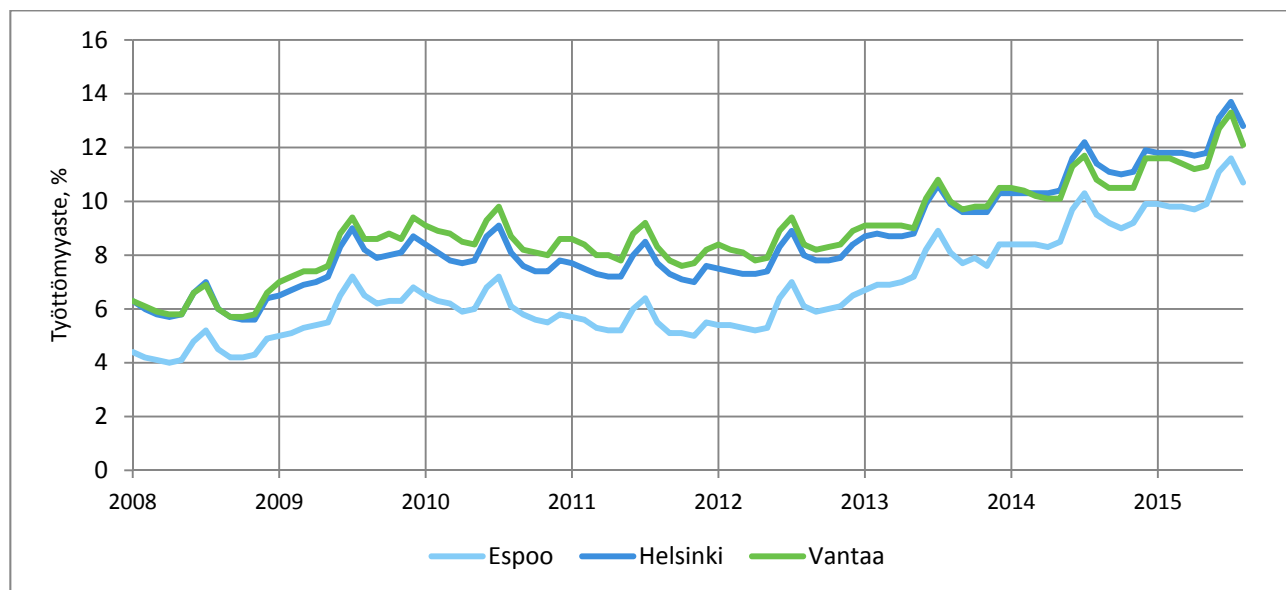
Vantaalla kuten koko pääkaupunkiseudulla *työllisyysaste* on ollut korkeimpia koko maassa. Työllisyysaste oli 2000-luvulla korkeimmillaan vuoden 2007 lopulla, jolloin se lähenteli Vantaalla 80 prosenttia. Se jälkeen työllisyysaste on laskenut jonkin verran alemmaksi. Vuoden 2015 toisella neljänneksellä se oli Vantaalla 72,3 prosenttia. Naapurikaupungeissa se oli hieman parempi. Koko maassa työllisyysaste jäi alle 69 prosentin. Työllisyyden edistäminen koulutus- ja nuorisotakuun toteuttamiseen panostamalla ja elinvoimaohjelman lupauten toimeenpano ovat kaupungin lähivuosien hyvinvointityön päätavoitteita.

Työttömyysaste aleni Vantaalla parhaimmillaan alle kuuden prosentin vuoden 2008 alkupuolella, mutta on sen jälkeen taas kohonnut ja kohosi yli kymmenen prosentin kesällä 2013. Tuolloin Helsingin seudun kunnista vain Hyvinkäällä työttömyysaste oli korkeampi kuin Vantaalla. Työttömyysaste on edelleen nousussa kaikissa seudun kunnissa. Helsingin työttömyysaste ohitti Vantaan lukeman vuoden 2014 alkupuolella ja on edelleen korkeampi. Espoossa työttömien määrä ohitti Vantaan työttömien määrän huhtikuussa 2014.

Vantaalla oli työttömiä työnhakijoita elokuun 2015 lopulla 13 620, joista pidempään kuin vuoden työttömänä olleita 4 670. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä lähti työttömyyden kasvaessa nousuun: vähimil-

lään heitä oli vuoden 2009 lopulla, alle 1 600. Viimeksi kuluneen vuoden aikana pidempään kuin vuoden työttömänä olleiden määrä on lisääntynyt kasvavalla nopeudella, 1 200:lla eli 35 prosentilla.

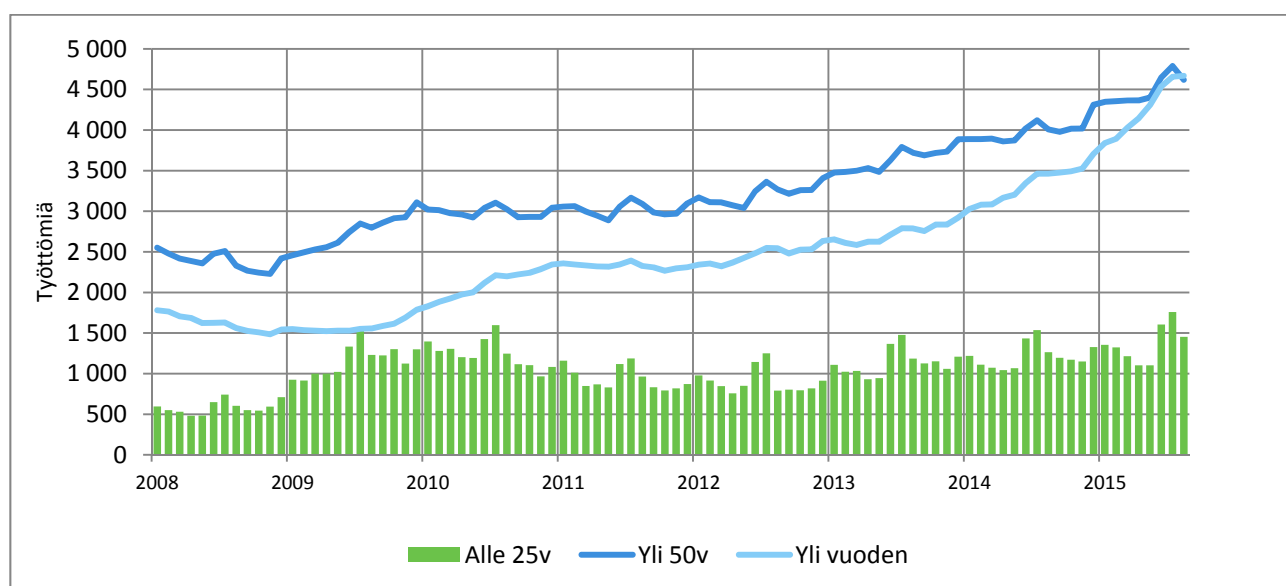
Kuvio 14. Työttömyysaste Vantaalla, Espoossa ja Helsingissä vuoden 2008 tammikuusta alkaen

Lähde: Uudenmaan ely-keskus

Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä alkoi kasvaa Vantaalla vuonna 2013. Pääkaupunkiseudun kaupungeista nuorten työttömien määrän kasvu on ollut kuitenkin hitainta Vantaalla, jossa alle 25-vuotiaita oli työttömänä elokuun 2015 lopussa 1 450 henkilöä. Se on 190 (15 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Espoossa on maaliskuusta 2014 lähtien ollut alle 25-vuotiaita työttömiä enemmän kuin Vantaalla.

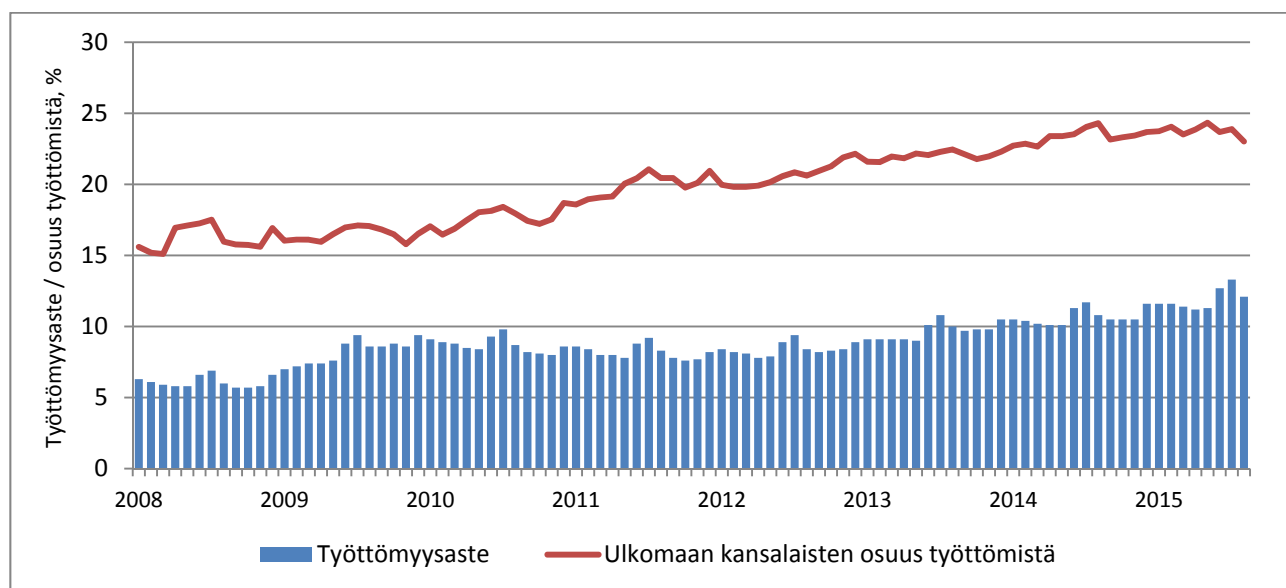
Kuvio 15. Alle 25-vuotiaiden yli 50-vuotiaiden ja yli vuoden työttömänä olleiden työttömien määrät Vantaalla kuukausittain tammikuusta 2008 alkaen

Lähde: TEM

Ulkomaalaisilla ja vierasta kieltä äidinkielenään puhuvilla työnsaantimahdollisuudet ovat selvästi heikommät kuin kotimaisia kieliä puhuvilla. Kuviossa 14 on kuvattu Vantaalla asuvien työttömien ulkomaan kansalaisten määrän kehitystä. Ulkomaan kansalaisia oli kaikista työttömistä vajaa neljännes elokuussa 2015. Työttömyyden kasvu on kohdistunut ulkomaan kansalaisiin enemmän kuin Suomen kansalaisiin.

Kuvio 16. Työttömyysaste ja ulkomaan kansalaisten osuus työttömistä Vantaalla kuukausittain vuodesta 2008 alkaen

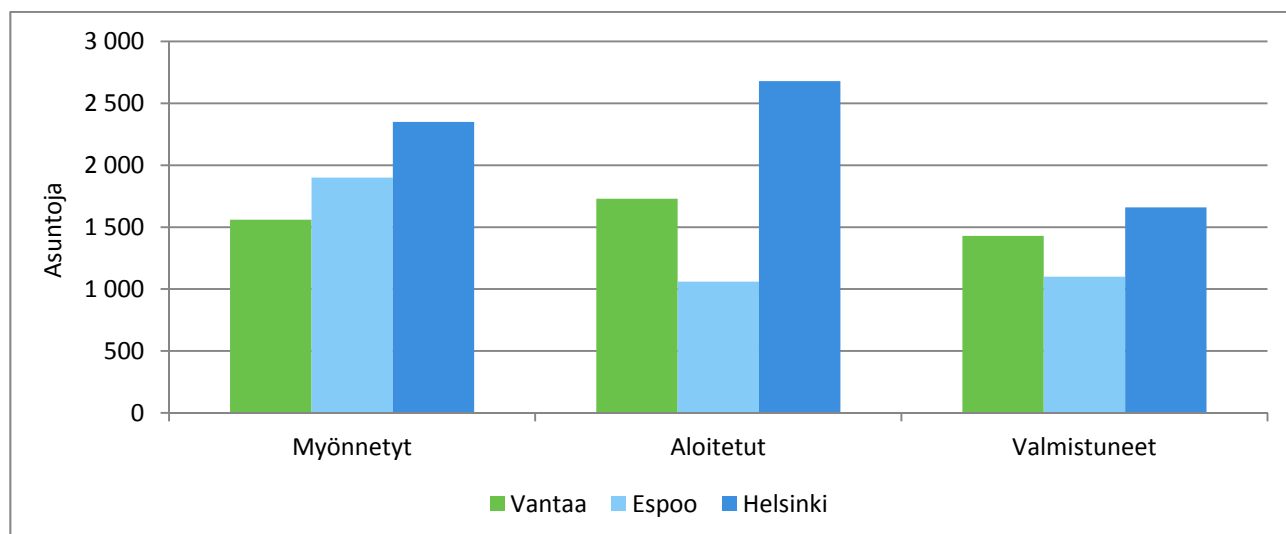
Lähde: TEM

Asuntorakentaminen ennätysvilkasta

Taantuma heijastui Vantaalla kaikille toimialoille. Rakentamisen määrässä, erityisesti asuntojen rakentamisessa, se näkyi selvimmin vuonna 2009, jolloin uusia asuntoja valmistui ennätysmäisen vähän. Vuonna 2010 asuntojen rakentaminen alkoi vilkastua ja vuonna 2011 Vantaalla saavutettiin tavoitteeksi asetettu 2 000 uuden asunnon raja. Seuraavana vuonna jäätin jälleen varsin alhaiselle tasolle: asuntoja valmistui 1 340. Vuonna 2013 uusia asuntoja rakennettiin jo enemmän, 1 750 ja vuonna 2014 päästiin jälleen yli 2 000 vuositason.

Asuntojen aloituksia on ollut edelleen runsaasti, tammi-elokuussa 2015 niitä oli yli 2 300 asunnon verran ja lupia uusien asuntojen rakentamiseen myönnettiin 2 160 asunnolle. Vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana uusia asuntoja on valmistunut jo yli 2 100 ja elokuun lopussa Vantaalla oli rakenteilla 3 500 asuntoa (Lähde: Facta kuntarekisteri).

Kuvio 17. Asuntorakentamistilastoja Vantaalta, Espoosta ja Helsingistä vuoden 2015 tammi-kesäkuulta

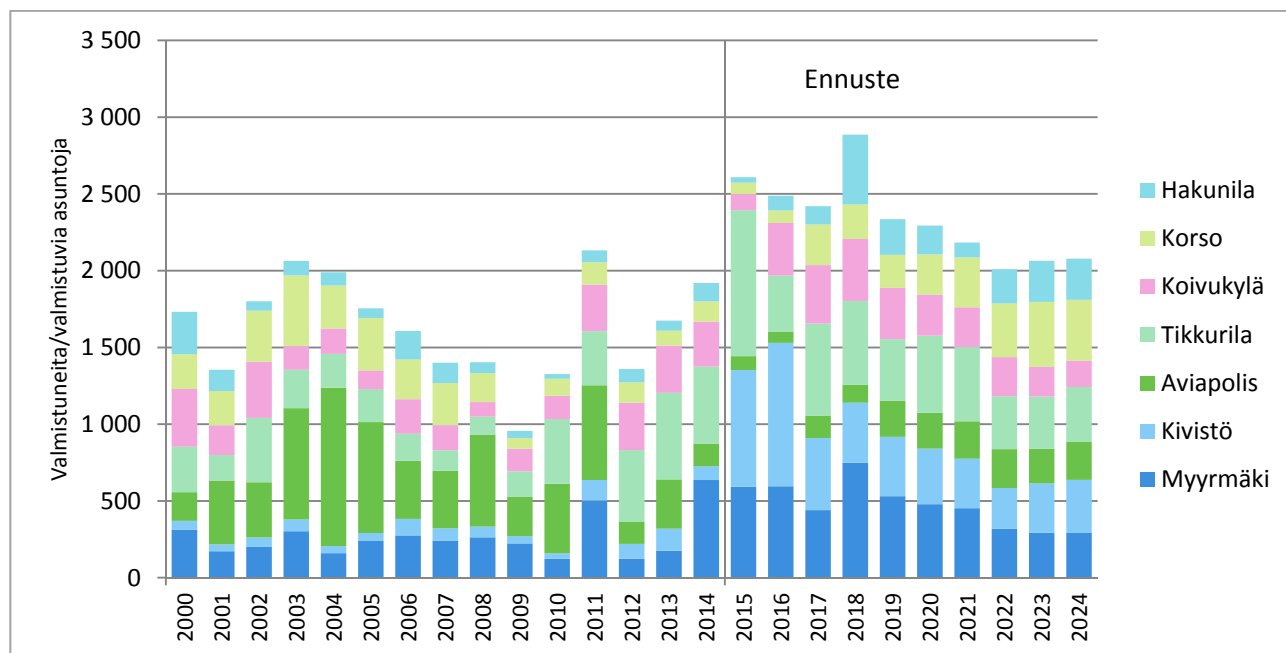

Lähde: Facta kuntarekisteri ja Espoon ja Helsingin kaupungit

Viime vuosina asuntorakentaminen on Vantaalla keskittynyt ratojen varsille, Keski-Vantaalle sekä Tikkuriin. Kehäradan valmistuminen ja Kivistössä kesällä 2015 pidetyt asuntomessut ovat lisänneet rakentamista kehäradan varrella. Naapurikaupunkeja edullisemmat tontinhinnat ja asunnonhankintakustannukset sekä sujuva raideliikenne ovat Vantaan valtti asuntoa pääkaupunkiseudulta hankkiville.

Asuntoja arvioidaan valmistuvan tulevan kymmenen vuoden aikana tavoitteeksi asetetun 2 000 asunnon vuosivauhtia. Kehäradan tuomat maankäytölliset mahdollisuudet ovat luoneet edellytykset ennakkoidulle väestönkasvulle ja asuntorakentamiselle.

Kuvio 18. Vantaalle vuosina 2000–2014 valmistuneet asunnot (lkm) suuralueittain sekä ennuste vuosille 2015–2024

Lähde: Facta kuntarekisteri ja asuntorakentamisennuste 2015

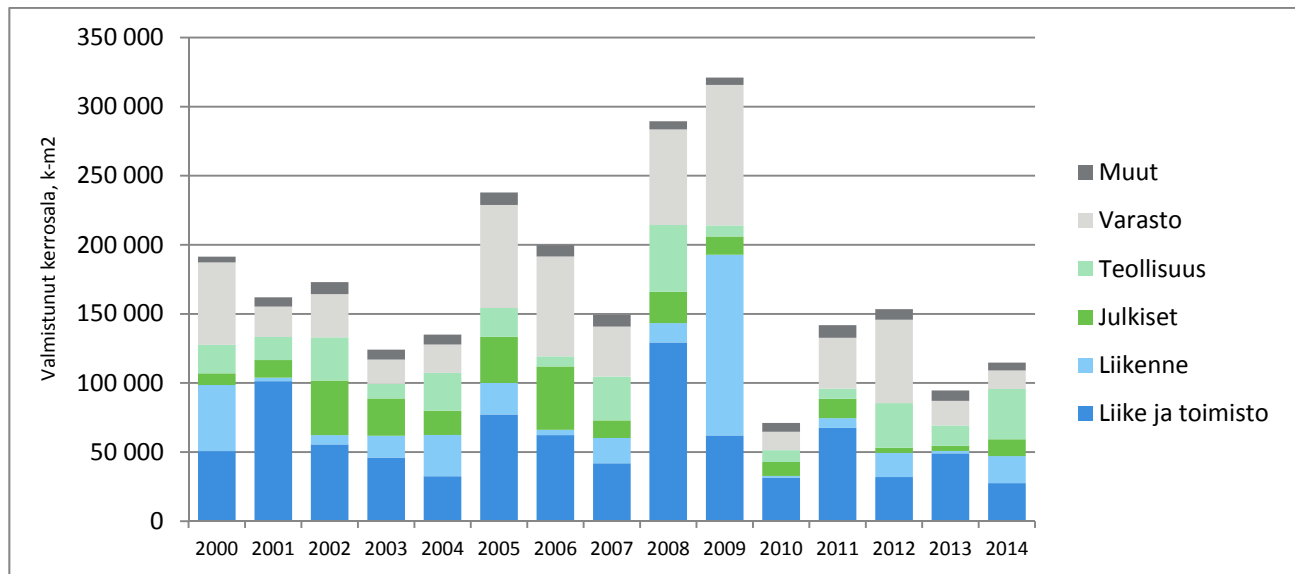
Toimitilarakentaminen

Muuta kuin asuinkerrosalaa on Vantaalle valmistunut 2000-luvulla varsin runsaasti, runsaan 180 000 k-m²:n vuosivauhdilla, joinain vuosina liki 300 000 k-m²:n verran. Rakentaminen on keskittynyt lentoaseman ympäristöön sekä Kehä III:n varrelle.

Yleisen taloustilanteen muuttuessa 2010-luvulla toimitilarakentamisen määrä väheni Vantaallakin huomattavasti, keskimäärin 115 000 k-m²:iin vuosittain, kun vuosien 2000–2009 vuosikeskiarvo oli lähes kaksi kertaa suurempi, 198 000 k-m².

Vuoden 2015 kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana toimitilojen rakentamisen aloituksia on ollut lähes 120 000 k-m²:n verran. Se on noin 50 000 k-m² enemmän kuin mitä aloituksia oli vuoden 2014 tammielokuussa. Lupia uusien toimitilarakennusten rakentamiseen on myönnetty 173 000 k-m²:n verran ja uusia toimitilarakennuksia on valmistunut elokuun loppuun mennessä jo 122 000 k-m².

Kuvio 19. Muu kuin asuntorakentaminen Vantaalla vuosina 2000–2014 (k-m²)

Lähde: Facta kuntarekisteri

Talouden kehitysnäkymiä

Yleiset talousnäkymät

Suomen talous on kärsinyt poikkeuksellisen pitkästä taantumasta. Kansantalous supistui viime vuonna 0,4 prosenttia. Alustavien tietojen mukaan vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon aikana talous ei ole kasvanut viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. Valtionvarainministeriön syksyn ennusteen mukaan talous kasvaa kuluvan vuonna 0,2 prosenttia ja palkkasumma 0,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vienti kasvaa hitaasti Suomen heikon kustannuskilpailukyyn ja heikentyneestä vientikysynnästä johtuen. Työllisyystilanne heikentyy edelleen ja työttömyysasteen vuosikeskiarvon ennustetaan nousevan 9,6 prosenttiin (tilastokeskus). Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän nopea nousu. Kotitalouksien käytettävissä olevat reaalitytulot kasvavat prosentilla, joten yksityisen kulutuksen ennustetaan kasvavan prosentilla. Vuoden 2016 kasvuksi ennustetaan 1,3 prosenttia ja seuraavana kahtena vuotena talouden ennustetaan kasvavan alle puolitoista prosenttia vuosittain. Inflaatioksi ennustetaan 1,1 prosenttia vuonna 2016 ja 1,5 prosenttia vuonna 2017.

Euroalueella kasvu on haurasta eikä kasvu pääse kunnolla vauhtiin edes epätavallisen rahapolitiikan avulla. Kasvu hidastaa useiden jäsenvaltioiden heikko kilpailukyky. Koko Euroopassa kulutuksen kasvun kiihtymistä hidastaa korkeana pysyttelevä työttömyys.

Ennusteiden mukaan julkinen talous pysyy Suomessa alijäämisenä vuosikymmenen loppuun saakka tiukasta menokurista huolimatta, sillä ennakoitu hidas talouskasvu ei tuota riittävästi verotuloja menojen kattamiseen. Julkinen velka ylittää tänä vuonna 60 prosentin rajan bruttokansantuotteesta, eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina.

Kuntasektorin talouskehitys

Kuntatalous on ollut haasteiden edessä viime vuodet johtuen heikosta suhdannetilanteesta, verotulojen hitaasta kasvusta, valtiontalouden tervehdyttämistoimista, valtionosuusleikkauksista, kuntien tehtävien ja velvoitteiden lisäämisestä sekä väestön ikääntymisestä johtuvasta kustannusten kasvusta.

Kiristyneessä taloustilanteessa kunnat ovat tehneet säästöjä ja sopeuttaneet toimintaansa niukentuneisiin taloudellisiin resursseihin. Kuntaverotusta on jouduttu edelleen kiristämään tulorahoituksen vahvistamiseksi. Vaikka 156 kuntaa korotti tuloveroprosenttiaan vuonna 2014, kunnallisveron tuotto kasvoi vain 1,3 prosenttia. Haastavasta tilanteesta huolimatta kuntatalous on ollut kirjanpidollisesti tasapainoista eli vuosikate on riittänyt kattamaan poistot, mutta ei ole riittänyt kasvavien investointitarpeiden kattamiseen. Kuntien rahoitusasemaa kuvaava rahoituslaskelman tunnusluku toiminnan ja investointien rahavirta on ollut viimeksi positiivinen vuonna 2006. Kuntien lainakanta on kasvanut vuodesta 2002 lähtien 2,5-kertaiseksi ja se oli vuoden 2014 lopussa jo 16,5 miljardia euroa.

Liikelaitosten yhtiöittäminen vahvisti laskennallisesti kuntataloutta 1,4 miljardia euroa vuonna 2014. Vuonna 2015 yhtiöitetyt liikelaitokset poistuvat kuntatalouden tarkastelusta, joka supistaa tuloja, menoja ja investointeja. Tilikauden tuloksen ennakoidaan heikkenevän yhtiöittämisistä johtuen 250 milj. euroa ja toiminnan ja investointien rahavirran 100 milj. euroa. Liikelaitosten poistumisesta johtuen kuntien toimintamenojen ennustetaan kasvavan vain noin 0,1 prosenttia ja vertailukelpoisen menokasvun olevan noin 2 prosenttia vuonna 2015.

Kuntatalouden arvioidaan vuonna 2015 olevan alijäämäinen, vuosikate heikkenee eikä se riitä kattamaan poistoja. Kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2015 noin 2,9 prosenttia. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistettiin vuoden 2015 alusta lähtien, uudessa järjestelmässä laskennalliset kustannukset perustuvat pääosin ikäryhmittäisiin kustannuksiin ja sairastavuuteen. Uudistus selkeytti laskentaa, teki järjestelmästä oikeudenmukaisemman sekä teki suuria muutoksia eri kuntien valtionosuustuloihin.

Vuonna 2015 kuntatalouden tulos on negatiivinen ja tulos heikentyy edelleen taloussuunnitelmakaudella 2016–2019. Toimintamenojen kasvua hillitsevät henkilöstösopeutukset, työllisyys- ja kasvusopimuksen mukainen maltillinen palkkaratkaisu sekä hidas kustannuskasvu. Menoja kasvattaa työllisyystilanteen heikkeneminen sekä kuntien kasvanut vastuu työttömien perusturvasta. Väestön ikääntyminen lisää peruspalvelujen tarvetta noin prosentilla vuosittain ja kesällä alkaneen pakolaisvirran vaikutukset tulevat lisäämään kuntien menoja. Kuntien investointitarpeet pysyvät edelleen korkealla. Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy negatiivisena koko suunnitelmakauden ajan 2016–2019 eikä tulorahoituksella kyetä kattamaan nettointvestointeja. Kuntien lainakannan ennustetaan nousevan vuoden 2014 16,5 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon vuoteen 2019 mennessä.

Kuntatalousohjelma 2016–2019

Hallituksen talousarvioesityksen yhteydessä julkaistiin ensimmäinen julkisen talouden suunnitelma vuosille 2016–2019 sekä sen osana ensimmäinen kuntatalousohjelma, joka korvaa aiemman peruspalveluohjelman. Kuntatalousohjelman tavoitteena on vakauttaa ja tasapainottaa kuntataloutta. Kuntatalousohjelman rahoitusasematavoitteena on, että kuntatalouden alijäämä saa olla korkeintaan 0,5 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2019. Menorajoitteessa ei ole otettu huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistamisen (sote-uudistus) vaikutuksia, hallituksen tavoitetta kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä 1 miljardilla eurolla eikä hallituksen esittämiä toimenpiteitä kilpailukyvyn edistämiseksi. Kun sote-uudistuksen ja tehtävien vähentämisen menovaikutukset realisoituvat talousarvioesitykseen ja julkisen talouden suunnitelmaan, uudet toimenpiteet voidaan ottaa huomioon kuntatalouden menorajoitetta kiristävänä.

Kuntatalousohjelmassa esitetään toimenpiteitä, joiden nettovaikutus on vuonna 2019 vähintään 540 milj. euroa kuntatalouden toimintamenoja alentava (verrattuna kevään 2015 teknisen julkisen talouden suunnitelmaan). Toimenpiteet koskevat kuntien menoihin vaikuttavia rakenteellisia uudistuksia, kuntien valtionapuja, verotuloja ja asiakasmaksuja. Hallitusohjelman 27.5.2015 (liitteen 6) kuntatalouteen liittyvät toimet on pääosin sisällytetty julkisen talouden suunnitelmaan. Kuntatalousohjelmassa todetaan lisäksi, että kunnille ei anneta uusia kuntataloutta pysyvästi heikentäviä lakisääteisiä tehtäviä tai velvoitteita.

Menorajoitteen lisäksi hallitus vahvistaa kuntataloutta antamalla kunnille mahdollisuuden maksutulojen lisäämiseen. Päivähoitomaksuja, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä sosiaali- ja terveystalvelujen asiakasmaksuja korotetaan yhteensä 230 milj. eurolla. Kiinteistöveroä korotetaan hallituskaudella asteittain yhteensä 100 milj. eurolla. Hallitusohjelman mukaan veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kunnille nettomääräisinä peruspalvelujen valtiosuusjärjestelmän kautta. Myös kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta muun muassa rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla ja tuottavuutta nostamalla. Investointien priorisoinnilla, oikealla ajoituksella ja laadukkaalla toteutuksella on suuri merkitys kuntatalouden sopeutuksessa.

Muutokset veroperusteissa ja valtiosuuksissa

Vuonna 2016 pieni- ja keskituloisten verotusta kevennetään korottamalla valtion tuloveroasteikon tulorajoja sekä perus- ja työtulovähennystä, näistä aiheutuvat kuntien verotulomenetyt ovat noin -267 milj. euroa. Kunnallisveron erityisvähennystä pienennetään; muutos lisää kunnallisveron tuottoa noin 5 milj. euroa. Asuntolainojen korkovähennysoikeutta vähennetään edelleen 5 prosenttiyksiköllä vuosittain 2016–2019; muutos lisää kuntien verotuloja vuonna 2016 14 milj. eurolla. Kuntien verotuloa vähentää -1 milj. euroa lahjoitusvähennyksen jatkaminen ja -13 milj. euroa ns. avainhenkilölain jatkaminen. Yksityishenkilöiden korkeakouluille tekemät lahjoitukset säädetään vähennyskelpoiksi. Vuoden 2015 alusta voimaan astunut verotuksen lapsivähennys on voimassa vuoden 2017 loppuun.

Kaikki edellä mainitut kunnallisveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset, yhteensä -262 milj. euroa, kompensoidaan kunnille peruspalvelujen valtiosuuksia lisäämällä. Kiinteistöveron tuottoa korotetaan maltillisesti kiinteistöveron ylä- ja alarajoja nostamalla 2016–2017. Kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuoden 2015 lopussa; vaikutus -258 milj. euroa. Yhteisö-

veron tuottoa vähentää myös tuotannollisiin investointeihin kohdistua verohuojennus, joka kompensoidaan korottamalla kuntien jako-osuutta yhteisöverosta.

Valtionosuudet kasvavat vuoden 2015 talousarvioon nähden 0,5 miljardilla eurolla. Valtionosuuksissa tehdään valtionosuusuudistuksessa päätetty vuosittainen kustannustenjaon tarkistus, joka lisää vuonna 2016 269 milj. euroa peruspalveluiden- ja 31 milj. euroa OKM valtionosuuksia. Veroperustemuutokset lisäävät valtionosuuksia 262 milj. eurolla, lisäksi lastensuojeluun ja lapsiperheiden kotiapuun kohdistetaan 10 milj. euroa vuonna 2016. Toisaalta peruspalvelujen valtionosuutta vähentävät edellisen hallituksen päättämä 40 milj. euron leikkaus euroa vuonna 2016. Vuosille 2012–2017 kohdistuvien leikkausten johdosta kunnilta jää saamatta peruspalvelujen valtionosuuksia yhteensä 6,9 miljardia euroa. Valtionosuusindeksi jäädytetään, eli vuosittaiset indeksikorotukset poistuvat 2016–2019. Myös KEL indeksi, eli kuntien etuusmenojen indeksi jäädytetään, jolloin etuusmaksuja ei koroteta vuosittain. Indeksijäädytysten vaikutus vuonna 2016 on -40 milj. euroa ja koko suunnitelmakaudella noin -300 milj. euroa.

Muutokset palveluissa ja maksuperusteiden muutokset

Subjekttiivinen päivähoito-oikeus rajataan puolipäiväiseksi silloin, kun toinen vanhemmista hoitaa perheen toista lasta hoitovapaalla (2016) tai on työttömänä (2017). Lisäksi päivähoidossa olevien yli 3-vuotiaiden lasten ja aikuisten määrän suhdetta nostetaan (2016) ja kunnille mahdollistetaan esiopetuksessa olevan lapsen iltapäivähoito kerhotoimintana (2017). Näiden muutosten kuntien menoja vähentäväksi vaikutukseksi arvioidaan 67 milj. euroa, vastaavasti valtionosuuksia vähennetään -17 milj. eurolla. Perusopetuksessa luovutaan ryhmäkoon pienentämiseen sekä muista yleissivistävään koulutukseen myönnettävistä valtionavustuksista, rahoitusvaikutus kunnille -52 milj. euroa, ja ammatillisessa koulutuksessa luovutaan poistojen takuukorotuksesta.

Vanhuspalveluissa tarkistetaan tehostetun palveluasumisen ja vanhainkotien henkilöstömitoitusta (2017), erikoissairaanhoidon järjestämistä tehostetaan (2016) ja omais- ja perhehoitoa kehittämistä saavutetaan säästöjä (2016). Lastensuojelua ja lapsiperheiden palveluihin lisätään 10 milj. euroa ja omais- ja perhehoitajien vapaiden turvaamiseen lisätään 58 milj. euroa 2016. Perhehoidon kehittämiseen lisätään 15 milj. euroa 2017. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittäviä maksuja, päivähoitomaksuja sekä koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon maksuja korotetaan. Maksujen korotukset vahvistavat kuntataloutta 182 milj. euroa vuonna 2016.

Kuntataloutta koskevien valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen arvioidaan olevan 295 milj. euroa vuonna 2016, mikäli eduskunta hyväksyy hallituksen talousarvioesityksen sekä lakimuutokset ja kunnat tahoillaan tekevät päätökset maksujen ja verojen korotuksista.

Uusi kuntalaki

Uusi kuntalaki astui voimaan 1.5.2015. Kunnan toiminta on laissa määritelty uudelleen; kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista. Lisäksi kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntalain taloussäännösten tarkoituksena on edistää mm. toiminnan suunnitelmallisuutta sekä korostaa konserninäkökulmaa. Lain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla

alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidoissa on noudatettava talousarviota.

Uusi kuntalaki sisältää säännöksen erityisen vaikeassa tilanteessa olevan kunnan arviointimenettelystä. Arviointimenettely voidaan käynnistää jos taseeseen kertynyttä alijäämää ei saada katettua määräajassa, asukasta kohti laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet 118.3 § mukaiset raja-arvot: kuntakonsernin vuosikate negatiivinen, tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen kuntaveroprosentti, asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla sekä kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on vähintään 50 prosenttia. Vantaan kaupunkikonsernin vuosikate on positiivinen, veroprosentti on keskimääräistä alhaisempi eikä taseessa ole kertynyttä alijäämää. Sen sijaan konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli tilinpäätöksessä 2014 122,8 prosenttia ja asukasta kohti laskettu kuntakonsernin lainamäärä oli 9 456 euroa / asukas kun kuntakonserneilla keskimäärin 5 544 euroa / asukas vuonna 2013.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki

Edellisen hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiesitys kaatui perustuslaillisiin ongelmiin. Sosiaali- ja terveysministeriö jatkaa sote-uudistuksen valmistelua hallitusohjelman mukaisesti. Hallitusohjelman mukaan julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon uusi palvelurakenne perustuu kuntaa suurempiin itsehallintoalueisiin, eli kaikkien julkisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä vastaisivat sote-alueet, joiden päätöksenteko kuuluu vaaleilla valituille valtuustoille. Uudistuksen toteuttamiseksi valmistellaan lakiesitys. Hallitusohjelman mukaan uudistus etenee vaiheittain. Ensin uudistetaan sote-palvelurakenne siten, että kaikista palveluista muodostuu eheä kokonaisuus, jota johdetaan alueittain. Sote-alueet tuottavat alueensa palvelut itse tai voivat käyttää palveluiden tuottamiseen yksityisiä tai kolmannen sektorin palveluntuottajia. Ensivaiheessa selvitetään myös vaihtoehdot rahoitusmalleille.

Toisessa vaiheessa valmistellaan sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusuudistus. Se tarkoittaa, että nykyisestä monikanavaisesta rahoituksesta siirrytään yksikanavaiseseen rahoitukseen. Hallitus on asettanut sote-uudistusta varten valmisteluryhmät ja parlamentaarisen seurantaryhmän. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen sisällytetään budjettikehysjärjestelmä, jolla hallitaan kustannuksia tehokkaasti. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät yhtenäistetään järjestämisvastuussa olevilla alueilla ja järjestelmien kokonaisarkkitehtuuria kehitetään ja sen toteutumista valvotaan kansallisella tasolla. Työssä otetaan huomioon uudistuksen tavoitteet ja eduskunnan perustuslakivaliokunnan kannanotot.

Lokakuussa 2015 tehdään päätös alueiden määrästä ja rahoituksen perusratkaisusta. Huhtikuussa 2016 hallituksen esitys järjestämislaista lähetetään lausuntokierrokselle ja tavoitteena on, että hallituksen esitys annettaisiin eduskunnalle lokakuussa 2016. Esitetyn aikataulun mukaan järjestämisvastuu siirtyisi uusille itsehallintoalueille vuoden 2019 alusta lukien.

MAL-sopimus

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat sopineet syksyllä 2014 suurten infrahankkeiden tukemisesta ja asuntokaavoituksen edistämisestä jatkona vuoden 2015 loppuun voimassa olevalle MAL-aiesopimukselle. Vantaalla sopimus tarkoittaa vuotuisen asuntokaavoitustavoitteen nostamisen 250 000 kerrosneliömetriin vuosina 2016–2019. Kehäradan liityntäpysäköinnin toteuttamiseen liittyvät vastuu- ja rahoituskysymykset ratkaistaan erikseen HLJ2015-työn yhteydessä. Uuden MAL-aiesopimuksen neuvottelut käynnistyvät syksyllä 2015.

Vantaan talouskehitys

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma (KV 18.6.2012) on ollut lähtökohtana talousarviolle 2016 ja taloussuunnitelmalle 2017–2019. Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat toimintamenojen kasvun ja investointitasen alentaminen. Toimintamenojen kasvu on rajattu enintään 1,5 prosenttiin ja kaupungin investoinnit ilman Kehärataa ja Kehä III:a 90 milj. euroon vuodessa. Tavoitteena on tasapainottaa talous ja pysäyttää lisävelkaantumisen suunnitelmakauden loppuun mennessä. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman väliarviointi tehtiin keväällä 2015 ja ohjelmalle laadittiin jatkotoimenpiteet ja mittarit vuosiksi 2015–2017. Jatkotoimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä vuoden 2016 alusta lähtien.

Kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2015 ylittävän käyttösuunnitelman noin 11 milj. eurolla. Toimintamenojen 2015 ennustetaan ylittävän työmarkkinatuen kuntaosuuden ja HUS erikoissairaanhoidon laskutuksesta johtuen noin 15 milj. eurolla ja toimintakatteen 2014 ylittävän noin 3 milj. eurolla käyttösuunnitelmaan 2015 nähden. Kunnallisverotuoton ennustetaan alittavan talousarvion noin 15 milj. eurolla ja yhteisöveron ylittävän talousarvion noin 2 milj. eurolla. Valtionosuudet ylittävät 3,6 milj. euroa ja verorahoitus yhteensä alittaa talousarvion noin 10 milj. eurolla. Korkokulut alittavat talousarvion yli 10 milj. eurolla edelleen matalana pysyvistä korkotasosta johtuen. Vuosikatteen ennustetaan noin 55 milj. euroa, mikä on noin 3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikompi. Kehäradan valmistuttua investointi on jaettu oikeisiin käyttöomaisuuslajeihin. Rataan sisältyi myös hyvin lyhyen poistoajan omaavia tietojärjestelmiä ja käyttöoikeuksia, jotka nostavat alkuvuosien poistoja aiemmin oletettuja korkeammiksi. Poistot ylittävät talousarviossa oletetun 88 milj. euroa vajaalla 5 milj. eurolla 2015. Talousarvio 2015 päättyi 37 milj. euron alijäämään, ja vuoden 2015 toisen osavuosikatsauksen ennusteen mukaan tilikauden alijäämä vastaa talousarviota.

Verottajalta saadun ennakkotiedon mukaan vuonna 2014 ennakonpidätyksen alaiset tulot kasvoivat Vantaalla 2 prosenttia ja näistä palkkatulot vain 0,7 prosenttia vuoteen 2013 nähden. Vantaan ansiotulokehitys, erityisesti palkkatulojen kehitys oli tulotilaston mukaisesti muihin kuntiin nähden heikko, joten Vantaan maksuunpantava vero alenee vuoden 2014 osalta ja Vantaan jako-osuutta vuodelta 2014 pienennetään. Vuoden 2014 jako-osuuden muutos vaikuttaa myös vuoden 2015 jako-osuuteen, jota tullaan oikaisemaan joulukuun tilityksessä. Kunnallisveron tuoton arvioidaan kasvavan vain 0,3 prosenttia vuoteen 2014 nähden, yhteisövero kasvaa noin 3,6 prosenttia ja verotulot yhteensä vain 1,1 prosenttia.

Vuonna 2016 kaupungin kunnallisverotuotto kasvaa noin 3,1 prosenttia vuoden 2015 ennusteeseen nähden (jossa palautukset vuodelle 2014). Taloussuunnitelmavuosille arvioidaan keskimäärin 3,2 prosentin kunnallisveron kasvua. Yhteisöverotuotto pienenee 16 prosenttia ennusteeseen 2015 nähden kuntaryhmän jako-osuuden pienentämisestä johtuen. Kuntatalousohjelmassa esitettyä kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajan korottamisia ei ole huomioitu taloussuunnitelmassa.

Onnistuneella kaupunki- ja asuntorakentamisella on suuri merkitys tulevalle verotulokehitykselle. Kehäradan liikennöinnin alkaminen ja kehä III peruskorjaaminen ovat osaltaan edistäneet rakentamisen kiihtymistä Vantaalla ennätyksellisen korkealle tasolle. Asuntojen aloituksia on ollut tammi-elokuussa 2015 yli 2 300 ja lupia uusien asuntojen rakentamiseen myönnettiin 2 160 asunnolle. Vuonna 2015 asuntoja on valmistunut jo yli 2 100 ja elokuun lopussa Vantaalla oli rakenteilla 3 500 asuntoa. Aviapoliksen, Kivistön ja Tikkurilan hyvin etenevä rakentaminen luo talouden taantumasta huolimatta varovaista optimismia kaupungin verotulopohjan edelleen vahvistumiseen.

Vuonna 2016 kaupungin investointitaso laskee suurten liikennehankkeiden valmistuttua. Kaupunki investoi 97 milj. euroa mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin, kunnallistekniikan rakentamiseen sekä vielä noin 2 milj. euroa Kehä III rakentamiseen. Vantaa on rahoittanut valtion puolesta Kehä III toisen vaiheen peruskorjausta 39 milj. eurolla, jonka valtio maksaa kauppahintana kahdessa erässä Vantaalle vuosina 2016 ja 2017. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2015 ovat 103 milj. euroa (ennuste v. 2015 n. 147 milj. euroa) ja investointiosan netto 99,5 milj. euroa. Vaikka investointitaso laskee,

hiipunut vero- ja valtionosuustulokehitys ei riitä nostamaan vuosikatetta investointien tasolle ja kaupungin lainamäärä kasvaa vuonna 2016 noin 16 milj. eurolla (TA 2015:ssä nettolainanotto 89 milj. euroa)

Talouden tasapainottamisen jatkamisella varmistetaan kaupungin kilpailukykyisyys pidemmällä aikavälillä. Tiukalla maankäytön ja sopimuspolitiikan ohjauksella, investointien priorisoinnilla ja kaupunkitasoisella palveluverkkosuunnittelulla rajataan kaupungin investoinnit alle 100 milj. euron vuositasolle. Kaupungin lainamäärän kasvu pysäytetään taloussuunnitelman 2016–2019 kuluessa rajoittamalla toimintamenojen kasvua, verorahoituksen 2 - 4 -prosentin vuosittaisella kasvulla ja pitämällä kiinni asetetusta investointikatosta.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä kasvaa henkilöstösuunnitelmien mukaisesti hallitusti. Tulevien vuosien henkilöstömäärään vaikuttaa keskeisimmin lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen. Lisäksi uusilla lainsäädännön velvoitteilla, normeilla ja tuotantotavalla on vaikutusta henkilöstörakenteeseen tulevina vuosina.

Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Koko kaupunki	9 614	9 717	9 750	9 802	10 024	10 075
Sivistystoimen toimiala						
Henkilöstön kokonaismäärä*	5 341	5 311	5 325	5 365	5 385	5 424
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala						
Henkilöstön kokonaismäärä*	2 344	2 417	2 444	2 471	2 669	2 691
Suun terveydenhuollon liikelaitos						
Henkilöstön kokonaismäärä*	278	279	279	279	279	279
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala						
Henkilöstön kokonaismäärä*	648	687	683	678	676	669
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala						
Henkilöstön kokonaismäärä*	352	365	358	344	345	341
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos						
Henkilöstön kokonaismäärä*	431	428	432	437	442	442
Vantaan työterveys liikelaitos						
Henkilöstön kokonaismäärä*	65	65	67	68	69	70
Kaupunginjohtajan toimiala						
Henkilöstön kokonaismäärä*	150	160	157	155	154	154
Yleishallinto						
Henkilöstön kokonaismäärä*	5	5	5	5	5	5

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

Henkilöstömenot ovat jatkossakin iso osa kaupungin käyttömenoista. Tulevien vuosien henkilöstösuunnitelman lähtökohtana on talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa sovitut tavoitteet.

Taulukko 2. Asukas- ja henkilötyövuosien kehitys

	2012	2013	2014
Asukkaita	205 312	208 098	210 803
Henkilötyövuosi	8 144	8 076	8 154
Asukkaita/henkilötyövuosi	25,2	25,8	25,9

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2016–2019	11 %
2016–2023	23 %
2016–2027	32 %

Vuoteen 2019 mennessä Vantaan kaupungin nykyisestä henkilöstöstä jää ennusteiden mukaan eläkkeelle tai eroaa muusta syystä noin 2 400 henkilöä. Tulevien vuosien haasteena onkin osaavan henkilöstön varmistaminen sekä uusien toimintamallien kehittäminen erityisesti palvelutuotannon kriittisissä palveluissa. Vantaalla siirrytään eläkkeelle aiempaa myöhemmin. Vuoden 2014 lopussa henkilöstö eläköityi keskimäärin 63,1 vuoden iässä.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

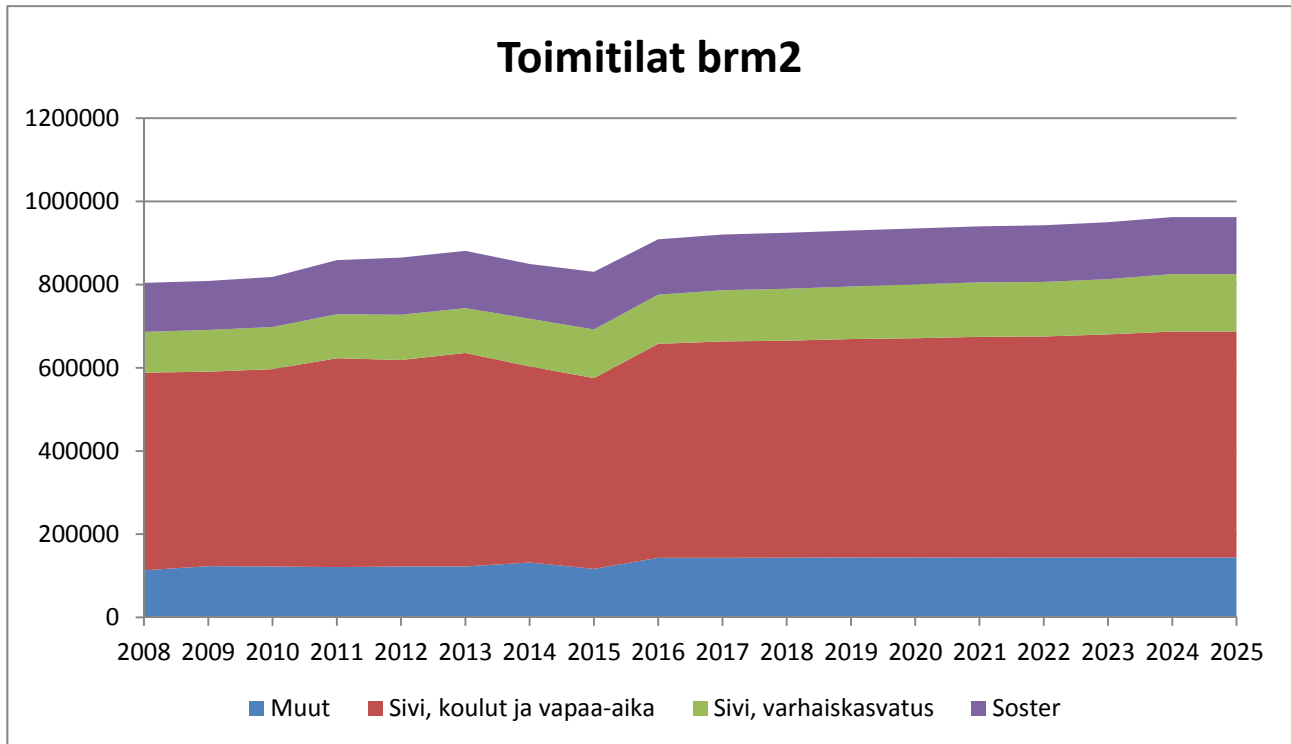
Alla olevista kuvista selviää

- kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti
- kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestökehitykseen

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen mm. huonokuntoisten rakennusten purkamisesta, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista.

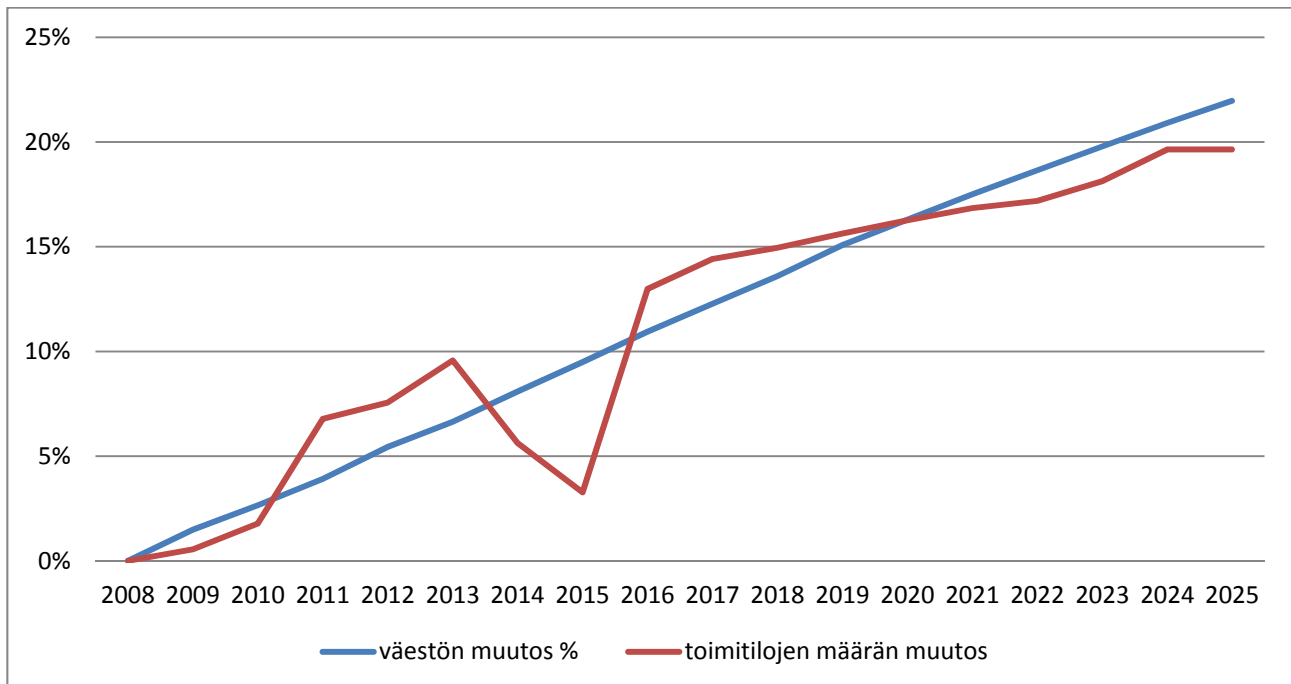
Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat päiväkotien ja koulujen sekä vanhuspalvelujen rakentamiseen. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden mukaisesti tilojen käytön tehokkuutta kasvatetaan hilliten tilakustannusten kasvua. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa.

VTK:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen.

Kuvio 20. Toimitilojen brm² kehitys 2008–2025

Ei sisällä uusia / tulevia vuokrattavia tiloja brm², konserniyhtiöiden rakentamia brm².
Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

Lähde: Tilakeskus

Kuvio 21. Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestökehitykseen

Lähde: Tilakeskus

Tuottavuusmittarit

Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	0,1 %	2,5 %	3,9 %	2,1 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos %	-2,3 %	-0,1 %	1,2 %	-0,4 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,44 %	4,60 %	4,10 %	4,30 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,6	3,7	3,8	3,9
Energiatehokkuus (kWh/rm ³)	Energiankulutus / tilavuus	61,7	61,5	61,0	61,0

Vertailukelpoista menokehitystä sekä suhteutettua menokehitystä vertaillaan edellisiin vuosiin. Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Terveysperusteiset poissaolot -mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaoloihin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitauodeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

Väestön kehitys ikäryhmittäin

1.1.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025
Väestö yhteensä	210 803	213 600	216 154	218 706	221 550	223 893	234 805
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät							
10kk-6v	16 490	16 451	16 457	16 567	16 756	17 019	17 839
10kk-2v	5 688	5 745	5 878	6 078	6 200	6 245	6 356
0 v.	2 642	2 761	2 842	2 868	2 894	2 912	2 939
1-2v	5 248	5 285	5 404	5 600	5 717	5 759	5 866
3-5v	8 118	7 977	7 882	7 820	7 974	8 170	8 644
6v	2 684	2 729	2 697	2 670	2 583	2 604	2 840
1-6v	16 050	15 991	15 983	16 090	16 274	16 533	17 349
Perusopetuksen ikäryhmät							
7-12v	14 926	15 328	15 710	15 942	16 218	16 169	16 296
13-15v	6 983	7 038	7 165	7 374	7 495	7 772	8 366
7-15v	21 909	22 366	22 875	23 316	23 713	23 941	24 662

1.1.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025
Nuorisopalvelujen ikäryhmät							
8-12	12 307	12 640	12 980	13 243	13 543	13 586	13 474
13-17	11 642	11 684	11 900	12 128	12 326	12 689	13 950
18-28	30 277	30 586	30 582	30 567	30 626	30 481	30 239
8-28	54 226	54 910	55 462	55 938	56 495	56 756	57 663
16-18	7 055	7 083	7 041	7 170	7 233	7 353	8 380
16-24	23 143	23 133	23 016	22 823	22 761	22 666	23 992
16-28	34 936	35 233	35 317	35 321	35 458	35 399	35 823
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät							
64+	30 540	31 789	32 889	34 044	35 114	36 160	41 085
75+	11 075	11 594	12 515	12 893	13 608	14 397	20 141
85+	2 355	2 517	2 745	2 960	3 101	3 297	4 567
65-74	19 465	20 195	20 375	21 151	21 506	21 763	20 945
75-85	8 720	9 077	9 769	9 933	10 507	11 100	15 573

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2016

Valtuustokauden 2013–2017 strategiaa toteutetaan valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 § mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Kaikista strategisista päämääristä ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin päämääriä toteutetaan toimialojen ja tulosalueiden tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoite-esitykset vuodelle 2016 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 3.9.2015, jolloin valtuustoryhmät ovat esittäneet kannanottonsa niihin. Kaupungin johtoryhmä on tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Kaupungin talous tasapainossa				
Strateginen päämäärä 1. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan				
1.1 Toimintamenojen kasvu.	Toimintamenojen kasvu-%	2,7 %	Talousarvion 2016 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, palvelutarpeen kasvu
1.2 Investointikaton noudattaminen ja investointiohjelman toteuttaminen kustannustehokkaasti.	Bruttoinvestointien max. euro-määrä	89 milj. euroa	Talousarvion 2016 mukainen	Talouden kehitys, rakentamiskustannusten kehitys
1.3 Joukkoliikenteen kuntaosuus on enintään 50 % (tulot/menot) ilman joukkoliikenteen infrakorvauksia.	Joukkoliikenteen kuntaosuus-% ilman infrakorvauksia	48,8 %	Enintään 50 %	Merkittävä kustannusten nousu liikennöinnin osalta (esim. polttoaineen hinta)
Strateginen päämäärä 2. Velkaantumiskehitys saadaan hallintaan				
2.1 Onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski.	Keskimääräinen lainamarginaali	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2014	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2016	Suomen luottoluokituksen las-ku ja sen heijastuminen koko kuntasektorin ja siten Vantaan kaupungin varainhankinnan mahdollisuuksiin ja kustannuksiin, jolloin kiinnostus kaupunkiin sijoituskohteena heikkenee. Resurssien riittävyys.
	Lainasalkun korkomenot suhteutettuna keskimääräiseen korkosidonnaisuuteen (duraatio)	Duraatio 0,55 v. 2014 lopussa Korkomenot 8,9 milj. euroa v. 2014	Duraatio vähintään 0,55 v. 2016 lopussa Korkomenot enintään 9,9 milj. euroa tai sen alle v. 2016	EKP:n koronnostojen aikais- tuminen, muu euroalueen tai globaali rahoituskriisi

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Strateginen päämäärä 3. Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan				
3.1 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vähintään 32 milj. euroa vuoden 2016 aikana.	Maanmyyntivoitot	35,5 milj. euroa	32 milj. euroa	Tarjonta ja kysyntä
3.2 EU- ja muun ulkopuolisen projektirahoituksen tehokas hyödyntäminen.	EU- ja muuta ulkopuolista rahoitusta saavien projektien määrä projektisalkkujärjestelmässä	Projektisalkkujärjestelmässä 29 kpl (tilanne 29.4.2015)	Määrä lisääntyy	Lisääntynyt kilpailu hankerahoituksesta
Strateginen päämäärä 4. Kumppanuuksien hyödyntäminen				
4.1 Sähköisten palveluiden kehittäminen toteutetaan yhdessä yhteistyökuntien kanssa.	Hyödynnettyjen palveluiden osuus itse tehdyistä	Ei ole hyödynnetty	Hyödynnettyjen palveluiden osuus 20 %	Toimintatapaerot yhteistyötoimien kesken
4.2 Cleantech-innovaatiokumppanuuksien hyödyntäminen.	Aloitettujen innovaatiokumppanuuksien määrä	Ei uuden lain mukaisia kumppanuuksia	3 aloitettua kumppanuutta	Osaamisen puute ja yritysten halukkuus
4.3 Uusiutuvan energian käytön lisääminen.	Kaavoitus luo mahdollisuuden aurinkoenergian kustannustehokalle käytölle	Aurinkoenergian käytön tukeminen kaavoissa satunnaista	Laaditaan ohje aurinkoenergian huomioonottamisesta kaavojen valmistelussa ja sitä sovelletaan kaavoissa	Osaaminen

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Kaupunkirakenne eheytyy				
Strateginen päämäärä 5. Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatukäytäviin				
5.1 Kaavoitetaan asuntorakentamisen kersalaa 250 000 k-m ² /vuosi.	Valmistuneiden kaavojen k-m ² /v määrä	209 209 k-m ²	250 000 k-m ²	Resurssit, tarjonta ja kysyntä sekä talouden kehitys
5.2 Joukkoliikenteen käyttäjämäärän kasvu.	Kehitetään toimintamalli joukkoliikenteen käyttäjämäärän kasvun mittaamiseen	Toimintamallia ei ole	Toimintamalli on luotu ja se on käytössä	HSL- alueen kuntien erilaiset intressit ja lukuisat muutokset joukkoliikennevyöhykkeissä
Strateginen päämäärä 6. Keskustat ovat eläviä, uudistuvia ja turvallisia				
6.1 Priorisoidaan keskustoihin sijoittuvia kaavahankkeita.	Keskusta-alueiden kaavat	2014 kaavoitusohjelma	2014 kaavoitusohjelman taso tai enemmän	Kumppaniriskit, taloustaantumaa
Strateginen päämäärä 8. Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista				
8.1 Kaupunki luo edellytykset vähintään 2 000 asunnon monipuoliselle asuntotutannolle.	Valmistuneiden asuntojen määrä	2 022	2 000	Tarjonta ja kysyntä sekä talouden kehitys
8.2 Pientaloalueiden tiivistäminen Maapoliittisten linjausten mukaisesti.	Tiivistämishankkeiden onnistumisen	Ei valmis	Tehty 3 kpl onnistuneesti	Kumppaniriskit, taloustaantumaa

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Kaupungin elinvoima vahvistuu				
Strateginen päämäärä 9. Uudistuva elinkeino- ja työllisyyspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Vantaalla.				
9.1 Kaupungin työllisyystilanne kehittyy suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla.	Työttömyysasteen muutos-% Työmarkkinatuen euromääräinen summa vuodessa	Vantaa: 11,6 % muutos +1,1 % Helsinki: 11,9 % muutos +1,6 % Espoo: 9,9 % muutos +1,5 % Vantaa: 10 919 758 € muutos + 12,2 % Helsinki: 32 361 657 € muutos +22,6 % Espoo: 8 966 647 € muutos +25,0 %	Kehitys on suotuisampaa kuin Helsingissä ja Espoossa Kehitys on suotuisampaa kuin Helsingissä ja Espoossa	Yleinen taloustilanne, lainsäädännön muutokset, valtion määrärahojen muutos työllisyyden hoidossa, TE-palveluiden toimintalinjaukset
9.2 Elinvoimaohjelmaa toteutetaan kaupungin työllisyystilanteen ja elinvoiman nostamiseksi.	Elinvoimaohjelman vuoden 2016 tavoitteet Kaupungin monimuotoisen työllistämisen tavoitteet	Tavoitteet määritellyt elinvoimaohjelmassa Määritellyt toimialoitain	Elinvoimaohjelma toteutuu vuodelle 2016 asetetun toimintasuunnitelman mukaisesti Toimialoille määritellyt tavoitteet toteutuvat	Yleinen taloustilanne Yleinen taloustilanne, uuden hallitusohjelman linjaukset
9.3 Joustavilla päivähoitopalveluilla tuetaan työllistymistä.	Päivähoitopaikka järjestetään työllistymistilanteessa kahden viikon kuluessa	2 vkoa	2 vkoa tai 1 viikossa kerhosta päivähoitoon	Riskinä on toimitilojen äkilliset korjaustarpeet, jotka vähentävät käytettävissä olevaa tilakapasiteettia

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Strateginen päämäärä 13. Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat				
13.1 Toteutetaan koulutus- ja nuorisotakuuta.	Perusopetuksen jälkeiseen jatko-koulutukseen sijoittuneiden %-osuus	99 %	99 %	Syrjäytymisen lisääntyminen, kohderyhmään kuuluvia ei tavoiteta, nuori ei halua hakeutua tai osallistua koulutukseen
13.2 Ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämiset vähenevät.	Tutkintotavoitteisen koulutuksen ja valmistavien koulutusten keskeyttämisprosentti	13 %	9 %	Moninaiset sosiaaliset haasteet, kuten syrjäytyminen
Palvelut uudistuvat				
Strateginen päämäärä 15. Uudistuvat palvelut vahvistavat asukkaiden hyvinvointia				
15.1 Kehitetään kaupunkitasoinen keskitetty monikanavainen asiakaspalvelumalli (ns. 1. taso).	Keskitettyjen ja kuvattujen asiakaspalveluprosessien määrä	Keskitettyä asiakaspalvelumallia ei ole	Monikanavainen asiakaspalvelumalli on kuvattu, määritelty ja tarvittavat kilpailutukset on tehty. Ensimmäisessä vaiheessa siirrettävät prosessit on sovittu. Toiminta alkaa 2017.	Toimialojen yhteistä tahtotilaa ei löydy
15.2 Kotona asuvien ikääntyneiden osuus kasvaa.	Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa	92,3 %	93,0 %	Kotihoidon palvelujen rajallisuus suhteessa asiakkaiden monimuotoistuviin palvelutarpeisiin

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
15.3 Sosiaalihuoltolain mukainen lastensuojelun rakennemuutos lisää ennaltaehkäisevää työtä ja vähentää lastensuojelutarvetta.	Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön tarve vähenee toimialojen ennalta ehkäisevällä työllä Sosiaalihuoltolain edellyttämät rakennemuutokset toteutuvat	8,4 % Vantaan 0 - 17-vuotiaista Nykyinen organisaatio ja lainsäädäntö	7,8 % Vantaan 0 - 17-vuotiaista Raportoidaan tehdyt uudistukset	Yhteiskunnallinen tilanne, mm. työllisyys, ei muutu paremmaksi perheiden kannalta; käytössä olevat menetelmät eivät riittävän vaikuttavia. Lain sisältämät menetelmät eivät ole vaikuttavia
Strateginen päämäärä 17. Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut				
17.1 Keskeisten palvelujen kustannustehokkuus on kilpailukykyinen.	Keskeisten palvelujen yksikkökustannukset suurten kaupunkien vertailussa	Vantaa on suurten kaupunkien vertailussa kustannustehokkuudeltaan kilpailukykyinen useimpien palvelujen osalta	Vantaa on kustannustehokkuudeltaan kuusikko-kaupunkien kärkijoukossa	Asiakaskunnan vaativuuden muutokset, kaupungin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa kuntayhtymien kustannustasoon
17.2 Uusi oppiminen ja uudet pedagogiset toimintatavat.	Esi- ja perusopetuksen kunta-, koulu- ja yksikkökohtaisia opetussuunnitelmia uudistettaessa kehitetään uusia pedagogisia toimintatapoja. Lukioden opetussuunnitelmauudistus ja sähköiset yo-kirjoitukset sekä ammatillisen koulutuksen TUTKE-uudistus (tutkintojärjestelmän kehittämisuudistus) edellyttävät uusia pedagogisia toimintatapoja.	Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö on käynnistynyt sekä kunta- että koulutasolla. Esiopetuksen opetussuunnitelmatyö on käynnistynyt (jo syksyllä 2014), Varian ops-työ on käynnissä ja lukioden opetussuunnitelmatyö ei ole vielä käynnistynyt.	Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukioden uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön. Variassa uusi tutkintojärjestelmä käytössä. Henkilöstö on ottanut haltuun uusia pedagogisia toimintatapoja.	Uudet opetussuunnitelmat, uusi oppiminen ja uudet pedagogiset toimintatavat eivät jalkaudu esiopetusryhmien, koulujen ja oppilaitosten arkeen

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2016	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Strateginen päämäärä 18. Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat lisäävät asiakkaan valinnanvapautta				
18.1 Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat toimialojen palvelutuotannossa lisääntyvät.	Palvelusetelin käyttö lisääntyy ja laajenee uusiin toimintoihin	Nykytilanne	Raportoidaan palvelusetelien käyttö sekä uudet käyttöönotetut palvelusetelit	Palvelusetelien laajan käytön mahdollistavan sähköisen järjestelmän käyttöönotto viivästyy
Strateginen päämäärä 19. Lisätään sähköistä asiointia ja itsepalveluja				
19.1 Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät.	Sähköinen asiointi ja itsepalvelut lisääntyvät	Käytössä olevat sähköisen asioinnin ja itsepalvelun muodot	Raportoidaan uudet keskeisimmät käyttöönotetut sähköisen asioinnin muodot	Toiminnan kehittämisen määrärahat, järjestelmien rajapinnat
19.2 Uusien sähköisten työviestinnän välineiden käyttö vakiintuu kaikilla tulosalueilla.	Työviestinnän välineiden koulutus- ja käyttöönottokonsepti on toteutettu	Valmistelu käynnistynyt	Toteutettu kaikilla tulosalueilla	Välineiden yhteensopivuus muiden tietoteknisten ohjelmien kanssa. Muutosvastarinta.
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta				
Strateginen päämäärä 20. Hyvällä strategisella johtamisella ja esimiestyöllä toteutetaan muutosta				
20.1 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään.	Sairauspoissaoloprosentti, käytyjen välittämisen keskustelujen kattavuus ja tapaturmatutkintojen kattavuus	Sairauspoissaoloprosentti 4,58 % (Muilta osin lähtötasoja ei voida asettaa, koska toimintamallit käynnistävät vasta vuonna 2015)	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 %, käytyjen välittämisen keskustelujen kattavuus 100 % ja tapaturmatutkintojen kattavuus 100 %	Esimiesten puuttumattomuus ja kiire, tapausten vaikeus, työhyvinvointiasiantuntijoiden tuen käynnistymisen viivästyminen
Strateginen päämäärä 21. Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen				
21.1 Osaamisen kehittämisen toimintamalli vakiintuu kaikilla tulosalueilla.	Oppimistyöpäivät, Työsuojelurahastolta saadun korvauksen suuruus	29 497 päivää, 247 138 euroa	Oppimistyöpäivät: 33 000 päivää, 300 000 euroa	Oppimistyöpäiviä ei raportoida, minkä vuoksi ne jäävät pois raporteista. Riskinä erityisesti työyhteisöjen kehittämispäivät ja ulkoisen koulutuksen oppimispäivät.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 ohjeen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa. Ohjeen mukaiset periaatteet astuivat voimaan 31.3.2015. Kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja tulosaluetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa konserni- ja asukaspalveluiden toimialalle sijoitettu riskienhallintapäällikkö yhteistyössä kaupunginjohtajan nimeämän riskienhallinnan ohjausryhmän kanssa. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä.

Toimialan johdolta, tulosalueilta, liikelaitoksilta ja tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien toteutuessa varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla. Riskienhallinta on olennainen osa Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteutumista.

Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Toimialojen, liikelaitoksien ja konserniin kuuluvien yhtiöiden tulee omia tavoitteita asettaessaan arvioida ja ottaa huomioon tavoitteisiin liittyvät riskitekijät. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen määrittelyn pohjalta muodostuu pohja vuosittaiselle riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Riskienhallintaan liittyvät toimiala-, liikelaitos-, ja yhtiötasoiset raportointiajankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitteluohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat, liikelaitokset sekä konserniin kuuluvat yhtiöt raportoivat riskienhallinnastaan käyttäen laadittua riskienhallintasuunnitelmaa.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2016 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määrärahaajaon tehtäväalueille, tulosalueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa / johtokunnissa tulosityksittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin. Kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen valmistellut muutokset mm. toimialojen väliset siirrot on tehty tulosaluetauolle. Siirroissa vastaanottavana osapuolena olevien toimialojen tulee kohdentaa siirretyt meno- ja tulomäärärahat käyttösuunnitelmissaan alemmille suunnittelutasoille.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä valtuustokauden strategia, strategian päämäärät sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta. Palvelutuoannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Lautakunnan tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2016, lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 10, 10 20, 10 40, 10 50, 11 10 sekä kaupunginjohtajan ja konserni- ja asukaspalvelujen toimialojen määrärahojen käyttösuunnitelmat. Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti.

Liikelaitoksen johtokunnan päättämä liikelaitoksen talousarvio annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi toimielinten käyttösuunnitelmien yhteydessä tammikuussa 2016. Kaupungin talousarviossa määritellään liikelaitoksille sitovat tavoitteet, joita liikelaitosten talousarvioiden tulee noudattaa, ja joiden toteutumisesta tulee raportoida osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Liikelaitosten sitovia eriä koskevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto liikelaitoksen johtokunnan esityksestä.

Kaupungin merkittävälle tytäryhteisöille asetetaan vuodesta 2015 lähtien kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaisia täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Konsernipalvelujen apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla ja oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien, virastojen ja laitosten on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle katsaus talousarvion toteutumisesta taloussuunnittelun ohjeiden mukaisesti. Lisäksi konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue koostaa osavuosikatsaukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten tilanteen mukaan. Vuoden 2016 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa touko- ja lokakuussa sekä vuoden 2017 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuosikatsauksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuosikatsauksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, johtokunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BI-raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain tulosaluetasolla SAP:in BI-raportoinnin tietojen perusteella talouspalvelukeskuksen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain taloussuunnittelun antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa Talousarviokohta

10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunginjohtajan toimiala	tulot ja menot
17	Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	tulot ja menot ilman vok
17 70	Työllisyyspalvelut	toimintakate
12	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH	tulot ja menot
12 20	Erikoissairaanhoito	tulot ja menot
13	Sivistystoimen toimiala	tulot ja menot
13 70	Ammatillinen koulutus	toimintakate
13 80	Aikuisopisto	toimintakate

Käyttötalousosa Talousarviokohta

13 85	Musiikkiopisto	toimintakate
13 86	Kuvataidekoulu	toimintakate
14 0	Kaupunkisuunnittelulautakunta	tulot ja menot
14 5	Tekninen lautakunta	tulot ja menot ilman vok
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 50	Kuntatekniikan keskus	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate
14 7	Ympäristölautakunta	tulot ja menot
14 75	Rakennusvalvonta	toimintakate

Tuloslaskelmaosa

Verotulot	tulot
Valtionosuudet	tulot
Korkotuotot liikelaitoksilta	tulot
Korkotulot	tulot
Muut rahoitustulot	tulot
Liikelaitosten peruspääoman tuotto	tulot
Korkomenot	menot
Muut rahoitusmenot	menot

Investointiosa

91 1	Rakennukset	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Perusparannukset	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / menot
93 1 - 93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 7	Kehärata	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95 1	Kiinteän omaisuuden osto	toimielin (kh/kala)/ tulot ja menot
95 2	Maa-alueiden kunnostus	toimielin (kala/ktj)/ tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	kohde / tulot ja menot

Rahoitusosa

Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
Nettolainanotto	nettolainanotto

Liikelaitokset

210	Vantaan Työterveys liikelaitos	korvaus peruspääomasta ja lainan korko
211	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit
213	Suun terveydenhuollon liikelaitos	korvaus peruspääomasta, lainan korko, liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Toimialojen väliset siirrot talousarviossa 2016

Siirtyvä kokonaisuus	Mistä	Minne	EUR
2 kulttuurituottajaa, palkkavaraus ja toimintaraha	Konserni- ja asukaspalvelut/asukaspalvelut	Sivistystoimen toimiala/kulttuuripalvelut	130 646
Kaupunkijuhla	Yleishallinto	Sivistystoimen toimiala/kulttuuripalvelut	40 000
Vakanssin siirto	Kaupunginjohtajan toimiala/henkilöstöpalvelut	Sivistystoimen toimiala/kulttuuripalvelut	37 678

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
10 Yleishallinto	B	27 519	1 873
11 Kaupunginjohtajan toimiala	B	19 833	2 322
17 Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	B	42 024	4 726
17 70 Työllisyyspalvelut	N	33 078	4 526
12 Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman ESH	B	436 425	70 895
12 20 Erikoissairaanhoido	B	226 731	600
13 Sivistystoimen toimiala	B	399 893	37 528
13 70 Ammatillinen koulutus	N	35 704	2 200
13 80 Aikuisopisto	N	4 384	1 578
13 85 Musiikkiopisto	N	3 996	955
13 86 Kuvataidekoulu	N	872	274
14 0 Kaupunkisuunnittelulautakunta	B	9 856	38 632
14 5 Tekninen lautakunta	B	80 806	130 278
14 51 Joukkoliikenne	B	54 361	13 490
14 50 Kuntatekniikan keskus	N	42 140	22 000
14 52 Varikko	N	4 727	5 662
14 7 Ympäristölautakunta	B	3 714	491
14 75 Rakennusvalvonta	N	2 936	3 500
Rahastot	N	2 356	501
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		950 663
Valtionosuudet	B		183 850
Korkotuotot liikelaitokselta	B		170
Korkotulot	B		14 360
Muut rahoitustulot	B		17 551
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B		71
Korkomenot	B	9 900	
Muut rahoitusmenot	B	691	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakennukset	B	14 590	
91 2 Peruskorjaukset	B	22 835	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 750	
92 Aineeton omaisuus	B	6 200	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	37 865	150
94 Irtain omaisuus	B	6 350	
95 Kiinteä omaisuus	B	10 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	905	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	8 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		781
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		114 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	97 800	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset			23 800
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos		2 684	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		1 650 926	1 650 926

Toimialoittain vertailu 2015–2019 ja kehys

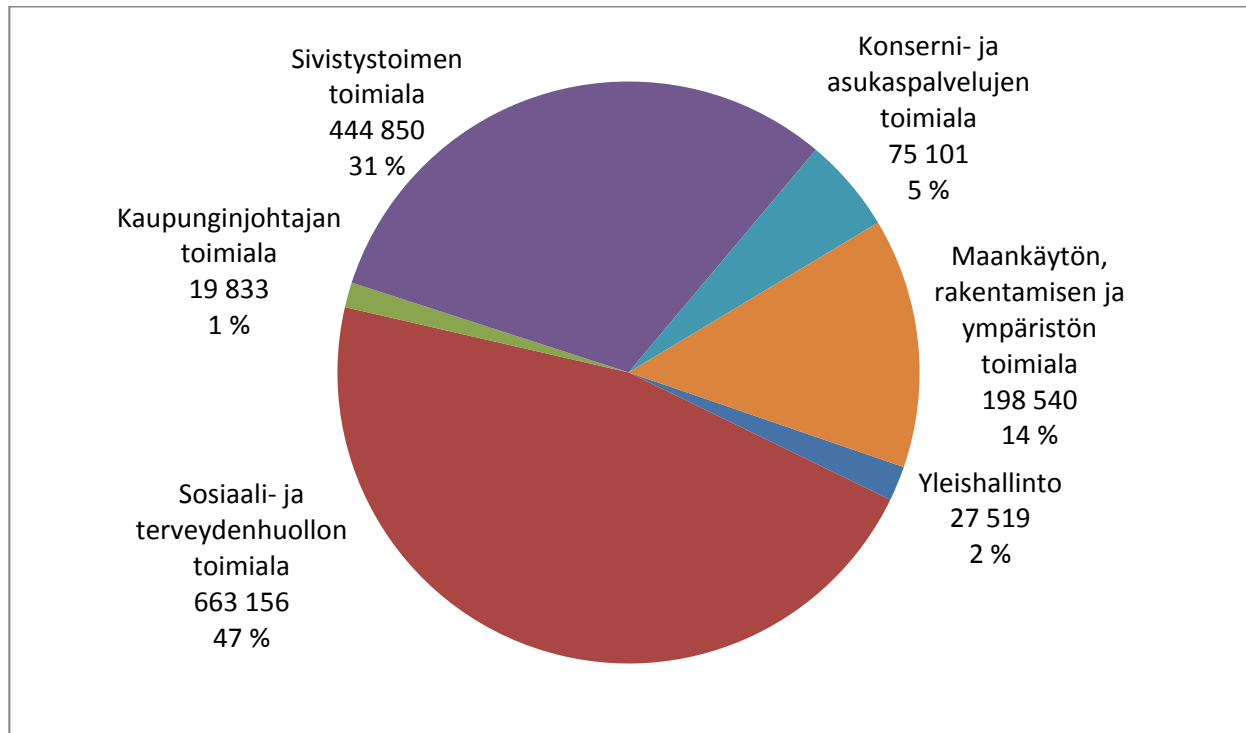
1000 euroa	TP 2014	KS 2015	KEHYS 2016	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Yleishallinto								
Tulot	2 143	2 100	1 810	1 873	1 873	1 910	1 948	1 987
Menot	-25 881	-28 278	-27 775	-27 559	-27 519	-27 932	-28 351	-28 776
Toimintakate	-23 738	-26 179	-25 965	-25 686	-25 646	-26 022	-26 403	-26 789
Kaupunginjohtajan toimiala								
Tulot	2 170	1 970	2 286	2 322	2 322	2 368	2 416	2 464
Menot	-17 249	-19 906	-19 916	-19 870	-19 833	-20 127	-20 429	-20 735
Toimintakate	-15 079	-17 935	-17 630	-17 548	-17 511	-17 759	-18 013	-18 271
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala ilman VOK								
Tulot	15 594	14 131	10 352	9 252	9 252	9 437	9 626	9 818
Menot	-67 335	-71 295	-74 741	-75 145	-75 101	-76 228	-77 371	-78 532
Toimintakate	-51 741	-57 164	-64 389	-65 893	-65 849	-66 791	-67 746	-68 714
Sosiaali- ja terveydenhuolto, ilman ESH								
Tulot	65 483	68 900	71 495	70 895	70 895	72 313	73 759	75 234
Menot	-408 543	-423 357	-435 197	-436 425	-436 425	-442 971	-449 616	-456 360
Toimintakate	-343 060	-354 457	-363 702	-365 530	-365 530	-370 658	-375 857	-381 126
Erikoissairaanhoito								
Tulot	717	0	0	600	600	612	624	637
Menot	-214 701	-212 320	-226 731	-226 731	-226 731	-230 132	-233 584	-237 088
Toimintakate	-213 985	-212 320	-226 731	-226 131	-226 131	-229 520	-232 960	-236 451
Sivistystoimen toimiala								
Tulot	41 237	42 733	43 822	42 534	42 534	43 385	44 252	45 137
Menot	-427 227	-439 263	-442 016	-444 642	-444 850	-451 516	-458 288	-465 163
Toimintakate	-385 990	-396 530	-398 194	-402 108	-402 316	-408 131	-414 036	-420 026

1000 euroa	TP 2014	KS 2015	KEHYS 2016	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala ilman VOK ja Kehä III								
Tulot	201 019	188 449	200 463	201 553	205 053	209 486	214 079	218 843
Menot	-175 828	-176 419	-186 303	-189 540	-189 540	-192 383	-195 269	-198 198
Toimintakate	25 191	12 029	14 160	12 013	15 513	17 103	18 810	20 645
Rahastot yhteensä								
Tulot	565	1 090	1 112	501	501	502	504	505
Menot	-1 981	-2 797	-2 838	-2 356	-2 356	-2 371	-2 400	-2 428
Toimintakate	-1 416	-1 707	-1 726	-1 855	-1 855	-1 869	-1 896	-1 923
Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	328 927	319 373	331 340	329 530	333 030	340 013	347 208	354 626
Menot	-1 338 746	-1 373 635	-1 415 517	-1 422 269	-1 422 356	-1 443 660	-1 465 308	-1 487 280
Toimintakate	-1 009 819	-1 054 262	-1 084 177	-1 092 739	-1 089 326	-1 103 647	-1 118 099	-1 132 654
Rahoitus								
Tulot	1 093 994	1 121 256	1 169 282	1 154 889	1 164 939	1 184 270	1 224 857	1 260 488
Menot	-9 286	-18 543	-12 407	-10 260	-10 560	-15 662	-20 665	-25 667
Toimintakate	1 084 708	1 102 713	1 156 875	1 144 629	1 154 379	1 168 608	1 204 192	1 234 821
Investointiosa								
Tulot	9 867	5 058	4 123	3 650	3 650	3 500	3 499	3 500
Menot	-156 625	-130 617	-99 625	-100 491	-100 495	-117 904	-97 215	-98 260
Netto	-146 758	-125 559	-95 502	-96 841	-96 845	-114 404	-93 716	-94 760
Kaikki yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	1 432 788	1 445 687	1 504 745	1 488 069	1 501 619	1 527 783	1 575 564	1 618 614
Menot	-1 504 657	-1 522 795	-1 527 549	-1 533 020	-1 533 411	-1 577 226	-1 583 188	-1 611 207
Toimintakate	-71 869	-77 108	-22 804	-44 951	-31 792	-49 443	-7 623	7 407

1000 euroa	TP 2014	KS 2015	KEHYS 2016	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vantaan työterveys liikelaitos								
Tulot	6 660	6 460	6 464	6 749	6 749	6 668	6 788	6 911
Menot	-6 210	-6 333	-6 397	-6 536	-6 536	-6 607	-6 706	-6 806
Toimintakate	450	127	67	213	213	61	82	105
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos								
Tulot	36 019	36 520	37 335	37 474	37 474	38 143	38 621	39 402
Menot	-33 094	-34 675	-35 622	-35 761	-35 761	-36 298	-36 842	-37 395
Toimintakate	2 925	1 846	1 713	1 713	1 713	1 845	1 779	2 007
Suun terveydenhuollon liikelaitos								
Tulot	22 138	22 648	23 101	22 818	22 818	23 161	23 508	23 861
Menot	-22 130	-22 332	-22 397	-22 346	-22 346	-22 576	-22 915	-23 259
Toimintakate	7	316	703	472	472	584	593	602
Liikelaitokset yhteensä								
Tulot	64 816	65 628	66 900	67 042	67 042	67 971	68 917	70 174
Menot	-61 433	-63 340	-64 416	-64 643	-64 643	-65 481	-66 463	-67 459
Toimintakate	3 383	2 288	1 713 770	2 398	2 398	2 490	2 455	2 715

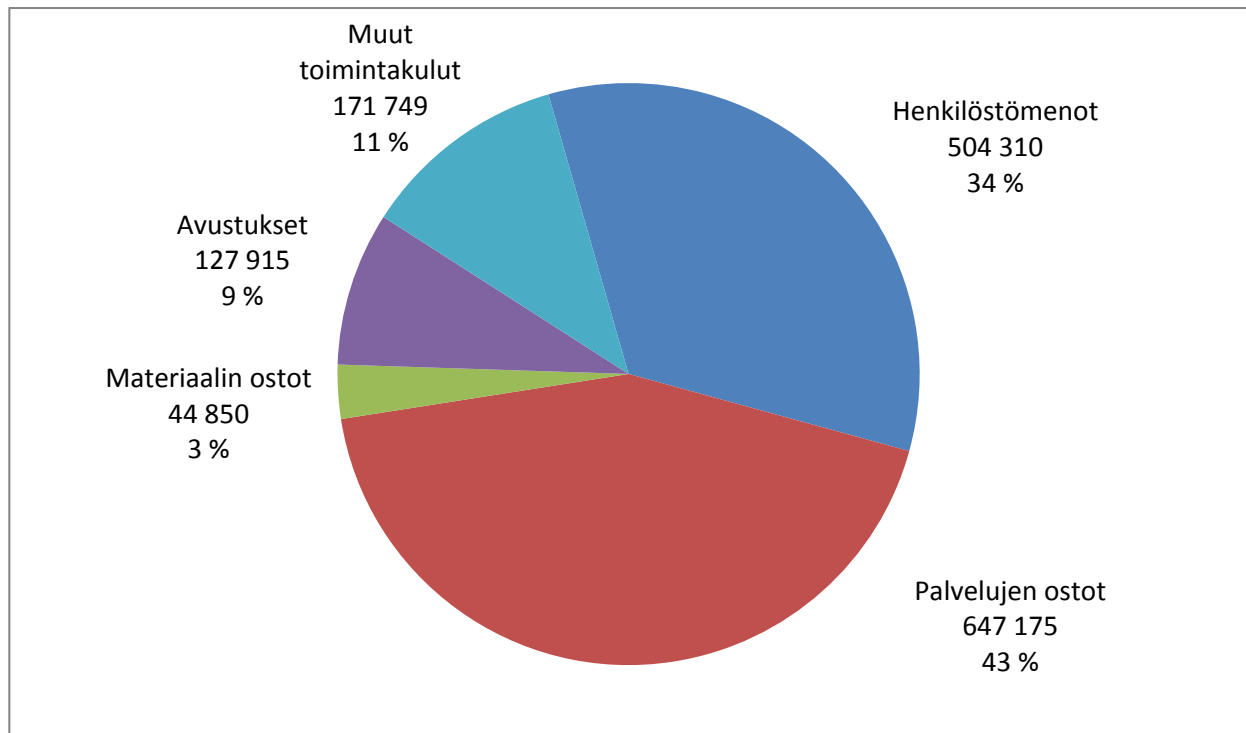
Toimintamenot toimialoittain

(sisäiset erät mukana, ilman valmistus omaan käyttöön)

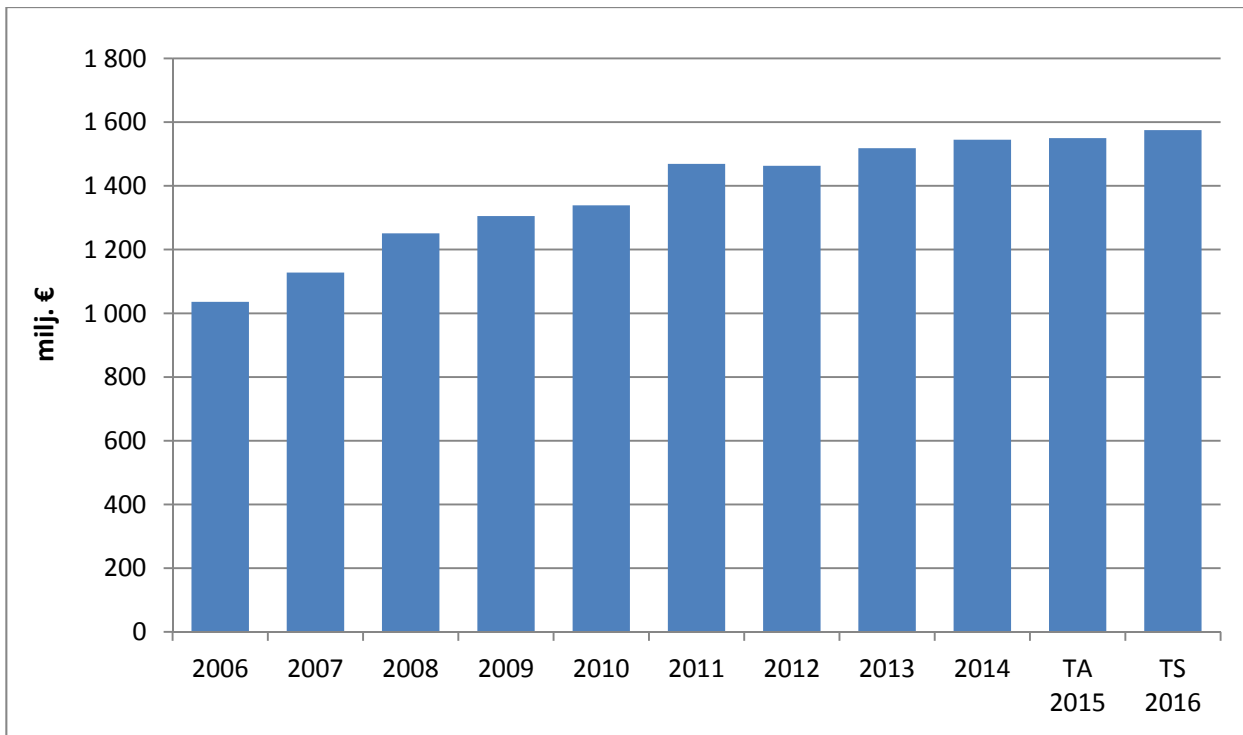

Toimintamenot menolajeittain kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä

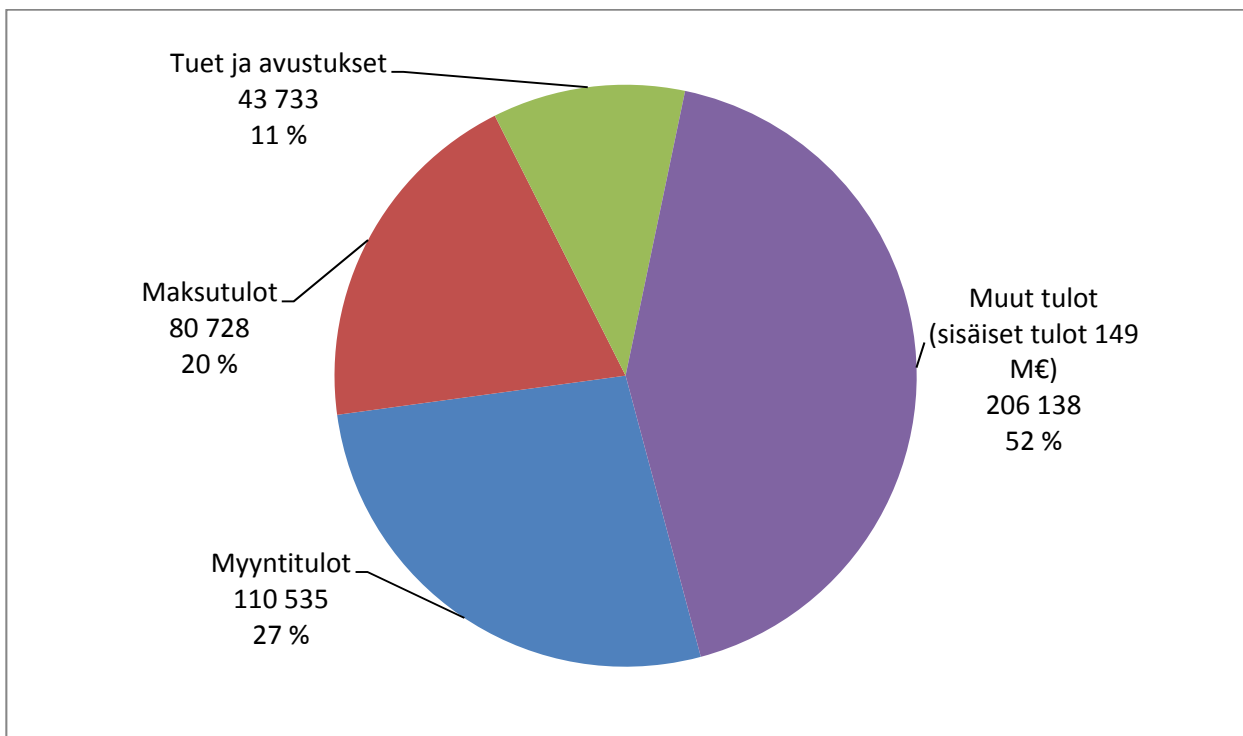
(sisäiset erät mukana, ilman valmistus omaan käyttöön)

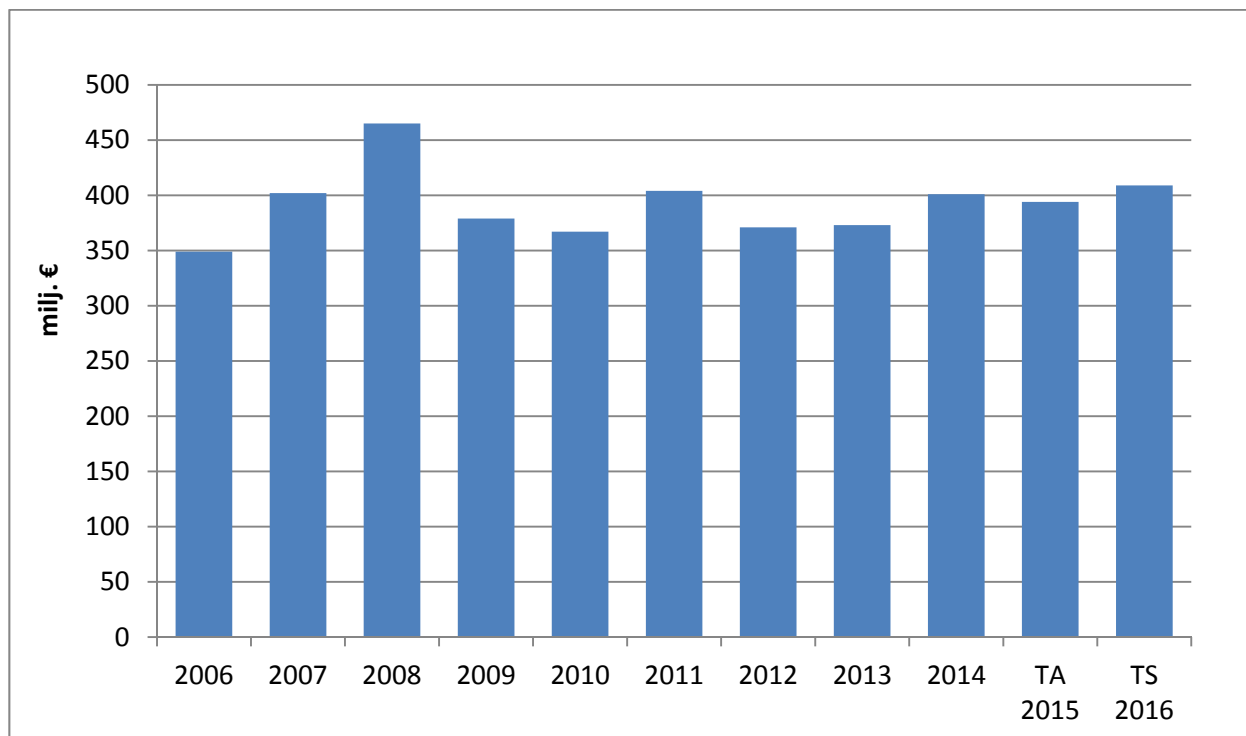
Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

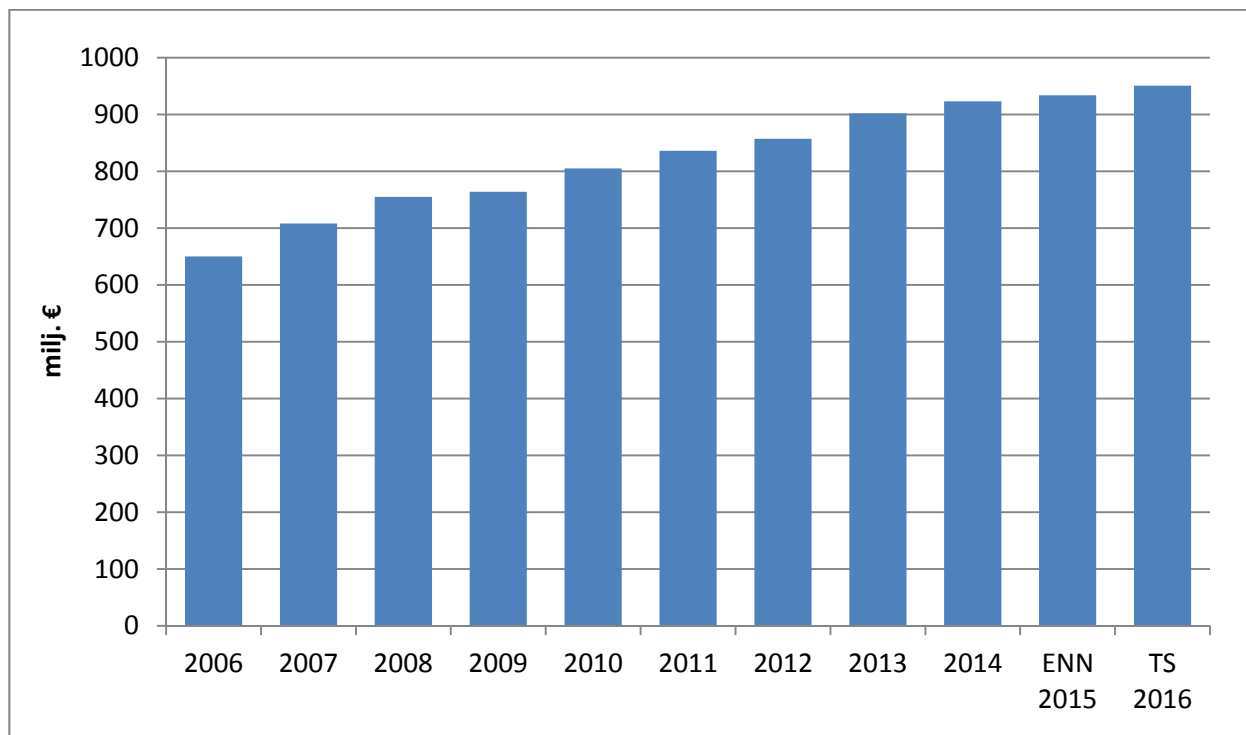
Toimintatulot tulolajeittain kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

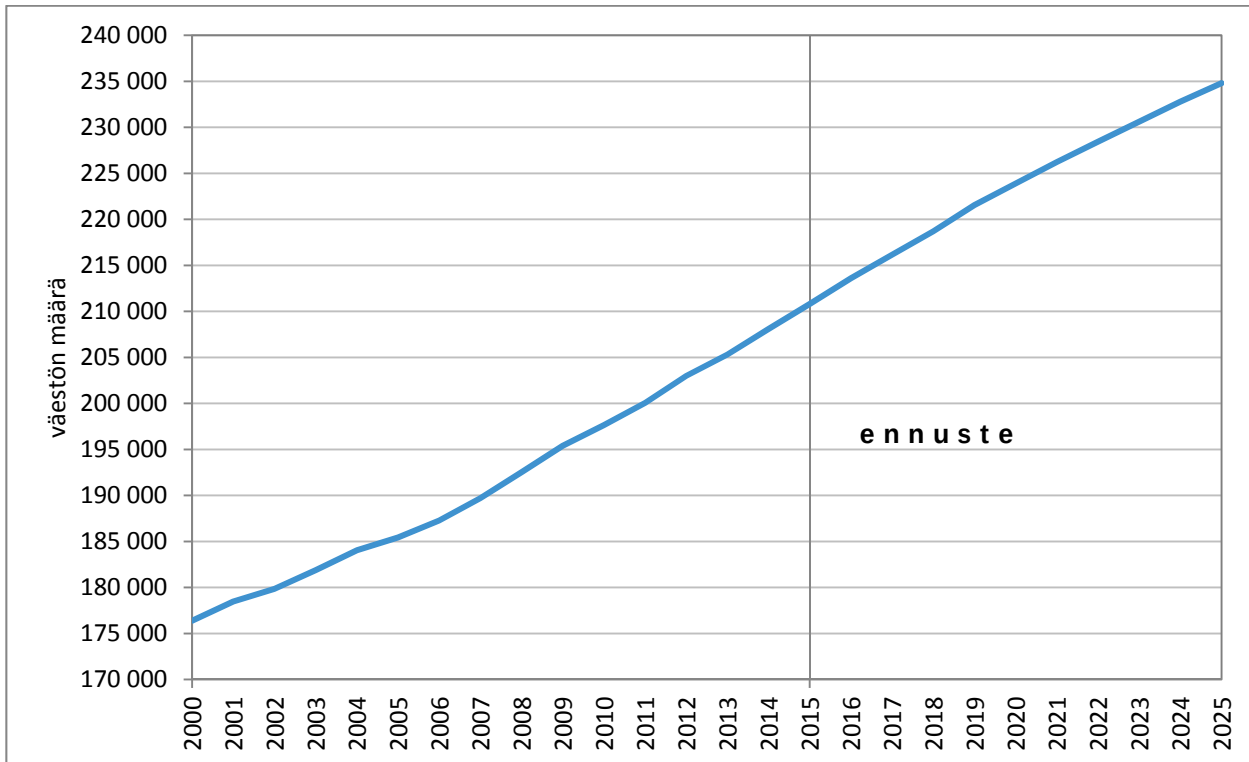
Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

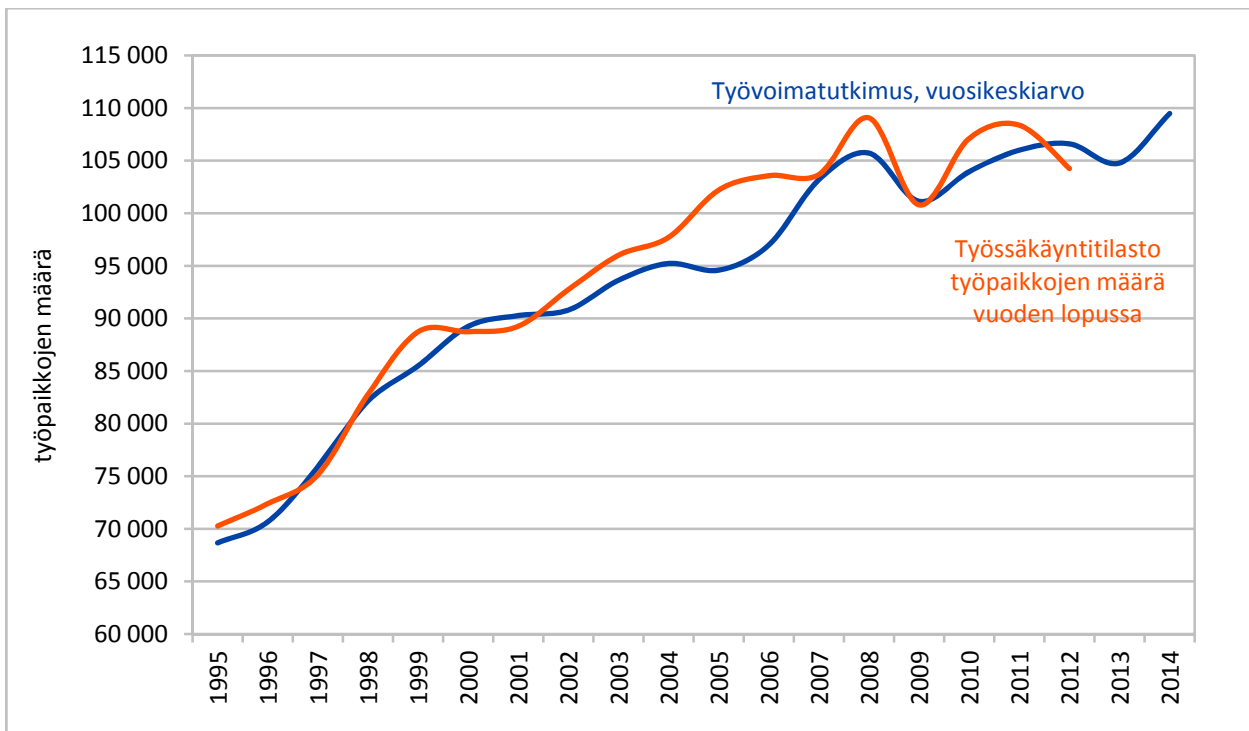

Väestökehitys

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan kaupunki

Työpaikkakehitys

Lähde: Tilastokeskus

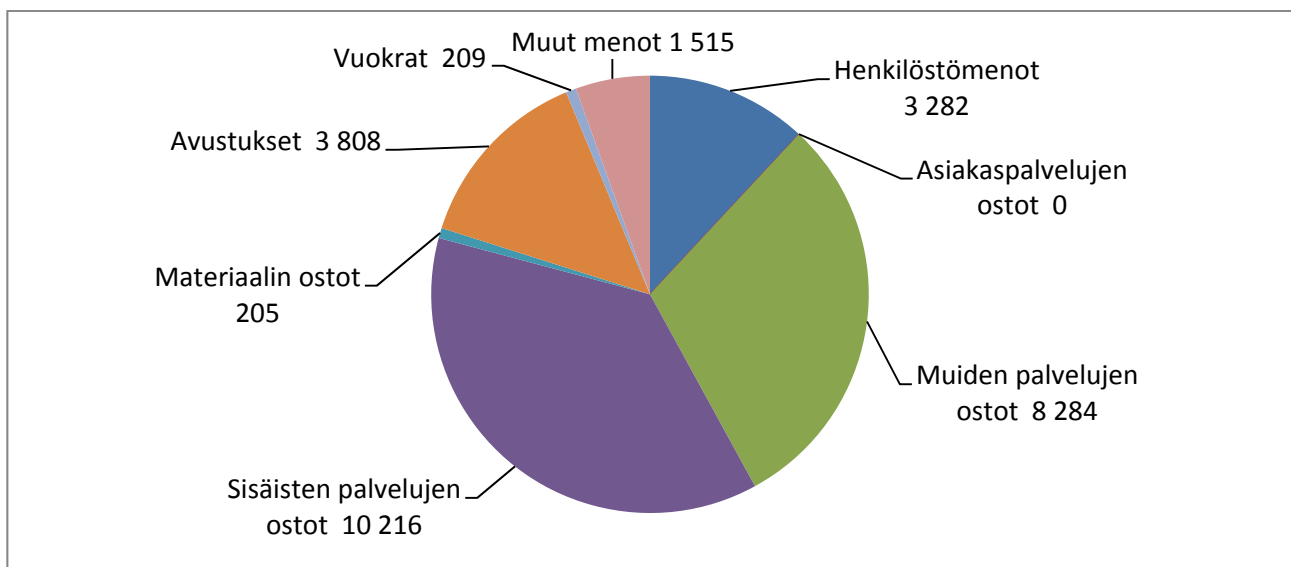
YLEISHALLINTO

10

Yleishallinto

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	2 143	2 100	1 873	1 873	1 910	1 948	1 987
Menot	-25 881	-28 278	-27 559	-27 519	-27 932	-28 351	-28 776
Toimintakate	-23 738	-26 179	-25 686	-25 646	-26 022	-26 403	-26 789

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	0	26	24	24
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	300	290	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	1 842	1 784	1 849	1 849
Tulot yhteensä	2 143	2 100	1 873	1 873
Henkilöstömenot	-2 007	-3 642	-3 282	-3 282
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8 652	-8 524	-8 284	-8 284
Sisäisten palvelujen ostot	-9 903	-10 125	-10 216	-10 216
Materiaalin ostot	-124	-209	-205	-205
Avustukset	-4 003	-4 102	-3 848	-3 808
Vuokrat	-201	-185	-209	-209
Muut menot	-991	-1 492	-1 515	-1 515
Menot yhteensä	-25 881	-28 278	-27 559	-27 519
Toimintakate	-23 738	-26 179	-25 686	-25 646
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-23 738	-26 179	-25 686	-25 646

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	5	5	5	5	5	5
Määräaikaisen henkilöstön lkm						
Henkilöstön kokonaismäärä	5	5	5	5	5	5

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Päivi Kimpimäki

Puheenjohtaja: Tapani Salmi

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	300	290	0	0	0	0	0
Menot	-318	-393	-1	-1	-1	-1	-1
Toimintakate	-18	-103	-1	-1	-1	-1	-1

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	300	290	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	300	290	0	0
Henkilöstömenot	-289	-348	-1	-1
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-26	-32	0	0
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-11	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-1	-2	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-318	-393	-1	-1
Toimintakate	-18	-103	-1	-1
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-18	-103	-1	-1

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii yleisten vaalien toimittamisesta siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle.

Vuonna 2016 ei ole säännönmukaisia vaaleja, mutta talousarviossa on varauduttu keskusvaalilautakunnan kokouskuluihin. Vuonna 2017 toimitetaan kuntavaalit, 2018 presidentinvaali ja 2019 eduskunta- sekä euro-parlamenttivaalit.

Valtio maksaa kunnille kertakorvauksen valtiollisten vaalien toimittamisesta. Korvaus on vähintään 2,10 euroa/ äänioikeutettu kunnan asukas.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-926	-958	-977	-977	-992	-1 007	-1 022
Toimintakate	-926	-958	-977	-977	-992	-1 007	-1 022

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-638	-648	-647	-647
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-150	-173	-173	-173
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-5	-7	-7	-7
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-133	-130	-150	-150
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-926	-958	-977	-977
Toimintakate	-926	-958	-977	-977
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-926	-958	-977	-977

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston kahteentoista kokoukseen, kahteentoista valtuustoinfoon ja kolmeen seminaaripäivään. Talousarviokohdalla on varauduttu myös luottamushenkilöiden tietotekniikan käytöstä aiheutuviin kustannuksiin.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Helena Hyvönen

Puheenjohtaja: Juha Malmi

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-451	-512	-519	-519	-527	-535	-543
Toimintakate	-451	-512	-519	-519	-527	-535	-543

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-341	-332	-337	-337
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-79	-155	-155	-155
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-2	-5	-5	-5
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-29	-20	-21	-21
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-451	-512	-519	-519
Toimintakate	-451	-512	-519	-519
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-451	-512	-519	-519

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla, arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvottava sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saatettava ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen tulosalueen ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastusyhteisön kustannukset sekä valtuustokauden lautakunnan koulutuksen järjestämisen.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Puheenjohtaja: Tapani Mäkinen

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	1 843	1 810	1 873	1 873	1 910	1 948	1 987
Menot	-10 587	-12 526	-12 085	-12 045	-12 226	-12 409	-12 595
Toimintakate	-8 744	-10 716	-10 212	-10 172	-10 316	-10 461	-10 608

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	0	26	24	24
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	1 842	1 784	1 849	1 849
Tulot yhteensä	1 843	1 810	1 873	1 873
Henkilöstömenot	-739	-2 315	-2 297	-2 297
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8 327	-8 101	-7 943	-7 943
Sisäisten palvelujen ostot	-6	0	0	0
Materiaalin ostot	-115	-185	-193	-193
Avustukset	-370	-401	-100	-60
Vuokrat	-40	-33	-38	-38
Muut menot	-991	-1 492	-1 514	-1 514
Menot yhteensä	-10 587	-12 526	-12 085	-12 045
Toimintakate	-8 744	-10 716	-10 212	-10 172
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-8 744	-10 716	-10 212	-10 172

Toiminnan kuvaus

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, yleisjaoston, nuorisovaltuuston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 ja yleisjaoston 10 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja suunnitellaan olevan 7 kpl vuoden 2016 aikana.

Nuorisovaltuuston tärkein tehtävä on vantaalaisten lasten ja nuorten edunvalvonta. Nuorisovaltuusto seuraa kaupungissa tapahtuvaa nuoria koskevaa päätöksentekoa ja pyrkii jo valmisteluvaiheessa vaikuttamaan niin, että tehdyt päätökset ovat nuorien kannalta hyviä ja toimivia. Yhteistyötä koulujen ja oppilaitosten oppilaskuntien kanssa jatketaan mm. osallistumalla Vaikuttaja-päivän toteuttamiseen. Nuorisovaltuusto näkyy entistä paremmin nuorille suunnatuissa sekä alueellisissa tapahtumissa ja mediassa aktivoiden nuoria vaikuttamaan nuoria koskeviin asioihin. Vuoropuhelua ja yhteistyötä erilaisten toimintaryhmien, päättäjien

ja nuorten parissa työskentelevien kanssa lisätään. Vuoden 2015 marraskuussa valittiin uudet nuorisovaltuutetut kaudeksi 2016–2017. Seuraavat vaalit ovat vuonna 2017.

Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 100 500 euroa.

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun sekä lisäksi aluetoimikuntien alueellisiin projekteihin erillisen suunnitelman mukaan. Talousarvio sisältää myös varauksen Suomi 100 -juhlavuoden valmisteluun Vantaalla.

Lisäksi 50 000 euroa varataan kaupunginhallituksen menokohdalle Vantaan tapahtumakaupungin näkyvyyden lisäämiseen. Aiemmin kaupunginhallituksen menokohdalle ns. kumppanuushankkeisiin varatusta summasta 300 000 euroa on siirretty sivistystoimeen liikunta- ja kulttuuripalvelulle vastaavaan käyttöön.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 730 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen ja se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 400 kesätyöntekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 120 000 euroa mahdollistaa noin 20 henkilön terveystieteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen. Lisäksi on varattu oppisopimuskoulutukseen 135 000 euroa liittyen terveystieteiseen tehtävävaihtoon.

Talousarvioon on varattu 120 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet HSY:lle ja Uudenmaan liitolle.

Vantaan Veden HSY:lle siirtyneen henkilöstön eläke- ja varhe-maksuvelvoitteisiin on budjetoitu 374 750 euroa. EVTEK-kuntayhtymän purkamisesta johtuvia eläkemenoperusteisia menoja on budjetoitu 136 256 euroa.

Kaupungin osuus verotuskustannusten kattamisessa on 5 525 116 euroa.

Historiatyötä varten on varattu yhteensä 71 000 euroa. Viime vuosien arkeologisten kaivausten tulokset julkaistaan Keskiaikaiset kylät -teoksessa, jonka teksti valmistuu vuoden 2015 aikana, mutta taitto-, painatus- ja julkistamiskulut, 14 000 euroa, siirretään vuodelle 2016. Vuonna 2016 Historiatoimikunta keskittyy jo olemassa olevan tutkitun historiallisen tiedon saattamiseen yleisölle saavutettavaan muotoon: 1) arkeologisen puiston toteuttaminen keskiaikaisen Lillaksen kylätontille 14 000 euroa 2) Håkansbölen kartanoon liittyvien lukuisten selvitysten ja tehtyjen suunnitelmien yhteenveto power point -esityksenä 16 000 euroa sekä 3) Matkamme Vantaan historiassa -kirjan pohjalta tehtävä verkkohistoria 16 000 euroa. Lisäksi Kaupunginmuseon julkaisema Matkamme -kirja, runsaasti kuvitettu yleisteos Vantaan historiasta, julkaistaan venäjänkielisenä painoksena, jonka käännös-, toimitus-, taitto- ja painokustannuksiin on varattu 11 000 euroa. Vuosien 2017–2019 aikana valmistellaan ja aloitetaan Vantaan historiasarjan viimeisimmän osan kirjoitustyö. Teoksen tulee olla valmis kaupungin 50-vuotisjuhlavuonna 2024. Myös Håkansbölen kartanon historiasta kirjoitetaan julkaisu. Lisäksi Vantaan historiaa viedään nykyajan tarpeiden mukaisesti verkkoon mahdollisimman yleisöystävällisessä formaatissa. Toimikunta valmistautuu myös osallistumaan Suomen 100-vuotisjuhlatoimintaan vuonna 2017.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-13 599	-13 889	-13 977	-13 977	-14 187	-14 399	-14 615
Toimintakate	-13 599	-13 889	-13 977	-13 977	-14 187	-14 399	-14 615

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-70	-63	-13	-13
Sisäisten palvelujen ostot	-9 897	-10 125	-10 216	-10 216
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	-3 633	-3 701	-3 748	-3 748
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-13 599	-13 889	-13 977	-13 977
Toimintakate	-13 599	-13 889	-13 977	-13 977
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-13 599	-13 889	-13 977	-13 977

Tiede- ja tutkimuskeskustusten avustusta varten on varattu yhteensä 3 187 516 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuisen käyttöavustukseen on varattu uuden sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön.

Katun metro-tutkimusohjelmaan on varattu 88 500 euron määräraha.

Vantaan osuus aluepelastuslaitoksen menoihin on 10 216 022 euroa.

HRI-hankkeelle (avoin data, pks-yhteistyö) on varattu 13 140 euroa.

KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

11

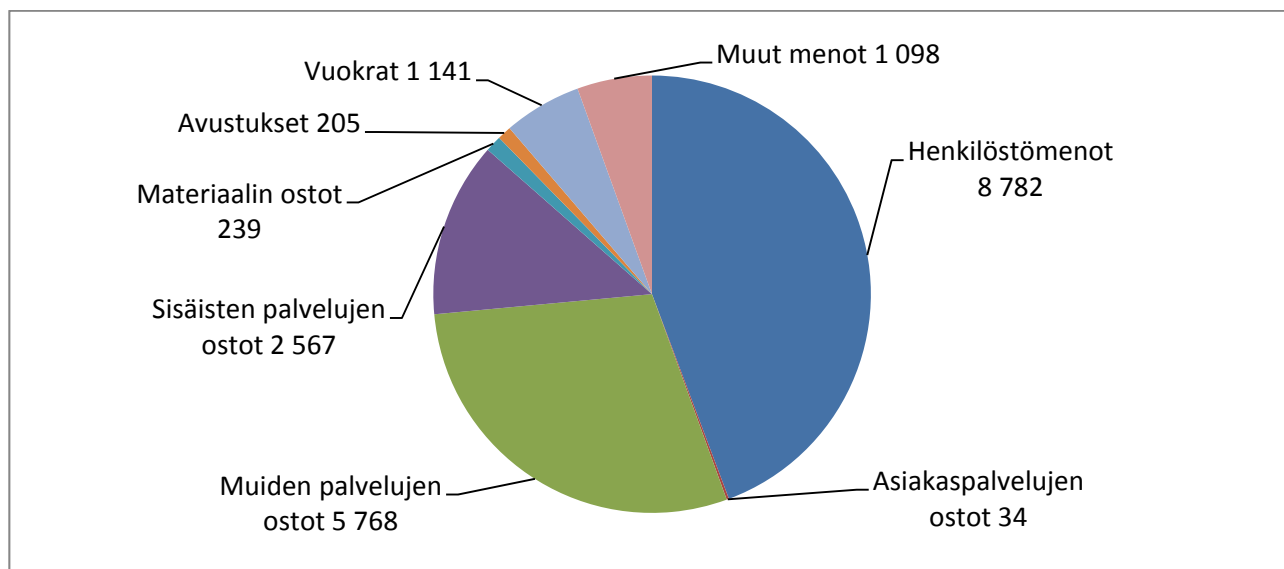
Kaupunginjohtajan toimiala

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	2 170	1 970	2 322	2 322	2 368	2 416	2 464
Menot	-17 249	-19 906	-19 870	-19 833	-20 127	-20 429	-20 735
Toimintakate	-15 079	-17 935	-17 548	-17 511	-17 759	-18 013	-18 271

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	5	18	3	3
Maksutulot	2	0	0	0
Tuet	2 132	1 950	2 313	2 313
Muut tulot	28	2	6	6
Sisäiset tulot	3	0	0	0
Tulot yhteensä	2 170	1 970	2 322	2 322
Henkilöstömenot	-7 980	-8 775	-8 819	-8 782
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-34	-34	-34
Muiden palvelujen ostot	-4 981	-5 215	-5 735	-5 768
Sisäisten palvelujen ostot	-2 403	-2 567	-2 567	-2 567
Materiaalin ostot	-142	-335	-239	-239
Avustukset	-177	-430	-205	-205
Vuokrat	-1 040	-1 037	-1 141	-1 141
Muut menot	-523	-1 514	-1 131	-1 098
Menot yhteensä	-17 249	-19 906	-19 870	-19 833
Toimintakate	-15 079	-17 935	-17 548	-17 511
Poistot	-207	-207	-30	-30
Yk-lisät	8 642	8 373	0	8 761
Laskennalliset yhteensä	8 435	8 166	-30	8 732
Tilikauden tulos	-6 645	-9 770	-17 578	-8 779

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunginjohtajan toimiala valmistelee ja panee täytäntöön kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvat asiat sekä ohjaa ja avustaa kaupungin muita toimielimiä. Kaupunginjohtajan toimiala vastaa keskitetysti suunnittelusta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta.

Talousarviokohtaan sisältyvät päätöksentekoa palvelevat kaupunginjohtajan toimialan tulosalueet / tulosityksiköt:

- Yleisjohto: kaupunginjohtajan toimiala yhteiset, kehitysprojektit
- Kaupunginkanslia: yhteiset menot (sisältäen pääkaupunkiseudun yhteistyötä ja kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskevat asiat ja kaupungin valmius- ja turvallisuusasiat), hallintopalvelut, lakiasiat ja sihteeristö
- Sisäinen tarkastus
- Taloussuunnittelu: taloussuunnittelu, strategia, tietopalvelu
- Henkilöstökeskus: työnantajapalvelut, henkilöstöedut, henkilöstön hyvinvointi, henkilöstön yhteistointiryhmä, henkilöstön kehittäminen, henkilöstöpalvelut, luottamusmies- ja työsuojelutoiminta, henkilöstön työterveyshuolto
- Elinkeinopalvelut: yhteiset toiminnot, elinkeinojohtajan hankkeet, yritysneuvonta ja matkailu, kansainväliset asiat sekä viestintä ja markkinointi

Tulokortin keskeiset tavoitteet

Kaupunginjohtajan toimialan tulosalueiden yhteisenä tavoitteena vuonna 2016 on edelleen kehittää toimialan ja sen tulosalueiden roolia kaupunginjohtajan johtamisen tukena vuonna 2015 toteutettujen tulosalueiden johtamisjärjestelmien arviointien ja CAF-arvioiden tulosten ja niistä tehtyjen johtopäätösten perusteella.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Työskentelytapojen tehostaminen: Työviestinnän välineet otetaan käyttöön kaupunginlaajuisesti ja niitä hyödynnetään tehokkaasti.	Matkakulut ja matkustamiseen käytetty aika vähenee. Mahdollisuus myös tilankäytön tehostamiseen. Etätyömahdollisuudet parantuvat. Työaika voidaan käyttää tehokkaammin, jolloin yksilön ja koko organisaation tuottavuus paranee.	2015-2017
Toimielinten, toimielinten jäsenten ja kokousten määrän vähentäminen mm. tulevien rakennemuutostusten vuoksi. Valmistelu yhteistyössä luottamushenkilöjohdon kanssa	Palkkioiden, matkakulujen, ansionmenetykskorvausten pienentyminen.	2016, voimaan valtuustokauden vaihtuessa 2017
Tiedolla johtamisen hankkeen toteuttaminen	Toimintaa koskevien tietojen läpinäkyvyys ja analysointimahdollisuuksien parantuminen	2015-2017

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
6AIKA-hankkeen ja HRI-palvelun hyödyntäminen	Avoimuus ja läpinäkyvyys, mahdollisuudet myös kustannussäästöihin. Kaupungin tarjoaman avoimen datan hyödyntäminen Vantaalaisen yritystoiminnan edistämiseksi.	2015-2017
Taloustalutusten järjestäminen sekä esimiehille että työntekijöille, joiden tehtäväkuvaan sisältyy taloushallinnon tehtäviä	Kustannustietoisuus, budjetoinnin ja kirjausten laadun paraneminen	2015-2017
Ohjelmatyön kehittäminen ja siihen liittyvä resurssien käytön tehostaminen	Selkeä tavoitteisto, resurssien käytön tehokkuuden lisääntyminen	2015-2017
Projektimallin ja projektisalkunhallinnan käytön vakiinnuttaminen ja laajentaminen sekä hyödyntäminen yhteistyöprojekteissa	Toimintatapojen yhdenmukaistuminen, projektitoiminnan ja siihen sitoutuneiden resurssien läpinäkyvyys	2015-2017
Säästövapaiden pitämiseen kannustaminen	Säästöt henkilöstömenoissa.	2016-2018
Tuottavuuden parantaminen palkanlaskennassa. Hijat- henkilöstöhallinto- ja palkanlaskentajärjestelmän perusprosessien ja teknologian uudistaminen.	11 htv henkilöstöpalveluissa ja mahdollinen vaikutus opettajien palvelukseenottoprosessiin.	2015-2018
Rekrytoinnin tukiprosessien uudistaminen. Selvitetään prosessien tuotantotapa ja harkitaan järjestelmämuutoksesta luopumista.	Mahdollisuus kustannushyötyihin ja saadaa samalla ajantasainen rekryjärjestelmä.	2016-2017
Etäopetuksen lisääminen valmennuksissa ja kehittämishankkeissa.	Vähentää valmennuksiin käytettävää aikaa kun matkustus vähenee. Oppimisen vaikuttavuus paranee.	2016-2017
Sairauspoissaolojen ennaltaehkäiseminen: Evälke 100 %:sti käytössä, korjaavan työn malli käyttöön sekä läheltäpiti ja tapaturmien tutkinta käytössä. Lisäksi työterveyshuollon palvelujen kehittäminen vaikuttavampaan suuntaan.	2,5 milj. euroa.	2016-2017
Työterveyshuollon kustannustason nousua hillitään rajoittamalla työterveyshuollon lääkäripalveluita osana työterveyshuoltoa.	Akuuttisairaanhoidon voidaan hakeutua vain hoidon tarpeen arvioinnin kautta.	2016-2018
Yritysmönteinen Vantaa - koulutusohjelma kaupungin esimiehille ja luottamushenkilöille, koulutustilaisuuksiin kutsutaan mukaan myös yrittäjiä. Lisätään yrittäjyyskasvatusta ja tietoa yrittäjyydestä toisen asteen koulutuksessa	Kaikki toimialat mieltävät yritysmönteisyyden positiiviset vaikutukset Vantaan talouteen. Toisen asteen koulutukseen kaikille pakolliseksi ”yrittäjyysosaaminen”. Lisäksi valinnaisiin osiin tulee ”yritysosaamisen suunnittelu” ja ”yrityksessä toimiminen”.	

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Kaupunginjohtajan toimiala vastaa elinvoimaohjelman toimeenpanosta ja seurannasta. Esimies- ja työyhteisövalmennuksilla tuetaan johtamista haastavassa taloustilanteessa lukuisten muutoshaasteiden keskellä. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet sisältyvät vuoden 2016 talousarvioon ja niiden edistymistä seurataan.

Itsearviointien tulokset

Kaupunginjohtajan toimialan tulosalueiden yhteinen tavoite on vuonna 2015 ollut toimialan ja sen tulosalueiden roolin kehittäminen kaupunginjohtajan johtamisen tukena. Tavoitteen edistämiseksi pidettiin keväällä 2015 kajo-tulosalueiden kehittämistilaisuus, jossa toimialan kehittämiskohteiksi todettiin kaupunkitasoisten raportointien selvittäminen ja kehittäminen sekä tiiviimpi yhteistyö seuraavan valtuustokauden strategian valmistelussa ja viestinnässä.

Kevään 2015 aikana jokaisella tulosalueella toteutettiin johtamisjärjestelmän arviointi, joka sisälsi CAF-itsearviointimallin osa-alueet johtajuus, henkilöstö ja henkilöstötulokset. Samanaikaisesti tarkasteltiin Kunta10-kyselyn tuloksista ja työolojen arvioinnista sovittuja kehittämistoimenpiteitä. Tulokset on käsitelty tulosalueiden johtoryhmässä.

Arviointi toteutettiin Webropol-kyselynä ja sen erityisenä tavoitteena oli kehittää tulosalueen johtamista ja koko toimintaa.

Aikaisempaan arviointiin verrattuna yhteistyön kaupunginjohtajan toimialan tulosalueiden välillä koettiin edistyneen.

Henkilöstöjohtamisen osalta on nähty tärkeänä, että tavoitteet, osaamisen kehittäminen ja palkitseminen muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Erityishaasteena nousee esiin tietoteknisten mahdollisuuksien soveltaminen omaan työtehtävään.

Yleisjohto

Sisältää kaupunginjohtajan käyttövarat, toimialan yhteiset menot sekä varaukset strategisten projektien omarahoitusosuuksiin.

Kaupunginjohtajan käyttövaroissa on varauduttu Arttu 2 – arviointitutkimusohjelman rahoitusosuuteen 12 000 euroa.

Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslian tulosalue vastaa hallintojohtajan johdolla kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen esityslistojen valmistelusta ja pöytäkirjojen laatimisesta, päätösten täytäntöönpanosta sekä kaupungin yhteisistä ja kaupunginjohtajan toimialan lakiasioista. Lisäksi tulosalue huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tarvitsemista hallintopalveluista, yleisten vaalien järjestelyistä, PKS- ja seutuyhteistyön valmistelusta, kaupunkitason turvallisuus- ja valmiusasioista sekä kansainvälisten asioiden hoidosta.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Taloussuunnittelu

Taloussuunnittelun tulosalue koostuu kolmesta yksiköstä, joita ovat taloussuunnittelu-, strategia- ja tietopalveluyksiköt. Taloussuunnittelun tulosalue vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman sekä strategian valmistelusta ja raportoisesta. Lisäksi taloussuunnittelu vastaa kaupunkitasolla keskitetyistä tilasto- ja tutkimuspalveluista, laatutyöstä sekä palveluverkkosuunnittelun kehittämisestä ja koordinoimisesta. Uusia käynnistettyjä toimintoja ovat projektisalkunhallinta kaupungin projektimalliin perustuen sekä yhtenäinen prosessienkuvausjärjestelmä, joiden pääkäyttäjyydet ovat taloussuunnittelun tulosalueella.

Vuoden 2016 keskeisiä tavoitteita tulosalueella ovat mm. tietopalveluyksikön tietotuotannon arviointi ja uudistaminen, tiedolla johtamisen kehittämishankkeen toteuttaminen, SAP-toiminnanohjausjärjestelmän versionvaihto ja siihen liittyvä kehittäminen sekä seuraavan valtuustokauden strategian valmistelun suunnittelu. Tärkeässä roolissa on edelleen kaupungin talouden tasapainottamiseen perustuva talousarviovalmistelu sekä ajantasainen ja laadukas talousraportointi.

Henkilöstökeskus

Henkilöstökeskus muodostuu kahdesta tulosyksiköstä: työnantaja- ja henkilöstöpalvelut. Työnantajapalveluiden visiona on, että ”olemme arvostettu, aktiivinen uudistaja sekä rohkea esimiesten ja johdon sparraaja” Henkilöstöpalveluiden visiona on, että ”olemme luotettava ja asiakkaan tarpeet tunteva kokonaisvaltaisten palvelusuhdepalveluiden tuottaja, jolla on käytössään modernit tuotantovälineet ja tehokkaasti toimivat tuotantoprosessit”. Koko tulosalueen toiminnan tavoitteena on tukea yhtenäisiä esimiestyön käytäntöjä koko kaupungissa.

Talous- ja velkaohjelman sekä jatkuvien muutosten takia henkilöstöammattilaisten rooli esimiesten tukijana ja sparraajana on korostunut. Kaikki henkilöstökeskuksen systemaattiset esimiesvalmennukset ja konsultaatiot tukevat johtamista haastavassa taloustilanteessa lukuisten muutoshasteiden parissa.

Resursseja on taloussuunnitelmassa suunnattu erityisesti:

- kaupungin henkilöstön työterveyspalveluihin;
- työsuhdematkalippuuteen;
- johtamisen valmiuksien kehittämiseen: ylimmän johdon valmennus, johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamiseen sekä uusien ja nykyisten lähiesimiesten valmennuksiin (Esimiehenä Vantaalla ja Tajua-valmennukset);
- työyhteisöjen kehittämisen tukeen (mm. konsultointi ja valmennukset),
- palkitsemisjärjestelmän elementteihin: Tuloksellinen työyhteisö - palkintorahat ja pitkään palvelleiden palkitseminen;
- hyvinvoinnin edistämiseen ja tukemiseen (henkilöstöliikunta ja varaus ”Mun Elämä -hankkeeseen);
- työpaikkaruokailun subventio-osuuteen sekä
- hr-järjestelmien käyttö- ja kehittämiskustannuksiin (painotus nykyjärjestelmän teknologian uusimisessa).

Palvelussuhde- ja palkkapalveluja sekä rekrytoinnin tukipalveluja tuotetaan henkilöstöpalveluista keskitysti kaikille toimialoille. Keskeinen osa palvelutuotannossa on esimiehille annettava tuki palvelussuhdeasioiden hoidossa. Tavoitteena on, että palveluprosessien tehokkuus parane, ja että Henkilöstöpalveluissa tapahtuva manuaalinen tarkastustyö vähenee ja yksikön palvelutehtävien vaatimassa osaamisessa korostuu tiedon, asiakkuuksien ja palvelussuhdeprosessien kokonaishallinta.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden tulosalue vastaa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeino- ja kansainvälistymispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Tulosalueelle kuuluu myös yhteistyö metropolialueen kilpailukykystrategian toteutuksessa, kaupungin viestinnän, matkailun ja markkinoinnin suunnittelu, ohjaus ja valvonta. Lisäksi tulosalue hakee Vantaalle aktiivisesti uutta yritystoimintaa sekä tarjoaa niille tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita. Elinkeinopalvelut on Vantaan osalta vastuussa myös mm. Suomen suurimpien kaupunkien yhteisen EU-hankkeen, 6Aika-strategian, ohjauksesta ja koordinoinnista. Elinkeinopalvelujen alle on koottu kaikkien 6Aika strategiaa toteuttavien hankkeiden talouden seuranta. Elinkeinopalveluihin on siirretty toimialojen välisenä siirtona asukaspalveluista 6Aika- Avoin osallisuus ja Asiakkuus hankkeen (33 000 euroa), tietohallinnosta 6Aika-Avoin data kärkihanke (datan avaus) hankkeen (150 000 euroa) sekä ympäristökeskuksesta Ilmastokatu hankkeen (89 000 euroa) talousarviot.

Vantaan kaupunki hyödyntää kaupungin kansainvälistä osaamispohjaa ja verkostoja sekä kehittämistyösääntä että niiden rahoituksessa. Vuoden 2016 aikana otetaan käyttöön kaupungin uusi kaupunkimarkkinoinnin yhteistyömalli sekä yritysten yhteistyötila. Taloussuunnitelmavuosina elinkeinopalveluiden tavoitteena on toimintojen tehostaminen ja säästöjen hakeminen toimitilojen käytön ja henkilöstöresursoinnin tehostamisella sekä ostopalvelujen hallitulla hyödyntämisellä.

Tulosalue toteuttaa keskeisesti elinvoimaohjelmaa vielä vuoden 2016 osalta ja valmistautuu uuden ohjelmakauden aloittamiseen. Määrärahoja kohdennetaan jatkossa entistä keskitetymmin tulosalueen perustehtävien ja sen toimintaa vahvasti ohjaavan elinvoimaohjelman toteuttamiseen.

Hankerahoituksessa merkittävimmät muutokset kohdentuvat PKS-yhteistyön ja verkostokumppanuuksien tasolle, joita hyödynnetään osana elinvoimaohjelman toteuttamista. Elinvoimaohjelmaa 2014–2016 toteutetaan vuoden 2016 osalta erikseen vahvistettavan toimenpidesuunnitelman pohjalta.

Elinkeinopalveluiden projektit 2016

- Aviapolis City; toimintakulut 213 000 euroa
- 6Aika strategiatoimisto, Avoin innovaatioalusta ja Avoin Data; toimintakulut 248 000 euroa

Muut elinkeinopalveluiden hankkeiden alla olevat kustannukset kohdistuvat seuraavasti

- Kansainväliset verkostot ja jäsenyydet 134 000 euroa
- PKS-Yhteistyö 686 000 euroa
- Verkstopartnerit 186 000 euroa
- Elinvoimaohjelma 420 000 euroa
- Hautomo/kiihdyttämö/POLKU hanke 88 000 euroa

Talousarvion henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	147	153	151	150	149	149
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	7	6	5	5	5
Henkilöstön kokonaismäärä	150	160	157	155	154	154

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Kaupunginjohtajan toimialan %-osuus koko kaupungin henkilöstöstä	1,5 %	1,5 %	1,6 %	1,6 %
Henkilöstökeskuksen järjestämät oppimispäivät	1 458	1 675	1 500	1 500

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Työterveyshuollon kustannukset, euroa per työntekijä	454	348	413	415
Palkkalaskelmia per käsittelijä, 1 htv				
Muut sopimusalat	6 486	6 651	6 701	7 400
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	4 187	4 217	4 250	4 270
Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES)	5 049	4 935	7 231	6 923
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat	13,4	13,6	14,3	14,1
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	22,9	23,2	24,1	24,5
Kunnallinen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimus (TTES)	79,2	85,2	88,8	100,5
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	309	382	400	440
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	1 088	1 247	1 300	1 400
Kaupunginvaltuuston kokoukset	11	11	11	11
alle 3h kokousten %	63,6	63,6	63,6	63,6
Kaupunginhallituksen kokousmäärät	20	21	21	21
Käännöstyöt	3 189	2 540	2 700	2 600

KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA

17

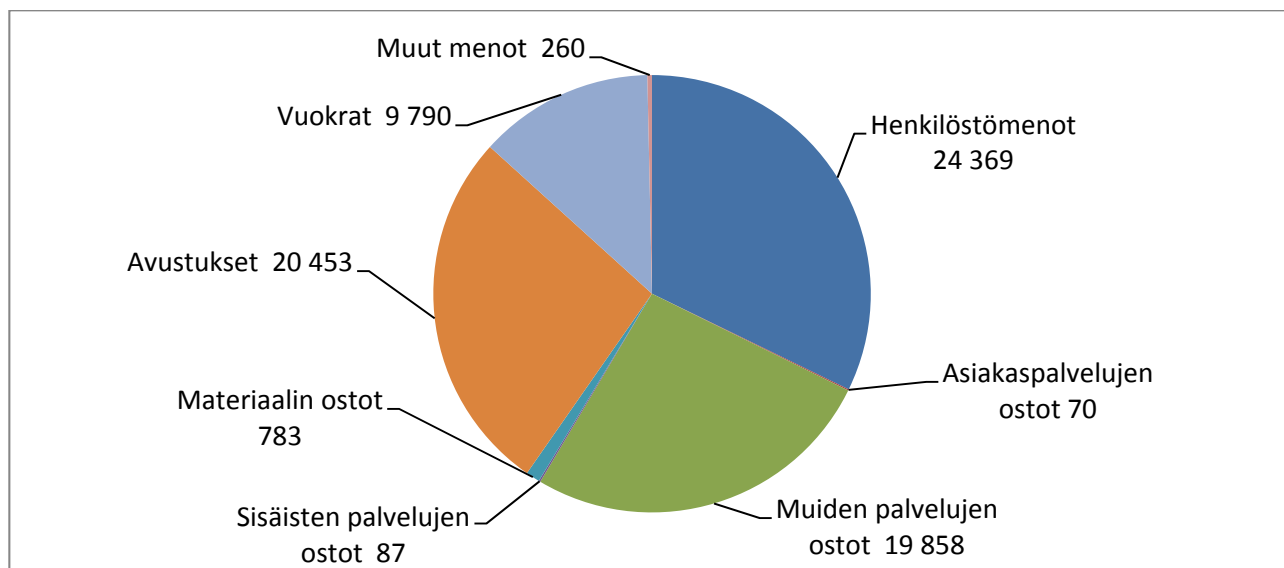
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala yhteensä

Vastuuhenkilöt: Martti Lipponen ja Jaakko Niinistö

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	15 594	14 131	9 252	9 252	9 437	9 626	9 818
Valmistus omaan käyttöön	699	850	569	569	580	592	604
Menot	-68 034	-72 145	-75 714	-75 670	-76 808	-77 963	-79 136
Menot ilman VOK	-67 335	-71 295	-75 145	-75 101	-76 228	-77 371	-78 532
Toimintakate	-51 741	-57 164	-65 893	-65 849	-66 791	-67 746	-68 714

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	8 020	8 073	3 759	3 759
Maksutulot	33	12	95	95
Tuet	5 020	4 444	4 063	4 063
Muut tulot	651	702	728	728
Sisäiset tulot	1 870	899	607	607
Tulot yhteensä	15 594	14 131	9 252	9 252
Valmistus omaan käyttöön	699	850	569	569
Henkilöstömenot	-25 169	-27 435	-24 282	-24 369
Asiakaspalvelujen ostot	-128	-385	-70	-70
Muiden palvelujen ostot	-15 388	-19 585	-19 989	-19 858
Sisäisten palvelujen ostot	-232	-5	-87	-87
Materiaalin ostot	-4 697	-1 307	-783	-783
Avustukset	-13 096	-12 902	-20 453	-20 453
Vuokrat	-9 387	-10 277	-9 790	-9 790
Muut menot	63	-249	-260	-260
Menot yhteensä	-68 034	-72 145	-75 714	-75 670
Toimintakate	-51 741	-57 164	-65 893	-65 849
Poistot	-7 099	-7 443	-8 842	-8 913
Yk-lisät	27 832	21 187	0	23 930
Laskennalliset yhteensä	20 733	13 744	-8 842	15 017
Tilikauden tulos	-31 009	-43 419	-74 735	-50 832

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan organisaatio käsittää konsernipalveluiden neljä tulosaluetta (rahoitus, talouspalvelukeskus, hankintakeskus, tietohallinto), kaksi liikelaitosta (Vantaan Työterveys liikelaitos ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos) sekä asukaspalveluiden kaksi tulosaluetta (kuntalaispalvelut, työllisyyspalvelut). Tämän lisäksi toimialan taloutta ja hallintoa koordinoi talous- ja hallintopalvelut -tulosalue.

Suurimmat muutospaineet kohdistuvat kaupungin palveluiden digitalisoimiseen ja kuntalaisten neuvonta- ja asiointipalveluiden kehittämiseen. Vantaan yhteinen asiakaspalvelu Vantaa-info kehittää ja keskittää monikanavaista asiakaspalvelumallia yhdessä toimialojen kanssa. Työssä hyödynnetään 6AIKA -hankkeen tuloksia.

Toimialan haasteellisin tehtävä on työllisyystilanteen parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Verotulojen hitaan kasvun lisäksi kaupungin taloutta rasittaa yhä suurempi velvollisuus osallistua työttömyyden aiheuttamiin kustannuksiin työmarkkinatuen kuntaosuuden kautta.

Maailmantalouden ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuuksista huolimatta korot pysyivät alhaisella tasolla ainakin vuoden 2016.

Hankinnan näkökulmasta korostuvat sosiaalisten näkökulmien huomioon ottaminen, puhtaaseen ja uusiutuvaan energiaan pohjautuvat ratkaisut ja muun muassa digitaaliset oppimismateriaalit.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

- Digitalisaation edistäminen sähköisten palveluiden ketterällä kehittämisellä
- Monikanavainen asiakaspalvelu
- Lisätään työtilaisuuksia ja aktivointia pitkäaikaistyöttömille, maahanmuuttajille, nuorille ja osatyökykyisille
- Onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski
- Hankerahoituksen lisääminen
- Kaupunkitasoisen kalustamismallin luominen
- Talouspalveluiden keskittäminen / tytäryhtiöt
- Riskienhallintasuunnitelmien konsernitasoinen jatkokehittäminen

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Tuottavuuden nousua ja sitä kautta kustannustehokkaampaa toimintatapaa voidaan luoda ulkoisia ja sisäisiä palveluita digitalisoimalla. Konserni- ja asukaspalveluiden seitsemästätoista tavoitteesta kahdeksan kohdistuu palveluiden kehittämiseen ICT:n avulla.

Neljä tavoitteista liittyy työllisyyden hoitoon ja etenkin työvoiman palvelukeskuksen (TYP) eli TE -toimiston, kunnan ja Kelan yhteistyöorganisaation kehittämiseen. TYP:n tehtävänä on auttaa työttömiä työnhakijoita palkkatyöhön avoimille työmarkkinoille.

Muita tavoitteita ovat tytäryhtiöfuusioiden jatkaminen, talouspalveluiden jatkokeskittäminen, kaupunkitasoisen kalustamismallin luominen ja käyttäjäpalveluiden kilpailutusohjelman luominen.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite-taso 2016
Kaupungin talous tasapainossa	Onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski.	Keskimääräinen lainamarginaali	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2014	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2016
	Lainasalkun korkomenot suhteutettuna keskimääräiseen korkosidonnaisuuteen (duraatio)	Duraatio/maturiteetti	Duraatio 0,55 v. 2014 lopussa	Duraatio vähintään 0,55 v. 2016 lopussa
	Hallittu korkoriski/ Lainasalkun korkomenot	Korkomenot 8,9 milj. euroa v. 2014	Korkomenot noin 8 milj. euroa 2015	Korkomenot max 9,9 milj. euroa tai sen alle v. 2016
	Kaupunkitasoisen materiaali- ja kustannustehokkaan kalustamismallin luominen	Toimialojen sitouttaminen, uuden mallin kilpailuttaminen ja sopimusten tekeminen toimittajien kanssa		Malli luotu vuoden 2016 aikana
	Talouspalveluiden keskittäminen/ tytäryhtiöt	Käynnistetään sopimusneuvottelut ja palvelutuotanto YJA:n päätöksen mukaisesti	11 yhtiötä	37 yhtiötä Tuottojen kasvu 200 000 euroa vuoteen 2014 verrattuna
	Toimintakatteen kasvu enintään 0 %	Tulosalueiden talousarvioiden toteumat		Tulosalueiden tuottojen ja toiminnan tuottavuuden kasvu.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtöta- so, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite- taso 2016
	Riskienhallintasuunni- telmat on laadittu toi- mialojen ja liikelaitos- ten toimesta yhden- mukaisin kriteerein.	Riskienhallintasuun- nitelmia ei ole tehty		Yhdenmukaiset riskienhallinta- suunnitelmat on tehty riskinhallin- tapääl- likön tukemana.
Palvelut uudistu- vat	Palvelut pilvessä/ ICT- ympäristö työn tuotta- vuuden kasvun tukena	Pilvitoimiston ja itse- palveluprosessien käyttöönotto toimi- aloilla (cyod), sovel- lusten siirto Azure palveluun		Pilvessä olevien toimintojen mää- rä, kpl
	Digitalisaation edistä- minen sähköisten pal- velujen ketterällä ke- hittämisellä	Sähköisten palvelujen toimenpideohjelman toteutuksen jatkami- nen		Sähköistetyt pro- sessit, kpl tehostuneet pro- sessien läpi- menoajat
	Asiakastyytyväisyys kasvaa (sisäinen ja ul- koinen asiakas)	Asiakaskyselyiden tu- lokset		Palveluijn lähes- tyttävyys kasvat- ta sisäisten ja ulkoisten asiak- kaiden tyytyväi- syyttä
Muutosta toteu- tetaan johtami- sen kautta	Tuloksellinen ja inno- voiva johtajuus	Varmistetaan johta- misen kautta, että toiminnoissa ymmär- retään oleelliset teh- tävät ja saavutetaan asetetut tavoitteet. Annetaan mahdolli- suus innovaatioille, jotka tehostavat toi- mintaa.		Talousarviossa pysyminen, sai- rauspoissaolojen väheneminen, työtyytyväisyy- den kasvu

Itsearviointien tulokset

Vuoden 2015 aikana arvioitiin CAF-mallin yhdeksästä arvioitavasta kohteesta kolme eli johtaminen, henki- löstö ja henkilöstötulokset. Arviointi toteutettiin Henkilöstökeskuksen johtamisjärjestelmän arviointia kos- kevan kyselyn avulla.

Tuloksia tarkastellaan syksyn 2015 aikana ja niiden pohjalta nostetaan kehittämiskohteet. Näiden arvioin- tien tuloksia tullaan hyödyntämään myös toimintaympäristön kuvauksen laadinnassa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	300	302	324	313	313	313
Määräaikaisen henkilöstön lkm	52	63	34	31	32	28
Henkilöstön kokonaismäärä*	352	365	358	344	345	341

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

17

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	10 624	9 582	4 726	4 726	4 820	4 917	5 015
Valmistus omaan käyttöön	699	850	569	569	580	592	604
Menot	-43 541	-45 860	-42 636	-42 593	-43 234	-43 886	-44 547
Menot ilman VOK	-42 842	-45 010	-42 067	-42 024	-42 654	-43 294	-43 943
Toimintakate	-32 218	-35 427	-37 341	-37 298	-37 833	-38 377	-38 928

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	7 873	7 968	3 639	3 639
Maksutulot	6	1	95	95
Tuet	411	190	228	228
Muut tulot	580	613	678	678
Sisäiset tulot	1 753	811	85	85
Tulot yhteensä	10 624	9 582	4 726	4 726
Valmistus omaan käyttöön	699	850	569	569
Henkilöstömenot	-15 125	-16 056	-13 608	-13 695
Asiakaspalvelujen ostot	-80	-52	0	0
Muiden palvelujen ostot	-14 484	-18 416	-18 751	-18 621
Sisäisten palvelujen ostot	-135	0	-85	-85
Materiaalin ostot	-4 491	-1 069	-615	-615
Avustukset	-817	-729	-739	-739
Vuokrat	-8 472	-9 290	-8 589	-8 589
Muut menot	63	-249	-247	-247
Menot yhteensä	-43 541	-45 860	-42 636	-42 593
Toimintakate	-32 218	-35 427	-37 341	-37 298
Poistot	-7 094	-7 435	-8 794	-8 879
Yk-lisät	27 832	21 187	0	24 429
Laskennalliset yhteensä	20 738	13 753	-8 794	15 550
Tilikauden tulos	-11 480	-21 675	-46 135	-21 748

Toiminnan kuvaus

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalvelut huolehtii toimialan taloudesta, hallinnosta, kehittämisestä ja lainopillisista palveluista. Kehittämisen tulosityksikkö vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän konsernistrategian valmistelusta ja toteuttamisen koordinoinnista, konserni- ja omistajaohjauksen kehittämisestä, konserniraportoinnista ja konsernihallinnon controller-toiminnoista, toimialan johdon tukipalveluista, lainopillisista palveluista, kaupunginhallituksen yleisjaoston esityslistojen valmistelusta, pöytäkirjojen laatimisesta sekä päätösten täytäntöönpanosta.

Vuosien 2015–2016 aikana toteutetaan uuden kiinteistöhallintajärjestelmän käyttöönotto yhdessä tilakeskuksen kanssa. Järjestelmällä tullaan hoitamaan kiinteistöjen käyttäjäpalveluiden ohjaus niiden hankinnasta laadunvalvontaan ja aina laskutuksen seurantaan asti. Toimialat ja tulosalueet saavat myös käyttöoikeuksia järjestelmään ja palveluntuottajat veloitetaan käyttämään samaa kokonaisuutta. Tällä tavalla saadaan aikaiseksi tietopankki jolla toimitilojen hallintaa saadaan järjeistettyä.

Talous- ja hallintopalvelut koordinoivat toimialansa toimitilakehittämistä. Taloussuunnitelmakaudella on tavoitteena linjata suuntaviivoja kaupungin keittiöverkon kehittämiseksi ja suunnitella yhdessä palveluntuottajien kanssa kustannustehokkaita ateriantuotantotapoja

Talous- ja hallintopalveluiden talousarviossa 2016 suurin muutos näkyy tilaajapalvelut -yksikön siirtona hankintakeskukseen. Ateria-, puhtaus- sekä aula- ja turvapalveluiden tilaaminen mukaan lukien henkilöstöruokailun järjestäminen siirtyi 1.8.2015 alkaen hankintakeskuksen ostoyksikkö -tuloyksiköksi. Konsernihallinnon toiminnot puolestaan liitettiin osaksi kehittämisyksikköä talous- ja hallintopalveluiden tulosalueelle.

Rahoitus

Rahoituksen tulosalue vastaa rahoitusjohtajan johdolla mm. lyhyt- ja pitkäaikaisesta rahoituksesta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta sekä niiden kehittämisestä, sijoitustoiminnasta, kassasuunnittelusta, likviditeetin sekä konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista, kaupunkikonsernin riskienhallinnan koordinoinnista ja kehittämisestä, kattavan ja ajan-tasaisen vakuutusturvan varmistamisesta, vahinkorahaston toiminnasta sekä leasingrahoituksen puitesopimuksista. Lisäksi tulosalue tarjoaa tehtäväalueensa asiantuntija- ja tuki-palveluja sekä kaupungin omille yhtiöille että PKS -elimissä ja -yhteisöissä.

Riskienhallinnan osalta keskeinen tavoite on jalkauttaa määritetyt sekä laadittavat käytänteet ja menettelyt niin, että kaupunkikonsernin riskienhallinta on kokonaisvaltaista, yhdenmukaista, järjestelmällistä ja säännöllistä. Tällöin voidaan puhua riskienhallintajärjestelmästä, joka tuottaa parhaaseen mahdolliseen arvioon perustuvaa riskitietoa tukemaan päätöksentekoa, toimintaa ja toiminnan suunnittelua sekä tavoitteiden asettamista. Rahoituksen tulosalue vastaa määritettyjen riskienhallinnan käytänteiden ajantasaisuudesta sekä tarkoituksenmukaisuudesta.

Rahoituksen keskeisiä tavoitteita taloussuunnitelmakaudella 2016–2019 ovat onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski sekä riskienhallinnan kehittäminen ja jalkauttaminen kaupunkikonsernissa. Vuonna 2016 keskeinen kehittämiskohde on kaupunkikonsernin riskienhallinnan menettelyjen vakiinnuttaminen.

Talouspalvelukeskus

Talouspalvelukeskus vastaa kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja -reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukykyä ja tuloksellisuudesta. Toimintaympäristöanalyysin pohjalta talouspalvelukeskuksen tulee kiinnittää palvelutuotantonsa järjestämisessä erityistä huomiota tietotekniikan hyödyntämiseen, ulkopuolisten palveluntarjoajien lisääntymiseen sekä kaupungin taloudellisen liikkumavaran pienentymiseen.

Sekä konserniyhtiöiden että kaupungin toimialojen taloustoimintojen keskittämistä talouspalvelukeskukseen tullaan jatkamaan yhteisesti käytyihin neuvotteluihin ja sopimuksiin pohjautuen. Taloushallinnon prosessien ja tietojärjestelmien uudistamis- ja keskittämistyön myötä on jo saavutettu merkittävää tuottavuuden parantumista erityisesti laskujen käsittelyprosesseissa palvelukeskuksen sisällä: ostolaskuprosessissa 103 prosentin tuottavuuden parantuminen vuonna 2014 (vrt. 2008) mittarilla kappaletta/ henkilötyövuosi ja vastaavasti mitattuna myyntilaskutusprosessissa peräti 505 prosenttia. Jatkossa tulisi pystyä pureutumaan kokonaisprosessien tehokkuuden parantamiseen sekä sisäisen laskennan kehittämiseen yhteistyössä asiakasorganisaatioiden kanssa. Henkilöstön osallistuminen kehitystyöhön toiminnan itsearviointien myötä on erityisen tärkeää.

Vuonna 2016 taloushallinnon palvelutuotantoa on suunniteltu laajennettavan konserniyhtiöiden suuntaan siten, että palveluita tarjotaan 37 yhtiölle (11 yhtiötä v. 2014). Ulkoisen laskennan tehtäviä keskitetään edelleen kaupungin sisällä.

Tietohallinnon palvelukeskus

Tietohallinnon palvelukeskus vastaa tietohallintojohtajan johdolla kaupungin tietohallinnon, tietotekniikan, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä, yhteensovittamisesta ja tieto- ja teletekniikan laite- ja tietojärjestelmähankinnoista sekä niihin liittyvistä palveluhankinnoista. Tietohallinnon palvelukeskus jatkaa tietohallinto-ohjelman toimeenpanoa vuosina 2016–2017.

Keskeisenä tavoitteena on edistää sähköistä asiointia avoimeen lähdekoodiin pohjautuvalla ketterällä kehittämissmallilla. Lisäksi kaupungin ICT-infrastrukturi ja ICT-palvelut modernisoidaan vaiheittain pilvipalvelupohjaisiksi tukemaan mobiliteettia ja liikkuvaa työtä.

Tiedolla johtamista edistetään ottamalla käyttöön iteratiivisesti tiedolla johtamisen ratkaisu.

ICT-tuottavuutta ja uusia ratkaisua toiminnan tueksi pyritään etsimään aiempaa tehokkaammin käynnistämällä SmartLab -toiminta.

Tietohallinto jatkaa palveluiden modernisointia ja tavoittelee sitä, että kaupungin sisäinen tietohallinto kykenisi toimimaan ketterästi ja olisi oikeasti keskeinen substanssitoiminnan mahdollistaja. Vuositason tavoitteet ovat seuraavat:

- 2016: Sähköisten palveluiden ketterän kehittämissmallin vakiinnuttaminen, kaupungin ICT-infrastrukturi modernisoitu pilvipalvelupohjaiseksi.
- 2017: Apotti-kokonaisuuden käyttöönotto sujuu onnistuneesti, opetuksessa käytössä Google -ekosysteemi ja kaikille oppijoilla käytettävissään henkilökohtainen mobiililaitte
- 2018: SmartLab-toiminta vakiintunut tavaksi löytyy "ei-niin-ilmeisiä" tuottavuusratkaisuja
- 2019: IoT-toiminta osana SmartLab -toimintaa tuottaa pysyviä tuottavuushyötyjä

Hankintakeskus

Hankintakeskuksen tulosalue vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitetyistä kaupungin materiaalihankinnoista, kaupungin palveluhankintojen koordinoinnista, kaupunki-konsernin kilpailuttamisprosessien ja niihin liittyvän sopimushallinnan periaatteiden kehittämisestä, eri tuoteryhmien hankintasopimuksista sekä varastoinnista ja painatustöiden kilpailuttamisesta.

Hankintakeskus vastaa myös hankintojen logistisesta kokonaisuohjauksesta, keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria-, puhtaus- ja vahtimestaripalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille ja siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta.

Yhteiskuntavastuun merkityksen kasvu hankinnoissa sekä hankintalainsäädännön muutokset edellyttävät yhä vahvempaa ja laaja-alaisempaa osaamista ja asettavat omat vaatimuksensa hankintojen tekemiselle.

Vastauksena toimintaympäristömuutoksista johtuviin haasteisiin hankintakeskukseen keskitetään entistä enemmän toimialojen palveluhankintojen kilpailuttamista sekä kaupungin tytäryhtiöiden hankintoja.

Vantaa on aktiivisesti mukana valtioneuvoston työllisyys ja kilpailukyky kärkihankkeessa pääkaupunkiseudun smart & clean -älykkäät ja puhtaat ratkaisut edistämässä innovatiivisia hankin. Vantaan tavoitteena on aloittaa vuoden 2016 aikana ainakin 3 innovatiivista cleantech -hanketta.

Vuoden 2016 aikana tavoitteena on luoda uusi kaupunkitasoinen materiaali- ja kustannustehokas kalustamismalli, joka otetaan käyttöön vuoden 2017 aikana.

Toimintaa tehostetaan ottamalla käyttöön sähköinen hankintasopimusten hallintajärjestelmä. Myös tilaamisen sähköistämistä jatketaan entisestään.

Asukaspalvelujen yhteiset toiminnot

Tukipalveluihin (apulaiskaupunginjohtajan esikunta) kuuluvat monikulttuurisuustiimi, viestintä-tiimi ja kehittämistiimi. Sen tehtävänä on koordinoida kaupungin monikulttuurisuuskysymyksiä, hoitaa konserni- ja asukaspalveluiden viestintää sekä asukaspalveluiden strategista kehittämistä.

Kehittämistiimin tehtävänä on asukaspalveluiden strategiatyön kehittäminen sekä asukaspalveluiden vuosisuunnittelun, raportoinnin ja tietotuotannon koordinointi, valmistelu ja seuranta. Tehtävänä on suunnitella kaupunkitasoisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä, koordinoida kehittämistoimintaa toimialatasoisesti sekä tukea tulosalueiden kehittämistoimintaa.

Nopeasti muuttuvat kansainväliset tilanteet pakolaisten osalta ovat suuri haaste monikulttuurisuustiimin koordinaatiotoiminnalle.

Tavoitteena on vahvistaa strategisen johtamisen mallia asukaspalveluissa koko toimialaa koskevien kehittämistarpeiden pohjalta. Strategiaprosessin osana on tärkeää itsearviointien tulosten käsitteleminen toimialalla sekä kehittämistarpeisiin vastaavien toimenpiteiden suunnitteleminen.

Kuntalaispalvelut

Kuntalaispalvelujen tulosalue vastaa alueellisesta toiminnasta, asukasdemokratian ja osallisuuden kehittämisestä, aluetoimikuntien ja Svenska kommitténin työskentelyn järjestämisestä, yhteisö- ja vapaaehtoisuustoiminnan sekä omalta osaltaan ennaltaehkäisevän hyvinvointityön tukemisesta ja kehittämisestä, kohtauspaikkojen ylläpitämisestä ja kehittämisestä ja järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista, yhdistysten ja vapaaehtoisryhmien tukemisesta ja huolehtii avustuspäätösten valmistelusta sekä järjestöavustusten koordinoinnista yhteistyössä toimialojen kanssa. Lisäksi tulosalue huolehtii kaupungin kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinoinnista, Vantaa-infon ja puhelinpalveluiden toiminnasta, kaupungin asianhallinnan kehittämisestä, kirjaamosta, arkistotoimen johtamisesta ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen päätearkistoinnista, talous- ja velkaneuvonnasta sekä sosiaali- ja potilasasiain-toiminnasta.

Vantaa-infosta kuntalaiset saavat kassa- ja neuvontapalveluita. Vantaa-info näyttelytiloineen mahdollistaa kaupungin palveluiden ja toimintojen vuorovaikutteisen esittelyn suurten asiakasvirtojen äärellä. Asiakaspalvelua kehitetään edelleen vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita, sitä monikanavaistetaan ja sähköistetään. Kuntalaisia tuetaan erityisesti sähköisten asiointipalvelujen käytössä. 6AIKA -hanke mahdollistaa asiakaspalvelun kehittämisen yhdessä kuusikkokuntien kanssa. Tavoitteena on kehittää Vantaalle kaupunkitasoinen keskitetty monikanavainen asiakaspalvelumalli. Kuntalaispalveluiden kaikessa kehittämisessä huomioidaan kuntalaisten osallisuus. Talous- ja velkaneuvonnan prosessia on sähköistetty, jonka tavoitteena on tehokkuuden ja asiakaskokemuksen parantaminen. Vuonna 2015 aloitetun asiakirjahallinnon kehittämisen tavoitteena on luoda kaupunkitasoinen malli, jolla tuetaan asian ja tiedonhallinnan elinkaarta. Alue- ja yhteisöpalveluiden tekemässä kaupunkitasoisessa lähidemokratia- ja osallisuustyössä keskitytään ennen kaikkea kuntalaisvaikuttamisen kehittämiseen ja osallisuusmallin toimenpanoon. Nykyisten aluetoimikuntien toimikauden päättyessä uudistettu lähidemokratiamalli otetaan käyttöön vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen.

Asukastilojen toiminnassa tehdään yhteistyötä Yhteinen pöytä -toimintamallin kanssa kansalaistoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan kehittämiseksi ja yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Tehdään yhteisö- ja vapaaehtoistoiminnan arviointi- ja kehittämissuunnitelma.

Toiminnan kehittämisen painopisteitä vuonna 2016 ovat:

- Kehitetään kaupunkitasoinen keskitetty monikanavainen asiakaspalvelumalli (ns. 1-taso)
- Sähköisen asiainnin kehittäminen, sen mahdollisuudet ja haasteet (DigiTave)
- Puhelinpalveluiden kehittämistyö
- Kaupunkitasoisen asiakirjahallinnon kehittämisprojektin tuomat muutokset
- Asukkaiden osallisuus ja uudet kansalaistoiminnan avaukset
 - Kohtaamispaikkojen/asukastilojen toiminnan suunnitelmallinen kehittäminen edelleen
 - Kaupungin ja kolmannen sektorin yhdistävä kokeilualusta työllistämispoluille, opintoyhteistyölle ja ruoka-apuverkoston toimijoiden hyödyksi Yhteisen pöydän logistiikkavarastossa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Talousspalvelukeskus				
Käsitelty ostolaskut, kpl/ htv – palvelukeskus	26 131	27 421	27 456	27 900
Käsitelty ostolaskut, kpl/ htv – koko kaupunki	ei mitattu	ei mitattu	mitataan	1,50 %
Käsitelty myyntilaskut, kpl/ htv – palvelukeskus	34 223	38 213	38 394	39 000
Käsitelty myyntilaskut, kpl/ htv – koko kaupunki	ei mitattu	ei mitattu	mitataan	1,50 %
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	ei mitattu	ei mitattu	mitataan	-1,50 %
Tytäryhtiöiden kirjanpidon keskittämisaste, %	17 %	23 %	53 %	84 %
Tietohallinto				
Pilvessä olevien toimintojen määrä, kpl	..	..	8	8
Mobiili laitemäärä / oppilas	..	..	0,5	1
Pilotinomainen toiminta				
Testattujen laitteiden määrä, kpl	..	..	0	10
Tuotantoon siirrettyjen ratkaisujen määrä, kpl	..	..	0	1
Kuntalaispalvelut				
Tulosalueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	170	165	170	170
Järjestö- ja asukastiloihin myönnetty käyttövuorot (käyttöaste)*	..	..	..	85 %
Osallistavan suunnittelun tilaisuuksien / kyselyiden määrä	48	53	..	45
Vantaa-infon käyntiasiakkaiden määrä	90 000	82 558	100 000	110 000
Vantaa-infon käyntiasiakkaita/ työntekijä	5 625	4 587	5 263	5 300
Talous- ja velkaneuvonta puhelinneuvonta	1 200	1 093	1 200	1 000
Talous- ja velkaneuvonta, käyntiasiakkaat	800	767	800	1 200
Talous- ja velkaneuvonta, sähköisen palvelun hyöty suhteessa asiakasmäärään *	..	..	..	25 %
Vantaa-infon keskitettyjen palveluiden lisääntyminen (prosentuaalinen kasvu)*	..	..	..	8 %

* Uusi tunnusluku. Historiatietoja ei saatavilla.

17 70

Työllisyyspalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	4 970	4 549	4 526	4 526	4 617	4 709	4 803
Menot	-24 493	-26 285	-33 078	-33 078	-33 574	-34 078	-34 589
Toimintakate	-19 523	-21 736	-28 552	-28 552	-28 958	-29 369	-29 786

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	147	105	120	120
Maksutulot	27	11	0	0
Tuet	4 608	4 255	3 835	3 835
Muut tulot	71	90	50	50
Sisäiset tulot	117	88	521	521
Tulot yhteensä	4 970	4 549	4 526	4 526
Henkilöstömenot	-10 044	-11 379	-10 674	-10 674
Asiakaspalvelujen ostot	-48	-334	-70	-70
Muiden palvelujen ostot	-904	-1 169	-1 237	-1 237
Sisäisten palvelujen ostot	-97	-5	-2	-2
Materiaalin ostot	-206	-237	-167	-167
Avustukset	-12 279	-12 174	-19 714	-19 714
Vuokrat	-915	-987	-1 201	-1 201
Muut menot	0	0	-13	-13
Menot yhteensä	-24 493	-26 285	-33 078	-33 078
Toimintakate	-19 523	-21 736	-28 552	-28 552
Poistot	-5	-8	-48	-33
Yk-lisät	0	0	0	-499
Laskennalliset yhteensä	-5	-8	-48	-533
Tilikauden tulos	-19 529	-21 745	-28 600	-29 084

Toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja kehittamisestä, yhteistyöstä työvoimahal-
linnon ja yritysten kanssa ja kaupungin työpajatoiminnoista nuorten työpajatoimintaa lukuun ottamat-
ta sekä koordinoi työllisyyden edistämiseen liittyvää toimintaa.

Työllisyyspalvelujen toimintaan kuuluvat kuntouttava työtoiminta, työvoiman palvelukeskus (TYP), työval-
mennustalot Valo, Koutsi ja Reeli sekä erilaisia ulkopuolista rahoitusta saavia hankkeita ja projekte-
ja. Vuonna 2015 aloitettiin kolmivuotinen ESR-rahoitteinen Ohjaamo-hanke. Ohjaamo on alle 30-
vuotiaille suunnattu palvelupiste, josta nuoret saavat tukea, neuvoja ja ohjausta työllisyyteen, opiskeluun,
asumiseen ja muihin nuoren elämässä tärkeisiin asioihin. Työllisyyspalveluihin on keskitet-
ty myös Vantaan kaupungin palkkatukityöllistäminen sekä työllisyyspoliittiset avustukset yrityksille, järjes-
töille ja yhdistyksille. Kunnan työllisyyspalvelujen painopiste on erityisesti pitkäaikaistyöttömien ja nuorten
työllistymisessä.

Työllisyyspalvelujen asiakasmäärät ovat viime vuosina kasvaneet ja kunnan vastuu työllisyysasioiden hoi-
dossa lisääntynyt. Työllisyydenhoidon vastuiden osalta eletään murrosvaihetta. Ajankohtaisia kysymyksiä
ovat muun muassa sote-uudistuksen vaikutukset, elinkeinoelämän ja työllisyystoimijoiden yhteistyö sekä

työllisyysasioiden vastuunjako valtion ja kunnan välillä. Uuden hallitusohjelman työllisyyslinjausten konkretisoituessa muutoksiin pyritään reagoimaan nopeasti.

Toimintaympäristöön vaikuttaa yleinen taloudellinen tilanne. Voimakkaassa muutoksessa oleva työelämä vaikuttaa toimintaympäristöön ja työllisyyspalveluiden toimintaan. Muuttuvat ammattialat edellyttävät uudenlaisia osaamistarpeita, joihin myös työllisyyspalveluissa on varauduttu muun muassa opinnollistamisen keinoin. Asiakasmäärän kasvun lisäksi asiakaskunta moninaistuu, joten työllisyyspalveluiden on myös tulevaisuudessa pystyttävä tarjoamaan palveluita monenlaisiin tarpeisiin. Työllisyyspalvelujen toimintaa kehitetään aktiivisesti uusilla palveluilla ja toimintatavoilla sekä lisäämällä yhteistyötä ja verkostoitumista eri sektorien kanssa.

Keskeisenä tavoitteena on aloittaa seinättömän yhden luukun palvelumallin rakentaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Palvelumallissa hyödynnetään erilaisia teknologisia vaihtoehtoja ja lisätään monialaista verkostoyhteistyötä.

Työllisyyspalveluiden toimintaan luodaan strukturoitu palvelumalli, jossa työkokeilua hyödynnetään tehokkaasti ja vaikuttavasti.

Osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön lisätään tiedonvaihtoa ja tietoa eri maiden hyvistä käytännöistä. Tavoitteena on hankkia uudenlaista osaamista ja luoda entistä monipuolisempia palveluja työllisyyden edistämiseksi.

Työllisyyspalvelut tukevat systemaattisesti yrittäjyyttä ja yrityshautomoja yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden, elinkeinoelämän sekä koulutusten järjestäjien kanssa.

Lisäksi kehitetään uusia avauksia muiden toimialojen kanssa palvelujen kehittämiseksi. Esimerkiksi avoin oppimiskeskus suunnitellaan toteutettavan verkostossa yhteistyössä yritysten, koulutusta järjestävien tahojen ja Vantaan tulosalueiden kanssa verkossa tarjottavan palvelun kautta.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on lisätä asiakaskapasiteettiä ja kohdennettuja palveluja sekä luoda vaikiintunut yritysyhteistyömalli, jotta yhä useampi asiakas siirtyisi takaisin työelämään. Palveluja suunniteltaessa huomioidaan kasvava maahanmuuttajien määrä sekä alueellinen eriytyminen.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa yhteistyöllä tehdään edunvalvontaa ja tiivistetään valtion kanssa tehtävää yhteistyötä.

Palveluja uudistetaan kehittämällä uudenlaisia opinnollistamispolkuja, käynnistämällä sosiaaliturvapilotti sekä perustamalla avoin osaamiskeskus.

Uudet toimitilat lisäävät toiminnan tehokkuutta, vaikuttavuutta ja mahdollistavat asiakasprosessien tiivistämisen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	33	57	76	76	76	76
Määräaikaisen henkilöstön lkm	43	53	21	21	20	20
Henkilöstön kokonaismäärä	76	110	97	97	96	96

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärän vuosimuutos (%)	34 %	16 %	+10%
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste	11,90 %	13,40 %	13,40 %
Saadun projektirahoituksen määrä (€)	1 309 183	1 277 021	1 654 974

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA

12

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala yhteensä

Vastuuhenkilö: Jukka T Salminen

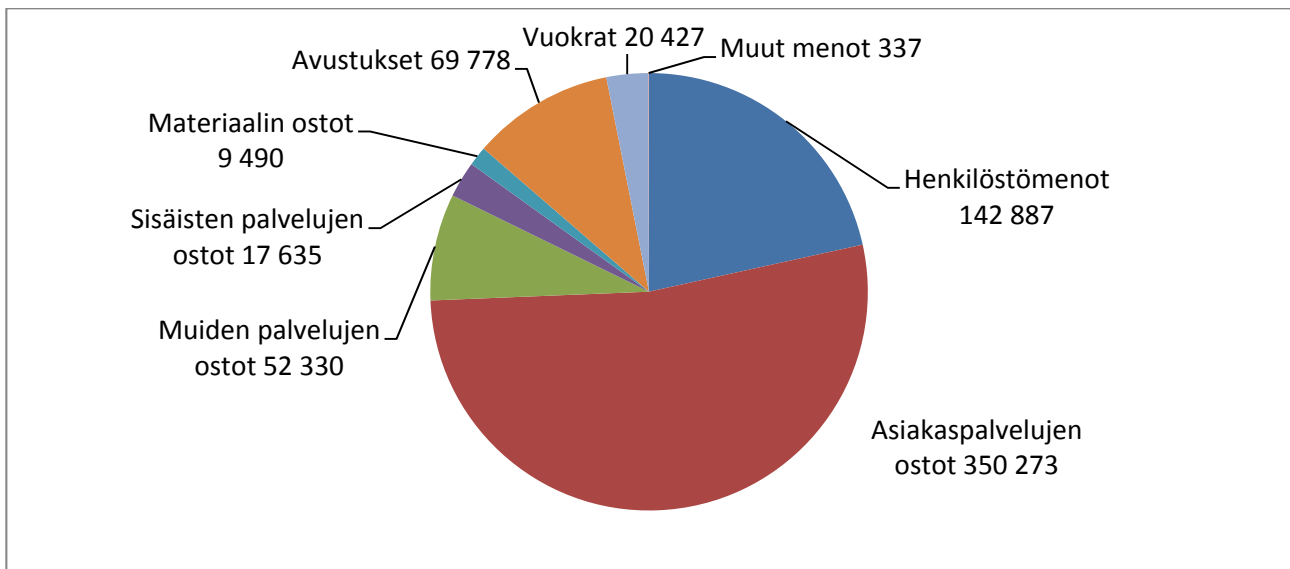
Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta
Puheenjohtaja Mari Niemi-Saari

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	66 200	68 900	71 495	71 495	72 925	74 383	75 871
Menot	-623 245	-635 677	-663 156	-663 156	-673 103	-683 200	-693 448
Toimintakate	-557 045	-566 777	-591 661	-591 661	-600 178	-608 816	-617 577

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoidoa

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	65 476	68 900	70 895	70 895	72 313	73 759	75 234
Menot	-408 531	-423 357	-436 425	-436 425	-442 971	-449 616	-456 360
Toimintakate	-343 054	-354 457	-365 530	-365 530	-370 658	-375 857	-381 126

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	8 947	9 027	8 724	8 724
Maksutuotot	29 874	30 495	32 287	32 287
Tuet	24 092	27 094	27 306	27 306
Muut tulot	2 514	2 215	2 509	2 509
Sisäiset tulot	48	68	69	69
Tulot yhteensä	65 476	68 900	70 895	70 895
Henkilöstömenot	-123 814	-134 936	-137 487	-137 487
Asiakaspalvelujen ostot	-127 785	-129 209	-133 199	-133 199
Muiden palvelujen ostot	-47 161	-44 560	-48 073	-48 073
Sisäisten palvelujen ostot	-18 341	-18 326	-17 635	-17 635
Materiaalin ostot	-8 951	-9 329	-9 490	-9 490
Avustukset	-63 193	-67 348	-69 778	-69 778
Vuokrat	-18 842	-19 284	-20 427	-20 427
Muut menot	-444	-365	-337	-337
Menot yhteensä	-408 531	-423 357	-436 425	-436 425
Toimintakate	-343 054	-354 457	-365 530	-365 530
Poistot	-834	-995	-1 014	-1 014
Yk-lisät	-13 182	-11 414	0	-11 445
Laskennalliset yhteensä	-14 017	-12 408	-1 014	-12 459
Tilikauden tulos	-357 071	-366 866	-366 543	-377 988

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävänä on sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tulosalueet ovat talous- ja hallintopalvelut, terveyspalvelut, perhepalvelut, vanhus- ja vammaispalvelut sekä Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos. Tulosalue Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on johtokuntansa alainen. Sen toiminnan järjestämisestä määrätään erillisessä johtosäännössä. Muut tulosalueet ovat sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisia. Apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on vastata erikoissairaanhoidon järjestämisestä. Kuntaneuvottelut HUS:n kanssa käydään yhdessä tulosaluejohtajien kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintaympäristön haaste on väestön palvelutarpeiden kasvun ja heikon taloustilanteen yhteensovittaminen. Väestönkasvu ja väestön ikääntyminen heijastuvat kaikkien tulosalueiden palvelujen kysyntään. Työllisyystilanteen jatkuva heikentyminen ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvu näkyy toimeentulotuen, lastensuojelun ja terveysasemapalvelujen tarpeen kasvuna. Eurooppaan saapuvien turvapaikanhakijoiden määrän äkillisen kasvun seurauksia ja vaikutuksia Vantaalle on vielä vaikea ennakoida. Jotta toimiala selviytyy vaativasta palvelutehtävästään myös jatkossa, henkilökunnan työhyvinvoinnin ylläpitoon on panostettava ja kriittisten ammattiryhmien rekrytoinnissa onnistuttava. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden palkkojen korjaamiseen kilpailukykyiseksi pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Paineita palvelujen järjestämiseen luovat myös lainsäädännön edelleen kasvaneet velvoitteet ja asetetut määräajat. Lainsäädännön uudistuksista toimialaan vaikuttavat talousarviovuonna erityisesti sosiaalihuoltolain uudistus sekä päivystysasetuksen muutos. Uusi laki sosiaalihuollon henkilöstöstä tiukentaa sijaisten kelpoisuusvaatimuksia ja saattaa vaikeuttaa sosiaalityöntekijöiden saatavuutta entisestään.

Uusi hallitusohjelma sisältää pyrkimyksiä kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkuun, mutta niiden aikataulut tai vaikutukset eivät ole vielä tiedossa. Hallitusohjelma sisältää myös mm. suunnitelmia eläkeläisten asumistuen muutoksista sekä lapsilisien, opintotuen ja työttömyysturvan leikkauksista, mitkä toteutessaan heijastuvat toimeentulotukimenoihin. Yksityisen terveydenhuollon Kela-korvausten alentaminen saattaa lisätä terveysasemien vastaanotto toiminnan ja suun terveydenhuollon kuormitusta. Hallitusohjelman vaikutukset sosiaali- ja terveydenhuoltoon tarkennetaan käyttösuunnitelmavaiheessa kansallisten päätösten täsmennyttä.

Taloussuunnitelmakaudella toteutetaan myös kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jonka järjestämisratkaisu valmistellaan kuntaa suurempien itsehallintoalueiden pohjalta. Uudistus tulee merkittävästi muuttamaan sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä että koko kuntakenttää.

Toimiala vastaa väestömuutosten aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun lähinnä parantamalla tuottavuutta organisaation eri tasoilla. Talousarvion henkilöstösuunnitelma perustuu valmistuviin investointeihin sekä lainsäädännön velvoitteisiin.

Toimialan menomääräraha vuodelle 2016 on 663,2 milj. euroa. Oman toiminnan menomääräraha on 436,4 milj. euroa, joista toimeentulotuen avustusten osuus on 61,4 milj. euroa. Toimialan tulomääräraha vuodelle 2016 on 71,5 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon menomääräraha on 226,7 milj. euroa ja tulomääräraha 0,6 milj. euroa.

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talousarvioesitys perustuu valtuustokauden strategian ja sitovien tavoitteiden jalkauttamiseen sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden edistämiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2016 tuloskorttiin tiivistyvän strategian keskeisiä tavoitteita ovat:

- Tuottavuuden systemaattinen parantaminen.
- Sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen lisääminen sekä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton onnistunut valmistelu.
- Palvelujen saatavuuden parantaminen prosesseja uudistamalla.
- Lastensuojelun tarpeen ehkäiseminen varhaisella tuella ja sosiaalihuoltolain mukaista rakenneuudistusta toteuttaen.
- Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja kotona asumisen tukeminen.
- Kumppanuuksien edistäminen mm. palvelusetelijärjestelmää laajentamalla.
- Sote-uudistuksen valmistelun tukeminen.
- Palvelujen kustannustehokkuuden varmistaminen toimintaa lean-menetelmällä virtaviivaistaen.
- Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen mm. aktiivisen välittämisen toimintamalleja edistämällä.

Uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä on päätetty ottaa yhteistyökumppaneista ensimmäisenä käyttöön Vantaalla terveyspalveluissa ja lastensuojelussa. Apotti-hankkeen toteutuksen edistäminen ja uuden järjestelmän käyttöönoton valmistelu tulee edellyttämään vuonna 2016 merkittävää työvoimaresurssia toimialan eri toiminnoista.

Toimialan tuloskortilla esitettävien tavoitteiden lisäksi vuonna 2016 toteutetaan useita laajoja muutoksia ja kehittämistoimia, jotka konkretisoituvat tulosalueilla. Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu valtiovarainministeriön ns. kuntakokeiluihin vuosina 2015–2016. Vanhus- ja vammaispalvelut osallistuvat kolmella hankkeella asumispalvelujen toimintamallia koskevaan kokeiluun. Perhepalveluissa on jatkettu toimeentulotuen myöntämisen Kela-yhteistyötä kuntakokeilun muodossa. Perustoimeentulotuki siirtyy Kelan hoidettavaksi vuonna 2017, ja vuoden 2016 aikana päätetään kansallisesti, mikä osa toimeentulotukea koskevasta päätöksenteosta jää kuntiin.

Vuoden 2016 aikana laajennetaan syksyllä 2015 pilotoitava vanhusten kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä koko Vantaalle. Tällä keskeisellä uudistuksella parannetaan palvelun kysynnän ja tarjonnan hallintaa, lisätään välitöntä asiakastyöaikaa ja tehostetaan toimintaa.

Vuonna 2015 asteittain voimaan tulleen uuden sosiaalihuoltolain tavoitteena on vahvistaa peruspalveluja, vähentää korjaavien toimenpiteiden tarvetta sekä parantaa asiakkaiden yhdenvertaisuutta. Perhepalveluissa toimintaa kehitetään ja organisoidaan tulevien vuosien aikana vastaamaan uuden lain tavoitteita.

Hoitoketjuja ja erikoissairaanhoidon konsultaatioita perusterveydenhuollossa kehitetään HUS:n kanssa useilla osa-alueilla.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen toiminnallista integraatiota on valmisteltu toteutettavaksi yhteistyössä HUS psykiatrian kanssa asiakaspalveluprosesseja parantamalla.

Vantaan lastensuojelun ja perheneuvolan sekä erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrian prosessia kehitetään Lean-menetelmää käyttäen tavoitteena yhteistyön tiivistäminen yhteisissä asiakkuuksissa, työnjaon selkiyttäminen sekä asiakkaan saaman palvelun vaikuttavuuden parantaminen.

Vantaan terveyskeskuspäivystyksen järjestäminen Peijaksen sairaalassa siirtyy vuoden 2016 alusta HUS:lle, jolloin myös yhteispäivystysmallin mukainen toiminta paranee. Toimintamalli pääkaupunkiseudulla yhtenäistyy. Toimintojen kehittäminen yhteistyössä HUS:n kanssa tiivistyy, tavoitteena on potilaan hoitoon pääsyn nopeutuminen.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Väestömuutokset ja kustannustason nousu aiheuttavat Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle vuosittain noin kolmen prosentin kasvupaineen. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala jatkaa toiminnan tasapainottamista talouden mahdollisuuksiin kaupunginhallituksen kesäkuussa 2015 hyväksymien talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden linjausten mukaisesti.

Talouden tasapainottaminen edellyttää, että käyttösuunnitelmat toteutuvat suunnitellusti. Asiakasmäärien ja palveluvuoroitusten kasvu edellyttää kustannusten hallintaa ja tuottavuuden parantamista organisaation kaikilla tasoilla. Toimiala jatkaa lautakunnan hyväksymän tuottavuussuunnitelman toteutusta. Tärkeimmät suunnitelman mukaiset toimenpiteet tulosalueilla tuottavuuden parantamiseksi ovat välittömän asiakastyön lisääminen ja asiakastyön ajankäytön tehostaminen prosesseja kehittämällä, sähköisen asiointin lisääminen sekä asiakaskohtaisten kustannusten pieneneminen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet ovat tiivistetyt:

- Tuottavuuden edelleen kehittäminen
 - Jatketaan tuottavuusohjelman toteuttamista
 - Lean management –toimintatapana, laaja henkilöstön koulutus
- Sähköiset ratkaisut
 - Sähköisen asiointin ja omahoidon lisääminen
 - Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton edistäminen
 - Palvelusetelijärjestelmän laajentaminen
- Henkilöstörakennesuunnittelu ja sairauspoissaolojen ehkäisy

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite-taso 2016
Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Toimialan tuottavuus kasvaa	Tuottavuuden kasvu	Tuottavuussuunnitelma hyväksytty lautakunnassa 3/2014	Tuottavuuden kasvu 3 %
Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raide-liikenteeseen ja joukkoliikenteen laatuikäviin	Palveluverkko muun-tautuu joustavasti	Palveluverkon tarkoituksenmukainen uudistuminen	Palveluverkko-suunnitelma laadittu (kevät 2014)	Palveluverkko uudistunut tarkoituksenmukaisesti

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtöta- so, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite- taso 2016
Uudistuva elin- keino- ja työllisyysspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Van- taalla	Kaupungin työllisyys- toimia tuetaan käytet- tävissä olevilla resurs- seilla	Monimuotoisen työl- listämisen toteutu- neet tukikuukaudet ja työllistetyt henkilöt	Elinvoimaohjelman velvoitteet	Toimialalle ase- tetut tavoitteet toteutuvat
Uudistuvat palve- lut vahvistavat asukkaiden hyvin- vointia	Ikääntyneiden hyvin- vointia ja kotona asu- mista tuetaan	Omassa kodissa asu- vien 75 vuotta täyttä- neiden osuus kasvaa	92,3 %	93,0 %
	Lastensuojelun tarve vähenee ennaltaeh- käisevällä työllä ja varhaisella tuella	Lastensuojelun suun- nitelmallisen sosiaali- työn asiakkaiden määrä vähenee	8,4 % Vantaan 0 - 17-vuotiaista	7,8 % Vantaan 0 - 17-vuotiaista
Vaihtoehtoiset palvelujen tuot- tamistavat lisää- vät asiakkaan va- linnanvapautta	Kumppanuutta hyvin- vointialan yritysten ja järjestöjen kanssa vahvistetaan	Palvelusetelin käyttö lisääntyy ja laajenee uusiin toimintoihin	Nykytilanne	Raportoidaan palvelusetelien käyttö sekä uu- det käyttöönote- tut palvelusetelit
Lisätään sähköistä asiointia ja itse- palveluja	Asiakkaan sähköisen asioinnin ja itsepalve- lun mahdollisuuksia lisätään	Sähköinen ajanvaraus laajenee, neuvolatoiminnan sähköiset asiointipalvelut käytössä, suojattu viestinvälitys käytössä, sähköinen terveystarkastus osa hoitotapahtumaa	Käytössä olevat sähköisen asioin- nin ja itsepalvelun muodot	Raportoidaan uudet ja laajen- netut sähköisen asioinnin muo- dot
Henkilöstön sitou- tumisen ja osaa- van työvoiman varmistaminen	Osaamisen kehittämi- sen toimintamalli va- kiintuu toimialan kai- killa tulosalueilla	Oppimistyoöpäivien määrä	Oppimistyoöpäiviä 9 666 (TP 2014)	Oppimistyoöpäiviä 10 000

Itsearviointien tulokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on tehty itsearviointeja vuodesta 2010. Vuoden 2015 itsearviointitoteutettiin ensimmäistä kertaa henkilöstökeskuksen tekemällä webropol-kyselyllä, jossa yhdistyi sekä itsearviointin että johtamisjärjestelmän arvioinnit. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tulokset on analysoitu tulosalueittain ja kehittämiskohteet valittu.

Tulosalueet nostivat kehittämiskohteeksi johtamisen kehittämisen muun muassa muutoksen johtamisen, teknologian hyödyntämisen sekä työpaineiden ja työn kuormittavuuden vähentämisen näkökulmista. Lisäksi arviointien perusteella kehittämiskohteeksi nousi asiakaskeskeisyys, jota pyritään kehittämään muun muassa asiakaslähtöisellä palvelumuotoilulla sekä lisäämällä asiakkaiden mahdollisuuksia osallistua palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	2 204	2 256	2 291	2 330	2 528	2 550
Määräaikaisen henkilöstön lkm	140	161	153	141	141	141
Henkilöstön kokonaismäärä *	2 344	2 417	2 444	2 471	2 669	2 691

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

12 01

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-60	-130	-130	-130	-132	-134	-136
Toimintakate	-60	-130	-130	-130	-132	-134	-136

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-50	-59	-59	-59
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-7	-67	-71	-71
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-2	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-2	-2	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-60	-130	-130	-130
Toimintakate	-60	-130	-130	-130
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-60	-130	-130	-130

Toiminnan kuvaus

Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii kaupungin tehtäväksi säädetystä sosiaalihuollosta ja terveydenhuollosta sikäli kuin näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty. Yksilöä ja perhettä koskevat päätökset tekee sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto. Lautakunta toimii tilaajalautakuntana suhteessa suun terveydenhuollon liikelaitokseen.

Lautakunnan tehtävänä on tehtäväalueellaan, ellei lautakunta ole toisin määrännyt tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty:

- ratkaista laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyt sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamat tehtävät,
- päättää työvoiman ja muiden voimavarojen sijoittamisesta eri tulosalueille,
- päättää palvelutuotannon kilpailuttamisesta ja palveluhankinnoista kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
- päättää vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetusten hankinnasta,
- päättää hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta kuntien yhteishankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä,
- vahvistaa maksut ja korvaukset,

- myöntää avustukset, ja
- päättää sopimuksista ja muista oikeustoimista sekä käyttää kaupungin puhevaltaa.

Tehtäväalue sisältää sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston luottamushenkilötoiminnan kustannukset. Kustannukset koostuvat kokouspalkkioista, matkakuluista sekä muista kokouksiin liittyvistä kustannuksista ja luottamushenkilöiden koulutuskustannuksista. Lautakunta kokoontuu kesätaukoa lukuun ottamatta noin kuukausittain.

12 10

Talous- ja hallintopalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	96	73	95	95	97	99	101
Menot	-5 342	-9 471	-10 078	-10 078	-10 229	-10 382	-10 538
Toimintakate	-5 247	-9 399	-9 983	-9 983	-10 132	-10 284	-10 437

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	31	0	31	31
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	62	73	50	50
Muut tulot	3	0	14	14
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	96	73	95	95
Henkilöstömenot	-4 251	-4 495	-4 981	-4 981
Asiakaspalvelujen ostot	0	-2 490	-1 900	-1 900
Muiden palvelujen ostot	-581	-2 090	-2 741	-2 741
Sisäisten palvelujen ostot	-26	0	0	0
Materiaalin ostot	-131	-60	-117	-117
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-340	-337	-338	-338
Muut menot	-13	0	0	0
Menot yhteensä	-5 342	-9 471	-10 078	-10 078
Toimintakate	-5 247	-9 399	-9 983	-9 983
Poistot	-11	-46	-14	-14
Yk-lisät	-13 182	-11 414	0	-11 445
Laskennalliset yhteensä	-13 194	-11 460	-14	-11 459
Tilikauden tulos	-18 440	-20 859	-9 997	-21 442

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talous- ja hallintopalvelujen tulosalue vastaa keskitetysti toimialan talouteen, hallintoon, henkilöstöasioihin ja kehittämisen koordinointiin liittyvistä tehtävistä sekä tarjoaa tukipalveluja toimialan muille tulosalueille. Tulosalue koordinoi yhteistyötä kaupungin keskushallinnon ja palvelukeskusten kanssa, joita ovat tilakeskus, tietohallinnon palvelukeskus, talouspalvelukeskus, henkilöstökeskus ja hankintakeskus. Tulosalue tuottaa palvelunsa pääosin omana toimintana. Tulosalueen menomäärärahassa on varauduttu toimialalla ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden menoihin, koko toimialan varhe-maksuihin sekä muihin toimialan velvoitteisiin. Vantaan Apotti-hanketoimisto kuuluu talous- ja hallintopalveluihin, sen määrärahoista vastaa tietohallinnon palvelukeskus. Talous- ja hallintopalvelujen tulosalueen menomääräraha sisältää palkkaratkaisun 2016 lisäkustannukset sekä työttömyysvakuutusmaksun korotuksen koko toimialan osalta (yhteensä 1,2 milj. euroa).

Keskeinen toimintaympäristön muutos on jatkuva tarve edistää toimintojen ja asiakaspalvelun digitalisointia. Samanaikaisesti talouden kiristyminen tuo haasteita talouden hallinnalle ja toimintojen kehittämiseksi. Sote-uudistus on erittäin merkittävä toimintaympäristöä muuttava hanke, jonka valmisteluun osallistutaan laajasti.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2016 on 10,1 milj. euroa ja tulomääräraha 0,095 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

- Toimialan tuottavuuden kehittämistä ja seuranta tuetaan
- Palveluverkon tarkoituksenmukaisuutta ja toimitilojen käytön tehokkuutta tuetaan
- Palveluprosessien digitalisaatiota edistetään
- Apotti-hanketta toteutetaan
- Sote-uudistukseen valmistaudutaan
- Toimialan johdon ja esimiesten saama johtamisen tuki varmistetaan
- Työhyvinvoinnin tuki varmistetaan
- Toimialan laadunhallinnan käytäntöjä yhdenmukaistetaan
- Avoimen datan tuottamista edistetään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016

- Palvelusetelien laajan käytön mahdollistavan sähköisen järjestelmän käyttöönotto
- Apotti-hankkeessa valmistellaan uuden tietojärjestelmän käyttöönottoimet
- Sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää lisätään resurssien puitteissa
- Toimialan tuottavuuden kehittämistä ja prosessien virtaviivaistamista tuetaan mm. Lean-koulutuksella
- Osallistutaan sote-valmisteluun
- Ostopalvelujen vaikuttavuutta kehitetään yhteistyössä palveluntuottajien kanssa
- Aktiivisen välittämisen toimintamallilla edistetään sairauspoissaolojen vähenemistä
- Kahden vuoden välein tehtävä toimialatason asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Sähköisten ratkaisujen edistämisen kokonaisuutta edistetään yhteistyössä tietohallinnon kanssa	Työprosessien tehostuminen. Palvelukanavien monipuolistuminen. Työajan kohdentaminen enemmän palvelua tarvitseviin.	2015 - 2017
Palvelusetelijärjestelmän laajentaminen palvelusetelien hallintajärjestelmä käyttöön ottaen. Kumppanuuksien lisääminen monituottajuudella.	Palvelusetelien laajan käytön mahdollistaminen, työprosessien tehostaminen.	2015 - 2017
Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönoton edistäminen	Työprosessien tehostuminen, asiakas- ja potilastyön sähköisten ratkaisujen käyttöönotto, seurannan kehittyminen	2015 - 2017
Toimintaprosessien kehittäminen lean management -keinoin; henkilöstön koulutus	Hukan väheneminen prosesseissa, tehokkuuden lisääntyminen oleelliseen keskittymällä, palveluprosessien sujuvuus, tuottavuuden lisääntyminen	2015 - 2017
Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy: terveysjohtamisen malli ja eVälke käytössä	Sairauspoissaolot vähenevät, toimialan varhemaksut vähenevät	2015 - 2017

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	45	47	47	47	47	47
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	3	5	5	5	5
Henkilöstön kokonaismäärä	48	50	52	52	52	52

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Toimialan henkilöstömäärä ⁽¹⁾	2 628	2 622	2 695	2 722
Toimialan esimiesten määrä	205	218	215	215
Talous- ja hallintopalv. henkilöstömäärä	53	48	50 ⁽²⁾	52 ⁽²⁾
Hallinnollisten tehtävien toteutunut työaika henkilöstövuosina	43,6	41,3	40,0	41,6
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,0 %	1,8 %	1,9 %	1,9 %
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan esimiesten määrä	25,9 %	22,0 %	23,3 %	24,2 %

1) Henkilöstömäärän laskentatapa on kaupunkitasoisesti uudistettu 2015. Sisältää suun terveydenhuollon liikelaitoksen.

2) Sisältää tietohallinnon rahoittaman Apotti-hankkeen henkilöstöä.

12 20

Erikoissairaanhoito

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	717	0	600	600	612	624	637
Menot	-214 701	-212 320	-226 731	-226 731	-230 132	-233 584	-237 088
Toimintakate	-213 985	-212 320	-226 131	-226 131	-229 520	-232 960	-236 451

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	717	0	0	600
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	717	0	600	600
Henkilöstömenot	-5 730	-5 822	-5 400	-5 400
Asiakaspalvelujen ostot	-205 048	-202 582	-217 074	-217 074
Muiden palvelujen ostot	-3 923	-3 916	-4 257	-4 257
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-214 701	-212 320	-226 731	-226 731
Toimintakate	-213 985	-212 320	-226 131	-226 131
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-213 985	-212 320	-226 131	-226 131

Toiminnan kuvaus

Vantaa hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä (HUS). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoitoon lääkärin läheteellä, joista yli puolet kirjoitetaan terveysasemilta. Erikoissairaanhoito tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin lähetteen perusteella. Terveystieteenhuoltolain mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erikoissairaanhoitoon, tarvittavat tutkimukset tulee aloittaa kolmen kuukauden sisällä ja varsinaiseen hoitoon on päästävä kuudessa kuukaudessa. Kiireellinen sairaanhoito annetaan ilman lähetettä. Toimiala toimii tiiviissä yhteistyössä kaupunkia edustavien HUS-luottamushenkilöiden kanssa ja tukee Vantaan HUS-omistajaohjausta.

Vantaan sosiaali- ja terveystoimen toimiala ja HYKS sopivat HUS:n tuottaman erikoissairaanhoidon palveluista suunnittelukokouksissa (sopimusohjaus). HUS tuottaa kunnalle palvelutuotteina NordDRG-tuotteita (hoitokokonaisuuksia), käyntituotteita, hoitopäivätöitä sekä terveydenhuoltolain mukaisia erikoislääkärin konsultaatioita. Osa konsultaatio- ja koulutustoiminnasta toteutuu Vantaan terveysasemilla. Vuonna 2016 yhteistyötä tiivistetään psykiatriakonsultaatioita lisäämällä ja hoitoketjuja yhtenäistämällä. Ihosairauksien varhaista analysointia ja hoitoa sekä haavahoitoprosesseja kehitetään yhdessä terveysasemien kanssa.

Talousarvion perustelut

Erikoissairaanhoidon menomääräraha on 226,7 milj. euroa ja tulomääräraha 0,6 milj. euroa. HUS-palvelusopimuksen osalta talousarviossa on varauduttu 215,0 milj. euroon. Erikoissairaanhoidon tehtäväalueella on lisäksi määrärahat HUS-eläkevastuisiin 5,4 milj. euroa, myrkytystietokeskuksen, ensihoidon, lääkärihelikopterin sekä muihin erikoissairaanhoidon menoihin 6,2 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet	78 139	82 257	80 913	85 856
Poliklinikkakäynnit	233 175	242 800	239 239	251 268
Vuodeosastohoitopäivät	28 879	28 207	25 830	29 342
Kaikki jonossa olevat	2 011	2 149	2 123	2 137
Laskutetut siirtoviivepäivät	472	1	12	0
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. ¹⁾	195,7	204,9	202,4	215,0
Euroa/asukas	940	972	949	995
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	1 528	1 559	1 611	1 618

1) Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Neuvottelutulos kirjataan palvelusopimukseen.

12 30

Terveystenhuollon palvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	4 364	4 286	4 387	4 387	4 475	4 564	4 656
Menot	-79 263	-80 364	-83 233	-83 233	-84 481	-85 749	-87 035
Toimintakate	-74 900	-76 078	-78 846	-78 846	-80 007	-81 184	-82 379

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	1 576	1 645	1 413	1 413
Maksutulot	2 470	2 640	2 973	2 973
Tuet	283	0	0	0
Muut tulot	32	2	1	1
Sisäiset tulot	3	0	0	0
Tulot yhteensä	4 364	4 286	4 387	4 387
Henkilöstömenot	-29 402	-32 867	-32 940	-32 940
Asiakaspalvelujen ostot	-8 234	-7 495	-8 691	-8 691
Muiden palvelujen ostot	-14 234	-12 433	-13 210	-13 210
Sisäisten palvelujen ostot	-16 214	-16 352	-16 304	-16 304
Materiaalin ostot	-5 468	-5 593	-5 630	-5 630
Avustukset	-762	-758	-900	-900
Vuokrat	-4 837	-4 796	-5 520	-5 520
Muut menot	-113	-70	-39	-39
Menot yhteensä	-79 263	-80 364	-83 233	-83 233
Toimintakate	-74 900	-76 078	-78 846	-78 846
Poistot	-322	-333	-253	-253
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-322	-333	-253	-253
Tilikauden tulos	-75 222	-76 411	-79 099	-79 099

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Terveyspalvelujen tulosalue muodostuu terveysasemapaalvelujen kolmesta tulosityksiköstä sekä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja kuntoutuksen tulosityksiköistä. Lisäksi terveyspalveluissa toimii tartuntatauti- ja hygieniayksikkö, tähtystystoiminnan yksikkö, tekstinkäsittely-yksikkö sekä diabetes- ja hoitotarvikejakeluyksikkö. Tulosalueen yhteistyö on tiivistä HUS:n kanssa.

Terveyskeskuspäivystys toimii Peijaksen sairaalan yhteydessä erikoissairaanhoidon kanssa yhteispäivystysperiaatteella. Päivystyksen järjestäjänä toimii vuoden 2016 alusta HUS.

Suun terveydenhuollon ja välinehuollon palvelut tuottaa Suun terveydenhuollon liikelaitos. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii järjestäjänä ja tilaajana, menomäärärahat on budjetoitu suoriteperusteisen palvelusopimuksen mukaisesti terveyspalvelujen tulosalueelle.

Palvelutarpeen kasvu (väestön kasvu 1,1 %, ikääntyminen, maahanmuutto) lisää palvelujen kysyntää vuosittain noin 2 400 lääkärikäynnillä, 3 000 hoitajakäynnillä ja 10 000 hoitopuhelulla. Suurten ikäluokkien jäädessä pois työterveyshuollon piiristä paine palvelujen saatavuuteen lisääntyy. Painetta palveluihin lisää

myös työttömyysasteen kasvu ja asiakaskunnan monikulttuuristuminen. Kasvavaa kysyntää hallitaan tuotavuustoimilla, priorisoinnilla ja toimintamalleja muuttamalla yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2016 on 83,2 milj. euroa ja tulomääräraha 4,4 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

- Terveyspalvelujen tulosityksiköt tuottavat väestön tarpeen ja lainsäädännön (mm. hoitotakuu) mukaiset perusterveydenhuollon palvelut kuntalaisille talousarvion puitteissa.
- Tulosityksiköt lisäävät yhteistyötä eri tulosalueiden välillä sekä selkiyttävät ja tehostavat omia ja tulosalueen yhteisiä asiakasprosesseja Lean-mallia soveltaen. Palveluja kehitetään yhteistyössä kuntalaisten kanssa.
- Terveyspalvelujen sidosryhmäyhteistyö kumppaneiden (yliopisto ja opetusterveyskeskus, ammattikorkeakoulut) kanssa vahvistuu ja tukee rekrytointia.
- Terveyspalveluissa lisätään ostopalvelutoimintojen tuottavuutta: päivystystoiminnan järjestämisvastuu yhteistyössä HUS:n kanssa käynnistyy, palvelusetelien käyttöönotto toteutuu, erikoislääkäritoiminta terveyspalveluissa laajenee ja hoitotarvikkeiden hankinnassa hyödynnetään HUS:n hankintayksikköä.
- Terveyspalvelut valmistautuu Sote-uudistuksen vaatimiin toiminnallisiin ja tuotannollisiin haasteisiin ja vaatimuksiin.
- Sähköisten palvelujen osuutta lisätään kaikissa tulosityksiköissä, ja ollaan aktiivisesti mukana uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotossa.
- Ruotsinkielisen puhelinpalvelun suunnittelu- ja kehittäminen terveyspalveluihin toteutetaan yhteistyössä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016

- **Terveysasemapalveluissa** valmistaudutaan sote-uudistukseen.
- Kuntarajat ylittävää terveysaseman valintamahdollisuutta seurataan ja tehdään tarvittavia toiminnallisia muutoksia palvelutuotantoon.
- Listamallin mukaisia vastaanottotoiminnan asiakasprosesseja (vastaanottotoiminta ja päiväpoliklinikka) ja tiimimallia kehitetään Lean-mallia hyödyntäen tavoitteena lyhentää vastaanotolle pääsyaikaa 30 prosenttia vuoden 2015 mediaanitasosta.
- Ikäihmisten ohjausta, neuvontaa ja palveluohjausta kehitetään yhteistyössä vanhus- ja vammaispalvelujen kanssa hyödyntäen asiakasohjausyksikön asiantuntemusta.
- Hakunilan terveysaseman toimintakäytäntöjä, kuten fysioterapeutin suoravastaanotto ja asiakasvastavatoiminta, laajennetaan muille terveysasemille.
- Maahanmuuttajien palveluohjausta kehitetään.
- Terveysasemapalveluissa laajennetaan erikoislääkäritoimintaa, kuten tulehduksellisten suolistosairauksien hoito ja psykiatriin konsultaatio Myyrmäen terveysasemalla sekä kipukonsultaatiot Tikkurilan terveysasemalla. Tutkitaan mahdollisuus hankkia erikoissairaanhoidon ostopalveluna yksityiseltä sektorilta.
- Puhelinyhteydenoton parantamista jatketaan ja sähköisiä palveluita lisätään. Lisäksi otetaan käyttöön potilaan omahoitoa tukevia ratkaisuja mm. kehittämällä omahoitopisteitä. Yleisessä terveyspalveluneuvonnassa tehdään yhteistyötä Vantaan yhteisen asiakaspalvelupisteen kanssa.
- Terveys- ja hoitosuunnitelmien laadintaa yhdessä potilaan kanssa tehostetaan.
- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen prosessien yhtenäistämistä valmistellaan yhteistyössä perhepalvelujen tulosalueen ja HUS psykiatrian kanssa. Tavoitteena on perustaa Myyrmäen ja Tikkurilan terveysasemille moniammatilliset matalan kynnyksen vastaanotot mielenterveys- ja päihdeasiakkaille. Samalla otetaan käyttöön HUS psykiatrian kanssa yhteinen kumppanuusasiantuntija.

- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen prosessien yhtenäistämiseen liittyen suunnitellaan Kivistöön Aurinkokiven neuvolan yhteyteen Lasten ja nuorten terveystalouden perustamista yhteistyössä HUS:n ja perhepalvelujen kanssa.
- **Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa** lisätään sähköistä asiointia sekä palvelujen saavutettavuutta vakiinnuttamalla käyttöön vuonna 2015 pilotoidut sähköisen asioinnin toiminnot neuvolan lomakkeiden sekä laajan 4-vuotistarkastuksen osalta. Sähköistä asiointia laajennetaan neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa.
- Isyyslain muutoksen myötä isyyden tunnustamisen vastaanottaminen ennen lapsen syntymää siirtyy neuvolan toiminnaksi vuoden 2016 alusta alkaen. Uudessa palvelussa pyritään hyödyntämään mahdollisimman paljon sähköistä asiointia. Käyttöön otettavia uusia toimintakäytäntöjä arvioidaan ja kehitetään yhdessä lastenvalvojien ja asiakkaiden kanssa.
- Seksuaaliterveyden edistämistä kehitetään yhteistyössä perhesuunnitteluneuvoloiden kanssa, tavoitteena raskauden keskeytysten sekä sukupuolitautien väheneminen.
- Äitiysneuvolan ja erikoissairaanhoidon yhteistyötä ja hoitoketjuja kehitetään edelleen, jotta neuvoloissa voidaan vastata mm. lyhytjälkihoitoisten synnytysten lisääntymisen aiheuttamaan muutokseen.
- Neuvoloiden omaa toimintaa kehitetään niin, että äitiysneuvolan lähetteet erikoissairaanhoidon vähenyvät.
- Neuvolan perhetyötä kehitetään sosiaalihuoltolain vaatimusten mukaisesti yhteistyössä perhepalvelujen kanssa.
- Opiskeluterveydenhuollon lääkäriyön kehittämistä jatketaan. Opiskeluterveydenhuollon toimintaa sekä yhteistyöprosesseja kehitetään uudistuvien valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti erityisesti 2. asteen ammatillisissa oppilaitoksissa.
- Kivistön alueen uusi (Aurinkokiven) neuvola otetaan käyttöön syksyllä 2016. Samalla luovutaan Kanniston neuvolasta.
- **Kuntoutuspalveluissa** jatketaan monialalähetteen (neuvola, perheneuvola, psykologipalvelut) käyttöä Lean-menetelmään hyödyntäen.
- Fysioterapeuttien akuuttivastaanottoa terveysasemilla laajennetaan Hakunilan kokemuksia hyödyntäen.
- Kotikuntoutuksen kehittämistä jatketaan yhdessä vanhuspalvelujen kanssa ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja kotona asumisen tukemiseen.
- Otetaan käyttöön yhteiset apuvälineiden luovutusperusteet HUS-Erva-alueella.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Sähköisen asioinnin ja itsepalvelun ratkaisujen laajentaminen ja käyttöönotto, esim. suojattu viestinvälitys, sähköisen ajanvarauksen laajentaminen, lomakkeiden ja hakemusten sähköinen lähettäminen, tekstiviestimuistutus varatuista ajoista	Tehokkaampi priorisointi ja kohdentaminen, asiakkaiden asiointimahdollisuudet monipuolistuvat, vastaanotto prosessin sujuvoittuminen ja tehostuminen	2015 - 2017
Sähköisen terveystarkastuksen lisääminen työprosesseihin (Pitkäaikaissairaiden terveystarkastukset, Sydänpotilaan liikuntapolkumalli)	Potilaan oma vastuu terveydestään ja hoidostaan	2015 - 2017

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Toimintaprosessien kehittäminen lean management -keinoin, mm. yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perhepalvelujen kanssa	Kustannukset vähenevät ja potilaan hoito sujuvoituu, päällekkäisyydet poistuu	2015 - 2016
Terveydenhuollon palvelusetelivalikoiden laajentaminen	Valinnanvapauden lisääntyminen, ruuhkan purkaminen omista palveluista, asukasmäärän kasvuun vastaaminen	2015 - 2017
Työvoimaa käytetään joustavasti työvoimatarpeen ja sijaistarpeen mukaisesti	Ulkopuolisen työvoiman käytön minimoiminen, ylitöiden vähentäminen	2015 - 2017
Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy: terveysjohtamisen malli ja eVälke käytössä	Sairauspoissaolot vähenevät, toimialan varhemaksut vähenevät	2015 - 2017

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	521	537	545	560	589	600
Määräaikaisen henkilöstön lkm	36	43	41	41	41	41
Henkilöstön kokonaismäärä	557	580	586	601	630	641

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Vastaanottokäynnit terveysaseman lääkärille asukasta kohti	0,89	0,91	0,92	0,92
Vastaanottokäynnit terveysaseman sairaanhoitajalle tai terveydenhoitajalle asukasta kohti	0,62	0,68	0,74	0,76
Vastaanottokäynnit kuntoutusyksikön palveluun asiakasta kohti	3,4	3,0	2,7	2,5
Vastaanottokäynnit neuvolan lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	3,8	3,7	3,6	3,8
Vastaanottokäynnit koulu- tai opiskeluterveydenhuollon lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	2,2	2,3	2,4	2,4
Terveysasemien palveluita käyttäneiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys)	52	51	55	55
Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla alle 60 min %	70,4	71,0	70,0	70,0
Terveysaseman lääkärille pääsy/vrk	30	30	34	21
Päivystyksen perustason kokonaiskustannukset asukasta kohti	24,81	25,00	24,77	24,98
Päivystysyksikössä toteutunut odotusaika lääkärin vastaanotolle alle 3 h %	93,7	93,1	100	100

12 40

Perhepalvelut

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	33 597	36 955	37 813	37 813	38 569	39 341	40 127
Menot	-152 346	-158 498	-163 471	-163 471	-165 923	-168 412	-170 938
Toimintakate	-118 749	-121 543	-125 658	-125 658	-127 354	-129 071	-130 811

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntitulot	4 670	5 007	4 817	4 817
Maksutulot	3 024	2 734	3 268	3 268
Tuet	23 439	27 022	27 256	27 256
Muut tulot	2 461	2 190	2 470	2 470
Sisäiset tulot	3	2	2	2
Tulot yhteensä	33 597	36 955	37 813	37 813
Henkilöstömenot	-36 516	-39 661	-40 860	-40 860
Asiakaspalvelujen ostot	-46 115	-45 451	-46 597	-46 597
Muiden palvelujen ostot	-5 436	-5 100	-5 857	-5 857
Sisäisten palvelujen ostot	-878	-719	-65	-65
Materiaalin ostot	-964	-963	-962	-962
Avustukset	-56 988	-60 972	-63 216	-63 216
Vuokrat	-5 343	-5 495	-5 777	-5 777
Muut menot	-107	-137	-139	-139
Menot yhteensä	-152 346	-158 498	-163 471	-163 471
Toimintakate	-118 749	-121 543	-125 658	-125 658
Poistot	-95	-84	-146	-146
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-95	-84	-146	-146
Tilikauden tulos	-118 844	-121 627	-125 804	-125 804

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Perhepalvelujen tulosalue muodostuu psykososiaalisten palvelujen, lastensuojelun, aikuissosiaalityön ja päihdepalvelujen tulosyksiköistä. Perhepalveluissa järjestetään lakisääteisiä sosiaalihuollon ja sosiaaliturvan palveluja. Lainsäädännölliset muutokset edellyttävät ja velvoittavat uudistamaan palveluja. Keskeistä on väestön hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen sekä eriarvoisuuden ja syrjäytymisen torjuminen ja vähentäminen. Lisäksi tavoitteena on riittävien ja laadukkaiden sosiaalipalvelujen tarpeenmukaisen ja yhdenvertaisen saatavuuden turvaaminen. Palvelut tulee järjestää asiakaslähtöisyyttä ja sosiaalityötä vahvistaen. Sosiaalihuollon painopistettä siirretään korjaavista toimista hyvinvoinnin edistämiseen ja varhaiseen tukeen.

Keskeisimmät perhepalvelujen toimintaan vaikuttavat toimintaympäristön muutokset ovat pitkäaikaistyöttömyyden kasvu, köyhyys, lastensuojeluasiakkuuksien sukupolvistuminen, kotiin vietävien palvelujen tarpeen lisääntyminen laitoshoidon purkamisen seurauksena, Sote-uudistus sekä uuteen asiakas- ja potilastietojärjestelmään valmistautuminen.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2016 on 163,5 milj. euroa, josta toimeentulotuen avustusmenojen osuus on 61,4 milj. euroa. Tulomääräraha on 37,8 milj. euroa, josta toimeentulotuen valtionosuus on 26,2 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

- Taloudellisesti ja inhimillisesti kannattavien ennalta ehkäisevien ja varhaisen tuen työmuotojen asiakkuudet lisääntyvät.
- Tuottavuuden parantamista jatketaan asiakastyön osuutta ja toiminnan vaikuttavuutta lisäämällä.
- Kumppanuuksia kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa lisätään. Pyritään päällekkäisen työn karSIMiseen, yhteisen työn synergiaetuihin sekä sujuviin ja toisiaan täydentäviin palveluihin.
- Sosiaalinen kuntoutus tukee mahdollisuutta päästä työllistämispalvelujen piiriin.
- Asumisneuvonnalla ennalta ehkäistään asunnottomuutta. Asumisen polkuja sekä asumisen kotiin vietävää tukea kehitetään.
- Nuorisotakuun toteuttamista tuetaan ja Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen osallistutaan.
- Kaikissa palveluissa tuetaan asiakkaiden omatoimisuutta ja omaa vastuuta.
- Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja kehitetään. Sähköisten palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa jatketaan.
- Uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä otetaan käyttöön suunnitelmakaudella.
- Lapsiperheiden kotiin vietävien palvelujen kokonaisuutta kehitetään ja palveluntarjontaa selkeytetään.
- Toimeentulotukihakemusten osalta jatketaan Kela-kunta -kokeilua, ja valmistaudutaan vuonna 2017 tapahtuvaan siirtoon.
- Vantaan lastensuojelun ja perheneuvolan sekä erikoissairaanhoidon lastenpsykiatrian prosessia kehitetään Lean-menetelmällä, tavoitteena tiivistää yhteistyötä yhteisissä asiakkuuksissa, selkiyttää työnjakoa ja parantaa asiakkaan saaman palvelun vaikuttavuutta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Perhepalvelujen nykyinen neljän tulosityksikön kokonaisuus tullaan uudistamaan seuraavien vuosien aikana. Vuonna 2016 pilotoidaan kolmea organisaatiomuutoksen osa-aluetta: sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi, uudistuva perhetyö ja lastensuojelun virka-aikainen päivystys osana sosiaali- ja kriisipäivystystä. Perheasiaintoimisto on suunniteltu siirrettäväksi osaksi psykososiaalisia palveluja, ja siinä yhteydessä eropalvelujen kokonaisuus kootaan yhteen. Pilottien tavoitteena on vahvistaa asiakkaan saamaa suunnitelmallista palvelua ja varhaista tukea.

Perhepalvelujen painopisteen siirtymisen onnistuminen korjaavasta työstä hyvinvoinnin edistämiseen ja varhaiseen tukeen edellyttää yhteistyön tiivistämistä muiden tulosalueiden kanssa.

Vuoden 2016 aikana tulosalueella selvitetään, missä palveluissa on mahdollista ottaa palveluseteli käyttöön. Lisäksi jokaisessa tulosityksiköissä ainakin yksi olennainen palveluprosessi tehostetaan Lean-ajattelua hyödyntäen.

Psykososiaalisissa palveluissa on tavoitteena ehkäisevän työn ja sosiaalihuoltolain mukaisten palveluprosessien hiominen mahdollisimman tuottaviksi, jolloin palvelut ovat oikea-aikaisia ja asiakkaan palvelutarpeesta lähteviä.

- Perhekoutsien toiminta tulee tunnetuksi vantaalaisten lapsiperheiden keskuudessa ja asiakkaita voidaan auttaa varhaisessa vaiheessa.
- Nuortenkeskus Nuppi pystyy hoitamaan lievät ja keskivaikeat nuorten mielenterveys- ja päihdehäiriöt, ja erikoissairaanhoidon tarve vähenee.
- Palveluja kehitetään sosiaalihuoltolain vaatimusten mukaiseksi mm. palvelutarpeen arvioinnin systematisoinnilla sekä tarjoamalla omatyöntekijä psykososiaalisissa palveluissa.

- Päätöksentekoprosessia kehitetään siten, että omatyöntekijä voi järjestää asiakkaalle hänen tarvitsemaansa tukea siirtämättä asiakkuutta toiseen palveluun.
- Asiakkuuden kriteereitä, työnjakoja ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä kehitetään asiakaslähtöisemmiksi.
- Päivystyksellistä toimintaa kehitetään.
- Osallistutaan Aurinkokiven lasten ja nuorten terveystalustarpeiden suunnitteluun yhteistyössä terveystalustarpeiden kanssa.

Lastensuojelussa huomioidaan sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, jotka voivat olla riittävä tuki perheille, jolloin lastensuojelupalvelujen tarve vähenee.

- Lastensuojelussa lisätään asiakkaiden osallisuutta kirjoittamalla asiakassuunnitelmat yhdessä.
- Perhehoidon monimuotoisuutta lisätään vastaanottoperhetoiminnassa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa.
- Hyödynnetään palvelumuotoilua kiireellisten avohuollon tukitoimien tarpeisiin vastaamiseksi nykyisillä resursseilla.
- Avohuollon vaikutusten arviointihanketta jatketaan.
- Kehitetään vaativan laitoshoidon vaikuttavuuden arviointia.
- Pilotoidaan lastensuojelun virka-aikaisen päivystyksen keskittäminen sosiaali- ja kriisipäivystykseen.
- Lastensuojelun vastaanottotiimit osallistuvat lastensuojelun alkuarvioinnin Laava-projektiin Apotti-hankkeen yhteydessä.
- Perhekuntoutusta uudistetaan yhteistyöllä lastensuojelun sisällä sekä kutsumalla yhteistyöverkostoja mukaan kehittämiseen ja yhteistyöhön.

Aikuisosiaalityössä sosiaalityön palvelut keskittyvät aiempaa enemmän sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen järjestämiseen ja tarjoamiseen.

- Sähköisen asiointin osuutta toimeentulotuen asioissa lisätään edelleen yhteistyössä Kelan kanssa.
- Normitetun toimeentulotuen yksikössä valmistaudutaan toimeentulotuen perusosan siirtymiseen Kelalle vuoden 2017 alusta. Samaan aikaan voidaan luopua osasta normitetun toimeentulotuen tiloja.
- Vuoden 2016 aikana aikuisosiaalityössä pilotoidaan sosiaalihuoltolain mukaista palvelutarpeenarviointia. Piloti on osa perhepalvelujen laajempaa organisaation muutosprosessia. Yksikköön keskitetään sosiaalityön asiakkaiden palvelutarpeen arviointityö. Pilotin tavoitteena on tuottaa myös jatkotietoa perhepalvelujen organisaatiomuutoksen tueksi vuodelle 2017.
- Asumisneuvontaa kehitetään yhteistyössä VAV:n ja Ohjaamon kanssa.
- Asunnottomuustyötä sekä asumisen tuen palvelujen kehittämistä jatketaan kaupungin omina tilapäisasumisen ratkaisuna sekä yhteistyössä ostopalvelukumppaneiden kanssa.
- Osallistutaan Koisoniityn palvelukokonaisuuden suunnitteluun.
- Suunnitelmallisissa sosiaalityön palveluissa vahvistetaan sosiaalihuoltolain mukaisen sosiaalisen kuntoutuksen työkäytäntöjä, kuten monialaista palvelutarpeen arviointia, neuvontaa ja ohjausta kuntouttavien palvelujen hyödyntämisessä sekä lähityötä ja valmennusta arkipäivän toiminnoissa sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi.

Päihdepalveluissa kehitetään uuden sosiaalihuoltolain mukaista toimintaa, kuten arvioinnin kehittämistä ja omatyöntekijän määrittämistä sekä yhteistyötä perhepalveluiden muiden tulosityksikköjen kanssa.

- Toteutetaan päihde- ja mielenterveyspalvelujen integraatiotyön mukaiset muutokset yhteistyössä HUS psykiatrian kanssa.
- Suunnitellaan Koisoniityn asumispalveluyksikön tilojen ja toiminnan käynnistämistä yhteistyössä aikuisosiaalityön kanssa.
- Tiivistetään yhteistyötä perhepalvelujen asumisohjauksessa.
- Edistetään aktiivisesti monimuotoista työllistämistä päihdepalveluissa (palkkatuki, kuntouttava työntoiminta ja työkokeilu).

- Opioidikorvaushoitoa kehitetään edelleen mm. siirtämällä A-klinikoille niitä opioidikorvaushoitoasiakkaita, joilla on keskeisenä ongelmana alkoholin ja/tai rauhoittavien lääkkeiden väärinkäyttö.
- Päihdepalveluissa kehitetään asiakkaiden kanssa tehtävää väkivallan ehkäisytyötä.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Sähköisen asioinnin ja itsepalvelun ratkaisujen laajentaminen ja käyttöönotto, esim. suojattu viestinvälitys, sähköisen ajanvarauksen laajentaminen, lomakkeiden ja hakemusten sähköinen lähettäminen, tekstiviestimuistutus varatuista ajoista	Itsepalvelun lisääntyminen, ajankäytön tehostuminen, perumattomien poisjääntien väheneminen, asiakastyöprosessin sujuvoittaminen	2015 - 2017
Sosiaalihuoltolain toimeenpanolla vähennetään lastensuojeluasiakkuuksia	Lastensuojeluasiakkuuksien väheneminen, palvelurakenteen keveneminen, raskaiden ls-toimenpiteiden väheneminen	2015 - 2017
HUS lastenpsykiatrian, perheneuvolan ja lastensuojelun asiakasprosessin leanaus	Tarkoituksenmukainen palvelu asiakkaalle, palvelun sujuvuuden parantuminen	2015 - 2016
Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluprosessin tehostaminen erikoissairaanhoidosta asumispalvelujen kautta omaan vuokra-asuntoon	Asumisaika asumisyksikössä lyhenee nykyisestä asiakkaan tarpeeseen nähden liian pitkästä asumisajasta, siirtoviivepäivien väheneminen	2015 - 2017
Palvelusetelipalvelujen lisääminen - lapsiperheiden kotipalvelu	Valinnanvapauden lisääntyminen, ruuhkan purkaminen, asukasmäärän kasvuun vastaaminen	2015 - 2017
Työvoimaa käytetään joustavasti työvoimatarpeen ja sijaistarpeen mukaisesti	Ulkopuolisen työvoiman käytön minimoiminen, ylitöiden vähentäminen	2015 - 2017
Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy: terveysjohtamisen malli ja eVälke käytössä	Sairauspoissaolot vähenevät, toimialan varhemaksut vähenevät	2015 - 2017

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	680	699	700	673	673	673
Määräaikaisen henkilöstön lkm	81	87	87	75	75	75
Henkilöstön kokonaismäärä	761	786	787	748	748	748

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Lastensuojeluselvitykset valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	91 %	98 %	100 %	100 %
Lastensuojelun suunnitelmallisen sosiaalityön 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden osuus väestön 0 - 17-vuotiaista vähenee	8,8 %	8,4 %	8,6 %	7,8 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Lastensuojelun oman toiminnan tehostetun perhetyön tukipäivien määrä vuodessa lisääntyy	..	..	4 520	4 750
Toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	98 %	99,6 %	100 %	100 %
Sosiaalihuollon erityistä tukea tarvitsevien palvelutarpeenarvio tehdään 3 kk määräajassa	..	..	..	100 %
Aikuisten sosiaalityön asiakastapaamiset työpäivää kohden lisääntyvät	..	1,9	2,3	3,5
Lapsiperheiden kotipalvelun työaika asiakkaiden kotona lisääntyy	2,0	3,7	4,3	4,6
Sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö, perheet palvelun piirissä	..	..	20	40
Nuorten sosiaalityön asiakastapaamiset työpäivää kohden lisääntyvät	..	2,0	2,2	3,5
Korvaushoitoasiakkaiden hoitotakuu täyttyy	100 %	100 %	100 %	100 %

12 60

Vanhus- ja vammaispalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	27 420	27 586	28 600	28 600	29 172	29 755	30 351
Menot	-171 518	-174 894	-179 513	-179 513	-182 206	-184 939	-187 713
Toimintakate	-144 098	-147 308	-150 913	-150 913	-153 034	-155 183	-157 362

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntitulot	2 669	2 376	2 463	2 463
Maksutulot	24 381	25 121	26 046	26 046
Tuet	308	0	0	0
Muut tulot	19	23	24	24
Sisäiset tulot	42	66	67	67
Tulot yhteensä	27 420	27 586	28 600	28 600
Henkilöstömenot	-53 595	-57 854	-58 646	-58 646
Asiakaspalvelujen ostot	-73 437	-73 774	-76 012	-76 012
Muiden palvelujen ostot	-26 903	-24 870	-26 195	-26 195
Sisäisten palvelujen ostot	-1 224	-1 255	-1 265	-1 265
Materiaalin ostot	-2 386	-2 711	-2 782	-2 782
Avustukset	-5 444	-5 618	-5 663	-5 663
Vuokrat	-8 320	-8 654	-8 792	-8 792
Muut menot	-210	-158	-159	-159
Menot yhteensä	-171 518	-174 894	-179 513	-179 513
Toimintakate	-144 098	-147 308	-150 913	-150 913
Poistot	-407	-531	-601	-601
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-407	-531	-601	-601
Tilikauden tulos	-144 504	-147 839	-151 514	-151 514

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalue vastaa vanhusten ja vammaisten palveluista. Vanhusten avopalvelujen vastuulle kuuluvat kotihoito, palvelutalot sekä ennaltaehkäisevät toiminnot. Sairaalapalvelut vastaa Vantaan perusterveydenhuollon sairaalatoiminnasta. Hoiva-asumisen tulosityksikkö järjestää lyhyt- ja pitkäaikaista hoivaa tehostetussa asumispalvelussa ja laitoshoidossa. Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja taloudelliset tukitoimet sekä kehitysvammalain mukaiset erityispalvelut. Tulosalueen vastuulla on ikääntyneen väestön hyvinvointiohjelman, vanhusneuvoston toiminnan sekä Vantaan vammaispoliittisen ohjelman Wampon koordinointi. Vanhusneuvoston toiminta sekä ohjelmien toimeenpano toteutetaan poikkihallinnollisena kaikki toimialat käsittävänä verkostotyönä.

Vanhus- ja vammaispalvelujen järjestämisessä pyritään vaikuttavaan ja kustannustehokkaaseen tuottamistapaan. Tällä hetkellä sairaalatoiminta, kotihoidon peruspalvelut sekä vanhustenkeskusten ja palvelutalojen toiminta, vanhus- ja vammaispalvelujen sosiaalityö sekä päivätoiminta toteutetaan pääosin omana toimintana. Kotihoidon tukipalveluissa, vanhusten ja vammaisten asumispalveluissa ja osin laitoshoidossa palvelut on kilpailutettu ja hankitaan ostopalveluina. Kehitysvammaisten asumispalveluissa lisätään oman toiminnan osuutta, koska se on osoittautunut kustannustehokkaammaksi.

Vantaan väestö vanhenee nopeasti ja myönteisestä hyvinvointikehityksestä huolimatta palvelujen tarve ja kysyntä kasvavat nopeasti. Vantaalla 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa keskimäärin 700 henkilöllä vuodessa. Muistisairaudet on suurin iäkkäiden ihmisten pitkäaikaisen hoidon tarpeen aiheuttaja, muistisairaiden määrä kasvaa Vantaalla noin 150 muistisairaalla vuosittain. Kehitysvammaisten määrä kasvaa 15–20 henkilöä vuodessa. Väestön nopea ikääntyminen vaikuttaa myös vammaispalvelujen kysyntään.

Lainsäädännön tiukentuminen ja palveluihin pääsyn määräajat yhdistettynä palvelutarpeen kasvuun edellyttävät palvelujen onnistunutta kohdentamista ja toiminnan tuloksellisuuden jatkuvaa parantamisesta. Sosiaalihuoltolaki edellyttää palvelutarpeen arvioinnin aloittamista seitsemän arkipäivän kuluessa yhteydenotosta. Vanhuspalvelulaki velvoittaa järjestämään muut kuin kiireelliset sosiaalipalvelut viimeistään 3 kuukauden kuluttua päätöksenteosta. Kunnan on toteutettava iäkkään pitkäaikainen hoiva ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla palveluilla. Taloussuunnitelmakaudella tulosalue valmistautuu myös mm. sote-uudistukseen sekä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottoon.

Tulosalueen menomääräraha vuodelle 2016 on 179,5 milj. euroa ja tulomääräraha 28,6 milj. euroa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

- Keskeisten toimintojen tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen
- Palvelujen kehittäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Työllistymistä tukevat toimintakäytännöt
- Palveluja kehitetään asiakasta osallistaen
- Toimivat palvelut mahdollistavat kotona asumisen
- Hyvä esimiestyö ja toimiva työyhteisö tukevat itsensä johtamista; työkuunto paranee
- Henkilöstön ja muiden resurssien joustava käyttö

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016

- **Vanhusten avopalvelujen** keskitetty asiakasohjaus (asiakasneuvonta, palveluohjaus, gerontologinen sosiaalityö, omaishoidon tuki, vanhusten ja vammaisten kuljetuspalvelut sekä henkilökohtainen apu) toimii kahdessa toimipisteessä (Myyrmäki, Tikkurila) ja vastaa tulosalueen asiakkaiden asiakasohjauksesta, palvelutarpeen selvityksistä, palvelusuunnitelmien laadinnasta ja palvelupäätösten teosta. Toiminnalla lisätään palvelujen kohdentuvuutta ja vaikuttavuutta. Vuonna 2015 käynnistynyttä toimintaa vakiinnutetaan koko Vantaan tasoisesti.
- Kotihoidon tuloksellisuutta (mm. kotikuntoutus) ja tuottavuutta (mm. käyntimäärien kasvu) parannetaan. Palvelutarpeen kasvuun varaudutaan kohdistamalla palveluja asiakkuuskriteereitä tiukentamalla. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönoton laajennus vuonna 2016 parantaa johtamista ja tuloksellisuutta: käyntien suunnittelu helpottuu ja työn kuormittavuutta tasataan.
- Yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa jatketaan tavoitteena rekrytoida työllistettäviä kotihoidon avustaviin tehtäviin.
- **Hoiva-asumisen palveluissa** Korson vanhustenkeskuksen perusparannus valmistuu vuoden 2016 keväällä. Simonkylän peruskorjauksen vuoksi osa asukkaista ja henkilöstöstä siirtyy suunnitellusti Korson vanhustenkeskukseen, ja osalle järjestetään korvaavat tilat muualta omasta toiminnasta. Lisäksi toinen Korson vanhustenkeskusten kerroksista toimii sairaalapalvelujen väistötilana Katriinan sairaalan peruskorjauksen aikana.
- Tehostetun asumispalvelun paikkamäärän kasvu vuonna 2016 on 10–15; muistisairaiden määrän kasvusta johtuva laskennallinen tarve on 40. Hoitoverkoston (sairaala, hoiva, kotihoito) kasvavaa kuormitusta hallitaan onnistuneella asiakasohjauksella. Lisäksi kotihoidon peittävyttä pyritään edelleen lisäämään. Hoiva-asumisen palveluissa jatketaan Liukumäki kotiin -hanketta, jossa kuntoutetaan asukkaita ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin tai palvelutaloon.
- Kaunialan sairaalan lisäpaikkojen käyttöönottoon ei ole varauduttu täysimääräisesti. Kauniala tarjoaa pääasiassa laitoshoidtoa, mikä ei vastaa tämän hetkisiä vanhuspalvelulinjauksia. Vuoden 2016 ylitys voi

olla jopa 1 - 2 milj. euroa riippuen siitä, joutuuko Vantaa ottamaan käyttöön vuodelle 2016 määrätty 15 lisäpaikkaa ja edellisiltä vuosilta käyttöön ottamatta jääneet 30 - 40 paikkaa.

- **Sairaalapalveluissa** Peijaksen sairaalassa sijaitseva AKOS 2 osasto laajenee, ja sairaansijojen määrä kasvaa 13 - 17 sairaansijalla. Akuuttigeriatriset arviointi- ja kuntoutuspaikat lisääntyvät, ja sairaalapalvelut pystyy paremmin vastaamaan ikääntyvien vantaalaisten akuutteihin sairaalatarpeisiin.
- Katriinan sairaalan B-osan peruskorjaus alkaa lokakuussa 2016, jolloin kolme vuodeosastoa ja päiväsairaala siirtyvät väistötiloihin Korson palvelukeskukseen. Lisäksi ostetaan kuntoutuspaikkoja Kaunialan sairaalasta.
- **Vammaispalveluissa** kehitysvammaisten asumispalvelujen kustannusvaikuttavuus paranee: oman toiminnan osuus lisääntyy 15 paikalla Martinlaaksonpolun asuntojen valmistumisen myötä. Oman toiminnan vanhojen yksiköiden, mm. Koivukodin, tilojen käyttöä asumisessa jatketaan TS-kausi. Tukiasumisen osuus asumispalvelusta kasvaa vähintään 23 prosenttiin.
- Vammaisen henkilökohtaisen avun kysynnän kasvua hallitaan paremmalla asiakasohjauksella ja palveluvalikon hyödyntämisellä. Kotihoidon avopalvelujen roolia hoivan ja hoidon antajana lisätään.
- Vammaisten palvelujen toteutuksessa laajennetaan henkilökohtaisen budjetoinnin toimintamallia ja lisätään perhehoitoa.
- Vammaisten työllistymistä tukevia toimintakäytäntöjä kehitetään edelleen. Vammaispalveluissa tuotetaan sosiaalihuoltolain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukainen työtoiminta ja työllistymistä tukeva toiminta. Toimintaa laajennetaan Malminiityn mallin mukaisesti eri yksiköihin ja työllistyneiden vammaisten henkilöiden määrä eri toiminnoissa kasvaa. Työvalmentajaresurssia kohdistetaan uudelleen.
- Kuljetuspalveluissa hyödynnetään täysimäärisesti joukkoliikenteen tarjoamia uusia mahdollisuuksia, kuten lähiliikennettä ja kutsuperusteista lähibussijärjestelmää.
- **Vanhus- ja vammaispalvelujen** osallistuminen kolmeen VM:n kuntakokeilun hankkeeseen jatkuu: Liukumäki kotiin (kuntouttava tukiasuminen kotiin), ryhmäperhehoidon kokeilu sekä palvelutalojen uusi toimintamalli ja laatu.
- Palvelusetelin käyttöä lisätään sähköisen portaalin avulla. Vanhusten avopalveluissa otetaan käyttöön kotona asumista tukeva palveluseteli. Omaishoidontuen lakisääteisen ja muun vapaan aikaisen hoidon järjestämisessä hyödynnetään palveluseteliä. Hoivassa lisätään palvelusetelin käyttöä, ja palveluseteliä asiakkaille perustetaan oma jononhallinta.
- Henkilöstön joustavaa käyttöä tulosalueella lisätään merkittävästi: työkierron toimintamalli (vammaispalvelujen ja hoiva-asumisen palvelujen eri yksiköt), yöpartio toiminta (kaikki tulosyksiköt), varahenkilöstön pysyvyys (kaikki tulosyksiköt). Kehittämisen tavoitteena on lisätä työn mielekkyyttä sekä tasata työn kuormitusta yksikköjen välillä.
- Laajennetaan RAI (Resident Assessment Instrument) -arviointijärjestelmän käyttöä kaikissa toiminnoissa. RAI-ohjelmasta saatavien laatuindikaattorien avulla seurataan ja parannetaan hoidon ja kuntoutuksen laatua, vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöön-otto vanhusten avopalveluissa	Toiminnan tehostaminen, hukan välttäminen: 3,5 % vuosittaisen palvelujen kasvutarpeen kattaminen 2 %:lla	2015 - 2017
Työvoimaa käytetään joustavasti työvoimatarpeen ja sijaistarpeen mukaisesti	Sijaistarpeen kasvun pysäyttäminen, ja sijaisten käytön tehostaminen, ylittöiden vähentäminen	2015 - 2017

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Kaunialan käytön tehostaminen ja hoivan palvelurakenneuudistuksen jatkaminen - Kaunialan sairaalan toiminnan kehittämisen kuntoutussairaalaksi ja asumispalveluksi.	Kaunialan laitospainotteisuuden vähentäminen ja asumispalvelujen lisääminen; kustannustaso asukasta kohden laskee	2015 - 2017
AKOS2 (sairaalapalvelut) laajennus, 17 paikkaa lisää.	Vähentää erikoissairaanhoidon palvelujen kysynnän kasvua ja esh-menoja	2016 - 2017
Palvelusetelipalvelujen lisääminen: - hoivan palveluseteli - kotihoidon palveluseteli	Valinnanvapaus lisääntyy, purkaa ruuhkaa omista palveluista, vastaa ikääntyneiden määrän kasvuun. Palvelusetelin käytön lisääminen sähköisen järjestelmän myötä	2015 - 2017
Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy: terveysjohtamisen malli ja eVälke käytössä	Sairauspoissaolot vähenevät, toimialan varhe-maksut vähenevät	2015 - 2017

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	958	973	999	1 050	1 219	1 230
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	28	20	20	20	20
Henkilöstön kokonaismäärä	978	1 001	1 019	1 070	1 239	1 250

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
75+ kotona asuvien osuus väestöstä	91,9 %	92,3 %	92,5 %	93,0 %
Kotihoidon käynnit (kotihoito ja palvelutalot)	632 931	652 760 ¹⁾	684 930	706 736
Säännöllisen kotihoidon käynnit 75 -v / 75 -v täyttänyt asiakas, keskimäärin kuukaudessa	26	25	-	28
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	3,0 %	2,7 %	2,7 %	3,0 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä/75+ väestö 31.12	8,7 %	8,5 %	8,9 %	9,5 %
Kotihoidon kentän käynnit / henkilötyövuosi	2 051	2 068	2 092	2 250
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, %	10,8 %	10,6 %	10,6 %	9,6 %
Terveyskeskussairaalalan hoitojakso/sairaansija	13,1	13,2	13,5	13,9
Tuetusti asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa	15,5 %	21,0 %	22,0 %	23,0 %
Euroa / kehitysvammaisten asumispalvelujen hoitovuorokausi	140	130	-	129

¹⁾ Kotisairaala siirtyi vuonna 2013–2014 avopalveluihin, jossa aloitti tehostetun kotihoidon yksikkö.

12 13

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	21 457	21 648	21 918	22 247	22 581	22 920
Liiketoiminnan muut tulot	681	1 000	900	914	927	941
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 339	-1 453	-1 164	-1 182	-1 200	-1 218
Palvelujen ostot	-3 867	-3 616	-3 713	-3 769	-3 825	-3 882
Henkilöstökulut	-15 349	-15 565	-15 789	-15 920	-16 159	-16 402
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-142	-61	-70	-105	-139	-161
Liiketoiminnan muut kulut	-1 576	-1 698	-1 680	-1 705	-1 731	-1 757
Liikeliijäämä	-134	255	402	479	454	441
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	10	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	-159	-159	-159	-162	-164	-166
Korvaus peruspääomasta	-68	-68	-68	-69	-70	-71
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-352	27	175	249	220	203
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	87	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-265	27	175	249	220	203

Investoinnit

	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Menot	-75	-200	-200	-200	-200	-200	-200

Toiminnan kuvaus

Suun terveydenhuollon perustehtävä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudutaan tutkittuun tietoon sekä keskitytään asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Suun terveydenhuollon liikelaitos perustettiin 1.6.2010. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos muodostuu kolmesta tulosyksiköstä, jotka tuottavat väestölle lakisääteisiä palveluja. Näitä ovat terveyden edistäminen, kiireellinen ensiapuhoito, kiireetön hammashoito sekä erikoishammashoitona oikomishoito. Suun terveydenhuollon vastaanottotoiminta perustuu väestön ja yksilön hoidon tarpeeseen.

Virka-ajan ulkopuolinen ilta- ja viikonloppupäivystys tuotetaan pääkaupunkiseudun (pks) yhteistyösopimuksella Haartmanin sairaalassa Helsingissä. Erikoishammaslääkäritasoinen hoito (muu kuin oikomis-hoito) toteutetaan pks-yhteistyönä Pääkaupunkiseudun suun erikoishoidon yksikössä Helsingissä.

Liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä toimialan muiden tulosalueiden ja tulosityksiköiden kanssa, toimien neuvoloissa, oppilaitoksissa, kotihoidossa sekä vanhuspalvelulaitoksissa. Muiden toimialojen kanssa tehdään yhteistyötä oppilashuollon, terveyden edistämisen sekä terveellisen kouluruokailun ja kasvu ympäristön tarjoamiseksi. Vantaan väestön kasvu aiheuttaa paineita hoidon järjestämisessä. Valtaosa korjaavasta hammashoidosta suuntautuu aikuisväestöön. Lasten ja nuorten hammashoidossa korostuu terveyden edistäminen ja terveyden tuottaminen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016–2019

Kaupungin talous tasapainossa:

- Talousarvion 2016 keskeisenä tavoitteena on liikelaitoksen peruspääoman alijäämän kattaminen.
- Tavoitteena on taloudellisesti kestävä pohja myös investoinneille.
- Tavoitteena on palvelusopimuksen täyttäminen omilla resursseilla ja hoitotakuun toteutuminen.

Palvelut uudistuvat:

- Asiakkaan sähköisen asioinnin ja itsepalvelun mahdollisuuksia lisätään.
- Palvelusetelin käyttöä uudistetaan ja lisätään asiakkaille tarjottavana vaihtoehtona.

Muutosta toteutetaan johtamisen kautta:

- Itsenäistä työtä tekevien terveydenhuollon ammattilaisten potilastyön osuus kasvaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Palvelutarpeen kasvu (väestön kasvu 1,2 %, ikääntyminen, maahanmuutto) lisää kysyntää vuosittain noin 2 000 käynnillä. Kasvavaa kysyntää hallitaan tuottavuustoimilla.

Koululaisten asetuksen mukaiset suun terveystarkastukset toteutetaan Vantaa-mallin (monihuonemalli) mukaisesti. Palvelujen saatavuutta parannetaan ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja, joilla vastataan kysynnän vaihteluihin.

Työnjakoa ja työprosesseja tehostetaan. Tavoitteena on, että suun terveydenhuollon toimenpiteiden jakautuminen saadaan suhdelukuun 30/70 lasten ja aikuisten välillä. Tulosalueiden väliset prosessit saatetaan kuntoon.

Suun terveydenhuolto on mukana KanTa-hankkeen käyttöönotossa ja osallistuu Apotti-hankkeen toteutuksen edistämiseen ja suun terveydenhuollon osion käyttöönoton valmisteluun. Tietotekniikan hyödyntämistä tehostetaan niin asiakaspalvelussa kuin vastaanotoilla.

Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti palveluverkkoa keskitetään hallitusti, pienistä yksiköistä luovutaan ja tilojen käyttöastetta kasvatetaan.

Henkilöstösuunnitelma

Suun terveydenhuollon henkilöstön määrään ei ole suunniteltu muutoksia vuonna 2016.

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	272	275	275	275	275	275
Määräaikaisen henkilöstön lkm	6	3	3	3	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	278	278	278	278	278	278

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-134	255	402	479	454	441
Poistot ja arvonalennukset	142	61	70	105	139	161
Rahoitustuotot ja -kulut	-218	-227	-227	-231	-234	-238
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-210	88	245	354	359	364
Investointimenot	-129	-75	-200	-200	-200	-200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-129	-75	-200	-200	-200	-200

Toiminnan ja investointien rahavirta	-339	13	45	154	159	164
---	-------------	-----------	-----------	------------	------------	------------

Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	479	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-39	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	547	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-62	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	33	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	479	0	0	0	0	0

Rahavarojen muutos	140	13	45	154	159	164
---------------------------	------------	-----------	-----------	------------	------------	------------

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
asiakasmäärä	69 071	70 114	71 000	72 100
käyntikerrat	195 117	193 485	195 500	197 500
painotettujen toimenpiteiden* määrä	413 031	405 995	411 110	411 110
henkilötyövuodet** yhteensä	229,3	226,3	226,0	225,0
käynnit per asiakas	2,8	2,8	2,8	2,7
käynnit per henkilötyövuodet	850,9	855,0	865,0	877,8
painotetut toimenpiteet per käynti	2,1	2,1	2,1	2,1
painotetut toimenpiteet per henkilötyövuosi	1 801,3	1 794,1	1 819,1	1 827,2
toiminnan kokonaiskustannukset (1 000 eur)	22 397	22 490	22 621	22 566
kokonaiskustannukset per asiakasmäärä	324,26	320,76	318,61	312,98

* vaikeusastekertoimella määritellyt keskimääräiset suoritteet

** yhden kokopäiväisen työntekijän vuosityöaika

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

13

Sivistystoimen toimiala yhteensä

Vastuuhenkilö: Elina Lehto-Häggroth

Toimielin: Opetuslautakunta

Puheenjohtaja: Janne Leppänen

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta

Puheenjohtaja: Päivi Laakso

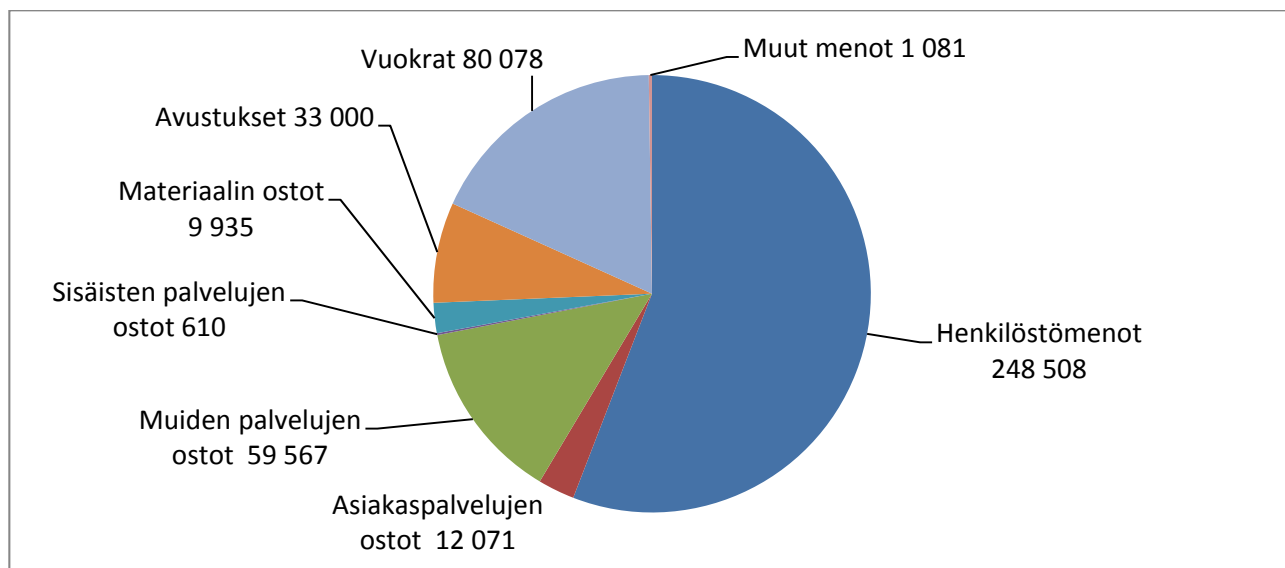
Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	41 237	42 733	42 534	42 534	43 385	44 252	45 137
Menot	-427 227	-439 263	-444 642	-444 850	-451 516	-458 288	-465 163
Toimintakate	-385 990	-396 530	-402 108	-402 316	-408 131	-414 036	-420 025

13

Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	34 956	36 552	37 528	37 528	38 279	39 044	39 825
Menot	-383 971	-395 017	-399 685	-399 893	-405 888	-411 976	-418 156
Toimintakate	-349 015	-358 465	-362 157	-362 365	-367 609	-372 932	-378 331

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	3 346	3 383	3 295	3 295
Maksutuotot	21 233	24 324	24 519	24 519
Tuet	7 796	6 669	7 300	7 300
Muut tulot	1 096	879	977	977
Sisäiset tulot	1 486	1 298	1 437	1 437
Tulot yhteensä	34 956	36 552	37 528	37 528
Henkilöstömenot	-211 695	-221 360	-221 422	-221 550
Asiakaspalvelujen ostot	-12 062	-12 705	-12 071	-12 071
Muiden palvelujen ostot	-50 644	-50 616	-53 062	-53 142
Sisäisten palvelujen ostot	-371	-267	-7	-7
Materiaalin ostot	-9 046	-7 159	-7 650	-7 650
Avustukset	-29 397	-31 604	-32 907	-32 907
Vuokrat	-70 474	-71 278	-72 119	-72 119
Muut menot	-281	-29	-448	-448
Menot yhteensä	-383 971	-395 017	-399 685	-399 893
Toimintakate	-349 015	-358 465	-362 157	-362 365
Poistot	-4 458	-3 987	-3 925	-3 925
Yk-lisät	-19 151	-14 355	0	-15 670
Laskennalliset yhteensä	-23 609	-18 341	-3 925	-19 595
Tilikauden tulos	-372 624	-376 807	-366 082	-381 960

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistystoimen toimialan tehtävänä on opetuslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Sivistystoimi huolehtii kaupungin asukkaiden varhaiskasvatus- ja lasten päivähoitopalveluiden, opetus- ja kirjastopalveluiden sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestämisestä. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi.

Sivistystoimen organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, nuoriso- ja aikuiskoulutuksen, kirjasto- ja tietopalveluiden, kulttuurin, liikunnan ja nuorisopalveluiden tulosalueista sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalueesta sekä johdon tukiyksiköstä.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti sivistystoimi edistää asukkaiden oppimista, sivistystä ja vapaa-ajan palveluita osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen sekä harrastusmahdollisuuksien avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Sivistystoimen toimintaympäristöanalyysissä nähtiin uhkana talouden jatkuva heikentyminen ja politiikan epäjohtonmukaiset sekä ennustamattomat heilahdukset. Opetus- ja kulttuurialalla on ollut käynnissä useita eri lainsäädännöllisiä uudistuksia, joiden osan viivästyminen tai jopa kaatuminen ovat aiheuttaneet epä-tietoisuutta. Myös taloustilanteen heikkeneminen ja siitä osittain johtuva yhteiskunnan polarisoituminen ovat huomattavia uhkia. Yksilön eriytyminen, ulkopuolisuus tai poissulkeminen sekä arjen passivoituminen tuovat haasteita toimintaan. Myös kulttuurinen monimuotoisuus voi muodostua uhkaksi, jos integraatiossa epäonnistutaan.

Sivistystoimessa talouden epävarmuutta hillitään uusilla toimintatavoilla ja kustannustietoisuudella: palvelutarjonnan kaventamisen sijaan halutaan panostaa tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen. Eriarvoistumisen riskiä toimialalla halutaan torjua luomalla uskoa tulevaisuuteen omien palveluiden kautta. Jotta resurssit voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla ja investoinnit pitää laadukkaina, asukkaat ja yksityinen sektori halutaan ottaa mukaan yhteissuunnitteluun ja -toimintaan. Uudet kumppanuusmahdollisuudet kehittävät palvelutarjontaa.

Osallisuuden mahdollistaminen auttaa myös monikulttuuristen ryhmien tunnistamisessa ja tavoittamisessa. Palvelumuotoilulla ja reagointinopeuden parantamisella vastataan nopeasti muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Uusia mahdollisuuksia tavoitellaan myös tilojen yhteiskäyttöä lisäämällä, joka on jo lähtökohtana uusien tilojen suunnittelussa. Koulutuksen saralla merkittäviä uudistuksia tuo uusi opetussuunnitelma, jossa pyritään kohti uutta tapaa oppia ja oppimiskäsityksen muutosta. Tämä edellyttää myös uudenlaista oppimisympäristöä ja opettajien osaamisen vahvistamista. Varhaiskasvatuksessa palveluseteleiden ja

yksityisen päivähoidon käyttö ja kerhojen käyttö tulee lisääntymään, kun kunnallisen päivähoidon käyttö vähenee.

Väestöennusteen 2015–2025 mukaan päivähoitoikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan suunnittelu-kaudella 1 349 lapsella. Kasvu vastaa seitsemää – kahdeksaa isoa päiväkotia. Suurimmat kasvualueet ovat Kivistön (707), Tikkurilan (549) ja Myyrmäen (225) suuralueet. Koivukylän suuralueella lasten määrän en-nustetaan kasvavan 74 lapsella. Lasten määrän ennustetaan vähenevän Aviapoliksen (131), Hakunilan (82) ja Korson (60) suuralueilla. Perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 2 417 henkilöllä, joista alakouluikäisiä on 1 234 ja yläkouluikäisiä 1 183. Kasvu vastaa kolmen suuren yhtenäiskoulun oppi-lasmäärää. Suurimpia kasvualueita ovat Tikkurila (737), Myyrmäki (676) ja Kivistö (570). Myös Aviapoliksen (189), Hakunilan (162), Koivukylän (76) ja Korson (62), alueilla perusopetusikäisten määrä kasvaa.

Toiminnan keskeiset muutokset vuonna 2016

Aurinkokiven hanke valmistuu Kivistön alueelle elokuussa 2016. Aurinkokiveen on suunniteltu päiväkodin, koulun, musiikkiopiston ja kuvataidekoulun toimintaa. Aurinkokiven palvelukeskukselle on laadittu yhteinen pedagoginen suunnitelma. Suunnitelman mukaan Aurinkokiven palvelukeskuksen toimintaperiaate voidaan tiivistää sanoihin: kaikki yhdessä – yhdessä onnistuen.

Uuden varhaiskasvatustlain ensimmäinen vaihe astui voimaan 1.8.2015. Laki koskee sekä ruotsinkielistä ja suomenkielistä varhaiskasvatusta. Laissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen ja otetaan käyt-töön varhaiskasvatus-käsite. Kunnalla on velvollisuus varmistaa, että lapsen oikeus varhaiskasvatukseen to-teutuu. Lapselle on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen etu tulee ottaa huo-mioon varhaiskasvatusta suunniteltaessa ja järjestettäessä. Laissa korostetaan myös huoltajien osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Laki määrittelee varhaiskasvatusympäristöä sekä ryhmän enimmäiskoon. Kunnan on edelleen huolehdittava siitä, että lasten päivähoitoa on saatavissa kunnan järjestämänä tai val-vomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskas-vatuksen ohjaavina ja tukevinä viranomaisina toimivat 1.8.2015 alkaen Opetushallitus sekä Valtakunnalli-nen koulutus ja arviointineuvosto.

Uudessa hallitusohjelmassa mainitaan yli 3-vuotiaiden lasten ja kasvattajien suhdeluvun muutos 1/8:aan, päivähoitomaksujen korottaminen tai uuden korkeamman maksuluokan luominen sekä subjektiivisen päi-vähoito-oikeuden rajaaminen 1.1.2016 alkaen osapäiväiseksi. Osapäiväiseksi subjektiivinen oikeus muuttui-si hallitusohjelman mukaan niiden lasten osalta, joiden toinen vanhemmista hoitaa kotona perheen toista lasta. Hallitusohjelman avaukset edellyttävät kuitenkin lainsäädäntömuutoksia, joiden kustannusvaikutuk-set ovat riippuvaisia monista yksityiskohdista. Näin ollen hallitusohjelman vuoden 2016 kustannusvaikutuk-sia ei voida tarkemmalla tasolla vielä arvioida.

Nykyisessä hallitusohjelmassa on päätetty poistaa perusopetuksen opetusryhmäkokojen pienentämiseen vuosina 2010–2016 kohdennettu erityisavustus. Talousarvio sisältää vuonna 2010 saadun erityisavustuksen turvin palkattujen 45 opettajan palkkakustannukset.

Tulokortin keskeiset tavoitteet

Sivistystoimen tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Kaupungin talouden tasapainottamista halutaan vahvistaa tilojen yhteiskäyttöä ja täten käyttöastetta nostamalla. Tavoitteena on vuoden 2016 aikana saada tiloja laajemmin myös ilta- ja viikon-loppukäyttöön. Tällä hetkellä yhteiskäytöstä ei ole sivistystoimesta tilastoja, mutta vuoden 2016 aikana ta-voitellaan viittä uutta yhteiskäyttömallia tai -toimintatapaa. Talouden tasapainottamiseksi halutaan myös lisätä yksityistä palvelutuotantoa varhaiskasvatuksessa, kulttuurissa ja liikunnassa, jolloin kaupungin omat investointitarpeet pienenevät. Varhaiskasvatuksen osalta tavoitteena on, että vuonna 2016 yksityisessä päivähoidossa olisi 12,3 prosenttia hoidetuista lapsista, kun luku oli vuonna 2014 yhdeksän prosenttia.

Kaupungin elinvoimaisuutta tehostetaan sivistystoimessa kuntalaisten osallisuutta vahvistamalla. Palvelumuotoilu, palautteen kerääminen, kyselyt ja osallistaminen prosessin eri vaiheissa tuovat kuntalaisia mukaan toimintaan. Elinvoimaisuutta lisätään myös vetovoimaisilla koulutuspalveluilla ja tavoitteena on nostaa hakijamääriä vuonna 2016.

Kaupungin ja sivistystoimen palveluita kehitetään erityisesti koulutuksen saralla, kun vuonna 2016 aletaan soveltaa uudenlaista oppimisen käsitystä ja uusia pedagogisia toimintatapoja. Tässä tavoitteena on osaamisen tehokkaampi jakaminen ja siten vertaiskouluttajien perehdyttäminen. Lähtötason vuonna 2014 Guruoppilaita tai -opettajia ei ole vielä ollut.

Kaupungin hyvää strategista johtamista vahvistetaan sivistystoimessa henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia lisäämällä. Välineen tähän tuo sähköisen keskustelualustan käyttöönotto, joka on tarkoitus saada toimintaan vuoden 2016 aikana. Alustan toivotaan mahdollistavan yhteisöllisen ideoinnin ja näkemysten vaihdon. Aiemmin vastaavaa ei ole ollut käytössä. Lisäksi kaikilla tulosalueilla järjestetään koulutusta ympäristövas-
tuun kasvattamiseksi. Lähtökohtana on sivistystoimen toiminnan ympäristövaikutusten ja nykypäivän ympäristöongelmien tunnistaminen.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Tilojen käytön tehostamista jatketaan perus- ja ammattikouluissa oppilasmäärien kasvaessa. Joustavammilla tilojen käytön suunnittelulla ja niiden yhteiskäytöllä voidaan hyödyntää samoja resursseja sekä parantaa palveluverkkoa palveluiden käyttäjille. Julkisia investointeja hillitään myös lisäämällä yksityisiä investoripäiväkoteja kunnallisten päiväkotien sijaan.

Palveluja kehittämällä ja toimintatapoja uudistamalla saavutetaan kustannussäästöjä. Tilojen yhteiskäytön mahdollisuuksia on jo suunniteltu, jolloin resursseja voidaan käyttää tehokkaammin. Yhteistyötä toteutetaan toimialan sisällä ja muiden toimialojen kanssa sekä eri kumppanuuksien ja asiakkaiden kanssa. Palvelusetelin käyttöönottoa laajennetaan ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa osana palvelumuotoilua.

Sähköisen asioinnin lisääntymistä tuetaan varmistamalla siihen resursseja ja tarvittavaa osaamista. Tablet -hankintojen käyttöönoton myötä koulutukset on aloitettu syksyllä 2015 ja niitä jatketaan vuoden 2016 aikana.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite-taso 2016
7. Investointiohjelma vahvistaa yhdyskuntaraken- teen eheyty- mistä	Tilojen yhteiskäytön tehostaminen lisäämällä tulosalueiden välistä tilojen käyttöä	Käyttöasteen kasvat- taminen laajentamalla aukioloaikoja virka- ajan ulkopuolelle	Käyttöasteen li- sääntymistä ei ole tilastoitu	5 uutta yhteis- käyttömallia/- toimintatapaa
		Yhteiskäytössä olevien tilojen lukumäärä	Lähtötaso syksyn 2015 tilanteen mukaan	10 % lisäys

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtöta- so, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite- taso 2016
4. Kumppanuuksien hyödyntäminen	Yksityisen palvelutuo- tannon lisääminen var- haiskasvatuksessa, kulttuurissa ja liikun- nassa kunnalle kustan- nustehokkaalla tavalla	Omat investointitar- peet vähenevät	Vaka: Yksityisessä päivähoidossa on 9,9 % hoidetuista lapsista.	Vaka: yksityises- sä päivähoidossa on 12,3 % hoide- tuista lapsista
12. Vantaan tu- levaisuutta ra- kennetaan yh- dessä asukkai- den, yhteisöjen ja yritysten kanssa	Kuntalaisten osallisuu- den vahvistaminen	Kyselyt, palautteen ke- rääminen, tilaisuudet, palvelumuotoilu yms. aloitteet	Vaka: kerhotoi- minnan järjestä- minen yhdessä kuntalaisten kans- sa, kartoitetaan tilanne muiden osalta	Asukkaiden aloit- teet toteutuk- seen asti kau- pungin kehittä- misessä, osallis- taminen myös prosessin eri vai- heissa
13. Vantaalais- ten koulutusta- so ja osaami- nen vahvistu- vat	Vetovoimaiset koulu- tus- ja vapaa-ajan pal- velut	Ensisijaiset hakijat suh- teessa aloituspaikkoi- hin toisen asteen kou- lutuksessa	Ensisijaisten haki- joiden määrä suh- teessa aloituspaik- koihin toisen as- teen koulutukses- sa kevään 2015 yhteishaussa	Suuremmat suh- deluvut verrat- tuna kevääseen 2015
		Kulttuuripalveluiden asiakas- ja kävijämäärät	Asiakastyytyväi- syyskysely 2015 /Kävijämäärä/ Tapahtumien määrä	Uusien tapahtu- mien määrä kas- vaa kahdella / osallistuja- määrät +10 %
		Asiakas - ja kävijämää- rät nuorisotiloissa. Työpajatoimintaan osallistuneiden määrä. Asiakaskyselyiden tu- lokset	on käytössä v. 2014	Kävijämäärät nuorisotiloissa +10 %. Työpaja- toimin- taan osallistu- neiden määrä +20%
		Asiakastyytyväisyys lii- kuntapalveluissa	Uimahallien ja kuntosalien asia- kastyytyväi- syys v. 2015	Uimahallien ja kuntosalien asia- kastyytyväi- syys paranee vrt. 2015

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite-taso 2016
17. Vaikuttavat ja kustannus-tehokkaat palvelut	Uusi oppiminen ja uudet pedagogiset toimintatavat	Esi- ja perusopetuksen kunta-, koulu- ja yksikökohtaisia opetus-suunnitelmia uudistettaessa kehitetään uusia pedagogisia toimintatapoja. Lukioden opetussuunnitelma-uudistus ja sähköiset yo-kirjoitukset sekä ammatillisen koulutuksen TUTKE-uudistus (tutkintojärjestelmän kehittämisuudistus) edellyttävät uusia pedagogisia toimintatapoja.	Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö on käynnistynyt sekä kunta- että koulutasolla. Esiopetuksen opetussuunnitelmatyö on käynnistynyt (jo syksyllä 2014), Varian opistyö on käynnissä ja lukioden opetussuunnitelmatyö ei ole vielä käynnistynyt.	Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukioden uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön. Variassa uusi tutkintojärjestelmä käytössä. Henkilöstö on ottanut haltuun uusia pedagogisia toimintatapoja.
21. Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen	Henkilöstö otetaan mukaan kehittämiseen ottamalla käyttöön osaamisen menetelmien uusi toimintatapa.	Sähköisen keskustelupalustan luominen ja käyttöönotto hyvien käytäntöjen jakamista ja yhteisöllistä ideointia varten.	Ei ole käytössä	Alusta käytössä
20. Hyvällä strategisella johtamisella ja esimiestyöllä toteutetaan muutosta	Ympäristövastuullisuuden lisääminen arkipäiväisessä toiminnassa.	Toimialan / tulosaluiden johtoryhmille koulutukset ympäristövastuullisen toiminnan perusteista.	Esimiehille ja johtoryhmille on järjestetty ympäristöteemaisia koulutuksia satunnaisesti.	Vuoden 2016 aikana kaikille sivistystoimen johtoryhmille on pidetty ympäristövastuullisuuskoulutus. Koulutuksessa on määritelty oman toiminnan ympäristövastuullisuuden kulmakivet.

Itsearviointien tulokset

Toimialalla toteutettiin johtamisjärjestelmän arviointi ja CAF-itsearviointi johtamisen ja henkilöstö-osioiden kohdalla. Kehittämiskohteiksi määriteltiin seuraavat:

- Osaamisen kehittämisen keinojen monipuolistaminen mm. henkilökohtaisia kehityssuunnitelmia laajemmin hyödyntäen
- Osallisuuden lisääminen arjen toiminnan kehittämisellä (kokouskäytännöt, sisäisen viestinnän kehittäminen)
- Palautekäytäntöjen kehittäminen osana työhyvinvoinnin kehittämistä

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	4 671	4 646	4 668	4 706	4 732	4 769
Määräaikaisen henkilöstön lkm	670	665	657	659	653	655
Henkilöstön kokonaismäärä *	5 341	5 311	5 325	5 365	5 385	5 424

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

13 10

Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-100	-117	-118	-118	-120	-121	-123
Toimintakate	-100	-117	-118	-118	-120	-121	-123

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-79	-83	-83	-83
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-18	-33	-33	-33
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-2	-2	-2
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-100	-117	-118	-118
Toimintakate	-100	-117	-118	-118
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-100	-117	-118	-118

Toiminnan kuvaus

Opetuslautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukio-ammattillisen ja aikuiskoulutuksen sekä kirjastopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

Vapaa-ajanlautakunta huolehtii kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat opetuslautakunnan, vapaa-ajan lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	79	1	651	651	664	677	691
Menot	-4 858	-5 105	-7 646	-7 683	-7 799	-7 916	-8 034
Toimintakate	-4 779	-5 104	-6 995	-7 032	-7 134	-7 238	-7 343

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	52	0	571	571
Muut tulot	27	1	81	81
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	79	1	651	651
Henkilöstömenot	-3 914	-3 984	-6 469	-6 507
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-283	-410	-468	-468
Sisäisten palvelujen ostot	-13	-1	-1	-1
Materiaalin ostot	-120	-145	-146	-146
Avustukset	-112	-115	-115	-115
Vuokrat	-418	-448	-442	-442
Muut menot	2	-2	-4	-4
Menot yhteensä	-4 858	-5 105	-7 646	-7 683
Toimintakate	-4 779	-5 104	-6 995	-7 032
Poistot	-35	-35	0	0
Yk-lisät	-19 151	-14 355	0	0
Laskennalliset yhteensä	-19 186	-14 390	0	0
Tilikauden tulos	-23 965	-19 494	-6 995	-7 032

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimen yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, viestintäyksikkö sekä talous- ja hallintopalveluiden tulosalue, joka jakautuu hallinto-, henkilöstö-, suunnittelu- ja kehittämis- sekä talousyksiköihin. Sivistysviraston yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous-, hallinto- ja henkilöstöpalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi virasto järjestää yhteiset turvallisuuksipalvelut, työsuojelun koordinoinnin, koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen liittyvät asiat.

Yhteisiin palveluihin, suunnittelu- ja kehittämisyksikköön, kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikan opetuksessa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Palvelujen suunnittelu ja tekeminen vuorovaikutteisesti palvelujen käyttäjien kanssa on vakiintunut toimintatapana tulosalueella. Prosessien uudistamisessa asiakasryhmien edustus on kattavasti mukana. Työhyvinvoinnin parantaminen tehdään henkilöstölähtöisesti. Uudenlaista työskentelytilaa (Olaario) hyödynnetään

yhdessä tekemisen lisäämiseksi. Henkilöstö otetaan mukaan kehittämistyöhön entistä tiiviimmin. Sähköinen ilmoitus- ja keskustelutaulu otetaan käyttöön.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Toimialan tilojen vapaa-ajan käytön hallinnointi on siirretty liikuntapalveluihin vaiheittain vuoden 2015 aikana.

Yhteisten palvelujen määrärahoissa on varaus koko sivistystoimen varhe-maksuihin, joka on arviolta 1,3 milj. euroa. Lisäksi yhteisiin palveluihin on budjetoitu toimialan useampaa tulosaluetta koskeva TVT -hankkeen omarahoitusosuus 0,268 milj. euroa sekä siihen tuleva rahoitustulo 0,571 milj. euroa. Vuodelle 2016 tuleva palkkaratkaisun vaikutus sekä työttömyysvakuutusmaksun korotus työnantajille koko toimialan osalta 2,263 milj. euroa on myös budjetoitu yhteisiin menoihin. Tarkempi tulosalueittainen jako toteutetaan käyttösuunnitelmien 2016 laadinnan yhteydessä.

Tulosalueella panostetaan toimialan uusiin IT-ratkaisuihin, kärkihankkeena ketterä siirtyminen digitaaliseen oppimisekologian entistä tehokkaampaan hyödyntämiseen.

Hallinnon toiminnassa ja lautakuntatyöskentelyn kehittämisessä otetaan huomioon uuden kuntalain mahdollisuudet.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Sivistystoimen sähköisen asioinnin lisääntymisen tukeminen	Sähköisen asioinnin valmistelu, tuotantoon saattaminen ja kehittäminen edellyttää TaHan työpanosta	Jatkuva 2016 ->
Prosessien tehostaminen ja tehtävien rationointi	Suorittava työ vähenee, asiantuntijatehtävät lisääntyvät	Jatkuva 2016 ->
Sairauspoissaolojen vähentäminen	eVälke käytössä	
Säästövapaiden pitämiseen kannustaminen		

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	59	57	57	57	57	57
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	60	58	57	57	57	57

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	0,9 %	0,9 %	0,9 %	1,1 %
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan esimiesten määrä %	21,3 %	22,5 %	13,6 %	23,4 %
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %

13 30

Suomenkielinen perusopetus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	9 897	9 550	9 550	9 550	9 741	9 936	10 135
Menot	-164 961	-167 201	-167 856	-167 856	-170 374	-172 930	-175 523
Toimintakate	-155 064	-157 651	-158 306	-158 306	-160 633	-162 994	-165 389

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	2 070	2 198	2 198	2 198
Maksutuotot	13	10	10	10
Tuet	6 213	5 917	5 917	5 917
Muut tulot	419	255	255	255
Sisäiset tulot	1 182	1 170	1 170	1 170
Tulot yhteensä	9 897	9 550	9 550	9 550
Henkilöstömenot	-96 219	-99 198	-100 925	-100 925
Asiakaspalvelujen ostot	-8 383	-9 221	-9 151	-9 151
Muiden palvelujen ostot	-18 576	-19 184	-19 537	-19 537
Sisäisten palvelujen ostot	-190	-164	0	0
Materiaalin ostot	-5 146	-3 482	-3 534	-3 534
Avustukset	-1 730	-1 830	-1 857	-1 857
Vuokrat	-34 691	-34 119	-32 851	-32 851
Muut menot	-25	-4	0	0
Menot yhteensä	-164 961	-167 201	-167 856	-167 856
Toimintakate	-155 064	-157 651	-158 306	-158 306
Poistot	-888	-720	-537	-537
Yk-lisät	0	0	0	-6 831
Laskennalliset yhteensä	-888	-720	-537	-7 368
Tilikauden tulos	-155 952	-158 371	-158 843	-165 674

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen tulosalue huolehtii suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Peruskoulupalvelut järjestetään lähikouluperiaatteen mukaisesti. Opetuksen, ohjauksen ja tuen järjestämisen lähtökohtana on huolenpito hyvästä ja turvallisesta koulupäivästä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Perusopetuksen toiminnan tavoitteena on varmistaa, että oppilaiden tasa-arvoiset mahdollisuudet oppimiseen, kasvuun ja koulunkäyntiin toteutuvat laadukkaasti kaikissa kouluissa. Suunnitelmakauden aikana koulujen toimintaa ohjaavat vuonna 2014 laaditut Vantaan perusopetuksen laatukortit sekä lukuvuonna 2013–2014 laaditut arvot, visio ja strategia. Perusopetuksen visio on: *”Opimme tulevaisuuden tietoja ja taitoja sekä rakennamme turvallista lähikoulua. Toimimme vastuullisesti ja teemme ekososiaalisesti kestäviä valintoja.”* Perusopetuksen toimintaa ohjaavat arvot ovat hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus.

Perusopetuksen strategiset päämäärät vuosina 2016–2019 ovat:

- Oppimiskäsityksen muutos: kaikkien oppiminen on oppijalähtöistä ja vuorovaikutuksellista
- Oppimisympäristön kehittäminen ja laajentaminen yhteistyössä muiden koulujen ja toimijoiden kanssa
- Verkkopedagogiikan hyödyntäminen arjessa
- Yhteisöllinen hyvinvointi – uudistuva oppilashuolto
- Monipuoliset ja joustavat opetus- sekä muut järjestelyt
- Osallistumisen ja vaikuttamisen taitojen oppiminen
- Itsestä, muista ja ympäristöstä huolehtiminen

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Vuonna 2016 perusopetuksen oppilasmäärän arvioidaan kasvavan 532 oppilaalla edelliseen vuoteen verrattuna. Syyslukukaudella 2016 perusopetuksen oppilasmäärän arvioidaan olevan noin 21 500.

Vuonna 2016 opetuslautakunta tulee hyväksymään uuden perusopetuksen opetussuunnitelman, joka astuu vaiheittain voimaan 1.8.2016 alkaen. Vuosina 2016–2019 perusopetuksen toiminnan kehittämistä ohjaa voimakkaasti uusi opetussuunnitelma, jonka keskiössä ovat uusi oppimiskäsitys, uutta oppimista tukeva tilamalli, verkkopedagogiikka ja kielenopetuksen kehittäminen.

1.8.2016 Vantaalla aloitetaan englannin kielen opiskelu jo ensimmäisellä luokalla aiemman kolmannen luokan sijaan. Englantia opetetaan ensimmäisellä ja toisella vuosiluokalla yhden vuosiviikkotunnin verran. Lisäksi neljänneltä luokalta alkavan vapaaehtoisen A2-kielen aloitusryhmäkokoja pienennetään aiemmasta 18 oppilaasta 14:ään. Vapaaehtoisina A2-kielinä tarjotaan aiemminkin tarjottujen ranskan, ruotsin, saksan ja venäjän lisäksi myös espanjan kieltä.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Jatketaan peruskoulujen tilatehostamisohjelmaa suunnitellusti	Oppilasmäärä kasvaa ja tilat vähenevät. Oppilaskohtaiset tilakustannukset pienenevät	1.8.2014 alkaen ja jatkuu edelleen
Selvitetään voidaanko uusien ja peruskorjattavien tilojen mitoitus tehostaa uuden opetussuunnitelman oppimiskäsitys huomioiden.	Tulevat investoinnit olisivat vähäisempiä kuin nykyistä mitoitus käytettäessä.	1.3.2015 alkaen

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	1 642	1 633	1 633	1 658	1 681	1 714
Määräaikaisen henkilöstön lkm	187	194	164	164	164	164
Henkilöstön kokonaismäärä	1 829	1 827	1 797	1 822	1 845	1 878

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	19 657	20 117	20 432	20 868
käyttömenot euroa/oppilas	8 294	8 200	8 183	8 133
opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	..	..	55,4 %	55,7 %

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
huoneistoneliöt/oppilas	12,5	12,0	11,9	11,6
keskimääräinen ryhmäkoko, 1-9 luokat *)		17,9	20,8	20,8
jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	98 %	98 %	98 %	98 %
iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	1 845	1 942	2 100	2 200
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä			36 %	36 %
oppilaita/opinto-ohjaaja	270	290	260	260
oppilaita/koulupsykologi	990	986	915	932

*) Laskentatapa muuttunut 2015

13 40

Lukiokoulutus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	434	400	408	408	416	424	433
Menot	-22 061	-22 608	-22 784	-22 784	-23 125	-23 472	-23 824
Toimintakate	-21 627	-22 208	-22 376	-22 376	-22 709	-23 048	-23 391

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	80	80	80
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	182	185	185	185
Muut tulot	197	85	93	93
Sisäiset tulot	55	50	50	50
Tulot yhteensä	434	400	408	408
Henkilöstömenot	-15 418	-16 124	-16 107	-16 107
Asiakaspalvelujen ostot	-12	-6	-6	-6
Muiden palvelujen ostot	-1 913	-1 903	-2 023	-2 023
Sisäisten palvelujen ostot	-8	-2	0	0
Materiaalin ostot	-349	-285	-290	-290
Avustukset	-12	-13	-13	-13
Vuokrat	-4 309	-4 263	-4 233	-4 233
Muut menot	-39	-12	-113	-113
Menot yhteensä	-22 061	-22 608	-22 784	-22 784
Toimintakate	-21 627	-22 208	-22 376	-22 376
Poistot	-75	-80	-64	-64
Yk-lisät	0	0	0	-914
Laskennalliset yhteensä	-75	-80	-64	-978
Tilikauden tulos	-21 702	-22 288	-22 440	-23 353

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Lukiokoulutus antaa laaja-alaisen yleissivistyksen, opiskeluvalmiudet yliopisto-, ammattikorkeakoulu- ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa sekä edellytykset elinikäiseen oppimiseen ja itsensä ja yhteisönsä vastuulliseen kehittämiseen. Suomenkieliseen lukiokoulutukseen kuuluu viisi päivälukiota sekä Vantaan aikuislukio ja Sotungin lukion aikuislinja. Vuoden 2016 alusta alkaen Vantaan aikuislukion toiminta liitetään osaksi Tikkurilan lukiota.

Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyvät virastossa tapahtuvat koko nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosaluetta (suomenkielinen lukiokoulutus, ammatillinen koulutus ja Vantaan aikuisopisto) koskevat johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtävät.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Lukiokoulutuksen painopisteet ovat tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittäminen, opetus- ja arviointimenetelmien monipuolistaminen, työelämäyhteyksien vahvistaminen sekä kansainvälisyyden edistäminen.

Syksystä 2016 alkaen aloitetaan asteittain tieto- ja viestintätekniiikan käyttö ylioppilaskirjoituksissa, valmistelutyö jatkuu vuoden 2016 aikana. Lukioden opetussuunnitelmauudistustyö käynnistyy syksyllä 2015, uusi kuntakohtainen opetussuunnitelma otetaan käyttöön syksyllä 2016. Opetussuunnitelmauudistuksen myötä monipuolisesta myös opiskelija-arvioinnin menetelmiä ja lisätään lukiokoulutukseen työelämälähtöistä opetusta ja yrittäjyyskasvatusta.

Tavoitteena on, että opiskelijat suorittavat lukion kolmessa vuodessa ja jatkavat sen jälkeen opintojaan. Tavoitteeseen pyritään tukemalla opiskelijoiden hyvinvointia sekä edistämällä opiskelijoiden osallisuutta.

Vuonna 2016 lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on 1 160, aloituspaikkamäärä pysyy samana kuin edellisinä vuosina. Tavoitteena on ylläpitää lukioden vetovoimaisuutta. Tämän tavoitteen toteutumista tukee vuosittain laadittava toisen asteen oppilaitosten vetovoimaisuussuunnitelma toimenpiteineen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Lukioissa kehitetään edelleen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäyttöä ja valmistaudutaan tieto- ja viestintätekniiikan käyttöönottoon ylioppilaskirjoituksissa. Opetussuunnitelmauudistukseen liittyvä kuntatasoinen opetussuunnitelma laaditaan kevääseen 2016 mennessä.

Opiskelijoiden tukiprosesseja kehitetään edelleen tavoitteena oppimisvaikeuksien ja muiden ongelmien varhainen havaitseminen, erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukiprosessien toimivuus ja opiskelijan tarvitsemien tukiprosessien järjestäminen. Näitä tavoitteita toteutetaan esimerkiksi järjestämällä koulutusta ryhmänohjaajille.

Lukioden yhteisinä hankkeina jatketaan opetushallituksen rahoittamien hankkeiden, Digiluokka – uudistuva oppimistila sekä Robolukio, toteuttamista. Lukiot osallistuvat edelleen kansainväliseen yhteistyöhön mm. erilaisten yhteistyöhankkeiden kautta vuonna 2014 laatimiensa kansainvälisyysohjelmien pohjalta.

Lukioden omien verkkosivujen uudistustyö käynnistyy vuoden 2016 alussa. Verkkosivujen alusta kilpailutetaan loppuvuodesta 2015.

Vieraskuntalaisten lukiolaisten osuus on kasvanut Vantaan päivälukioissa viime vuosien aikana joka vuosi. Kun vuonna 2009 syksyn tilastointipäivänä Vantaan suomen- ja ruotsinkielisissä lukioissa vieraskuntalaisia oli 20 prosenttia, vastaava luku vuonna 2014 oli 27 prosenttia (1 009 opiskelijaa, joista helsinkiläisiä on 391 ja espoolaisia 200).

Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan ammatillisen koulutuksen yhteistyö

Ammatillisen koulutuksen ennakointia toteutetaan PKS Ennakoinnin ja Ennakointikamarin kautta. PKS Ennakoinnin keskeisenä tehtävänä on tuottaa määrällistä ennakointitietoa strategista suunnittelua ja päätöksentekoa varten Ennakointikamarissa tuotetaan laadullista ennakointitietoa Helsingin seudun ja Uudenmaan yritysten ammatillisista osaamistarpeista toimialakohtaisesti.

Yhdessä koulutustakuuseen! -hankkeessa kartoitetaan koulutustakuun toteuttamisen toimintamalleja Uudellamaalla ja luodaan toimijoiden tarpeisiin sopeutuva malli, jonka avulla koulutustakuun toteutusta kehitetään.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	491	488	493	493	493	493
Määräaikaisen henkilöstön lkm	328	310	335	340	340	340
Henkilöstön kokonaismäärä	819	798	828	833	833	833

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
yhteishaussa olevat aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	54,0 %	55,7 %	54,4 %	54,8 %
suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 583	3 579	3 550	3 550
aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	413	358,5	380	370
aikuis- ja etälukion aineopiskelijat	594	838	480	650
lukioon valmistavan koulutuksen opiskelijat		13	12	12
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	1,5 %	1,3 %	3,0 %	3,0 %
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	90 %	87 %	90 %	89 %
kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,31	1,31	1,30	1,30
käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 180	6 163	6 368	6 418
huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,8	7,9	8,0	8,0

13 50

Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	18 814	19 661	19 661	19 661	20 054	20 455	20 864
Menot	-143 717	-149 193	-147 808	-147 808	-150 025	-152 276	-154 560
Toimintakate	-124 903	-129 532	-128 147	-128 147	-129 971	-131 820	-133 695

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	1 069	988	900	900
Maksutuotot	17 586	18 650	18 660	18 660
Tuet	16	0	0	0
Muut tulot	26	23	23	23
Sisäiset tulot	117	0	78	78
Tulot yhteensä	18 814	19 661	19 661	19 661
Henkilöstömenot	-74 006	-79 780	-75 337	-75 337
Asiakaspalvelujen ostot	-2 511	-2 564	-2 000	-2 000
Muiden palvelujen ostot	-24 946	-22 737	-24 059	-24 059
Sisäisten palvelujen ostot	-134	-92	0	0
Materiaalin ostot	-980	-1 072	-1 098	-1 098
Avustukset	-24 611	-26 280	-27 824	-27 824
Vuokrat	-16 332	-16 669	-17 248	-17 248
Muut menot	-198	0	-242	-242
Menot yhteensä	-143 717	-149 193	-147 808	-147 808
Toimintakate	-124 903	-129 532	-128 147	-128 147
Poistot	-348	-352	-347	-347
Yk-lisät	0	0	0	-5 951
Laskennalliset yhteensä	-348	-352	-347	-6 299
Tilikauden tulos	-125 251	-129 884	-128 494	-134 446

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen tulosalue tarjoaa päivähoitoikäisille lapsille monipuolisia varhaiskasvatus- ja päivähoitopalveluja. Se järjestää ja kehittää suomenkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta ja valmistavaa opetusta 6-vuotiaille sekä avoimia varhaiskasvatuspalveluja, kuten kerhotoimintaa, asukaspuisto- ja avointa päiväkotitoimintaa. Näitä palveluja järjestetään lähipalveluperiaatteen mukaisesti lukuun ottamatta ympärivuorokautista päivähoitoa ja asukaspuistotoimintaa, joita on tarjolla Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen tulosalue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen sekä palveluseteliin liittyvistä tehtävistä ja 31.7.2016 saakka suomenkielisen ostopalvelupäivähoidon hankintaan ja valvontaan liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatustoiminnan perustana ovat Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma (opetuslautakunta 18.12.2012) sekä varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden varhaiskasvatussuunnitelmat. Esiopetuksen perustana ovat näiden lisäksi Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelma (opetuslautakunta 14.3.2011) sekä valtakunnalliset Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (opetushallitus 2010). Opetushallitus julkaisi 22.12.2014 uudet valtakunnalliset Esiopetussuunnitelman perusteet. Vantaan esiopetuksen opetussuunnitelman uudistustyö on käynnissä ja uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016.

Kunnan tulee varhaiskasvatusta järjestäessään toimia yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja luotava yhteistyölle selkeät rakenteet. Lisäksi todetaan, että valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hakemisesta sekä määräajoista, joiden kuussa vanhempien tai huoltajien tulee hakea lapselle varhaiskasvatuspaikkaa.

Perusopetuslain muutoksen myötä esiopetuksesta tuli velvoittavaa 1.8.2015. Velvoittavuuden arvioidaan lisäävän vain jonkin verran esiopetusikäisten lasten osallistumista esiopetukseen. Huoltajat voivat valita myös kotona toteutettavan esiopetuksen tavoitteet saavuttavan toiminnan tai esiopetuksen toteuttamisen muun kuin perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestäjän toimesta.

Vantaa ja Espoo ovat käynnistäneet uuden varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän hankinnan vuoden 2015 aikana. Se korvaa päätöksenteossa ja asiakkaiden hallinnassa käytössä olevan vanhentuneen sosiaalitoimen asiakastietojärjestelmän (VATJ) sekä mahdollistaa asiakasperheiden sähköisten palvelujen kehittämisen ja laajentamisen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Taloussuunnitelmakaudella keskeisenä tavoitteena on kehittää palveluja edelleen yhdessä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa sekä lisätä yksityisen palvelutuotannon osuutta palvelutarjonnan monipuolistamiseksi ja investointi- ja peruskorjauspaineen helpottamiseksi. Palvelumuotoilua jatketaan erityisesti monikulttuuristen perheiden kanssa vuonna 2016.

Vuonna 2016 käynnistetään Korso-Koivukylässä kokeilu, jonka tavoitteena on tukea moniammatillisesti perheiden arkea hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja lieventää perheisiin kohdistuvia haitallisia sosiaalisia kasautumisvaikutuksia.

Leikkien liikkumaan hanke käynnistyy 2016 yhteistyössä Vantaan varhaiskasvatuksen ja liikuntapalvelujen kanssa.

Varhaiskasvatuksen palveluseteli ja starttiraha-avustus aktivoivat yksityisiä palveluntuottajia sijoittumaan Vantaalle. Tavoitteena on, että yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista kasvaa vuoden 2014 tilinpäätöksen 9,9 prosentista 12,3 prosenttiin vuonna 2016. Koko taloussuunnitelmakaudella vuoteen 2018 mennessä yksityisen päivähoidon osuus kasvaa vähintään 14,6 prosenttiin.

Myyrmäen tulosityksikössä on syksyllä 2014 käynnistetty johtamiskokonaisuuksien arviointityö, johon osallistuvat kaikki tulosityksikön päiväkodin johtajat varhaiskasvatuspäällikön johdolla. Johtamiskokonaisuudet ovat jakaantuneet epätasaisesti mm. päiväkotien lakkauttamisten vuoksi. Tulosalueen tavoitteena on arvioinnin perusteella luoda uusia rakenteita toimintayksiköiden johtamiseen ja palveluohjaukseen vuoteen 2018 mennessä. Uusien päiväkodin johtajien tukemiseen panostetaan vuosina 2016–2018.

Erityisesti taloussuunnitelmakaudella tavoitteena on henkilöstön saatavuuden turvaaminen kriittisissä ammattiryhmissä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Vuodenvaihteessa 2014–2015 lasten määrä pysyi samana kuin 2013–2014, joten vuodelle 2016 lasten määrän ennustetaan pysyvän lähellä nykytasoa. Lasten määrän mahdolliseen kasvuun vaikuttaa esiopetuksen muuttuminen velvoittavaksi.

Päivähoidossa, esiopetuksessa ja kotihoidon tuella arvioidaan olevan yhteensä keskimäärin 15 883 lasta kuukaudessa, mikä on 60 lasta enemmän kuin talousarviossa 2015. Kasvuun vaikuttaa esiopetuksen muuttuminen velvoittavaksi sekä useampien perheiden hakeutuminen varhaiskasvatuspalvelujen piiriin.

Husaaritien päiväkodin kiinteistöstä vapautuu syksyllä 2016 tiloja varhaiskasvatustoimintaan neuvolatoiminnan siirtyessä Aurinkokiven palvelukeskukseen. Simonkallion päiväkotitoiminta valmistuu Simonkylään elokuussa 2016. Päiväkotitoiminta on suunniteltu seitsemälle kokopäiväryhmälle.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kasvaa, kun uutta palvelua tuotetaan investorimallilla toteutetuissa päiväkodeissa. Kaupungin vuokraamille tonteille valmistuu vuonna 2016 kaksi Hoivatilat Oy:n rakennuttamaa päiväkotia. Korsoon valmistuva päiväkotitoiminta otetaan käyttöön tammikuussa 2016. Kivistöön valmistuu vuodelle 2015 suunnitelmassa ollut päiväkotitoiminta valitusprosessin vuoksi vasta elokuussa 2016. Molemmat päiväkodit toteutetaan Aarresaari-seikkailukonseptilla. Lisäksi Hoivatilat Oy rakennuttaa srk:n tontille Koivukylään elokuussa 2016 valmistuvan päiväkodin, johon toimijaksi tulee Pilke Oy. Päiväkotitoimintaan voidaan sijoittaa yhteensä 237 lasta.

Kilpailutettu ostopalvelupäivähoito (140 paikkaa) loppuu opetuslautakunnan päätöksellä nykyisen sopimuskauden päättyessä 31.7.2016. Kaikki nykyiset suomenkieliset ostopalvelutuottajat ovat ilmoittaneet hakeutuvansa palvelusetelituottajiksi viimeistään 1.8.2016 lukien.

Uuden opetussuunnitelman mukaisesti ja Tablet-projektin ja kehittämisen tuloksia hyödyntäen esiopetusta kehitetään digitalisaation mahdollisuuksia nykyistä paremmin hyödyntäväksi pedagogiseksi toiminnaksi. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödyntäviä toimintamalleja kehitetään ja hyödynnetään myös muussa varhaiskasvatustoiminnassa.

Taikava-hankkeen arvioinnin ja tutkimustiedon pohjalta valmistellaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä taidepedagogien työskentelystä varhaiskasvatuksessa 1.8.2016 lukien.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Kasvun ja oppimisen tukeen 10 taidepedagogin vakinaistaminen.	Lasten kasvun ja oppimisen tuki vahvistuu kustannusneutraalisti.	1.8.2016 alkaen.
Yksityisten investoripäiväkotien lisääminen kunnallisten päiväkotien sijaan. Yksityisessä päivähoidossa olevien lasten osuus kasvaa vähintään 12,3 %:iin.	Julkisia investointeja hillitään.	Aarresaari-päiväkotitoiminta Korsoon 1.1.2016, Aarresaari-päiväkotitoiminta Kivistöön ja Pilke-päiväkotitoiminta Koivukylään 1.8.2016.
Hakunila-Tikkurila alueen päiväkotien isopyykki pestään Hosantie 2 sijaitsevassa työllisyystalossa.	Työttömien henkilöiden työllistymisedellytykset paranevat ammatillista osaamista kasvattamalla. Työttömyyden kustannukset alenevat työmarkkinatuen kuntosuoruuksien pienentyessä. Julkisesti rahoitettujen päiväkotitilojen investointikulut vähenevät.	1.8.2015 alkaen ja jatkuu edelleen.
Säästövapaiden pitämiseen kannustaminen	Säästöt arviolta 600 000 euroa vuodessa.	Vuodesta 2013 ja jatkuu edelleen.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	1 948	1 936	1 940	1 939	1 938	1 940
Määräaikaisen henkilöstön lkm	78	81	81	81	81	81
Henkilöstön kokonaismäärä	2 026	2 017	2 021	2 020	2 019	2 021

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Lasten määrä eri hoitomuodoissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen päivähoito	10 314	10 188	10 507	10 140
Yksityinen päivähoito	933	1 059	1 132	1 423
Kerhotoiminta	593	665	750	850
Kotihoidon tuki	4 292	4 137	4 258	4 050
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista päivähoitoikäisistä	71,8 %	72,2 %	75,1 %	75,3 %
Yksityisessä päivähoidossa olevien osuus kaikista päivähoitossa olevista lapsista	6,1 %	7,4 %	9,7 %	12,3 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat kasvun- ja oppimisen tuen lapset (kunnallinen päivähoito)	6,9 %	7,0 %	7,5 %	7,7 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	9 166	8 955	8 962	8 857

13 55

Kirjastopalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	545	500	554	554	565	576	587
Menot	-9 039	-8 926	-9 289	-9 289	-9 428	-9 569	-9 713
Toimintakate	-8 493	-8 426	-8 735	-8 735	-8 863	-8 993	-9 125

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	13	15	15	15
Maksutuotot	63	80	80	80
Tuet	192	137	137	137
Muut tulot	277	267	267	267
Sisäiset tulot	0	0	54	54
Tulot yhteensä	545	500	554	554
Henkilöstömenot	-5 062	-5 168	-5 168	-5 168
Asiakaspalvelujen ostot	-3	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-620	-502	-552	-552
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Materiaalin ostot	-938	-944	-1 194	-1 194
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-2 414	-2 304	-2 342	-2 342
Muut menot	0	-8	-32	-32
Menot yhteensä	-9 039	-8 926	-9 289	-9 289
Toimintakate	-8 493	-8 426	-8 735	-8 735
Poistot	-47	-43	-87	-87
Yk-lisät	0	0	0	-374
Laskennalliset yhteensä	-47	-43	-87	-461
Tilikauden tulos	-8 541	-8 470	-8 822	-9 196

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Osaavat vantaalaiset ovat elinkeinoelämän, työllisyyden ja hyvinvoinnin perusta. Opetushallitus on vuonna 2016 tuomassa koulujen valtakunnallisiin opetussuunnitelmiin monilukutaidon käsitteen. Vantaan kymmenen kirjastoa, kaksi kirjastoautoa ja laaja verkkopalvelu tarjoavat tämän tietoyhteiskunnan olennaisimman taidon tueksi apua, välineitä ja sisältöjä koululaisten lisäksi kaikille muillekin väestöryhmille ikään, kielitaitoon tai koulutustasoon katsomatta.

Kirjasto kilpailee niin lasten kuin aikuistenkin ajasta. Tehtävässään kirjasto voi onnistua vain laajan aukiolon, osaavan henkilökunnan, viihtyisien tilojen, ajantasaisten tieto- ja viestintätekniikkaympäristöjen sekä monipuolisen ja houkuttelevan kokoelman avulla. Vasta näiden kaikkien onnistuessa kirjasto voi menestyksekkäästi tarjota mahdollisuuksia oppimiseen, itsensä kehittämiseen, virkistykseen ja yhteisöllisyyteen.

Vantaan kirjastoja kehitetään yhteistyössä asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa. Palvelut toteutetaan tuottavasti ja tehokkaasti yhteistyöverkoston avulla, mm. pääkaupunkiseudun kirjastojen HelMet-yhteistyön, kaupungin muiden tulosalueiden sekä järjestöjen ja yritysten kanssa. Palvelu-uudistukset toteutetaan aina asukkaita osallistamalla.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Kirjasto pyrkii hyödyntämään uuden tietotekniikan, automaation ja esineiden internetin mahdollisuudet täysimääräisesti. Kirjaston koko aineisto merkitään etäluettavilla tunnisteilla, kirjastoja avataan lähes ympärivuorokautiseen omatoimikäyttöön ja kirjalogistiikkaa kevennetään. Henkilökuntaa vapautuu rutiinitöistä samalla kun kirjaston koettu palvelutaso paranee.

Organisaatio on uudistettu vastaamaan uutta toimintatapaa. Kirjasto on onnistunut rekrytoimaan osaavia asiantuntijoita ja luonut myös kehittämisen toimintamallin, jossa palvelumuotoilu, osallistaminen ja tiivis yhteistyö yritysten kanssa tuovat huomattavia säästöjä kaupungille.

Kirjasto jakaa kokemuksiaan ja hyviä käytäntöjä aktiivisesti niin kaupungin muille toimialoille kuin kirjastoalan ammattilaisille koti- ja ulkomailla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Tikkurilan kirjaston aukioloaikalisäyksen ensimmäinen vaihe toteutuu vuoden 2016 aikana. Ensimmäisen vaiheen valmistuttua tavoite on noin 100 000 uutta kävijää vuodessa, eli 20 prosenttia tähänastista enemmän. Rfid-merkintä ulottuu jo valmistuneiden kuuden pienimmän kirjaston jälkeen Vantaan suurimpiin kirjastoihin. Rfid-merkintä sujuvoittaa paitsi kirjaston omia sisäisiä prosesseja, nopeuttaa ja helpottaa myös asiakkaiden itsepalvelua. Kirjasto ottaa käyttöön aivan uudenlaisia automaattioratkaisuja.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Sähköisen asioinnin ja automaation edistäminen mm. omatoimikirjastoja lisäämällä	Työpanos esineiden käsittelystä ihmisen kohtaamiseen	käynnissä, jatkuu edelleen
Logistiikan keventäminen uusien ratkaisuin	Kuljetettava aineisto vähenee arviolta 50 %	Syksy 2015 alkaen, kehitystyö jatkuu 2016

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	126	123	126	131	131	131
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	5	3	3	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	128	128	129	134	134	134

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
kävijät	1 716 479	1 866 439	1 716 534	1 800 000
aineistolainojen määrä	2 789 580	2 857 135	3 050 417	2 800 000
aineistolainaus/asukas	14	15	15	14
aineistomääräraha euroa/asukas	4	4	4	5
toimintamenot/ asukas	44,9	44,0	44,0	44

13 60

Muu koulutus

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-615	-911	-320	-320	-325	-330	-335
Toimintakate	-615	-911	-320	-320	-325	-330	-335

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	0	0	0	0
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	-615	-911	-320	-320
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-615	-911	-320	-320
Toimintakate	-615	-911	-320	-320
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-615	-911	-320	-320

Toiminnan kuvaus

Tehtäväalue sisältää säätiöiden, osakeyhtiöiden ja kuntayhtymien toimintaan varattavat menot.

Vuodelle 2016 on varaukset Metropolia ammattikorkeakoululle sekä Helsingin seudun kesäyliopistolle.

13 90

Ruotsinkielinen tulosalue

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	970	890	984	984	1 004	1 024	1 045
Menot	-11 516	-11 765	-12 060	-12 060	-12 240	-12 424	-12 610
Toimintakate	-10 546	-10 875	-11 075	-11 075	-11 236	-11 400	-11 566

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	157	73	73	73
Maksutuotot	773	817	911	911
Tuet	25	0	0	0
Muut tulot	15	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	970	890	984	984
Henkilöstömenot	-6 557	-7 030	-6 999	-6 999
Asiakaspalvelujen ostot	-1 153	-913	-913	-913
Muiden palvelujen ostot	-1 616	-1 579	-1 573	-1 573
Sisäisten palvelujen ostot	-2	-1	0	0
Materiaalin ostot	-213	-163	-217	-217
Avustukset	-18	-110	-112	-112
Vuokrat	-1 954	-1 968	-2 218	-2 218
Muut menot	-3	-1	-27	-27
Menot yhteensä	-11 516	-11 765	-12 060	-12 060
Toimintakate	-10 546	-10 875	-11 075	-11 075
Poistot	-35	-17	-148	-148
Yk-lisät	0	0	0	-477
Laskennalliset yhteensä	-35	-17	-148	-625
Tilikauden tulos	-10 581	-10 892	-11 224	-11 700

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ruotsinkielisten palvelujen tulosalueen tehtävänä on opetuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvi-
en asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Tulosaluetta johtaa ruotsinkielisen tulosalueen johtaja yhdessä
tulosalueen johtoryhmän kanssa. Yksiköjä johtavat yksiköiden esimiehet johtoryhmineen. Ruotsinkielisten
palvelujen tulosalue järjestää päivähoitoikäisille (10 kk–6 v) lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta sekä
päivähoitona päiväkodeissa että perhepäivähoitona yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa.
Osa palveluista järjestetään ostopalveluina. Perusopetuslain mukainen esiopetus järjestetään kouluissa, ku-
ten myös esiopetuksen yhteyteen liittyvä päivähoito. Tulosalue huolehtii myös ruotsinkielisen perus- ja lu-
kio-opetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Ruotsinkielisten nuorten työpajatoimintaa ei tulosalueella
järjestetä vaan ruotsinkielistä työpajatoimintaa pääkaupunkiseudulla toteuttaa Svenska produktionsskolan
Helsingissä. Ruotsinkielinen ammatillinen koulutus järjestetään Helsingissä ammattioppilaitos Prakticumis-
sa, josta Vantaan kaupunki omistaa 7 prosenttia.

Varhaiskasvatus: Vuonna 2012 laaditun Vantaan ruotsinkielisen väestön väestöennusteen mukaan päivä-
hoitoikäisten lasten määrä pysyy ajanjaksolla 2015–2020 samansuuruisena, eli 454 lasta. Ruotsinkielisessä
varhaiskasvatuksessa ennustetaan vuonna 2016 olevan keskimäärin 370 lasta.

Perusopetus: Vuonna 2016 ruotsinkielisten peruskouluikäisten 7–15-vuotiaitten lasten lukumäärän ennustetaan olevan 710 oppilasta, mikä tarkoittaa oppilasmäärän pysyvän samalla tasolla. Esiopetuksessa olevien lasten lukumäärän ennustetaan olevan 75.

Lukion aloituspaikkoja lisättiin syksyllä 2009 36:sta 54:ään, jotta koulutustakuu voitaisiin toteuttaa. Syksyllä 2016 lukiossa on arvioitu olevan noin 140 opiskelijaa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Vantaan kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma asettaa suuria haasteita tulosalueen toiminnalle edelleen vuosina 2016–2019. Ruotsinkielisten koulu- ja varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkoselvitys tehtiin vuonna 2013 ja tulosten mukaisia toimenpiteiden toteuttamista jatketaan taloussuunnitelmakaudella 2016–2019.

Tulosalueen toimintaa pyritään taloussuunnitelmakaudella kehittämään mahdollisuuksien mukaan tulosalueen kehittämissuunnitelmien mukaisesti. Koko tulosalueen kahdeksi keskeiseksi teemaksi on valittu oppilaiden, koulun henkilökunnan ja kotien laadukas yhteistyö mukaan lukien huoltajien ja lasten osallisuus, sekä lasten, oppilaiden, huoltajien ja henkilökunnan hyvinvointi laajemmassa merkityksessä.

Keskeisiä tavoitteita taloussuunnitelmakaudella ovat uusien valtakunnallisten opetussuunnitelmien onnistunut laadinta ja soveltaminen paikallisesti sekä niiden käyttöönotto 2016–2019. Uuden varhaiskasvatuslain tuomien mahdollisten muutosten menestyksellä soveltaminen toimintaan vuoden 2015 jälkeen. Opetussuunnitelmien uudistamiseen kuuluu sisällöllisesti oppimiskäsityksen muutos ja oppimisympäristön ja verkopedagogiikan kehittäminen sekä pedagogiikan monipuolistaminen. Siihen sisältyy myös valmistautuminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin lukiossa sekä osallistuminen valtakunnallisiin ja kansainvälisiin ajankohdaisiin projekteihin.

Opetushenkilöstön täydennyskoulutuksesta osa toteutetaan edelleen pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen suunnittelussa huomioidaan valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma (Osaava-Kunnig).

Ruotsinkielinen tulosalue osallistuu myös kaupungin elinvoiman vahvistamiseen mm. toteuttamalla koulutus- ja nuorisotakuuta sekä palvelujen uudistamiseen tarjoamalla entistä enemmän oikea-aikaista ja oikein kohdennettua tukea. Tulosalue osallistuu myös palvelujen uudistamiseen oikein kohdennetulla palveluohjauksella, vakiinnuttamalla palvelumuotoilua toimintatapana sekä lisäämällä sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää suunnitelmallisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Varhaiskasvatus: Opetuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston päätöksen mukaan kaksi ruotsinkielistä päiväkotiryhmää perustetaan suomenkielisiin päiväkoteihin elokuussa 2016. Uudet ryhmät vastaavat ruotsin- ja kaksikielisten perheiden palvelumuotoilutalouksissa esille tuomiin palvelutarpeisiin ja järjestämisvaihtoehtoihin. Toinen ryhmä sijoittuu Kartanonkosken päiväkotiin Aviapoliksen alueelle ja toinen ryhmä Aurinkokiven päiväkotiin Kivistön alueelle.

Kilpailutettu ostopalvelu (57 paikkaa) lakkautetaan opetuslautakunnan päätöksellä nykyisen sopimuskauden päättyessä 31.7.2016. Osa palvelutuottajan paikoista muuttuu vuoden 2016 aikana ruotsinkielien kielikylpypaikoiksi suomenkielisille lapsille. Aviapoliksen ja Kivistön alueille perustettavilla uusilla päiväkotiryhmillä varmistetaan myös ruotsinkielisten paikkojen riittävyys ostopalvelujen loppuessa.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen pedagogiikassa painotetaan digitalisaation mahdollisuuksia. Pedagogista osaamista lisätään muuttamalla vapautuvia lastenhoitajan vakansseja lastentarhanopettajan vakansseiksi. Lastentarhanopettajan rooli lapsiryhmän pedagogisena johtajan selkeytetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen kanssa.

Perusopetuksessa laaditaan opetussuunnitelmaa ja toteutetaan uutta oppilas- ja opiskelijahuoltolakia. Myös pedagogisen tuen muotojen kehittäminen, oppilaiden, koulun henkilökunnan ja kotien osallisuus ja laadukas yhteistyöhön sekä kielistrategian tavoitteiden toteuttaminen ovat tärkeitä päämääriä vuonna 2016.

Peruskoulut käyttävät kasvavassa määrin sähköisiä oppimateriaaleja muun muassa matematiikan, luonnon-tieteiden, kielten, historian ja yhteiskuntaopin oppiaineissa. Västersundoms skola, Helsinges skola Mårtensdals skola sekä Helsinges gymnasium osallistuvat eri projekteihin, jotka koskevat uuden oppimiskäsityksen mukaisen pedagogiikan ja digitalisoinnin kehittämistä.

Tulosalue laatii vuonna 2015 pedagogisen kehittämissuunnitelman, joka sisältää opetushenkilöstön osaamisen kehittämisen ja jakamisen keinot, varjostusta, oppilaiden ja henkilöstön TVT-tietotaidot yläkoulun ja lukion henkilökunnalle. Lukuvuoden 2015–2016 alusta pedagoginen kehittämissuunnitelma kattaa myös alakoulujen henkilökunnan.

Helsinges skolan yläkoulussa siirrytään niin kutsuttuun One-to-one-pedagogiikkaan, eli jokaiselle oppilaalle tarjotaan henkilökohtainen tabletti oppimisen tueksi. Sen lisäksi koulu siirtyy 75 minuutin oppitunteihin, mikä osaltaan tukee kokonaisvaltaista ja ilmiöpohjaista oppimista ja tulevaisuuden laaja-alaisen taitojen saavuttamista.

Lukiokoulutus: Helsinges gymnasiumissa opiskelijat voivat valita joko yleisen tai globaalin opintolinjan. Lukiossa panostetaan erityisesti opiskelijoiden osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseen sekä johtajuus- ja yhteistyötaitojen kehittämiseen. Koska oppitunnit toteutetaan pidempinä opetusjaksoina, uusia työtapoja voidaan hyödyntää monipuolisemmin ja oppilaat voivat omaksua eri aihepiirejä entistä syvällisemmin. Virtuaalisen opetuksen yhteistyö jatkuu ja laajenee GNet-yhteistyön merkeissä vuonna 2016. Lukiossa valmistaudutaan sekä sähköisten ylioppilaskirjoitusten mukanaan tuomiin haasteisiin että laaditaan uutta opetussuunnitelmaa. Helsinges gymnasium osallistuu Vantaan kaupungin Kiina-yhteistyöhön. Lukio solmi keväällä 2011 ystävyyskoulusopimuksen Jinan Foreign Language Schoolin kanssa ja tarjoaa Kiinan kielen ja kulttuurin opetusta valinnaisaineena lukiossa. Yhteistyö ammattikoulu Pptrakticum kanssa jatkuu kaksoistutkintojen mahdollistamiseksi ja sen lisäksi lukuvuonna 2015–2016 alkaa yhteistyö, joka mahdollistaa tiettyjen merkonomi-tutkinnon opintojen suorittamisen lukion aikana. Oppilaat, jotka suorittavat kyseiset opinnot, voivat lukio-opintojen jälkeen suorittaa varsinaisen merkonomi tutkinnon yhden lisävuoden opintojen jälkeen.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Ostopalveluista luovutaan kokonaan 1.8.2016 alkaen ja siirrytään palveluseteliin kunnallisen oman tuotannon lisäksi.	Huoltajien valinnanvapaus lisääntyy, kalliimpien ostopalvelujen käyttö loppuu, hallintotyö vähenee kun osa hallinnosta siirtyy tuottajan ja huoltajien väliseksi asiaksi hoitaa.	1.8.2016 alkaen.
Uusien lapsiryhmien perustaminen Aviapoliksessa ja Kivistössä yhteistyössä suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa	Tilatehokkuus lisääntyy kun perustetaan ruotsinkielisiä lapsiryhmiä. Joustavampaa tilojen käyttöä samoilla resursseilla. Parannuksia palveluverkossa huoltajille.	1.8.2016 alkaen.
Etäopetusyhteistyön laajeneminen ruotsinkielisten lukioiden välillä, kurssimäärän kasvattaminen	Tarjonta paranee, samoilla resursseilla enemmän, (kustannus 4 kurssia - käytettävissä 40 kurssia)	1.8.2015 alkaen ja jatkuu edelleen.
Säästövapaiden jatkaminen	säästöt noin 30 000 euroa vuodessa	

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	129	130	130	130	130	130
Määräaikaisen henkilöstön lkm	18	18	18	18	18	18
Henkilöstön kokonaismäärä	147	148	148	148	148	148

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Lapsia kunnallisessa päivähoitossa	271	293	299	299
Lapsia yksityisessä päivähoitossa	85	81	62	62
Lapsia kerhotoiminnassa	0	8	10	14
Lapsia esikoulussa	80	83	85	86
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	738	761	780	769
Käyttömenot euroa/ oppilas *)	8 397	8 228	7 940	7 838
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	..	..	57,1 %	57,9 %
Huoneistoniöt/ oppilas	13,3	12,6	12,7	12,9
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat **)	..	..	..	18,6
jatkokoulutuksessa lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98,0 %	98,0 %	98,0 %	98,0 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	..	..	..	133
Oppilasta/ koulupsykologi	738	761	780	835
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	149	138	141	149
Kaikki tunnit/ vuosiviikkotunnit/ opiskelija	1,9	1,9	1,9	1,9
Käyttömenot euroa/ opiskelija *)	6 893	7 236	6 920	6 843
Huoneistoniöt/ opiskelija	8,2	9,1	8,9	8,4

*) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

**) Laskentatapa muuttunut 2015

13 91

Kulttuuripalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	278	300	305	305	311	317	323
Menot	-4 899	-5 184	-5 483	-5 653	-5 738	-5 824	-5 911
Toimintakate	-4 621	-4 884	-5 178	-5 349	-5 427	-5 507	-5 588

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	31	18	18	18
Maksutuotot	96	185	189	189
Tuet	90	80	80	80
Muut tulot	18	17	17	17
Sisäiset tulot	43	0	0	0
Tulot yhteensä	278	300	305	305
Henkilöstömenot	-2 020	-1 973	-2 044	-2 134
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-574	-926	-916	-996
Sisäisten palvelujen ostot	-5	0	0	0
Materiaalin ostot	-100	-84	-82	-82
Avustukset	-891	-923	-1 087	-1 087
Vuokrat	-1 308	-1 277	-1 354	-1 354
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-4 899	-5 184	-5 483	-5 653
Toimintakate	-4 621	-4 884	-5 178	-5 349
Poistot	-432	-363	-295	-295
Yk-lisät	0	0	0	-203
Laskennalliset yhteensä	-432	-363	-295	-498
Tilikauden tulos	-5 054	-5 246	-5 473	-5 846

Toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelut huolehtii kaupungissa harjoitettavan taide-, museo- ja kulttuuritoiminnan sekä taiteen perusopetuksen edistämisestä, tukemisesta ja järjestämisestä yhteistyössä taiteilijoiden, kulttuurilaitosten ja yhteisöjen kanssa kaupungin eri toimialojen välistä, alueellista ja seudullista yhteistyötä kehittäen. Kulttuuripalvelut järjestää elämänlaatua ja hyvinvointia edistäviä toimintoja sekä elämyksiä ja kokemuksia kaikille kuntalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille.

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä. Kulttuuri, taide, historia ja muotoilu rikastuttavat ihmisten arkea eri asuinalueilla tarjoten mahdollisuuksia kokea, näkyä ja tulla kosketetuksi ja nähdyksi. Kulttuuripalveluiden järjestämä toiminta vahvistaa kuntalaisten osallisuutta, luovuutta ja henkistä hyvinvointia sekä ylläpitää kulttuuriperintöä ja infrastruktuuria. Toiminnan tuottavuutta kehitetään yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Alueellisia kulttuuri- ja taidetapahtumia, harrastustoimintaa ja kotiseututyötä avustetaan taloudellisesti. Taiteen perusopetuksella on keskeinen asema palvelutarjonnassa. Monipuolisia, laadukkaita kulttuuripalveluita, taiteen perusopetusta sekä lasten ja nuorten tavoitteellisia taideharrastusmahdollisuuksia järjestetään kaikilla palvelualueilla.

Kulttuuripalveluiden strategia ohjaa toimintaamme talous- ja velkaohjelman suuntaisesti sisältöjä unohtamatta.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Toiminnassa turvataan riittävä palvelutarjonta sekä sopeutetaan toiminta talous- ja velkaohjelmaa noudattaen. Kulttuuristrategiaa toteutetaan toiminnassa sekä strategista johtamista vahvistetaan. Keskeisiä tavoitteita ovat:

- Asukkaiden kanssa toiminen
- Kulttuuritapahtumien lisääminen ruohonjuuritasolla
- Kulttuurinen kestävä kehitys
- Ekologisten näkökulmien lisäksi oman kulttuuriperinnön tallentaminen, säilyttäminen ja tuominen
- Kulttuurisen ja sivistyksellisen pääoman levittäminen
- Tapahtumien lisääminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen vuonna 2016

Kulttuuri näkyy ja kuuluu kaupunkikuvassa. Kuntalaisia otetaan yhä enemmän mukaan toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Yhteistyötä ammattimaisten toimijoiden kanssa lisätään. Uudet palvelukonseptit tuovat taiteen kokemisen arkipäivässä lähemmäksi ihmistä. Museon kokoelmatiloiksi vuokrataan uudet tilat syksystä 2016.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Tuottavuuden ja taloudellisuuden tehostaminen kaupunkikulttuuriyksikön toimintojen siirtyessä kulttuuripalveluihin.	Enemmän toimintaa ja tapahtumia samoilla resursseilla. Mahdollisuus erilaisien avustusten kehittämiseen.	1.8.2015 alkaen ja jatkuu edelleen.
Taidekasvattajat varhaiskasvatukseen toimintamallin levittäminen vanhusten palveluihin työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä taiteilijoita työllistämistuella.	Toiminnan kehittäminen	2.1.2016
Konserttitalo Martinuksen peruskorjaus ja sen myötä uuden toimintakonseptin luominen.	Pääkaupunkiseudullisen kilpailukyvyyn vahvistaminen	1.9.2016

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	103	102	106	106	105	105
Määräaikaisen henkilöstön lkm	32	32	32	32	32	32
Henkilöstön kokonaismäärä	135	134	138	138	137	137

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
lastenkulttuuritapahtumien yleisömäärä *)	55 091	44 561	60 000	50 000
tapahtumien määrä/lastenkulttuuri	1 224	1 070	1 150	1 000
kulttuuritapahtumien yleisömäärä	62 463	85 474	83 637	100 000
kulttuuritapahtumien määrä	1 268	560	155	210
taiteen perusopetukseen osallistujat **)	6 836	9 595	9 437	6 985
avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	135	132	135	130
näyttelyt kaupunginmuseossa ***)	3	2	3	7
käyttömenot euroa/asukas	24,31	46,33	24,7	48,64

*) Vuonna 2015 laskentaperusteet ovat muuttuneet

**) Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu laskettu tuplana mukaan TP 2014 ja KS 2015.

***) TA2016 laskettu näyttelyiden lukumäärä yhteensä taidemuseossa ja kaupunginmuseossa sekä Galleria K:ssa

13 92

Liikuntapalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	3 001	4 770	4 865	4 865	4 963	5 062	5 163
Menot	-14 422	-16 891	-19 131	-19 131	-19 414	-19 705	-20 001
Toimintakate	-11 421	-12 121	-14 266	-14 266	-14 451	-14 643	-14 838

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	2 658	4 501	4 588	4 588
Tuet	198	0	0	0
Muut tulot	70	221	222	222
Sisäiset tulot	75	49	56	56
Tulot yhteensä	3 001	4 770	4 865	4 865
Henkilöstömenot	-4 082	-3 987	-4 137	-4 137
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 310	-2 781	-3 341	-3 341
Sisäisten palvelujen ostot	-7	-8	-6	-6
Materiaalin ostot	-856	-736	-838	-838
Avustukset	-1 025	-1 025	-1 175	-1 175
Vuokrat	-7 137	-8 353	-9 635	-9 635
Muut menot	-6	-1	0	0
Menot yhteensä	-14 422	-16 891	-19 131	-19 131
Toimintakate	-11 421	-12 121	-14 266	-14 266
Poistot	-2 274	-2 089	-2 255	-2 255
Yk-lisät	0	0	0	-597
Laskennalliset yhteensä	-2 274	-2 089	-2 255	-2 853
Tilikauden tulos	-13 695	-14 210	-16 521	-17 118

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikuntapalvelujen tehtävänä on edistää ja tukea liikunnan harrastamista sekä luoda harrastamisen edellytyksiä Vantaalla. Pääprosesseja on kolme: 1) liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpito 2) liikuntaan aktivointi sekä 3) seuratoiminnan tukeminen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 -2019

Liikuntapalvelujen palveluverkkoa kehitetään keväällä 2013 päivitetyn liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti. Lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähi- ja alueellisia palveluita tuottamalla. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja lähiliikuntapaikkojen uudisrakentamishankkeisiin sekä nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Koulujen ja päiväkotien pihat liitetään osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuuksia kumppanuushankkeisiin liikuntapaikkojen toteuttamiseksi ja olosuhteiden edistämiseksi.

Liikuntaan aktivoinnin tavoitteena on tarjota edellytyksiä liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänskaaren kaikissa vaiheissa. Erityisenä haasteena on liikunnallisesti

passiivisten tavoittaminen ja palveluohjaus. Yhteistyötä eri toimialojen kanssa pyritään tiivistämään. Ohjatun liikunnan painopisteenä ovat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä erityis- ja terveysliikunta. Lapsille ja nuorille suunnattua säännöllistä toimintaa järjestetään tällä hetkellä hankkeiden kautta. Tulevaisuudessa tarvitaan resursointia koulupäivien liikunnallistamisen ja iltapäiväkerhotoiminnan vakiinnuttamiseksi.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja näiden käyttöön. Seuroille suunnattuja sähköisiä palveluja, kuten tilavarausten sähköistä asiointia, kehitetään. Liikuntapalveluiden hallinnoimien tilojen varausten hallinnointi keskitettiin sivistystoimen Timmi - tilavarausjärjestelmään. Taloussuunnitelmakauden aikana tilavarausprosessia yhdenmukaistetaan ja kehitetään.

Liikuntatoimintaan myönnettävien avustusten jakoperusteet uudistettiin vuonna 2015 ja ne otetaan kokonaisuudessaan käyttöön taloussuunnitelmakauden aikana. Uudistustyön keskeinen tavoite on lisätä tukitoimia harrastemahdollisuuksien lisäämiseksi suuntaamalla käyttövuoroja ja avustuksia kaikille avoimeen, ei-luokittelevaan, toimintaan.

Hanketoiminnan koordinaatiota pyritään tehostamaan suunnittelemalla ja toteuttamalla erilaisia kehittämishankkeita. Sporttia kaikille -hanke jatkuu ja rahoitusta on ainakin keväälle 2016. Vantaan kaupungin ”Liikkuva koulu” -ohjelma on toiminut hankemuotoisena vuodesta 2011 lähtien. Toiminnasta vastaavat liikunnanohjaajat (2 hlö) vakinaistetaan vuoden 2016 alusta liikuntapalveluiden tulosalueelle päätehtäväänään välituntiliikunnan järjestäminen, kouluhenkilökunnan koulutukset sekä erilaiset liikuntatapahtumat.

Liikuntapalvelut on mukana toteuttamassa ja luomassa olosuhteita lukuisille erilaisille liikuntatapahtumille vuosittain. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa kohtaan. Kansainvälistä ja valtakunnallista medianäkyvyyttä tuovat mm. vuonna 2017 järjestettävät judon nuorten EM-kisat sekä vuosittaiset tapahtumat, kuten maastohiihdon Suomen Cup -osakilpailu, Vantaa Triathlon, Vantaa Maraton sekä Vuelta Vantaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Vuoden 2015 aikana liikuntapalvelujen vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi sekä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä iltakäytön valvonnan koordinointi ja työnjohto. Liikuntapalvelujen vastuulle siirtyneiden toimintojen uudelleenorganisointia, toimintatapojen yhtenäistämistä ja uusien toimintojen liittämistä liikuntapalvelujen perustoimintaan jatketaan.

Liikuntapalvelujen palveluverkko kehittyy; Hakunilaan valmistuu tekonurmi ja ylipainehalli, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan sekä vanhoja kohteita perusparannetaan. Koulujen ja päiväkotien liikuntamahdollisuuksien kartoitusta jatketaan ja liitetään kohteet osaksi lähiliikuntapaikkaverkosta.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla ohjausresurssia. Ohjatun liikuntatoiminnan resursointia parantamalla mahdollistetaan uusien senioriryhmien perustaminen sekä koulupäivien liikunnallistamisen ja iltapäiväkerhotoiminnan laajentaminen. Loppuvuoden aikana käynnistetään neuvottelut työikäisten kurssitoiminnan siirtämisestä seurojen toteuttamiksi portaittain syksystä 2016 alkaen.

Seuroille suunnattuja sähköisiä palveluja ja tilavarausten sähköistä asiointia kehitetään. Liikuntatoimintaan myönnettävien avustusten jakoperusteet uudistettiin yhteistyössä vapaa-ajan lautakunnan ja seurojen kanssa 1.6.2015 alkaen. Uudistuksen keskeisinä tavoitteina on toiminta-avustusten haku- ja arviointiprosessin yksinkertaistaminen sekä kaupungin tuen suuntaaminen entistä vahvemmin lasten ja nuorten harrastetoimintaan. Uusina tukimuotoina myönnetään jatkossa vuokratukea, kumppanuustukea sekä kilpa- ja huippu-urheilun tukea edustusjoukkueille.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Liikuntaan liittyvät toiminnot sekä tilava- raukset yhden johdon alaisuuteen.	Henkilöstön ja kiinteistöjen kunnossapi- don vaikutukset sekä tuloihin että menoi- hin seuraavan kolmen vuoden aikana.	1.1.2015 alkaen, jatkuu siirtymä- kauden ajan

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	90	92	96	102	102	102
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	4	4	4	3	3
Henkilöstön kokonaismäärä	95	96	100	106	105	105

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Asiakastyytyväisyys 1-5				
– uimahallit	3,95	3,92	3,95	4,00
– kuntosalit	4,08	4,03	4,05	4,10
Kokonaiskulut, euroa/as.	69,88	69,18	69,50	90,75
Toimintatuotot, euroa/as.	14,24	15,17	14,30	23,10
Avustukset, euroa/as.	4,99	4,92	5,00	5,60
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	22 %	21 %	23 %	23 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	5,4	4,1	5,3	4,5
– uimahallien verorahoitusosuus, %	69 %	69 %	72 %	70 %
Toimitilaneliöt, m ²		27 191	76 290	80 490
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	61 %	63 %	63 %

13 93

Nuorisopalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	938	480	550	550	561	572	584
Menot	-7 783	-7 116	-7 192	-7 192	-7 300	-7 409	-7 520
Toimintakate	-6 845	-6 636	-6 642	-6 642	-6 739	-6 837	-6 937

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	6	11	11	11
Maksutuotot	45	80	80	80
Tuet	827	350	410	410
Muut tulot	47	10	20	20
Sisäiset tulot	13	29	29	29
Tulot yhteensä	938	480	550	550
Henkilöstömenot	-4 339	-4 035	-4 154	-4 154
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-787	-561	-560	-560
Sisäisten palvelujen ostot	-9	0	0	0
Materiaalin ostot	-342	-246	-249	-249
Avustukset	-383	-398	-404	-404
Vuokrat	-1 910	-1 875	-1 795	-1 795
Muut menot	-13	-2	-30	-30
Menot yhteensä	-7 783	-7 116	-7 192	-7 192
Toimintakate	-6 845	-6 636	-6 642	-6 642
Poistot	-324	-288	-191	-191
Yk-lisät	0	0	0	-322
Laskennalliset yhteensä	-324	-288	-191	-513
Tilikauden tulos	-7 169	-6 924	-6 833	-7 155

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten kasvu- ja elinoloja sekä luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle ja aktiiviselle kansalaisuudelle.

Keskeisiä muutoksia toimintaympäristössä on: Nuorisotyöttömyyden kasvu, maahanmuuttajaväestön voimakas lisääntyminen, talouden heikkeneminen, digitaalisuus ja sen hyödyntäminen, uusien toimintamallien kehittäminen monituottajamallilla ja tiedolla johtamisen mahdollistuminen entistä paremmin.

Digitaalisuus mahdollistaa myös työajan aiempaa tehokkaamman käytön ja resursseja vapautuu nuorten kasvatukselliseen ohjaukseen.

Syrjäytymisen estäminen ja osallisuuden tukeminen ovat nuorisotyön tärkeimmät tavoitteet 2016–2018. Nuorten osallisuus, kasvatuksellinen ohjaus sekä nuoriso- ja koulutustakuun toteuttaminen ovat tärkeä osa syrjäytymisen estämistä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta ja kuulemista edistävien työmuotojen kehittämisessä. Nuorisotalojen toiminnassa painotetaan kumppanuuksia, pienryhmätoimintaa, nuorten osallisuutta toiminnan suunnittelussa ja sen vetämisessä sekä laajennetaan osallistavaa budjetointia.

Ankkapartiotoimintaan koulutetaan uusia vapaaehtoisia ja toimintaa kehitetään jatkuvasti. Yhteistyötä tehdään mm. Aseman Lapset - järjestön, sovittelutoiminnan, Nuorisotyö raiteilla -hankkeen kanssa.

Nuorisotyön avustukset pidetään 2015 tasolla. Nuorten omien toimintaryhmien määrää kasvatetaan tiedotusta, neuvontaa ja ohjausta lisäämällä. Nuorten vertaistoiminnan määrää nuorisotaloilla ja leireillä lisätään. Vapaaehtoisia rekrytoidaan eri toimintoihin verkostojen kautta.

Kansainvälistä nuorisovaihtoa kehitetään avaamalla siihen osallistuminen myös sellaisille uusille ryhmille, joilla ei ole mahdollisuutta matkustaa ilman tukea. Kansainvälistä toimintaa kehitetään yhteistyössä mm. nuorten, järjestöjen, HUMAK:n, ja CIMO:n kanssa. Kesäleirejä toteutetaan leirialueilla yhdessä perusopetuksen, liikuntajärjestöjen, vapaaehtoisten, kesätyöntekijöiden ja vertaisnuorien kanssa. Muuta lomatoimintaa järjestetään yhteistyössä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä järjestöjen kanssa. Kukonnotkon käyttöastetta nostetaan.

Nuorten työpajatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä arvioidaan asiakasmäärien kasvavan edelleen kohderyhmän laajenemisen (16-28 v) ja työttömyyden kasvun takia. Nuorisotyöttömyyden ennustetaan kasvavan, jonka vuoksi tarvitaan uusia keinoja saada nuoria koulutukseen ja työhön. Nuorten ohjausta sekä työpajojen toimintaa tehostetaan. Yritysyhteistyötä lisätään mm. kehittämällä kummiyritystoimintaa. Vasta valmistuneiden työkokeilujen määrää lisätään ja nuorten tuettua oppisopimuskoulutusta kehitetään.

Kestävään kehitykseen ja ympäristökasvatukseen panostetaan nostamalla edelleen nuorisotalojen käyttöastetta ja kävijämääriä.

Verkkonuorisotyötä, nuorisotiedotusta ja neuvontaa kehitetään PKS-yhteistyönä ja valtakunnallisesti Pelastakaa lapset ry:n vetämän verkoston kanssa. Tavoitteena on kouluttaa lisää vertaistiedottajia, kehittää alueellisen nuorisoneuvonnan ja tiedotuksen toimintamallia digitalisaatiota hyödyntäen.

Monikulttuuristen nuorten tilanteesta on tehty selvitys, jonka perusteella yhteistyötä lisätään monikulttuuristen kotien ja järjestöjen kanssa sekä parannetaan neuvontaa ja tiedotusta yhteistyössä.

Ruotsinkielistä nuorisotyötä kehitetään seudullisena yhteistyönä ja yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyötä lisätään edelleen ruotsinkielisten koulujen kanssa saatujen hyvien kokemusten perusteella.

Seudullisen yhteistyön painopisteinä ovat toiminnan arvioinnin kehittäminen, koulutus, nuorisotyön alan edunvalvonta sekä yhteiset hankkeet, tutkimus ja vaikuttavuuden mittarien kehittäminen. Nuorten omaa roolia arvioinnissa vahvistetaan mm. he voivat laatia omia kriteerejään ja arvioida toimintaa.

Nuorisopalveluiden palveluverkon lähtökohtana on saada uusille alueille monipuoliset nuoriso- ja asukastilat sekä se, että vanhoja alueita kehitetään tasapuolisesti. Nuorisopalveluiden hallinnon tilat avataan laajemmin myös muille toimijoille. Vernissan toimintaa kehitetään yhdessä nuorten ja eri toimijoiden kanssa.

Tikkurilan ja Länsimäen nuorisotilojen perusparannukset toteutetaan 2017 ja Hakunilan vuonna 2018. Perusparannuksiin haetaan OKM:n rahoitusta. Nikinmäkeen on esitetty nuorisotilat uuden koulun yhteyteen vuonna 2018. Aviapoliksen alueelle Veromiehen uuden päiväkodin ja koulun yhteyteen rakennetaan asukas- ja nuorisotilat vuonna 2023.

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuuteen panostetaan koulutuksella ja kehittämällä toimintatapoja. Yhteistyötä nuorisovaltuustojen kanssa jatketaan ja syvennetään. Etsivää nuorisotyöhön esitetään 2016 kahden nuorisotyöntekijän vakinaistamista. Tähän saadaan valtion rahoitusta (nettomeno 14 000 euroa).

Kehittämishankkeita on käynnissä viisi, Palvelu olen minä!- hanke (ESR-hanke 2015–2017), Työpajojen kehittämishanke (AVI:n pitkäaikainen rahoitus), Ohjaus- ja tukikeskus Kipinä ja etsivä nuorisotyö sekä Nuorisotyö raiteilla -hanke, jota rahoittaa OKM. Lisäksi nuorisopalvelut on kumppanina useissa muiden vetämissä hankkeissa kuten Ohjaamo Vantaa, Tenho-hanke (sirkustoimintaa).

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Tilaverkon tehostaminen	Korson nuorisotilan toiminnan siirtäminen Lumoon. Säästö tilakustannuksissa, Lumon harrastustilojen parempi hyödyntäminen, käyttöasteen nosto	suunnitelmakaudella
Kumppanuuksien hyödyntäminen	Saadaan kaikki resurssit ja osaaminen käyttöön (ammattilaiset, nuoret itse, kansalaisjärjestöt, yritykset)	toteutuu jo, mutta laajennetaan
Tilojen yhteiskäytön edistäminen	Säästetään kaupungin tilakustannuksissa, yhteistyö lisääntyy eri toimijoiden kesken, muita resursseja voidaan säästää, tulee uutta osaamista	toteutuu osittain jo mutta laajennetaan
Uusi ammatillisuus, uusi yhteistyö tarjoittaa myös päätösvallan jakamista käyttäjille, nuorille, kansalaisjärjestöille, kuntalaisille	Vaikuttaa työnkuviin, tilojen käyttöasteeseen, saadaan lisää resursseja, lisää asiantuntemusta ja osallisuutta	2015 alkaen
Nuoret itse tuottajina ja toimijoina osallistava budjetointi	Lisää nuorten osallisuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja lisää nuorten hyvinvointia	alkanut jo ja kehitetään edelleen
Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi	Toimenpiteiden parempi kohdentaminen ja siitä syntyvät säästöt	Pitkällä aikavälillä
Hankerahoituksen nykyisen tason varmistaminen, kasvua haetaan monialaisista muiden hankkeista jotka ovat kaupungin strategian mukaisia	Kehitetään palveluja yhdessä entistä paremmin vastaamaan nuorten tarpeita	alkanut ja jatkuu edelleen

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	83	85	87	90	95	97
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	20	20	17	12	14
Henkilöstön kokonaismäärä	102	105	107	107	107	111

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	310 045	382 065	300 000	400 000
Leirialueiden kävijämäärä	2 377	2 149	2 500	2 600
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneiden määrä*	2 733	1 759	2 300	2 300
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	61	67	70	85
Käyttömenot/alle 29-v	104	104	94	95
Avustukset/alle 29 v.	5	5	5	5
Järjestöjen toimintaan osallistuneiden määrä	104 471	82 562	90 000	90 000
Toimitilojen kokonaismäärä	25	23	23	23
Toimitilojen neliöt	15 822	14 711	14 711	14 479

* toiminnan asiakasmäärät sisältävät Nuorten työpajatoiminnan, Eteenpäin opintiellä-Peruskoulu päätökseen, Nuorten ohjaus- ja tukikeskus Kipinän, Kesäohjaamon sekä sosiaalisen median asiakasmäärät

13 70

Ammatillinen koulutus

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	2 444	2 200	2 200	2 200	2 244	2 289	2 335
Menot	-33 891	-34 470	-35 704	-35 704	-36 240	-36 783	-37 335
Toimintakate	-31 448	-32 270	-33 504	-33 504	-33 996	-34 494	-35 000

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	643	960	1 000	1 000
Maksutuotot	31	0	0	0
Tuet	943	590	550	550
Muut tulot	112	0	50	50
Sisäiset tulot	715	650	600	600
Tulot yhteensä	2 444	2 200	2 200	2 200
Henkilöstömenot	-17 735	-18 240	-19 893	-19 893
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-5 281	-5 273	-5 645	-5 645
Sisäisten palvelujen ostot	-906	-950	-600	-600
Materiaalin ostot	-2 040	-2 111	-2 143	-2 143
Avustukset	-65	-90	-91	-91
Vuokrat	-7 792	-7 735	-6 354	-6 714
Muut menot	-71	-71	-978	-618
Menot yhteensä	-33 891	-34 470	-35 704	-35 704
Toimintakate	-31 448	-32 270	-33 504	-33 504
Poistot	-351	-370	-427	-427
Yk-lisät	0	0	0	-1 403
Laskennalliset yhteensä	-351	-370	-427	-1 830
Tilikauden tulos	-31 798	-32 640	-33 931	-35 334

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan ammattiopisto Varia antaa järjestämisluvan mukaista nuorten ja aikuisten ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta sekä perusopetuksen lisäopetusta. Ammatillinen koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Ammattiopisto toteuttaa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista työelämän kehittämisen ja palvelutehtävää. Vantaan ammattiopisto osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Nuorisokoulutuksen linjan tavoitteena on, että kaikki ammatillisen koulutuksen aloittaneet opiskelijat suorittavat ammatillisen perustutkinnon. Toiminnan kehittämisen painopisteenä on koulutuksen keskeyttäneiden määrän vähentäminen 10 prosenttiin ja koulutuksen määräajassa suorittaneiden opiskelijoiden määrän lisääminen. Niille opiskelijoille, jotka haluavat ja joilla on riittävät edellytykset, tarjotaan mahdollisuus luokiokurssien tai kaksoistutkinnon suorittamiseen yhteistyössä Sotungin etälukion ja Vantaan aikuislukion kanssa.

Ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuutta parannetaan työelämän tarpeisiin perustuvalla ja ennakkoivalla koulutuksen sisällön suuntaamisella, kehittämällä joustavia opintopolkuja sekä niitä tukevia opetusmenetelmiä ja järjestämällä opettajien työelämäjaksoja.

Aikuiskoulutuksen linjan tehtävänä on järjestää ammatillista perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta yhteistyössä alueen yritysten ja elinkeinoelämän kanssa. Aikuiskoulutuksessa järjestetään oppisopimuskoulutusta, oppilaitosmuotoista ammatillista aikuiskoulutusta sekä kehitetään uusia koulutustuotteita ja -palveluja. Osaamisen kartoittamisen kautta tutkintojen suorittaminen ja siihen liittyvä koulutus räätälöidään yksilöllisesti ja työelämän tarpeet huomioiden. Aikuisten koulutus- ja työelämämahdollisuuksien parantamiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä sidosryhmien, työelämän yhteistyökumppaneiden, asiakkaiden, yrittäjien, koulutuksen järjestäjien, oppilaitosten sekä Vantaan kaupungin kanssa.

Hankkeiden ja projektien painopisteinä ovat Nuorisotakuun toteuttaminen sekä Aikuisten osaamisperustan vahvistaminen.

Lisäopetuksen ja tukipalveluiden linjalla järjestetään perusopetuksen lisäopetusta sekä koordinoidaan oppilaitoksen ohjaus- ja tukipalveluja. Oppilaitoksen ohjaus- ja tukitoimien tavoitteena on opiskelijoiden opiskelun ja oppimisen esteiden varhainen tunnistaminen ja nopea puuttuminen niihin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Vantaan ammattiopisto Varian järjestämisluvan mukainen opiskelijamäärä kasvaa OKM:n 27.6.2013 päätöksen mukaan 380 opiskelijalla vuoteen 2016 mennessä. Päätöksen mukainen kokonaisopiskelijamäärä vuodelle 2016 on 3 160 opiskelijaa.

Järjestämisluvut ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen (ammattistartti), ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen (AKKU), maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen (MAVA) sekä kotitalousopetuksen osalta päättyivät 31.7.2015. Ne yhdistyivät yhdeksi koulutuskokonaisuudeksi, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaksi koulutukseksi (VALMA). Koulutus käynnistyi ensimmäistä kertaa syksyllä 2015. VALMA-koulutus on suunnattu ensisijaisesti nuorille perusopetuksen päättäneille, joiden tavoitteena on hankkia lisävalmiuksia ammatillisen perustutkinnon suorittamiseksi. VALMA -koulutukseen voidaan ottaa myös aikuisia, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Ammatilliset perustutkinnot, niitä koskevat säädökset, perustutkinnon perusteet ja muut määräykset on uudistettu ja otettu käyttöön 1.8.2015 alkaen. Muutoksen myötä työelämän ja erilaisten opiskelijoiden tarpeisiin vastataan entistä paremmin tarjoamalla joustavia opintopolkuja ja tukemalla yksilöllisiä valintoja. Osaamisperusteisuus on keskeistä kaikissa perustutkinnoissa. Opintoviikot ja aikasidonnaisuus on poistettu: osaaminen määräytyy osaamisen laajuuden mukaan osaamispisteinä. Myös uudet yhteiset tutkinnon muodostavat laajoja osaamiskokonaisuuksia, ja niissä saavutettu osaaminen integroituu ammatillisiin tutkinnon osiin.

Vuonna 2016 kehitetään erityisesti osaamisperusteista oppimista ja oppimisen ohjausta sekä siihen liittyviä oppimisympäristöjä ja yksilöllisiä oppimiskäytäntöjä. Lisäksi luodaan nykyaikaisia toimintamalleja osaamisen tunnistamiseen, tunnustamiseen ja arviointiin. Varian kaikki opetussuunnitelmat on uudistettu vastaamaan uudistettuja säädöksiä ja määräyksiä. Toteutussuunnitelmia tarkistetaan jatkuvana prosessina samalla, kun uusien säädösten ja määräysten mukainen osaaminen kehittyy.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Ammatillisen koulutuksen tilojen käytön tehostuminen	Opiskelijamäärä kasvaa. Opiskelijakohtaiset tilakustannukset pienenevät	1.8.2014 alkaen ja jatkuu edelleen

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	40,0 %		54,8 %	61,9 %
järjestämisluvan täyttöaste % (nuorisokoulutus)	98 %	95 %	95 %	97 %
nuorisokoulutuksen opiskelijat	2 717	2 746	2 860	3 050
oppisopimuskoulutuksen opiskelijat	781	861	750	850
muun koulutuksen opiskelijat	291	314	300	300
perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijat	75	58	72	40
keskeyttämisprosentti opiskelijamäärästä (nuorisokoulutus)	12 %	13 %	10 %	10 %
tutkinnon suorittaneet (nuorisokoulutus)	709	653	710	750
käyttömenot euroa/opiskelija (ammatillinen koulutus yhteensä)	7 952	7 892	8 136	8 093
huoneistoneliöt/opiskelija (ammatillinen koulutus yhteensä, pl. oppisopimuskoulutus)	16,2	16,7	17,4	15,9

13 80

Aikuisopisto

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	2 549	2 775	1 578	1 578	1 609	1 641	1 674
Menot	-4 621	-4 906	-4 384	-4 384	-4 447	-4 514	-4 581
Toimintakate	-2 072	-2 131	-2 807	-2 807	-2 838	-2 873	-2 907

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	1 010	1 068	81	81
Maksutuotot	1 315	1 387	1 392	1 392
Tuet	84	25	13	13
Muut tulot	2	171	4	4
Sisäiset tulot	137	124	88	88
Tulot yhteensä	2 549	2 775	1 578	1 578
Henkilöstömenot	-3 450	-3 503	-3 174	-3 174
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-439	-669	-540	-540
Sisäisten palvelujen ostot	-19	-3	-3	-3
Materiaalin ostot	-53	-66	-64	-64
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-634	-638	-592	-592
Muut menot	-26	-27	-11	-11
Menot yhteensä	-4 621	-4 906	-4 384	-4 384
Toimintakate	-2 072	-2 131	-2 807	-2 807
Poistot	-7	-16	-22	-22
Yk-lisät	0	0	0	-191
Laskennalliset yhteensä	-7	-16	-22	-214
Tilikauden tulos	-2 079	-2 146	-2 829	-3 021

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan aikuisopiston tehtävänä on tukea paikallisen aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä edistämällä elinikäistä osaamista, itsensä monipuolista kehittämistä, yhteisöllisyyttä, suvaitsevaisuutta ja moniarvoisuutta.

Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto sekä maahanmuuttajien koulutusyksikkö. Aikuisopistossa järjestetään vapaatavoitteista kansalaisopisto-opetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta, perusopetusta, avoimen yliopiston opetusta sekä maahanmuuttajien kotouttavaa koulutusta. Kansalaisopisto järjestää myös ns. liiketoimintakoulutusta eli tilauksesta järjestettävää koulutusta. Aikuisopisto on osa nuoriso- ja aikuiskoulutuksen tulosalueen toimintaa.

Vuonna 2016 Aikuisopisto ei järjestä enää työvoimapoliittista maahanmuuttajien suomen kielen koulutusta, koska opisto ei menestynyt vuonna 2015 ELY-keskuksen järjestämässä tarjouskilpailussa. Toimintaa tehostetaan mm. sähköisten järjestelmien hyödyntämisen lisäämisellä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 -2019

Opistotoiminnan ohjaavina arvoina ovat vapaan sivistystyön ja Vantaan kaupungin arvot sekä vapaan sivistystyön laista tuleva perustehtävä.

Opisto tarjoaa laadukasta ja monipuolista koulutusta keskitetysti, alueellisesti sekä verkossa. Opiston väestöopetuksen peruspalveluja tarjotaan kaikilla palvelualueilla. Opiston toiminnan volyymi pyritään pitämään entisellä tasolla toimintaa tehostamalla.

Aikuisopisto toteuttaa Opetushallituksen sekä opetusministeriön rahoittamia kehittämisprojekteja. Aikuisopistossa järjestetään valtakunnallisten yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita.

Pääkaupunkiseudun kansalaisopistojen yhteisen kurssihallintojärjestelmän (Kursor) käyttöä laajennetaan ja kehitetään, ja tämän myötä hallinnolliset toiminnot tehostuvat. Asiakkaiden ja tuntiopettajien sähköiset työvälineet kehittyvät.

Opisto järjestää nuorille (17–24 -vuotiaille) vasta maahan tulleille maahanmuuttajille perusopetukseen valmistavaa opetusta sekä perusopetusta.

Opistossa on käytössä CAF-laaturjestelmä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Kansalaisopisto-opetuksen määrää optimoidaan ja tehostetaan.

Henkilöstön osaamiskartoituksia sekä tulos- ja kehittämiskeskusteluja hyödynnetään. Opistolla on osaamiskartoituksiin pohjautuva koulutusohjelma. Erityisesti kieli-, tietotekniikka- sekä monikulttuurisuus- koulutukseen panostetaan. Päätoimisten opettajien työtä suunnataan ainekohtaisten tulokorttien tavoitteiden mukaan.

Opiston kurssisuunnitteluun kehitetään kurssi- ja ainekohtaista talouden hallintaa tukeva järjestelmä. Ainealueiden taloudenohjantaan kiinnitetään entistä tarkempaa huomiota. Kustannuslaskentaa kehitetään.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
aikuisopiston opiskelijat (kurseille osallistuneet)	34 936	31 273	32 500	33 000
opetustuntien kokonaismäärä	61 041	50 851	50 000	44 000
kurssien määrä	2 194	1 893	2 100	1 600
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 046	1 099	1 000	1 000
työvoimakoulutuksen opiskelijat (ELY-keskuksen rahoitus)	375	369	400	0
maahanmuuttajien perusopetuksen opiskelijat	72	44	70	70
– joista maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskelijoita	26	19	25	25
oman maksutulon osuus budjetista %	61 %	55 %	55 %	36 %

13 85

Musiikkiopisto

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	953	936	955	955	974	993	1 013
Menot	-3 861	-3 993	-3 996	-3 996	-4 056	-4 117	-4 179
Toimintakate	-2 908	-3 057	-3 042	-3 042	-3 083	-3 124	-3 166

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	3	0	0	0
Maksutuotot	927	920	932	932
Tuet	18	16	16	16
Muut tulot	3	0	7	7
Sisäiset tulot	2	0	0	0
Tulot yhteensä	953	936	955	955
Henkilöstömenot	-3 087	-3 242	-3 267	-3 267
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-215	-166	-167	-167
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Materiaalin ostot	-38	-46	-38	-38
Avustukset	-2	-2	-2	-2
Vuokrat	-511	-532	-518	-518
Muut menot	-7	-5	-5	-5
Menot yhteensä	-3 861	-3 993	-3 996	-3 996
Toimintakate	-2 908	-3 057	-3 042	-3 042
Poistot	-27	-8	-9	-9
Yk-lisät	0	0	0	-160
Laskennalliset yhteensä	-27	-8	-9	-169
Tilikauden tulos	-2 935	-3 065	-3 051	-3 211

Toiminnan kuvaus

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuslain musiikin laajan oppimäärän mukaista koulutusta lapsille ja nuorille keskimäärin 49 600 vuosituntia, joista musiikkiluokkalaisille suunnatun opetuksen osuus on noin 1 150 tuntia. Opetuksen piirissä on noin 940 solistisen aineen oppilasta, 800 musiikkileikkikoululaista ja 60 musiikkiluokkalaista. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Lisäksi opiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1 925 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 230.

Monikulttuurinen lastenorkesteri Tempo toimii Länsimäen ja Kytöpuiston kouluilla ja sen piirissä on noin 100 lasta. Vuosituntimäärä on noin 1 785.

Musiikkiopiston kokonaisvuosituntimäärä on noin 53 000 tuntia ja kokonaisopiskelijamäärä reilut 2 000. Ruotsinkielinen yksikkö sekä Tempo sisältyvät lukuihin.

Musiikkiopistossa haetaan uusia tehokkaita opetusmuotoja ja toimintaa arvioidaan jatkuvasti. Toiminnan kehittäminen tähtää myös taloudelliseen tehokkuuteen ja kestävään kehitykseen. Eri ryhmät osallistuvat kansainvälisiin festivaaleihin ja kilpailuihin, ja vastaavasti musiikkiopisto isännöi säännöllisesti erilaisia kansainvälisiä ryhmiä.

13 86

Kuvataidekoulu

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	335	270	274	274	279	285	291
Menot	-882	-877	-872	-872	-885	-898	-912
Toimintakate	-547	-607	-598	-598	-606	-613	-621

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	327	270	274	274
Tuet	8	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	335	270	274	274
Henkilöstömenot	-640	-634	-623	-623
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-44	-49	-74	-74
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-46	-45	-40	-40
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-152	-148	-135	-135
Muut menot	-1	0	0	0
Menot yhteensä	-882	-877	-872	-872
Toimintakate	-547	-607	-598	-598
Poistot	0	-1	-9	-9
Yk-lisät	0	0	0	-37
Laskennalliset yhteensä	0	-1	-9	-45
Tilikauden tulos	-547	-609	-607	-643

Toiminnan kuvaus

Vantaan kuvataidekoulu on taiteen perusopetusta antava vapaa-ajan oppilaitos 5–20-vuotiaille vantaalaisille lapsille ja nuorille. Kuvataidekoululla on useita opetuspisteitä eri puolilla Vantaalla: Tikkurilassa, Korsossa, Myyrmäessä, Kivistössä ja Kartanonkoskella. Opetus jakautuu ikäkausittain varhaisiän opintoihin, perusopintoihin ja syventäviin opintoihin. Opettajat ovat kuvataideopettajia, kuvataiteilijoita ja muotoilun ammattilaisia, joilla on myös pedagoginen koulutus.

Kuvataidekoulun oppilasmäärä oli kuluneena vuonna lähes 900. Opetusryhmiä oli kaikkiaan 81 viidessä eri opetuspisteessä. Taiteen perusopetusta annettiin kaikkiaan liki 7 000 tuntia. Lisäksi järjestettiin 27 lyhytkurssia, jotka ovat avoimia myös muille kuin koulun varsinaisille oppilaille. Kuvataide on vantaalaisten lasten ja nuorten keskuudessa suosittu harrastus ja tulijoita Kuvataidekouluun olisi enemmän kuin koulu nykyisillä resursseillaan pystyy vastaanottamaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Yhteistyötä lastenkulttuurin yksikön ja muiden taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa jatketaan. Kuvataidekoulu on mukana Aurinkokivi-hankkeen pedagogisessa suunnittelussa. antaa kuvataide-

koulun toimisto on siirtynyt lähemmäksi koulun pääopetuspistettä Kulttuurikeskus Orvokkiin. Näin koulu muodostaa tehokkaamman toimintayksikön ja koulun henkilökunnan yhteistyö edelleen helpottuu tulevaisuudessa.

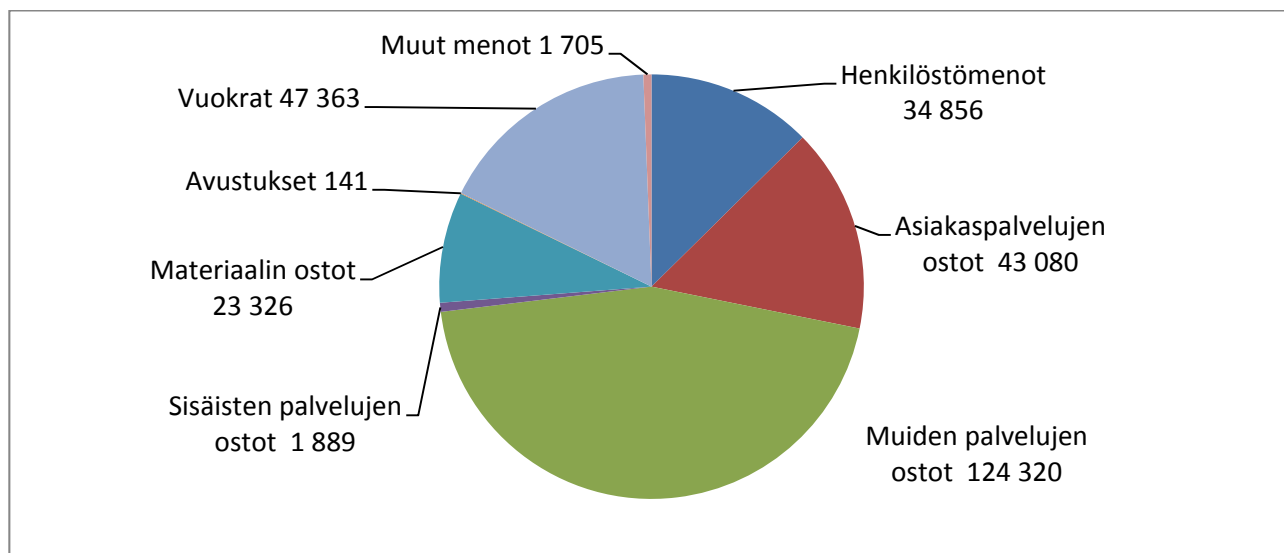
**MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN
TOIMIALA**

14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	208 090	197 449	210 553	214 053	218 486	223 079	227 843
Valmistus omaan käyttöön	133 579	102 752	78 140	78 140	75 235	75 490	76 190
Menot	-316 478	-288 171	-276 680	-276 680	-276 753	-280 031	-283 799
Menot ilman VOK	-182 899	-185 419	-198 540	-198 540	-201 518	-204 541	-207 609
Toimintakate	25 191	12 029	12 013	15 513	16 967	18 538	20 234

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	16 208	18 051	25 774	25 774
Maksutuotot	18 708	10 070	11 591	14 726
Tuet	259	233	0	0
Muut tulot	55 912	52 848	51 910	52 410
Sisäiset tulot	117 003	116 247	121 278	121 143
Tulot yhteensä	208 090	197 449	210 553	214 053
Valmistus omaan käyttöön	133 579	102 752	78 140	78 140
Henkilöstömenot	-35 659	-35 475	-34 856	-34 856
Asiakaspalvelujen ostot	-37 221	-37 165	-43 080	-43 080
Muiden palvelujen ostot	-171 782	-143 564	-124 320	-124 320
Sisäisten palvelujen ostot	-2 203	-2 046	-1 889	-1 889
Materiaalin ostot	-24 484	-25 192	-23 326	-23 326
Avustukset	-99	-134	-141	-141
Vuokrat	-43 458	-43 096	-47 363	-47 363
Muut menot	-1 572	-1 499	-1 705	-1 705
Menot yhteensä	-316 478	-288 171	-276 680	-276 680
Toimintakate	25 191	12 029	12 013	15 513
Poistot	-62 831	-73 135	-88 153	-87 918
Yk-lisät	-4 141	-3 792	0	-3 785
Laskennalliset yhteensä	-66 972	-76 927	-88 153	-91 703
Tilikauden tulos	-41 781	-64 898	-76 140	-76 190

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan tehtävänä on kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisten toimintojen osalta kaupunkirakenteen, liikenteen, yhdyskuntatekniikan ja eri toimialojen tarvitsemien toimitilojen kokonaisvaltainen kehittäminen, hallinta ja hoito sekä kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisen elinkeino-, asunto- ja maapolitiikan kehittäminen ja toteuttaminen.

Yhteisesti sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä toimivat kaupunkisuunnittelulautakunta, toimialahallinto (johto sekä talous- ja hallintopalvelut), yrityspalvelut ja kaupunkisuunnittelu.

Taloussuunnitelmakaudella keskeisimpiä toimintaympäristön muutoksia ovat:

- Kehäradan hyödyntäminen
- Kehä III:n vetovoima
- Tikkurilan uusi ilme
- Kivistön rakentaminen
- Aviapolis uutena alueena

Tuloskortin keskeiset tavoitteet

Toimialan tuloskortti on laadittu valtuustokauden strategian, kaupungin tuloskorttiluonnoksen ja kehyksen, talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) sekä toimialan toiminnan muiden keskeisten tavoitteiden pohjalta. Tuloskortti käsittää tavoitteet ja niiden mittarit lähtö- ja tavoitetasoineen.

Toimialan tuloskortti tukee Vantaan kaupungin valtuustokauden 2013–2016 strategiaa erityisesti painopistealueilla: 1) Kaupungin talous tasapainossa ja 2) Kaupunkirakenne eheytyy

Kaupunkitason sitovat tavoitteet on sisällytetty toimialan tuloskorttiin vastuutuksen mukaisesti.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja sen mahdolliset seurannaisvaikutukset. Tämä vaikuttaa laajasti toimintaan ja erityisesti suuriin maanmyyntitavoitteisiin ja sitä kautta myös mm. asuntotuotantoon. Energian hinnan nousu edellyttää kaikkien panostusta energiansäästötavoitteiden saavuttamiseksi.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Toimialan TVO- ohjelmassa on esitetty vuosia 2015–2018 koskevia toimenpiteitä, joiden avulla käyttötalouden menokehitystä hillitään ja investointitasoa lasketaan. Tällaisia ovat esimerkiksi hankintojen johtamisen kehittäminen ja investointisuunnittelun uusi toimintamalli sekä kustannustehokas ja laadukas kiinteistönpito uuden kiinteistöhallintajärjestelmän avulla.

Lisäksi ohjelmassa on esitetty pidemmällä aikavälillä vaikuttavia kehittämislinjauksia ja aloitettavia selvityksiä, joiden avulla kaupungin kilpailukykyisyys pyritään varmistamaan myös pidemmällä tähtäyksellä tulopohjan vahvistamisen ja toiminnan kustannustehokkuuden varmistamisen kautta. Näistä voidaan mainita esimerkiksi energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvan energian käytön edistäminen sekä mallinnuksen laajentaminen koko toimialan toimintoihin.

Tavoite / toimenpide	Vaikutukset	Aikataulu
Yhden luukun periaatteen laajentaminen ja palvelupisteen keskittäminen	Toiminnan tehokkuus paranee ja samalla asiakastytyväisyys lisääntyy	2015–2016
Mallinnuksen laajentaminen koko toimialan toimintoihin. Kaikki merkittävä suunnittelu tehdään tietomallinnuksella, esim. 3D. Lisää työtä, mutta havainnollistaa lopputulosta	Toiminnan tehokkuus ja laatu lisääntyvät kun mallinnuksen hyödyt konkretisoituvat	2015–2018
Investointisuunnittelun uusi toimintamalli	Toiminnan tehokkuus, suunnitelmallisuus ja kustannustietoisuus lisääntyvät	2015–2016
Asuntokaavoituksen lisääminen +25 %	Asuntotuotanto lisääntyy ja asiakastytyväisyys paranee	2015–2018
Hankintojen johtamisen kehittäminen. Hankintaprosessit kuvataan (IMS-prosessikuvausjärjestelmä) ja selkeytetään sekä yhteen sovitetaan hankintakeskuksen vastaavien kanssa	Toimialan hankintojen tehokkuus ja laatu sekä kustannustietoisuus lisääntyvät	2015–2016
Julkisen kaupunkitilan laatutason optimointi rakentamis- ja ylläpitokustannusten kannalta	Toiminnan tehokkuus ja kustannustietoisuus lisääntyy	2015–2018
Sairauspoissaolojen vähentäminen ja ennaltaehkäiseminen	Poissaolojen vähentäminen 4,1 % -> 3,6 %	2015 - 2017
Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen	Työmarkkinatuen määrän hillintä	2015 - 2017
Energiatehokkuuden parantaminen Escot-hankkeiden kokemusten perusteella	Energiansäästö erikseen valituissa kohteissa säästövaroin toteutettavien investointien avulla	2015-
Uusiutuvan energian käytön edistäminen	Mahdollistetaan kaavoituksella aurinkoenergian tehokas hyödyntäminen rakentamisessa	2015-
Kustannustehokas ja laadukkaampi kiinteistönpito uuden kiinteistöhallintajärjestelmän avulla	Toiminnan ohjaus ja tuottavuus tehostuu, tiedonhallinta paranee, asiakaspalvelu paranee, investointisuunnittelu ja hankehallinta tehostuu, kiinteistöjen kunnon seuranta ja kunnossapito tehostuu jne.	2015-

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite-taso 2016
Talouden tasa-painottamis- ja velkaohjelma toteutetaan	Joukkoliikenteen kuntaosuus on enintään 50 %	Joukkoliikenteen kuntaosuus-% ilman inf-rakorvauksia	48,8 %	Enintään 50 %

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtöta- so, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoite- taso 2016
Kaupungin tulo- pohjaa vahviste- taan	Kaupunki saa maan- myyntivoittoja vähin- tään 32 milj. euroa vuoden 2016 aikana.	Maanmyyntivoitot	35,5 milj. euroa	32 milj. euroa
Kumppanuuksien hyödyntäminen	Edistetään aurin- koenergiaratkaisujen toteuttamista uudisra- kentamisessa.	Kaavoitus luo mah- dollisuuden aurin- koenergian kustan- nustehokkaalle käy- tölle.	Aurinkoenergian käytön tukeminen kaavoissa satun- naista	Laaditaan ohje aurinkoenergian huomioonotta- misesta kaavojen valmistelussa ja sitä sovelletaan kaavoissa.
Kaupunkiraken- ne ja palvelura- kenne tukeutu- vat raideliiken- teeseen ja jouk- koliikenteen laa- tukäytäviin	Kaavoitetaan asunto- rakentamisen ker- rosalaa 250 000 k- m ² /vuosi.	Valmistuneiden kaa- vojen k-m ² /v määrä	209 209 k-m ²	250 000 k-m ²
Keskustat ovat eläviä, uudistu- via ja turvallisia	Priorisoidaan keskus- toihin sijoittuvia kaa- vahankkeita	Keskusta-alueiden kaavat	2014 kaavoitusoh- jelma	2014 kaavoitus- ohjelman taso tai enemmän
Asuntoraken- taminen on laa- dukasta ja koh- tuuhintaista	Kaupunki luo edelly- tykset vähintään 2 000 asunnon laadukkaalle ja monipuoliselle asun- totuotannolle.	Valmistuneiden asun- tojen määrä	2 022	2 000
Asuntoraken- taminen on laa- dukasta ja koh- tuuhintaista	Pientaloalueiden tiivis- täminen Maapoliittis- ten linjausten mukai- sesti.	Tiivistämishankkei- den onnistuminen	Ei valmis	Tehty 3 kpl on- nistuneesti

Itsearviointien tulokset

Tulosalueitasoinen johtamisjärjestelmäarviointiprosessi toteutettiin keväällä 2015. Tällä kertaa arviointiin sisällytettiin CAF -itsearvioinnin vuoden 2015 arvioitavat osiot; johtajuus, henkilöstö ja henkilöstötulokset. Arviointi toteutettiin Webropol- kyselynä huhti-toukokuun aikana.

Tulosalueet ovat tarkastelleet tuloksia yhdessä Kunta10/työolojen arviointinostojen kanssa, sekä poimineet kaikista arvioinneista yhteiset kehittämisenostot.

Keskeiset havainnot vuoden 2015 arviointien kehittämiskohteista:

- Palkitsemisen läpinäkyvyys ja oikeudenmukaisuus

- Toiminnan kehittäminen teknologiaa hyödyntäen ja yhteistyössä yli yksikkörajojen sekä samalla parhaiden työkäytäntöjen tunnistaminen ja levittäminen
- Johtamisen tuloksellisuus ja energisoivuus sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	620	646	646	645	645	645
Määräaikaisen henkilöstön lkm	28	41	37	33	31	24
Henkilöstön kokonaismäärä *	648	687	683	678	676	669

* Henkilöstösuunnittelussa on siirrytty uuteen henkilöstömäärän laskentatapaan ja siten luvut eivät ole suoraan verrannollisia aiempiin vuosiin. Uudella määrittelyllä pyritään kuvaamaan osuvammin läsnä olevaa ja henkilöstömenobudjetoinnin mukaista henkilöstöä.

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA

14 0

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä

Vastuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta

Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	42 003	37 884	38 132	38 632	39 404	40 193	40 996
Menot	-8 027	-9 644	-9 856	-9 856	-10 004	-10 154	-10 306
Toimintakate	33 977	28 240	28 276	28 776	29 400	30 038	30 690

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	10	26	27	27
Maksutuotot	133	404	407	407
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	41 860	37 454	37 698	38 198
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	42 003	37 884	38 132	38 632
Henkilöstömenot	-6 610	-7 259	-7 084	-7 084
Asiakaspalvelujen ostot	-25	-220	-220	-220
Muiden palvelujen ostot	-628	-1 348	-1 456	-1 456
Sisäisten palvelujen ostot	-34	-47	-75	-75
Materiaalin ostot	-93	-141	-177	-177
Avustukset	-58	-52	-59	-59
Vuokrat	-504	-474	-581	-581
Muut menot	-73	-103	-205	-205
Menot yhteensä	-8 027	-9 644	-9 856	-9 856
Toimintakate	33 977	28 240	28 276	28 776
Poistot	-206	-101	-97	-97
Yk-lisät	-4 141	-3 792	0	-170
Laskennalliset yhteensä	-4 347	-3 893	-97	-267
Tilikauden tulos	29 630	24 347	28 179	28 508

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat bruttobudjetoituina yksikköinä:

- kaupunkisuunnittelulautakunta
- toimialahallinto
- yrityspalvelut
- kaupunkisuunnittelu

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	115	122	121	122	122	122
Määräaikaisen henkilöstön lkm	8	5	1	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	123	127	122	122	122	122

14 10

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-52	-116	-116	-116	-118	-120	-121
Toimintakate	-52	-116	-116	-116	-118	-120	-121

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-40	-75	-75	-75
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-11	-37	-37	-37
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-4	-4	-4
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-52	-116	-116	-116
Toimintakate	-52	-116	-116	-116
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-52	-116	-116	-116

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunta (17 jäsentä) huolehtii toiminnan tuloksellisuudesta asemakaavoituksessa ja yleiskaavoituksessa, maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovutuksesta, alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta, kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta sekä yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan talousarvioesitys sisältää määrärahat yhden opinto-/ kehittämismatkan tekemistä varten Vantaan keskeisiin suunnittelukysymyksiin liittyvään kohteeseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta kokoontuu vuonna 2016 noin 15 kertaa. Vuoden 2015 talousarvioesitys perustuu vuoden 2015 toiminnalliseen tasoon.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Keskeisinä tavoitteina on toteuttaa maapoliittista ohjelmaa, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa maankäytön toimenpitein sekä vastata maankäytön strategiasta ja kaupunkirakenteen kehittämisestä.

14 20

Toimialahallinto

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	2 174	1 856	2 100	2 100	2 142	2 185	2 229
Menot	-2 555	-3 220	-3 384	-3 384	-3 434	-3 486	-3 538
Toimintakate	-380	-1 364	-1 284	-1 284	-1 292	-1 301	-1 310

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	224	224	224
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	2 174	1 632	1 876	1 876
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	2 174	1 856	2 100	2 100
Henkilöstömenot	-2 004	-2 044	-2 100	-2 100
Asiakaspalvelujen ostot	-25	-220	-220	-220
Muiden palvelujen ostot	-257	-682	-658	-658
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	-4	-4
Materiaalin ostot	-49	-61	-65	-65
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-204	-209	-243	-243
Muut menot	-13	-4	-94	-94
Menot yhteensä	-2 555	-3 220	-3 384	-3 384
Toimintakate	-380	-1 364	-1 284	-1 284
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	-4 141	-3 792	0	0
Laskennalliset yhteensä	-4 141	-3 792	0	0
Tilikauden tulos	-4 522	-5 156	-1 284	-1 284

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Talous- ja hallintopalvelut -tulosalue hoitaa keskitetysti toimialan talouteen, yleishallintoon, toimialatasoi-
seen kehittämiseen, strategiatyöhön, henkilöstöhallintoon, viestintään ja lakiasioihin liittyviä tehtäviä sekä
tarjoaa tukipalveluita toimialan muille tulosalueille. Tulosalue koordinoi toimialan yhteistyötä kaupungin
keskushallinnon ja kaupungin palvelukeskusten välillä.

Talous- ja hallintopalvelut hoitaa myös kunnalliseen pysäköinninvalvontaan kuuluvat viranomaistehtävät.

Pysäköinninvalvonnan haasteellisuutta lisää lainsäädännöllisesti epäselvä tilanne koskien yksityisen pysä-
köinninvalvonnan toimintaedellytyksiä. Tämä on myös lisännyt mm. yksityisten liikekeskusten ja taloyhtiöi-
den kiinnostusta tehdä valvontasopimuksia Vantaan kaupungin pysäköinninvalvonnan kanssa. Kasvu on
noin 20 prosenttia vuodesta 2013 vuoteen 2015. Tämä on myös edellyttänyt lisäresursointia.

Ajoneuvojen siirto ja siirrettyjen ajoneuvojen toiminnan järjestäminen on pysäköinninvalvonnan vastuulla.
Varsinainen ajoneuvojen siirtäminen on ulkoistettu.

Talousarviokohta ”toimialahallinto” sisältää maankäytön ja ympäristön toimialan johdon sekä talous- ja hallintopalvelujen määrärahat.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

- Huolehditaan toiminnan kehittämisestä yleisesti ja erityisesti viestintätekniikan kehittämisestä
- Huolehditaan taloussuunnittelusta ja resurssiallokoinnista
- Huolehditaan talousarvion ja talous- ja velkaohjelman toteuttamisesta
- Noudatetaan avointa ja aktiivista viestintäpolitiikkaa
- Turvataan viranomaistehtävien (pysäköinninvalvonta) hoito
- Tarjotaan laadukkaat ja kilpailukykyiset tukipalvelut

Talous- ja hallintopalvelujen tulosalueen visiona on olla kehittyvä, osaava, joustava ja tehokas palveluiden tuottaja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen vuonna 2016

Yksityistä pysäköinninvalvontaa koskeva lainsäädäntövalmistelu ja muutokset vaikuttavat kunnallisen pysäköinninvalvonnan toimintaan. Kun po. ratkaisut on tehty, on niihin reagoitava nopeasti markkinatilanteen edellyttämällä tavalla.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	36	37	38	38	38	38
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	36	38	38	38	38	38

Tunnusluvut

Toimialahallinnon menoista noin 61 prosenttia on henkilöstömenoja.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Pysäköintivirhemaksut / kpl	38 083	38 762	39 000	39 200
Kasvu edellisestä vuodesta %	8,8	1,8	0,6	0,5
Pysäköinninvalvonnan sopimusasiakkaat	..	439	500	550
Hallinnon henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,4	2,4	2,5	2,5

14 30

Yrityspalvelut

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	39 687	35 835	35 835	36 335	37 062	37 803	38 559
Menot	-1 787	-1 940	-1 903	-1 903	-1 932	-1 961	-1 990
Toimintakate	37 901	33 895	33 932	34 432	35 130	35 842	36 569

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	2	13	13	13
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	39 685	35 822	35 822	36 322
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	39 687	35 835	35 835	36 335
Henkilöstömenot	-1 264	-1 220	-1 123	-1 123
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-210	-392	-389	-389
Sisäisten palvelujen ostot	-27	-47	-71	-71
Materiaalin ostot	-14	-25	-27	-27
Avustukset	-58	-52	-59	-59
Vuokrat	-158	-115	-139	-139
Muut menot	-56	-89	-96	-96
Menot yhteensä	-1 787	-1 940	-1 903	-1 903
Toimintakate	37 901	33 895	33 932	34 432
Poistot	-206	-101	-97	-97
Yk-lisät	0	0	0	-57
Laskennalliset yhteensä	-206	-101	-97	-154
Tilikauden tulos	37 695	33 794	33 835	34 278

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yrityspalvelut kehittää ja toteuttaa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista asunto- ja maapolitiikkaa, toteuttaa kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista elinkeinopolitiikkaa maankäytön toimenpitein, vastaa kaupungin rakentamattoman kiinteistö omaisuuden, muun kuin kaupungin omassa käytössä olevan rakennetun kiinteistöomaisuuden ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä sekä edistää strategian mukaisten työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumista.

Asumisoikeusasioita koskevien viranomaistehtävien hoidosta vastaa ostopalveluna Helsingin kaupunki.

Yrityspalvelut noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopolitiikan linjauksia koordinoimalla työpaikkarakentamista valituilla painopistealueilla.

Asuntopolitiikallaan tulosalue luo osaltaan edellytyksiä kaupungin sitovien tavoitteiden sekä seudullisten tavoitteiden (MAL) ja asunto-ohjelman mukaisten asuntojen toteutumiselle, asunnottomuuden vähenemiselle sekä asumisolojen kehittymiselle.

Yrityspalvelut hoitaa kaupungin maapoliittisten linjausten mukaista aktiivista maapolitiikkaa sekä hallitsee ja kehittää kaupungin maaomaisuutta. Maata hankitaan aktiivisesti strategisilta paikoilta maapoliittisten linjausten mukaisesti. Tulosalue myy maapoliittisten linjausten ja sen täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti kaupungin omistamia maita yrityksille ja asuntotontteja sekä tuottajamuotoiseen että omatoimiseen asuntorakentamiseen. Lisäksi tulosalue kehittää/jatkojalostaa ja myy kaupunginhallituksen ohjeiden mukaisesti kaupungin palvelukäytöstä poistunutta kiinteistö-omaisuutta, jota ei voida jalostaa rakennuksena.

Yrityspalvelut toimii yhdessä sisäisten ja ulkoisten strategisten kumppaneidensa kanssa korostaen kaupungin kilpailukyvyyn/elinvoiman vahvistamista, yhdyskuntarakenteen hallintaa, asuntopoliittisia päämääriä sekä seutuyhteistyötä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Yrityspalveluiden tavoitteena on

- varmistaa budjetoitujen maanmyyntivoittojen (32 milj. euroa) toteutuminen,
- toteuttaa kaupunginvaltuuston maapoliittisia linjauksia
- osaltaan varmistaa valtion ja seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimuksen mukaisia asuntotuotantoedellytyksiä
- toteuttaa kaupunginhallituksen hyväksymää asunto-ohjelmaa
- varmistaa yritysten sijoittumisedellytykset maapoliittisin keinoin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Maankäytön-, asumisen- ja liikenteen-aiesopimus (MAL) neuvotellaan valtion hallitusohjelman mukaisesti uudelleen vuosiksi 2016–2019. Sopimuksessa sovittaneen mm. asuntojen toteuttamisen määrä sekä niistä ns. ARA-tuotantoon rakennettavien asuntojen tavoitemäärä. Yrityspalvelut asuntopoliittikka toteuttajan ja asuntorakentamisen edellytysten varmistajan osallistuu aktiivisesti ko. MAL-neuvotteluihin sekä toteuttaa osaltaan sovitun sopimuksen tavoitteita.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2012 lopussa maapoliittiset linjaukset kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta koskien. Vuoden 2013 keväällä maapoliittisten linjausten täytäntöönpanon poliittinen ohjausryhmä hyväksyi kaavoituksessa, maanhankinnassa ja luovutuksessa noudatettavat periaatteet. Periaatteiden on tarkoitus lisätä maanluovutuksen läpinäkyvyyttä, toiminnan avoimuutta sekä nostaa kaupungin imagoa mm. kilpailuttamalla entistä suurempi osa kaupungin luovuttamasta tonttimaasta. Lisäksi ohjausryhmä linjasi kaupungin maanhankintaa ja edellytti, että yrityspalvelut ryhtyy aktiiviseen maanhankintaan priorisoiduilla alueilla. Maapoliittisia linjauksia on täydennetty ja tarkennettu 2014 strategisten linjausten sekä kaavahankkeissa havaittujen haasteiden pohjalta erityisesti täydennysrakentamisen edistämiseksi.

MAL-aiesopimuksen toteuttaminen ja seuranta, maapoliittiset linjaukset ja niiden täytäntöönpano sekä kuntalain muutokset koskien arvonmäärittystä lisäävät yrityspalveluiden tehtäviä erityisesti maanhankinnan, arvonmäärittelyn, kilpailuttamisen sekä seurannan osalta. Tämä vaatii henkilökunnan panostamista ko. tehtäviin sekä myös ulkopuolisen konsulttityövoiman käyttöä mm. käyvän arvon määrittelyssä sekä Vantaan ulkopuolisten maiden myymisen osalta paikallisten kiinteistövälittäjien palveluiden ostamista.

Henkilökunnan osaamiseen tulee panostaa ja osaamiskartoitusten kautta osaamisvaje tunnistetaan. Osaamista tullaan vahvistamaan tarvittaessa mm. palkkaamalla tulosalueelle tekniikan huippu-harjoittelijoita.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	22	21	19	20	20	20
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	22	22	19	20	20	20

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Merkittäviä maanhankintaneuvotteluja käynnissä	5	20	10	10
Käynnissä olevat luovutuskilpailut	1	9	5	5
Valmistuneet asunnot	1 355	2 022	2 000	2 000
- joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	195	292	400	400
Maanmyynti- ja vuokratulot	36 743	39 086	35 672	36 172
Kivistön maanmyyntivoitot koko maanmyyntituloista	5 900	18 300	10 000	8 000

14 40

Kaupunkisuunnittelu

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	142	193	197	197	201	205	209
Menot	-3 633	-4 368	-4 453	-4 453	-4 520	-4 588	-4 657
Toimintakate	-3 491	-4 175	-4 256	-4 256	-4 319	-4 383	-4 448

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	10	26	27	27
Maksutuotot	131	167	170	170
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	1	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	142	193	197	197
Henkilöstömenot	-3 303	-3 920	-3 786	-3 786
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-150	-237	-372	-372
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	0
Materiaalin ostot	-30	-51	-81	-81
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-143	-149	-199	-199
Muut menot	-5	-10	-15	-15
Menot yhteensä	-3 633	-4 368	-4 453	-4 453
Toimintakate	-3 491	-4 175	-4 256	-4 256
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	-114
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	-114
Tilikauden tulos	-3 491	-4 175	-4 256	-4 370

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkisuunnittelun tulosalueen tavoitteena on aito ja kestävä kaupunkiympäristö.

Kaupunkisuunnittelu vastaa edellytysten luomisesta Vantaan strategian mukaiselle asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristölle, tehokkaalle liikennejärjestelmälle ja palvelurakenteelle sekä kestäväälle kehitykselle. Kaupunkisuunnittelu vastaa Vantaan maankäytön strategiasta ja laatii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia yleis- ja asemakaavoja sekä niihin liittyviä suunnitelmia ja selvityksiä. Työ tehdään yhdessä kaupungin viranomaisten, sidosryhmien ja asukkaiden sekä metropolialueen kuntien ja valtion viranomaisten kanssa. Onnistuminen tukee Vantaan vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä ja asukkaiden hyvinvointia sekä tehokasta ja taloudellista hallintoa. Kaupunkisuunnittelun tehtäväkentällä on keskeisiä vaikutuksia useille kaupungin strategisille painopistealueille ja kaavojen kautta luodaan merkittävää varallisuutta. Nykyinen kaupungistumisen trendi vahvistaa Vantaan strategiaa.

Kaupunkisuunnittelu vastaa Vantaan kaupunkirakenteen tasapainoisesta kehittämisestä. Maankäytön suunnitelmia ja kaavoja tehdään koko kaupungin alueelle ja samalla huolehditaan siitä, että kaikki alueet voivat kehittyä ja uudistua omaleimaisina kokonaisuuksina. Tehokas yhteistyö ja koordinointi kaupungin eri

toimialojen kanssa ja erityisesti maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla on lähtökohtana kaikelle suunnittelulle. Kumppanuuskaavojen tekeminen on haasteellisempaa, yhteistyön ilmapiiri on kiristynyt ja kustannustietoisuus on entistä voimakkaampaa. Vuorovaikutuksen ja osallistamisen rooli korostuu.

Kaupunkisuunnittelu vastaa eräistä viranomaistehtävistä, kuten ajantasa-asemakaavan ja useiden rekisterien ylläpidosta sekä poikkeamispäätösten ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelusta ja tekemisestä. Kaupunkisuunnittelussa valmistellaan lisäksi nimistöasiat.

Kaupunkisuunnittelu toimii kansainvälisessä toimintaympäristössä ja kehittää Vantaata eurooppalaisittain kilpailukykyisenä kaupunkina.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Pääkaupunkiseutua koskeva maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus valmistellaan syksyllä 2015 keväällä 2015 valmistuneiden pääkaupunkiseudun maankäyttösuunnitelman ja HLJ 2015 –työn pohjalta. Valtion sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kesken syksyllä 2014 solmitun sopimuksen pohjalta tehostetaan asuntokaavatuotantoa 25 prosenttia yli nykyisten aiesopimuksen tavoitteen. Sopimus koskee vuosia 2016–2019. Lisäksi kunnilla tulee olla 5 vuoden asuntotuotantoa vastaava määrä asuntokaavavarantoa.

Östersundomin yhteinen yleiskaavatyö jatkuu saatujen lausuntojen pohjalta. Päätöksiä jatkosuunnittelusta tehtäneen vuonna 2016.

Vuonna 2016 käynnistyy **yleiskaavan ajantasaisuuden arviointi**. Siinä käsitellään mm. yleiskaavan ohjausvaikutusta ja sen sisältämät kaavavarannot sekä kaupungin strategiasta aiheutuvat muutospaineet. Samalla arvioidaan tarve käynnistää kokonaisyleiskaavaprosessi. Työ vaikuttaa myös uusien joukkoliikennekaupunkia ja keskustoja tukevien asemakaavahankkeiden ohjelmointia ja priorisointia.

Suunnittelukaudella priorisoidaan erityisesti **keskusten kehittämistä**. Kivistön nopea rakentuminen varmistetaan riittävällä asemakaavoituksella. Aviapoliksen suunnittelua jatketaan kaavarungon pohjalta. Tikkurilan keskustan suuria kaavahankkeita edistetään kaavarungon pohjalta. Myös muut Vantaan keskukset, Leinelä, Korso, Koivukylä, Martinlaakso, Myyrmäki ja Hakunila kehittyvät ja rakentuvat. Tärkeimpiä työpaikka-alueita ovat Vehkala, Jokiniemi ja Vantaan Akseli. Kaavoissa varmistetaan keskustojen turvallisuus, riittävä liityntäpysäköinti sekä pyörätiet. Rakennetun ympäristön laatu turvataan toteuttamalla arkkitehtuuriohjelmaa.

Vantaan **asuntorakentaminen** on laadukasta ja kohtuuhintaista. Kaavoituksella varmistetaan toteuttamiskelpoisten kaavojen varanto (noin milj.k-m²) ja vuosittain laaditaan uutta asumisen asemakaavaa 250 000 k-m². Pientalorakentamisen osuus varmistetaan ja täydennysrakentamisen prosesseja sujuvoitetaan. Asuntorakentamisen laatua tuetaan arkkitehtuuriohjelman avulla.

Suunnittelukauden aikana valmistuu koko Vantaan kattava kulttuuriperinnön tietokanta, jota tehdään yhdessä kaupunginmuseon ja rakennusvalvonnan kanssa.

Kaupunkisuunnittelu osallistuu aktiivisesti kuntalaisten osallisuuden vahvistamiseen kaikissa suunnitelmissa sekä sähköisen asioinnin kehittämiseen. Erityisesti nuorten osallistamiseen kiinnitetään huomiota.

Toiminnan tehostamisessa keskeinen hanke on suunnittelu-, kartoitus- ja rekisterijärjestelmän (SuKaRe) kehittäminen, jossa huomioidaan myös kaupunkisuunnittelun prosessit ja jossa kehitetään reaaliaikainen tietomalli kaupungista.

Kaikissa töissä varmistetaan Vantaan strategioiden ja ohjelmien toteutumisedellytykset. Erityistä huomiota kiinnitetään kestäväan kehitykseen ja energiatehokkuuteen. Keskeisiä tavoitteita ovat maapoliittiset linjat ja kaupungin tulopohjan vahvistaminen maankäytön myyntituloilla. Kaavoissa hyödynnetään kump-

panuutta ja asukasyhteistyötä sekä uusia sähköisiä työvälineitä. Kaupunkirakenteen kehitys tukee kustannustehokkaiden palveluiden järjestämistä.

Kaupunkisuunnittelu seuraa kansainvälisiä arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun trendejä ja hyödyntää kansainvälisiä kokemuksia kaupungin kehittämisessä ja kaupunkimarkkinoinnissa. Kaupunkisuunnittelu edustaa Vantaata Euroopan uusien kaupunkien yhteistyöverkossa (ENTP) ja Euroopan lentokenttäkaupunkien yhteistyöverkossa (ARC) sekä osallistuu EU-projekteihin.

Vuoden 2016 aikana valmistellaan Vantaan osallistumista Suomi 100 –projektiin vuonna 2017.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Metropolialueen yhteistyön kehittyminen, ilmastotavoitteet ja talouden murros, kansainvälinen toimintaympäristö sekä digitalisoitumisen hyödyntäminen vaikuttavat merkittävästi kaupunkisuunnittelun tehtäviin. Tavoitteet muuttuvat ja suunnitelmat vanhenevat nopeasti, yhteistyö laajenee ja kaavoituksessa ratkaistavien asioiden määrä kasvaa. Osaamisen tarve muuttuu ja viestinnän/ vuorovaikutuksen tarve lisääntyy.

Valtion ja kuntien välinen sopimus tarkoittaa merkittävää toiminnan tehostamista ja painopisteiden tarkistamista. Suunnittelukaudella kehitetään tehokkaaseen koordinointiin, yhteistyöhön, sähköisiin järjestelmiin ja sujuvuuteen perustuvia työtapoja. Asukasyhteistyötä, kumppanuuskaavoitusta ja kumppaneiden osaamisen hyödyntämistä vahvistetaan. Osaamisessa pidetään erityisesti huoli arkkitehtuurin laadusta kaupunkiympäristössä lisääntyneiden paineiden keskellä. Omien resurssien riittävyyttä vahvistetaan käyttämällä konsulttipalveluita.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	57	64	64	64	64	64
Määräaikaisen henkilöstön lkm	8	3	1	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	65	67	65	64	64	64

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Hyväksytyt asemakaavat kpl	20	31	42	40
Uusi asuntokerrosala k-m ²	62 798	209 209	200 000	250 000
Uusi toimitilakerrosala k-m ²	35 114	97 420	200 000	200 000
Asemakaavan muutosaloitteet	163	163	135	135
Vuoden kaavoitushakemukset	35	36	45	40
Poikkeamispäätökset	44	61	80	70

TEKNINEN LAUTAKUNTA

14 5

Tekninen lautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja: Jari Porthén

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	161 311	156 043	168 430	171 430	175 011	178 735	182 612
Valmistus omaan käyttöön	133 579	102 752	78 140	78 140	75 235	75 490	76 190
Menot	-302 124	-272 015	-260 174	-260 174	-260 000	-263 026	-266 539
Menot ilman VOK	-168 545	-169 263	-182 034	-182 034	-184 765	-187 536	-190 349
Toimintakate	-7 234	-13 220	-13 604	-10 604	-9 754	-8 802	-7 737

14 5

Tekninen lautakunta bruttoyksiköt

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	125 626	132 958	143 768	143 768	146 976	150 320	153 809
Valmistus omaan käyttöön	32 299	38 782	39 175	39 175	38 055	38 110	38 810
Menot	-150 135	-161 564	-174 342	-174 342	-175 250	-177 363	-180 151
Menot ilman VOK	-117 836	-122 782	-135 167	-135 167	-137 195	-139 253	-141 341
Toimintakate	7 790	10 176	8 601	8 601	9 781	11 067	12 468

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	1 137	6 900	13 490	13 490
Maksutuotot	1	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	13 504	14 947	13 599	13 599
Sisäiset tulot	110 984	111 111	116 679	116 679
Tulot yhteensä	125 626	132 958	143 768	143 768
Valmistus omaan käyttöön	32 299	38 782	39 175	39 175
Henkilöstömenot	-6 410	-6 446	-6 147	-6 147
Asiakaspalvelujen ostot	-37 106	-36 855	-42 770	-42 770
Muiden palvelujen ostot	-51 425	-61 957	-64 790	-64 790
Sisäisten palvelujen ostot	-738	-900	-836	-836
Materiaalin ostot	-16 499	-17 460	-17 233	-17 233
Avustukset	0	-2	-2	-2
Vuokrat	-36 721	-37 055	-41 471	-41 471
Muut menot	-1 236	-889	-1 093	-1 093
Menot yhteensä	-150 135	-161 564	-174 342	-174 342
Toimintakate	7 790	10 176	8 601	8 601
Poistot	-32 401	-33 490	-33 607	-33 607
Yk-lisät	0	0	0	-2 351
Laskennalliset yhteensä	-32 401	-33 490	-33 607	-35 958
Tilikauden tulos	-24 611	-23 314	-25 006	-27 357

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan bruttobudjetoituina yksikköinä kuuluvat: tekninen lautakunta, tilakeskus ja joukkoliikenne. Nettobudjetoituina yksikköinä kuuluvat: kuntatekniikan keskus ja varikko.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	430	444	445	443	443	443
Määräaikaisen henkilöstön lkm	16	29	28	25	24	24
Henkilöstön kokonaismäärä	446	473	473	468	467	467

15 01

Tekninen lautakunta

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-50	-76	-76	-76	-77	-78	-79
Toimintakate	-49	-76	-76	-76	-77	-78	-79

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-36	-51	-51	-51
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-13	-22	-22	-22
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	-1	-3	-3	-3
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-50	-76	-76	-76
Toimintakate	-49	-76	-76	-76
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-49	-76	-76	-76

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta (14 jäsentä) huolehtii

- Kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä,
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta,
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta,
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta,
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta,
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä.

Lisäksi lautakunta huolehtii yleisistä ja yksityisistä teistä annetuissa laeissa kunnan tielautakunnalle määrätyistä tehtävistä siten, että tehtävää hoitamaan on valittu yksityistiejaosto (3 jäsentä).

Teknisen lautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2016 sisältää määrärahat yhden ulkomaille suuntautuvan opintomatkan tekemistä varten lautakunnan keskeisiin hankkeisiin liittyvään kohteeseen.

Tekninen lautakunta kokoontuu vuonna 2016 noin 15 kertaa ja yksityistiejaosto noin 3-4 kertaa. Vuoden 2016 talousarvioesitys perustuu vuoden 2015 toiminnalliseen tasoon.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Keskeisinä tavoitteina on vastata julkisen kaupunkitilan ja joukkoliikenteen kehittämisestä sekä kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja toimitilaratkaisujen tuottamisesta. Lautakunnan erityisenä tehtävänä on vastata uudisrakennuksia, peruskorjauksia ja julkista käyttöomaisuutta koskevien investointiohjelmien toteuttamisesta.

15 20

Tilakeskuksen tulosalue

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	124 532	126 058	130 278	130 278	132 300	134 354	136 440
Valmistus omaan käyttöön	32 299	38 782	39 175	39 175	38 055	38 110	38 810
Menot	-106 229	-114 479	-119 905	-119 905	-119 996	-121 280	-123 228
Menot ilman VOK	-73 929	-75 697	-80 730	-80 730	-81 941	-83 170	-84 418
Toimintakate	50 603	50 361	49 548	49 548	50 359	51 184	52 022

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	44	0	0	0
Maksutuotot	1	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	13 503	14 947	13 599	13 599
Sisäiset tulot	110 984	111 111	116 679	116 679
Tulot yhteensä	124 532	126 058	130 278	130 278
Valmistus omaan käyttöön	32 299	38 782	39 175	39 175
Henkilöstömenot	-6 374	-6 395	-6 096	-6 096
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-44 661	-51 781	-53 177	-53 177
Sisäisten palvelujen ostot	-738	-900	-836	-836
Materiaalin ostot	-16 498	-17 457	-17 230	-17 230
Avustukset	0	-2	-2	-2
Vuokrat	-36 721	-37 055	-41 471	-41 471
Muut menot	-1 236	-889	-1 093	-1 093
Menot yhteensä	-106 229	-114 479	-119 905	-119 905
Toimintakate	50 603	50 361	49 548	49 548
Poistot	-32 401	-33 490	-33 607	-33 607
Yk-lisät	0	0	0	-2 351
Laskennalliset yhteensä	-32 401	-33 490	-33 607	-35 958
Tilikauden tulos	18 201	16 871	15 941	13 590

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tilakeskuksen tulosalue vastaa kaupungin kiinteistöomaisuuden hallinnoinnista ja kehittämisestä sekä toimitilaratkaisujen tuottamisesta. Tilahallinnan tehtäviin kuuluu toimitilojen ja asiakkuuksien hallinta, toimitilojen vuokraus, operatiivinen kiinteistöjohtaminen sekä kiinteistöjen kunnossapidon suunnittelu ja järjestäminen. Hankevalmistelu sisältää pitkän ja lyhyen aikavälin tilojen tuottamisen suunnittelun, kiinteistö- ja hankekehityksen sekä suunnittelupalvelujen hankinnan. Hankevalmistelu tuottaa toimitilahankkeiden tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Rakennuttaminen vastaa investointiohjelmien mukaisten toimitilahankkeiden toteutuksesta ja rakentamisen valvonnasta sekä taloteknisistä asian-tuntijapalveluista.

Tilakeskuksen toimintaa koskevat toimintaympäristön muutokset liittyvät ensisijaisesti talouteen, tiloihin ja henkilöstöön. Yleisen rakennus- ja ylläpitokustannustason suhteellisen hidas kasvu on mahdollistanut TVO-tason toteutumisen niin käyttötalouden kuin investointienkin puolella. Ylläpidon kustannusten nousuun tu-

lee varautua ylläpidon toimintoja kehittämällä. Uuden investointisuunnittelumallin ja kiinteistönhallintajärjestelmän avulla pyritään entistä taloudellisempiin kokonaisratkaisuihin.

Tilakeskuksen omien tilojen määrä kasvaa merkittävästi uusien asemien ja terminaalien, VTK:lta vuokrattujen liikuntalaitosten sekä Aurinkokiven palvelukeskuksen valmistumisen myötä. Erikoiskohteet vaativat erityisosaamista tilahallinnassa ja kiinteistöjen vuokrat ja ylläpitokulut lisäävät tulosalueen menoja merkittävästi vuoteen 2015 verrattuna.

Henkilöstösuunnitelman mukaan taloussuunnitelmakaudella on odotettavissa suuria muutoksia henkilöstöresursseissa. Eläkkeelle siirtymisiin liittyen useiden vakanssien tehtäväkuvia on tarkistettava nykytarpeita paremmin vastaaviksi. Uuden kiinteistönhallintajärjestelmän käyttöönotto, hankinnat ja tiedottaminen vaativat sekä lisäresursseja että henkilökunnan koulutusta.

Tilakeskuksen tuloista merkittävän osan muodostaa sisäiset vuokratulot, jotka määräytyvät kaupungin sisäisesti sopimia periaatteita ja laskentamalleja noudattaen. Sisäisen vuokran laskentamalli uudistettiin kesäkuussa 2015. Korko-parametrin arvo muutettiin 3,5 prosentista 2,5 prosenttiin ja suoraan omistettujen rakennusten sisäisten vuokrien ns. tasauksesta on luovuttu. Lisäksi osaketilojen hankintahinnat ja tehtyjen muutostöiden arvo huomioidaan perusvuokran määrittelyssä. Uudistuksen kokonaisvaikutus koko kaupungin sisäisiin vuokriin vuositasona on noin +1,8 milj. euroa. Sisäiset huoneistovuokrat on sisällytetty ensimmäistä kertaa toimialoille annettuun kehykseen.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Tilakeskuksen strategisia päätavoitteita ovat kiinteistöomaisuuden ja toimitilainvestointien hallinta sekä kestävä kehitys edistävä toiminta. Strategian kolme perinteistä kulmakiveä ovat kustannustehokkuus, tilatehokkuus ja energiatehokkuus. Kaupungille yhteisiä asioita hoidetaan yhteistyössä kaikkien toimialojen sekä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan muiden tulosalueiden, erityisesti kuntatekniikan keskuksen kanssa synergiaetuja hyödyntäen. Tärkein voimavara on motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Kiinteistöomaisuuden rahallisen arvon säilyttämisen lisäksi erityishuomio kiinnitetään edelleen toimitilojen terveellisyyden ja turvallisuuden edistämiseen. Kiinteistöjen aktiivisemmalla kuntoseurannalla ja kiinteistöhuollolla pyritään vähentämään ennakoimattomia korjaustarpeita ja varmistamaan hyväksyttävät olosuhteet tilojen käyttäjille. Sisäilma-asioiden hallintaan on saatu lisäresursseja ja kaupungin yhteisten toimintamallien kehittämistä jatketaan uutta kiinteistönhallintajärjestelmää hyödyntäen. Huolellisella investointisuunnittelulla varmistetaan niukkojen määrärahojen oikea kohdentaminen uudisrakentamiseen ja kiinteistöjen tarkoituksenmukaisiin peruskorjauksiin.

Asiakkaiden toimitilatarpeet ratkaistaan ja hankkeet toteutetaan asiakaslähtöisesti kaupungin johdon hyväksymiin palveluverkkosuunnitelmiin perustuen. Investointiohjelma laaditaan palveluverkkosuunnitelmia täydentäviä esiselvityksiä hyödyntäen ja ohjelmaa toteutetaan kustannustehokkaasti TVO-ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Osallistumalla aktiivisesti arkkitehtuuristrategian toteuttamiseen, tuetaan rakennetun ympäristön säilymistä ja kehittämistä.

Kestävän kehityksen periaatteita noudattaen olemassa oleva kiinteistökanta hyödynnetään ja kaikessa uudisrakentamisessa tähdätään lähes nollaenergiatasoon. Toimialan yhteisten tavoitteiden mukaisesti tilakeskus edistää osaltaan aurinkoenergian käytön lisäämistä ja uusiutuvan energian käyttöönottoa. Kiinteistöjen todellisia energiansäästöjä haetaan jatkamalla käynnistettyjä energiansäästöhankkeita ja osallistumalla aktiivisesti alan kehityshankkeisiin.

Vuoden 2015 aikana toteutettujen kehittämishankkeiden ja arviointitulosten perusteella muutoksen johtamiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Toimenpiteitä tehdään tulosalueen perustehtävän kirkastamiseksi ja johtamisen kulttuurin uudistamiseksi. Keskeisiä tavoitteita ovat energisoiva ja tuloksellisesti johtaminen sekä työn arvostuksen, palkitsevuuden ja motivaation parantaminen. Työhyvinvoinnin

edistäminen ja osaavan työvoiman varmistaminen on erityisen tärkeää tilanteessa, jossa henkilöstön ennakoitavissa oleva vaihtuvuus on suuri.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Tilakeskus on arvioinut toimintaansa useilla tavoilla vuoden 2015 aikana. Tulevat muutos- ja kehittämistoimenpiteet perustuvat mm. perustehtävän kirkastaminen ja johtamisen kulttuurin uudistaminen - kehittämishankkeen kartoitusvaiheen tuloksiin, johtamisjärjestelmän ja CAF-arviointiin, kunta-10 kyselyyn sekä työolojen arviointiin. Rakennuttamisprosessien arvioinnin ja hankintatoimen kehittämistyön tuloksia hyödynnetään palvelujen ja tilaajatoimintojen kehittämisessä. Konsulttityönä tilattu investointisuunnittelun toimintamalli otetaan käyttöön hankevalmistelussa ja investointien ohjelmoinnissa.

Tilakeskuksen perustehtävän kirkastamiseen ja johtamisen kulttuuri uudistamiseen tähtäävän kartoitusvaiheen lopputuloksena tärkeimmäksi toimenpiteeksi muodostui yhteisten asioiden vastuiden ja oikeuksien määrittäminen yksiköiden välisillä rajapinnoilla. Tämän lisäksi johtamisjärjestelmää tulee kehittää vastaamaan paremmin arjen toimintaa. Myös johtamisjärjestelmän arvioinnin tulokset kertovat heikkouksista, jotka liittyvät erityisesti tehtäviin ja vastuisiin, yksiköiden väliseen yhteistyöhön ja tiedon jakamiseen, henkilöstön osallistumismahdollisuuksin toiminnan suunnittelussa sekä vaikuttamiseen ja työn palkitsevuuteen.

Kunta 10 –kyselyn tulokset paranivat edelliseen mittaukseen verrattuna selvästi, vaikka yksiköiden välillä oli selviä eroja. Erillisenä kyselynä toteutetussa työolojen arvioinnissakaan ei noussut esille mitään yllättävää ja pääsääntöisesti työskentelyolosuhteiden koetaan olevan kunnossa. Tasapainon ja hyvän tason vakiinnuttamiseksi kaivataan aktiivista esimiestäytystä kaikilla organisaation tasoilla ja yksiköiden välillä myös jatkossa.

Ensimmäistä kertaa toteutetun rakennuttamisprosessien arvioinnin tulokset olivat pääosin positiivisia ja tilakeskusta pidettiin keskitasoa parempana rakennuttajana. Hankeprosesseissa ei ilmennyt selkeitä virheitä tai laiminlyöntejä tai muitakaan merkittäviä riskitekijöitä. Erikseen mainittavat yksittäiset puutteet erityisesti hankkeiden toteutusvaiheen aikana antavat kuitenkin aihetta tarkistaa rakentamisen laadunvarmistustoimenpiteitä. Käytännössä tämä tarkoittaa ensisijaisesti valvontasuunnitelman ja erityisesti työmaan kosteudenhallintamenettelyjen kehittämistä ja hyvien käytäntöjen vakiinnuttamista kaikkiin hankkeisiin.

Hankintoja valmistellaan yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa tarpeen mukaan ja resurssien puitteissa. Tavanomaisissa erikseen kilpailutettavissa suunnittelupalveluhankinnoissa ja rakennusurakkahankinnoissa toimitaan itsenäisesti vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti. Vuonna 2015 tilakeskuksella ei ollut enää käytössä suunnittelu- ja konsulttipalveluja koskevia puitejärjestelyjä ja kaikki nämä palvelut on kilpailutettu tapauskohtaisesti. Hankintamuodoista sovitaan tilakeskuksen tulosityksiköiden kesken. Vaativimmissa hankintakokonaisuuksissa hankintakeskus on entistä vahvemmin mukana. Yhteistyöstä sovitaan tulevista hankinnoista laadittavan hankintasuunnitelman perusteella ja vastuiden osalta noudatetaan vuoden 2015 aikana kuvattuja hankintaprosesseja. Suurimmaksi haasteeksi jää edelleen hankintojen suuri määrä, kiireellinen aikataulu ja resurssien riittämättömyys sekä toimialalla että hankintakeskuksessa.

Entisestään niukentuva investointirahoitus pakottaa pohtimaan uusia toimintamalleja investointisuunnittelussa ja hankkeiden valmistelussa. Konsulttityönä valmistuneen uuden investointisuunnittelun toimintamallin avulla pystytään tuottamaan ajantasaisempi tilannekuva toimitilojen kunnosta, käytettävyydestä ja investointitarpeista. Malli soveltuu alueelliseen tai toimintakohtaiseen kokonaistarkasteluun ja sisältää menetelmät ja mittarit kiinteistötalouden, kiinteistöjen toimivuuden, ympäristövaikutusten sekä kiinteistöjen ja investointisuunnittelun riskien arviointiin. Malli sisältää lisäksi prosessikuvauksen investointitiedon systemaattiselle keräämiselle sekä menetelmän tavoitteiden toteuttamisen diagnostiikkaan. Investointisuunnittelu tulee tuottamaan selvityksiä varsinaisen kaupungin investointipäätöksenteon tueksi.

Tilakeskuksen toiminnan ja palvelujen järjestämisen kannalta merkittävänä uudistuksena uuden kiinteistönhallintajärjestelmän käyttöönotto ja kehitystyö jatkuu vuoden 2016 aikana. Uusi järjestelmä tulee tukemaan mm. sisäistä ja ulkoista tiedonkulkua, kiinteistöjen kunnan seuranta ja pitkän tähtäimen suunnittelua, projektien hallintaa sekä palvelutuotannon ohjausta. Järjestelmän avulla tavoitellaan merkittäviä ta-

loudellisia ja laadullisia hyötyjä, mikä edellyttää luopumista vanhoista toimintatavoista ja järjestelmistä sekä uuden oppimista.

Merkittävä osa tilakeskuksen henkilöstöstä on vaihtumassa pitkäaikaisten työntekijöiden siirtyessä eläkkeelle tai muihin tehtäviin, minkä mukana vuosien varrella hankittu vahva asiakastoimialojen ja kiinteistöjen tuntemus vähenee. Tilojen hallinta ja riittävän kiinteistönpidon erityisasiantuntemuksen säilyttäminen sekä osaamisen lisääminen edellyttää huolellista henkilöstösuunnittelua ja onnistuneita rekrytointeja. Projektien johtoon ja lisääntyviin tilahallinnan tehtäviin on saatava uusia osaavia henkilöitä ennen nykyisten vakanssien vapautumista.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	75	81	81	81	81	81
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	2	2	1	1	1
Henkilöstön kokonaismäärä	76	83	83	82	82	82

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Toimitilamäärä (m ²)	776 431	773 006	803 024	826 182
Käyttökustannukset (€/m ²)*	15,61	15,33	16,35	15,9
Kiinteistönhoito (€/m ²)**	15,18	15	14,22	14,71
Uudisrakentaminen (brm ²)	1 900	5 460	350	11 370
Purettu kiinteistöt (m ²)***	8 390	2 836	852	620
Kiinteistöjen myynnit (t€)	942	1 283	1 300	1 000
Korjausvelka 75 % (t€)	69 951	..	..	70 000
Energiansäästö (t€)	200	220	250	450
Asiakastyytyväisyys tiloihin (KTI, 1-5)	3,47	3,34	..	3,45

14 51

Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	1 093	6 900	13 490	13 490	14 676	15 966	17 369
Menot	-43 857	-47 009	-54 361	-54 361	-55 176	-56 004	-56 844
Toimintakate	-42 764	-40 109	-40 871	-40 871	-40 501	-40 038	-39 475

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	1 093	6 900	13 490	13 490
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	1 093	6 900	13 490	13 490
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	-37 106	-36 855	-42 770	-42 770
Muiden palvelujen ostot	-6 751	-10 154	-11 591	-11 591
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-43 857	-47 009	-54 361	-54 361
Toimintakate	-42 764	-40 109	-40 871	-40 871
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-42 764	-40 109	-40 871	-40 871

Toiminnan kuvaus

Vantaan talousarvio perustuu HSL:n alustavaan talousarvioon vuosille 2016–2018. Talousarvion laskentaperusteet ja rakenne ovat Sipoon liittymisen yhteydessä tarkistettujen perussopimuksen mukaisia.

Kunnat maksavat HSL:lle kuntaosuutta, joka muodostuu lipputuloista ja joukkoliikenteen menoista. Menot muodostuvat operointikuluista (liikennöintikorvaukset), yleiskustannuksista sekä infrakustannuksista, jotka ovat HSL:n jäsenkuntien laskuttamia perussopimuksen mukaisia infran ylläpito- ja pääomakustannuksia.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Toiminnan keskeinen tavoite on, että Vantaan joukkoliikenteen subventioaste saa olla korkeintaan 50 prosenttia ilman infrakustannuksia.

Vantaan kaupungin esitys vuoden 2016 kuntaosuudeksi on 50,1 milj. euroa. Vantaan kuntaosuus kasvaa vuoden 2015 tasosta noin 4,8 milj. eurolla. Vantaan kaupungin esitys sisältää myös lisärahoitusta liikennöintiin ja lipunhintojen nousun pitämisen yleistä kustannusnousua vastaavalla tasolla. Kaupungin esitys

edellyttää, että ylijäämäkertymästä käytetään vuonna 2016 yhteensä 4,3 milj. euroa, mikä on huomioitu kaupunkitason rahoitussuunnitelmassa. Edellisiltä vuosilta säästyneitä kuntaosuuksia oli Vantaalla vuoden 2014 lopussa 15,8 milj. euroa.

Vuonna 2016 joukkoliikenteen kustannuksiin vaikuttaa Kehäradan liikennöinti koko kalenterivuoden ajan. HSL:n vuosien 2016–2018 talousarvio ja laskelmat sisältävät useita epävarmuustekijöitä, koska Kehäradan käyttöönotto ja siihen liittyvät linjastomuutokset sekä näiden kustannusvaikutukset kuntaosuuteen ovat ennusteiden varassa. Vuonna 2017 lisäkustannuksia aiheutuu aikaisempien päätösten mukaisesta tariffirajamuutoksesta.

Infra-sopimuksen vaikutukset ovat myös merkittävät sekä kuntaosuuden että kaupungin HSL:ltä laskuttamien kustannusten osalta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Vantaa on esittänyt vuoden 2016 kuntaosuudekseen yhteensä 50,1 milj. euroa. Aikaisempien vuosien ylijäämäkertymää voidaan vuoden 2016 aikana käyttää noin 4,3 milj. euroa. Kuntaosuus ilman ylijäämähyvitystä on näin ollen noin 54,4 milj. euroa. Vuoden 2015 subventioasteeksi ilman infrakustannuksia muodostuu 44,0 prosenttia. Mikäli infrakustannukset otetaan huomioon HSL:n esityksen mukaisesti, niin subventioasteeksi muodostuu 52,0 prosenttia.

Infrasopimuksen mukaisesti Vantaa on oikeutettu laskuttamaan HSL:ltä infrakustannuksia yhteensä 13,5 milj. eurolla vuonna 2016. Summa kasvaa 7 milj. eurolla vuodesta 2015. Infrakustannukset koostuvat kaupungin ylläpito-, hallinnointi- ja pääomamenoista. Vantaan HSL:ltä laskuttamat infrakustannukset on esitetty kaupungin talousarvioissa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan joukkoliikenteen tuloina. Infrakustannuksista pääosan muodostavat pääomakulut, jotka ovat noin 11,7 milj. euroa vuonna 2016.

Vantaan joukkoliikenteen nettomenoiksi vuonna 2016 muodostuu noin 38,4 milj. euroa (kuntaosuus 50,1 milj. euroa vähennettynä infrakustannusten pääomaosuudella 11,7 milj. euroa).

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Matkustajamäärä (matkat milj., koko HSL)	355,5	353,3	355	357

14 50

Kuntatekniikan keskus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	29 569	17 534	19 000	22 000	22 259	22 524	22 794
Valmistus omaan käyttöön	101 280	63 970	38 965	38 965	37 180	37 380	37 380
Menot	-146 852	-105 618	-81 105	-81 105	-79 952	-80 794	-81 445
Menot ilman VOK	-45 572	-41 648	-42 140	-42 140	-42 772	-43 414	-44 065
Toimintakate	-16 003	-24 114	-23 140	-20 140	-20 513	-20 890	-21 271

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	14 464	10 609	11 073	11 073
Maksutuotot	13 867	6 243	7 304	10 439
Tuet	239	233	0	0
Muut tulot	208	136	269	269
Sisäiset tulot	790	313	355	220
Tulot yhteensä	29 569	17 534	19 000	22 000
Valmistus omaan käyttöön	101 280	63 970	38 965	38 965
Henkilöstömenot	-17 054	-15 993	-15 750	-15 750
Asiakaspalvelujen ostot	-89	-90	-90	-90
Muiden palvelujen ostot	-117 691	-78 486	-56 290	-56 290
Sisäisten palvelujen ostot	-738	-458	-338	-338
Materiaalin ostot	-6 538	-6 199	-4 598	-4 598
Avustukset	-41	-80	-80	-80
Vuokrat	-4 564	-3 932	-3 680	-3 680
Muut menot	-137	-380	-279	-279
Menot yhteensä	-146 852	-105 618	-81 105	-81 105
Toimintakate	-16 003	-24 114	-23 140	-20 140
Poistot	-29 166	-38 289	-53 126	-52 891
Yk-lisät	0	0	0	-98
Laskennalliset yhteensä	-29 166	-38 289	-53 126	-52 989
Tilikauden tulos	-45 170	-62 403	-76 266	-73 129

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kuntatekniikan keskuksen tulosalue vastaa kaupungin julkisesta kaupunkitilasta eli katujen sekä viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Se suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamishjelmat sekä valmistele maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja ylläpitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla.

Tulosalue vastaa myös kaupungin liikennesuunnittelusta, kaupungin toimivaltaan kuuluvista joukkoliikenneasioista sekä laissa määrätystä kiinteistöinsinöörin tehtävistä. Kuntatekniikan keskukseseen kuuluu myös kaupungin keskitetystä ajoneuvohallinnasta vastaava varikko, joka on erillinen nettobudjetoitu tulosyksikkö.

Kuntatekniikan keskus jatkaa seudullisten kuntayhtymien HSY:n ja HSL:n kanssa yhteistyötä vesihuollon investointien suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä joukkoliikenneasioiden valmistelussa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Kuntatekniikan keskuksen toiminnassa keskeistä on kaupungin asunto- ja elinkeinopolitiikan tukeminen. Suunnittelun ja rakentamisen painopistealueita ovat Kehäradan asemiin olennaisesti liittyvät Tikkurilan, Kivistön ja Aviapoliksen keskusta-alueet sekä muut tontinluovutuskohteet. Hankkeiden laatuvaatimuksiin kiinnitetään huomiota varsinkin keskusta-alueilla, joissa valmiit kohteet ovat toimivia, turvallisia, ympäristöönsä sopivia sekä taloudellisesti kunnossapidettäviä. Keskeisenä tavoitteena on myös jatkaa yhteistyötä tilakeskuksen kanssa toiminnallisten ja taloudellisten synergiahyötyjen saavuttamiseksi.

Tulosalueen asiakaspalvelua kehitetään ja erityisesti sähköisiä palveluja lisätään.

Liikennesuunnittelun tavoitteena on luoda vantaalaisille turvallisen sekä sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestävä liikkuksen edellytykset. Vuonna 2015 valmistunut Vantaan liikennepoliittinen ohjelma linjaa liikenteen kehittämisen painopisteitä ja niiden muutostavoitteita. Vantaan erityyppisiä liikku- misalueita kehitetään ohjelmassa määriteltyjen toimintalinjausten mukaisesti. Näköpiirissä on uusia liikku- miseen vaikuttavia mm. teknisiä ja sähköisiä ratkaisuja, jotka tehostavat liikennejärjestelmän toimintaa. Jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö vaatii toimintatapojen uudistamista ja motivoitunutta henkilökun- taa, jotta uudet ratkaisut saadaan hyödynnettyä.

Tällä taloussuunnitelmakaudella omajohtoinen katujen ylläpito on tarkoitus säilyttää nykyisellä tasolla. Tällä varmistetaan kustannustason seuranta ja ostopalveluiden taloudellisuus. Samalla varmistetaan liikenneverkon toimivuus erityistilanteissa. Ylläpidettävien alueiden kasvun osuus hoidetaan laajentamalla yksityisen alueurakoinnin määrää. Kolmas yksityinen hoitourakka-alue kilpailutetaan yhdessä viheralueyksikön kanssa mahdollisesti tämän taloussuunnitelmakauden aikana, aikaisintaan kuitenkin vasta vuonna 2017.

Viheralueohjelma vuosille 2011-2020 määrittää viheralueyksikön toiminnan tavoitteet. Viheralueyksikkö toteuttaa osaltaan kaupungin strategiaa ja ohjelmia, joista keskeisimpiä ovat Kivistön, Aviapoliksen ja Tikkurilan keskustan alueiden rakentuminen, mukaan lukien Tikkurilan jokivarsi. Kuusijärven alueen kehittäminen Sipoonkorven Kansallispuistoon porttina on yksi Viheralueyksikön kehittämiskohteista vuonna 2016.

Viheralueiden määrän arvioidaan lisääntyvän TS -kaudella poikkeuksellisen paljon, keskimäärin 17 ha /vuosi (aikaisemmin 7 ha/vuosi). Yksin Kivistön alueella puistojen ja katuviheralueiden määrä kasvaa yhteensä 60 hehtaarilla. Suunnitelmissa on avata uusi alueurakka Koivukylän suuralueelle 2016.

Geotekniikka-tulosityksikkö tuottaa suunnitteluun ja asiantuntemukseen panostamalla laatu- ja kustannus- tietoisesti olosuhteisiin parhaiten soveltuvat, kestävä kehityksen mukaiset pohjarakentamiskäytöt. Maankäytön kannalta olennaiset maaperän ominaisuudet selvitetään asiantuntevasti laadituilla maasto- ja laboratoriotutkimuksilla, jotka tehdään tai teetetään parhaiten sopivilla menetelmillä ja kalustoilla. Tutki- musten tuloksellisuutta mitataan erityisesti Kivistön ja Kehäradan varren kaava-alueella. Myös puhtaiden elijäämämaitojen sijoituspaikkojen kehittämiseen osallistutaan.

Mittausosaston tavoitteena on, että palvelumaksut kattavat omat kustannukset. Kustannusten selvittämi- seksi työajan käyttö on 1.9.2014 alkaen kirjattu päivittäin palvelutuotteille ja eri toiminnoille. Henkilöstön määrää vähennetään eläköitymistä ja tehtävien uudelleen järjestelyn avulla vuoden 2015 käyttösuunni- telman mukaisesta 74 vakituisesta henkilöstä 71 henkilöön vuonna 2017. Maastomittauksissa pidemmän ajan tavoitteena on, että kahden sijaan toimii vain yksi maastomittauspiiri.

Sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää lisätään suunnitelmallisesti. Kaupungin suunnittelu-, kartan- tuotanto- ja rekisterijärjestelmä uudistetaan avoimeksi virtuaaliseksi kaupunkimalliksi, joka on myös mui-

den toimijoiden ja kuntalaisten käytettävissä. Rakentamista ja maanomistusta palvelevat tuotteet tehdään viivytystä ja paikkatietovaranto ylläpidetään ajantasaisena ja niin, että sen rakenne säilyy eheänä ja käyttökelpoisena. Ensisijaisia töitä ovat maanomistajien hakemat tonttijaot, tontin lohkomiset ja rakennustyön valvontamittaukset. Muita ensisijaisia töitä ovat maanalaisten johtojen sijaintitietopalvelu, katualueiden lohkomiset ja kuntarekisterin ylläpito.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluja yhdistäen. Kuntatekniikan keskuksen asiakaspalvelutoimintaa kehitetään edelleen ja koko tulosalueen henkilöstöä innostetaan kehittämään omaa osaamistaan sekä edustamansa yksikön toimintaa.

Kunnallistekniikan investointihankkeiden ohjelmointi- ja hallintaprosessia sekä talouden reaaliaikaista seuranta kehitetään edelleen, jotta varmistetaan mm. vuotuisen rakentamishojelman ja työohjelmien toteutuminen sekä kuntalaistiedotus. Vuonna 2016 jatketaan investointihankkeiden ohjelmointiin tarkoitettun uuden hankehallintaohjelmiston hankinnan valmistelua.

Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia lisätään ja erityisesti sähköistä asiakaspalvelua parannetaan. Lupa- ja lausuntokäsittely on tavoitteena toteuttaa vuonna 2016 Lupapiste.fi -palvelun, tai muun vastaavan palvelun kautta. Nykyinen paperi- ja muovipohjainen piirustusarkisto on myös tavoitteena muuttaa sähköiseksi. Tuottavuuden kasvuun pyritään mm. prosessien toimivuutta tehostamalla. Kuntatekniikan keskuksen toiminta turvataan prosesseja kehittämällä sekä palkkaamalla osaavaa ja ammattitaitoista henkilökuntaa mm. eläköityvien avainhenkilöiden tilalle.

Uusien suunnittelu-, kartantuoanto- ja rekisterijärjestelmien hankinta (tietohallinnon SuKaRe-hanke) luo onnistuessaan mahdollisuudet voimakkaalle toiminnan kehittämiselle.

Liikennesuunnittelun toimintaa kehitetään vastaamaan kaupungin ripeän kasvun edellyttämää kaavoitusta. Keskustojen kehittämistavoitteiden mukaiset hankkeet ovat haastavia ja vaativat tarkempaa suunnittelua ja asiantuntemusta myös liikennesuunnittelun osalta. Liikennesuunnittelun kasvava rooli hektisessä rakentamisen suunnittelussa ja toteutuksessa vaatii entistä nopeampaa reaktiovalmiutta. Myös seudulliseen yhteistyöhön on varmistettava riittävät resurssit.

Toiminnan kehittämisen avuksi laaditaan teemakarttoja esimerkiksi kuntalaispalautteiden analysointiin ja tavoiteverkkoihin liittyen. Liikenteen seurantaa kehitetään liikennepoliittisen ohjelman pohjalta. Vantaan liikenne-ennusteet päivitetään ja luodaan pitkäjänteisiä toteutuspolkuja erityisesti puuttuvien pääkatujen osalta. Joukkoliikenteen menojen kasvua hillitään.

Vantaalla on lukuisia tärkeitä, toteuttamista odottavia yhteishankkeita ELY-keskuksen kanssa. Näiden edistäminen ja valtion rahoituksen saaminen edellyttää tiesuunnitelmien laatimista, joiden teettäminen on siirtynyt entistä enemmän kaupungin vastuulle. Tiesuunnitelmien laatimiseen ja yhteistyöhön valtion kanssa tarvitaan uudenlaista osaamista.

Kadunpito uudistaa lupa-asioiden taksoitusta muiden PKS-kaupunkien taksoitusperiaatteiden mukaiseksi. Tämän odotetaan lisäävän lupakäsittelystä ja valvonnasta perittäviä tuloja sekä lyhentävän katutöiden aiheuttamaa haitta-aikaa.

Viheralueyksikkö on mukana arkkitehtuuripoliittisen ohjelman osallisuusmallin luomisessa.

Maataloustoiminnan EU – tuet putoavat pois muilta kuin päätoimisilta viljelijöiltä, mikä tarkoittaa maataloustoiminnan tulojen vähenemistä 190 000 eurolla. Tulojen väheneminen edellyttää maatilan muun toiminnan vastaavaa tehostamista. Maatalousmaiseman hoidolle laaditaan kulttuurimaisemanhoidon kehittämisohjelma.

Kaupungin metsien kymmenvuotissuunnitelman maastotyöt käynnistyvät vuonna 2016. Suunnitelma tehdään vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa ja siinä otetaan huomioon ilmastonmuutokseen sopeutumisen haasteet.

Pohjatutkimusrekisteriä uudistetaan yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa ja siihen liittyvää asiakaspalvelua ollaan kehittämässä internet-pohjaiseksi. Asiakaspalvelun automatisoinnin arvioidaan vähentävän henkilötymäärää.

Geotekniikka-tulosityksikön henkilöresurssit on mitoitettu alhaisen investointitason mukaan. Lisääntynyt työmäärä näkyy erityisesti oman kadunsuunnittelun geopalveluissa, pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus- ja kunnostustöissä, uusien kaava-alueiden esirakentamisessa sekä ylijäämämaiden täyttöalueiden ja uusiomateriaalien täyttörakenteiden suunnittelussa ja koordinoimisessa. Koska töihin kuuluu paikallisasiantuntemusta ja kaupungin edunvalvontaa, tehtäviä ei ole mahdollista tilata ostopalveluina.

Maatutkimusyksikössä tuottavuuden kasvuun vaikutetaan henkilöstön koulutustason nostolla ja tarkistamalla muuttuneiden työtehtävien vaativuustasoja ja vakansseja sekä uusimalla kalustoa.

Vuonna 2016 mittausosastolla suoritetaan koko Vantaan tarkka laserkeilaus. Tavoitteena on, että Vantaan 3D-kaupunkimalli on vakiotuote vuonna 2016, ja jatkoa varten kehitetään menettelyt mallin ajantasaisena pitämiseen. Tämän toteuduttua on edellytykset julkaista kaupunkimalli avoimena datana.

Paikkatiedon verkkopalveluiden systemaattista kehittämistä jatketaan avaamalla kartta- ja rekisteriaineistoja sekä prosessien vaihetietoja Web Services -rajapintoihin.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	355	363	364	362	362	362
Määräaikaisen henkilöstön lkm	15	27	26	24	23	23
Henkilöstön kokonaismäärä	370	390	390	386	385	385

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	1,7	1,6	1,65	1,65
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	..	0,28	0,28	0,27
Rakennetun puiston (A-luokka) ylläpito (€/m ²)	..	0,55	0,55	0,54
Maanlajitusalueille tuodut kuormat (kpl/a)	45 351	40 258	40 000	40 000
Maanmittauspalveluiden tuottavuus (suoritteita mm. tonttien lohkomiset kpl/ henkilötyövuosi)	18,4	18,4	21,7	20,5
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	54	56	55	50

14 52

Varikko

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	6 116	5 551	5 662	5 662	5 775	5 891	6 009
Menot	-5 137	-4 833	-4 727	-4 727	-4 798	-4 870	-4 943
Toimintakate	979	718	935	935	977	1 021	1 066

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	582	510	1 177	1 177
Maksutuotot	106	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	339	301	335	335
Sisäiset tulot	5 089	4 740	4 150	4 150
Tulot yhteensä	6 116	5 551	5 662	5 662
Henkilöstömenot	-906	-865	-763	-763
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-938	-665	-745	-745
Sisäisten palvelujen ostot	-648	-640	-640	-640
Materiaalin ostot	-1 185	-1 264	-1 200	-1 200
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-1 338	-1 275	-1 253	-1 253
Muut menot	-121	-125	-125	-125
Menot yhteensä	-5 137	-4 833	-4 727	-4 727
Toimintakate	979	718	935	935
Poistot	-1 044	-1 242	-1 309	-1 309
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-1 044	-1 242	-1 309	-1 309
Tilikauden tulos	-65	-524	-374	-374

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaan kuuluvaa kuntatekniikan keskuksen tulosaluetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna yksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskas kalusto hankitaan investointimäärärahalta.

Korjaamotoiminnassa keskitytään pääasiassa työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 -2019

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat suoritetaan tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, jolloin varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat myös osaltaan toimintojen sekä raportoinnin kehittämisen ja ajoneuvojen käyttöasteen parantamisen.

Ajoneuvojen hankinnoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit. Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Sähköautotyöryhmän tavoitteena on myötävaikuttaa sähköisen liikenteen lisääntymiseen ja erityisesti laatusverkoston kehittymiseen Vantaan kaupungin alueella.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä toimintamallia. Hankintaprosessia kehitetään tiivistämällä yhteistyötä hankintakeskuksen kanssa sähköisiä hankintajärjestelmiä hyödyntämällä. Ajoneuvojen paikanninjärjestelmän tehokkaalla hyödyntämisellä pyritään parantamaan ajoneuvojen käyttöastetta, tuottavuutta ja yhteiskäyttöä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Polttoaineen kulutus (L/ajoneuvo/v)	1 660	1 525	1 500	1 500

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

14 7

Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Ympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Lauri Kaira

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	4 775	3 522	3 991	3 991	4 070	4 151	4 234
Menot	-6 327	-6 512	-6 649	-6 649	-6 749	-6 850	-6 953
Toimintakate	-1 552	-2 990	-2 658	-2 658	-2 679	-2 699	-2 719

14 7

Ympäristölautakunta bruttoyksiköt

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	421	481	491	491	501	511	521
Menot	-3 154	-3 647	-3 714	-3 714	-3 769	-3 826	-3 883
Toimintakate	-2 733	-3 166	-3 223	-3 223	-3 269	-3 315	-3 363

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	386	447	455	455
Tuet	10	0	0	0
Muut tulot	0	10	10	10
Sisäiset tulot	24	24	26	26
Tulot yhteensä	421	481	491	491
Henkilöstömenot	-2 373	-2 590	-2 655	-2 655
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-512	-748	-740	-740
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1	-1
Materiaalin ostot	-24	-42	-46	-46
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-242	-265	-271	-271
Muut menot	-1	-2	-2	-2
Menot yhteensä	-3 154	-3 647	-3 714	-3 714
Toimintakate	-2 733	-3 166	-3 223	-3 223
Poistot	-14	-14	-14	-14
Yk-lisät	0	0	0	-102
Laskennalliset yhteensä	-14	-14	-14	-116
Tilikauden tulos	-2 746	-3 180	-3 237	-3 339

Toiminnan kuvaus

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat bruttobudjetoituina yksikköinä: ympäristölautakunta ja ympäristökeskus. Nettobudjetoituna yksikkönä kuuluu rakennusvalvonta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	75	80	80	80	80	80
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	7	8	8	7	0
Henkilöstön kokonaismäärä	79	87	88	88	87	80

14 74

Ympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-54	-60	-60	-60	-61	-62	-63
Toimintakate	-54	-60	-60	-60	-61	-62	-63

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-45	-50	-50	-50
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-10	-10	-10	-10
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Materiaalin ostot	0	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-54	-60	-60	-60
Toimintakate	-54	-60	-60	-60
Poistot	-14	-14	-14	-14
Yk-lisät	0	0	0	0
Laskennalliset yhteensä	-14	-14	-14	-14
Tilikauden tulos	-68	-74	-74	-74

Toiminnan kuvaus

Ympäristölautakunnalle on johtosäännöllä määrätty kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteiset viranomaistehtävät. Rakennusvalvonta-jaosto, jonka ympäristölautakunta valitsee jäsenistään, huolehtii sille määrätystä rakennus- ja toimenpidelupakäsittelystä ja muista kaupungin rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä.

14 76

Ympäristökeskus

Määrärahat 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot	421	481	491	491	501	511	521
Menot	-3 099	-3 587	-3 654	-3 654	-3 709	-3 764	-3 821
Toimintakate	-2 678	-3 106	-3 163	-3 163	-3 208	-3 254	-3 300

Tuloslaskelma 1000 euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	386	447	455	455
Tuet	10	0	0	0
Muut tulot	0	10	10	10
Sisäiset tulot	24	24	26	26
Tulot yhteensä	421	481	491	491
Henkilöstömenot	-2 328	-2 540	-2 605	-2 605
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-502	-739	-730	-730
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1	-1
Materiaalin ostot	-24	-41	-45	-45
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-242	-265	-271	-271
Muut menot	-1	-2	-2	-2
Menot yhteensä	-3 099	-3 587	-3 654	-3 654
Toimintakate	-2 678	-3 106	-3 163	-3 163
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	-102
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	-102
Tilikauden tulos	-2 678	-3 106	-3 163	-3 265

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristökeskuksen tulosalue huolehtii kunnalle kuuluvista lakisääteisistä ympäristönsuojelun ja ympäristö-terveydenhuollon tehtävistä, sekä ympäristöasioiden koordinoinnista ja ympäristöjohtamisen kehittämisestä Vantaalla. Ympäristökeskuksen tehtävänä on edistää ihmisten elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehtia luonnon- ja ympäristönsuojelun toteutumisesta Vantaalla.

Vuoden 2016 talousarvio perustuu edellisten vuosien toimintaan ja on talousarviokehityksen mukainen.

Hallitusohjelman mukaisesti toimijoiden hallinnollista taakkaa tulee vähentää. Osa ympäristökeskuksen lupa-/ilmoitusmenettelyistä on jo muuttunut kevyemmäksi ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyksi ja valtiolla on tarkoitus laajentaa käytäntöä edelleen. Lisäksi hallitusohjelman tavoitteet eri lain nojalla myönnettyjen lupien päällekkäisyyksien poistamiseen ja samalla eri viranomaisten päällekkäisen valvonnan poistamiseen voivat muuttaa ympäristökeskuksen työkenttää tulevaisuudessa.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Keskeinen tavoite on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista viranomaistehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Samoin pyritään aktiivisesti osallistumaan kaupungin ja naapurikuntien yhteistoimintojen suunnitteluun. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman joutuisasti, tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Suunnitelmakaudelle ajoittuu kaupungin ympäristöohjelmien päivitys. Ympäristöjohtamista kehitetään paremmin osaksi johtamista. Luonnon monimuotoisuuden seuranta jatketaan suunnitelman mukaisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Ympäristönsuojelulain muutoksen jälkeen ympäristövalvonta muuttuu osittain maksulliseksi taksan uudistamisen jälkeen. Ympäristölupapäätösten päivämäärään sidottu luvan tarkistaminen on poistunut samassa lakimuutoksessa. Molemmat vaikuttavat hieman ympäristönsuojelun tuloihin ja työtehtäviin.

Ekotukitoimintaa kehitetään entistä paremmin osaksi ympäristöjohtamista ja esimiesten sitoutumista toimintaan parannetaan. Esimiesten koulutusta jatketaan ja kehitetään toimintamallia työpaikoilla.

Syksyllä 2015 alkava Ilmastokatu-hanke jatkuu vuoden 2016 aikana. Hanke toteutetaan yhdessä Helsingin vastaavan hankkeen kanssa ja tiiviissä yhteistyössä elinkeinopalveluiden kanssa. EAKR-rahoitus (67 %) tulee Uudenmaan liitolta.

Ympäristökeskus on tiiviisti mukana toteuttamassa ympäristöohjelman tavoitteita. Vaelluskalatyöryhmä jatkaa työnsä tavoitteena Vantaanjoen kehittäminen vaelluskalavesistönä. Purojen teemavuoden jälkeenkin jatketaan kutusoraikkojen kunnostamisen tukemista ja pienvesien seurantaa. Myös vieraslajien torjuntaa purojen varsilla jatketaan kannustamalla talkoisiin.

Vuonna 2016 teetetään Länsi-Vantaan liito-oravaselvitys yhdessä kaupunkisuunnittelun kanssa. Vantaan suoluontoa kartoitetaan ja parannetaan hulevesikosteikkojen toteutuksessa vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuuden lisääntymistä.

Elintarvikkeiden vientikielto Venäjälle vaikuttaa myös ympäristöterveydenhuollon toimintaan ja tuloihin. Venäjä on ilmoittanut vientikiellon jatkuvan 5.8.2016 asti eli vientivalvonnan tulot tulevat olemaan normaalia pienemmät myös vuonna 2016.

Vantaa ja Porvoo ovat tehneet sopimuksen eläinlääkäripalvelujen yhteistyöstä, yhteistyö alkaa vuoden 2016 alusta. Vantaa huolehtii jatkossa virka-ajan ulkopuolella myös Porvoon päivystysalueen pieneläinten kiireellisestä hoidosta ja Porvoo hoitaa Vantaan alueen suurelainten kiireellisen hoidon virka-aikana ja sen ulkopuolella. Potilaat hoidetaan vastavuoroisuusperiaatteella, sopimuksesta ei synny maksuja kuntien välillä. Päivystyssopimus yliopistollisen eläinsairaalan kanssa päättyy vuoden 2015 lopussa. Yhteistyö Porvoon kanssa tuo kustannussäästöjä Vantaan kaupungille.

Ympäristöterveydenhuollon näytetulosten automaattinen siirtyminen keskusvirastojen käyttöön siirtyi vuodelta 2015 vuodelle 2016. Kuntien laatimien raporttien on tarkoitus vähentyä, kun keskusvirastot saavat kuntien tiedot reaaliajassa käyttöönsä valtakunnallista ja kansainvälistä raportointia varten.

Valtio suunnittelee kuluttajaturvallisuusvalvonnan valtiollistamista 1.5.2016 alkaen. Ympäristöterveydenhuolto on käyttänyt valvontaan keskimäärin 0,33 htv:ta.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	39	43	43	43	43	43
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	1	1	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	39	43	44	44	43	43

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Ympäristöterveys				
Luvat ja ilmoitukset	280	389	300	300
Tarkastusten määrä	1 737	2 082	2 000	2 000
Eläinlääkärin potilaat	4 610	4 801	5 000	5 000
Ympäristönsuojelu				
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	..	..	120	120
Tuotetut asiantuntijapalvelut mm. tarkastukset (kpl)	4 706	5 804	4 500	4 500
Rauhoitetut luonnonsuojelualueet/ha	1 249	1 241,4	1 350	1 350

14 75

Rakennusvalvonta

Määrärahat	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
1000 euroa							
Tulot	4 354	3 041	3 500	3 500	3 570	3 641	3 713
Menot	-3 173	-2 865	-2 936	-2 936	-2 980	-3 024	-3 070
Toimintakate	1 181	176	564	564	590	616	643

Tuloslaskelma	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016
1000 euroa				
Myyntituotot	14	6	7	7
Maksutuotot	4 215	2 976	3 426	3 426
Tuet	9	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	116	59	68	68
Tulot yhteensä	4 354	3 041	3 500	3 500
Henkilöstömenot	-2 306	-2 323	-2 456	-2 456
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-588	-360	-300	-300
Sisäisten palvelujen ostot	-44	0	0	0
Materiaalin ostot	-144	-86	-72	-72
Avustukset	0	0	0	0
Vuokrat	-88	-95	-108	-108
Muut menot	-3	-1	-1	-1
Menot yhteensä	-3 173	-2 865	-2 936	-2 936
Toimintakate	1 181	176	564	564
Poistot	0	0	0	0
Yk-lisät	0	0	0	-1 064
Laskennalliset yhteensä	0	0	0	-1 064
Tilikauden tulos	1 181	176	564	-499

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta edistää ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävä ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Toimintaa sopeutetaan rajusti kasvaneisiin lupamääriin ja kaupungin kasvaneisiin asuntotuotantotavoitteisiin. Luvitettujen, aloitettujen ja valmistuneiden asuntojen määrä on kahden viimeisen vuoden aikana kasvanut yli 40 prosenttia. Asuntotuotantoa mitaten Vantaa on koko maan tarkastelussa toisena heti Helsingin jälkeen. Asuntotuotanto väestömäärään suhteutettuna Vantaa puolestaan on selkeästi Suomen nopeimmin kasvava kaupunki. Rakennusvalvonnan palvelutasolle kasvu asettaa suuret haasteet suunnitelmakaudella.

Vuoden 2015 aikana otetaan käyttöön ns. Yhden luukun periaate ja sähköinen asiointi kaikessa lupakäsittelyssä. Myös lupien tekninen tarkastus ja työmaa-aikainen valvonta kehitetään täysin sähköiseksi vuoden 2016 aikana, mikäli riittävät resurssit turvataan.

Hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa on asetettu tavoite byrokratiatalkoista. Vantaan rakennusvalvonta valmistautuu uudistukseen vahvistamalla tietoteknistä ja rakennusteknistä osaamistaan koulutuksella, erikoistumisella ja rekrytoinnilla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Rakennusvalvonnan kapasiteettia ja osaamista vahvistetaan maltillisesti lupamäärien kasvua vastaavasti, ottaen tuottavuuden kehitys huomioon. Uudistuva lainsäädäntö vaatii jatkuvaa laaja-alaista koulutusta. Kaupungin tiivistyminen edellyttää osittain uuden osaamisen hankkimista ostopalveluilla ja uusrekrytoinneilla.

Tutkitaan mahdollisuudet edistää keskusten täydennysrakentamista alueellisilla rakennusjärjestysmääräyksillä.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	36	37	37	37	37	37
Määräaikaisen henkilöstön lkm	4	7	7	7	7	0
Henkilöstön kokonaismäärä	40	44	44	44	44	37

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Aloitettut asunnot	2 807	2 245	2 800	2 500
Kokonaisala, m ²	321 300	432 082	480 000	480 000
Tulot/menot, %	115	137	106	108
Menot/lupien kokonaisala (€/m ²)	8,9	7,3	5,9	6,1
Valmistuneet rakennukset, kpl	750	647	750	750
Toimitilat m ²	1 021	814	1 021	1 021

LIKELAITOKSET

Vantaan kaupungin liikelaitoksia ovat Vantaan työterveys liikelaitos, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos sekä Suun terveydenhuollon liikelaitos. Liikelaitosten talousarviot ovat kaupungin talousarvion erillisiä osia. Suun terveydenhuollon liikelaitos on esitetty sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan alla erillisenä osana, jonka talousarvioluvut eivät sisälly sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan.

Vantaan työterveys liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	6 600	6 460	6 749	6 668	6 788	6 911
Liiketoiminnan muut tulot	60	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81	-93	-78	-79	-81	-82
Palvelujen ostot	-2 335	-2 341	-2 340	-2 349	-2 385	-2 421
Henkilöstökulut	-3 325	-3 448	-3 625	-3 680	-3 735	-3 791
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-25	-36	-42	-48	-47	-51
Liiketoiminnan muut kulut	-447	-452	-482	-489	-496	-503
Liikelylijäämä	446	91	181	22	46	64
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	1	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	-11	-11	-11	-11	-11	-11
Korvaus peruspääomasta	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Muut rahoituskulut	-0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	433	79	168	9	32	51
Poistoeron lisäys / vähennys	-6	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	32	36	42	48	47	51
Tuloverot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	459	115	210	57	79	102

Investoinnit

	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Menot	-50	-60	-60	-50	-50	-50	0

Toiminnan kuvaus

Vantaan Työterveys liikelaitos toimii Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista työterveyshuollon palveluista. Vantaan Työterveys liikelaitos on kuntalain (365/1995) 10 a luvun mukaiseksi syksyllä 2008 erillisellä päätöksellä uudelleen perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosääntöjen määräyksiin.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tuottama palvelutaso määräytyy lähtökohtaisesti työterveyshuoltolain 3 §:n ja 12 §:n sisällön ja valtioneuvoston antamien tarkempien asetusten mukaisen sisällön sekä asiakaskoh- taisten palvelusopimusten perusteella.

Liikelaitosta johtaa johtokunta, jossa on 6 jäsentä.

Pääkaupunkiseudun yritystyöterveyshuoltopalvelujen tuottaminen on keskitetty yhdistämällä Helsingin ja Espoon kaupunkien yritystyöterveysyksiköt 1.4.2009 lähtien Vantaan Työterveys liikelaitokseen. Vantaan Työterveys liikelaitos tuottaa työterveyshuollon palveluita Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan yrityksille ja yrittäjille. Yritysten ja yrittäjien määrä on noin 3 700 ja hoidettavien henkilöiden määrä näissä noin 22 300. Vantaan Työterveys liikelaitos tuottaa työterveyshuollon palvelut myös noin 60 prosentille Vantaan kaupungin henkilöstöstä eli noin 6 400 hengelle. Lisäksi Vantaan Työterveys liikelaitos tuottaa kansanterveyslain 14 a §:n mukaisen merimiesterveysdenhuollon Helsingin kaupungin puolesta, joka on tähän velvoitettu kansanterveysasetuksen (802/1992) 5 §:ssä.

Vantaan Työterveys liikelaitoksessa on noin 68 työntekijää: työterveyshuollon ammattilaisia ja asiantuntijoita sekä hallinto- ja vastaanottohenkilöstöä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Liikelaitoksen tavoitteena on tuottaa laadukasta asiakaslähtöistä ja kustannustehokasta ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa sekä työterveyshuollollisesti painotettua sairaudenhoitoa – painottaen varhaisen aktiivisen välittämisen mallia työhön ja terveyteen liittyvissä pulmissa. Laadukkaan ja taloudellisesti tuloksekkaan toiminnan lähtökohtana on motivoitunut ja innostunut henkilökunta. Liikelaitoksessa panostetaan henkilökunnan koulutukseen, työn hyvään organisointiin ja laadukkaaseen johtamiseen. Liikelaitoksen taloudellisenä tavoitteena on saavuttaa 0-tulos.

- Taloudellinen kannattavuus, nolla tulos.
- Laadukkaat asiakaslähtöiset palvelut
- Virtuaaliset palveluratkaisut

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Toiminnan kehittämisen painopisteitä vuonna 2016 ovat:

- Virtuaaliset palveluratkaisut
- eArkiston käyttöönotto
- Henkilökunnan sitouttamiseen ja tulokselliseen toimintatapaan panostaminen
- Kartoitetaan Espoon ja Vantaan alueella asiakaslähtöisten toimipisteiden sijaintia
- Yleislääkäritasoisien sairaanhoidon tuottaminen nykyistä laajemmalle asiakaskunnalle

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	65	65	67	68	69	70
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	65	65	67	68	69	70

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Tilikauden ylijäämä, 1 000 EUR	94	437	0	200
Laskutettavan työajan osuus työajasta, %	52 %	55 %	55 %	56 %
Asiakassopimukset yhteensä, kpl	3 187	3 465	3 800	3 952
Asiakassopimusten piirissä oleva henkilöstö, kpl	27 463	27 817	28 815	29 968
Kela 2 - sopimusten piirissä olevan henkilöstön osuus, %	48 %	46 %	44 %	46 %
Asiakastytytyvyisyys asteikolla 1-4	3,6	3,7	3,8	3,8

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikeliijäämä (-alijäämä)	446	91	181	22	46	64
Poistot ja arvonalennukset	25	36	42	48	47	51
Rahoitustuotot ja -kulut	-13	-12	-13	-13	-13	-13
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0	0	0
Tuloverot	-21	0	-10	-10	-10	-10
Toiminnan rahavirta	437	115	200	47	69	92
Investointimenot	-34	-50	-60	-50	-50	-50
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-34	-50	-60	-50	-50	-50
Toiminnan ja investointien rahavirta	403	65	140	-3	19	42
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	-110	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-590	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-395	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-126	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-70	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-700	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-297	65	140	-3	19	42

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	35 745	36 468	37 421	38 089	38 566	39 346
Liiketoiminnan muut tulot	273	53	53	54	55	55
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 593	-1 531	-1 762	-1 788	-1 815	-1 842
Palvelujen ostot	-909	-2 852	-3 175	-3 223	-3 271	-3 320
Henkilöstökulut	-24 413	-25 432	-25 734	-26 120	-26 512	-26 910
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 606	-1 846	-1 713	-1 845	-1 779	-2 007
Liiketoiminnan muut kulut	-4 179	-4 859	-5 090	-5 166	-5 244	-5 323
Liikeliiketoiminta	1 319	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	2	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	1	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-1	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 321	0	0	0	0	0
Poistoeron lisäys/vähennys	129	-459	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	-1 300	753	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-150	294	0	0	0	0

Investoinnit

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
Ajoneuvot	1 856	2 170	2 170	2 136	2 030	1 970	2 518
Muu pelastuskalusto	310	40	40	80	200	200	100
Asemakalusto	100	0	0	200	120	120	120
Johtokeskukset	0	0	0	0	100	100	100
Väestönsuojelujärjestelmä	40	40	40	40	40	40	40
Tietojärjestelmät	50	50	50	50	50	50	50
YHTEENSÄ	2 356	2 300	2 300	2 506	2 540	2 480	2 928

Toiminnan kuvaus

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosääntönsä ja Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosääntönsä määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Pelastustoimen rakennekysymys (hallitusohjelma, pelastuslaitosten lukumäärä/ omistaja)

- SOTE-ratkaisut ja ensihoidon asema (nykyisin KUP ensihoidossa 134 henkilötyövuotta ja 12 ambulanssia)
- Riskikohteet: Kehärata, jätteenpolttolaitokset, lentoaseman laajennus, syrjäytyminen, väestön kasvu ja ikääntyminen
- Kerava-Tuusula paloasema, tulevaisuuden ratkaisut; Klaukkala-Kivistö, Itä-Vantaa, Jokela, Pornainen, Mäntsälän paloasema
- Henkilöstön ikääntyminen (operatiivinen toiminta) ja päällystön eläköityminen

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2016

Talous tasapainossa

- Tilikauden alijäämä/ylijäämä 0 euroa
- Investointiohjelman mukaiset investoinnit 2 300 000 euroa

Kaupunkirakenne eheytyy

- Toimintaympäristön muutosten huomioiminen
- Ulkoisten turvallisuusuhkien huomioiminen

Elinvoima vahvistuu

- Pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelu
- Palvelutasopäätöstä tukevat paloasemahankkeet
- Palokuntien SM-kilpailut

Palvelut uudistuvat

- Valtakunnallisten pelastustoimen tietojärjestelmien toteutus ja käyttöönotto: Kustannusvaikutukset eivät ole tiedossa
- Valvontatoiminnan asiakaslähtöisyyden ja vaikuttavuuden kehittäminen: TUTOR ja Omavalvonta

Muutosta toteutetaan johtamisen kautta

- Pelastuslaitoksen organisoinnin ajantasaisuus (toimintasääntö)
- Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen (kunta 10)
- Sairaus- ja tapaturmapoissaolot alle 5 prosenttia

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vakituisen henkilöstön lkm	430	427	432	437	442	442
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	0	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	431	428	432	437	442	442

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2013	TP 2014	KS 2015	TA 2016
Valvontakohteet ja omavalvontalomakkeet	9 430	9 300	9 500	9 500
Valistus ja neuvonta (henk.)	117 895	93 220	87 000	87 000
Pelastustoimen tehtävät	6 666	6 406	6 600	6 600
Ensihoitotehtävät	28 520	31 103	30 000	31 000
Pelastustoimi € /asukas	59,35	59,33	62,59	62,16
Ensihoito € /asukas	20,36	20,62	20,79	21,81

*Valvontasuoritteet ja omavalvonnan käyttö määritetään vuosittain pelastuslaitoksen valvontasuunnitel-
massa. Valvontasuoritteiden sekä omavalvonnan kokonaismäärä vaihtelee vuosittain (noin 10 % liikkuma-
vara) asetettavien tavoitteiden ja painopisteiden mukaan.

Rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikelyijäämä (-alijäämä)	1 319	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalennukset	1 606	1 846	1 713	1 845	1 779	2 007
Rahoitustuotot ja -kulut	2	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-154	-41	-53	-54	-55	-55
Toiminnan rahavirta	2 773	1 805	1 660	1 791	1 724	1 952
Investointimenot	-2 183	-2 356	-2 300	-2 506	-2 540	-2 480
Rahoitusosuudet investointimenoihin	126	76	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	201	41	53	54	55	55
Investointien rahavirta	-1 857	-2 239	-2 247	-2 452	-2 485	-2 425
Toiminnan ja investointien rahavirta	917	-434	-587	-661	-761	-473
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-730	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnal- ta/kuntayhtymältä	-1 136	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-195	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnal- ta/kuntayhtymältä	3	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	599	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-730	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	187	-434	-587	-661	-761	-473

RAHASTOT

2016 – 2019

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Vantaan kaupungin Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto ja Vahinkorahasto.

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto

Toiminnan kuvaus

Kehäradan varren Kivistön ja Vehkalan (entinen Marja-Vantaa) ympäristön rakentaminen on lähivuosisikymmenien suurimpia haasteita. Asuntorakentaminen on käynnissä Kivistön keskustassa ja Keimolanmäessä, asuntojen kysyntä on ollut hyvää.

1.1.2013 alkaen päätettiin sijoittaa toiminnot ja Marja-Vantaa-projektissa työskennelleet henkilöt toimialan olemassa oleviin organisaatioihin. Tämän muutoksen jälkeen rahastosta on rahoitettu valtaosin vain keskustojen kehittämishankkeita ja asuntomessut 2015- projektin menot.

Keskusta-alueiden kehittäminen ja uudistaminen on kaupungin strateginen tavoite, joka myös tähtää kilpailukyvyyn parantamiseen. Vantaan kilpailukyvyyn kannalta keskeinen tekijä on keskustojen ja erityisesti asemakeskusten elinvoimaisuus asumisen sekä liike-elämän kannalta. Nykyiset keskukset ovat pysyneet pääsääntöisesti muuttumattomina rakentamisensa jälkeen (mm. Tikkurila, Koivukylä, Korso, Hakunila, Myyrmäki). Kaikissa Vantaan keskustoissa on meneillään merkittäviä eri vaiheissa olevia kehittämishankkeita, joissa tarvitaan myös kaupungin panostusta. Tyypillisesti tällaisia hankkeita ovat pysäköinnin järjestäminen sekä julkisten sisä- ja ulkotilojen kohentaminen nykyvaatimusten mukaisiksi.

Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan kehittämisrahastoa koskevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

Kivistön keskustan rakentaminen on käynnissä tehtyjä investointeja tehokkaasti hyödyntäen. Seuraavat suuret investoinnit liittyvät kaupunkikeskuksen rakentamiseen. Kehäradan Kivistön aseman käyttöönotto on luonut edellytykset laajamittaiselle asuntotuotannolle. Asuntorakentaminen käynnistyi loppuvuodesta 2013. Kivistön keskustassa on valmistunut elokuun 2015 mennessä 9 kerrostaloa ja 19 kerrostaloa oli rakenteilla. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan Keimolanmäen ensimmäiset asunnot valmistuvat vuonna 2016. Syksyllä 2015 Keimolanmäen eteläosassa oli rakenteilla seitsemän kerrostaloa. Kivistön kaupunkikeskuksen rakentaminen alkaa vuonna 2016 asemakaavan tultua voimaan.

Vehkalan työpaikka-alueen asemakaava tuli voimaan 2014. Kaava mahdollistaa pk-yritysten sijoittumisen. Alueen esirakennustyöt ovat käynnissä ja tonttien markkinointi on alkanut.

Keskustojen ja asemaseutujen kehittämiseen panostetaan. Olemassa olevissa keskustoissa on käynnissä useita hankkeita, jotka lisäävät ja uudistavat keskustojen asuin- ja liikerakennuksia.

Tikkurilan keskustassa valmistui vuoden vaihteessa 2014/2015 toimisto- ja liikekeskus Dixin I-vaihe, linja-autotermiinaali sekä Asemasilta. Dixin II-vaihe on rakenteilla ja valmistuu keväällä 2017, jonka jälkeen on mahdollista aloittaa viimeinen III-vaihe. Asuntorakentaminen tulee jatkumaan vilkkaana. Vuoden 2012 jälkeen keskustaan on valmistunut 850 asuntoa ja 1 600 uuden asunnon asemakaava on voimassa tai päätöksenteossa. Vuonna 2016 rakennetaan kirjaston ja kaupungintalon väliin korkeatasoinen Kirjastopuisto.

Myyrmäen keskustasta järjestettiin 2015 suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu. Kilpailun tavoitteena on rakentaa keskustasta korkeatasoinen kaupunkikeskus. Kilpailuun saatiin 9 kilpailuehdotusta. Kilpailun voittaja ratkaistaan vuonna 2015, jonka jälkeen alkaa jatkosuunnittelu ja asemakaavatyö.

Martinlaaksossa kaupunki järjesti 2014 purettavan Laajavuoren koulun tontista suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun. Yhteistyössä kilpailun voittajien kanssa laadittu asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä kesällä 2015. Viereisen Martinkeskuksen ostoskeskuksen omistajat järjestivät vuonna 2014 toteutus- ja suunnittelukilpailun tarkoituksenaan purkaa vanha ostari ja rakentaa tilalle kerrostaloja sekä liiketilaa. Kilpailun voit-

taneen ehdotuksen pohjalta laadittu asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä kesällä 2015. Rakentamisen alkaa molemmilla alueilla 2016.

Koivukylän vanhan ostoskeskuksen viereen on ollut suunnitteilla hypermarket sekä pienempiä liiketiloja sekä asuntoja. Neuvottelut hypermarketin sijoittumisesta eivät ole johtaneet tulokseen. Tämän vuoksi vanhan ostarin ja radan välinen alue tullaan suunnittelemaan uudelleen tavoitteena keskuksen elinvoiman vahvistuminen. Tämä tarkoittaa pienempien liiketilojen sekä asuinkerrostalojen rakentamista.

Korson keskustasta kaupunki järjesti 2014 kumppanuuskaavoituksen perustuvan tontinluovutuskilpailun. Kilpailun voittajien kanssa on jatkettu keskustan suunnittelua sekä asemakaavatyötä. Kilpailun tulokseen perustuva ensimmäinen kerrostalon asemakaavamuutos on luottamusmieskäsittelyssä 2015 ja rakentaminen alkaa 2016.

Hakunilan uuden kauppakeskuksen toteuttamiselle pyritään luomaan edellytykset löytämällä nykyiselle linja-autovarikolle uusi sijaintipaikka. Kaupunki on käynyt neuvotteluja vanhan ostoskeskuksen omistajien kanssa ostoskeskuksen uudelleenjärjestelyistä tavoitteena vanhan ostoskeskuksen elinvoiman turvaaminen.

Investoinnit

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-4 300	-1 700	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700	0
Julkinen käyttöomaisuus	-2 800	-1 700	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700	0
Osakkeiden osto	-1 500	0	0	0	0	0	0

Rahaston investoinnit ja osakkeet

Määrärahasta maksetaan Tikkurilan, Korson, Hakunilan, Myyrmäen Koivukylän keskustien kunnallistekniikan rakentamiskuluja ja mahdollisia kiinteistön ostoja keskuksista sekä Kivistössä Safiiriaukion kannen rakentaminen.

Rahaston pääomittamien

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 hyväksymän maapoliittisten linjausten mukaan keskustojen elinvoimaisuus on kaupungin kilpailukyvyyn ja asukkaiden viihtyisyyden kannalta keskeinen tekijä. Keskustojen kehittäminen tarkoittaa uusien asuntojen, liiketilojen, työpaikkojen, pysäköintilaitosten ja julkisen kaupunkitilan kuten puistojen, katujen ja torien rakentamista. Tämä tapahtuu pääosin yksityisellä pääomalla. Kehittämisessä tarvitaan myös kaupungin panosta; tyypillisiä kohteita ovat julkisen kaupunkitilan rakentaminen, yleisen pysäköinnin järjestäminen ja kiinteistöjen ostot. Rahasto tekee mahdolliseksi em. toimenpiteet. Rahastoa on tarkoitus ylläpitää maanmyyntituloilla.

Maapoliittisten linjausten mukaan Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahastolla rahoitetaan em. alueiden kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista sekä maanhankintaa ja rahastoon voidaan siirtää budjetoidun maanmyyntivoiton ylittäviä myyntivoittoja.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	0	600	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	104	0	56	57	58	59
Valmistus omaan käyttöön	3 057	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20	-2	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-3 372	-861	-82	-83	-84	-85
Henkilöstökulut	-179	-255	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-244	-589	-653	-867	-1 187	-1 507
Liiketoiminnan muut kulut	-20	-52	-11	0	0	0
Liikelylijäämä	-674	-1 159	-690	-892	-1 212	-1 533
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-674	-1 159	-690	-892	-1 212	-1 533
Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-674	-1 159	-690	-892	-1 212	-1 533
Poistot ja arvonalentumiset	244	589	653	867	1 187	1 507
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-430	-570	-37	-26	-26	-26
Investointimenot	-3 065	-4 300	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-3 065	-4 300	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 495	-4 870	-1 737	-4 726	-4 926	-4 726
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	4 000	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-505	4 870	1 737	4 726	4 926	4 726
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	2 645	4 870	1 737	4 726	4 926	4 726
Saamisten muutos muilta	-3 076	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-73	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	3 495	4 870	1 737	4 726	4 926	4 726
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Toiminnan kuvaus

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista. Rahastosta voidaan myöntää lainoja ja avustuksia asumisen edistämiseen. Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupungin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista ja hankkimista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille tytäryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen.

Rahaston säännön mukaan lainojen lisäksi lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkisuunnittelulautakunta.

Rahaston nykyiset säännöt on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2014. Valmisteluvastuu rahaston pääomien käytöstä on pääosin rahoituksen tulosalueella.

Rahastosta on myönnetty lainoja kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistamille yhtiöille (VAV Palvelukodit Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Pysäköinti Oy). Nykyisten sääntöjen mukaan asunto-osakeyhtiöille voidaan myöntää lainoja peruskorjaamiseen vain erityisen painavista syistä. Avustuksia voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tai muuhun asumisen edistämiseen.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2015 on 33 681 380,85 euroa, josta on käytetty 2 602 700 euroa 30.9.2015 mennessä.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	1	0	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-120	-60	-500	-500	-500	-500
Liikeliiketoiminta	-119	-60	-499	-499	-499	-499
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	1 667	1 700	1 660	1 638	1 612	1 600
Muut rahoitustuotot	19	108	54	52	52	52
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 567	1 748	1 215	1 191	1 165	1 152

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-119	-60	-499	-499	-499	-499
Rahoitustuotot ja -kulut	1 686	1 808	1 714	1 690	1 664	1 652
Toiminnan rahavirta	1 567	1 748	1 215	1 191	1 165	1 152
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 567	1 748	1 215	1 191	1 165	1 152
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-9 054	-2 560	-7 219	-4 763	-5 255	10 249
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-9 780	-3 100	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	726	540	781	3 237	2 745	18 249
Oman pääoman muutokset	20 000	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-12 569	812	6 004	3 572	4 090	-11 401
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-12 685	812	6 004	3 572	4 090	-11 401
Saamisten muutos muilta	-4	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	120	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 622	-1 748	-1 215	-1 191	-1 165	-1 152
Rahavarojen muutos	-55	0	-0	-0	-0	0

Sosiaalinen luototus

Vantaan sosiaalisen luototuksen rahastosta myönnetään sosiaalista luottoa osana kunnan sosiaalihuoltoa. Sosiaalisen luototuksen tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) sekä sosiaali- ja terveystalouden päätämien periaatteiden ja ohjeiden mukaan.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	1	1	1	1
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-2	0	-2	-2	-3	-3
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0	0	0	0
Liikelylijäämä	-2	0	-2	-2	-2	-2
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	17	0	10	10	15	15
Muut rahoitustuotot	1	0	2	2	3	3
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-101	-2	-30	-30	-30	-30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-85	-2	-20	-20	-14	-14
Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-2	0	-2	-2	-2	-2
Rahoitustuotot ja -kulut	-83	-2	-18	-18	-12	-12
Toiminnan rahavirta	-85	-2	-20	-20	-14	-14
Toiminnan ja investointien rahavirta	-85	-2	-20	-20	-14	-14
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	110	2	20	20	14	14
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-66	2	20	20	14	14
Saamisten muutos muilta	176	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	110	2	20	20	14	14
Rahavarojen muutos	25	0	0	0	0	0

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupungin erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla, joiden määrän vahvistaa kaupungin konsernijaosto.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuutustoiminnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta.

Rahaston pääoma vuoden 2015 alussa on 8 382 668.91 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 1,2 milj. euroa, joka vähennetään vuoden 2015 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	45	30	30	30	30	30
Liiketoiminnan muut tulot	416	460	414	414	414	414
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19	-20	-21	-21	-21	-21
Palvelujen ostot	-1 309	-1 546	-1 742	-1 766	-1 792	-1 819
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	2	0	0	0	0	0
Liikelylijäämä	-865	-1 077	-1 318	-1 342	-1 369	-1 396
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-865	-1 077	-1 318	-1 342	-1 369	-1 396

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-865	-1 077	-1 318	-1 342	-1 369	-1 396
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-865	-1 077	-1 318	-1 342	-1 369	-1 396
Toiminnan ja investointien rahavirta	-865	-1 077	-1 318	-1 342	-1 369	-1 396
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	865	1 077	1 318	1 342	1 369	1 396
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnal-						
ta/kuntayhtymältä	879	1 077	1 317	1 342	1 369	1 396
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnal-						
ta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-14	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	865	1 077	1 317	1 342	1 369	1 396
Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0	0

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	46	630	31	31	31	31
Liiketoiminnan muut tulot	519	460	471	472	473	474
Valmistus omaan käyttöön	3 057	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39	-23	-21	-21	-21	-21
Palvelujen ostot	-4 682	-2 407	-1 825	-1 850	-1 879	-1 907
Henkilöstökulut	-179	-255	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-244	-589	-653	-867	-1 187	-1 507
Liiketoiminnan muut kulut	-138	-112	-511	-500	-500	-500
Liikelylijäämä	-1 660	-2 295	-2 509	-2 735	-3 082	-3 429
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	1 683	1 700	1 670	1 648	1 627	1 615
Muut rahoitustuotot	21	108	56	54	55	55
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-101	-2	-30	-30	-30	-30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-57	-489	-812	-1 063	-1 430	-1 790

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 660	-2 295	-2 509	-2 735	-3 082	-3 429
Poistot ja arvonalentumiset	244	589	653	867	1 187	1 507
Rahoitustuotot ja -kulut	1 603	1 806	1 696	1 672	1 652	1 640
Toiminnan rahavirta	187	99	-159	-197	-244	-283
Investointimenot	-3 065	-4 300	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-3 065	-4 300	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 878	-4 201	-1 859	-4 897	-5 144	-4 983
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-9 054	-2 560	-7 219	-4 763	-5 255	10 249
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-9 780	-3 100	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	726	540	781	3 237	2 745	18 249
Oman pääoman muutokset	24 000	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-12 098	6 761	9 078	9 660	10 399	-5 265
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-9 227	6 761	9 078	9 660	10 399	-5 265
Saamisten muutos muilta	-2 904	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	33	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	2 848	4 201	1 859	4 897	5 144	4 984
Rahavarojen muutos	-30	-0	0	0	0	0

**TULOSLASKELMAOSA
2016 – 2019**

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2016 ovat 409 milj. euroa ja toimintamenot 1 495 milj. euroa (ilman valmistusta omaan käyttöön). Vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan nähden toimintatulot kasvavat 4 prosenttia ja toimintamenot (ilman valmistusta omaan käyttöön) 3,5 prosenttia. Vuoden 2015 toisen osavuositarkastuksen tulosten mukaan nähden tulot kasvavat 2,2 prosenttia ja menot 2,7 prosenttia.

Kaupungin toimintatulot (ilman liikelaitoksia ja rahastoja) ovat vuoden 2016 talousarviossa 341,5 milj. euroa, jossa on 5,9 prosenttia kasvua vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan ja 2 prosenttia vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan nähden. Kaupungin toimintamenot (ilman valmistusta omaan käyttöön) nousevat talousarviossa 2016 1 429 milj. euroon, 3,9 prosenttia kasvua vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan ja 2,7 prosenttia vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan nähden. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukainen toimintakulujen ohjeellinen kasvu ylittyy erikoissairaanhoidossa, työmarkkinatuen kuntaosuudessa sekä Kehäradan liikennöinnin aloituksen vaikutuksesta tilakeskuksessa ja Helsingin Seudun liikennekuntayhtymä HSL:n Vantaan maksuosuudessa.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2016 talousarviossa koko kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintakate on -1 086,9 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin ja liikelaitosten toimintatuotot kattavat vain 27 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista (ilman valmistusta omaan käyttöön) 75,8 prosenttia. Toimintakate kasvaa 3,3 prosenttia vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan ja 2,9 prosenttia vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2016 talousarviossa 68,9 milj. euroa (KS 2015: 52,3 milj. euroa), kasvua vuoden 2015 käyttösuunnitelmaan nähden 32 prosenttia ja 26 prosenttia vuoden 2015 tilinpäätöksen mukaan nähden.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöön otettujen uusien poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2015 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2015 investointien toteutuksesta sekä taloussuunnitelmassa 2016–2019 esitettyihin investointeihin. Käyttöomaisuuden poistotaso nousi vuonna 2015 talousarviossa ennakoitua enemmän, sillä kehitetään sisältyi lyhyen poistoajan omaisuuslajeja, kuten tietokoneohjelmia ja käyttöoikeuksia. Kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten poistot ovat vuoden 2016 talousarviossa 104,7 milj. euroa (ennuste 2015; 93 milj. euroa), johon sisältyy Kehäradasta ensimmäisen kerran koko vuoden poistojen osuus noin 18 milj. euroa.

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2016 talousarvion tilikauden tulos on -35,8 milj. euroa.

Vuoden 2016 talousarvion tilikauden alijäämä on -35,6 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät varausten muutosta 0,4 milj. euroa sekä rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 0,1 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikau-

den tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Organisaatiossa tapahtuneiden muutosten vaikutukset talousarvioon

Vuoden 2015 aikana on tehty eräitä muutoksia kaupungin organisaatiossa ja konsernissa. Vantaan kaupungin Tulkkikeskuksen toiminta on siirretty Helsingin Seudun Asioimistulkkikeskus Oy:hyn 1.1.2015 (entinen Vivamus Oy). Helsingin seudun asioimistulkkikeskuksen yhtiöittäminen vaikuttaa kaupungin talousarvioon seuraavasti; tulot vähenevät 4,6 milj. euroa ja menot -4,1 milj. euroa, nettovaikutus toimintakatteeseen -0,6 milj. euroa.

Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n osakekanta myytiin 2.1.2015 VTK Kiinteistöt Oy:lle. Innovaatioinstituutin henkilöstö ja keskeneräiset projektit siirtyivät elinkeinopalveluille. Innovaatioinstituutille on aiempina vuosina maksettu vuosittaista avustusta 0,7 milj. euroa, toiminnan siirtäminen elinkeinopalveluihin rahoitettiin avustuksesta säästyneillä määrärahoilla. Vuodelle 2016 ei ole tiedossa muutoksia.

Liikelaitosten vaikutukset kaupungin talousarvioon

Vantaan kaupungin liikelaitokset vuonna 2016 ovat Vantaan Työterveyshuolto liikelaitos, Suun terveydenhuollon liikelaitos sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos. Liikelaitoksen talousarviosta päättää kuntalain mukaisesti liikelaitoksen johtokunta kaupunginvaltuuston päättämien sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden puitteissa. Liikelaitosten talousarviot ovat kaupungin talousarvion erillisiä, itsenäisiä osia. Liikelaitoksista esitetään tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointiosat. Liikelaitokset sisällytetään talousarviossa koko kaupungin yhdisteltyyn tulos- ja rahoituslaskelmaan.

Vantaan kaupungin tuloslaskelmaosan muihin rahoitustuloihin sisältyy Vantaan Työterveys-liikelaitoksen sekä Suun terveydenhuollon liikelaitoksen maksamat korvaukset peruspääomasta. Korkotuloihin sisältyy Suun terveydenhuollon liikelaitoksen maksama korko kaupungin myöntämistä lainoista.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen Vantaan kuntaosuus 10,1 milj. euroa on budjetoitu yleishallinnon talousarviokohdalle 10 50 ”Yhteistoimintaosuudet ja avustukset”. Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kaupungilta laskuttamat sairaankuljetuksen kustannukset on budjetoitu sosiaali- ja terveystoimeen.

Suun terveydenhuollon asiakasmaksutuotot kohdistuvat liikelaitokselle. Liikelaitos laskuttaa tuottamistaan palveluista sosiaali- ja terveystoimea osapuolten välisen palvelusopimuksen mukaisesti.

Talousarviovuoden 2016 osalta esitetään tuloslaskelmataulukko, jossa on rinnakkain kaupungin ja liikelaitosten talousarvioluvut sekä niiden yhdistellyt talousarvioluvut. Talousarviovuonna 2016 liikelaitosten yhteen lasketut toimintatulot ovat 67 milj. euroa ja toimintamenot -64 milj. euroa.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelma raportilla, jolla esitetään kaupungin ja liikelaitosten talousarviot erikseen ja yhdessä on viimeisenä sarake, jossa esitetään kaupungin ja liikelaitosten talousarvio yhteensä ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. kaupungin ja liikelaitosten välinen kauppa ja rahoituserät, sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2015 yhteensä 253,8 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 1 419 milj. euroa.

Tuloslaskelmaosan lopussa on lisätietolaskelma, jossa esitetään talousarviovuoden 2016 osalta rinnakkain kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten talousarvioluvut ilman valmistusta omaan käyttöön, sisältäen sisäiset erät. Talousarviokirjan muut tuloslaskelma ja käyttötalousraportit on laadittu kirjanpitolautakunnan kunta- jaoston ohjeiden mukaisesti siten, että toimintamenoihin on sisällytetty myös aktivoitavien pysyvien vastaavien omaan käyttöön valmistettavien hyödykkeiden valmistusmenot. Niiden vaikutus tilikauden tulok-

seen (ja toimintakatteeseen) eliminoidaan toimintatuottojen jälkeen olevalla valmistus omaan käyttöön - rivillä. Kyseisellä raportilla esitetään ainoastaan käyttötalouden tulot ja menot, joita käytetään mm. talousarvion esittelymateriaaleissa sekä talousraportoinnissa.

Verotulot

Vuonna 2014 kaupunki sai verotuloja yhteensä 923 milj. euroa, 0,9 prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvua pienensi vuonna 2013 tehty Verotilityslain muutos, joka toi kertaluonteisen ylimääräisen erän vuoden 2013 tilityksiin. Kunnallisveroja kaupunki sai 784,2 milj. euroa, -0,3 prosentin kasvu. Yhteisöveroja kertyi 70,4 milj. euroa, kasvua 9,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna kaupungin yhteisövero-osuuden nousun johdosta. Kiinteistöveroja kaupunki sai 68,9 milj. euroa vuonna 2014.

Vuonna 2015 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 933,7 milj. euroa, 1,2 prosentin kasvu vuoteen 2014 verrattuna. Vuonna 2014 ennakonpidätyksen alaiset tulot kasvoivat Vantaalla 2 prosenttia ja näistä palkkatulot vain 0,7 prosenttia vuoteen 2013 nähden. Vantaan ansiotulokehitys, erityisesti palkkatulojen kehitys oli tulotilaston mukaisesti muihin kuntiin nähden heikko, joten Vantaan kunnallisveron maksuunpantava vero alenee vuoden 2014 osalta ja Vantaan jako-osuutta vuodelta 2014 pienennetään. Verohallinnon ennakkolaskelman mukaan vuoden 2014 jako-osuus pienenee 1,4 prosenttia edelliseen vuoteen nähden ja marraskuun tilityksessä jako-osuuden oikaisu on -9,1 milj. euroa. Vuoden 2014 jako-osuuden muutos vaikuttaa myös vuoden 2015 jako-osuuteen, jota tullaan oikaisemaan joulukuun tilityksessä noin -2 milj. euroa. Kunnallisveroja arvioidaan siten saatavan 786,8 milj. euroa, 15 milj. euroa alle talousarvion ja vain 0,3 prosentin kasvu vuoteen 2014 verrattuna. Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 72,9 milj. euroa, 3,6 prosentin kasvu edellisvuoteen. Yhteisövero on kasvattanut yhteisöjen ennätyksellisen suuret ennakontäydennysmaksut vuodelle 2014. Kiinteistöveroja kaupunki saa 74 milj. euroa, kasvua 7,5 prosenttia kiinteistöverolain muutoksen johdosta vakituisen asuinrakennuksen ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosenttien nostosta johtuen.

Vantaan tuloveroprosentti on 19,00 koko taloussuunnitelmakauden. Koko maassa kunnallisveron painotettu keskiarvo on 19,84 vuonna 2015, 0,1 prosenttiyksikön korotus edellisvuoteen verrattuna. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 811 milj. euroa vuonna 2016, 1,2 prosentin kasvu vuoden 2015 talousarvioon ja 3,1 prosentin kasvu tilinpäätösennusteeseen 2015 verrattuna. Kunnallisveron kasvuun vaikuttaa veroperustemuutoksista perus- ja työtulovähennyksen nosto, joka korvataan kunnille peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Taloussuunnitelmavuosille arvioidaan kesimäärin 3,3 prosentin kunnallisveron kasvua. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 41,3 milj. euroa vuonna 2014. Vuonna 2015 tuloveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 41,4 milj. euroa ja vuonna 2016 noin 42,7 milj. euroa.

Kuntien osuutta yhteisöverosta nostettiin 0,3637:ään vuonna 2015 työmarkkinatuen kustannusten kasvua kompensoimaan, lisäksi yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuoteen 2015 saakka ollut korotetulla tasolla määräaikaisen, euroalueen rahoituskriisin jälkeisen korotuksen johdosta. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on 0,0463 vuonna 2015 (0,0484 vuonna 2014). Vuonna 2016 kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen 5 prosenttiyksikön korotus päättyy.

Vuoden 2016 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2013 ja 2014 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntaosuus selviää verovuoden 2014 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2015 lopussa. Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 61 milj. euroa vuonna 2016, mikä on 16 prosenttia vähemmän tilinpäätösennusteeseen 2015 nähden.

Vuonna 2016 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 78 milj. euroa. Kuntatalousohjelmassa esitettyjä lakimuutoksia vakituisen asuinrakennuksen ja yleisen kiinteistöveroprosentin alarajojen korotukseen ei ole huomioitu talousarvio – ja suunnitelmavuosille. Kaupungin saamat kiinteistöverotulot kasvavat myös kiinteistö- ja rakennuskannan kasvun myötä, ennätyksellisen vilkkaan rakentamisen vaikutuksia ei vielä sisälly kiinteistöveroarvioihin.

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 140,2 milj. euroa vuonna 2014, -4,2 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2015 peruspalvelujen valtionosuudet laskettiin 1.1.2015 voimaantuleen, uudistetun järjestelmän perustein. Vantaan osalta uusi järjestelmä tulee porrastetusti voimaan vuosina 2015 ja 2016 siten, että uudistuksen hyötynä Vantaalle tilitetään 50 euroa / asukas vuonna 2015 ja 50 euroa / as vuonna 2016, järjestelmämuutoksen vaikutus yhteensä 100 euroa/ asukas. Vuonna 2015 kaupunki saa käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 149,6 milj. euroa.

Vuonna 2016 valtionosuuksiin tehdään kustannustenjaon tarkastus sekä kompensoidaan veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin. Valtionosuuksiin tehdään edellisen hallituksen päättämä 40 milj. euron leikkaus sekä Sipilän hallituksen päättämä valtionosuusindeksin jäädytys 2016–2019. Vuoden 2016 valtionosuudet lasketaan 31.12.2014 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2015 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2016 oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee vuoden lopussa.

Valtionosuuksiin on tehty hallitusohjelmassa sekä 2012–2014 kehysriihissä päätöksiä, jotka alentavat valtionosuuksien vuositasa noin 1,5 miljardia euroa 2016. Vuosille 2012–2017 kohdistuneiden leikkausten johdosta kunnilta jää saamatta peruspalvelujen valtionosuuksia 6,9 miljardia euroa.

Valtion talousarvioesityksen mukaan peruspalvelujen valtionosuusprosentti (VM) on 25,52 ja opetustoimen valtionosuusprosentti 28,91. Kunnan omarahoitusosuudet vuodelle 2016 ovat peruspalvelujen valtionosuus (VM) 3 652 euroa asukasta kohden ja opetustoimen valtionosuus (OKM) 298 euroa asukasta kohden.

Uuden valtionosuusjärjestelmän mukainen verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -47 milj. euroa vuonna 2016. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakkollinen arvio (KL 28.9.2015) vuodelle 2016 on noin 172,3 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen osalta ei ole käytettävissä kuntakohtaisia ennakkolaskelmia, mutta vuoden 2015 taso ja valtion leikkaukset ja kustannusten jaon tarkistus huomioiden opetus- ja kulttuuripalvelujen (OKM) valtionosuudeksi arvioidaan 11,6 milj. euroa vuonna 2016.

Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 183,8 milj. euroa vuonna 2016.

Vantaan veroprosentit vuosina 2016 – 2019

Tuloveroprosentti	19,00
Kiinteistöveroprosentit	
- yleinen	1,00
- vakituinen asuinrakennus	0,37
- voimalaitos	2,85
- rakentamaton rakennuspaikka	3,00

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2014 – 2019

Milj. euroa	TP 2014	TA 2015	ENN 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Verotulot yhteensä	923,5	948,0	933,7	950,7	971,8	1 010,4	1 046,2
muutos-%	0,9 %	2,7 %	1,1 %	1,8 %	2,2 %	4,0 %	3,5 %
Kunnallisvero	784,2	802,0	786,8	811,5	829,3	863,1	894,0
muutos-%	-0,3 %	2,3 %	0,3 %	3,1 %	2,2 %	4,1 %	3,6 %
Yhteisövero-osuus	70,4	71,0	72,9	61,1	62,5	65,3	68,2
muutos-%	9,5 %	0,9 %	3,6 %	-16,1 %	2,2 %	4,4 %	4,4 %
Kiinteistövero	68,9	75,0	74,0	78,0	80,0	82,0	84,1
muutos-%	6,7 %	8,9 %	7,5 %	5,3 %	2,6 %	2,5 %	2,5 %
Valtionosuudet yhteensä	140,2	146,0	149,6	183,8	181,7	183,4	183,1
muutos-%	-4,6 %	4,1 %	6,7 %	22,9 %	-1,1 %	0,9 %	-0,2 %
Verorahoitus yhteensä	1 063,7	1 094,0	1 083,3	1 134,5	1 153,5	1 193,8	1 229,3
muutos-%	0,1 %	2,8 %	1,8 %	4,7 %	1,7 %	3,5 %	3,0 %

Tuloslaskelma

1000 Euroa	Kaupunki + rahastot TA 2016	Liikelaitokset TA 2016	Yhteensä TA 2016	Yhteensä ilman sis.erät TA 2016
Myyntitulot	51 926	58 609	110 535	72 868
Maksutulot	74 503	6 225	80 728	80 450
Tuet ja avustukset	41 579	2 155	43 733	43 733
Muut tulot	174 022	53	174 075	56 787
Tulot yhteensä	342 030	67 042	409 072	253 838
Valmistus omaan käyttöön	78 709	0	78 709	78 709
Henkilöstömenot	-462 684	-45 148	-507 832	-507 832
Asiakaspalvelujen ostot	-424 043	-1 041	-425 084	-406 569
Muiden palvelujen ostot	-286 442	-8 187	-294 629	-278 254
Materiaalin ostot	-43 998	-3 005	-47 002	-46 997
Avustukset	-127 884	-31	-127 915	-127 915
Vuokrat	-159 019	-6 917	-165 936	-45 471
Muut kulut	-5 995	-314	-6 309	-6 309
Menot yhteensä	-1 510 065	-64 643	-1 574 708	-1 419 348
Toimintakate	-1 089 326	2 398	-1 086 927	-1 086 801
Verotulot	950 663	0	950 663	950 663
Valtionosuudet	183 850	0	183 850	183 850
Rahoitustulot ja -menot	21 561	-241	21 320	21 320
Korkotulot muilta	14 360	0	14 360	14 360
Korkotulot liikelaitoksilta / liikelaitoksille	170	0	170	0
Muut rahoitustulot muilta	17 551	0	17 551	17 551
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	0	71	0
Korkomenot	-9 900	-170	-10 070	-9 900
Muut rahoitusmenot	-691	-71	-762	-691
Vuosikate	66 748	2 158	68 906	69 032
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-102 920	-1 825	-104 744	-104 744
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-36 172	333	-35 839	-35 712
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	42	42	42
Rahastojen lisäys/vähennys	122	0	122	122
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-36 049	375	-35 674	-35 548

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Myyntitulot	38 899	41 207	43 260	43 260	44 861	46 575	48 411
Maksutulot	72 459	67 478	71 091	74 226	75 710	77 224	78 769
Tuet ja avustukset	40 693	41 311	41 579	41 579	42 410	43 259	44 124
Muut tulot	60 390	56 818	56 234	56 734	57 868	59 026	60 206
Sisäiset tulot	123 558	121 559	126 367	126 232	128 163	130 124	132 117
Tulot yhteensä	335 998	328 373	338 530	342 030	349 013	356 208	363 626
Valmistus omaan käyttöön	137 335	103 602	78 709	78 709	75 815	76 082	76 794
Henkilöstömenot	-437 145	-463 319	-462 506	-462 684	-469 528	-476 534	-483 640
Asiakaspalvelujen ostot	-382 246	-382 081	-405 528	-405 528	-411 611	-417 785	-424 052
Muiden palvelujen ostot	-313 209	-284 542	-271 970	-271 952	-272 154	-275 434	-279 218
Sisäisten palvelujen ostot	-34 384	-34 289	-33 004	-33 004	-33 492	-33 994	-34 504
Materiaalin ostot	-49 651	-45 822	-43 998	-43 998	-44 573	-45 216	-45 862
Avustukset	-110 153	-116 672	-127 924	-127 884	-129 795	-131 735	-133 703
Vuokrat	-152 508	-154 253	-158 659	-159 019	-161 018	-163 432	-165 880
Muut menot	-3 856	-5 260	-6 388	-5 995	-6 439	-6 532	-6 626
Menot yhteensä	-1 483 152	-1 486 237	-1 509 978	-1 510 065	-1 528 610	-1 550 662	-1 573 485
Toimintakate	-1 009 819	-1 054 262	-1 092 739	-1 089 326	-1 103 782	-1 118 372	-1 133 065
Verotulot	923 458	948 000	950 663	950 663	971 813	1 010 439	1 046 176
Valtionosuudet	140 232	146 000	176 300	183 850	181 774	183 472	183 098
Rahoitustulot ja -menot	22 880	10 518	19 361	21 561	16 691	11 931	7 184
Korkotulot muilta	14 772	14 600	14 360	14 360	14 592	14 830	15 081
Korkotulot liikelaitoksilta	170	170	170	170	170	170	170
Muut rahoitustulot muilta	17 263	14 223	15 051	17 551	17 552	17 555	17 558
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	71	71	71	72	73	74
Korkomenot	-8 889	-17 900	-9 900	-9 900	-15 000	-20 000	-25 000
Muut rahoitusmenot	-507	-645	-391	-691	-694	-696	-699
Vuosikate	76 751	50 256	53 585	66 748	66 496	87 471	103 394
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-76 059	-86 751	-103 085	-102 920	-105 383	-105 778	-103 456
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	692	-36 495	-49 500	-36 172	-38 887	-18 308	-62
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	57	489	122	122	171	218	257
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	749	-36 006	-49 377	-36 049	-38 716	-18 090	196
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot (ilman vok), %	25	24	24	24	24	24	24
Vuosikate / Poistot, %	101	58	52	65	63	83	100
Vuosikate, euro/asukas	364	235	248	309	304	395	462
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	1 624	-	-	-	-	-	-
Asukasmäärä vuoden lopussa	210 803	213 600	216 154	216 154	218 706	221 550	223 893

Tuloslaskelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2014	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Myyntitulot	67 270	69 642	72 868	72 868	74 796	76 922	79 358
Maksutulot	78 562	73 702	77 315	80 450	82 028	83 637	85 278
Tuet ja avustukset	42 634	43 559	43 733	43 733	44 597	45 478	46 377
Muut tulot	60 646	56 858	56 287	56 787	57 922	59 081	60 262
Sisäiset tulot	151 703	150 239	155 369	155 234	157 641	160 008	162 526
Tulot yhteensä	400 815	394 001	405 572	409 072	416 984	425 126	433 800
Valmistus omaan käyttöön	137 335	103 602	78 709	78 709	75 815	76 082	76 794
Henkilöstömenot	-480 232	-507 765	-507 654	-507 832	-515 248	-522 940	-530 741
Asiakaspalvelujen ostot	-383 659	-383 227	-406 569	-406 569	-412 668	-418 858	-425 140
Muiden palvelujen ostot	-319 237	-290 312	-278 272	-278 254	-278 524	-281 900	-285 781
Sisäisten palvelujen ostot	-36 373	-36 181	-34 889	-34 889	-35 406	-35 937	-36 476
Materiaalin ostot	-52 345	-48 898	-47 002	-47 002	-47 622	-48 311	-49 004
Avustukset	-110 157	-116 702	-127 955	-127 915	-129 827	-131 767	-133 736
Vuokrat	-158 512	-160 926	-165 576	-165 936	-168 040	-170 558	-173 114
Muut menot	-4 071	-5 564	-6 702	-6 309	-6 757	-6 854	-6 952
Menot yhteensä	-1 544 586	-1 549 577	-1 574 621	-1 574 708	-1 594 091	-1 617 125	-1 640 944
Toimintakate	-1 006 436	-1 051 974	-1 090 340	-1 086 927	-1 101 292	-1 115 917	-1 130 350
Verotulot	923 458	948 000	950 663	950 663	971 813	1 010 439	1 046 176
Valtionosuudet	140 232	146 000	176 300	183 850	181 774	183 472	183 098
Rahoitustulot ja -menot	22 650	10 279	19 120	21 320	16 447	11 684	6 933
Korkotulot muilta	14 772	14 600	14 360	14 360	14 592	14 830	15 081
Korkotulot liikelaitoksilta/ liikelaitoksille	171	170	170	170	170	170	170
Muut rahoitustulot muilta	17 273	14 224	15 051	17 551	17 552	17 555	17 558
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	71	71	71	72	73	74
Korkomenot	-9 059	-18 070	-10 070	-10 070	-15 172	-20 175	-25 177
Muut rahoitusmenot	-579	-716	-462	-762	-766	-769	-773
Vuosikate	79 905	52 305	55 743	68 906	68 742	89 678	105 858
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-77 832	-88 693	-104 909	-104 744	-107 381	-107 743	-105 675
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	2 072	-36 389	-49 167	-35 839	-38 639	-18 065	182
Poistoeron lisäys/vähennys	123	-459	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	-1 181	789	42	42	48	47	51
Rahastojen lisäys/vähennys	57	489	122	122	171	218	257
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 071	-35 570	-49 002	-35 674	-38 420	-17 800	491

Lisätietolaskelma

Tuloslaskelma sisäiset erät mukana, ilman valmistusta omaan käyttöön
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Myyntitulot	106 689	107 650	110 535
Maksutulot	79 252	74 217	80 728
Tuet ja avustukset	42 672	43 559	43 733
Muut tulot	172 201	168 574	174 075
Tulot yhteensä	400 815	394 001	409 072
Henkilöstömenot	-474 932	-503 803	-504 310
Asiakaspalvelujen ostot	-401 589	-401 506	-425 084
Muiden palvelujen ostot	-210 333	-213 243	-222 091
Materiaalin ostot	-48 585	-44 828	-44 850
Avustukset	-110 157	-116 702	-127 915
Vuokrat	-158 512	-160 926	-165 936
Muut kulut	-3 144	-4 966	-5 813
Menot yhteensä	-1 407 250	-1 445 975	-1 495 999
Toimintakate	-1 006 436	-1 051 974	-1 086 927
Verotulot	923 458	948 000	950 663
Valtionosuudet	140 232	146 000	183 850
Korkotuotot	14 943	14 770	14 530
Muut rahoitustuotot	17 344	14 295	17 622
Korkokulut	-9 059	-18 070	-10 070
Muut rahoituskulut	-579	-716	-762
Vuosikate	79 905	52 305	68 906
Poistot ja arvonalentumiset	-77 832	-88 693	-104 744
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0
Tilikauden tulos	2 072	-36 389	-35 839

Laskelmassa esitetään kaupungin, rahastojen ja liikelaitosten talousarvioluvut sisältäen sisäiset erät. Toimintamenoista on eliminoitu omaan käyttöön valmistettavan investointien menojen osuus yhteensä 78,7 milj. euroa.

**INVESTOINTIOSA
2016 – 2020**

Investointiosa

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat teknistä lautakuntaa ja kaupunkisuunnittelulautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakennukset, perusparannukset, kunnallistekniset työt ja Kehärata. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määräraha- taulukoihin.

Teknisellä lautakunnalla ja kaupunkisuunnittelulautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Teknisellä lautakunnalla ja kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2015 täytäntöönpano.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue, aineetoman omaisuuden määrärahoista tietohallinnon palvelukeskus.

Liikelaitosten investoinnit on esitetty liikelaitosten kohdalla erikseen. Liikelaitosten investointien sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on investointimenot yhteensä.

Määrärahat

1000 euroa

Uudisrakennukset	14 590
Peruskorjaukset	22 835
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 750
Aineeton omaisuus	6 200
Kunnallistekniset työt	36 165
Irtain omaisuus	6 350
Kiinteän omaisuuden ja luonnonsuojelualueiden osto	7 200
Maa-alueiden kunnostus	2 800
Osakkeet ja osuudet	905
Investointimenot yhteensä	98 795

Taloussuunnitelma**Kaupunki**

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
TULOT	5 058	3 650	3 650	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	1 558	150	150	0	0	0	0
Omaisuuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-126 317	-98 791	-98 795	-113 204	-92 315	-93 560	-100 839
Netto	-121 259	-95 141	-95 145	-109 704	-88 815	-90 060	-97 339

Rahastot

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-4 300	-1 700	-1 700	-4 700	-4 900	-4 700	0

Tarkempi selvitys rahastojen investoinneista löytyy rahastojen omista talousarvioesityksistä.

Liikelaitokset

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
TULOT	75	0	0	0	0	0	0
Avustukset	75	0	0	0	0	0	0
Omaisuuuden myynti	0	0	0	0	0	0	0
MENOT	2 281	2 100	2 100	2 306	2 340	2 280	2 728
Netto	2 356	2 100	2 100	2 306	2 340	2 280	2 728

Tarkempi selvitys liikelaitosten investoinneista löytyy liikelaitosten omista talousarvioesityksistä.

91 1

Uudisrakennukset

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-17 500	-14 590	-14 590	-13 520	-13 160	-17 600	-27 290
ALV	-4 200	-3 502	-3 502	-3 245	-3 158	-4 224	-6 550

Tilakeskus on valmistellut yhdessä toimialojen ja taloussuunnitteluyksikön kanssa Vantaan kaupungin uudisrakentamista koskevan talonrakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Ohjelma on sovitettu kaupungin valtuuston 18.6.2012 hyväksymän talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) linjauksiin.

Investointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin. Esitysten taustalla on palvelukohtainen palveluverkkotarkastelu, jossa tilatarpeet syntyvät palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Kehitteillä olleen uuden investointisuunnittelumallin avulla on saatu tarkempaa tietoa Länsi- ja Keski-Vantaan koulujen sekä Korson alueen päiväkotit- ja kouluinvestointitarpeista ja niiden ajoituksesta vuosille 2015–2024. Esiselvitysten tulosten perusteella Länsi-Vantaan kouluinvestointeja on tarkennettu nyt valmis-teilla oleviin uudisrakennus- ja peruskorjausohjelmiin. Muiden alueiden tulokset tullaan ottamaan huomioon vasta seuraavan vuoden talousarvion valmistelussa täydentävien erillisselvitysten jälkeen. Toimialojen esityksistä tilakeskuksessa koottua ohjelmaa on käsitelty taloussuunnittelun vetämissä workshop-istunnoissa. Sovittaminen kehykseen on tapahtunut priorisoimalla hankkeita ja vaihtoehtoisia rahoitusratkaisuja etsimällä. Lopullinen virkamiesesitys 10-vuotishankelmaksi on syntynyt kaupunginjohtajan vetämässä hankejohtoryhmässä.

Tilakeskus on konserniyhtiöiden hankkeissa mukana menettelytapaohjeisiin kirjatulla tavalla. Menettelytapaohjeidemme mukaan: VTK Kiinteistöt Oy:n, VAV Palvelukodit Oy:n hankkeiden tarveselvitykset ja hanke-suunnitelmat laaditaan tilakeskuksen johdolla. Muissa konserniyhtiöiden hankkeissa tilakeskus vastaa ko-yhtiön kanssa yhdessä hankkeen valmistelusta. Työnjaosta sovitaan hankekohtaisesti hankejohtoryhmässä.

Uudisrakentamisen vuoden 2016 määrärahoihin rahoitettaviin hankkeisiin on budjetoitu yhteensä 14,6 milj. euroa. Vuodenvaihteessa rakenteilla olevia hankkeita ovat 2016 valmistuvat Aurinkokiven palvelukeskus, Itä-Hakkilan ja Simonkallion päiväkodit sekä Petikon tukikohdan huoltokatos. Aloitettavia kohteita ovat Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus ja Vaaralanpuiston päiväkotit. Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuajan kustannusten sekä kaikkien uudishankkeiden projektinjohtokustannusten osuus määrärahoista on noin 1 milj. euroa.

Vuosina 2017–2019 määrärahoihin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 44,3 milj. euroa eli keskimäärin 14,8 milj. euroa/vuosi. Suunnittelukaudella valmistuvat Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen lisärakennus, Martinlaakson päiväkotit, Vaaralanpuiston päiväkotit, Nikinmäen koulun laajennus asukas- ja nuorisotiloineen, Uomarinteen koulun laajennus sekä Kartanonkosken urheilukentän huoltorakennus ja kaupungin tukikohtien huoltorakennuksia. Rakenteilla olevia suunnittelukaudella aloitettavia rakennushankkeita ovat Aurinkokivi II -vaihe, Jokiniemen koulun laajennus, Rajatorpan uusi koulurakennus sekä Tikkurilan ja Hakunilan päiväkodit.

Vuosille 2020–2025 on ajoitettu sosiaali- ja terveystoimen, sivistystoimen ja vapaa-aikapalveluiden uudisrakennushankkeita 163 milj. euron arvosta, joka on keskimäärin 27,1 milj. euroa vuodessa. Jaksolle on esitetty määrärahalla toteutettavaksi mm. Soster hankkeet Ilola/Asolan äitiys- ja lasten neuvola ja Vantaan päihdevieroitusyksikkö (6 milj. euroa), useita kouluja (100 milj. euroa) ja päiväkoteja (42,3 milj. euroa) sekä liikuntapuistojen huoltorakennuksia, kirjasto- ja nuorisotiloja (2,5 milj. euroa).

Konserniyhtiö VAV:n rahoituksella vuonna 2016 on valmistumassa kehitysvammaisten asuntoja osoitteeseen Martinlaaksontie 27 (VAV) ja Koy Tiedepuiston rahoituksella toteutuva Heurekan laajennus.

Konserniyhtiö VAV:n jaksolle 2017–2019 rahoittamiksi esitettyjä hankkeita ovat Myyrmäen palvelukeskus, Kehitysvammaisten asuntoja Kivistöön osoitteeseen Ruusukvartsinkatu 4, Veturipolku 8:aa korvaavat päiväkotij- ja erityisasuinitilat Tikkurilaan sekä Koisoniitty-hankkeen myötä Koivuhakaan asuntoja ja palvelutilaa erityisryhmille. Jakson aikana haetaan kaupungin arkistotarpeille tilaratkaisua jonkin konserniyhtiön omistamaan kiinteistöön sekä toteutetaan Luhtaanmäen paloasema yhdessä Nurmijärven kanssa. Lisäksi VTK investoi Metropolia ammattikorkeakoulun laajennukseen Myyrmäessä sekä Ylästön II koulun rakentamiseen.

2016 kaupunkikonsernin ulkopuolisilta tahoilta ollaan hankkimassa Työterveysliikelaitokselle ja Työllisyyspalveluille toimitiloja Tikkurilasta, järjestö- ja asukastiloja Länsimäestä, aikuisten työpajakeskukselle toimitilaa Länsi-Vantaalta ja vammaisten toimintakeskukselle tiloja Itä- tai Keski-Vantaalta sekä Lentoaseman paloasemalle lisätiloja lentoasemalta.

Jaksolla 2017–2019 kaupunkikonsernin ulkopuolelta ollaan hankkimassa mm seuraavia tiloja: Kivistöön rakennettavasta kauppakeskuksesta tiloja terveysasemalle sekä kirjasto- ja nuorisotiloja, Keimolasta päiväkotitiloja, hoiva-asuntoja eri puolelta kaupunkia, Maankäyttötoimialalle korvaavat toimitilat, aikuisten työpajakeskuksille korvaavia tiloja Aviapolikseen ja Korsoon sekä tiloja ensihoidon päivystysasemalle Myyrmäessä.

Taloussuunnitelman loppuvuosille 2020–2025 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat Kivistön hyvinvointikeskus, Tikkurilan vanhustenkeskus, Tikkurilan urheilupuiston huoltotila, Leinelän asukastupa, Hakunilan vanhustenkeskus sekä hoiva-asuntoja eripuolilta kaupunkia.

91 2

Peruskorjaukset

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-20 062	-22 835	-22 835	-22 485	-22 800	-19 180	-20 573
ALV	-4 815	-5 480	-5 480	-5 396	-5 472	-4 603	-4 938

Vantaan kaupungin suoraan omistamien kohteiden peruskorjausinvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle on valmisteltu tilakeskuksessa toimialojen vuosittain tarkentamien investointiesitysten ja tilakeskuksen tiedossa olevien kiinteistöjen korjaustarpeiden perusteella. Ohjelma on sovitettu kaupungin valtuuston hyväksymän talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman linjauksiin.

Määräraharahoitteisiin peruskorjaus- ja muutostyöhankkeisiin on vuodelle 2016 budjetoitu yhteensä 22,8 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteessa 2015/2016 rakenteilla on seuraavia 2016 valmistuvia peruskorjaushankkeita: Korson vanhusten keskuksen perusparannus, Pähkinärinteen koulun korjaustyöt, Martinus-salin peruskorjaus. Edellä mainittuihin hankkeisiin on budjetoitu vuodelle 2016 yhteensä 7,2 milj. euroa.

Suurempia 2016 aloitettavia hankkeita ovat Katriinan sairaalan perusparannus, Rajatorpan koulun korjaustyöt. Lisäksi pyritään tekemään päiväkotien korjauksia väistötilahoitopaikkojen järjestyessä mm. seuraavissa päiväkodeissa Metsälinnun päiväkotit, Kaivokselan päiväkotit, Raikupolun päiväkotit, Latupuiston päiväkotit, Yrttitien päiväkotit ja Trolleby daghem. 2016 päiväkotien kohdennettuihin osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu yhteensä noin 3 milj. euroa.

Sisäilmaongelmien poistamiseen vuodelle 2016 varataan 2,3 milj. euroa. Muihin pienempiin korjaushankkeisiin (esim. vesikattokorjauksiin), suunnitteluun ja projektinjohtoon on budjetoitu vuodelle 2016 yhteensä noin 6,9 milj. euroa. Suunnitteluvaiheessa olevia suurempia korjaustöitä ovat Simonkodin peruskorjaus ja Vantaankosken paloaseman peruskorjaus.

Vuosina 2017–2019 toteutettavien peruskorjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 64,5 milj. euroa eli keskimäärin 21,5 milj. euroa vuodessa. Suurimpia korjauskohteita ovat 2018 valmistuva Katriinan sairaalan B-osan peruskorjaustyöt ja potilasarkiston muutostyöt, Simonkoti, Neilikkatien Pajatalo, Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki, Tikkurilan uimahalli, Länsi-Vantaan koulukiinteistöissä tehtävät korjaukset, Hakunilanrinteen koulun saliosan toinen vaihe sekä Vantaankosken paloasema. Näiden kohteiden kokonaisrahoitustarve on noin 30 milj. euroa. Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin on budjetoitu 9,4 milj. euroa eli noin 3,1 milj. euroa/vuosi. Sisäilmaongelmien poistamiseen 2017–2019 on budjetoitu 6,9 milj. euroa eli 2,3 milj. euroa/vuosi. Muihin pienempiin kohteisiin, suunnitteluun ja projektinjohtoon on kaudelle varattu yhteensä noin 18,5 milj. euroa.

Vuosille 2020–2025 toteutuviin peruskorjauksiin ja korjauksiin on budjetoitu yhteensä 168 milj. euroa eli keskimäärin noin 28 milj. euroa/vuosi (LIITE 2).

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-1 220	-1 750	-1 750	-2 050	-2 150	-2 030	-1 880
ALV	-293	-420	-420	-492	-516	-487	-451

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva investointiohjelma on valmisteltu tilakeskuksessa toimialojen vuosittain tarkentamien investointiesitysten ja tilakeskuksen tiedossa olevien toimitilojen korjaustarpeiden perusteella.

Vuonna 2016 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,8 milj. euroa. Osa vuokratilojen korjauksista tehdään omistajan lukuun vuokravaikutteisella rahoituksella. Suurimpia omistajan rahoittamia hankkeita ovat VTK:n omistamissa Lumon lukiossa ja Leppäkorven päiväkodissa tehtävät korjaus- ja muutostyöt. Suurin määrärahalla tehtävä korjaus- tai muutostyö on Peijaksen sairaalan osastossa K4 tehtävät korjaukset, joilla HUS:lta vapautuvia tiloja muunnetaan Katriinan sairaalan perusparannuksen väistötiloiksi. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa.

Vuosina 2017–2019 toteutettaville muutos- ja korjaustöille on budjetoitu yhteensä noin 6,3 milj. euroa eli keskimäärin 2,1 milj. euroa/vuosi. Määrärahalla toteutettavia suurimpia hankkeita ajanjaksolla ovat Koivukylän hammashoitotilojen, Länsimäen kirjaston, Hakunilan ja Länsimäen nuorisotilojen sekä muutaman päiväkodin muutos- ja korjaustyöt. Sisäilmakorjauksiin on jaksolle budjetoitu 0,6 milj. euroa. Konserniyhtiöiden rahoittamina tehdään tarkastelujaksolla Henkilöstöpalveluiden toimitilan peruskorjaus Peltolantiellä (VTK) sekä Tikkurilan terveysaseman peruskorjaus. Tilakeskus on osallisena konserniyhtiöiden kaupungin toimitiloja koskevissa korjaus- ja muutoshankkeissa menettelytapaoheen mukaisesti.

Vuosille 2020–2025 vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin on budjetoitu yhteensä 11,4 milj. euroa eli keskimäärin 1,9 milj. euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa/vuosi. Konserniyhtiö VTK:n Länsi-Vantaalla omistamissa koulukiinteistöissä on suunniteltu tehtävän muutos- ja peruskorjaustöitä yhtiön rahoituksella.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-8 500	-6 200	-6 200	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
ALV	-2 040	-1 488	-1 488	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200

Tietohallinnon investointimääräesitys vuodelle 2016 on 6,2 milj. euroa. Toimialojen tekemisistä hanke-esityksistä tietohallinnon palvelukeskus on koonnut hankesalkun. Tietohallinnon palvelukeskus priorisoi yhteistyössä toimialojen kanssa hanke-esitykset ja hankkeet. Keskeisimpiä hankkeita ovat:

- Sähköisen asioinnin kehittäminen
- Tiedolla johtaminen
- Apotti
- Sap:n päivittäminen
- Päivähoidon sovelluksen kilpailutus ja toteutus
- Koti- ja perhepäivähoidon sovelluksen toteutus
- Suunnittelu- ja kartantuotantosovelluksen hankinta
- Kiinteistönhallinnan toteutus
- Lakisääteiset muutokset

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
TULOT	1 558	150	150	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	1 558	150	150	0	0	0	0
Omaisuuksien myynti	0	0	0	0	0	0	0
MENOT	-60 570	-36 165	-36 165	-35 180	-35 180	-35 180	-35 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-42 700	-36 165	-36 165	-35 180	-35 180	-35 180	-35 000
93 1 Liikennealueet	-25 250	-25 565	-25 565	-26 220	-26 900	-26 500	-26 900
93 2 Urheilualueet	-2 620	-2 620	-2 620	-2 620	-2 620	-2 620	-2 620
93 3 Virkistysalueet	-380	-480	-480	-380	-380	-380	-380
93 4 Ympäristörakentaminen	-5 500	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 500	-5 000
93 5 Yhteishankkeet	-8 950	-2 500	-2 500	-960	-280	-180	-100
93 7 Kehärata	-17 870	0	0	0	0	0	0

Kuntatekniikan keskus vastaa mm. julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, liikennesuunnittelusta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan strategian mukaisesti ja kaupungin lakisääteisistä rakentamisvelvollisuuksista huolehditaan. Elinkeinopoliittisesti merkittävien alueiden ja asuntotuotanto-ohjelman kohteiden kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen toteutetaan sopimusten mukaisesti.

Toimintaa ohjaa MAL-aiesopimus ja kaupungin sitoutuminen luomaan edellytykset 2 000 uudelle asunnolle vuosittain. Sekä uudet asuinalueet että täydennysrakentamiskohteet vaativat investointipanostuksia, kuten uusia katuyhteyksiä tai johtosiirtoja. Valtio ja Helsingin seudun kunnat tekivät syksyllä 2014 sopimuksen suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2016–2019. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita ja kunnat sitoutuvat kaavoituksen vauhdittamiseen ja tonttitarjonnan merkittävään lisäämiseen. Samalla on varmistettava asemakaava-alueiden toteuttamisedellytykset, mm. kunnallistekniikan osalta.

Suunnittelu- ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja hyvällä laatu-/kustannussuhteella omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Hankkeiden kokonaistaloudellisuus sekä ympäristöhaittojen ehkäisy ovat määrääviä tekijöitä mm. joukkoliikennettä palvelevien hankkeiden ja perusparannushankkeiden ajoituksessa. Harmaan talouden torjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Keskeisimmät rakentamishankkeet 2016

Kivistön uuden keskustan ja Kehäradan muiden asemanseutujen rakentaminen jatkuu vilkkaana: ”Keskusta-asumisen 5” ja ”Kivistön kaupunkikeskus” asemakaava-alueiden kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen käynnistyy, mikäli asemakaavat tulevat voimaan. Kaupunkikeskuksen vesihuolto tuodaan Keskusta-

asuminen 5 – kaava-alueen kautta ja vesihuollon yhteydessä aloitetaan Punasafiiripolun, Keltasafiiripolun sekä Akaattikujan rakentaminen. ”Kivistön koulun” asemakaava-alueella käynnistetään Spinellikujan ja Spinellipolun rakentaminen. Kivistön kaupunkikeskuksen kunnallistekniikan rakentamiskustannuksia ei ole pystytty kokonaisuudessaan huomioimaan rakentamishjelmassa tulevana vuosina. Kivistössä jatketaan Lipunkantajanpuiston ja Timanttipuiston rakentamista Aurinkokiven koulun ympäristössä.

Aviapoliksen alueella käynnistyneen loppuvuodesta Aviakujan rakentaminen. Kehäradan Aviapoliksen aseman pohjoisen sisäänkäynnin läheisyyteen rakennetaan Aviabulevardille taksiasema sekä Mekaanikonkujan eteläpuolelle bussien väliaikainen pysäköintialue. Myös asemalle johtavien kävelyreittien parantamiseen varaudutaan. Puistoalueita rakennetaan Karhumäenpuistossa ja Tiiranpuistossa.

Tikkurilassa jatkuu Tikkurilan aseman eteläisen alikulun kunnostaminen. Samassa yhteydessä perusparannetaan Asematien itäosa, sekä Ratatien Asematien ja Unikkotien välinen osuus. Kirjastopuiston rakentaminen on pääosin ajoitettu vuosille 2016–2017. Peltolantien suunnittelun viivästymisen vuoksi sen perusparantaminen on siirretty vuodelle 2016.

Leinelässä varaudutaan Primavera-torin rakentamiseen. Suunnittelu ja toteuttaminen on sovitettava talonrakennushankkeiden aikataulun kanssa yhteen.

Nikinmäessä jatkuu Sipoontien liittymän, melusuojauksen sekä alikulkuyhteyden rakentaminen Sipoontien alitse koululle.

Hakunilassa uuden asuinalueen kunnallistekniikan rakentaminen alkaa Kaskelantien rakentamisella. Rakentaminen tullaan sovittamaan alueen muun rakentamisen aikatauluihin.

Länsimäessä aloitetaan Länsimäentien ja Maratontien kiertoliittymän rakentaminen.

Puistoja rakennetaan suunnitelmakaudella pääasiassa uusilla asuin- ja yritysalueilla sekä keskusta-alueilla joihin muukin rakennustoiminta kohdistuu. Kohteita on mm. Kaivokselassa, Pähkinärinteessä ja Pakkalassa.

Vetovoimakohteiden osalta kehitetään mm. Korson Keskuspuistoa ja Lammaslampea.

Ulkoilureitistön kehittäminen jatkuu Vantaan- ja Keravanjoen varsilla.

Avustushankkeet

Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus (ARA) on myöntänyt infra-avustusta Vantaalle Kivistön keskustan, Keimolanmäen ja Kaskelantien uusien asuinalueiden katujen ja puistojen rakentamiseen.

Aluehallintovirasto on myöntänyt liikuntapaikkojen perustamishankkeiden valtionavustusta Jokivarren kentälle, Rajatorpan kentälle, Kartanonkosken liikuntapuistoon ja Hakunilan urheilupuistoon.

Liikenne- ja viheralueiden perusparantaminen

Vantaalla on useita vanhoja pientaloalueita, joiden katuverkostossa on merkittäviä puutteita. Vanhoilla alueilla investoidaan kohteisiin, joissa on ilmennyt vakavia hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuudessa. Katujen kunnostamistarvetta pyritään viivästyttämään uudelleenpäällistyksillä.

Vuonna 2016 vanhojen asuinalueiden katujen perusparantamiseen ja liikenneturvallisuustoimenpiteisiin on varattu noin 5 milj. euroa. Perusparannuskohteita ovat mm. Ullantie Matarissa, Honkatie Koivukylässä ja Peltolantie Tikkurilassa.

Vuoden 2013 lopussa käynnistettiin katu- ja siltarakenteiden alikulkukorkeuksiin ja painorajoituksiin liittyvä selvitystyö, jonka yhteydessä on tunnistettu useita lähivuosina peruskorjausikään tulevia siltarakenteita. Siltojen peruskorjauksia varten on varattu vuosittainen noin yhden miljoonan euron varaus. Vuonna 2016

on tavoitteena neljän sillan perusparantaminen: Kielotielä Keravanjoen läntinen silta ja Keravanjoen kevyen liikenteen silta, Louhelassa Mätäojan kevyen liikenteen silta sekä Satomäessä Keravanjoen kivilta.

Katujen uudis- ja perusparannushankkeisiin sisältyy myös valaistuksen rakentaminen. EU:n energiatehokkuusdirektiivi kieltää elohopeavalaisimien valmistuksen ja maahantuonnin vuoden 2015 jälkeen, mikä aiheuttaa painetta valaisimien uusimiseen. Vanhan katuverkon valaistuksen parantamiseen sekä elohopeavalaisimien uusimiseen on varattu vuonna 2016 yhteensä 2,0 milj. euroa. Ulkovalaistusverkon uusimiseen ei ole täysimääräisesti pystytty varautumaan suunnitelmakauden budjetissa.

Puistojen perusparantamiskohteiden osuus on noin 20 prosenttia viheralueiden rakentamisesta. Kohteiden valinnassa painotetaan erityisesti turvallisuutta. Vanhojen viheralueiden perusparantaminen ja kehittäminen tulee kuitenkin hidastumaan talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman myötä.

Urheilualueiden ja virkistysalueiden rakentaminen

Urheilupaikkarakentamisessa merkittävimmät hankkeet ovat Hakunilan urheilupuisto, Kartanonkosken liikuntapuisto, Korson urheilukenttä ja Rajakylän liikuntapuisto sekä Kivistön Lipunkantajankenttä.

Suunnitelmakaudella kehitetään edelleen Petikon ulkoilualueutta sekä luonnonsuojelualueiden reitistöjä. Lisäksi käynnistetään Kuusijärven ulkoilualueen kehittäminen laajentamalla nykyistä paikoitusalueutta.

Keskeneräisten, työn alla olevien kohteiden viimeistely

Vuoden 2015 puolelta jatkuville ja muille keskeneräisille hankkeille on osoitettu noin 1,7 milj. euron varaus töiden loppuun saattamiseksi. Viimeistelytöiden ajankohtaa harkitaan hankekohtaisesti ja pyritään sovittamaan mm. alueiden talonrakennushankkeiden aikatauluihin sopivaksi. Rahavaraus kohdistetaan työohjelmassa omille hankkeilleen.

Vesi- ja viemäriverkostohankkeet Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kanssa

Kuntatekniikan keskus suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) -kuntayhtymän kanssa. Mikäli vanhoja vesihuoltolinjoja joudutaan saneeraamaan katu auki kaivamalla, selvitetään kadun kunnostustarve etukäteen. Kaupungin ja HSY:n välisissä suunnittelukokouksissa on tunnistettu useita kohteita, joissa sekä vesihuoltolinjat että katu ovat saneerauksen tarpeessa. Vuonna 2016 alkaa runkovesijohdon rakentaminen Piispankyläntien varteen, joka tulee palvelemaan uuden Kivistön keskustan kiinteistöjä. Vuonna 2016 kuntatekniikan keskuksen rakennuttamien hankkeiden vesihuollon osuus on noin 10 milj. euroa, josta uuden vesihuoltoverkon rakentamisen osuus on noin 5 milj. euroa.

Yhteishankkeet valtion kanssa ja joukkoliikenteen kehittäminen

Kehä III:n perusparantaminen toteutetaan Liikenneviraston kanssa solmittujen aie- ja toteutus sopimusten mukaisesti. Kehä III:n toinen vaihe käynnistyi elokuussa 2013 ja sen arvioidaan valmistuvan kesällä 2016. Kehä III:n perusparantamiseen on varattu vuoden 2016 budjetissa 2,0 milj. euroa. Muihin yhteishankkeisiin pyritään osallistumaan valtion esittämien aikataulujen mukaisesti.

Valimotien ja Tapaninkylätien liittymä- ja kaistajärjestelyjen parantaminen jatkuu vuodelle 2016. Hanke toteutetaan yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

Martinlaaksossa linja-autotermiinaliin tehdään pysäkkijärjestelyitä uusien linjastomuutoksien takia. Samalla termiinalialue perusparannetaan.

Kehärata

Kehäradan liikennöinti alkoi kesällä 2015. Kehärata-projekti rakennettiin valtion ja Vantaan kaupungin välisen sopimusten mukaisesti. Liikennevirasto vastasi sopimusten mukaisesti rakennuttamisesta ja kuntatekniikan keskus koordinoi projektia Vantaan osalta. Vuonna 2016 toteutetaan muutamia Kehärataan liittyviä viimeistelyitä ja katutöitä, kuten mm. Tikkurilassa Ratatien ja aseman alikulkukäytävän perusparantaminen, joka toteutetaan kauppakeskus Dixin 2.vaiheen rakennustöiden yhteydessä.

94

Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-5 565	-6 350	-6 350	-5 896	-5 576	-5 576	-5 576
Kaupunginjohtajan toimiala	0	0	0	0	0	0	0
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	-360	-450	-450	-520	-200	-200	-200
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-1 453	-1 120	-1 120	-1 453	-1 453	-1 453	-1 453
Sivistystoimen toimiala	-2 292	-2 691	-2 691	-2 723	-2 723	-2 723	-2 723
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-1 460	-2 089	-2 089	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
ALV	-1 336	-1 524	-1 524	-1 415	-1 338	-1 338	-1 338
Kaupunginjohtajan toimiala	0	0	0	0	0	0	0
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	-86	-108	-108	-125	-48	-48	-48
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-349	-269	-269	-349	-349	-349	-349
Sivistystoimen toimiala	-550	-646	-646	-654	-654	-654	-654
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-350	-501	-501	-288	-288	-288	-288

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Konserni- ja asukaspalvelujen toimialan irtaimistohankintoja varten vuodelle 2016 on varattu yhteensä 450 000 euroa. Tästä 175 000 euroa on varattu tietohallinnolle langattomien tukiasemien hankintaan. 180 000 euroa on varattu työllisyyspalveluiden uusien toimitilojen kalustamiseen. Kuntalaispalveluille on varattu irtainhankintoihin 95 000 euroa. Tästä 15 000 euroa on Yhteinen pöytä -projektin irtaimistovaraus. Vantaa-infon näyttelytoimintaan ja kyltitysten muuttamiseen on varattu 15 000 euroa. Lisäksi, kuntalaispalveluiden irtainhankintoihin sisältyy Katrinebergin kartanon kalustamiseen 15 000 euroa, kansalais-toimintakeskus (Leinikkitie 22) kalustaminen 30 000 euroa, sekä hallinnon kalusteiden varaus 20 000 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Irtaimen omaisuuden määrärahoja käytetään toimitilojen laitteistukseen ja kalustamiseen uudisrakentamisen, perusparannuksen tai uuden toiminnan aloittamisen yhteydessä.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen irtaimistohankinnat on esitetty uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan tulosalueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa.

Kesällä 2016 valmistuu Aurinkokiven koulu ja päiväkot, joiden ensikertainen kalustaminen toteutetaan yhteistyössä tilakeskuksen kanssa. Aurinkokivihankkeen kalustaminen toteutetaan pääosin tilakeskuksen irtaimistomäärärahalla. Irtaimistomääräraha sisältää Pähkinärinteen koulun perusparannukseen liittyvä van-

hojen kalusteiden uusimisen sekä peruskoulujen kouluverkkomuutosten ensikertainen kalustohankinta. Loppuvuodesta 2015 valmistuvan Itä-Hakkilan päiväkodin kalustaminen jatkuu vuonna 2016. Uusi Simonkallion päiväkotikoti valmistuu kesällä 2016. Lisäksi on varauduttu kahdeksan päiväkodin perusparannusten vaatimiin vanhojen kalusteiden uusimiseen. Konserttitalo Martinuksen perusparannukseen liittyvä vanhojen kalusteiden ja laitteiden uusiminen on huomioitu vuodelle 2016.

Tulevien suunnitelmavuosien määrärahavaraukset on esitetty edellä mainituin perustein.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan irtaimen omaisuuden määrärahalla hankitaan Varikolle pääosin (noin 1,0 milj. euroa) raskasta ajoneuvokalustoa, konekalustoa sekä lisälaitteita seuraavasti: kuorma-autoja katujen ylläpidolle, hankerakentamiselle ja Varialle, monitoimikone katujen ylläpidolle sekä ruohonleikkureita viheralueyksikölle. Lisäksi mittausosastolle ja geotekniikalle hankitaan mittauslaitteita. Aurinkokiven palvelukeskuksen kalustamiseen on varattu 889 000 euroa.

95

Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
TULOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0
Omaisuuksien myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-11 900	-10 000	-10 000	-6 000	-6 520	-6 520	-5 020
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-8 500	-7 200	-7 200	-4 320	-4 320	-4 320	-4 320
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 400	-2 800	-2 800	-1 680	-2 200	-2 200	-700
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 900	-2 100	-2 100	-1 100	-1 500	-1 500	0
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-500	-700	-700	-580	-700	-700	-700

Perustelut

Maanmyyntiä hoidetaan niin tehokkaasti kuin se yleisen taloudellisen tilanteen huomioon ottaen on mahdollista. Kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymien maapoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat yhdyskuntarakenteen eheyttämistä sekä kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja maanhankinnassa käytetään kaikkia lain sallimia keinoja - vapaaehtoisia kauppvoja, etuosto-oikeutta ja lunastusta.

Kun maata vastaanotetaan kunnallistekniikan korvauksena, on talousarviossa oltava myös maanarvoa vastaavat ostomäärärahat. Vastaava tulo tulee näkymään kuntatekniikan keskuksen sopimustuloissa. Vastaanotettujen maa-alueiden vaatimat kirjanpidolliset investointimäärärahat huomioidaan tarvittaessa talousarvionmuutosten kautta talousarviovuoden aikana.

Kiinteän omaisuuden osto

Määrärahasta maksetaan ohjelmoidun ja muun raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostoja sekä yleisten alueiden lunastuksia. Määrärahaa tulee myös varata mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi.

Maapoliittisten linjausten mukaisesti ja kaupunginhallituksen 17.6.2013 päätöksen perusteella kaupunki on käynnistänyt useita isoja maanhankintaneuvotteluja. Yrityspalvelut neuvottelevat ja hankkivat aktiivisesti maata kaupunginhallituksen päätöksessä mainituin perustein valittavista kohteista. Maanhankintaneuvottelut kohdistuvat yleiskaavan mukaisiin asunto- ja viheralueisiin.

Maapoliittisen ohjelman MAPO:n linjausten mukaisesti kaupunki on valmistellut kaavahankkeisiin liittyviä sopimuksia, joissa on sovittu ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettavan maata.

Määrärahalla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita (jotka kirjataan osakkeiden ja osuuksien hankeryhmään).

Maa-alueiden kunnostus

Määrärahaa käytetään pilaantuneen tonttimaan sekä muiden maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta, purkamisesta, johtosiirroista yms. aiheutuviin menoihin.

Lähipuosina määrärahoja tarvitaan mm. uusien asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntihinnat tulevat kattamaan kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset. Vuoden 2016 määrärahan tarvetta lisäävät myös koulujen purkukustannukset. Yhteensä kiinteän omaisuuden maa-alueiden kunnostamisen määrärahan tarve vuodelle 2016 on 2,8 milj. euroa.

Ennalta arvaamattomiin suuriin ja välttämättömiin kunnostamiskustannuksiin haetaan tarvittaessa rahoitus talousarviomuutosten kautta.

97

Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2015	LTK 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	-1 000	-901	-905	-23 073	-1 929	-2 474	-500
Apotti Oy	0	-401	-405	-773	-1 429	-1 974	0
Myyrmäen terveysasema / osakkeiden lunastus	-1 000	-500	-500	-22 300	-500	-500	-500

Talousarvion investointiosan osakkeiden ja osuuksien hankeryhmään on budjetoitu vuodelle 2016 0,5 milj. euroa elinkeinoelämän edistämishankkeisiin ja 0,45 milj. euroa sijoitukseen Apotti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Vuodelle 2017 on lisäksi varaus Myyrmäen terveysaseman kiinteistön osakkeiden lunastukseen.

**RAHOITUSOSA
2016 – 2019**

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitosten varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitus-toiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalou-teen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrä-rahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tu-loslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava **vuosikate**, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, liikelaitosten tuloslaskelmasta liikeylijäämästä / -alijäämästä, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen kor-jauseristä.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoi-tusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomai-suuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Liikelaitosten vaikutus kaupungin rahoituslaskelmaan

Liikelaitosten rahoituslaskelmat esitetään sekä yhdistettynä kaupungin rahoituslaskelmaan että liikelaitok-set yhteensä -mallisesti. Lisäksi kunkin liikelaitoksen rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. liikelai-toksen kohdalla talousarviokirjassa

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muu-toksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. An-tolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousar-viovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy vuosille 2014–2016 Kehä III:n toisen vaiheen perusparannuk-sen valtion osuuden rakentamiskustannukset sekä valtion lainan takaisinmaksu kaupungille 2016–2017.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esite-tään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolai-na-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja-Vantaan ja keskustun kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuk-sen rahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	Kaupunki + rahastot TA 2016	Liikelaitokset TA 2016	Yhteensä TA 2016
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	66 748	2 158	68 906
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-33 139	-53	-33 192
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-100 495	-2 560	-103 055
Rahoitusosuudet investointimenoihin	150	0	150
Käyttöomaisuuden myyntitulot	36 639	53	36 692
Toiminnan ja investointien rahavirta	-30 097	-402	-30 499
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	-7 219	0	-7 219
Antolainasaamisten lisäys	-8 000	0	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	781	0	781
Lainakannan muutokset	16 200	0	16 200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	114 000	0	114 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-97 800	0	-97 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	23 800	0	23 800
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 684	-402	2 282
Nettolainanotto	16 200	0	16 200

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	76 751	50 256	66 748	66 496	87 471	103 394
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-35 943	-35 442	-33 139	-33 802	-34 478	-35 168
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-156 625	-130 617	-100 495	-117 904	-97 215	-98 260
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 595	1 558	150	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	41 140	38 942	36 639	37 302	37 977	38 668
Toiminnan ja investointien rahavirta	-69 081	-75 303	-30 097	-47 908	-6 245	8 634
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-9 188	-2 560	-7 219	-4 763	-5 255	10 249
Antolainasaamisten lisäys	-9 914	-3 100	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	726	540	781	3 237	2 745	18 249
Lainakannan muutokset	121 099	89 000	16 200	35 985	15 214	-15 883
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	204 000	175 000	114 000	96 000	145 000	160 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-103 849	-86 000	-97 800	-60 015	-129 786	-175 883
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20 948	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	2 408	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	110	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 816	-11 103	23 800	19 500	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	39 531	34	2 684	2 814	3 714	3 000
Nettolainanotto	100 151	89 000	16 200	35 985	15 214	-15 883

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-69 081	-144 384	-174 481	-222 389	-228 634	-220 000
Lainanhoitokate	0,7	0,5	0,6	1,1	0,6	0,5
Kassan riittävyys, pv	60	55	54	53	55	56

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1000 Euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	79 905	52 305	68 906	68 742	89 678	105 858
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-36 097	-35 483	-33 192	-33 855	-34 532	-35 223
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-158 971	-133 098	-103 055	-120 660	-100 005	-100 990
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 720	1 634	150	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	41 341	38 983	36 692	37 355	38 031	38 723
Toiminnan ja investointien rahavirta	-68 101	-75 659	-30 499	-48 418	-6 828	8 368
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-9 188	-2 560	-7 219	-4 763	-5 255	10 249
Antolainasaamisten lisäys	-9 914	-3 100	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	726	540	781	3 237	2 745	18 249
Lainakannan muutokset	121 099	89 000	16 200	35 985	15 214	-15 883
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	204 000	175 000	114 000	96 000	145 000	160 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-103 849	-86 000	-97 800	-60 015	-129 786	-175 883
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20 948	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	2 408	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-6 254	-11 103	23 800	19 500	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	39 964	-322	2 282	2 304	3 131	2 734
Nettolainanotto	100 151	89 000	16 200	35 985	15 214	-15 883

Täydentäviä tietoja

Vantaan kaupunki ja liikelaitokset

1000 euroa	TP 2014	KS 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Asukasluku 31.12	210 803	213 600	216 154	218 706	221 550	223 893
- syntyneiden enemmitys	1 372	1 397	1 454	1 451	1 444	1 443
- nettomuutto	1 281	1 400	1 100	1 100	1 400	900
Tuloveroprosentti	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
- vakituinen asuinrakennus	0,32	0,37	0,37	0,37	0,37	0,37
- voimalaitos	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85
- rakentamaton rakennus- paikka	2,50	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Toimintamenot (ilman VOK) M€	1 407	1 442	1 496	1 518	1 541	1 564
Toimintakate M€	-1 006	-1 053	-1 087	-1 101	-1 116	-1 130
Verotulot M€	923	948	951	972	1 010	1 046
Valtionosuudet M€	140	146	184	182	183	183
Vuosikate (ml. LL ja Rah.) M €	80	51	69	69	90	106
Poistot M€	78	88	105	107	108	106
Vuosikate %:ia poistoista	103 %	58 %	66 %	64 %	83 %	100 %
Bruttoinvestoinnit ml. LL ja Rah.) M€	159	133	103	121	100	101
Investoinnit omahankintameno (ml. LL ja Rah.)	153	131	103	121	100	101
- investointien tulorahoitus %	52 %	39 %	67 %	57 %	90 %	105 %
Investoinnit omahankintameno (kaupunki) M€	151	129	100	118	97	98
Lainojen muutos M€	100	34*	16	36	15	-16
Lainamäärä per 31.12. M€	1 063	1 097	1 113	1 149	1 164	1 149
Lainakanta €/asukas	5 043	5 136	5 149	5 254	5 254	5 132
Toimintamenot €/asukas	6 676	6 751	6 921	6 942	6 956	6 986
Verotulot €/asukas	4 381	4 438	4 398	4 443	4 561	4 673
Valtionosuudet €/asukas	665	660*	851	831	828	818
Vuosikate €/asukas	379	240	319	314	405	473
Kokonaismenot M€	1 559	1 586	1 610	1 655	1 662	1 691

*) Ennustetieto

Kokonaismenot koostuvat toimintamenoista (ilman valmistus omaan käyttöön ja Kehä III), bruttoinvestoinneista sekä rahoitusmenoista.

Tunnuslukujen laskennassa käytetyt kaavat

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot (ilman VOK), %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate / Poistot, %

= $\text{Vuosikate} / \text{Poistot} * 100$

Vuosikate, euro/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

RAHOITUSOSA

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

KUNTAKONSERNI 2016 – 2019

Kuntakonserni

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistususuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konsernistrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 § 7 hyväksymä konsernistrategia sisältää toimivallan ja toimintaperiaatteet, jolla johdetaan, ohjataan ja valvotaan konsernia kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Konsernirakenne 30.9.2015

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Maarukka	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Pihka	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Continental Estate Ltd Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäportti	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tikkurilan Linja-autoasema	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 10	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 92	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Piispankylän Mestarintie	Helsinki	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Plane	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Ahven	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Erikas	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Finn-Ekonomia	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Vantaan Kiinteistö ja Vesi	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Markkinointi Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Moottorirata Oy	Vantaa	95,4 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoivakiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy (alakonserni)	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Paloasema	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	73,6 %
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Helsingin seudun asioimistulkikeskus Oy	Vantaa	99,6 %	99,6 %
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	65,5 %	91,0 %
Ruukkukujan Autopaikat	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Kiint Oy Korson Pienteollisuustalo	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	72,5 %	72,5 %
Kiint Oy Vantaan Kauppalantalo	Vantaa	70,8 %	70,8 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
EVTEK-kuntayhtymä	Espoo	43,0 %	43,0 %
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,6 %	17,6 %
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin Kuntayhtymä	Helsinki	11,9 %	11,9 %
Västra-Nylands folkhögskola - kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayhtymä	Kirjala	2,5 %	2,5 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötal	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,1 %	33,0 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	45,0 %	45,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	11,0 %	29,2 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	27,2 %	27,2 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	49,6 %
Yhdistelemättömät			
Anturikeskus Oy	Vantaa	24,0 %	24,0 %
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa		
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti tytäryhtiöiden yritysjärjestelyjä jatketaan konsernirakenteen selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi. Tavoitteena on samantyyppisten toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen.

Uusia yhtiöitä perustetaan vain jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle/jakamiselle.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2016 – 2019

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden investointeja esitetään osana yhtiöille asetettuja tavoitteita. Lisäksi VAV Asunnot konsernin sekä VTK Kiinteistöt Oy:n rakennusinvestoinnit on esitetty talousarvion liitteessä 1 (uudisrakennukset, TS 2016–2025). Tytäryhtiöiden investointeja ja rahoitusta käsitellään lisäksi mm. konsernihallinnon pitämässä tytäryhtiöiden navigointitilaisuuksissa.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Voimassa olevan Vantaan kaupungin konsernistrategian mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Muista ehdoista päättää kaupunginhallitus pannessaan täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöstä. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupunki voi tapauskohtaisesti myöntää takauksia muille kuin määräysvallassaan oleville sellaisille yhteisöille, joiden toiminta liittyy läheisesti kunnan omaan toimintaan noudattaen konsernistrategiassa määritellyjä periaatteita.

Kaupungilla oli jäljellä takausvastuita vuoden 2014 lopussa yhteensä noin 252 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 538 milj. eurosta. Vastuut tytäryhteisöjen puolesta olivat noin 460 milj. euroa, ja

velkoja, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 224 milj. euroa. Vuonna 2015 kaupunginhallitus pani täytäntöön Vantaan Energia Oy:lle myönnetyn takauksen, yhteensä 240 milj. euroa, minkä lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi 18.6.2015 § 9 VTK Kiinteistöt Oy:lle uuden, 50 milj. euron suuruisen takauslimiitin Leiritie 1:ssä sijaitsevan kiinteistön ostoon ja laajennukseen.

Kaupungin takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2014 lopussa yhteensä 78 milj. euroa ja velkoja, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 28,4 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto ei ole myöntänyt vuonna 2015 yhtään uutta takausta kaupunkikonserniin kuulumattomille yhtiöille. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy Apotti-hankinnan Vantaan osalta ja hanke etenee suunnitellusti, tulee myös Vantaan osaltaan tehdä tarvittavat takauspäätökset yhtiön nimiin tehtävän hankinnan rahoittamiseksi osakkaiden välillä sovitun mukaisesti.

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteet 2016 – 2019

Konsernistrategian mukaan tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma. Talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen, ao. toimialan ja yhtiön yhteistyönä. Yleisjaoston tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kuntalain 47 §:n, 110 §:n ja 60 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan. Yhtiöiden esittämät sitovat tavoitteet viedään Vantaan kaupungin taloussuunnitelmaan 2016–2019 soveltuvin osin.

Vantaan energia-konserni

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Konsernin liikevoitto, Meur	44	34	34	37	
Konsernin SIPO %	10	7	6	7	
Konsernin investoinnit, Meur	74	58	35	37	
Toimitushäiriöt sähkö h/as/a	12 %	40 %	40 %	40 %	40 %
Uusiutuva energia koko energianhankinnasta % (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia*)	n/a	26 %	27 %	28 %	28 %
Muu päästökauppavapaa energia koko energianhankinnasta % (ydinvoima, jäte-energia*), teollisuuden hukkalämpö)	n/a	16 %	16 %	17 %	19 %

Liikevoitto, SIPO % ja investointien tavoitteet on otettu kaupungin talousarviosta vuodelle 2015.

Vantaan Energia päättää tavoitteistaan 5.12.2015. Mittareita täydennetään vuoden 2016 alusta.

*) Jätteellä tuotettu energia on jaettu 50 % uusiutuviin ja 50 % muuhun päästökauppavapaaseen perustuen tilastokeskuksen polttoaineluokitukseen 2015

VAV Asunnot Oy, VAV-Konserni

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
VAV Asunnot Oy:n tilikauden tulos, eur	-209 961	0	0	0	0
VAV Asunnot Oy:n kiinteistöjen korjaukset, meur	18,4	19,4	20,1	20,9	21,7
Uusien asuntojen tuotantotavoite, kpl	182	105	446	150-200	150-200

VTK Kiinteistöt Oy –konserni

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Konsernin tulos, EUR	-259 626	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos
Energiatehokkuus keskimäärin (ET-luku) skaala G-A	E	E	E	E	D
Vuokrausaste, ulkoiset vuokrat %	85	90	90	90	90

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Toiminnan tehostuminen vähintään	4,60 %	3 %	3 %	1 %	1 %
Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,25	3,55	3,6	3,65	3,7
Henkilöstötyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,35	3,55	3,6	3,65	3,7
Toiminnan laatu (asteikolla 1-5) *	n/a	4,5	4,5	4,5	4,5
Sairauspoissaolot %	8,31	7,3	7,0	6,9	6,8

* Mittari otettu käyttöön 2015 alussa

Helsingin Seudun asioimistulkikeskus Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Liikevaihdon kasvu vuoteen 2014 verrattuna %	5 219	5 %	5 %	5 %	5 %

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos eur *	n/a	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos
Kontaktien vastausprosentti **	84 %	85 %	85 %	85 %	85 %
Asiakastyytyväisyys (asteikko 1-6) ***	n/a	4,5	5	5	5

* Kaupungin tulkkip keskus yhtiöitettiin 1.1.2015.

** Kontaktien vastausprosentit tulevat suoraan Orangesta.

*** Uusi mittari, asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan Webropol kyselynä omistaja-asiakkaille ja Hansel Oy:n sopimuksen kautta asioineille.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden nettotulos eur	645 312	100 000	130 000	160 000	180 000
Täyttöaste	107 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Opiskelijoiden työllistyminen %	83 %	82 %	83 %	83 %	83 %
Opintojen keskeyttäminen	17 opisk.	<20 opisk.	<20 opisk.	<20 opisk.	<20 opisk.
Ylläpitäjän antama arvosana toiminnasta asteikolla 1-5	4,7	>4,3	>4,4	>4,5	>4,5

Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Liikevoitto, eur	+60 509	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto	positiivinen liikevoitto

Kiinteistö Oy Kehäsuora

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos ilman poistoja, eur	Kehäsuoran tulos ilman poistoja -187 177 eur. Itäkehän tulos ilman poistoja +99 860 eur.	tulos ilman poistoja positiivinen	tulos ilman poistoja positiivinen	tulos ilman poistoja positiivinen	tulos ilman poistoja positiivinen
Yhtiön visio on määritelty, pvm	-	31.12.2016			

Kiinteistö Oy Itäkehä fuusioitui Kiinteistö Oy Kehäsuoraan 1.1.2015

Kiinteistö Oy Kehäportti

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos, eur	+3	positiivinen tilikauden tulos	positiivinen tilikauden tulos	positiivinen tilikauden tulos	positiivinen tilikauden tulos
Energiatehokkuus (skaala G-A)	D	D	D	C	C
Vuokrausaste %	100	100	100	100	100

Kiinteistö Oy Tiedepuisto

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos, eur *	100 536	0	0	0	0
Heurekan laajennusinvestoinnin toteutuminen budjetoidun mukaisesti, meur **	-	6,15	0,05		
Laajennusinvestoinnin toteutuminen aikataulussa, valmistumispv ***	-	31.12.2016			

* Peruskorjaukset rahoitetaan vuokratuloilla

** Kokonaisbudjetti 7,4 milj. euroa, projekti alkanut vuonna 2015, ennuste vuodelle 2015 1,2 milj. euroa

*** Käyttöönotto vuoden 2017 alussa

Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinti

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos, eur	+7 eur	positiivinen tilikauden tulos	positiivinen tilikauden tulos	positiivinen tilikauden tulos	positiivinen tilikauden tulos

Ratakujan Pysäköinti Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Liiketulos ilman poistoja, pitkällä tähtäimellä positiivinen tulos, eur	Liikevoitto 600 eur, vuonna 2014 ei tehty poistoja	Liiketulos ./.. poistot = positiivinen tulos	Liiketulos ./.. 50 % poistoista = positiivinen tulos	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen

Tikkuparkki Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Liiketulos i ilman poistoja, pitkällä tähtäimellä positiivinen tulos, eur	Liikevoitto ./.. poistot = +38 463 eur	Liiketulos ./.. 50% poistoista = positiivinen tulos	Liiketulos ./.. poistot = positiivinen tulos	tilikauden tulos positiivinen	tilikauden tulos positiivinen

Tikkuparkin toiminta on käynnistynyt 2013 ja Ratakujan Pysäköinti Oy:n 2014. Tikkurilan keskusta-alueella on pysäköintipaikoista ollut jatkuvaa kysyntää, mutta maksullisten pysäköintipaikkojen tarjonta on myös lisääntynyt. Yhtiöiden tuottojen määriin tulee jossain määrin vaikuttamaan alueen uudet pysäköintilaitokset. Yhtiöiden tulovirta perustuu useisiin sopimuksiin, joten se on toiminnan luonteesta johtuen hyvin hajautettu. Toiminnan kannalta tärkeimmät päätökset liittyvät mm. myyntiin, markkinointiin ja hinnoitteluun.

Vantaan Moottorirata Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos, eur	+154 483	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos
Tapahtumat ja kilpailut, kpl	120	150	180	180	200

Vantaan Markkinointi Oy

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos, eur	-6 266	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos
Uusi projekti- ja toimin- ta/markkinointisuunnitelma, pvm	-	valmis 31.5.16	-	-	-

Yhtiö hallinnoi tällä hetkellä kolmea projektia, Aviapolis, Leinelä ja Vantaan Akseli. Projektit rahoitetaan sopimuskumppanien sopimusmaksuilla. Yhtiön roolin lisääminen kaupungin markkinoinnissa tarkoittaa mahdollisia uusia projekteja/ hankkeita tai yhtiön roolin edelleen kehittämistä muotoon jossa olisi muutakin toimintaa kuin projektien hallinnointia.

Ruukkukujan Autopaikat Oy
 Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo
 Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema
 Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalantalo
 Korson Pienteollisuustalo Oy
 Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus
 Pallastunturin Liikekiinteistö Oy
 Kiinteistö Oy Katriinanrinne
 Kiinteistö Oy Vantaan Sepänpuisto

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Tilikauden tulos, eur	-	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos	positiivinen tili- kauden tulos
Lämmön, sähkön ja vedenkulutus, eur	-	Kunkin yhtiön vuoden 2014 läh- tötasoon nähden 2 % säästöt	2 % säästö	2 % säästö	2 % säästö

Asunto Oy Vantaan Maarukka ja Asunto Oy Vantaan Pihka, lepääviä yhtiöitä, ei aseteta tavoitteita.

LIITTEET

UUDISRAKENNUKSET, TS 2016–2025

	suuralue	Brm ²	Kust arv milj. €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. OMAT INVESTOINNIT 2016-2025 yhteensä				15 120	14 590	13 520	13 160	17 600	27 290	12 320	24 920	23 870	36 670	37 800
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä														
KONSERNI- JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä														
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA				1 150	1 500	1 450	100	50	2 150	2 800	1 350	50	0	0
Aikaisemmin valmistuneet yhteensä				100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keskeneräiset 31.12.2015 yhteensä				1 000	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Äitiys- ja lasten neuv. Kts. Aurinkokiven koulu 1. vaihe	Kivistö	740	1,8	1 000	500									0
Suunnitelma 2016-2025 yhteensä				50	1 000	1 450	100	50	2 150	2 800	1 350	50	0	0
Vantaan päihdevieroitussyksikkö		1 500	4,2					50	2 100	2 000	50			
Kuuselan perhekuntoutuskeskus, lisärakennus	Tikkurila	965	2,6	50	1 000	1 450	100							
Ilola/Asolan äitiys- ja lastenneuvola, --- tontti puuttuu	Koivukylä	800	2,2						50	800	1 300	50	0	0
SUUN TERVEYDENHUOLTO				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				12 720	12 170	10 250	12 140	16 630	24 220	8 600	22 650	22 800	33 750	32 800
SIVISTYSTOIMI, koulut ja päiväkodit				12 540	12 050	7 350	11 190	16 600	23 800	8 600	21 750	21 800	33 750	32 750
Aikaisemmin valmistuneet yhteensä				90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Keskeneräiset 31.12.2015 yhteensä				12 400	9 800	350	0	0	0	0	0	0	0	0
Aurinkokiven koulu I vaihe +pk (aik. As-seutu) Ks. Soster	Kivistö / M-V	5 900	14,6	7 300	3 400	200								
Aurinkokivi I -vaihe Päiväkoti (neuvola ks soster)	Kivistö / M-V	1 610	4,0	2 000	1 200	50								
Simonkallion päiväkoti	Tikkurila	1 612	4,7	1 100	2 900	50								
Itä-Hakkilan uusi päiväkoti + purku	Hakunila	1 625	5,2	2 000	2 300	50								
Suunnitelma 2016-2025 yhteensä				50	2 250	7 000	11 190	16 600	23 800	8 600	21 750	21 800	33 750	32 750
Uomarinteen koulun laajennus, sis. ph-tiloja	Myyrmäki	1 900	5,3			100	5 150	50						
Mårtendals kampus	Myyrmäki	1 250	3,7					250	1 600	1 800	50			
Martinlaakson päiväkoti	Myyrmäki	1 920	6,2		100	2 600	3 550	50						
Martinlaakson päiväkodin pysäköinti	Myyrmäki					350								
Rajatorpan uusi koulurakennus	Myyrmäki						90	550	6 000	50				

	suuralue	Brm ²	Kust arv milj. €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kivistön kirjasto (ks nuoriso, kulttuuri)	Kivistö / M-V	1 000												100
Kivistön keskustan päiväkotii	Kivistö / M-V	1 450	4,3					50	1 800	2 400	50			
Aurinkokiven koulu II vaihe. Kts. vapaa-aika- ja as.palv.	Kivistö / M-V						300	8 000	5 000	50		0	0	0
Kanniston koulu II vaihe. Kts. vapaa-aika- ja as.palv.	Kivistö / M-V	5 290	15,0									500	7 600	6 700
Kivistön keskustan päiväkotii	Kivistö / M-V	1 450	4,3							50	1 700	2 500	50	
Kivistön 2. asteen oppilaitos	Kivistö / M-V	15 500	43,9							100	1 000	6 600	22 400	13 800
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö / M-V	5 400	15,3									100	1 600	8 200
Ylästön II koulu (ks VTK) = ent Keski-Vantaan koulu // VTK-tase	Aviapolis					0	0	0	0					
Veromiehen päiväkoti ja koulu (ks Keski-V nuoriso- ja asukastilat)	Aviapolis	5 700	16,1						200	1 400	9 500	4 900	100	
Jokiniemen koulun laajennus	Tikkurila	3 040	8,6				200	4 000	4 300	100				
Jokiniemen päiväkoti	Tikkurila	1 900	5,6						100	2 300	3 150	50		
Tikkurilan päiväkoti (tontti ei tiedossa)	Tikkurila	1 450	4,3				50	1 800	2 400	50				
Varia Tennistien tilapiharak 2.vaihe , perustukset (vuokra pavilji)	Tikkurila						150							
Varia Tennistie, piharakennus	Tikkurila	1 660	3,8										50	1 550
Leinelän II päiväkoti	Koivukylä	1 575	5,0							50	2 300	2 600	50	
Nikimäen koulun laajennus. Kts. vapaa-aika- ja as.palv.	Korso	960	2,8		50	1 100	1 600	50						
Vallinojan II / Korson päiväkoti	Korso	1 450	4,3									50	1 800	2 400
Itä- ja Keski-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkoti		3 000	8,8							200	4 000	4 500	100	
Hakunilan päiväkoti (ent. Hevoshaka)	Hakunila	1 450	4,3				50	1 800	2 400	50				
Vaaranpuiston päiväkoti	Hakunila	1 460	5,0	50	2 100	2 850	50							
SIVISTYSTOIMI, Vapaa-aikapalvelut				180	120	2 900	950	30	420	0	900	1 000	0	50
Aikaisemmin valmistuneet				180	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Petikon tukikohdan huoltokatos	Myyrmäki	120	0,2	180	60									
Suunnitelma 2016-2025 yhteensä				0	60	2 900	950	30	420	0	900	1 000	0	50
Myyrmäen urheilupuiston huoltokatos	Myyrmäki	550	0,6		10	550								
Vapaalanaukeen liikuntapuiston huoltorakennus	Myyrmäki	180	0,5					30	420					
Nuorisotilaa Kivistön kirjaston yhteyteen (ks koulut)	Kivistö	700												50
Keski-Vantaan koulun as.- ja ns-tilat, ks Veromiehen koulu 2023	Aviapolis	660	1,9								900	1 000		
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA				0	0	900	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2016-2025 yhteensä				0	0	900	0	0	0	0	0	0	0	0
Katrinebergin maatila, katos 72 m2 + konehalli 420 m2	Kivistö	500				300								
Voimalatien tukikohta, kalustos -säil. katos-puuntyöstötila	Aviapolis	385	0,5			500								
Kartanonk urheilukenttä huoltorak työkonetalli, Tilkkuntie					0	100								

	suuralue	Brm ²	Kust arv milj. €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TILAKESKUS				1 250	920	920	920	920	920	920	920	1 020	2 920	5 000
Aikaisemmin valmistuneet				320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuljettajien taukotilat / Aviapolis asema	Tikkurila			150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuljettajien taukotilat / Kivistön asema				150										
HSY:lle vuokrattavat linja-autoliikenteen wc-tilat: Leinelän asema				10										
HSY:lle vuokrattavat linja-autoliikenteen wc-tilat: Sotungin koulu				10										
Suunnitelma 2016-2025 yhteensä				930	920	920	920	920	920	920	920	1 020	2 920	5 000
Keskuskeittiö												100	2 000	4 080
HSY (sähköinformaatio, sosiaali-tilat)				150	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Projektinjohtokustannukset				600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Palveluverkkoihin liittyvät selvitykset				180	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
HSY:lle vuokrattavat linja-autoliikenteen wc-tilat				0	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä														
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET valm. vuoden mukaan		Huom!												
VAV ASUNNOT OY alustavasti														
Suunnitelma 2016-2025:														
Kehitysvammaisten asumisyksikkö, Martinlaaksontie 27 (15 paikk)	Myyrmäki	3 300			x									
Myyrmeen palvelukeskus (Ruukkipiha 2)	Myyrmäki	15 210	40,0				x							
Ruusukvartsinkatu 4, 15 asuntoa kehitysvammaisille	Kivistö					x								
Kehitysvammaisten asumista (40 as. asuntokannasta)	alue?						x	x			x		x	
Kehitysvamm. Asumisyksi. (10 as.) (halutaan tonttivar./soster)	Kivistö								x					
Kivistön vanhustenkeskus	Kivistö													
Tikkurilan vanhustenkeskus, korvaa Veturipolkua — tontti puuttuu	Tikkurila									x				
Koisoniittyhanke erityisasumiskodit, 5 asuntoa (tuvat)	Tikkurila	165	0,4			x								
Koisoniittyhanke tehost. palveluas. 40 kpl ja kumppanuustila	Tikkurila	3 005	7,1			x								
Hakunilan vanhustenkeskus	Hakunila												x	
Veturipolku 8 korvaavat tilat (37 asuntoa erityisryhmille)	Tikkurila						x							
Veturipolku 8 päiväkotia korvaava 8-ryhm. uusi päiväkotit, vuosi?	Tikkurila						x							
Vanhusten keskus Vantaan rahoitusosuus							x			x			x	
Raikuksen palvelutalon (vanhusten avopalvelu) hissien rakent.					x									
Heporinteen palvelutalon (vanh. avopalvelu) hissien uusiminen					x									

	suuralue	Brm ²	Kust arv milj. €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VTK KIINTEISTÖT OY alustavasti														
Hakunilan harj. jalkapallohalli (ylipainehalli 58x80), kuntek pohjatytöt	Hakunila		2,1	x										
Lumon lukio, tekniset korjaukset 2016	Korso		0,3		x									
VO Varia Rälssitie , ulkovaipan peruskorjaus	Aviapolis		2,0			x								
UR Ylästön koulu II	Aviapolis		3,4					x						
VTK:n PP-investoinnit Länsi-Vantaan kouluverkkoon	Aviapolis		3,2						x	x		x		
Leppäkorven päiväkodin korjaukset	Korso		0,7		x									
Peltolantie 5, henkilöstöpalveluntilat pp 1310 m2	Tikkurila	1 310	1,5			x								
Leiritie 1, Metropolia ammattikorkeakoulu	Myyrmäki		39,4				x							
Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennus, uudisrakennus	Tikkurila	330	1,0						x					
Tikkurilan urheilup. vanhan huoltotilan peruskorjaus	Tikkurila		0,5					x						
MUUT KONSERNIYHTIÖT alustavasti														
Suunnitelma 2016-2025:														
Kivistön hyvinvointikeskus (valmistuminen 2025 jälleken)	Kivistö	7 600	22,8											
Luhtaanmäen paloasema (ent kivistö) (yht. Nurmijärven kanssa?)	Kivistö	2 000	6,0					x						
Päivystys Saku -tilat (1 sairausauto)	Tikkurila	200			x									
Koutsi- aikuisten työpajakeskus Tuupakassa	Aviapolis	2 500				x								
Heurekan laajennus / Koy Tiedepuisto	Tikkurila		7,4		x									
Kaupungin arkisto, arkistointiratkaisu 2016 - 2019, ratkaisu??								x						
Tikkurilan terveysaseman peruskorjaus	Tikkurila	9 550	15,3				x							
Asukastupa Leinelä II päiväkodin yhteyteen (Konsas hanke)	Koivukylä	240	0,0									x		
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA														
Suunnitelma 2016-2025:														
Lännen Valo (uusi toimintakesk vapautuviin tiloihin)	Länsi-Vantaa	2 500			x									
Ensihoidon päivystysasema (ei mahdu Myyrinkoti tontille)	Myyrmäki	220					x							
Keimolan kivijalka päiväkot	Kivistö							x						
Kivistön kirjastopiste +kulttuuri + nuoriso	Kivistö	506					x							
Terveysasemalle tiloja tulevasta kauppakeskuksesta	Kivistö	1 000					x							

	suuralue	Brm ²	Kust arv milj. €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vammaisten toimintakeskus sis, Tarhapuistoa korvaavia tiloja	Aviapolis	1 200		x	x									
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2017						x								
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2019								x						
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2020									x					
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2022											x			
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2023												x		
Maankäyttötoimialan korvaavat uudistoimitilat								x						
Työllisyyspalveluiden uudet tilat Vernissakatu 6 -->Vernissakatu 1	Tikkurila	1 650			x									
Varia Tennistien tilapäinen (paviljonki) lisärakennus 2. vaihe	Tikkurila						x							
Työterveysliikelaitos Tikkurila 648 m2 + lisätila n. 50m2	Tikkurila	700			x									
Vantaan Valo (Minkkitie muihin vapautuviin tiloihin)	Koivukylä	2 500			x									
Länsimäki asukastila , 80 - 200 hym2	Hakunila	220			x									
Lentoaseman paloaseman lisätilat (LAK kiinteistöt)	Aviapolis	1 088			x									
D. LUNASTUKSET														
Myyrmäen terveysasema (2016) 21,600 M€?	Myyrmäki					x								
Illenpuiston päiväkotilunastus (2017) 3 M€?	Aviapolis					x								
Ulrikan päiväkotilunastus (2019) 3 M€?	Koivukylä							x						

PERUSKORJAUKSET, TS 2016–2025

	Kustann 1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PERUSKORJAUKSET 2016 - 2025 yhteensä		21 255	22 835	22 485	22 800	19 180	20 573	23 950	17 740	28 860	40 410	36 830
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2016-2025		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ei esityksiä												
KONSERNI JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA		220	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Aikaisemmin valmistuneet kohteet		170										
Suunnitelma 2016-2025												
Järjestötilat: Pienet muutostyöt ja korjaukset varaus		50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA		3 360	4 730	7 640	7 220	1 150	1 123	1 130	1 320	2 900	1 150	1 200
Suunnitelma 2016-2025		3 340	4 730	7 640	7 220	1 150	1 123	1 130	1 320	2 900	1 150	1 200
Katriinan sairaala, vanhan B-osan per.korj. (10/2016 - 3/2018)	11 600	400	2 030	6 430	2 740							
Katriinan sairaala , lääkekeskus potilasarkistoksi (1-6/2018)	510			30	480							
Myyrmäen toimintakeskus, Solkikuja pp	2 100							30	220	1 800	50	
Korson vanh. keskus(Metsonkoti 1993) (KL 89)	4 650	2 500	2 100	50								
Simonkodin peruskorjaus (1998)	4 800		50	800	3 900	50						
Simonkoti (uusi puoli), osa kylpyhuoneista saunoiksi	100		100									
Länsimäen terveysasema (1993)												100
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä		440	450	330	100	1 100	1 123	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS		20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA		10 380	12 375	7 980	10 400	13 000	14 420	17 790	11 390	20 930	34 230	30 600
SIVISTYSTOIMI / Koulut		4 130	8 900	2 550	4 550	3 500	6 220	12 740	7 140	16 880	30 180	26 550
Aikaisemmin valm. ja keskeneräiset yht		950	0	0	1 300	1 300	0	0	0	0	0	0
Hakunilanrinteen koulun liikuntasali	2 600	200	0		1 300	1 300						

	Kustann 1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Suunnitelma 2016-2025		3 180	8 900	2 550	3 250	2 200	6 220	12 740	7 140	16 880	30 180	26 550
Myyrmäen, Kivistön ja Aviapolis suuralueet												
Rajatorpan koulu (1964/1981) päärak, kevyt korjaus 2016, purku 2016	250		250									
Rajatorpan koulu, vanha rak. /1945) , perusparannus 2016	930		880	50								
Pähkinärinteen koulu (1980) , korjaus + väistötila + julkisivu 2016	4 900	600	4 800	100								
Uomarinteen koulun korjaustyöt 2016	100		100									
Vantaankosken koulun korjaustöitä	260		260									
Muut alueen kouluverkon investoinnit varaus (vrt konsulttiselvitys)			0	50	1 400	100	1 520	5 040	1 540	4 330	4 480	100
Tikkurilan suuralue												
Jokiniemen koulu (ent. lukio) (pp 1987)	7 700								200	3 700	3 750	50
Kuusikon koulu (laaj.1986, pp 1988)	6 300									200	4 000	2 100
Viertolan koulu (1991)	3 950									50	200	3 700
Tikkurilan kirjasto (1984)	9 150							50	200	4 500	4 350	50
Varia Tennistie	1 050										50	1 000
Koivukylän suuralue												
Havukosken koulu (1987)	5 350									50	300	5 000
Ilolan koulu (1988, 1993)	5 550								50	200	2 000	3 300
Kytöpuiston koulu (1980)	8 350								50	300	3 000	5 000
Varia Talvikkitie (1991)	9 850								50	500	5 000	4 300
Korson suuralue												
Korson koulu ent. lukio ja uimah. (1970)	5 600					150	2 600	2 800	50			
Korson koulu ent. yläaste (1959)	6 050						150	2 900	3 000			
Kulomäen koulu (1981 /1983)	2 250								50	1 100	1 100	
Hakunilan suuralue												
Pienet muutokset ja korj. yhteensä muut+pihat		2 580	2 610	2 350	1 850	1 950	1 950	1 950	1 950	1 950	1 950	1 950
SIVISTYSTOIMI/päiväkodit yhteensä yht.		3 920	2 960	3 300	3 050	3 050	3 050	3 050	3 050	3 050	3 050	3 050
Aikaisemmin valmistuneet		660	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2016-2025 päiväkotien pk		2 640	2 380	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
Pienet muutokset ja korj. yhteensä (sis.pihat)		620	580	700	450	450	450	450	450	450	450	450

	Kustann 1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SIVISTYSTOIMI / Vapaa-aika palvelut		2 330	515	2 130	2 800	6 450	5 150	2 000	1 200	1 000	1 000	1 000
Aikaisemmin valmistuneet ja keskeneräiset yht.		2 330	265	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2016- 2025		0	0	1 400	2 800	6 050	5 150	1 500	500	0	0	0
Hakunilan kalliosuojan rauhanajan käyttö	2 000					100	900	1 000				
Håkansbölen kartano ja muut rakennukset	2 800						2 800					
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki	5 000				300	3 250	1 450					
Pajatalo, Neilikkatie (ositt. pp 1993)	1 100			1 100								
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö	1 000							500	500			
Tikkurilan uimahallin pp	5 300			300	2 400	2 600						
Vernissatehdas korjaus- ja muutostöitä	200				100	100						
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä		0	250	730	0	400	0	500	700	1 000	1 000	1 000
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA		250	250	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Aikaisemmin valmistuneet ja keskeneräiset yhteensä		250	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä, varaus		0	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS		50	100	1 300	150	100	100	100	100	100	100	100
Suunnitelma 2016-2025												
Vantaankosken paloasema (-/1995)	1 450	50	100	1 300	50							
Pienet muutostyöt ja korjaukset yhteensä, varaus					100	100	100	100	100	100	100	100
VANTAAN TILAPALVELUT OY		300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Suunnitelma keittiölaitteet 2016-2025		300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
TILAKESKUS yhteensä		6 695	5 030	5 115	4 580	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480	4 480
Aikaisemmin valm. ja keskeneräiset yht		1 365										
Suunnitelma 2016-2025		1 110	1 540	1 625	1 090	990	990	990	990	990	990	990
Asuinrakennukset yhteensä alv sis		120	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaikki pienet kohteet yhteensä		990	1 520	1 625	1 090	990	990	990	990	990	990	990
Sisäilmaongelmien poistaminen		3 000	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300
Ulkopuolinen projektinjohto		30										
Projektinjohtokustannukset		1 190	1 190	1 190	1 190	1 190	1 190	1 190	1 190	1 190	1 190	1 190

VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOKSET, TS 2016–2025

1000 euroa	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS JA KORJAUSTYÖT YHTEENSÄ	1 270	1 750	2 050	2 150	2 030	1 880	1 880	1 880	1 930	1 930	1 930
Aikaisemmin valmistuneet (ennen 31.12.2015)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suunnitelma 2016- 2025 yhteensä	1 270	1 750	2 050	2 150	2 030	1 880	1 880	1 880	1 930	1 930	1 930
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KONSERNI JA ASUKASPALVELUJEN TOIMIALA	50	160	100	100	100	100	100	100	100	100	100
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TOIMIALA (sis. Suun terv. huollon)	305	350	300	620	400	400	400	400	400	400	400
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA	590	610	1 170	850	800	800	800	800	800	800	800
Sivistystoimi / päiväkodit yhteensä	520	300	300	300	500	500	500	500	500	500	500
Sivistystoimi/ kirjastot, koulut	50	160	500	100	100	100	100	100	100	100	100
Sivistystoimi / Vapaa-aikapalvelut	20	150	370	450	200	200	200	200	200	200	200
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TILAKESKUS YHTEENSÄ	295	590	450	550	700	550	550	550	600	600	600
Vantaan tilapalvelut Oy	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen vuonna 2016

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016
Kaupungin talous tasapainossa	Onnistunut varainhankinta ja hallittu korkoriski.	Keskimääräinen lainamarginaali	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2014	Kuntasektorin keskimääräinen lainamarginaali v. 2016
	Lainasalkun korkomenot suhteutettuna keskimääräiseen korkosidonnaisuuteen (duraatio)	Duraatio/ maturiteetti	Duraatio 0,55 v. 2014 lopussa	Duraatio vähintään 0,55 v. 2016 lopussa
	Hallittu korkoriski/ Lainasalkun korkomenot	Korkomenot 8,9 milj. euroa v. 2014	Korkomenot noin 8 milj. euroa 2015	Korkomenot max 9,9 milj. euroa tai sen alle v. 2016
	Kaupunkitasoisen materiaali- ja kustannustehokkaan kalustamismallin luominen	Toimialojen sitouttaminen, uuden mallin kilpailuttaminen ja sopimusten tekeminen toimittajien kanssa		Malli luotu vuoden 2016 aikana
	Talousspalveluiden keskittäminen/ tytäryhtiöt	Käynnistetään sopimusneuvottelut ja palvelutuotanto YJA:n päätöksen mukaisesti	11 yhtiötä	37 yhtiötä Tuottojen kasvu 200 000 euroa vuoteen 2014 verrattuna
	Toimintakatteen kasvu enintään 0 %	Tulosalueiden talousarvioiden toteumat		Tulosalueiden tuottojen ja toiminnan tuottavuuden kasvu.
	Riskienhallintasuunnitelmat on laadittu toimialojen ja liikelaitosten toimesta yhdenmukaisin kriteerein.	Tehty / ei tehty	Riskienhallintasuunnitelmia ei ole tehty	Yhdenmukaiset riskienhallintasuunnitelmat on tehty riskienhallintapäällikön tukemana.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016
	Hankerahoituksen lisääminen	Hankkeiden ja ulkopuolisen rahoituksen määrä, hankkeiden suunnittelu ja seurantajärjestelmän luominen	Ulkopuolista hankerahoitusta 2015 yhteensä 1,8 milj. euroa	Hankerahoitusta on saatu enemmän kuin 2015
Kaupunkirakenne eheytyy	Palveluiden tehokas toteuttaminen ja alueiden yhteisöllisyyden tukeminen	Yhteistyökumppanien määrä/alue, palveluverkkosuunnitelman toteutuminen		Alueilla on syntynyt yhteisön toteuttamia hankkeita
Kaupungin elinvoima vahvistuu	Lisätään työtilaisuuksia ja aktivointia pitkäaikaistyöttömille, maahanmuuttajille, nuorille ja osatyökykyisille	Määrä, %-osuus		Typan palveluista työhön siirtyneiden osuus kasvaa
	Kaupungin työllisyystilanne kehittyy suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla.	Työttömyysasteen muutos-%	Vantaa: 11,6 % muutos +1,1 % Helsinki: 11,9 % muutos +1,6 % Espoo: 9,9 % muutos +1,5 %	Kehitys on suotuisampaa kuin Helsingissä ja Espoossa
		Työmarkkinatuen euromääräinen summa vuodessa	Vantaa: 10 919 758 € muutos + 12,2 % Helsinki: 32 361 657 € muutos +22,6 % Espoo: 8 966 647 € muutos +25,0 %	Kehitys on suotuisampaa kuin Helsingissä ja Espoossa
	Lähidemokratiamalli toiminnassa	Malli tehty / ei tehty		Päätös lähidemokratiamallista on tehty

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite	Toimialan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2014 loppu	Mittarin tavoitetaso 2016
Palvelut uudistuvat	Palvelut pilvessä/ ICT-ympäristö työn tuottavuuden kasvun tukena	Pilvitoimiston ja itsepalveluprosessien käyttöönotto toimialoilla (cyod), sovellusten siirto Azure palveluun		Pilvessä olevien toimintojen määrä, kpl
	Digitalisaation edistäminen sähköisten palvelujen ketterällä kehittämisellä	Sähköisten palvelujen toimenpideohjelman toteutuksen jatkaminen		Sähköistetyt prosessit, kpl tehostuneet prosessien läpimenoajat
	Asiakastyytyväisyys kasvaa (sisäinen ja ulkoinen asiakas)	Asiakaskyselyiden tulokset		Palvelujen lähestyttävyys kasvattaa sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden tyytyväisyyttä
	Kehitetään kaupunkitasoinen keskitetty monikanavainen asiakaspalvelumalli (ns. 1. taso).	Keskitettyjen ja kuvattujen asiakaspalveluprosessien määrä	Keskitettyä asiakaspalvelumallia ei ole	Monikanavainen asiakaspalvelumalli on kuvattu, määritelty ja tarvittavat kilpailutukset on tehty. Ensimmäisessä vaiheessa siirrettävät prosessit on sovittu. Toiminta alkaa 2017.
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta	Tulokellinen ja innovoiva johtajuus	Varmistetaan johtamisen kautta, että toiminnoissa ymmärretään oleelliset tehtävät ja saavutetaan asetetut tavoitteet. Annetaan mahdollisuus innovaatioille, jotka tehostavat toimintaa.		Talousarviossa pysyminen, sairauspoissaolosten väheneminen, työtyytyväisyyden kasvu
	Henkilöstön työtä tukeva kannustava johtamisjärjestelmä	Strategian johdonmukaisuus kaikilla organisaation tasoilla.		Strategia- ja taloussuunnittelu prosessi toimii

Vantaan kaupungin keskeisten ja taloudellisesti merkittävien tytäryhtiöiden tavoitteet 2016 – 2019

Vantaan energia-konserni

Sitova tavoite	Tavoitteen lähtötaso toteuma 2014	Mittarin tavoitetaso 2016	Mittarin tavoitetaso 2017	Mittarin tavoitetaso 2018	Mittarin tavoitetaso 2019
Konsernin liikevoitto, Meur	44	30	32	37	37
Konsernin SIPO %	10	6	6	7	7
Konsernin investoinnit, Meur	74	41	49	45	35
Toimitushäiriöt sähkö h/as/a	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Uusiutuva energia koko energianhankinnasta % (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia*)	20 %	26 %	27 %	28 %	28 %
Muu päästökauppavapaa energia koko energianhankinnasta % (ydinvoima, jäte-energia*), teollisuuden hukkalämpö)	15 %	16 %	16 %	17 %	19 %

"Vantaan Energia päättää tavoitteistaan 15.12.2015. Mittareita täydennetään vuoden 2016 alusta.

*) Jätteellä tuotettu energia on jaettu 50 % uusiutuviin ja 50 % muuhun päästökauppavapaaseen perustuen tilastokeskuksen polttoaineluokitukseen 2015"

Pvm 3.9.2015

INVESTOINTIEN 2016 -2025 KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET

	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma- kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito- kust/v	Huolto- kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria- kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arviodut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
UUDISRAKENNUKSET 2016-2025															
A. OMAT INVESTOINNIT yhteensä															
KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA															
Suunnitelma 2016-2025 yht.															
Aineettoman omaisuuden investoinnit											1 000 000		1 000 000		5 Me/v --> 20% on 1 Me/v.
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI (Soster) yhteensä															
Keskeneräiset 31.12.2015 yht.															
Äitiys- ja lasten neuv. Kts. Aurinkokiven koulu 1. rv 15-16	740	700	1,8	2016	90 000	28 560	7 282		26 000		100 000	-200 000	51 842		Aurinkokiveen siirtyy kanniston neuvolan toiminta 4 hoitajaa (ja Martinlaaksosta 1 hoitaja)
Suunnitelma 2016-2025 yht.															
Kuuselan perhekuntoutuskeskus, lisärakennus n. 40 asiakaspaikkaa	965	940	2,6	2017	130 000	39 372	9 496		31 500		150 000		360 368		
Ilolan/Asolan äitiys ja lasten neuvola	800		2,2	2022	110 000	32 640	7 872		24 000				174 512		
Vantaan Päihdevieroitussyksikkö, asiakaspaikkoja xx?	1500		4,2	2021	210 000	61 200	14 760						285 960		Totetutetaanko vai jatkuuko toimintavuokratiloissa
SUUN TERVEYDENHUOLTO													0		
SIVISTYSTOIMI, koulut ja päiväkodit													0		
Keskeneräiset 31.12.2015 yht.													0		
Aurinkokiven koulu I vaihe	5900	5500	14,6	2016	730 000	240 720	58 056	17 500	140 000	180 480	450 000		1 816 756	1 296 000	2016,5 kk 450 000€
Aurinkokivi I -vaihe Päiväkoti (neuvola ks soster)	1610		4,2	2016	210 000	65 688	15 842		85 000	120 500	800 000		1 297 030	102 000	v. 2016 kustann./6 kk 0,40 M €
Itä-Hakkilan uusi päiväkoti (sis putkistosiiirtoa 0,5 Me)	1625	1440	4,5	2016	225 000	66 300	15 990		81 000	71 500	480 000	-50 000	889 790	105 000	v. 2016 kustann./6 kk 0,16 M €
Simonkallion päiväkoti (luovutaan vuokratiloista)	1612	1440	4,2	2016	210 000	65 770	15 862		81 000	120 500	800 000		1 293 132	105 000	v. 2016 kustann./6 kk 0,26 M €
Suunnitelma 2016-2025 yht.													0		
Uomarinteen koulun laajennus, sis. phtioja	1900	1700	5,3	2018	265 000	77 520	18 696		37 000	39 000	118 000		555 216	283 500	v. 2019 alkaen
Mårtendals kampus	1250		3,7	2021	185 000	51 000	12 300		0	0	100 000		348 300	204 000	Korvaa nykyisen pk:n,lisää 2 opettajaa
Mårdendals poistuvat tilat?													0		
Timotej luovutaan	299		0,0			-8 000	-3 000		-21 000	0			-32 000		
Martinlaaksosn päiväkoti	1800		6,6	2018	327 500	73 440	17 712		87 000	160 000	515 000		1 180 652	128 000	v.2016 kustann./6 kk 0,27M€
Martintupa,Martinkeskus luovutaan										-86 264			-86 264		pienen osakkuuden myyntitulo
Kivistön kirjasto (ks nuoriso,kulttuun)	1000			2028									0		
Aurinkokiven koulu II vaihe	5150		13,4	2020	667 500	210 120	50 676		115 000	147 994			1 191 290		
Laajavuoren koulun purkaminen	4681		0,0	2016		-140 000	-40 000		-60 000				-240 000	480 000	purkukustannus
Kivistön keskustan päiväkoti II	1450		4,3	2021	215 000	59 160	14 268		87 000	120 500	762 000		1 257 928	102 000	alk. v. 2019 kustann./6kk 0,38 M€
Kivistön keskustan Päiväkoti III	1450		4,3	2023	215 000	59 160	14 268		87 000	120 500	762 000		1 257 928	102 000	alk. v. 2019 kustann./6kk 0,38 M€
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	5400		15,3	2026	765 000	220 320	53 136		140 000	285 539	0		1 463 995		
Kanniston koulu II vaihe. Kts. vapaa-aika- ja as.palv.	5290	4800	15,0	2025	750 000	215 832	52 054		140 000	108 288	500 000		1 766 174	966 000	2022,5 kk 500 000e
Kivistön 2. asteen oppilaitos	15500		43,9	2025	2 195 000	632 400	152 520	0	0	0	0		2 979 920		korvaa Ojahaantien toimipisteen.
Rajatorpan uusi koulurakennus	2600		6,7	2020	335 000	106 080	25 584								
Veromiehen päiväkoti ja koulu (kts myös nuoriso- ja asukastilat)	5700		16,1	2023	805 000	232 560	56 088	9 500	140 000	120 500	762 000		2 125 648	900 000	alk. v. 2023 kustann./6 kk 0,38 M€
Jokiniemen koulun laajennus	3040	2640	8,6	2020	430 000	124 032	29 914		66 000	72 192	500 000		1 222 138	553 000	
Jokiniemen päiväkoti	1900		5,6	2022	280 000	77 520	18 696		87 000	120 500	762 000		1 345 716	128 000	alk. v. 2021 kustann./6 kk 0,38M€
Tikkurilan päiväkoti	1450	1290	4,3	2021	215 000	59 160	14 268		85 000	120 500	762 000		1 255 928	96 000	alk.v. 2020 kustann./6 kk 0,38M€
Viertolan päiväkoti, yksityinen hanke				2017											
Varia Tennistie, piharakennus	1660		3,8	2026	190 000	67 728	16 334						274 062	204 000	
Varia Tennistie tilapäiset rak 2. vaihe perust	594		0,2	2018									0	0	
Varia Tennistie tilapäiset rake 2. vaihe vuokra	594		0,2	2018	11 000	24 235	5 845		9 000		100 000		150 080	450 000	
Leinelän II päiväkoti	1575	0	5,0	2023	250 000	64 260	15 498		75 000	120 500	762 000		1 287 258	96 000	alk. v. 2020 kutann. /6 kk 0,38 M€
Nikinmäen koulun laajennus. Kts. vapaa-aika- ja as.palv.	960	860	2,8	2018	140 000	39 168	9 446		21 000	54 144	400 000		663 758	175 000	
Vallinojan II päiväkoti	1450	1100	4,3	2025	215 000	59 160	14 268		87 000	120 500	762 000		1 257 928	102 000	alk. v. 2024 kustann./6kk 0,38 M€
Itä-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkoti	3000		8,8	2023	440 000	122 400	29 520		0	39 000	118 000		748 920	472 000	alk. v. 2023 kustann./6 kk 0,059 M€
Hakunilan päiväkoti (aik. Hevoshaan pk)	1450		4,3	2020	215 000	59 160	14 268		87 000	0	0		375 428	96 000	Korvaa nykyiset tilat
luovutaan vuokrakohteista (tarkentuu lähempänä)													0		
korvaa vanhat rakennukset (tarkentuu lähempänä)													0		
Vaaralan uusi päiväkoti	1450	1290	5,0	2017	250 000	59 160	14 268		85 000	0	0		408 428	96 000	Korvaa nykyiset tilat

	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma- kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito- kust/v	Huolto- kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria- kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arviodut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
													0		
SIVISTYSTOIMI, Vapaa-aikapalvelut													0		
Suunnitelma 2016-2025 yht.													0		
Myyrmäen urheilupuiston huoltokatos	550	500	0,6	2017	30 000	22 440	5 412		0		0		57 852	20 000	
Vapaalanaukeen liikuntapuiston huoltorakennus	180	450	0,5	2020	22 500	7 344	1 771		8 000		0		39 615	50 000	
Keski-Vantaan asukas- ja nuorisotilat. Kts. Koulu Veromiehen koulu 2023	660	600	1,9	2023	95 000	26 928	6 494		15 500		0		143 922	81 600	Toteutus Veromiehen koulun yhteyteen todennäköisesti v 2023
Kartanonkosken kentän huoltorakennus	660	250	1,8	2017	90 000	26 928	6 494		11 500		0		134 922	80 000	
Nikimäen asukas- ja nuorisotilat. Kts. koulu	550	500	1,6	2018	80 000	22 440	5 412		13 000		0		120 852	68 000	
													0		
Maankäyttö- ja ympäristö													0		
Suunnitelma 2016-2025 yht.													0		
Voimalatien tukikohta, kalustos -säil. katos-puuntyöstötila	385		0,5	2017	25 025	15 708	3 788						44 521		
Katrinebergin maatila, katos + konehalli	492		0,3	2017	15 000	20 074	4 841						39 915		
Kartanonkosken urheiluk. Huoltorak, työkonehalli	300		0,1	2017	5 000	12 240	2 952						20 192		
Tilakeskus													0		
Suunnitelma 2016-2025 yht.													0		
Keskuskeittiö	2000			2026	0	0	0						0		
Keski- Uudenmaan pelastuslaitos													0		
													0		
													0		
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET valm. vuoden mukaan													0		
VAV ASUNNOT OY alustavasti													0		
Kehitysvammaisten asumisyksikkö, Martinlaaksontie 27 (15 asukasta)	3300		2,2	2017	110 000	668 160	120 960				750 000		1 649 120		hankesumma arvio
Myyrmäen palvelukeskus (TS+HS:vanhustenkeskus) 150 asukasta	15210		40,0	2018	2 000 000	668 160	120 960				8 300 000		11 089 120		
Vammaisten asumispalveluyksiköt / Orvokkirinne (15 as+palv.)	600		2,2	2018	109 500	24 480	5 904						139 884		
Kehitysvamm. asumista (10 as,ruusukvartsinkatu)	300		1,5	2017	73 000	12 240	2 952						88 192		Alueet ja laajuus (2018-2020)
Kivistön vanhustenkeskus				2025 jälk	0	0	0						0		
Kehitysvammaisten asumisyksikkö (40 as. asutokannasta)	1200		5,8	2018-2024	292 000	48 960	11 808						352 768		
Tikkurilan vanhustenkeskus, korvaa veturipolkua, tontti puuttuu, laajuus? Xx asukasta			0,0	2021	0	0	0						0		
Veturipolku 8 korvaavat tilat, 30 asuntoa	900		4,4	2018	219 000	36 720	8 856						264 576		
Veturipolku 8 korvaava uusi päiväkot	2000		6,5	2018	325 000	81 600	19 680						426 280		
Koisoniittyhanke erityisasumiskodit, 5 asuntoa	165		0,4	2017	0	6 732	1 624						8 356		
Koisoniittyhanke tehost. Palveluas ja kumppanuustila, 40 asukasta	3005		7,1	2017	0	122 604	29 569						152 173		
Hakunilan vanhustenkeskus, laajuus?	2650		7,4	2024	371 000	108 120	26 076						505 196		
Jokiniementie 7, vammaisten asuntoja 15 kpl + 1 as palvelutila, korvaa koivukodin	?		?	2020							743 000	-743 000	0		korvaa koivukodin nykyiset tilat
Raikukujan palvelutalon (vanhusten avopalvelu) hissien rakentaminen			?	2016									0		
Heporinteen palvelutalon (vanhusten avopalvelu) hissien uusiminen			?	2016									0		
													0		
													0		
VTK KIINTEISTÖT OY alustavasti													0		
Leppäkorven päiväkodin korjaukset			0,7	2 016	35 000								35 000		
Varia Rälssitie, ulkovaipan peruskorjaus			2,0	2 017	100 000								100 000		
Metropolia ammattikorkeakoulu, Leiritie 1 uudisrakennus		13900	34,7	2 018	1 735 000	0	0						1 735 000		
Metropolia ammattikorkeakoulu, Leiritie 1 perusparannus ja muutostyöt		4300	4,8	2 018	240 000								240 000		
Peltolantie 5, henkilöstöpalvelut , tilojen pp		1310	1,5	2 017	75 000				17 000		20 500		112 500	75 000	
Tikkurilan urheilupuiston huoltotila uudisrakennus	330		1,0	2 020	50 000	13 464	13 464						76 928		
Tikkurilan urheilupuiston vanhan huoltotilan peruskorjaus			0,5	2 019	25 000								25 000		
Lumon lukio, tekniset korjaustyöt 2016			0,3	2 016	15 000								15 000		
Hakunilan harjoitusjalkapallohalli (VTK + Kuntek rahoitus)	4580	4580	2,1	2015-16	106 500	186 864	186 864						480 228		
Hakunilan harjoitusjalkapallohalli	7000		3,5	2 015	175 000	285 600	68 880				220 000	-120 000	629 480		
Ylästön koulu II			3,4	2 019	170 000	64 728	11 718	17 500	33 000	79 712	450 000		826 658	294 000	
VTK:n koulujen peruskorjausinvestoinnit 202-2023			3,2	2020,2021,2023	160 000	0	0								
													0		

	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma- kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito- kust/v	Huolto- kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria- kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arvioidut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
MUUT KONSERNIYHTIÖT alustavasti															
Kivistön hyvinvointikeskus	7600		22,8	2021	1 140 000	310 080	74 784						0		
Luhtaanmäen paloasema (ent. Kivistön paloasema, yht. Nurmijärven kanssa)	2000		6,0	2019	300 000	81 600	19 680						1 524 864		Soster tarpeet 7200 brm2 6.6.2014+hammashoitola 400 m2
Koutsii -aikuisten työpajakeskus Tuupakassa	2500		6,3	2017	312 500	102 000	24 600						401 280		
Päivystys Saku -tilat, Tikkurila	200		0,5	2016	60 000	8 160	1 968						439 100		
Tikkurilan terveysaseman peruskorjaus	9550		15,3	2018	764 000	0	0						70 128		Kaarelan Vpk -talo
Heurekan laajennus / Koy Tiedepuisto	2000		7,4	2016									764 000		
Leinelän asukas- ja nuorisotilat (sopimus) ajoitus ja sijainti?	240		0,9	2019	42 500	9 792	2 362						0		
													54 654		
													0		
C VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA															
Keimolan kivijalka päiväkoti	800			2019	192 000	71 040	7 872				352 000		622 912		
Kivistön kirjastopiste + kultt + nuoriso	506			2018	164 000	20 645	4 979				100 000		289 624	300 000	2 työntek.
Terveysasematiloja Kivistön kauppakeskuksesta	1000			2018	362 000	40 800	9 840				600 000		1 012 640		
Skeittihalli kivistöön	1500			2025	0	0	0						0		
Kivistön urheilupuisto, vaihe 1: 2-ratainen harjoitusjäähalli	7500			2018	0	0	0						0		
Kivistön urheilupuisto, vaihe 2: uimahalli				2020	0	0	0						0		
Kivistön urheilupuisto, vaihe 3: sisäliikuntahallit				2022	0	0	0						0		
Lännen Valo (uusi toimintakesk vapautuviin tiloihin)	2500			2016	360 000	102 000	24 600						486 600		
Ensihoidon päivystysasema Myyrmäki	220			2018	60 000	8 976	2 165								
Vammaisten toimintakeskus, Tarhapuistoa korvaavia tiloja	1200			2016	115 200	48 960	11 808						175 968		Tarhapuiston korvaavat tilat puretaan ja osa toiminnasta siirtynyt 2015 Malminniittyyn.
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2017	3750			2017	0	153 000	36 900						189 900		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2019	3750			2019	0	153 000	36 900						189 900		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2020	3750			2020	0	153 000	36 900						189 900		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2022	3750			2022	0	153 000	36 900						189 900		
Vanhusten hoivapaikkoja 50 kpl, v 2023	3750			2023	0	153 000	36 900						189 900		
Maankäyttötoimialan korvaavat uudistoimitilat				2019	0	0	0						0		
Luovutaan Kielotie 13 ja 28 toimitiloista													0		
Työllisyyspalveluiden uudet tilat Vernissakatu 6 --> Vernissakatu 1 (ks. kommentti rivin lopus	1650			2016	370 000	0	0						370 000		poistuvat tilat korvaavat pääosin uuden tilan kustannukset (-340000) 1.6.2016 alkaen
Tikkurilan alueen salibandyhalli (entinen Talvikkitie)				2016	0	0	0						0		
Varia Tennistien tilapäinen (paviljonki) lisärakennus 2.vaihe	594			2018	150 000	24 235	5 845		9 000		100 000		289 080	450 000	
Työterveysliikelaitos Tikkurila (vuokrataan ulkoa, ks kommentti rivin lopussa)	700			2016	195 000	28 560	6 888						230 448		poistuvat tilat korvaavat pääosin uuden tilan kustannukset
Vantaan Valo (Minkkitie muihin vapautuviin tiloihin)	2500			2016	360 000	102 000	24 600						486 600		
Asukastila Länsimäki	220			2016	26 400	8 976	2 165						37 541		
Lentoaseman paloaseman lisätilat	1088			2016	18 000	44 390	10 706								
													0		
													0		
D LUNASTUKSET															
Myyrmäen terveysasema (2016) 21,600 ME?				2017									0	21 600 000	TS / Lunastushinta ei määrärahaa
Illenpuiston päiväkoti lunastus (2017) 3 ME?				2017									0	3 000 000	TS / Lunastushinta ei määrärahaa
Ulrikan päiväkoti lunastus (2019) 3 ME?				2019									0	3 000 000	TS / Lunastushinta ei määrärahaa
													0		

																	4
	Brm2	htm2	Kust arv milij. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma- kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito- kust/v	Huolto- kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria- kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arviodut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom		
PERUSKORJAUKSET 2016-25													0				
KAJO													0				
													0				
													0				
KONSAS													0				
													0				
													0				
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI yhteensä													0				
Suunnitelma 2016-2025													0				
Katriinan sairaala, vanhan B-osan per.korj. 65 asiakaspaikkaa	5300		11,6	2018	580 000								580 000				
Katriina B: L-Vant arkistoa ent lääkekeskustilasta.	200		0,5	2018	25 000								25 000				
Myyrmäen toimintakeskus, Solkikuja (1989) pp	1305		2,1	2023	105 000								105 000				
Korson vanh. keskus(1993) kl 87 = Metsokoti kts laaj "Metsokoti"	5180		4,7	2016	235 000								235 000				
Simonkodin peruskorjaus noin. 30 asukasta?	5500		4,8	2018	240 000								240 000				
SUUN TERVEYDENHUOLTO													0				
													0				
													0				
SIVISTYSTOIMI/ Koulut yhteensä													0				
Suunnitelma 2016-2025													0				
Myyrmäen suuralue													0				
Rajatorpan koulu (1964/1981) päärak	3100		0,25	2016	12 500								12 500	70 000	koulurakennus korvataan uudella 2020		
Rajatorpan koulu, vanha rak. /1945)	820		0,93	2016	46 500								46 500	14 000			
Pähkinärinteen koulu (1980)	5035		5	2016	250 000								250 000	375 000			
Vantaankosken koulun korjaustyöt			0,26	2016	13 000												
Uomarinteen koulun korjaustyöt			0,1	2016	5 000												
Länsi-Vantaan kouluverkon investointivaraus 2017 - 2024			18,56		928 000												
Myyrmäkitalo			0,6	2015	30 000								30 000	25 000			
Tikkurilan suuralue													0				
Jokiniemen koulu (ent. lukio) (pp 1987)	4545		7,7	2024	385 000								385 000	525 000			
Kuusikon koulu (laaj.1986, pp 1988)	3844		6,3	2025	315 000								315 000	430 000			
Viertolan koulu (1991)	4850		7,8	2026	390 000								390 000	540 000			
Tikkurilan kirjasto (1984)	7050		9,2	2024	460 000								460 000	623 000			
Varia Tennistie				2027	0								0				
Koivukylän suuralue													0				
Havukosken koulu (1987)	6560		10,5	2026	525 000								525 000				
Ilolan koulu (1988, 1993)	3480		5,6	2025	280 000								280 000				
Kytöpuiston koulu (1980)	5260		8,4	2025	420 000								420 000				
Varia Talvikkitie (1991)	6200		9,9	2025	495 000								495 000				
Korson suuralue													0				
Korson koulu ent. lukio ja uimah. (1970)	3900		5,67	2021	283 500								283 500	388 000			
Korson koulu ent. yläaste (1959)	4150		6,05	2022	302 500								302 500	423 000			
Kulomäen koulu (1981 /1983)	1400		2,2	2024	128 700								128 700	157 000			
Hakunilan suuralue													0				
Hakunilanrinteen koulun liikuntasali pp, vaihe 2			2,6	2019	140 400								140 400	120 000			
SIVISTYSTOIMI/päiväkodit yhteensä yht.													0				
Suunnitelma 2016-2025													0				
Myyrmäen suuralue													0				
Hämevaaran päiväkoti (1985)	821		0,5	2018	25 000								25 000	52 000			
Lintukallion päiväkoti (1989)	823		0,5	2017	25 000								25 000	56 000			
Raikupolun päiväkoti (1984)	768		0,42	2016	21 000								21 000	52 000			
Husaaritien neuvolan muutos päiväkodiksi			0,17	2016	8 500					78 000	237 000		323 500	19 000	2 ryhmän lisäys (alk. 1/2017)		
Timotejn päiväkoti			0,4	2017	20 000								20 000	39 000			
Tikkurilan suuralue													0				
Yrttitien päiväkoti + lisärakennus	717		0,5	2016	25 000								25 000	48 000			
Hiekkaharjun päiväkoti	313		0,5	2017	25 000								25 000	78 000			
Koivukylän suuralue													0				
Koskimyllyn päiväkoti (1986)	842		0,2	2018	10 000								10 000	52 000			
Trollebo daghem, Virpikuja	769		0,4	2017	20 000								20 000	52 000			
Korson alue													0				
Kiirunatien päiväkoti (1986)	1135		0,5	2017	25 000								25 000	56 000			
Matarin päiväkoti	823		0,5	2017	25 000								25 000	56 000			
Metsälinnun päiväkoti (1987)	795		0,55	2016	27 500								27 500	52 000			

	Brm2	htm2	Kust arv milj. €	Valm v kust alkavat	Sisäisen vuokran pääoma- kust/v	Sisäisen vuokran ylläpito- kust/v	Huolto- kust. /v	Vahtimest ja vartiointi kust. /v	Siivous kust. /v	Ateria- kust. /v	Toiminnasta aiheutuvat kust. / v	Vuosittaiset arviodut tulot tai säästöt /v	Nettovaikutus /v	Kertaluontoiset tulot/menot irtain	Huom
Hakunilan suuralue													0		
Latupuiston päiväkoti (1990) (v)	820		0,4	2016	20 000								20 000	26 000	
													0		
SIVISTYSTOIMI / Vapaa-aikapalvelut													0		
													0		
Suunnitelma 2016-2025													0		
Häkansbölen kartano ja muut rakennukset	1500		2,8	2020	140 000								140 000		
Martinlaakson uimahallin pts-korjauksia	2450		0,6	2017	30 000								30 000		
Martinlaakson uimahallin pts-korjauksia	2450		0,7	2022	35 000								35 000		
													0		
Hakunilan kalliosuojan rauhanajan käyttö	9480		2	2021	100 000								100 000		
Martinus- sali (1987) , pp + vesikatto	2766		2,1	2016	105 000								105 000	850 000	Irtaimisto 850000
Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki	2850		5	2020	250 000								250 000	350 000	
* Pajatalo, Neilikkatie ositt. pp 1993	1000		1,1	2017	55 000								55 000	80 000	Irtaimisto 80000
Petikon tukikohdan korjaukset			0,2	2016	10 000								10 000		
Tikkurilan uimahallin pp			5,3	2019	265 000								265 000		
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö	4400		1	2022	50 000								50 000		
													0		
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ													0		
													0		
*Katrineberg/ maatilan rakennukset			0,15	2016	7 500								7 500		
													0		
KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS													0		
													0		
Suunnitelma 2016-2025													0		
Vantaankosken paloasema (-/1995)	2872		1,45	2017	72 500								72 500		
													0		
TILAKESKUS yhteensä													0		
Suunnitelma 2016-2025													0		
Övre Nybacka, pääarak (pp 1990)	200		0,2	2018	10 000								10 000		
													0		
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT 2016-25													0		
Suunnitelma 2016- 2025 yhteensä													0		
													0		
Konsas													0		
Vantaan Työterveys. Kielotie 11 4 krs maalausremontti	648		0,06	2016	3 000								3 000		
													0		
Soster													0		
Peijaksen sairaalan osaston K4 muutostyöt	600		0,2	2016	10 000								10 000		
<i>Suunterveydenhuolto</i>													0		
Koivukylän sos. ja terv. asema, HH-tilat Karsikkokuja 15 2 krs	200		0,5	2018	25 000								25 000		4 hammashoitohuonetta, 200 m2 lisää
													0		
Sivistystoimi / päiväkodit yhteensä													0		
Leppäkorven päiväkoti (VTK)	841		0,7	2016	35 000								35 000	80 000	
													0		
Sivitystoimi/ kirjastot, koulut													0		
Länsimäen kirjasto (os), ositt. pp 1992	413		0,4	2017	20 000								20 000	28 000	
													0		
Sivistystoimi / vapaa-aikapalvelut													0		
Lumo, nuorisotila lumoon			0,1	2016	5 000								5 000		
Länsimäen nuorisotila(os)	440		0,22	2017	11 000								11 000		
Hakunilan nuorisotila (os)	952		0,6	2018	30 000								30 000	42 000	
Taidetalo Toteemi, kuvataideluokkaan purunpoisto			0,05	2016	2 500										

ASIA NRO	SIVU	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
4	18	Muutokset palveluissa ja maksuperusteiden muutokset		Kolmannen kappaleen loppuun: Vantaa tekee päivähoitoon ja vanhuspalveluihin liittyvät päätökset erikseen.
8	28			5.2 Kehitetään toimintamalli joukkoliikenteen käyttäjämäärän kasvun mittaamiseksi Vantaalla ja asetetaan tavoitteelliset lukuarvot vuodelle 2017.
11	28	Uusi tavoite / 5.3		UUSI TAVOITE: Sitova tavoite 5.3.Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät. Sitovan tavoitteen mittari: Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen määrä. Mittarin tavoitetaso: Vantaan kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 3 % vuodessa.
15	19			Uusi kappale budjettikirjan sivu 19, MAL-sopimuksen jälkeen otsikolla Muu valtion kanssa tehtävä yhteistyö: kotouttaminen. Kotouttamisen tarkoitus on tarjota mahdollisuus maahanmuuttajalle saavuttaa yhteiskunnan jäsenen tasavertainen asema oikeuksineen ja velvollisuuksineen. Kotouttamistoimenpiteet koskevat henkilöitä, joilla on oleskelulupa Suomessa. Onnistuneella kotouttamisella ehkäistään eriarvoisuutta ja alueiden eriytymistä. Syksyn 2015 aikana Suomeen saapuneista turvapaikanhakijoista osa on sijoitettu Vantaalla sijaitseviin vastaanottokeskuksiin. Tulevina vuosina kotoutettavien maahanmuuttajien määrän ennakoidaan kasvavan. Sosiaali- ja terveystoimessa toimii maahanmuuttajapalvelut (MAP)-tulosyksikkö ja maahanmuuttajien kotouttamisesta Suomen monikulttuurisimmassa kaupungissa on laajaa kokemusta. Olennaista kotouttamistyössä on myös toimialojen välinen yhteistyö, koska pian erityispalvelujen jälkeen maahanmuuttaja on oikeutettu samoihin palveluihin kuin muutkin asukkaat. Erityispalveluja ovat mm. MAP-tulosyksikön vastaanottopalvelut, aikuisopiston tarjoama aikuisten kielikoulutus, perusopetuksen valmistava ja oman äidinkielen opetus sekä valtion TE-toimiston kotouttamis- ja kielikoulutus. Erityispalvelut toimivat yhteistyössä kaupungin muiden palvelujen kanssa muodostaen kokonaisuuden kotouttamistyössä. Onnistuneen kotoutumisen tärkeimmät edellytykset ovat kielitaito ja työllistyminen. Näihin tekijöihin kiinnitetään erityistä huomiota.
17	30	Tekstimuutos		15.2. Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona.
18	31	15.3.		Kohdasta 15.3 poistetaan jälkimmäinenmittari tavoitetasoineen
21	31	17.2		Poistetaan tavoite 17.2.

ASIA NRO	SIVU	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
26	32	20.1.		Uusi muotoiltu sitova tavoite 20.1.: Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään ja sosiaalinen pääoma työyhteisöissä kasvaa. Mittarin lähtötaso: Kunta 10 tutkimus 3.79 ja vuoden 2016: 3,8. Riskit: Johtamisen laatu ja työyhteisötaidot.
34	62,19			Tekstimuutosehdotus sivun 62 TVO-tilukseen ja s. 19 tekstiin: TVO-tiluksen ensimmäiseen sarakkeeseen (Tavoite/toimenpide): "Toimielinten, toimielinten jäsenten ja kokousten määrän tarkastelu mm. tulevien valtakunnallisten rakenneuudistusten vuoksi." <u>Sivu 19, otsikoksi muutetaan:</u> Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki ja itsehallintoalueiden perustaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksella ja itsehallintoalueiden perustamisella on vaikutusta myös Vantaan kaupungin hallintoon, johtamisjärjestelmään, henkilöstöön, talouteen ja luottamushenkilöorganisaatioon. Viranhaltijavalmistelu etenee rakenneuudistuksen etenemisen tarkentuessa. Valmistelua varten perustetaan erillinen luottamushenkilötoimikunta, joka aloittaa toimintansa vuoden 2016 alussa.
35	64	UUSI TAVOITE		Sivu 64. Kappale: Kaupunginkanslia. Valmistelua kehitetään siten, että luottamushenkilöiden päätöksenteon tueksi pyritään tuomaan isompien päätösten kohdalla vaikutusten ja riskien arviointoja sekä esitellään erilaisia vaihtoehtoisia skenaarioita. Päätöksenteon osallisuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi lautakuntatyöskentelyssä selvitetään kevään 2016 kuluessa mahdollisuus julkaista lautakuntien esityslistat viimeistään 5 päivää ennen kokousta.
36	63	Toiseksi viimeinen tavoite		Muutos tekstiin: Akuutisairaanhoidon voidaan hakeutua vain työterveyshoitajan hoidontarpeen arvioinnin kautta.
39	74	17		Palvelut uudistuvat-kohdassa: Mittarin pilvessä olevien toimintojen määrä ja sähköistetyt prosessit tavoitetasoista poistetaan kpl- kirjaus
44	87	Tulokortin keskeiset tavoitteet / 12		Lisätään uusi ranskalainen viiva:- vantaalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
45	87	Tulokortin keskeiset tavoitteet / 12		Tulokortin keskeiset tavoitteet-kohtaan uusi ranskalainen viiva: Kuntalaisten yhdenvertaiset terveyspalvelut varmistetaan arvioimalla kriittisesti terveysasemien toimintakäytännöt, hyväksi todettuja käytäntöjä laajennetaan muille terveysasemille.
58	99	12 30		Kohtaan toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016 lisätään uusi ranskalainen viiva: Kuntalaisten yhdenvertaiset terveyspalvelut varmistetaan arvioimalla kriittisesti terveysasemien toimintakäytännöt, hyväksi todettuja käytäntöjä laajennetaan muille terveysasemille.
59	99	12 30		Kohtaan toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016, uusi kohta: Selvitetään asiakkaiden/potilaiden mahdollisuus varata sähköisesti lääkärinaikoja miltä tahansa Vantaan terveysasemalta.

ASIA NRO	SIVU	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
77	108	12 60		Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2016 kohtaan, ensimmäiseen kohtaan täydennetään: Vuonna 2015 käynnistynyt toiminta vakiinnutetaan koko Vantaan tasoisesti palvelumuotoiluun keinoin sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköissä.
78	108	12 60		toiminnan keskeiset muutokset toinen ranskalainen viiva :uusi muotoilu: Palvelutarpeen kasvuun varaudutaan kohdentamalla palveluja uudella tavalla.
84	112	12 13		Toiminnan keskeiset muutokset, toisen kappaleen ensimmäinen lause poistetaan: (Koululaisten asetuksen mukaiset suun terveystarkastukset toteutetaan Vantaa-mallin (monihuonemalli) mukaisesti).
85	118	13		Toiminnan kuvaus, neljäs kappale, muokataan ensimmäistä lausetta: Sivistystoimen toimintaympäristöanalyysissa nähtiin uhkana talouden jatkuva heikentyminen sekä ennustamattomat muutokset.
86	118			Poistetaan neljännen kappaleen viimeinen lause: Myös kulttuurinen monimuotoisuus voi muodostua uhaksi, jos integraatiossa epäonnistutaan.
88	119			Toiminnan keskeiset muutokset, uusi kappale: Koululaisille joiden yhteenlaskettu päivittäinen kuulumatka ylittää kaksi tuntia järjestetään taksikuljetus. Sivistystoimi laatii selvityksen valtuuston käsittelyyn mennessä.
98	134	Palveluseteli / 13 50		Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella, neljäs kappale, lisätään: Kaupunki varmistaa tiiviillä seurannalla ja aktiivisella yhteistyöllä, että yksityisten päivähoitopalveluiden laatu on hyvä ja että ne toteuttavat Vantaan varhaiskasvatukselle asetettuja sisällöllisiä tavoitteita.
101	134	Tekstilisäys		Kpl 9 jälkeen uusi kpl: Selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön sähköinen palvelunkäyttöseuranta ja mahdollisesti myös käyttöperusteinen laskutus.
109	148	TEKSTILISÄYS 5. kpl		5. kappaleeseen lisäys :Judon nuorten EM-kisat ja street dancen SM-kisat,
116	166	14		Kohtaan toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset, viimeiseksi ranskalaiseksi viivaksi: Myyrmäen keskustan kehittäminen valitun kilpailusuunnitelman pohjalta.
118	167	10. tavoite (vaikutukset)		10. kohta (vaikutukset): Korvataan tekstillä: Luodaan kannustimia uusiutuvan energian monipuoliseen hyödyntämiseen.
122	181	14 40		Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella 2016-2019 lisäys ensimmäisen kappaleen loppuun: Helsingin seudun kehityksen kannalta asuntotuotannon kasvattaminen on perusteltua. Valtion tulisi omalta osaltaan turvata riittävä ARA tuotanto ja seudun tarpeelliset liikenneinvestoinnit.

ASIA NRO	SIVU	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
123	181	14 40		Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella, neljäs kappale, neljännen lauseen jälkeen lisätään lause: Myyrmäen keskustaa kehitetään valitun kilpailusuunnitelman pohjalta. Poistetaan seuraavasta lauseesta Myyrmäki.
125	190	5. kappaleen loppuun		TEKSTILISÄYS s.190: Sisäilma-asioiden hallintaan on saatu lisäresursseja ja kaupungin yhteisten toimintamallien kehittämistä jatketaan uutta kiinteistönhallintajärjestelmää hyödyntäen. Huolellisella investointisuunnittelulla varmistetaan niukkojen määrärahojen oikea kohdentaminen uudisrakentamiseen ja kiinteistöjen tarkoituksenmukaisiin peruskorjauksiin. Investointisuunnittelussa huomioidaan kiinteistöjen käyttäjien terveys, ja sisäilmaongelmat otetaan mukaan kiinteistöjen kuntotarkasteluun rakennetarkastelun lisäksi. Uudisrakentamisen ja peruskorjaustöiden valvontaan kiinnitetään erityistä huomiota. Hämeenkyllän koulussa havaituille sisäilmaongelmille etsitään vuoden 2016 kuluessa kestävä ratkaisu.
132	191	Tekstilisäys		Toiminnan keskeiset muutokset 4. kappaleen loppuun uusi lause. Samalla kehitetään ohjeistusta kaupungin uudis- ja korjausrakentamiselle, jotta voidaan välttää rakentamiseen liittyvät laaturiskit sekä rakentaa terveitä ja kestäviä tiloja.
139	197	Tekstimuutos		Viimeinen kappale: Maataloustoiminnan EU-tuet putoavat pois muilta kuin päätoimisilta viljelijöiltä, mikä tarkoittaa Vantaan kaupungin maataloustoiminnan tulojen vähentymistä 190 000 eurolla. Selvitetään, millaisiin toimenpiteisiin tämän kehityksen johdosta on aiheellista ryhtyä. Maatalousmaiseman hoidolle laaditaan kulttuurimaiseman hoidon kehittämisohjelma.
141	206	14 74		Kohtaan toiminnan kuvaus lisätään: Jatketaan vuonna 2016 purojen teemavuotta, sen aikana syntyneitä hyviä toimintamalleja ja laajennetaan toiminta koskemaan myös jokia.
147	247			Toiseksi viimeisen kappaleen listauksen perään (jossa mm. Tikkurilan uimahalli) lisätään lause: "Tikkurilan uimahallin korjausten yhteydessä selvitetään mahdollisuus maauimalan toteuttamiseen."
152	283			Korjaus Mårtensdals kampus korjataan: Mårtensdals skola och daghem
154	284			Korjaus: Itä- ja Keski-Vantaan ruotsinkielinen koulu ja päiväkotikielinen koulu ja päiväkotikielinen koulu ja päiväkotikielinen koulu

ASIA NRO	SIVU	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
useita asianumeroita	32 ja 88	Palveluseteli kokonaisuus		Sivu 88 Henkilöstörakennesuunnittelu ja sairauspoissaolojen ehkäisy siirretään tuottavuuden edelleen kehittämisen jälkeen ja sähköiset ratkaisut alla oleva ranskalaisen viivan palvelusetelijärjestelmän laajentaminen jälkeen teksti: Palvelusetelin käyttöönoton periaatteet: - <i>Palvelusetelin suosiminen</i> . Toimiala edistää palvelusetelin käyttöä, koska se on asiakaslähtöinen ja kustannusvaikuttava palvelujen järjestämistapa. - <i>Tavoitteena kustannusvaikuttavuus</i> . Palvelusetelin arvoa määritettäessä pyritään mahdollisimman suuriin kustannushyötyihin. Palveluseteli on aina vapaaehtoinen, joten lähtökohtaisesti asiakas saa lisäarvoa valitessaan palvelusetelin. - <i>Kevyt hallinto ja sähköinen toteutus</i> . Palveluseteli toteutetaan uusimpia teknisiä mahdollisuuksia hyödyntäen ja tehokkaasti hallinnoiden. - Palvelusetelin käyttöönotosta tullaan tekemään kunkin palvelujen kohdalla erillinen esitys sosiaali- ja terveyslautakunnalle. <u>Lisäksi sivulle 32</u> lisätään tavoitteeseen 18.1 Vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat toimialojen palvelutuotannossa lisääntyvät lautakunnissa hyväksyttyjen periaatteiden mukaisesti.

ASIA NRO	SIVU	TAV.nro/ MENOK.	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
Selvityspyynnöt				
6	108	Selvityspyyntö / 12 60		Kotihoidon laadun vahvistamiseksi, kasvavan asiakasmäärän hoidon takaamiseksi ja henkilöstön jaksamisen varmistamiseksi Sosiaali- ja terveystoimi tekee selvityksen kotihoidon tarpeista talousarviovalmistelun 2017 pohjaksi kevään valtuustoseminaariin 2016 mennessä. Selvitys on osa kevään 2016 valtuustoseminaarin aineistoa.

18 § **Selvitys kotihoidon tarpeista**

VD/5436/02.01.00.00/2015

Kaupunginhallitus 2.11.2015 § 18

Päätettiin, että kotihoidon laadun vahvistamiseksi, kasvavan asiakasmäärän hoidon takaamiseksi ja henkilöstön jaksamisen varmistamiseksi sosiaali- ja terveystoimi tekee selvityksen kotihoidon tarpeista talousarviovalmistelun 2017 pohjaksi kevään valtuustoseminaariin 2016 mennessä. Selvitys on osa kevään 2016 valtuustoseminaarin aineistoa.

Täytäntöönpano: sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupunginhallituksen osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuusto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen**, jolla on päätetty käyttää etuusto-oikeutta, voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä ostaja ja etuustolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myyjä.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 97 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- ☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- ☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asia

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asia

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannottapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saatitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi.

Asiamiehen on liitettävä

valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7.1

Tässä kokouksessa tehdyistä **päätöksistä, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta. (Etuostolaki 22 § 2 mom.)

7.2

Tässä kokouksessa tehtyyn, **verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta** valittamalla (Verotusmenettelylaki 88 § 6 mom.).

7.3

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen**, ei saa hakea muutosta.

7.4

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.